

CHRISTUS ALLES EN IN ALLEN

DOOR

DS. G.H. KERSTEN

28 PREKEN VOOR BIJZONDERE GELEGENHEDEN

'Zijt getrouw tot de dood en Ik zal u geven de kroon des levens'

**STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2015**

Inhoud

1. Gods wonderlijk genadewerk. Predicatie over Genesis 18: 13, 14

"En de Heere zeide tot Abraham: Waarom heeft Sara gelachen, zeggende: Zou ik ook waarlijk baren, nu ik oud geworden ben?"

Zou iets voor den Heere te wonderlijk zijn? Ter gezetter tijd zal Ik tot u wederkomen, omtrent deze tijd des levens en Sara zal een zoon hebben."

2. Geloofsbeproeving. Predicatie over Job 1: 20- 22

"Toen stond Job op en scheurde zijn mantel en schoor zijn hoofd, en viel op de aarde en boog zich neder; En hij zeide: Naakt ben ik uit mijner moeders buik gekomen en naakt zal ik daarheen wederkeren. De Heere heeft gegeven, en de Heere heeft genomen; de Naam des Heeren zij geloofd!"

In dit alles zondigde Job niet en schreef Gode niets ongerijmds toe."

3. Satan verliezer. Predicatie over Job 2: 3 -10

... Toen antwoordde de satan de Heere, en zeide: Huid voor huid, en, al wat iemand heeft, zal hij geven voor zijn leven.

Maar strek nu Uw hand uit, en tast zijn gebeente en zijn vlees aan; zo hij U niet in Uw aangezicht zal zegenen! En de Heere zei tot de satan: Zie, hij zij in uw hand, maar verschoon zijn leven. Enz.

4. Jobs oog druipt tot God. Job 16 : 17-22.

"Daar toch geen wrevel in mijne handen is en mijn gebed zuiver is. O, aarde! bedek mijn bloed niet en voor mijn geroep zij geen plaats. Ook nu, zie, in de hemel is mijn Getuige en mijn Getuige in de hoogten. Mijn vrienden zijn mijn bespotters, doch mijn oog druipt tot God. Enz.

5. De volzalige Middelaar in Wie de uitverkorenen alleen bestaan voor God. Job 33: 23

"Is er dan bij Hem een Gezant, een Uitlegger, Eén uit duizend, om de mens zijn rechte plicht te verkondigen, zo zal Hij hem genadig zijn, en zeggen: Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale; Ik heb verzoening gevonden."

6. Gods kracht in zwakheid volbracht. Predicatie over Jesaja 40: 30 31

"De jongen zullen moede en mat worden, en de jongelingen zullen gewisselijk vallen;

maar die de Heere verwachten, zullen de kracht vernieuwen, ze zullen opvaren met vleugelen, gelijk de arenden; ze zullen lopen, en niet moede worden, ze zullen wandelen, en niet mat worden."

7. Een klacht uit het leven van Gods kerk. Predicatie over Jesaja 49: 14- 16

"Maar Sion zegt: De HEERE heeft mij verlaten, en de HEERE heeft mij vergeten. Kan ook een vrouw haar zuigeling vergeten, dat zij zich niet ontferme over de zoon haars buiks? Ofschoon deze vergate, zo zal Ik toch u niet vergeten. Zie, Ik heb u in de beide handpalmen gegraveerd; uw muren zijn steeds voor Mij."

8. Een ernstige aandrang tot waarachtige bekering. Predicatie over Hoséa 10: 12

"Zaaït u tot gerechtigheid, maait tot weldadigheid; omdat het tijd is de Heere te zoeken, totdat Hij kome en over u de gerechtigheid regene."

9. De leeuw heeft gebruld. Predicatie over Amos 3: 8

"De leeuw heeft gebruld; wie zou niet vrezen?"

De Heere, HEERE heeft gesproken; wie zou niet profeteren?"

10. De gelovige verwachting van het schuldbelijdend volk van God. Micha 7: 9

"Ik zal des Heeren gramschap dragen, want ik heb tegen Hem gezondigd; totdat Hij mijn twist twistte en mijn recht uitvoere; Hij zal mij uitbrengen aan het licht; ik zal mijn lust zien aan Zijn gerechtigheid."

11. De zaligspreking der treurenden. Predicatie over Mattheüs 5: 4

"Zalig zijt die treuren, want zij zullen vertroost worden."

12. Het troostwoord van Christus voor alle eeuwen. Predicatie over Mattheüs 28: 20

"En ziet, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld. Amen."

13. De grote weldaad van de vergeving der zonde, geschonken aan de geraakte.

Predicatie over Marcus 2: 3- 12

"En daar kwamen sommigen tot Hem, brengende een geraakte, die van vier gedragen werd."

14. De enige toegang tot het Koninkrijk Gods. Predicatie over Lukas 13: 23- 25

"En er zei één tot Hem: Heere, zijn er ook weinigen, die zalig worden? En Hij zei tot hen: Strijdt om in te gaan door de enge poort; want velen, zeg Ik u, zullen zoeken in te gaan, en zullen niet kunnen; Enz."

15. De aardse en hemelse dingen. Predicatie over Johannes 3: 15

"En er was een mens uit de Farizeeën, wiens naam was Nicodémus, een overste der Joden; Deze kwam des nachts tot Jezus en zei tot Hem; Rabbi, wij weten, dat Gij zijt een Leraar van God gekomen, want niemand kan deze tekenen doen, die U doet, zo God met hem niet is."

Jezus antwoordde en zei tot hem: Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: tenzij dat iemand wederom geboren worde, hij kan het koninkrijk Gods niet zien. Enz."

16. Christus' getuigenis aangaande een stervend leven. Johannes 12: 24

"Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Indien het tarwegraan in de aarde niet valt, en sterft, zo blijft hetzelve alleen; maar indien het sterft, zo brengt het veel vrucht voort. Die zijn leven lief heeft, zal hetzelve verliezen; en die zijn leven haat in deze wereld, zal hetzelve bewaren tot het eeuwige leven."

17. De gemeenschap der uitverkorenen aan Christus' dood en leven. Romeinen 6: 4

"Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood, opdat gelijkerwijs Christus uit de doden opgewekt is tot heerlijkheid des Vaders, also ook wij in nieuwigheid des levens wandelen zouden."

18. Ontheffing der verdoemenis in Christus'. Predicatie over Romeinen 8: 1

"Zo is er dan nu geen verdoemenis voor degenen, die in Christus Jezus zijn, die niet daar het vlees wandelen, maar naar de geest."

19. De Geest der aanneming tot kinderen in tegenstelling tot de geest der dienstbaarheid. Predicatie over Romeinen 8: 14- 16

"Want zovelen als er door de Geest Gods geleid worden, die zijn kinderen Gods. Want gij hebt niet ontvangen de Geest der dienstbaarheid wederom tot vreze; maar gij hebt ontvangen de Geest der aanneming tot kinderen, door Welke wij roepen: Abba, Vader! Dezelve Geest getuigt met onze geest, dat wij kinderen Gods zijn."

20. Het grote heil der uitverkorenen Gods. Predicatie over Romeinen 8: 31, 32

"Wat zullen wij dan tot deze dingen zeggen? Zo God voor ons is, wie zal dan tegen ons zijn? Die ook Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar heeft Hem voor ons allen overgegeven, hoe zal Hij ons ook met Hem niet alle dingen schenken?"

21. Het grote voorrecht van de gemeenschap der uitverkorenen met Christus. Predicatie over 1 Korinthe 1: 30, 31

"Maar uit Hem zijt gij in Christus Jezus, Die ons geworden is wijsheid van God, en rechtvaardigheid en heiligmaking en verlossing; Opdat het zij, gelijk geschreven is: Die roemt, roeme in de Heere."

22. De levende tempel Gods. Predicatie over 1 Korinthe 3: 16

"En weet gij niet dat u Gods tempel zijt en de Geest Gods in ulieden woont?"

23. De zekere staat van Gods uitverkorenen. Predicatie over 2 Korinthe 1: 22

"Die ons ook heeft verzegeld, en het Onderpand des Geestes in onze harten gegeven."

24. Het stervend leven. Predicatie over 2 Korinthe 4:11

"Want wij, die leven, worden altijd in de dood overgegeven om Jezus' wil, opdat ook het leven van Jezus in ons sterfelijk vlees zou geopenbaard worden."

25. De erfgenamen naar de belofte. Predicatie over Galaten 3: 29

"En indien gij van Christus zijt, zo zijt gij dan Abrahams zaad en naar de belofte erfgenamen."

26. Het handschrift dat tegen was, uitgewist. Predicatie over Kolossensen 2: 14

"Uitgewist hebbende het handschrift, dat tegen ons was in inzettingen bestaande, hetwelk, zeg ik, enigerwijze ons tegen was, en heeft dat uit het midden weggenomen, hetzelfde aan het kruis genageld hebbende."

27. De machtige Verlosser. Predicatie over Openbaring 19: 11

"En ik zag de hemel geopend; en ziet, een wit paard, en Die op hetzelfde zat, was genaamd Getrouw en Waarachtig, en Hij oordeelt en voert krijg in gerechtigheid."

28. De triomf van het Lam en Zijn uitverkorenen. Predicatie over Openbaring 17: 14

"Deze zullen tegen het Lam krijgen, en het Lam zal hen overwinnen (want Het is een Heere der heren, en een Koning der koningen), en die met Hem zijn, de geroepen en uitverkorenen, en gelovigen."

Deze preken heeft ds. Kersten geschreven voor de SAAMBINDER, vanaf 1920 -1942.

Een aantal werd geplaatst in de serie UIT DE SCHAT DES WOORDS.

Rond 2014 werden ze geplaatst op DIGIBRON.NL kenniscentrum Geref. gezindte

1. Gods wonderlijk genadewerk

Predicatie over Genesis 18: 13, 14

Psalm 72: 6

Lezen: Genesis 18: 122

Psalm 89: 7 en 8

Psalm 68: 17

Psalm 62: 4

Sinds de val van Adam is telkenmale de strijd gestreden tussen kerk en wereld. In de diepste grond gaat deze strijd daar over, of God naar Zijn soeverein welbehagen zondaren zalig maakt, of dat de verlossing van de mens aan zichzelf zal verblijven. Zo staat Mozes tegenover Israël, Christus tegenover de Joden, die in Hem niet geloofden, Paulus tegenover de eigengerechtigden, die in de onderhouding van de Mozaische wet het leven zochten. En na de dagen der apostelen is die strijd telkens en telkens weer in de kerk openbaar geworden. Denkt maar aan Augustinus, die zich verdedigde tegen Pelagius; denkt aan wat in ons eigen land gebeurde in de dagen der Reformatie, hoe de strijd gevoerd is tegen de Remonstranten. En die strijd is bang.

Maar altijd en altijd weer heeft de kerk haar grondslag en leven gevonden in de zuivere leer van Gods soevereine genade en het geloof in Jezus Christus tot haar zaligheid.

En niet alleen van buiten wordt die strijd gestreden, maar in de harten van Gods volk staat het ongeloof altijd tegenover het geloof in Christus Jezus. Van nature zijn wij in een staat van ongeloof, dat wil zeggen, onder de overheersing van het ongeloof; van nature kan het geloof in onze harten niet wonen en kan ook nimmer uit ons voortkomen, gelijk Paulus zegt: "Het geloof is een gave Gods." Maar die gave schenkt Hij aan Zijn volk, hen wederbarend en vernieuwend.

Dat geloof, dat Hij in de weergeboorte inplant in het hart, zit niet stil, maar heeft zijn werkingen. Daartegenover nu staat een aankleven van het ongeloof, waarvan de overblijfselen in het hart van Gods kinderen zijn. Vandaar die gedurige strijd, die in hun ziel is, dat neergedrukt worden en dat wederom opgeheven worden uit de diepte van ellende, als de Heere hen ophaalt uit het modderig slijk, waarin zij zijn weggezonden, opdat Hij Zich zo in genade verheerlijkt aan Zijn volk. Want waartoe leiden die wegen van strijd in hun hart? Opdat zij, gelijk in Thomas zo duidelijk wordt, aan de voeten van Christus zullen neerzigen en zeggen: "Mijn Heere en mijn God."

Zo wordt de Heere wonderlijk in Zijn bedieningen, wonderlijk in Zijn genadewerkingen, die Hij in het hart van Zijn volk verheerlijkt, in de vervulling van Zijn beloften, hoe ook betwijfeld door het ongeloof, maar bevestigd door Zijn Goddelijke genade. Een duidelijk voorbeeld daarvan hebben wij in Abraham, in het woord, dat wij thans voor onze tekst kozen en dat u vindt opgetekend in Genesis 18: 13, 14:

"En de Heere zeide tot Abraham: Waarom heeft Sara gelachen, zeggende: Zou ik ook waarlijk baren, nu ik oud geworden ben?"

Zou iets voor den Heere te wonderlijk zijn? Ter gezetter tijd zal Ik tot u wederkomen, omtrent deze tijd des levens en Sara zal een zoon hebben."

Ziedaar, Gods wonderlijk genadewerk, dat:

1. In de belofte Gods omhelsd;
 2. Door het ongeloof betwijfeld;
 3. Door de Heere Zelf nadrukkelijk bevestigd wordt.
- Het genadewerk in de belofte Gods omhelsd, de belofte, die God hij herhaling aan Abraham gegeven had.
 - Door het ongeloof is die belofte betwijfeld: Sara heeft er om gelachen;
 - maar door de Heere Zelf is dat genadewerk krachtig bevestigd, wanneer Hij zeide: "Zou er iets voor de Heere te wonderlijk zijn?"

1. In de belofte Gods omhelsd

God heeft aan Abraham Zijn belofte gegeven, door welke belofte Hij hem bevestigde de zegeningen, die op hem en zijn zaad rusten zouden. De zegeningen van Sem, Noachs zoon, zijn Inch de zegeningen van. Abraham en zijn geslacht, en zijn voeten hebben zich gezet op het pad van Sem, en hem zijn de woorden toebetrouwd. Daartoe heeft de Heere hem geroepen uit Ur der Chaldeeën, zeggende: "Ga uit uw land en uit uw maagschap, en uit uws vaders huis, naar een land, dat Ik u wijzen zal." Reeds is Thera vertrokken met Abraham en Saraï en Lot naar Haran, maar de Heere trekt de scheiding en Thera sterft en straks wordt ook Lot van Abraham gescheiden.

De belofte die de Heere aan Abraham stelde, heeft hij gehoorzaamd door het geloof; die eis, om alles, alles te verlaten en te verzaken alleen om Zijnentwil; om te verlaten zijn land, waaraan hij gehecht was, te verlaten zijn maagschap, waaraan hij verbonden was, en te verlaten zijns vaders huis en te gaan naar een land, dat hij niet kende. Dat was een onvoorwaardelijk de Heere volgen, een opvolgen van de eis, die boven alle menselijke kracht lag.

Wat ligt er dan ook in die roeping van Abraham?

Daar ligt in de eis, die de Heere aan al Zijn volk stelt, hun leven te verliezen, opdat zij het alleen in Hem vinden zullen. Zij moeten de wereld verzaken met al wat daarin is, prijs geven wat zij van nature zoeken, om hun leven in een Ander te vinden. En dat verliezen van ons leven is voor ons onmogelijk. Satan heeft het gezegd: "Huid voor huid en alles wat een mens heeft, zal hij geven voor zijn leven." En aan de andere zijde is het de belofte, die Christus gegeven heeft: "Die zijn leven verliezen zal, zal hetzelfde vinden."

Het wordt een verliezen van eigen leven, opdat zij het in Hem alleen vinden zullen. En als nu de Heere die eis aan Abraham stelt om te verlaten alles wat hem in de wereld lief is, dan ondersteunt Hij hem met Zijn rijke beloften, dat Hij met hem wezen zal en hem niet zal verlaten." Leest maar in Genesis 12: "En Ik zal u tot een groot volk maken en wees een zegen. Ik zal zegenen, die u zegenen, en vloeken, die u vloekt; en in u zullen alle geslachten des aardrijks gezegend worden."

Mijn geliefden, dat is meer dan alleen toezegging van uiterlijke beloften. Hier wordt aan Abraham de Christus beloofd en de volheid van. Zijn Goddelijke genade. Daarin ligt het ingaan van de heidenen, zodat de genade van Christus niet beperkt blijft alleen tot Abrahams zaad; maar alle geslachten des aardrijks zullen in hem gezegend worden. In Hem, Die uit zijn lendenen voortkomen zou.

Laten wij het kort zeggen: *De inhoud van deze belofte is Christus en Zijn genadeweldaden.* De Heere sterkt Abraham in het verlies van alles, wat hem dierbaar is, door hem Christus en Zijn volheid in de belofte voor te stellen. En dat is de weg, waarin de Heere Zijn kerk leidt. Zullen zij alles verzaken, wordt het dan een

omkomen, een weg van sterven, wordt het dan een verloren gaan aan zichzelf, hoe opent de Heere dan in Zijn Woord Zijn beloften aan hen, Christus en de rijkdom van Zijn genade, waardoor hun hart getrokken wordt naar Hem en zij door het geloof dat wonderwerk omhelzen, dat hun ter eeuwige zaligheid is. Want de ontdekkingen Gods, zij snijden alles af wat van ons is, maar zij gaan gepaard met de opening van het heil, dat in Christus Jezus gevonden wordt. En als er geen opening in ons hart komt om Christus in het Evangelie te ontdekken, dan missen wij het waarachtig geloof, waarin het genadewerk Gods geopenbaard wordt. Welnu, Christus wordt in Zijn volheid ontsloten in de belofte en in de rijkdom van Zijn zegeningen, die tot alle volken gaan zullen.

Maar de Heere heeft Abraham ook geleid naar het land Kanaän. Hij wist niet welk land de Heere hem bereid had, maar hij is

gekomen in het land Kanaän tot aan de plaats Sichem, tot aan het eikenbos Moré, en daar staat dan zo bijgeschreven: "En de Kanaänieten woonden in dat land." Zal dat het land zijn, dat Abraham ontvangen zou, en zou dat de erve zijn voor zijn nakomelingen? Dat land, dat daar bezet is door de Kanaänieten en die daar hun woonstede hebben? Hun steden hebben gebouwd en hun vastigheden hebben aangelegd? En wat zegt de Heere dan, als ook dat onmogelijk wordt voor menselijke berekening? Dan belooft de Heere hem: "Uw zaad zal Ik dit land geven."

Maar als God dat belooft terwijl het voor het oog van de mens gans onmogelijk is, dan gaat die belofte gepaard met zoveel kracht van de Godsopenbaring, dat wij er van lezen: "Zo verscheen de Heere Abraham." God verschijnt in Zijn majesteit en glans en Goddelijke heerlijkheid en geeft kracht aan Zijn beloften, opdat Zijn volk geloven zal wat onmogelijk is voor de berekening des mensen. En wilt u een bewijs hebben van het geloof van Abraham? Hij bouwde de Heere een altaar, Die hem aldaar verschenen was.

Wat zegt Gods volk in dit leven?

Zij hebben Godsontmoetingen. Zij hebben Godsontmoetingen, die de mens van nature niet kent en waar de wereld niet van weet. De Heere verschijnt hun in Zijn eeuwige liefde en eeuwige glans, en Zijn wonderwerken worden door het geloof omhelsd, hoe onmogelijk het voor ons ook is, omdat de majesteit en heerlijkheid des Heeren Heeren er in ligt. En hoe menigmaal de Heere Zijn volk verschijnt, wordt het geloof opgewekt, wordt de twijfel weggedreven en het ongeloof ten onder gebracht, opdat het volk zich in de Heere zou verlustigen en Zijn beloften bevestigd zouden worden aan hun hart. Want daarom is het hun te doen. Zij zien er naar uit, dal, God het door Zijn Woord bevestigen zal en dat Hij tot hun ziel zal spreken en die belofte aan hun hart bevestigen zal.

Nietwaar, al die beloften, die daar in de Bijbel staan, zijn voor hol. volk van God. God belooft aan de verworpenen nooit de zaligheid; dat kan niet. Dat leren sommigen in deze dagen: de 'winnen zijn voor alle gedoopten. Maar dan zou God moeten liegen; dan zou Hij beloven, wat Hij niet vervult. Maar die beloften zijn voor alle uitverkorenen, ze zijn aan het volk vermaakt In Christus Jezus. En de Heere is geen mensenkind, dat Hij liegen kan, of dat Zijn Woord Hem ooit berouwen zou. Als de Heere dan Zijn volk verschijnt, krijgen zij, houvast aan de beloften; als Hij met Goddelijke majesteit en heerlijkheid de beloften in hun ziel bevestigt, opdat zij zeggen kunnen: "Gij hebt tot mijn ziel gesproken; gedenk aan het woord, dat Gij tot Uw knecht gesproken hebt."

De Heere is aan Abraham verschenen terwijl hij daar woonde in dat land en gekomen was te Sichem, toen bezet door de Kanaänieten, onmogelijk voor hem om te veroveren. Maar door het geloof heeft hij het wonderwerk Gods omhelsd. En laat het

hart bezet zijn met vele Kanaänieten en vele wederpartijders van ongeloof, en laat zalig worden voor ons onmogelijk zijn, maar als de Heere verschijnt, verschijnt Hij in Zijn onoverwinnelijke kracht, in de overwinningskracht in Christus Jezus, en geeft Hij Zijn volk de belofte van hun overwinning op al hun vijanden. Door het geloof wordt dat genadewerk des Heeren omhelsd.

De Heere heeft aan Abraham een zaad toegezegd, in wie alle geslachten van de aardbodem zullen gezegend worden; maar zie, de vervulling van die belofte blijft uit. Is God dan traag in het vervullen van Zijn belofte? Nee, God vertraagt de belofte niet, zegt de apostel, maar Hij bereidt Zijn volk voor om de vervulling van de belofte als een genadewerk Gods te ontvangen, en Hij maakt het zo, dat meer en meer de vervulling bij ons in het onmogelijke loopt, opdat wij bemerken zullen: Het is het werk Gods, dat Hij verheerlijkt, niet alleen in het geven van Zijn Woord, maar ook in het vervullen van de belofte. En wat doet Abraham? Hij draagt het aan de Heere voor, dat hij geen zaad heeft. "Wat zult U mij, geven, daar ik zonder kinderen heenga en de bezorger van mijn huis deze Damascener Eliëzer is?"

Toen heeft de Heere Abraham meegenomen naar buiten en gezegd: "Zie daar aan het firmament des hemels, zie daar in hun schitterende glans en in ontelbare menigte de sterren des hemels; also zal uw zaad zijn."

Hoe zou het zaad van Abraham zijn? Dat geestelijk zaad, dat God Zich verkoren heeft, dat zaad, waarvan geschreven staat: het zijn de kinderen der belofte. Het zal ontelbaar zijn in menigte; het zal blijken, dat het een volk van God is.

Abraham vertelt het de Heere: "Ik heb geen kinderen; welke zegeningen zult U mij toekennen?" En het is de weg, dat Gods kinderen het aan de Heere vertellen. Zij krijgen een last te dragen, die zó zwaar wordt, dat zij die niet meer houden kunnen, zodat zij het voor de Heere neerleggen en het aan Hem kwijt kunnen. Abraham vertelt het aan de Heere. Hun hart wordt ontlast als zij het aan de Heere vertellen kunnen. En dan dat getuigenis, dat God de Onveranderlijke is; dat bevestigen van Zijn belofte! Zij blijven niet bij het ene geval staan, maar zij zien uit, dat Hij het opnieuw aan hun hart bevestige en tot hen spreke. Een zaad zal er zijn in Christus Jezus, een geestelijk zaad, een Godsgeslacht, dat de Heere uit Abraham verwekt. Wie zijn die kinderen Abrahams? Zij, die door genade deel krijgen aan de belofte van Abraham, dat zijn de kinderen der belofte.

God sluit met Abraham een verbond. De belofte, die Hij gegeven heeft, gaat Hij Zelf bevestigen in het verbond der genade, dat Hij met Abraham sluit. Want nietwaar, als de Heere tussen die stukken doorgaat, sluit de Heere met Abraham het Genadeverbond. En dat sluit Hij onconditioneel. Abraham valt bij de stukken in slaap. Er komt van hem niets en van zijn waken niets. Maar er gaat een vurige fakkel tussen die stukken door. God neemt Abraham in het verbond op. En dat is het verbond, waarin God Zijn volk opneemt, als Hij het snijdt uit het verbond der werken en het in een nieuwe verbondsbetrekking brengt van genade in Christus. Laten wij er altijd aan vasthouden, want anderszins is het werk geen werk meer en genade geen genade meer.

Het Genadeverbond is niet een aanbidding van de zaligheid, die u moet aannemen en door het geloof omhelzen, maar het Genadeverbond maakt de genade Gods in Christus Jezus aan Zijn uitverkorenen deelachtig. Ziedaar het verbond der genade, en in dat verbond bevestigt de Heere al Zijn belofte.

Maar zij worden ook verzegeld in de oefeningen des geloofs, met uitsluiting van al het hunne, met volle toestemming aan de eis als aan de belofte des verbonds, die zij in Christus Jezus ontvangen zullen. Hier gaat God de belofte in Christus Jezus vervullen.

Daar is de Heere verschenen met twee engelen in menselijke gestalte. Als de Heere daar verschijnt aan Abraham met die twee engelen, verschijnt Hij niet in een menselijke natuur met ziel en lichaam, maar dan formeert God naar Zijn eeuwig alvermogen een stoffelijk lichaam, dat voor een wijle dienst doet om de boodschap des hemels op aarde te brengen. En hier zijn het niet alleen engelen, die in menselijke gestalte verschenen, maar hier verscheen ook de Zoon van God, de Middelaar, de Heere Jezus Christus. En Hij belooft aan Abraham: "Over een jaar zult u een zoon hebben."

De belofte, die God gegeven heeft aan Abraham en verzegeld heeft in de verbondssluiting, wordt hier aan Abraham geschonken met de bepaling van tijd er bij: "Over een jaar zult u een zoon hebben." En Abraham omhelst de belofte in het zich verlaten op Hem, Die geen mensenkind is, dat Hij liegen zou. Hij heeft het wonderwerk Gods omhelsd, door ongeloof niet twijfelende aan de beloften Gods, maar zich verlatend op Hem, Die machtig was te doen hetgeen Hij beloofd had.

Mijn geliefden, daar ziet u de ware eigenschappen van het geloof.

Ten eerste, dat het zich op Christus richt. Wie is het grote Voorwerp van het geloof? Christus! Wie openbaart Zich in de beloften? Christus in Zijn volheid en algenoegzaamheid, en in het wonder van Zijn genadewerk staat Hij daar voorgesteld in de beloften des Heeren Heeren aan het volk, en het geloof richt zich op Hem.

En nu is de tweede eigenschap van het ware geloof: Het verlaat zich op die God, Die machtig is te doen hetgeen Hij beloofd heeft, al gaat het tegen alle redeneringen van mensen in, al gaat het in tegen de loop der natuur. Zij schenken de Heere hun vertrouwen, Die Zijn Woord vervullen en op Zijn tijd komen zal. Die het hier aan Abraham belooft: "Over een jaar zult u een zoon hebben."

2. Maar zo vast als het geloof het genadewerk van God omhelst, zo zeer **wordt dat Goddelijk genadewerk betwijfeld door het ongeloof**. Dit is onze tweede hoofdgedachte.

Want wat leest u in onze tekst? Daar staat, dat Sara heeft gelachen. De Heere zeide tot Abraham: "Waarom heeft Sara gelachen, zeggende: zou ik ook waarlijk baren, nu ik oud geworden ben?"

Daar staat Sara achter de deur van de tent en zij hoort wat de Heere tot Abraham gesproken heeft van een zoon, die zij hebben zou. Maar dat is al zo menigmaal beloofd en dat is op zo onderscheiden wijze toegezegd. Hoe dikwijls heeft zij gehoopt, dat dit woord in vervulling gaan zou, en het is niet geschied. En nu, nu is het onmogelijk geworden. Naar de loop van de natuur kan het niet meer. Zij is oud, en het heeft haar opgehouden te gaan naar de wijze der vrouwen. Zij lacht in ongeloof. En wat daar gezegd wordt tegen Abraham, is de waarheid: zij heeft gelachen. En nu wil Sara het bedekken en zij zegt: "Ik heb niet gelachen."

Maar Hij kent het hart en ziet haar ongeloof. Nietwaar, dat is het, dat is de aard van het ongeloof, om de beloften Gods aan ons tegen te staan en om geen geloof te hechten aan hetgeen God ons in Zijn Woord gezegd heeft.

Ik heb in het begin gezegd, dat wij allen in een staat van ongeloof zijn van nature. Als God zegt, dat Hij gekomen is om mensen zalig te maken, geloven wij het niet. Er is geen bekennen van die verborgenheid en geen verlaten daarop, en het verstand laat na die ware grond ooit op te merken.

En het ongeloof in de harten van Gods kinderen is het, wat hen zo menigmaal in het donker brengt en in het duister doet verkeren, wanneer de Heere Zijn overtuigde volk, dat daar gaat, beladen met schuld, verloren in zichzelf, dat Gods volk gelukkig acht en

zichzelf ongelukkig, met Zijn Woord voorkomt en het Evangelie opent. Dan gaat het geloof uit hun harten uit en zij zeggen: "Heere het zou ook voor mij nog kunnen!" Zij zitten daar in de kerk en zeggen: "Er is voor mij ook nog mogelijkheid om zalig te worden." Maar als die levende indruk weg is, dan kunnen zij het onmogelijk geloven. U kunt zeggen wat u wilt, zeggen zij, ik kan het niet geloven. Wordt hun oog op Christus gevestigd als de weg van zaligheid, in Wie ruimte is voor de grootste der zondaren, dan is er in hun hart blijdschap door de oefeningen van het geloof.

Maar wat doet het ongeloof? Het houdt God verdacht in Zijn liefde, wijsheid en macht. En zij zeggen: "Zou dat voor mij wezen?" De discipelen kregen de boodschap, dat de Heere leefde, en zij zeiden: "Wij geloven er niets van, het is maar vrouwenpraat. En dan kunnen Gods knechten spreken, maar het is of het afstuit op de hardheid van het hart, en het ongeloof verwerpt de beloften Gods. Heeft God het aan Zijn volk dan niet beloofd? Heeft Hij Zijn Woord in hun ziel dan niet ingegrift? Maar het ongeloof ziet op de omstandigheden en vandaar dat er zulke banden zijn, die dat volk bekneeld houden en dat zij Gods Woord gaan verdenken en de beloften verwerpen, zodat zij over zichzelf duisternis halen en Gods eer en heerlijkheid aantasten. Laat ons toch de aard van het ongeloof zien. Het houdt God verdacht; het randt Gods eer en heerlijkheid aan.

En daarom roept de Heere Sara tot verantwoording en zegt: "Waarom hebt gij gelachen? Ben Ik niet de Getrouwe, Die Zijn beloften houdt?"

De mensen zullen eenmaal rekenschap geven, als Hij zal zeggen: "Waarom hebt u Mijn Woord niet geloofd?" En Gods volk zal beschaamd wezen als Hij zegt: "Ik heb toch Mijn beloften gegeven? Waarom hebt u aan de beloften Gods getwijfeld?"

Hij wist wat in de ziel van Sara omging; Hij doorzag haar. En Gods volk komt beschaamd uit met dat ongeloof. Het is nog nooit anders geweest. Zij komen er zo beschaamd uit, dat zij dikwijls zeggen: "Nu zal ik nooit meer twijfelen; ik zal geloven, ook al kan ik het niet meer vasthouden." Maar het komt uit de beschaamdheid vanwege hun ongeloof. Als de Heere de grootheid van Zijn genade toont, dat Hij alles neerwerpt, dan redt Hij Zelf uit de moeite, waaruit het volk zichzelf niet redden kan en **bevestigt Hij krachtig dat wonderwerk van Zijn genade**, zeggende - en daar komen wij nu in de derde plaats toe -

3. *"Zou iets voor de Heere te wonderlijk zijn?"*

Als Sara het uitrekent met haar verstand, naar haar jaren en die van Abraham, dan was het onmogelijk. Maar wat bij de mensen onmogelijk is, is mogelijk bij God. De Heere zegt tot Abraham: "Ik ga een werk doen, dat wonderlijk is; Ik ga een werk werken, dat groot is, een werk, dat boven de natuur is; Ik ga een genadewerk verheerlijken om Mijn uitverkorenen in Christus te behouden." Jesaja heeft geprofeteerd, zeggende: "Aanschouwt de rotssteen, waaruit gijlieden gehouwen zijt, en de holligheid des bornputs, waaruit ulieden gegraven zijt." En God werkt wonderlijk, als Hij het houeel van Zijn eeuwig welbehagen slaat in de rotssteen, om Christus uit het geslacht van Abraham voort te brengen zonder zonde. Hij handelt wonderlijk in de toebrenging van het zaad van Abraham, houwende hen uit de rotssteen, en gravende hen uit de bornput naar Zijn eeuwig welbehagen. God zal verheerlijkt worden in Zijn eigen werk in Christus Jezus, in Hem, Die Hij aan Abraham heeft beloofd. In Hem zullen alle geslachten van de aardbodem gezegend worden met geestelijke zegeningen tot hun eeuwige behoudenis.

Hij heeft Zich daartoe in de dood begeven, is uit de dood verrezen, en als de Leeuw uit Juda's stam is Hij ten hemel opgevaren in eeuwige heerlijkheid. Nietwaar, Christus is de grondslag, opdat in Hem het welbehagen des Vaders zal volbracht worden en het

volk door het geloof in deze God rust vinden zal, Die Zijn eigen werk bevestigt. Wat is het toch, dat ons zo ver van Hem afhoudt? Dit, dat wij onze vastigheden in onszelf zoeken. Ik heb volk van God gekend, die krachtadig uit de wereld getrokken werden, en die toch in de grootste bestrijdingen kwamen van satan, klagende over hun Godsgemis, omdat zij hun gronden zochten in hun rechtvaardigmaking.

Maar wat zegt de Heere nu? "Zou er voor Mij iets te wonderlijk zijn? En wat leert het oprecht geloof? Het in de hand van Hem te geven. Wij moeten er buiten vallen, opdat Gods werk aan Zijn volk zal uitblinken en de Heere de eer krijgt en verhoogd wordt in de grote kracht van Zijn Goddelijke genade, gelijk wij nu met elkaar willen zingen van Psalm 68: 17:

*Hoe groot, hoe vreeslijk zijt G' alom,
Uit Uw verheven heiligdom,
Aanbidcl'lijk Opperwezen!
't Is Israels God, Die krachten geeft,
Van Wie het volk zijn sterkte heeft;
Looft God! elk moet Hem vrezen.*

Toepassing.

Wat is nu zo duidelijk uit het gehele leven van Abraham? En ook uit ons tekstwoord? Dat God Zijn beloften aan Zijn volk persoonlijk geeft. U kunt de gehele Bijbel doorgaan en dan zult u vinden, dat God gewis spreekt, tot elk, die voor Hem leeft. God belooft Zijn volk de zaligheid in Christus Jezus. Al de beloften, ik herhaal het, die in de Bijbel staan, zijn voor Gods uitverkorenen. Mijn hoorders, werpt die beloften zo maar niet midden in de wereld, dat ieder er maar van grijpen kan; maar Hij heeft de zaligheid in Christus beloofd voor Zijn volk, dat Hij in de eeuwigheid verkoren heeft en Hij zal hen zalig maken. Want als God wat belooft, dan doet Hij het. Nu is het alleen maar de vraag: "Heeft God aan mij ook wel eens iets beloofd?" Vraagt het voor uzelf u eens af, klein en groot. Want wij kunnen wel zeggen: Heere, het staat in de Bijbel en het staat er niet voor niets; en een mens mocht er wel werkzaam mee worden en ze op zijn hart binden en het onze kleine kinderen vroegtijdig zeggen. Dat moeten die vaders en moeders en schoolmeesters doen, niet uit de hoogte en uit hardheid, maar in teder onderwijs, opdat zij vroeg hun knieën leren buigen en zeggen: "Heere, geef mij toch een nieuw hart."

Zegt dat maar gedurig en bindt het op uw hart, want zondaren zullen zalig worden, het staat daar in die Bijbel en het mocht ons tot de Heere doen opzien. Nietwaar, laten wij het elkaar zeggen, om de Heere te zoeken terwijl Hij te vinden is, eer dat die tijd voorbij is. Want o, mijn medereiziger naar de eeuwigheid, de dag gaat als kaf voorbij en het is niet onverschillig wat een mens met dat Woord van God doet.

Maar zult u er houvast aan krijgen, dan moet er iets in ons leven plaatsgrijpen. De Heere verschijnt aan Abraham en zegt: "Ga uit uw land en uit uw maagschap en uit uws vaders huis, naar een land, dat Ik u wijzen zal." Geef alles prijs, en. Ik zal u zegenen en alle geslachten van de aardbodem. Daar ligt de belofte in voor de toebrenging der heidenen, dat is zo duidelijk als de dag. Hebben wij in ons leven ook wel eens zo iets gehad, dat God met dat Woord in onze ziel kwam, die persoonlijke onderhandelingen met de Heere en die toe-eigening van de beloften aan onze ziel? Wat zullen er veel mensen zijn, die zeggen: "Nee, daar heb ik nooit iets van gehad." Als u hier in nood zit en er is er één, die zegt: "Ik beloof u geld!", dan verlaat u zich daarop. Wat moet het dan zijn als een mens in nood voor God en als God dan zegt: "Dat zal Ik doen!" O, het moet eens nood worden. Dat kan soms zijn in uiterlijke

omstandigheden. Ik zou u voorbeelden kunnen noemen, die ik mij uit mijn jeugd herinner, van mensen, die in tijdelijke nood waren en geloofden, dat de Heere hen er uithelpen zou. Maar dat betrof tijdelijke beloften en algemene werkingen van Gods genade, doch wel te onderscheiden zijn van hetgeen tot onze zaligheid dient.

En als het onze zaligheid raakt, zegt de Heere: "Verlies toch uw leven; Ik kom om Mijn recht; Ik kom met u eens afrekenen; Ik zal u eens stellen voor Mijn rechterstoel." Kennen wij iets van die praktikale bevinding? Het is toch een levensvraag voor ieder, dat wij een keer met God te doen krijgen; anders zal straks die deur der genade op het nachtslot zijn en dan zal Hij tot u zeggen: "Ik heb u nooit gekend."

Dat u uw eigen ongeluk eens zag en daartegenover het voorrecht van Gods kinderen. We hebben u in korte trekken willen laten zien de Godsbemoeienissen met Abraham en met al Gods volk. Het wezen van de zaak is, dat God ons meer waard wordt dan geheel de wereld en dat wij in een onmogelijkheid gebracht worden van zalig worden. En nu ga ik eens naar die beloften toe, die in de Bijbel liggen. Daar liggen beloften voor Zijn volk, voor arme en verlorenen. Niet, dat zij direct daar de toe-eigening van hebben, maar daarin zien zij de rijke zaken voor Gods uitverkorenen en dan zeggen zij: "Heere, dat is voor Uw volk, dat is niet voor mij."

Maar als het hun dan geopend wordt wie God is voor een verloren zondaar, laat het arme volk het eens zeggen, dan wordt het geloof zo levendig en zo werkzaam, dat zij hoop scheppen en dat zij die Bijbel met hun tranen nat maken. O, dat lieve Woord van God! Als die beloften geopend worden in hun wezenlijke inhoud, om hun ziel verliefd op Christus te maken, want Christus is de grote Inhoud van de beloften. Als een ziel aan het eind van haar werk komt en Christus dierbaar wordt, opent God Zijn beloften in Zijn Woord en bevestigt Hij het werk Zijner handen en wordt Hij dierbaar voor Zijn kerk, opdat de ogen op Christus gericht zullen zijn. Want wat aan hun kant onmogelijk is, wordt mogelijk in Hem.

En nu, volk van God, wat deed Abraham met de belofte? Eén van de schadelijke vruchten is wel deze, dat wij bij de belofte stil zitten en dat er geen oefeningen van het geloof zijn. Vraagt het maar in uw eigen hart en zegt: "Ja Heere, dat kan ik niet ontkennen, dat hebt U beloofd!" Maar wij moeten er gelovig werkzaam mee zijn. Abraham zegt: "Ik heb geen kinderen. Ik heb alleen deze Eliëzer. Waar blijft de belofte?" wil hij zeggen.

Denkt eens aan Hiskia. De Heere zegt tot hem: "U zult sterven!" Maar dat kan niet, want dan moet God veranderen. Er moet uit hem een zaad zijn, dat op de troon van David zitten zal, waaruit Christus zal geboren worden. Hij kan niet sterven. Maar de Heere zegt: "Hiskia, word eens wakker; word eens wakker aangaande de belofte!"

En hij keerde zijn aangezicht naar de wand en hij piepte als een zwaluw en kirde als een duif. En God deed vijftien jaren tot zijn leven toe en in die dagen werd Manasse geboren. God wil Zijn volk werkzaam hebben met de belofte.

En nu heeft elke stand van het leven zijn eigen eigenschappen en God is soeverein in het toekennen van de genade. En laten wij er acht op hebben of er een gelovige werkzaamheid bij het volk van God is. En wat ontbreekt die veelal in onze tijd. U moet uw kinderen eens wat beloven als vader of moeder.

Ik heb het gezien, dat ze aan de rok van moeder hingen en zeiden: "Ge hebt het me zelf beloofd!" Zou nu dat volk van God niet zeggen: "Heere, U hebt het mij beloofd?" Om zo God te manen en gelovig werkzaam te zijn met de beloften. Want wat de Heere beloofd heeft, vergeten zij niet, en dat daarom niet, omdat God het ingegrift heeft in het hart met een ijzeren griffie toen God hun verschenen is in Zijn majesteit en heerlijkheid, en er kracht was bij de belofte Gods. Mocht die tot een gedurige

pleitgrond zijn, en dat wij zo ons op God verlaten zullen, ondanks het onmogelijke, opdat Gods volk niet in de strikken van het ongeloof valle. "Gedenk het woord, tot Uw knecht gesproken, waarop U mij hebt doen hopen."

Zou er voor de Heere iets te wonderlijk zijn? Door het onmogelijke heen wordt Gods volk behouden; door het verloren gaan heen brengt Hij Zijn kerk tot de zaligheid. Dat wij ons zo in Hem beroemen mochten en veel oefeningen des geloofs hebben, ons op God verlatende, gelijk zich op Hem verlaat de arme. Gaat het ook in het uiterlijke vaak door diepe wegen en schijnt alles tegen, o, hoort het woord:

*Gods goedheid zal uw druk
Eens verwiss'len in geluk.*

Al zou de hele wereld ons uitbannen, de Heere zal het recht handhaven en Zijn volk straks zetten in eeuwige heerlijkheid, als zij gekroond zullen worden met de kroon, die hun bereid is van voor de grondlegging der wereld, en die onverwelkelijk en onverderfelijk en onbevlekkelijk is.

De Heere vertrooste ons met Zijn Goddelijke genade en doe ons onze rust daarin vinden, dat Hij het werk Zijner handen bevestigen zal en dat Hij is een wonderlijk God, Die Zijn beloften in Christus volbrengt tot zaligheid van Zijn uitverkorenen. Amen.

2. Geloofsbeproeving

Predicatie over Job 1: 20- 22

Psalm 138: 4

Lezen: Job 1

Psalm 42: 2

Psalm 49:1 en 2

Psalm 131: 3

"Toen stond Job op en scheurde zijn mantel en schoor zijn hoofd, en viel op de aarde en boog zich neder; En hij zeide: Naakt ben ik uit mijner moeders buik gekomen en naakt zal ik daarheen wederkeren. De Heere heeft gegeven, en de Heere heeft genomen; de Naam des Heeren zij geloofd!

In dit alles zondigde Job niet en schreef Gode niets ongerijmds toe."

Job 1: 20- 22.

Wij dachten naar aanleiding van deze woorden te letten op:

1. Satans aanval.
2. De schijnbare zege;
3. De algehele nederlaag.

1. Satans aanval.

Satan is van het aangezicht des Heeren uitgegaan. Het boek Job verhaalt ons, dat hij mede voor Hem verschijnen moest, Die zijn gangen bestuurt. Hij is nu uitgegaan van voor Gods aangezicht en heeft zijn wens verkregen. De last hem nu van 's Heeren vege opgelegd, is hem naar zijn hartenlust en hoewel het hem onbegrijpelijk is, dat Jehovah hem toestaat zich te werpen op Zijn knecht Job, verheugt hij zich in de toestemming, die hij bekomen heeft en spoedt zich om zijn plan te beramen. Wij zeggen: niet begrijpend dat hij deze wens van de Heere hoeft bekomen, want hoewel veelwetend, is hij, niet alwetend, en wat hij weten mag, het doel van de gangen en handelingen Gods is en blijft hem verborgen. Waren hem die bekend, de wanhoop had zich van hem meester gemaakt eer hij: Job de dood zou hebben aangekondigd.

Want wat is het doel, dat God heeft in al Zijn leidingen, anders dan de verplettering van satan, het heil van Zijn gunstgenoten en de aanbidding en dankzegging van Zijn eeuwige Naam? Zijn eer is verbonden aan de zaligheid van Zijn kerk, en omdat Zijn eer is verbonden aan de zaligheid van Zijn kerk heeft Mozes het tot pleitgrond als hij voor het volk tot God de Heere opklimt, zeggende: *Wat zoudt Gij dan met Uw grote Naam doen?* En waar dan ook de Heere voor Zijn eer staat, die Hij aan geen ander geeft, ligt de zaligheid van de kerk Gods alleen in Jehovah vast en hoe de wegen en gangen ook mogen zijn tegenstrijdig met alles, Hij is de eeuwige wijsheid, Hij bestuurt alles tot een bepaald einde, tot zaligheid van Zijn uitverkorenen.

O, of Sion hier houvast kreeg, of de bestreden harten van Gods kinderen hier een ogenblik rust kregen voor hun ontmoedigde ziel, of de angstvalligen en door onweer voortgedrevenen en gejaagden van de helhond, hier de bron van hun vertroosting mochten vinden. God staat voor de zaligheid van Zijn uitverkorenen in en al is het, dat Hij het niet doet om hun waardigheid, daar Hij Zelf getuigt: "Dit zij u bekend, o huis Israëls: Ik doe het niet om uwentwil, maar om Mijns heiligen Naams wil", die Naam, die eeuwig alle aanbidding en dankzegging toekomt, heeft Hij verbonden aan de zaligheid van Zijn uitverkorenen. Daar moge plaatsvinden wat plaatsvindt, het zal zijn

zoals de dichter zingt:

*Al loopt uw pad ook door de zee,
U zullen als op Mozes beê,
Geen golven overstromen.*

Hij is het, Die tot behoud van dat volk de weg baande door zeeën. Hij is het, Die voor hen zorgt, al is het vierhonderd jaar geknecht in Egypteland, Hij laat Zijn hand niet af, al is het dat straks dat volk zeventig jaar lang in Babylonische ballingschap gebracht wordt. Hij gedenkt aan de eer van Zijn Naam, al zwegen de stemmen der profeten vierhonderd en meer jaren. Dan is Hij het, Die om Zijns Naams wil Zijn volk gedenkt, aan Zijn volk trouw houdt tot in eeuwigheid. G, als wij uit het wankelachtige van ons gemoed een ogenblik in de grondslag van Zijn onveranderlijke trouw werden ingeleid, kregen te zakken in Hem, Die gesproken heeft, dat Hij tegen geen mensenkind liegen kan, noch Zijn woord Hem berouwen zal, wij zouden een pleitgrond voor ons gemoed bekomen en aan Hem worden verbonden tot heil van onze onsterfelijke zielen.

O, juist dat is het wat voor de vorst der duisternis verborgen is en daarom waagt hij de strijd of hij mogelijk de overwinning zal behalen. Hij is de helhond, die Gods volk wel jagen kan, maar slechts drijven tot hun Herder. Hij zint met welke plannen hij Job in een ogenblik zal treffen, niet alleen in zijn vermogen, maar hem ook aan kan grijpen in het binnenste van zijn bestaan, opdat zijn hart hem ontvalt en hij Hem vloeken zou, Die hem eeuwiglijk gezegend had. En ziet, die tijd komt. Het is die dag als Jobs kinderen vergaderd zijn bij hun oudste broeder, het is dat tijdstip, dat hij zich opmaakt, zich bedienende van bliksemen in de lucht, van wind en storm om Job in een ogenblik te verpletteren, opdat de Naam Gods gelasterd zou worden, van Hem, Die tot satan gesproken had: "Hebt u ook acht geslagen op Mijn knecht Job?"

O, in het kiezen van de weg, welke satan bewandelt, in het richten zijner gangen, toont hij ons hoe arglistig hij is in al zijn gangen, en dat hij het is die genaamd wordt de briesende leeuw, die rondgaat zoekende wie hij zou mogen verslinden, hetwelk hij is in al zijn wegen naar het getuigenis van Jehovah, Die ons toeroept: "Waakt, bidt opdat u niet in verzoeking komt." Hij weet de teerste plaatsen en zwakste punten, de zwakheid van het geloof, maar ook de krachtige verdorvenheid van het vlees, opdat juist die zwakke punten in zijn aanvechtingen te spoediger zullen bezwijken.

O, dat wij dan voor hem op de wacht gesteld mochten worden en de Heere ons uit zijn klauw mocht redden. Hij is het, die komt als Jobs kinderen vergaderd zijn in het huis van de eerstgeborene.

Deze kinderen van Job kennen een betrekking, een familieband. Daar is van Godswege een betrekking gelegd in het schepsel; de één staat niet los naast de ander. Daar is een organisch verband (zij is uit één mens voortgekomen), een scheppingsordonnantie, en de Heere wil dat deze nimmer uit het oog verloren, maar te allen tijd naar de waarheid zal bestendig blijven. En nu in onze alles verloochenende dagen, verzet zich alles tegen die scheppingsordonnantie Gods en gaat het verderf hier voort als de kanker. Die kanker begint in het kleine, in het huishoudelijke, in het familieleven, en trekt door in kerkelijke losheid. Het is een doorgaande kanker, die voorteeft om alles te vernielen wat naar des Heeren ordonnantie is ingesteld.

Maar Jobs zaad komt samen en zij leven in de weg van Gods ordonnantie, in de band, welke God Zelf heeft gelegd. En ziet, wie van hen zal nu vermoeden wat in deze ogenblikken gebeuren zal? Zij eten brood en drinken wijn, terwijl hun bezittingen in diezelfde ogenblikken door de knechten der Sabeeërs verwoest worden, terwijl hun runderen waren ploegende en de ezelinnen weidende van haar zijden namen zij ze en sloegen ze met de scherpte des zwaards. En wie van hen beseft, dat het de dag is, waar

hun ellende zich zal vermenigvuldigen, ja de (lood zich reeds opmaakt om hun vensteren te beklimmen en hun levensdraad af te snijden?

O, wat leert het ons, waar alles is geschied wat ons van het veertiende tot het negentiende vers verhaald wordt, ons te haasten om onzes levens wil en elk ogenblik van ons leven uit te kopen, want ons leven is een damp, de, dood wenkt ieder uur. En waar dit onverwachts geschiedde, leert het ons, dat God komt als een dief in de nacht en wij ons hebben te haasten om ons levens wil, ja te bedenken in deze onze dag wat tot onze eeuwige vrede is dienende, opdat niet één ogenblik, niet één minuut nutteloos voorbij gaat, maar wij onze dagen uitkopen en geborgen mochten zijn in de ark van eeuwige behoud.

Ziet, hoe het ene onheil na het andere Job treft. De ene bode heeft nog niet uitgesproken of een tweede brengt Job de tijding van nieuw ellende. De ene bode zegt: "De Sabeeërs, die wilde woestijnbende, deed een inval en sloeg de jongelingen met de scherpte des zwaards." Terwijl deze bode nog niet weg is, roept een andere Job toe: "Het vuur Gods viel van de hemel, ontstak onder de schapen en verteerde ze." En wederom komt een ander schreeuwende: "De Chaldeeën stelden drie hopen, vielen op de kemelen aan, namen ze en sloegen de jongens met het zwaard."

Zal dan geen einde komen aan de ellende van de man Gods? Niet voordat de grenzen, welke God bepaald heeft, zijn bereikt, voor de maat vol is. Want hoort wat een vierde bode tot Job zegt: "Een grote wind kwam van over de woestijn, stiet aan de vier hoeken van het huis, viel op de jongelingen, dat zij stierven en ik ben maar alleen ontkomen om het u aan te zeggen."

O, dat ontzettende, slechts één man ontkomen om Job kennis te doen dragen van de diepe beproeving, welke over hem gebracht werd. Te midden van hun maaltijden, onder het eten van hun brood en drinken van de wijn, in datzelfde ogenblik werden de jongelingen opgeroepen voor de eeuwigheid. Wie zal zeggen wat omgaat in dat Godvruchtige hart van Job, die keer op keer voor zijn kinderen offer bracht of zij misschien gezondigd hadden en God in hun hart gezegend? Wie dan alleen zij, die bij ervaring weten wat het is, het gewicht van de onsterfelijke ziel van hun kinderen te dragen, wanneer God hun zaad wegneemt, ze dagvaardende voor Zijn rechterstoel en zij, geen hoop dragen in betrekking tot hun eeuwig zielsheil? Vlees kan God niet rechtvaardigen, twist met Gods handelingen, de Heere bedillende in al Zijn wegen. Mochten dezulken aan Job gedenken, die niet van één, maar van al zijn kinderen werd beroofd in een ogenblik als de man, die in deze weg ellende heeft gezien, Gode erkennende in al Zijn doen. Die in satans klauwen vallen, zijn overgeleverd aan de helhond, die niets ontziet. O, wat is de dienst van de vorst der duisternis een ellendige dienst. Wij, zijn aan hem van nature verbonden. Dat wij een andere dienst mochten kennen, welke ons nooit verdrieten zal. Hij zou Job vernield hebben, had God hem geen paal en perk gezet, maar die maat mocht niet overschreden worden. Nee, dat volk, de kerk, moge neerzitten in moedeloosheid en zeggen: neem mijn ziel maar weg, maar God is gedachtig aan Zijn verbond. Hij zal in al hun leed zorg dragen voor hen, die in zulke wegen met de dichter zingen:

*Ik heb mijn tranen onder 't klagen,
Tot mijn spijsdag en nacht.*

2. De schijnbare zege.

Schijnbaar moge de satan over 's Heeren volk de zege behalen, en dat zal ons tweede punt zijn, maar in werkelijkheid nooit. Men ziet het hier aan Job, het heeft zijn hart, zijn ziel, zijn innerlijk ontroerd, want dat alles gaat niet buiten hem om. U staat

verwonderd somwijlen als u bij slagen, waarmee God slaat, zulke ontzettende koude onverschilligheid bemerkt onder de belijders der waarheid, ja nog wel bij de zulken, die zich uitgeven als degenen, die leven aan hun ziel bezitten. Waar eenmaal Jezus weende bij het graf van Lazarus, zouden wij dan geen leed dragen in onze zielen over Zijn slagen, als dierbare panden ons door de dood ontvallen?

Luistert slechts naar deze man, waarvan God zegt, dat hij was vroom, Godvrezende en wijkende van het kwaad. Hij staat op en in dat opstaan betoont hij, dat hij ontroerd geworden is, en dat niet alleen, zijn hart is gescheurd en daarom heeft hij zijn klederen gescheurd.

En waar hij zijn mantel heeft gescheurd, daar schoor hij zijn hoofd, want God had eer en heerlijkheid van hem weggerukt. En eindelijk viel hij op de aarde en boog zich neer. Deze drie handelingen tonen ons de ontzettende ontroering, welke Gods volk kan dragen in zielssmart, ook wanneer hun mond Gode niets ongerijmds toeschrijven kan, maar zij Jehovah in al Zijn wegen krijgen te billijken. Nee, daar is geen lauwheid, geen onverschilligheid bij de ziel, wanneer de nacht der verdrukking In aangebroken, maar een bukken en buigen voor Jehovah en dan zingen zij, zelfs met de dichter:

*Ik zal Zijn lof zelfs in de nacht,
Zingen, daar ik Hem verwacht,
En mijn hart, wat mij moog' treffen,
Tot de God mijns levens heffen.*

Daar hebt u het voorrecht van Gods kinderen ten dage van benauwdheid en van droefenis, de verborgen plaatsen te kennen, waar zij hun zielen mogen uitstorten voor het aangezicht des Heeren, waar zij een medelijdende Hogepriester ontwaren, Die Zelf in alles werd verzocht, Die hen in alle zwakheden kan te hulp komen. Was dit zo niet, het volk zou in die angsten omkomen, Maar Hij is de sterkte van Zijn gunstgenoten. Als alles hen verlaat, niets meer overgebleven is, dan krijgen zij hun noden God te klagen en neigt Jehovah Zijn oor tot de stem van hun smekingen en hoort hen wanneer zij tot Hem roepen. Maar daar is meer. Job kent niet alleen de sterkte in God, maar ook een bukken en buigen voor Hem. Hij buigt zich voor de Heere en in dit buigen bekent hij, dat de weg Gods heilig is en al Zijn wegen goed en wijs. Dat invallen voor de Heere wil zeggen een verenigd zijn met de aller-diepste wegen, welke Jehovah met hen houdt. En daar juist is de plaats waar de ziel wezenlijk het profijt heeft van Gods handelingen. De bron van ons bestaan druist tegen God in. Wanneer Hij komt met Zijn slaande hand, of met beproevingen, verkiest het vlees niet te wandelen in de weg, welke de Heere met de mens gelieft te houden. Maar Hij is het, Die Zijn volk inwint door Zijn eeuwige genade, ja Hij is het, Die hen doet bukken en hen verootmoedigt voor Zijn aangezicht. In dat buigen en vallen onder God wordt hun ziel gesterkt en de druk van hen weggenomen en zal satan, zoals wij in ons derde punt wensen te bezien, voor eeuwig de kamp verliezen en de algehele nederlaag lijden.

3. De algehele nederlaag.

Hoort maar, het is satan er om te doen uit de mond van Job vervloeking te horen, want hij zegt tegen de Heere: "Maar toch, strek Uw hand uit en tast aan alles wat hij heeft; zo hij U niet in Uw aangezicht zal zegenen."

Het is hier een overvallen van satan, opdat hij des te meer gelegenheid zou vinden God te horen vloeken uit de mond van Zijn knecht. Maar hoe kon dat zijn, daar de Heere Zelf Zijn bemoeienissen in zijn verootmoediging groot gemaakt heeft? Integendeel! "Naakt", zegt Job, "ben ik uit mijn moeders buik uitgegaan en naakt zal ik daarheen wederkeren. De Heere heeft gegeven, de Heere heeft genomen, de Naam

des Heeren zij geloofd."

Ziet, daar hebt u het zoals eenmaal de mens geschapen was: Naakt is hij in de wereld gekomen, also zal hij uit kracht van zijn ongerechtigheid ook tot stof wederkeren. Waar hij nu op die naaktheid ziet, daar is alles wat hij daarboven bezit een gift van Gods vrije goedheid. De Heere heeft gegeven alles wat hij bezit op aarde. Wat zou het hem in ootmoedigheid doen wandelen, indien hij alles wat hij bezat mocht hebben als een gift Gods, gezegend boven anderen en gevoelend in elke weg deze zegeningen onwaardig te zijn.

Maar hoort wat Job verder zegt: "De Heere heeft niet alleen gegeven, maar ook genomen." Wie dit alles nam?

Het was Jehovah. Maar er komt van Jobs lippen niet, zoals satan verwachtte, een vervloeking tegen Jehovah, omdat het geen bijten op de steen is, maar een keren tot Hem, Die hem wierp, Die al Zijn gangen en handelingen bestuurde. En dan is het zoals Jeremia getuigt: "Wat klaagt dan een levend mens? Een iegelijk klage vanwege zijn zonden."

Dat volk krijgt over alle oordelen en alle ellende, welke zij zelf door hun zonden over zich brachten, op te zien tot de bron en oorzaak en zij bijten niet op de steen, blijven niet staan bij de tweede, maar klimmen op tot de eerste oorzaak. Gelijk Job mag zeggen: "De Heere heeft genomen", en also van het werktuig afziet om tot God op te klimmen. Waar Zijn volk opklimt tot Hem, daar krijgen zij een indruk in hun harten en buigen zich niet alleen, Maar krijgen Zijn wegen hartelijk lief. Want alles wat Hij doet, al Zijn wegen en gangen zijn enkel tot hun zaligheid, en zij bekennen het: "de Naam des Heeren zij geloofd."

Nee, Job zondigde niet, maar stond als de man, die God vreesde en wijkende van het kwaad was. Satan had gezegd: "Is het om niet, dat Job God vreest?" Alsof zijn godsdienst gelegen was in de zegeningen en niet wortelde in God. Wat leert dit ons, dat de uitkomst van de vreze des Heeren niet gelegen is in de zegeningen.

Nee, Job vreest God niet om de zegeningen, maar om de eer van Zijn heilige Naam. Nee, het zijn geen huurlingen, maar schapen, die de stem van de goede Herder kennen. Hun hart ligt open voor Hem, Die de schuilhoeken des harten doorgrondt; zij dienen niet om loon. Al was er geen hemel ter beloning en geen hel tot straf, het is hun onmogelijk langer in de ronde te blijven leven. Al zouden zij wonen in lemen hutten, al moesten zij hun ganse leven in verdrukking doorbrengen en al waren zij de armsten uit de armen, nochtans heeft dat volk geen andere keus dan alleen God te dienen en te vrezen, liever dan de gehele wereld te bezitten. Die keuze Gods zit niet in de bediening, niet in de zegeningen, maar daarin, omdat de Heere eeuwig waardig is gediend te worden en Hem komt de lof en dankzegging toe tot in der eeuwigheid.

De Heere Zelf werkte die door Zijn Heilige Geest met onweerstandelijke kracht en genade die keuze in hun hart, daarom zal deze er ook altijd zijn. Ziet dan bij, dat volk de uitkomst, al breekt de hel los. Satan zal zich te pletter stoten op het erfdeel des Heeren.

Zingen wij nu eerst Psalm 49:1 en 2:

*Gij, volken, hoort; waar g' in de wereld woont,
't Zij laag van staat, of hoog, met eer be kroond,
't Zij rijk of arm, komt, luistert naar dit woord.
Mijn mond brengt niets dan lout're wijsheid voort,
Bij mij in 't hart opmerkzaam overdacht.
Ik neig het oor, daar 'k op Gods inspraak wacht,
Naar 's Heeren spreuk, en zal u, op de snaren*

Der blijde harp, geheimen openbaren.

*Wat zou mij toch doen vrezen in een tijd,
 Waarin het kwaad, het onrecht, mij bestrijdt,
 Als ik omringd, benauwd ben door 't geweld,
 Dat in mijn val zijn hoogst genoeg stelt?
 Wat hem betreft, die op zijn schat vertrouwt,
 En al zijn roem op grote rijkdom bouwt,
 Zijn schat behoudt zijn broeder niet in 't leven;
 Hij kan daarvoor aan God geen losgeld geven.*

Toepassing.

Maar wat is nu de grond van onze godsdienst? Wij hebben ook een grond, waarop wij bouwen, anders zouden wij in de wanhoop wegzinken. Wat is uw grondslag, waaruit uw daden spruiten, uw weg waarop u voortwandelt en de reis naar de eeuwigheid aandoet? Kent u iets van dat geheel ingewonnen worden voor en dat enkel en alleen waardig keuren van de Heere, om gediend te worden eeuwig en altijd. Kent u er iets van, of leeft u maar voort uit kracht van gewoonte?

Hebben de dingen der eeuwigheid niet meer waarde bij u dan gewoonte? Gewoon zijn naar de kerk te gaan zal toch niet tot nut voor uw onsterflijke zielen zijn? O, bedenkt toch, ziel verloren al verloren. Zult u spelen met de eeuwige dingen om straks bij de dood te ontwaren, dat die gewoonte en onverschilligheid dienstig kunnen zijn om u voor eeuwig de gramschap Gods te bezorgen? Bedenkt toch zoals de oostenwind daar woei om te midden van de vreugd der jongelingen hen weg te rapen, u alzo de adem in uw neusgaten draagt, straks wordt uw ziel opgeëist en dan zult u, zijn in de eeuwige pijn. Vermoeit uw ziel toch niet door schatten te vergaderen tegen de dag des kwaads. Want de Heere noemt dezulken een dwaas. Gij dwaas, in deze nacht zal men uw ziel van u afeisen.

Mocht er bij u gevonden worden een jagen naar dat onvergankelijke goed, dat niet vergaat, maar blijft tot in der eeuwigheid. Want gewis, wij weten niet wanneer de dood komt. Voorzeker, wij stellen de bekering gedurig uit, maar weet het, straks is de tijd daar, dat God u wegneemt. De tijd is bepaald, welker grenzen u niet zult overschrijden, en als u dan God zult ontmoeten, dan zal het aller-vreselijkst zijn Hem te aanschouwen, Wiens eeuwig Evangelie u verworpen hebt, Wiens vermaning u met voeten getreden hebt. Laat het ontzettend gebeuren met Jobs kinderen leren, dat er maar één schrede is tussen ons en de dood en laat het u aansporen God heilig te dwingen, dat Hij Zich over u ontfermen mocht. eer het te laat, voor eeuwig te laat zal zijn.

Komt, zijn er in ons midden, die in oprechtheid verklaren kunnen, dat het de lust van hun ziel is in de dienst des Heeren te mogen leven, omdat die dienst geen slavendienst is, maar een zalige, een heilige dienst? De vorst der duisternis rust niet voor hij u heeft verslonden in zijn klauwen, en waar dat gezien wordt en daar tegenover de zalige dienst van Koning Jezus geplaatst wordt en het voordeel om in Zijn gemeenschap en gunst gebracht te worden, daar vallen alle nevenbedoelingen van het schepsel weg. Voor dezulken, die verkeren in strijd en aanvechtingen of het ooit recht werk van God was, denkende dat het slechts voortvloeit uit kracht van opvattingen, of van horen en lezen, en dat het bij Gods kinderen anders toegaat dan bij hen, hebben wij, een woord van bemoediging.

De Heere staat voor dat werk in, hoewel zij het niet kunnen geloven. Ja, al brak de hel los, Hij zal dat werk bevestigen, Maar ik zeg het u niet, en mocht u dat onthouden, om

u tevreden te stellen met de keuze alleen, maar slechts om u te bemoedigen, opdat u een vrijmoedige toegang zou bekomen tot de troon der genade. En al waart u nu nog zo beladen met uw schuld, dat dan uw gehuld u mocht uitdrijven tot God, opdat uw ongerechtigheid verzoend wordt, want daar is een fontein geopend voor het huis van David en voor de inwoners van Jeruzalem.

Wij zien het bij Job, een man oprecht, vroom, Godvrezend en wijkend van het kwaad, dat hij werd gebracht in de aller-diepste wegen. Het zou ons te lang ophouden u uiteen te zetten het juiste verband in wat ons in ons leven overkomt vanwege onze zonden, en de leidingen des Heeren in de wegen van beproevingen. Dit alleen staat vast, het is alles opdat de kerk Gods Zijn heiligheid zou deelachtig worden. En laat het u geen vrees aanjagen, wanneer u komt in wegen van zware beproevingen en de satan tot u zegt, dat u niet in Gods gunst leeft, bedenkt dan dat het juist Gods liefste kinderen zijn, die Hij in de diepste wegen van beproevingen en verdrukkingen brengt, opdat zij zoals reeds gezegd is, Zijn heiligheid zouden deelachtig worden.

Mocht u dan een berusten leren kennen in de wil van God, daar Hij is de Pottenbakker, Die met het leem doet naar Zijn wil en welbehagen. Alles werd de man Gods ontnomen, zijn zaad en zijn goederen. Als de Heere hen brengt in zulke wegen, dan leert Gods volk, dat ze twisten met de handelingen Gods; maar ook leren zij om te onderzoeken de reden waarom God hun die tegenheden zond. En dan zeggen zij: "Waarom ik en niet een ander?"

Zij onderzoeken of er een bijzondere schuld kon zijn waarom de Heere hun die tegenheden zond en zeggen: "Waarom zou de Heere Zijn kastijdende hand uitstrekken?" Gelijk bij David: "Het zwaard zou van zijn huis niet wijken."

Dat wij dan van de omstandigheden mochten leren afzien om met Jehovah in onderhandeling te geraken, want Hij is de eeuwige Wijsheid om u te leiden. Het plan met Job was in de hemelen gemaakt en op aarde uitgewerkt, en zo is het met al Gods kinderen.

U, die uw tranen hebt tot uw spijsdag en nacht en getuigen moet met Jakob: "Al deze dingen zijn tegen mij", weet dan dat Hij het is, Die uw gangen bestuurt uit Zijn heiligdom, opdat uit al deze wegen Zijn eer verheerlijkt wordt. Dat u dan bukken mocht onder de slaande hand Gods, want:

*"God is recht in al Zijn weg en werk,
Zijn goedheid kent in 't gans heelal geen perk."*

Dat u dan de Heere niets ongerijmds mocht toeschrijven, want weet dan, volk, dat Hij het is, Die uw gangen bestuurt én alles richt, en dat Hij voor Zijn erfdeel instaat en Zijn volk toezegt, dat Hij ze zal behoeden en beschutten, ja hun ziel van alle kwaad bewaren zal. Amen.

3. Satan verliezer

Predicatie over Job 2: 3- 10

Psalm 2:

Lezen: Job 2

Psalm 89: 8

Psalm 63: 2 en 3

Psalm 84: 3

"En de Heere zei tot de satan: Hebt u ook acht geslagen op Mijn knecht Job? Want niemand is op de aarde gelijk hij, een man, oprecht en vroom, Godvrezende en wijkende van het kwaad; en hij houdt nog vast aan zijn oprechtheid, hoewel u Mij tegen hem opgehitst hebt om hem te verslinden zonder oorzaak.

Toen antwoordde de satan de Heere, en zeide: Huid voor huid, en, al wat iemand heeft, zal hij geven voor zijn leven.

Maar strek nu Uw hand uit, en tast zijn gebeente en zijn vlees aan; zo hij U niet in Uw aangezicht zal zegenen! En de Heere zei tot de satan: Zie, hij zij in uw hand, maar verschoon zijn leven.

Toen ging de satan uit van het aangezicht des Heeren, en sloeg Job met boze zweren, van zijn voetzool af tot zijn schedel toe.

En hij nam zich een potscherf om zich daarmee te schrabben, en hij zat neder in het midden der as. Toen zei zijn huisvrouw tot hem: Houdt gij nog vast aan uw oprechtheid? Zegen God en sterf.

Maar hij zei tot haar: gij spreekt als één der zottinnen spreekt; ja, zouden wij het goede van God ontvangen, en het kwade niet ontvangen? In dit alles zondigde Job met zijn lippen niet."

Job 2: 3 tot 10.

Wij zien hierin:

1. Satans vernieuwde beschuldiging.
2. Een tweede beproeving.
3. Jobs volhardende standvastigheid.

Verloren was de strijd, die satan tegen de Heere had aangegaan. Want wel wierp hij zich op Job, des Heeren knecht, maar het ging om het Godswerk in hem. Gods eer was er mee gemoeid. In deze strijd zou beslecht worden wie meester was, God of satan. Over die zaak gaat het te allen tijde.

Satan is Gods wederpartij, en overal waar hij, immer kan of mag, zoekt hij God de strijd aan te binden. Maar de Heere waakt Zelf voor Zijn eer, noch geeft Hij Zijn lof aan gesneden beelden en zal uit alle strijd Zijn eer doen klimmen.

Daarom ook, deze Job zal in satans klauwen niet omkomen. De vorst der duisternis zal het niet opgeven zolang hij immer kan, maar God is de Beschutter en Bewaarder van Zijn werk, en dat werk was ook in Job.

Nee, hij diende de Heere niet om loon, Job was geen huurling, gelijk satan hem aantijgde en beschuldigde; de grond van zijn godsdienst was waardij, voor de Eeuwige, de Heere van alle heren 1 En al was Job beroofd van al zijn goederen, van alles wat hij bezat, de waardigheid des Heeren veranderde niet, en daarom, Jobs mond kon Gade niets ongerijmds toeschrijven. Wat David eenmaal wedervoer: "Met mijn God spring ik over een muur, met mijn God dring ik door een bende", was ook bij Job

het geval, maar niet alleen bij hem, maar bij Gods kerk wordt het nog te allen tijde bevestigd: "In God zullen wij kloeke daden doen."

Ja in Hem alleen, want in zichzelf zijn zij krachteloos en waardeloos, gelijk een lam ter slachting geleid wordt en stom is voor die, die het scheert. Kon dat niet van de grootste heilige getuigd worden? Wij lezen er van hoe de profeet Elia het ene ogenblik vierhonderdvijftig baälpriesters slachtte en het andere ogenblik roept hij: "Neem mijn ziel van mij", en vlucht voor één enkele vrouw.

Zie het ook in Petrus, het ene ogenblik trekt hij het zwaard en houdt de dienstknecht des hogepriesters het oor af, en het andere ogenblik verloochent hij zijn Heere en Meester met vloeken en eedzweren, wijlende voor een eenvoudige dienstmaagd. Wij kunnen geen zuur gezicht verdragen voor de Naam en de zaak des Heeren en vluchten en wijken voor het geritsel van een blad. Maar alleen waar de kerk al haar sterkte in God vindt, waar zij al haar hulp van Hem verwacht, zullen zij niet beschaamd worden, staan zij vast, onwrikbaar, en wordt de kracht des Heeren in hun zwakheid volbracht. Daarom zal ook God alleen de eer van Zijn volk ontvangen en zingt de dichter:

*Zo wij sterk zijn daarvan hebt U alleen de eer,
Vermogen wij ook iets, zulks alles komt, o Heer',
Van Uw goedheid die onz' bescherming is bevonden.*

Datheen Ps. 89

En dat nu komt uit ten duidelijkste in de knecht des Heeren, in Job. Bij het opgaan der zon was hij de rijkste, de grootste van het Oosten, en bij haar ondergang beroofd van have en goed, van zonen en dochteren, ja alles is hem ontruikt door het geweld van de vorst der duisternis. En niettegenstaande dit alles is hij staande gebleven en standvastig in de vreze des Heeren, hij, is oprecht blijven wandelen voor het aangezicht Gods en in dit standvastig blijven heeft satan de krijg verspeeld en wanneer dan ook de dag aanbreekt, dat de engelen en de kinderen Gods samen komen om zich voor het aangezicht des Heeren te stellen, en ook satan wederom gedagvaard wordt om rekenschap te geven van zijn daden, wijst de Heere hem daarop en zegt: "Hebt gij ook acht geslagen op Mijn knecht Job, want niemand is op de aarde gelijk hij, een man, oprecht en vroom, Godvrezend en wijkende van het kwaad; en hij houdt nog vast aan zijn oprechtheid, hoewel gij Mij tegen hem opgehitst hebt om hem te verslinden zonder oorzaak."

Zal nu zijn mond verstommen en met beschaamdheid moeten bekennen: Heere, ik heb mij vergrepen, grotelijks vergrepen aan Job, Uw knecht? Maar nee, daar is geen erkennen van de vorst der duisternis. Was er een erkennen in de hel mogelijk, de hel zou geen hel meer zijn. En bovendien, de tijd was nog niet aangebroken. De Heere heeft een doel met Job, dat Hij hem in zulke wegen brengt. Gods eer zou nu nog niet genoeg verheerlijkt en de zaligheid van Job niet genoegzaam zijn bevorderd. Eerst dan wanneer Job het zal uitroepen: "Met het gehoor der oren heb ik U gehoord, maar nu ziet U mijn oog en verfoei ik mij in stof en as", eerst dan wanneer hij in die diepte van verootmoediging gebracht wordt, is Gods doel bereikt, en zolang zal de aanvechting en de beroering voor Job duren.

Wanneer Gods kerk in de weg der beproeving gebracht wordt, wanneer Zijn gangen door de diepte heen lopen, dan viert Jehovah de teugel tot heil van Sion en doet ze uitkomen als een fakkel, die brandt, en eerst dan wanneer de lof des Heeren volkomen zal gezongen worden, dan is het genoeg, dan tal de vorklager der broederen niets meer hebben in te brengen, dan zal de kerk in verwondering de wijsheid en de wegen Gods goedkeuren en zal de kerk Zijn lof uitroepen om Hem te volgen door bezaaide en onbezaaide wegen, door eer en oneer, door goed en kwaad gerucht. Dan zullen zij het

Lam volgen waar Het ook heengaat, wetende dat Hij het goed maakt met wat Hij wil, en tot dat einde zal het ook met Job komen. Daarom krijgt de beschuldiger bij vernieuwing gelegenheid om zijn mond te openen en zal Heere lankmoedig horen wat deze leugenaar van den beginne heeft in te brengen, ook nu nog, nu hij de strijd reeds totaal heeft verloren.

Nee, satan zwijgt dag noch nacht, om beschuldiging in te brengen tegen de uitverkorenen Gods, en antwoordt de Heere en zegt: "Huid voor huid, en al wat iemand heeft, zal hij geven voor zijn leven."

1. Satans vernieuwde beschuldiging.

Een nieuw beschuldiging noemden wij het en dat is het, het woord, dat satan spreekt van de knecht des Heeren. Het wil zeggen: Job dient de Heere niet voor niets, want daar heeft hij uiterlijke redenen voor. Hij, wil zeggen: als Job die zegeningen kwijt is, zal zijn godsvrucht wel veranderen. Want wat hoort u nu? Hij is een onnatuurlijke, die zich het lot van zijn zonen en dochteren niet aantrekt. Die Job is een onverschillige, noch om geld, noch om akker, noch om bezittingen geeft hij. Hij is een baatzuchtige, hij heeft alleen het leven voor zichzelf, en daarom: "Huid voor huid, en al wat iemand heeft, zal hij, geven voor zijn leven."

Is die beschuldiging vreemd? Spreekt niet satan diezelfde taal in de harten van Gods volk? Als zij in droefenis zijn, als zelfs de slaande hand Gods tot hen komt en de dood de vensteren binnenklimt en Jehovah kracht geeft te berusten in Hem, zij Hem lofliederen krijgen te zingen, zelfs in de grootste verdrukkingen, omdat Hij Zelf de harten heeft ingewonnen om Zijn wegen goed te keuren, is het dan niet de vorst der duisternis, die hen aanvalt en zegt: "U zijt een onverschillige, een onnatuurlijke, een baatzuchtige, u geeft nergens om, u geeft niet om de dood; en zoekt hij also niet de vrede te roven van de kinderen Gods, die verwaardigd worden weg te zinken in verwondering en aanbidding en de wegen en gangen des Heeren lief te krijgen?"

Maar o, als u aldus wordt bestreden, bedenk dan dat het te allen tijde satan is geweest, die grimmig is op het heil van de kinderen Gods, en die zegt: "Huid voor huid, en al wat iemand heeft, zal hij, geven voor zijn leven." Een waarheid, die leugen is in de mond van de leugenaar. Hij, weet zijn woorden zo te richten, zo te wegen en te passen, dat zij hem als waarheid van zijn lippen vloeien. Kwam satan met een leugen tot de ziel van dat volk, zij zouden getuigen: "Wijk van mij, want u zijt een leugenspreker." Maar nu zoekt hij met een schijn van waarheid de harten van dat volk te verschrikken. "Huid voor huid, en al wat iemand heeft, zal hij geven voor zijn leven."

Dit woord wordt bevestigd, en de ervaring leert het, dat als het ogenblik van sterven daar is, wij alles geven om de levensdraad te rekken; al onze krachten, die ons dan nog gelaten zijn, in het werk stellen en onze bezittingen aanbieden, indien alleenlijk de dood mocht wijken. Ja, wat meer is, zegt Gods getuigenis ons niet door de mond van de profeet Jeremia, dat onbarmhartige moeders hun kinderen gekookt hebben en dezelve gegeten, opdat zij niet van honger zouden omkomen, en is het dan geen waarheid: "Huid voor huid, en al wat iemand heeft zal hij geven voor zijn leven"? En toch leert ons Gods Woord een heilgoed, dat dit leven ver overtreft, en dat als gevolg daarvan, dat éénmaal. Christus Zichzelf gegeven heeft en Zijn leven niet dierbaar geschat heeft voor Zijn gunstgenoten om het af te leggen om hen te kunnen kopen uit de staat des doods.

O, eeuwig wonder! Want nauwelijks zal bestaan, dat een vriend voor een vriend sterft, maar Hij bevestigt Zijn liefde jegens ons, Zijn gunstgenoten, en is voor ons gestorven toen wij nog vijanden waren. En waar Hij Zijn leven niet dierbaar achtte voor Zijn

kerk, ziet, daar leert die kerk haar leven veil te krijgen voor de Heere. Hoort slechts daar over dat register der geloofshelden en bloedgetuigen, Hebreeën 11. Zij hebben brandstapels beklommen, zijn voor de wilde dieren geworpen, in stukken gezaagd, en dit alles leert het ons, dat er is een beter goed dan dit leven:

*Want beter dan dit tijdelijk leven
Is Uw goedertierenheid.*

En die goedertierenheid, die gunst is meer dan het leven en wordt ook door Gods kinderen op hoge prijs gesteld. Satans woord is alsoo waarheid en nochtans leugen in zijn mond. Een woord, waarmee de Heere hem paal en perk stelt. De vorst der duisternis zegt, dat de Heere Zelf Zijn hand zal uitstrekken, want zegt hij: "Maar strek nu Uw hand uit en tast zijn gebeente en zijn vlees aan, zo hij U niet in Uw aangezicht zal zegenen."

Maar nee, de Heere kastijdt een mensenkind niet van harte, want hoort wat Jehovah tot de vorst der duisternis zegt: "Zie hij zij, in uw hand, maar verschoon zijn leven." Paal en perk wordt satan gezet, het leven van Job is bij God dierbaar. Hoe kostelijk is in 's Heeren oog hun dood! Dat leven, waarvoor de Heere Zelf een weg gebaad had, dat leven was dierbaar in de ogen des Heeren, want Hij, had een volk, een Job geformeerd op aarde om Zijn lof te vertellen, want in het stille graf zingt niemand Gods lof, en daarom, dat leven, satan zal er afblijven.

Verschoon zijn leven, zegt de Heere.

Wat bezwaarlijk lijkt het leven die kerk toe, wat lijkt het menigmaal doelloos hier op aarde. Maar indien wij opklimmen tot Hem, Die onze wegen richt, wij zouden zien hoe Hij ons formeerde om Zijn lof te verkondigen. Als dan de satan vrijheid verkregen heeft, gaat hij uit van het aangezicht des Heeren, zinnende op middelen en wegen hoe hij nu met de tweede beproeving Job aantasten zal, opdat vervloeking uit de mond van Job gehoord zal worden. En dit zal dan ons tweede punt uitmaken, de tweede beproeving. Leest slechts van het 7e tot het 9e vers.

2. Een tweede beproeving.

Ziekte, vrouw en vrienden moeten nu dienstbaar gesteld worden, opdat Job zijn Maker vloeken zal. Ontzettend. Het is de vreselijke melaatsheid, de ongeneeslijkste ziekte, die Job bezet van zijn hoofdschedel tot aan zijn voetzool toe.

Verettering, in- en uitwendig, zijn lichaam, zijn adem is verpest, en straks zijn huisvrouw hem vreemd. Zijn aanzien is afschuwelijk, een zwarte korst heeft hem bedekt, zodat niemand hem meer kent en hij straks zijn vrienden vreemd is. De smart is onuitsprekelijk en Job neemt een potscherf als hij straks een ashoop heeft gevonden als gezellin, om zich te krabben, want zijn vingers zijn verteerd door ettering.

O, kon er vreselijker iets worden bedacht dan hier beschreven is? Lazarus had een verkwikking, de honden lekten zijn zweren, maar Job was van alles ontdaan, dat hem zijn smart verzachten kon.

Als satan slaat, gaat hij, door tot vernielens toe, zo God hem geen paal of perk zette. Hij is als een briesende leeuw, zoekende wie hij zou mogen verslinden, en tracht alles en allen te verwoesten hier op deze en elders op gene wijze. Hier is het een Paulus, die uitroept, dat het een engel des satans is, die hem met vuisten slaat; elders is het weer, zoals wij het beschreven vinden in Lukas 13: 11 16.

Wat leert ons die geschiedenis daar beschreven? Dat wij wakende en biddende zouden zijn aan de deurposten onzes harten, opdat wij in de gunst van God beveiliging zouden vinden en onder de beschutting des Konings tegen satan beveiligd zouden zijn. Maar dat wij dan ook niet met een slaafse vrees mochten bezet zijn, want ziet maar dat hij

wel het lichaam kan doden, maar de ziel niet kan doden. Dat wij veel meer Hem mochten vrezen, Die beide lichaam en ziel kan verderven in de hel.

Maar hoe ontzettend ook, Jobs zielsdroefheid en lichaamssmart is niet genoeg. Satan zint op middelen om Job te treffen in het tederste zijns harten. Eén is hem gelaten, die met hem lief en leed gedragen heeft, die hem vergezeld heeft door blijdschap en droefheid en die hem nu tot sterkte zou kunnen zijn in dit ontzettend lijden. Het is zijn huisvrouw, en juist die wordt gebruikt in de handen des satans om Job in de vreselijkste verzoeking te brengen waar hij ooit in gebracht is. Hoort slechts:

"Toen zei zijn huisvrouw tot hem: Houdt ge nu nog vast aan uw oprechtheid? Zegen God en sterf."

Is het niet een vreselijk woord en dat uit de mond van haar, die hem het naaste in betrekking hier op aarde was? O, als God werkt, dan valt menigmaal alles weg, zelfs de natuurlijke banden moeten dan bezwijken voor geestelijke betrekking.

En hierin was Job niet alleen. Een zelfde geval zien we als Rachel uitroept tegen Jakob: "Geef mij zonen", dat zijn ziel gegriefd wordt. Was Rachel het niet, die Israëls huis ontheiligde, en is zij het niet, die als straks de afgoden uit Jakobs huis worden weggedaan met haar afgoden ten grave daalt? En zo wij in zulke wegen verkeren, bedenk dan, dat als God werkt, één van beide gebeurt: onze tegenstander vernedert zich, al is het dan een tijdelijke vernedering, óf de Heere neemt hem door de dood weg. Maar alleen dan komt de Heere Zijn volk te verlossen, wanneer zij genoegzaam betuigd hebben noch vader, noch moeder, noch broeder, noch zuster lief te hebben, noch man noch vrouw, boven Hem. Laat het u daarom geen hinderpalen zijn om standvastig te wandelen in de inzettingen van Jehovah, wat er ook tegen op moge komen, want de Heere zal u ondersteunen naar mate u van node hebt

Ontzettend is het voor de diepbedroefde Job, dat zijn huisvrouw sprak: Zegen, dat wil zeggen: *Vloek God en sterf*. Zij heeft genoeg van al dat vroom gekwezel, het had al lang go neg geduurd. Dat leven was toch niets meer en hij moest toch sterven, waarom dan nog langer geleefd? Sla de handen aan uw eigen leven, maak er een einde aan, vloek God en sterf.

Dat waren de woorden, die zij sprak tot de Godvruchtige en oprechte Job, die wijkende was van het kwade. O, dat wij aan die vrouw een voorbeeld mochten nemen, want 's Heeren woord gaat door: twee zullen samen op een bed liggen, de één zal behouden, de ander zal verlaten worden. Wij lezen niet meer van deze vrouw, maar dit woord kenmerkt haar.

O, bedenkt het, God zal het zoeken. Mannen, wier vrouwen wandelen in de inzettingen van Jehovah, benauwt uw vrouwen niet; en omgekeerd, u vrouwen, wier mannen vragen naar des Heeren ordinantiën, komt ze niet tegen, opdat Jehovah u niet eeuwig zal verwerpen. En wat zal dit woord uitrichten: *Zegen God en sterf*? Is het niet verschrikkelijk, dat wij dit woord tot op de huidige dag horen in praktijk brengen, dat het leven van een mens niet meer geteld wordt dan van een dier? Duistere praktijken, medicijnen van alle soorten worden aangewend op de mens, terwijl het een spelen is met het leven van een schepsel. O, dat wij mochten toezien, opdat de ongerechtigheid niet vermenigvuldige. Maar wat vermag dat woord op de Godvrezende Job? Zo vragen wij nu, waarmee wij komen tot ons derde punt.

3. Jobs volhardende standvastigheid.

Want wat antwoord geeft Job? "Gij spreekt als één der zottinnen spreekt. Zouden wij, het goede van God ontvangen en het kwade niet ontvangen?"

Beproeving en verzoeking zijn over Job gekomen. Beproeving door de Heere, Die ze over hem brengt, en verzoeking door satan door de mond zijner vrouw. In de

beproeving brengt de Heere Zijn volk als in de smeltkroes, opdat het schuim worde afgescheiden en zij Gods heiligheid zouden deelachtig worden; maar verzoeking is een strik des satans om zielen te vangen voor het verderf. God verzoekt niemand. Hij beproeft Zijn volk als Hij ze door Zijn eeuwige liefde inbrengt in de diepste wegen, maar satans listen zijn verzoeking, zoals wij ze zien door de mond van de vrouw van Job, welke dwaselijk handelde. "U spreekt als één der zottinnen spreekt."

Gods werk is een raadsel voor het schepsel, de Joden een ergernis en de Grieken een dwaasheid. Zij bespotten het. Het is Sion, zeggen zij, niemand vraagt naar haar Maar o, de wijsheid der wereld is dwaasheid. Dwaasheid is het om zich van God los te rukken, heen te gaan om de kloven des te dieper nog te maken en zijn oren te neigen tot de vorst der duisternis. Dwaasheid is het om voor een ogenblik levens, voor een handvol genot, op te offeren onze eeuwige zaligheid en het heil onzer onsterfelijke ziel. Zou het zelfs ons begrip niet te boven moeten gaan?

O mens, die nog voortleeft in deze dwaasheid, u spreekt als één der zottinnen spreekt. Job wil zijn vrouw onderrichten, door onderwijzing haar overredende. Het past ons niet van uit de hoogte neder te zien op de onbekeerde. Het is geen bewijs van godsvrucht, wanneer wij harde woorden voeren, maar integendeel, waar vreze Gods in het hart woont, daar vervult medelijden met de onbekeerden het hart van 's Heeren kinderen. Zij trachten hen te overreden, te wijzen op het schadelijke van de weg, welke zij bewandelen, met al de ernst, welke in hen is. Zij doen als Paulus en zeggen: "Zo zijn wij dan gezanten van Christus' wege, alsof God door ons bade; wij bidden u van Christus' wege: laat u met God verzoenen." In die zin spreekt Job als hij zegt: zouden wij het goede van God ontvangen en het kwade niet?

Dat antwoord ziet op een gave, ontvangen als een geschenk, als iets kostelijks. En hoort nu uit de mond van Job, wat acht hij kostelijk? Niet alleen te ontvangen het goede, maar ook het kwade. Dat is dus ook iets kostelijks. O, indien wij, met het oog des geloofs konden zien, wij zouden zien en opmerken, dat voor al degenen, die God naar Zijn eeuwig voornemen geroepen heeft, alle gangen, die Hij met hen houdt, vloeiende zijn uit Zijn Vaderhart en dat alzo de wegen van tegenspoed even profijtelijk zijn en kostelijk als de wegen van voorspoed, ook al is het dat zij wanneer zij aanwezig zijn, niet aangenaam zijn. Daarna werkt de verdrukking een uitnemend gewicht der heerlijkheid voor al degenen, die door dezelve geoefend worden, en daarom is ook het kwade kostelijk en profijtelijk zowel als het goede.

En nu verklaart de mond des Heeren: "In dit alles zondigde Job met zijn lippen niet." De lippen zijn de deuren des harten. Wat het hart opgeeft, vloeit uit de lippen, en nu zondigde Job met zijn lippen niet omdat zijn hart met Gods daden verenigd was. Hij was het met God eens geworden en daarom kon uit Jobs hart geen vervloeking tegen God voortkomen, want immers, hij is oprecht. Een oprechte spreekt zoals zijn hart is en zijn lippen zondigen niet. En waar hij niet zondigt en de Heere niets ongerijms toeschrijft, draagt hij de Goddelijke goedkeuring weg en zal de Heere hem onderhouden, bewaren en sterken en éénmaal uit de strijd als overwinnaar, als beproefd door vuur doen te voorschijn komen. Wat een eeuwig voorrecht voor Job, dat de Heere, zulke wegen met hem houdende, getuigde: "En in dit alles zondigde Job met zijn lippen niet."

Tot u dan nog een enkel woord.

Zingen wij nu eerst Psalm 63: 2 en 3:

*'k Heb U voorwaar in 't heiligdom
Voorheen beschouwd met vrolijk' ogen;
Hoe zag ik daar Uw alvermogen!*

*Hoe blonk Uw Godd'lijk eer alom!
Want beter dan dit tijd'lijk leven
Is Uw goedertierenheid.
Och, wierd ik derwaarts weer geleid!
Dan zou mijn mond U d' ere geven.*

*Dan zou ik, voor Uw Godd'lijk oog,
Uw deugden al mijn leven prijzen.
En in Uw Naam mijn zang doen rijzen,
Mijn handen heffen naar omhoog,
Mijn ziel zou nieuw kracht ontvangen,
Verzadigd als met vet en smeer;
Mijn mond zou U vol vreugd, o Heer',
Verheffen in mijn lofgezangen.*

Toepassing.

Als onze lippen opgaven wat in ons hart woont, wat zouden wij dan horen! Indien ons hart eens bloot kwam met al het geveinsde dat er in woont, woelt en werkt, zouden wij ons dan niet verbergen in het stof der aarde? Kom, o mens, die heengaat in het dienen van de wereld, éénmaal zal uw hart voor God worden opengelegd, u zult voor God verschijnen.

O, indien u geloven kon hoe u eenmaal met al uw vervloeking, met al uw terging voor Hem zult verschijnen en uw ganse hart voor Hem zult openleggen, u zult dan God zoeken te ontvluchten en niet kunnen. Mochten wij u afmanen van uw zonde. Job leert het u, wat voordeel hebt u reeds in dit leven van al het zien- en zinlijke, van alle genot en vermaak der wereld? U offert uw kostelijke ziel op voor een handjevol stof. U moogt hier in dit leven al uw lust, al uw voldoening vinden, maar ik roep allen tot getuigen. Noemt mij de tijd en wijst mij de plaats waar uw ziel ooit verzadiging heeft gevonden. Waar heeft genot geen grenzen gekend?

Nee, de wereld kan het u niet geven, al had u duizenden van werelden. U jaagt van het één naar het andere en uw dagen vliegen daar heen en straks zult u rekenschap geven voor de Rechter van hemel en aarde, en wat zal dan uw deel, wat uw lot zijn? Zal het dan niet zijn naar het eeuwigblijvend getuigenis Gods bij de verdoemden en duivelen in de hel, waar wening is en knersing der tanden, en de rook van uw pijniging zal opgaan in alle eeuwigheid?

Zult u hier voor dit ogenblik vermaak eeuwig uw plaats vinden in de rampzaligheid, u verharden tegen de vermaning van het eeuwig Evangelie en zo de reis naar die ontzettende eeuwigheid aan doen? Dat wij u mochten afmanen van uw weg en u mocht eens nodig leren krijgen de onderrichtingen Gods, dat u de Heere mocht vatten op Zijn Woord en heilig Hem leren dwingen, opdat Hij u mocht zegenen.

Wanneer u in een huis woont, waar de Heere Zijn volk in heeft, de stemmen der vermaning mochten u treffen. Bedenk het, vrouw tegenover de man en de man tegenover de vrouw, kinderen tegenover de ouders, wanneer zij bezielde zijnde met de vreze Gods u willen wijzen en brengen op de weg des levens, ergert u dan niet daaraan. Wanneer zij in wegen van donkerheid, van duisternis en beproeving komen, verzet u dan niet tegen hen, want u zult met God te doen krijgen.

Maar ook u, die daar iets van die vreze, welke in Jobs hart woonde, kent en die uit kracht, dat u daar vermaking in vindt, naar Gods geboden en inzettingen des Heeren wilt leven; is het man uw vrouw, of is het vrouw uw man, die u het leven zoekt te benauwen, ik raad u met standvastigheid te wandelen in de rechten en inzettingen des

Heeren. Laat het u niet al te zeer verdrieten, want u maakt geen uitzondering. Al Gods kinderen leren er iets van verstaan wat het zeggen wil: "In de wereld zult u verdrukking hebben." En weet dan tot uw vertroosting, dat als de nood klimt tot het hoogste, de Heere dan ruimte maakt. Of Hij neigt hun harten als waterbeken, dat zij, zich gewonnen geven. Óf Hij brengt ze tot bekering. Maar de Heere zal u krachten geven om oprecht te wandelen voor Zijn aangezicht.

Verkeert u in wegen van beproeving, die op zichzelf te dragen zouden zijn, zo slechts uw hart de plaats kon bereiken waar u komen moet? Tracht de verzoeker zijn klauwen op u te leggen, dat in uw hart opborrelt: Wat nuttigheid is het Zijn wacht waar te nemen en het is tevergeefs God te dienen?

Lokt de wereld aan alle kanten en treffen de giftige pijlen van satan uw ziel? Ziet, dan mocht Job in deze u tot een voorbeeld en sterkte zijn, en bedenkt, dat het tot uw nuttigheid is, dat de Heere u beproeft, maar verzoekt nooit, integendeel, Hij zal de verzoeker gebieden en verbieden door hem paal en perk te zetten om uw leven te verschonen, want dat leven is kostelijk voor Jehovah. En mochten de gangen en wegen Gods u vreemd vallen, bedenk dan dat uw leven kostelijk voor Hem is en Hij door Goddelijke uitbranding uw hart wil inwinnen om het te maken tot woningen van de Heilige Geest en Hij, Zijn intrek daar in zal nemen.

Dat dan uw oog verlicht mocht worden om niet al te zeer in droefheid te verzinken, zeggende, dat er nimmer wat van terecht zal komen. Bedenk dan dat Hij het is, Die uw gangen richt en Die gezegd heeft: "Ik heb Mij, een volk geformeerd en zij zullen Mijn lof vertellen." En als dan ook de Heere Zijn daden aan onze harten verheerlijkt, vertellen onze lippen Zijn lof. Dat wij verwaardigd mochten worden te wandelen tot des Vereren eer.

Laat Uw licht schijnen voor de mensen, opdat uw Vader, Die in de hemelen is, verheerlijkt worde, en u, die het ene ogenblik als een Petrus het zwaard zou trekken om des hogepriesters dienstknecht het oor af te houwen, en het andere ogenblik voor een enkel zuur gezicht uw Heere verloochenen zou, u uw sterkte mocht vinden in Hem en uw zwakheid mocht volbracht worden in Zijn kracht en u het zo ervaren mocht wat de dichter zingt:

*Welzalig hij, die al zijn kracht
En hulp alleen van U verwacht,
Die kiest de welgebaande wegen;
Steekt hen de hete middagzon
In 't moerbeidal, U zijt hun bron,
En stort op hen een milde regen,
Een regen, die hen overdekt,
Verkwikt, en hun tot zegen strekt.*

Amen.

4. Jobs oog druipt tot God

"Daar toch geen wrevel in mijne handen is en mijn gebed zuiver is.

O, aarde! bedek mijn bloed niet en voor mijn geroep zij geen plaats. Ook nu, zie, in de hemel is mijn Getuige en mijn Getuige in de hoogten.

Mijn vrienden zijn mijn bespotters, doch mijn oog druipt tot God. Och, mocht men rechten voor een man met God, gelijk een kind des mensen voor zijn vriend.

Want weinige jaren in getal zullen er nog aankomen en ik zal het pad heengaan waardoor ik niet zal wederkeren."

Job 16 : 17-22.

Wij vinden Jobs oog druipend tot God en zien daarin:

1. Waaruit dat druipen vloeide.
2. Wat het in zich bevatte.
3. Waartoe het zich richtte tot God.

1. Waaruit dat druipen vloeide.

Is het een wonder dat Job in het tweede vers van ons tekstkapittel betuigde van zijn vrienden: "Gij allen zijt moeilijke vertroosters."? Al hun woorden hadden toch zijn smarten slechts vermeerderd. Mocht het hun voornemen al zijn in al het leed van de knecht Gods te gaan delen, de verdenkingen huns harten dat Job zware ongerechtigheden aankleefden, verkeerden alle vertroostingen in verwijten en zochten de oprechte te brengen tot schuldbelijdenis.

Maar wij zagen het immers reeds de vorige maal, dat was een onmogelijkheid voor hem, die zich vrij wist voor het oog van de Almachtige. Was hij schuldenaar geworden, hij zou zich gedragen als een huichelaar. Alleen alwaar schuld is wordt schuldbelijdenis betoond. O, schuldbelijdenis voor het aangezicht des Heeren is geen komediespel, geen uiterlijke vertoning, maar een waarachtige schuldbelijdenis is een gift uit het eeuwig verbond der genade, ook als zodanig erkend door Gods gunstgenoten. En waar Job vast staat in zijn oprechtheid, zelfs voor het aangezicht des Heeren, zich vrij weet van alles wat zijn

vrienden hem toedichten, ziet, daar mag gesproken worden door de vrienden wat zij willen, maar Job brengen tot bekentenis van iets wat hij nooit bedreven heeft, vermogen zij niet. Wel degelijk hebben wij acht te geven op zulken die zo haastig zijn met schuldbekentenis, en hen wel af te vragen, die met schuldbelijdenis spelen en dag aan dag, en van ogenblik tot ogenblik erover spreken schuldenaar bij God te zijn. Zij hebben nooit in de praktijk van hun hart leren kennen en verstaan wat het zeggen wil in de diepte der zelfveroordeling voor God zijn overtredingen te erkennen zoals David ervan zingt:

Maar ik beleed na ernstig overleg

Mijn boze daan, Gij naamt die gunstig weg!

De woorden die de vrienden van Job hebben gesproken, misten hun doel. Hoe schoon ook of hoe nuttig op zichzelf, het waren geen passende woorden. Passende woorden als zij zijn als gouden appels op zilveren gebeelde schalen. En toch, onder de bestiering des Heeren hebben die woorden van Jobs vrienden in het hart van Gods knecht vrucht afgeworpen, zij hebben hem gebracht tot bekentenis dat een man niet rechtvaardiger is dan zijn rechter. Zij hebben in hem gewerkt de belijdenis met de woorden hem van de lippen afgeleden, toen hij zijn geboortedag vervloekte. Zij hebben hem zelf doen zeggen dat hij vrij was van alle overtreding. Maar ook dat

laatste, dat vrij zijn, dat is het wat Job bestendigt tegenover al de beschuldigingen die men hem voor de voeten werpt en hij zal zelf met zijn vrienden bij de Heere in gerichte gaan, opdat zijn vrijspraak volgt, waar hij staat voor Die Gezalfde des Vaders, welke door hem reeds was ingedragen als de Mensenhoeder.

O, ziet, hoe de aanvallen op het leven van Gods kinderen, hoe de persingen van de ziel van Gods gunstgenoten het hart drijven in de engte en nuttigheid en vrucht voor de Kerk afwerpen. Hoe juist door die benauwingen en persingen van het leven Gods daden uit het hart opwellen en doorgaan tot de Fontein springende tot in het eeuwige leven. Door de benauwing wordt de kracht van het leven openbaar in Gods kinderen en ontvangen zij sterkte om alle aanvallen van zich af te wijzen. Zo immers heeft Job alle drie zijn vrienden beantwoord en zijn laatste verdediging is ons aangetekend in het dertiende en veertiende hoofdstuk van zijn boek.

Wat zal Elifaz, wat zal Bildad, wat zal Zofar hem nu antwoorden? Zullen zij hun woorden terug halen, zullen zij bekennen dat zij ten onrechte hem beschuldigd hebben? Maar o, als gij uw hart kent weet u dat er niets zwaarder is voor de mens dan het terugnemen van hetgeen men gesproken heeft. Ons hart is te hoog van nature en daarom is het een les voor ons te allen tijde. Wij moeten gedenken dat onze woorden weinig zijn opdat wij bedenken wat wij zullen spreken. Want het eens gesproken woord wordt straks in ons bekrachtigd en wat in ongerechtigheid is begonnen, wordt in ongerechtigheid vermenigvuldigd, zoals hier Elifaz die Job beschuldigt van goddeloosheid, van ijdelheid, van vermetelheid en die Job gaat stellen als een huichelaar.

In plaats van in te vallen voor de verdediging welke hem door Job gegeven is in zijn vorige woorden, gaat hij door. Waar hij vroeger sprak uit hetgeen God openbaarde, gaat hij nu verder redeneren. Met zijn eigen oordeel beroept hij zich op hetgeen de vaderen vanouds reeds gezegd hebben en die beschuldigingen worden in het vijftiende hoofdstuk voortgezet, waardoor Job innerlijk gegriefd wordt. Hij begint in het zestiende en zeventiende vers zijn verdediging om zich te verlustigen in blijdschap des geloofs en zich te verlaten op zijn Verlosser.

Laat het u dan niet al te vreemd vallen wanneer soms uw wegen door donkerheid gaan, die gij zelf niet verstaat, waar gij het volk een raadsel wordt en waar zij zich als van u onttrekken en wanneer niet alleen hun mond spreekt tegen uw getuigenissen, maar zij om hun bevattings te rechtvaardigen, bij het gebrek aan bewijs, hun redenen bitter maken en verwijtingen uw ziel treffen. Wanneer gij innerlijke droefheid draagt zal de Heere u de weg banen, opdat gij woorden ontvangt om den smader te antwoorden.

Zo is het Job die wederom spreekt, die zich weer verdedigt, weer nieuwe redenen heeft waar hij zijn vrienden mee zal tegenkomen en waarin zijn hart uitdrukken zal de moeilijkheden van deze vertroosters, dat alle troost hem ontnomen is door hen, en die niet anders doen dan zijn leed verzwaren, maar dan te tonen dat hij recht staat voor 's Heeren aangezicht, dat zijn ziel vrij uitgaat en dat hij geen huichelaar is, maar oprecht voor God betuigt dat er geen wrevel in zijn handen is en dat zijn gebed zuiver is.

Hij beroept zich op zijn consciëntie en geeft innerlijk getuigenis dat hij geen huichelaar is, dat geen onrecht bij hem gevonden wordt. Dat geen wrevel in zijn handen is en zijn gebed zuiver is, kon nooit gezegd worden indien de beschuldigers enig recht van bestaan hadden in hun beschuldigingen. Dan immers was zijn gebed niet zuiver voor God, zou hij met zijn gebed geen vrije toegang hebben tot de troon van 't hemelhof, want we lezen in Jes. 1:15 "Als gijlieden uw handen uitbreidt, verberg ik Mijn ogen voor u, want uw handen zijn vol bloed."

Nee, de Heere houdt geen gemeenschap met de ongerechtigheid, maar het is gelijk de

Psalmist zingt: "Bij de reinen houdt gij u rein, maar bij de verkeerde toont gij u een worstelaar." Zo is het in Job duidelijk maar ook voor alle oprechten van harte.

"Maar," zegt gij, "hoe kan dit, omdat toch zovelen van Gods kinderen zeggen: Och, wist ik eens dat ik oprecht was in mijn hart, kon ik het eens met Job zeggen dat in mijn handen geen wrevel was en mijn gebed zuiver was."

Gewis, ja, de oprechte wordt bestreden en aangevallen, wordt beschuldigd dat zijn werk nooit oprecht voor God geweest is in zijn oog, maar op de bodem van de ziel is een afdruk van Gods werk en in het bewustzijn ligt een overlegging dat hij waar voor God is. Een hoop is gezonken op de bodem des harten en dit is nooit te ontkennen, want Godswerk moeten zij bij tijden en ogenblikken in het hart erkennen. En het is uit die grondslag dat zij uitkomen om zich bloot te leggen voor het aangezicht des Heeren, en zo ligt in al Gods werk een verzekering voor de oprechten. Zie maar hoe Job zich ten sterkste uitdrukt in het achttiende vers: "O, aarde, bedek mijn bloed niet en voor mijn geroep zij geen plaats."

Er staat van het bloed van hem die zich van het leven berooft, *dat de aarde hetzelfde indrinkt*. Die bloedplas van de vermoorde roept tot de hemel om wrake en zo is het Job die zegt: "Als ik sterf ben ik vrij van alle misdaden, dan zal de aarde mijn bloed niet bedekken." Immers, de belofte Gods zegt ons in Jes. 26:21: "Want ziet, de Heere zal uit Zijn plaats uitgaan om de ongerechtigheden der inwoners der aarde over haar te bezoeken en de aarde zal haar bloed ontdekken en zal haar doodgeslagenen niet lang bedekt houden."

Ziet slechts een Abel om het leven gebracht door zijn broeder, maar ziet ook daarna de vrucht van den broedermoordenaar. Betuigt de Heere het daar Zelf niet dat Hij het bloed zijns broeders had aanschouwd en dat het riep om wrake tot de Eeuwige? En niet alleen dit bloed maar ook het bloed van iedere onschuldige, van allen wier zielen onder het altaar zuchten en uitroepen: "Hoe lang, o Waarachtige Heerser, wreekt Gij ons bloed niet van degenen die op aarde wonen?"

O, gewis, bij het onrecht dat geschiedt mag het schijnen of de Heere het niet merkt, of Hij zwijgt bij het ombrengen der onschuldigen, maar de ongerechtigheid is bekend bij de Heere en roept in eeuwigheid tot gerechtigheid en zal gewis eenmaal worden gewroken. De Heere zal dat bloed niet bedekken in de aarde, maar zal opstaan tot een getuigenis wanneer Hij uittreedt in Zijn grimmigheid. En zo is het nu Job die zegt: "Als ik sterf, als ik zal omgekomen zijn, zal er voor mij niets anders overblijven, mijn ziekte is ongeneeslijk. Straks zal de dood mij verslinden en de hel zich verblijden, maar ook dan zal mijn bloed de aarde niet bedekken, doch integendeel mijn onschuld aan het licht brengen en Hij zal het wreken aan mijn wederpartij."

"En voor mijn geroep zij geen plaats." Job wil hiermee zeggen: "Dat mijn gebed niet zwervende zij overal heen, opdat nog mijn ziel opklimme in het binnenste heiligdom. Denk slechts aan het volk Israël te Pi-hachiroth. De zee voor hen, achter hen de vijand en aan beide zijden de bergen. Was dan hun geroep zwervende? Neen, de noodkreet ging op tot in het binnenste heiligdom van waaruit de Heere Zijn volk zag en zeide: "Zegt de kinderen Israëls dat zij voorttrekken."

Hoe menigmaal raakt ons gebed de planken onzer zoldering niet? Hoe wendt zelfs bij onze natuurlijke gedachten ons gebed overal heen, hoe zwerven onze verzuchtingen? Hoe zwerven veel gedachten soms op die plaatsen waarvan gij moet getuigen dat onze gesproken woorden tot ons wederkeren? En daarom zegt Job: "Daar is voor mijn gebed geen plaats," maar hij mocht ingaan in het binnenste heiligdom. Het is de ademtocht der ziel in de gebeden Jehova te ontmoeten.

Het is de weg waardoor het hart verruimd wordt en vrijmoedig voor het aangezicht des Heeren zoals Job het ons duidelijk zegt: "Ook nu, zie, in den hemel is mijn Getuige en mijn Getuige in de hoogten."

O, wat een oneindige sterkte. Mijn Getuige in de hemel, mijn Getuige in de hoogten, God is Jobs getuige, dat geen ongerechtigheid bij hem gevonden wordt en de Heere weet dat hij zijn hart vrij bloot kan leggen voor Zijn aangezicht. In die weg is het ook dat het volk ervaart, dat alle deugden Gods zijn verheerlijkt in het bloed van het Eeuwig verbond waar de gerechtigheden Godes zijn vervuld door het Lam dat geslacht is van voor de grondlegging der wereld. Daar wordt zelfs de alwetendheid Gods, die van nature een verschrikking is voor de mens, hen tot sterkte en blijdschap. Die wetenschap dat God getuige is van alle werken van het scheepsel is voor de onbekeerde een oordeel, want de Heere zal naar die alwetendheid de boeken openen. Dan zal die alwetendheid Gods ons de overtredingen bekend maken die wij tegenover Hem hebben gedaan Maar het is ook een sterkte voor dat volk. Die alwetendheid is voor hen als een pleitgrond, voor hen die liggen onder strijd, aanvechting, en beroering is de alwetendheid Gods een troost en zij zelf getuigen met de dichter: *Doorgrond m' en ken mijn hart, o Heere, en zie of bij mij een schadelijke weg is.*

2 . Wat het in zich bevatte.

Het bewustzijn dat de Heere hun getuige is, het zich vrij weten, oprecht te zijn voor het aangezicht des Heeren, wat geeft dat dit volk niet een ruimte om de Heere te ontmoeten in het heiligdom. Als alles is weggevallen, ziet het aan Job, dan vloeit het daaruit voort dat Jobs oog druipt tot God.

Zie hier de verhouding van Job tegenover zijn vrienden, als hij verder zegt: "Mijn vrienden zijn mijn bespotters," maar zie hier ook Jobs verhouding tot God. Zijn vrienden werden zijn bespotters, zij hadden pijlen in zijn ziel doen dalen, hem beschuldigd dat zijn leed overdreven was en hem aangevallen met beschuldigingen. Zij zijn bespotters geworden. Maar dit moest ook voor Job zo worden, opdat hij van alle zonde zou worden afgebracht om eenmaal de weldaad te ontvangen die God hem gegeven heeft en het afbrengen van het scheepsel kan nooit anders dan door diepe wegen. Immers, het tweede gebod heeft ons geleerd dat de val zich openbaarde in de verering van het scheepsel. Dat bouwen op de mens, dat geen andere verwachting hebben dan van het volk, zelfs een Job moest er uit worden losgebroken en in zijn vrienden zijn bespotters vinden. Dat was Jobs weg opdat hij het zou leren verstaan:

*Vest op prinsen geen vertrouwen
Waar men nimmer heil bij vindt.*

Maar ook in dit alles **druipt zijn oog tot God.**

Het is Job om de gemeenschap, om de gunst, het is Job om God zelf te doen. Dat is het wat hem het zwaarst weegt, zijn uiterlijke omstandigheden zijn door hem gedragen, bij het verliezen van have en goed heeft Job betuigd: "De Heere heeft gegeven, de Heere heeft genomen, de Naam des Heeren zij geloofd." Als zelfs zijn lichaam wordt aangetast en zijn vrouw tot hem zegt: "Zegent (dat is: vloekt) God en sterft," heeft hij uitgeroepen: "Gij spreekt als een der zottinnen spreekt."

Maar nu hij de gunst en gemeenschap Gods moet derven is het voor hem ondraaglijk. Hier wordt openbaar dat het leven Gods haakt naar God.

Hier hebt gij werkelijk het op- en uitgaan tot Gods gemeenschap. Het is bij hen: "Gelijk een hert schreeuwt naar de waterstromen, also schreeuwt mijn ziel naar de levende God." Het wordt hun om God te doen. Er is voor hen geen ontzettender oordeel dan buiten Zijn gemeenschap te zijn. De ziel kan gebracht worden in engte en

benauwing evenals in wegen van droefenis, maar als zij God moet missen, dat lieve Wezen moeten derven, dat is voor haar niet om te dragen. Dat Godsgemis maakt de hel voor de ziel uit en daarom, zijn oog druipt tot God niet alleen bij de aanvang, maar ook straks als de Heere zich terugtrekt en zich verbergt in Zijn heiligdom en de ziel omzwerft als een veldhoen op de bergen. De ziel van Gods volk druipt, als zij het aangezicht des Heeren zoeken en niet vinden, Hem nawandelen en Hem niet zien en achterwaarts gaande Hem niet bemerken en zij de bruid gelijk zijn dat zij gaan door de straten van Jeruzalem, Hem niet bemerkende. Dan druipt hun oog tot God, dat Hij zich toch aan hen zal openbaren, dan schreeuwt de ziel des volks dorstende naar Hem, dan scheurt dat hart en is de ziel doorwond. Zij kan het niet langer buiten God stellen en dat is het wat Job betuigt: "Mijn oog druipt tot God." Alles is weg, alle vertroosting is hem ontnomen, maar, o, als hij nu God moet missen, mist hij alles. Och, of de Heere zich aan Hem mocht openbaren en hij Hem mocht vinden die alleen de grondslag van zijn verheuging is, het zou hem genoeg zijn. Ja, er is een vrucht die Job verwacht.

3. Waartoe het zich richtte tot God.

Het is niet zonder reden dat zijn oog druipt tot God. Hoor maar wat hij zegt: "Och, mocht men rechten voor een man met God gelijk een kind des mensen voor zijn vriend. Want weinige jaren in getal zullen er nog aankomen en ik zal het pad heengaan waardoor ik niet zal wederkeren."

Als Job God vindt, dan is zijn verwachting de rechtvaardiging uit Zijn mond en bovendien zien zijn ogen over dood en graf. Straks gaat hij tot God, straks sterft hij en is zijn verwachting God te aanschouwen. "Rechten voor een mens met God gelijk een kind des mensen voor zijn vriend."

Job drukt het zo uit: *God recht met God*. Er is een Middelaar die voor hem intreedt, een Pleitbeslechter die zijn zaak aannemen zal. En wie is die Pleitbeslechter? Is het niet de waarachtige God? Die zal voor Hem richten gelijk een kind des mensen voor zijn vriend. Op deze Pleitbeslechter heeft Job het oog des geloofs geslagen, Die de schuld des volks heeft uit Zijn boek gedaan, zij zullen zoeken de zonde Jakobs, maar niet vinden. Zodat in Hem is een eeuwige volheid en het is ook in Hem dat Job zich eeuwig zal verlustigen.

En zo is het de Heere die betoont in de diepste nood, in de hevigste druk, onder de bitterste aanvechting te weten wat Zijn volk behoeft. Er is tot troost van dat volk die hoop en bemoediging waarvan ook Job getuigt: "Al doodde hij mij, nochtans zal ik op Hem hopen," welker hoop is het anker der ziel.

Zouden wij dan niet kunnen zingen met de dichter: *Hoe zalig is het volk dat naar Uw klanken hoort*.

Toepassing

Dat volk is niet alleen gelukkig bij de dood, maar ook reeds hier in dit leven, want de Heere gaat met hen in wegen van voor- en tegenspoed. Hebt u ooit het geluk van dat volk gezien? Zijt ge ooit op de diep beproefde Job jaloers geworden? Kent u iets van dat Godsgemis? Heeft uw oog ook ooit gedropen tot God? Is de kloof tussen u en de Heere ooit ontdekt? Terwijl wij allen God kwijt zijn en ons vrij- en moedwillig hebben losgescheurd van onze Schepper en Formeerder? Hebt gij ooit uzelf gezien zoals gij ligt op de vlakte des velds en vertreden in uw bloed? Heeft dat Godsgemis ooit zwaar op uw ziel gewogen?

Komt, hoe staat het met u op weg en reis naar de eeuwigheid? Er wordt zoveel gesproken van beroering en consciëntie indrukken, maar wij vinden geen doorwerking

en waarom niet? Omdat wij nog nooit recht gezien hebben dat wij van God gescheiden liggen. Het is ons nog nooit ondraaglijk geworden, dat wij ons hebben losgescheurd van onze Schepper en Formeerder. Kent gij daar iets van? Die nog vreemdeling zijt ervan, God moge u ontdekken en de noodzakelijkheid ervan op uw hart binden dat gij zijt zulkéén waarvan de Apostel zegt: "Zonder God en zonder Christus in de wereld te zijn en geen hoop hebt op de eeuwigheid, vreemdelingen van de verbonden der beloften."

Laat, laat toch de openingen van het Woord, de aanzegging van het verderf niet nutteloos voorbijgaan, maar wat wij u bidden mogen, neem het ter harte, want straks zal de kloof voor eeuwig geslagen zijn. Dan zult gij missen wat gij nu hebt en ziet. De Heere ontsluit nu Zijn goedertierenheden, draagt u nog in het geheng Zijner lankmoedigheid. Hij verzadigt mens en beest door Zijn algemene goedertierenheid.

Maar weet wat het zijn zal wanneer die goedertierenheden u niet zullen treffen, u niets zult gevoelen van Zijn Vaderlijke barmhartigheden. Dan zult u Zijn eeuwige gramschap dragen in het gezelschap der verdoemden om eeuwig God te lasteren. Wat zal het voor u uitmaken als gij buiten God geleefd hebt en dan ook buiten Hem zult sterven? Om dan te laat, voor eeuwig te laat, u vrij- en moedwillig te zien storten in het eeuwig verderf.

Er is nu nog mogelijkheid om die kloof te helen, nu is er nog kans dat u in de verzoende betrekking met God uw Schepper gebracht zult worden en uw oog nog kan druipen tot God. Opdat Hij zich over u ontferme en hore naar de stem uwer smekingen.

Job kon verklaren dat zijn gebed zuiver was voor God. Indien u belang draagt voor Uw onsterflijke ziel, laat dan toch uw hand u niet beschuldigen als gij die opheft tot het heiligdom, want God trekt dezelve dan terug en houdt geen gemeenschap met de zonde. Gij bidt maar gij ontvangt niet.

Wat wij, u bidden, verlaat de slechtigheden en treedt op de weg des verstands.

Komt, zijn er die dat Godsgemis kennen, die er iets van gevoelen bij de aanvang dat zij zonder God in de wereld leven, die daar zwerven als ballingen wie de gehele wereld niet verzadigen kan, omdat zij God kwijt zijn hetwelk hun ziel werkzaam houdt van de morgen tot de avond en van de avond tot de morgen en hen doet uitroepen:

*Mijn geroep uit angst en vrezen
Klimt tot God het Opperwezen.*

Als zij hem vonden hadden zij alles, en is de verzuchting wederom in de gemeenschap Gods te worden ingebracht. Kom, daar is voor de zulken een Pleitbeslechter, een Die een mensenkind geworden is, een Die het recht bij God maken zal, als een kind dat mensen zoekt voor zijn vriend om voor den Heere het pleit te beslechten. Dat dan uw oog druipen tot God en gij uw zielsklachten voor Hem moogt uitstorten, opdat u in Hem moogt vinden al uw zaligheid en gij in de gemeenschap van Uw God gebracht moogt worden en ge u eeuwig in Hem moogt verlustigen. Kent u er iets van?

Wij hebben straks bij Job gezien dat er van zijn oprechtheid een bewustzijn in zijn hart was. En zo leeft er bij elke oprechte een bewustzijn van die oprechtheid in zijn hart. Er leeft in hem een hope, een bewustzijn van hetgeen eenmaal geschieden zal, al lijkt het hem ook te klein toe om het te durven noemen. Die geheimenissen des harten durven zij niet te openbaren voor anderen en aan de andere zijde durven zij niet te ontkennen het werk dat de Heere aan hun ziel gedaan heeft.

Laat dan, o volk, Zijn alwetendheid u tot een pleitgrond en sterkte zijn en leg zo uw

ziel bloot met al haar begeerten, opdat Hij uw ziel verzadigen zal en gij getuigen mocht: "Ik heb U hartelijk lief, Heere, mijn Sterkte."

Komt gij die God gevonden hebt en die komt in wegen waar zelfs verwijtingen uw hart treffen maar gij gevoelt dat gij geen schuldenaar kunt worden, ziet op naar Hem Die al uw wegen kent en gadeslaat. Dat gij dan van alle leed en strijd moogt opzien alleen tot de Heere en Hij alleen uw deel mocht worden en gij mocht zingen:

Wien heb ik nevens U omhoog?

Wat zou mijn hart wat zou mijn oog

Op aarde nevens U toch lusten?

Zijn het ongerechte dingen die uw hart benauwen, of heeft de vijand zich vergaderd als een drom of verzetten zelfs Gods kinderen zich tegen u, de Heere zal uw twistzaak twisten en al duurt het lang, eenmaal zal uw ziel recht wedervaren en zullen Gods gerichten op aarde komen om het bloed te wreken van 's Heeren kinderen en zal de Heere doortrekken om het geschonden recht van Sion te herstellen. "Hij zal zijns vijands kop verslaan, dien harigen schedel vellen."

Eénmaal zal de Heere u uit alle strijd bevrijden en u brengen daar waar geen leed meer zijn zal, waar geen vijand meer ooit te bestrijden zal zijn en gij zult rusten van al uw arbeid en u zult zich eeuwig in uw Verlosser verheugen. Zo laat dan, volk, uw oog veel druipen tot God om Zijn gemeenschap hier te ondervinden en u te verlustigen in Hem in Wie is een eeuwige, onuitsprekelijke zaligheid. Amen.

Overgenomen: *Gegeven en genomen*, door ds. G. H. Kersten. De Banier, Utrecht 1994

5. De volzalige Middelaar in Wie de uitverkorenen alleen bestaan voor God

Predicatie over Job 33: 23, 24

Psalm 25: 10

Lezen: Job 33

Psalm 119: 16 en 17

Psalm 97: 7

Psalm 45: 3

De apostel Paulus beschrijft ons in Hebréeën 5 op hartinnemende wijze de diepe vernedering van Christus, waardoor Hij de wet van haar vloek heeft ontwapend en de verloren Maar uitverkoren zondaar met God heeft verzoend, zeggende, dat Hij, hoewel Hij de Zoon was, gehoorzaamheid geleerd heeft. Hij, was de eigen, natuurlijke Zone Gods, van eeuwigheid tot eeuwigheid. Maar Hij heeft Zich als Borg en Middelaar Zijner uitverkorenen de wet onderworpen, geworden uit een vrouw, geworden onder de wet, om deze volkomen te gehoorzamen.

Zo onderwierp Hij Zich niet alleen al de eisen der wet om dienovereenkomstig te wandelen, maar ook de vloek der wet en mitsdien het lijden dat Zijn volk zich met alle Adams nakomelingen in geestelijke, tijdelijke en eeuwige dood naar het rechtvaardig oordeel Gods zich had waardig gemaakt. In dadelijke en lijdelijke gehoorzaamheid heeft de Zoon van God gehoorzaamheid geleerd, d.w.z. naar onze kanttekening opmerkt: "Ervaren wat het zij in zulke benauwdheden Zichzelf de wil Zijns Vaders in alles gehoorzaam te onderwerpen."

Het was Zijn spijze de wil van Zijn Vader te doen in betrekking de verlossing der uitverkorenen uit de staat van hun ellende. Zelfs in Zijn aller-bitterst lijden in de Hof van Gethsémané, toen Hij als de laatste Adam moest dragen wat deze in de Hof van Eden zich in zijn ganse geslacht door moedwillige ongehoorzaamheid had onderworpen, riep de gezegende Borg uit: "Niet gelijk Ik wil, maar gelijk U wilt."

Het werd Hem niet teveel Zijn Vader gehoorzaam te zijn, toen Zijn ziel geheel bedroefd werd tot de dood toe en onder de last der zonde en van de woedende machten der hel en van de eeuwige toorn Gods, Zijn zweet werd gelijk grote druppelen bloeds, die op de aarde afliepen. Nee, toen is het Hem niet te zwaar geworden, om gehoorzaamheid te leren. Zijn vermaken waren met de mensenkinderen, van de nooit begonnen eeuwigheid, toen Hij spelende was voor het aangezicht van Zijn Vader en die vermaken waren onveranderlijk, ook in het bitterst lijden en sterven. Alleen door Zijn gehoorzaamheid werden de deugden Gods, naar het soevereine welbehagen des Vaders verheerlijkt en vermocht de barmhartigheid Gods Zich uit te storten in het hart van doemwaardige zonen en dochteren Adams, hun ter eeuwige zaligheid.

Het is door deze gehoorzaamheid alleen, dat de zondaar wordt gerechtvaardigd om niet, door de verlossing, die in Christus Jezus is. Het is deze gehoorzaamheid, die Christus in de hemel Zijn Vader steeds voordraagt, levend om altijd voor Zijn volk te bidden. Het is door deze gehoorzaamheid, dat de Heere een eeuwig verbond met Zijn volk maakt, waarin Hij hun niet alleen het leven geeft, maar ook van achter hen niet zal afkeren, opdat Hij hun weldoe en zij van Hem niet wijken. Alzo is in de gehoorzaamheid van Christus alles wat tot de rechtvaardigmaking en heiligmaking en volharding der uitverkorenen dient. Hun leven is in Christus, in de ware gemeenschap des geloofs met Hem.

Van die Middelaar des levens heeft ook Elihu, de vriend van Job getuigenis gegeven

in het woord, dat wij thans nader wensen te overdenken en dat uw aandacht vindt opgetekend in Job 33: 23, 24:

"Is er dan bij Hem een Gezant, een Uitlegger, Eén uit duizend, om de mens zijn rechte plicht te verkondigen, zo zal Hij hem genadig zijn, en zeggen: Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale; Ik heb verzoening gevonden."

Elihu spreekt in dit woord van:

De volzalige Middelaar in Wien de uitverkorenen alleen bestaan voor God.

Beschouwen we Hem nader in:

1. Zijn volheerlijke bediening.
2. Zijn volkomen voldoening.
3. Zijn aangebrachte verlossing.

Het boek van Job toont ons in een zeer duidelijk exempel wat Gods volk in deze wereld is onderworpen. Hoewel de mate van het lijden van Gods kinderen zeer onderscheiden is, blijft het Woord des Heeren voor hen van kracht: "In de wereld zult gij verdrukking hebben."

Tijdens hete vervolgingen der Romeinse keizers, werd de kerk soms symbolisch voorgesteld als een os, met een ploeg aan de ene en een altaar aan de andere zijde, onder het opschrift: "Gereed voor elk"; bereid voor werk en slager.

Inderdaad, Gods volk is geroepen tot het werk van Godes heerlijkheid, maar moet zich der verdrukkingen in de wereld niet vreemd houden. Och, waren wij meer gereed voor beide, opdat onze leden, die op aarde zijn meer gedood werden en in het lijden wij ons meer vertroosten mochten met de blijde hoop der eeuwige heerlijkheid. De verdrukking zal toch voor Gods volk niet altijd duren. De Heere Jezus heeft het Zijn kerk toegeroepen: "In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen; Ik ga heen om u plaats te bereiden." En dat niet alleen, maar ook in dit leven wil de Heere de druk soms wenden, gelijk Hij voor Job deed en diens laatste meer zegende dan zijn eerste. O, houdt moed, Gods gunstgenoten, want:

*Gods goedheid zal uw druk
Eens verwiss'len in geluk.*

In de tweede plaats toont het boek Job ons zeer klaar, dat Gods genadewerk in de harten van Zijn volk verheerlijkt, triomferen zal over alle geweld des duivels. Satan beschuldigde Job, als zou hij. God dienen om loon en niet uit oprechtheid des harten. Onder Gods toelating heeft hij met alle helse machten Job benauwd en tot aan de poorten van de dood vervolgd. Maar het werk Gods heeft getriomfeerd en Job is door genade staande gebleven. Welnu, de aanvallen des satans op Gods kinderen zijn veel, maar het werk des Heeren zal gewisselijk zegevieren.

*Daar heeft de vijand boog en schild
En vurige pijlen op verspild.*

Behalve deze sterkende vertroostingenvan bevat het boek Job een diepgaande lering voor des Heeren volk; de les n.l. dat het leven van dat volk alleen in Christus is en ervaren wordt in de diepe zelfverfoeiing voor God. Die les heeft Job moeten leren. De Heere getuigde van hem, dat hij oprecht was en vroom; Godvrezende en wijkende van het kwaad. Maar één ding ontbrak Job, n.l. de ware, diepe zelfverfoeiing en dientengevolge het leven in Christus alleen. De drie vrienden hebben Job ten onrechte

van gruwelijk kwaad verdacht, als oorzaak van de diepe ellende, waarin zij Gods oordeel zagen. En tegen die vrienden heeft Job zich gerechtvaardigd. Maar hij heeft in die rechtvaardiging tevens geopenbaard, dat hij meende voor God te kunnen bestaan. En zie nu was het Elihu, die nadat hij de drie vrienden te neer gezet had, Job er op wijst, dat hij gezegd heeft: "Ik ben rein zonder overtreding; ik ben zuiver en heb geen misdaad; zie God vindt oorzaken tegen mij; Hij houdt mij voor Zijn vijand."

In dit spreken, zo onderwees Elihu Job, "zijt gij niet rechtvaardig; want God is meerder dan een mens." En Elihu besluit zijn oprecht betoog in onze tekst met op Christus te wijzen. Die voor Zijn uitverkorenen intreedt bij de Vader en in Wie God alleen Zijn volk genadig is.

Hoe groot de genade zij, die de Heere verheerlijkt in de harten van Zijn volk, dat volk kan met de ontvangen weldaden niet voor God bestaan. Alleen in Christus kan God met Zijn volk gemeenschap hebben. Wij moeten van de hoogten onzer bevindingen; onzer rechtvaardigmaking af, om als een ellendig en arm volk alleen in Christus door het geloof te leven. Ziet, dat is de grote les, ons in Jobs boek gegeven, volk. Niet in onze bevinding, maar in Christus is de grond van zaligheid en de bron des levens. Niet één ogenblik kunnen wij het aangezicht Gods aanschouwen buiten Christus. Is er dan bij Hem (dat is bij, de Vader) een Gezant, een Uitlegger, één uit duizend, om de mens zijn rechte plicht te verkondigen (n.l. Christus), zo zal Hij (de Vader) hem genadig zijn en zeggen: "Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale: Ik heb verzoening gevonden."

Zo Christus bij de Vader intreedt, wil Elihu zeggen, dan en dan alleen is er verlossing; in Hem heeft de Vader verzoening gevonden. Zo verstaan wij deze woorden. Niet alsof wij door die gezant aan leraren te denken hebben die het Evangelie verkondigen. Zulk een verklaring kan ons niet behagen. Wij vernemen hier een getuigenis aangaande de Middelaar Zelf en wel zó, dat God de Vader getuigt: "Ik heb verzoening gevonden."

Dat zijn woorden niet door Christus, maar van de Vader gesproken, gelijk o.i. duidelijk uit het verband van de tekst blijkt. Zo wordt ons dan in de eerste plaats Christus voorgesteld in

1. in Zijn volheerlijke bediening.

(1) Hij is de Gezant; des Heeren Bode; de Engel des verbonds. Deze en dergelijke benamingen worden Christus in de Schrift gegeven, om Hem aan te wijzen als de Knecht des Vaders, gelijk Hij genoemd wordt in Jesaja 42: 1: "Zie, Mijn Knecht, Dien Ik ondersteun; Mijn Uitverkorene, in Dewelke Mijn ziel een welbehagen heeft." Hij, de eeuwige Zone Gods, is van de Vader verkoren, om als Zijn Knecht het grote werk te doen, dat nodig was, om de uitverkorenen door de diepte van Adams val heen, tot de zaligheid te brengen. Hemel en aarde waren voor dit werk gans onbekwaam. Niemand is waardig bevonden het met roven zegelen verzegelde boek te nemen uit de hand Desgenen, Die op de troon zit. De zondaar kon alleen door God met God worden verzoend. Daartoe heeft God Zijn Zoon uitgezonden en is Deze de Gezant des Vaders. Hij is gezonden in dienstknechtelijke gestalte, maar ook met Goddelijke autoriteit, om de wet van haar vloek te ontwapenen en satans kop te vertreden.

Dit grote werk is Hem toebetrouwd en Hij heeft het volbracht en Hij is ingegaan in heerlijkheid, om bij Zijn Vader de zaligheid der Zijnen te eisen. Hij rukt Zijn volk van onder de vloek der wet en uit satans klauw en zal Zijn werk volbrengen tot het einde toe. O, Hij is de volheerlijke Gezant, in Wien het welbehagen des Vaders is. Zou dan Zijn volk geen welbehagen in Hem hebben? *U, die gelooft is Hij dierbaar.* Arme zondaren, die alleen aanspraak kunnen maken op, de hel en over wie satan dag en

nacht waakt, gelijk een cipier zijn gevangenen bewaart, zullen in deze Gezant tot eeuwige behoud gebracht worden, want Hij heeft Zijn zending volkomen volbracht en zal in Zijn werk niet falen. Hij kan zeggen: "Vader, Ik heb voleindigd het werk, dat U Mij gegeven hebt, om te doen.

Welnu, Hij, zal dat werk ook voleindigen in de toebrenging en leiding en bewaring dergenen die Hem van de Vader gegeven zijn, hen herstellend in de gemeenschap Gods. In Hem is een hoorn der zaligheid opgericht in het huis van David Zijn knecht.

(2) In de tweede plaats stelt Elihu de gezegende Immanuël aan Job voor als "een Uitlegger". Deze benaming wijst Christus aan als Degene, Die de vereniging werkt tussen God en de uitverkorenen. Tussen Jozef en zijn broeders was zulk een uitlegger; hij wordt een taalman genoemd en hij had door uitlegging van de woorden in een vreemde taal gesproken, beide partijen tot elkaar te brengen. In Jesaja 43: 27 klaagt de Heere over Israël: "Uw eerste vader heeft gezondigd en uw uitleggers hebben tegen Mij overtreden." De kanttekening merkt bij deze tekst o.a. op: "Anders: uw middelaars t.w. degenen, die als tussensprekers tussen Mij en ulieden zich stellen, om mij met ulieden te verzoenen, gelijk eertijds zijn geweest Mozes en Aäron, de Hogepriester en andere Priesters en Levieten."

Die kanttekening stelt de betekenis van de naam, waarmee Elihu Christus noemt, in een kostelijk licht. De Heere Jezus is de Middelaar, om de zondaar met God te verzoenen. Hij is de voorspraak, van Wie Johannes schrijft: "En indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de Rechtvaardige." Hij brengt als Uitlegger een vertoornd God en een doemwaardig zondaar tot één. Een eeuwige afgrond scheidt hen. God kan van Zijn recht geen afstand doen en de zondaar vermag geen kwadrantpenning te betalen van de tienduizend talentponden, die hij schuldig is. Maar Christus treedt in het midden; Hij stilte de toorn. Gods en nam de zonden van Zijn volk weg door volkomen voldoening aan al de eisen van Gods recht. O, welk een Uitlegger! Hij is de Hemeladvocaat; de Pleitbeslechter.

Als wij een zaak voor de rechter hebben, wenden wij ons tot een advocaat, opdat deze onze zaak bestelle en bepleite; zulk een advocaat is een pleit-bezorger. Maar Christus is oneindig meer. Hij is de Pleitbeslechter. Het pleit is beslecht voor al degenen, die Hem van de Vader gegeven zijn. Het is beslecht in de verbondssluiting van eeuwigheid. In het verbond is het Lam geslacht, vóór de grondlegging der wereld. En in de volheid des tijds heeft Christus volvoerd, wat in God eeuwen vast en onveranderlijk was, Hij beslechtte het pleit in Zijn dood en verheerlijking. In deze Uitlegger heeft Gods volk alles wat in de gemeenschap Gods doet ingaan. Christus eist dan ook op de onwrikbare gronden Zijner eeuwige voldoening de zaligheid der Zijnen en zegt: "Vader, Ik wil, dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die U Mij gegeven hebt."

Neemt Christus, de grote Uitlegger, weg en Gods kerk zinkt ineen onder schuld en zonden. Niet een ogenblik kan zij bestaan buiten Christus. Bij de Vader moet deze Uitlegger zijn en Hij leeft om altijd voor Zijn volk te bidden. In Hem is de altoosdurende verzoening van alle zonden, die Gods volk aankleven, ook in de beste gestalten.

Hoe diep moet het hen vernederen voor God, nimmer anders in zichzelf te kunnen vinden dan een hart vol zonden. Ontdekkende genade leert verstaan, dat er in mij, dat is in mijn vlees geen goed woont. Maar daardoor ook wordt Christus steeds meer dierbaar en onmisbaar. Het zijn onze zonden, die een scheiding maken tussen God en ons; die het vriendelijk aangezicht Gods verbergt van Zijn volk en een eeuwige donkerheid zouden verwekken, was Christus niet de Uitlegger bij de Vader, die de

scheiding wegneemt en in de genadige en zalige gemeenschap Gods herstelt. Grote duisternis kan over Gods volk zijn. Ontzettend zijn de verlatingen Gods. O, die verlatingen, waarin het ons zijn kan, alsof wij het aangezicht van onze God en Vader niet meer aanschouwen zullen!

Maar hoort nu, volk, hoe Elihu van Christus spreekt. Hij is de Uitlegger, Die eenmaal de verzoening aanbracht en Zijn uitverkoren volk in de tijd in de gemeenschap met God herstelt, maar Die ook steeds bij de Vader is en in Wie Zijn volk de toegang heeft tot de Vader. In Hem zijn de hemelen voor Zijn volk geopend en deze zullen niet weer gesloten worden. Hij is in die dingen, gelijk als wij verzocht geweest, maar zonder zonde. Hij kent Zijn volk, in al hun noden en ellenden en zal ze eeuwig behouden. Daarom wekt de apostel het volk op: "Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan tot de troon der genade, opdat wij barmhartigheid mogen verkrijgen en genade vinden om geholpen te worden ter bekwamer tijd." Is Hij niet de Fontein des levens? Kan een van Gods kinderen buiten Hem bestaan?

Hoe moet ons hart dan ook vervuld worden met aanbidding en vol zijn van verwondering aangaande deze Gezant en Uitlegger, zo wij maar een weinig door het geloof Hem zien mogen. Dat deed Elihu uitroepen: "Hij is Een uit duizend."

(3) *Een uit duizend*, dat wil zeggen: Hij is boven allen. Ja in waarheid, Hij is boven alle schepselen, die in de hemel en op de aarde zijn. Hij is het ongeschapen Woord; eeuwig en waarachtig God; boven al te prijzen in der eeuwigheid. De Vader riep het van de hemel uit: "Deze is Mijn geliefde Zoon." De eeuwige, eigen, welbeminde Zoon Gods is Hij; Eenswezens met de Vader en de Heilige Geest. En Hij werd mens, geboren uit Maria; ons in alles gelijk, maar zonder zonde; zonder erf- en dadelijke zonde. Ja, Hij is Een uit duizend en draagt de banier boven tienduizend. Zulk een is mijn Liefste, ja zulk een is mijn Vriend, o dochters van Jeruzalem. En niet alleen is Zijn Persoon volkomen heerlijk, alles overtreffend, maar ook Zijn werk. "Genade is uitgestort op uw lippen."

Kom, volk van God, en aanschouw uw Immanuël; deze Gezant des Vaders; deze Uitlegger. Laat uw tong worden als de pen eens vaardigen schrijvers, om Zijn heerlijkheid te roemen. Geen geest blijft in ons, bij, de gelovige bewondering van al de heerlijkheid van deze hemelse Salomo. In Hem is alles, wat tot onze zaligheid van node is.

Missen wij Hem, wij missen alles. Gods oordeel rust op ons. Buiten Hem is God een verterend vuur en een eeuwige gloed, bij Wien de zondaar niet wonen zal. Maar in Hem is "God met Zijn volk tevreden" en dat volk is tevreden met God. Niets, niets buiten Christus kan onze ziel het leven schenken of ook maar een ogenblik doen bestaan voor God. Wegvallen moeten alle voddens van eigen gerechtigheid; maar ook wegvallen moeten alle ontvangen genaden, opdat door het geloof Christus zij de grond onzer zaligheid en de bron van ons leven, gelijk het dan ook in waarheid wordt bij Gods gunstelingen. Zo maar Christus in hen leeft. "Hier weidt mijn ziel met een verwond'rend oog."

Het moet geleerd worden, gelijk ook Job het leren moest, om alleen in Christus te bestaan voor God. En wie is nu de Leermeester van het in zichzelf dwaze en blinde volk? Wederom Christus.

(4) Luistert slechts, hoe Elihu voortgaat van Zijn werk te spreken: "Om de mens zijn rechte plicht te verkondigen." Welk een volheerlijke bediening heeft Christus. Hij is niet alleen de Priester der verzoening en de Koning der verlossing van de Zijnen, maar ook hun Profeet. Hij is de Leraar der gerechtigheid, die de mens zijn rechte plicht

verkondigt. Nee, geen plicht door eigen krachten te betrachten. Tegen hen, die op hun werken roemen, klinkt dit vernietigende woord van Zijn mond: "Uit de werken der wet zal geen vlees gerechtvaardigd worden voor God." Tenzij uw gerechtigheid overvloediger zij dan van de farizeeën en schriftgeleerden, u kunt het koninkrijk Gods niet ingaan. Werk en genade zijn niet te verenigen als grond van zaligheid. Zij sluiten als zodanig elkaar uit. Anderszins is het werk geen werk of de genade geen genade meer zegt Paulus. Van tweeën één, óf wij leven uit onze werken, óf uit genade. En wie uit zijn werken het leven zoekt, zal eeuwig omkomen. Gods volk wordt uit genade zalig en uit genade alleen. Maar om in de oefeningen des geloofs in genade te rusten, is de voortdurende les van Hem nodig, Die leert als Machthebbende en niet als de schriftgeleerden.

De Gezant des Vaders verkondigt een andere plicht dan die der werken. Hij predikt met alles overredende kracht hoe de arme, verloren zondaar zalig wordt om niet uit Zijn genade, door de verlossing die in Christus Jezus is! Die plicht verkondigt Hij, in (h, zalmakende ontdekking van de Heilige Geest. Hij roept Zijn uitverkorenen uit de staat des doods. Hij overreedt hen van somde, gerechtigheid en oordeel. Hij neemt al de gronden weg, waarop zij zouden bouwen en ontsluit hen de weg der verlossing, opdat hun ziel Christus zoeken en benodigen.

O, in de hemelse lessen van de enige Gezant trekt de Vader Zijn van eeuwigheid geliefde volk tot Christus. Hoe langer hoe meer valt alles bulten Hem weg. De bloedwreker van het eisend recht des Heeren geeft de ziel geen rust dan alleen in de Vrijstad. O, mocht de verkondiging van de rechte plicht, om door het geloof gerechtvaardigd te worden, toch meer vruchtdragend zijn bij Gods volk. Wij zouden niet zo in de kindergeboorte blijven staan gelijk nu veelal het grote euvel is, en waardoor zo weinig vernomen wordt van de doorbrekende kracht des geloofs tot de volkomen vrijspraak van schuld en zonde.

Van zichzelf komt Gods volk daar nooit. De weg loopt tegen vlees en bloed niet alleen, maar tegen vele hebbelijke (ontvangen) genaden, die ons de vrucht doen zoeken meer dan Christus.

In het kort gezegd; deze plicht is sterven om te leven. Sterven door afsnijding van ons leven ter rechtvaardigmaking en voortdurend sterven ter heiligmaking, opdat onze vruchten uit Christus gevonden worden en wij niet in onszelf terugvallen, uitdragend vanaf de hoge berg der rechtvaardigmaking. De rechte plicht verkondigt Christus Zijn volk in diepe, vernedering leidend en ellendig en armmakend in zichzelf, opdat het rijk wordt in Hem. Een plicht die geleerd wordt in zelfverfoeiing en door verbergingen van Gods vriendelijk aangezicht, waarin de bitterheid der voor het vlees zoete zonden wordt ervaren; en door hevige aanvechtingen des satans waarin diepten zijn van helse angsten, die niet zijn om te beschrijven.

Ook leidt de Heere Zijn volk soms door zware verdrukkingen opdat zij stervende zullen sterven. Job is van al deze wegen een voorbeeld; ook van de rechte plicht, die de gezegende Bloedbruidegom Zijn volk verkondigt, om door het geloof alles in Hem te bezitten en uit Hem te ontvangen. In deze verkondiging ligt de rijke vertroosting en komt Gods kerk op uit de woestijn, lieflijk leunend op haar Liefste.

Zonder Hem zou al Gods volk bezwijken. Maar in Hem, in Hem alleen is zijn behoud. Is er dan bij de Vader een Gezant, een Uitlegger, een uit duizend om de mens zijn rechte plicht te verkondigen, zo zal Hij hem genadig zijn. O, volk van God, dat Christus ons meer dierbaar was en wij door het geloof gedurig een levend gebruik van Hem mochten maken. Hij moet wassen, ik minder worden. Hij is het enig al voor al de Zijnen en Zijn kerk is de vervulling Desgenen, Die alles in allen vervult.

Nadat Elihu Christus in Zijn volheerlijke bediening heeft voorgesteld, spreekt hij, van:

2. Zijn volkomen voldoening bij de Vader, waarbij wij nu in de tweede plaats stilstaan.

Is deze Gezant en Uitlegger bij de Vader, zo zal Hij de zondaar genadig zijn. Genade kan God alleen bewijzen op grond van volkomen voldoening. Er is geen verzoening zonder voldoening. De goddeloze Sociniaan loochent alle voldoening. Hij zegt; vergeven is zonder voldoening kwijtschelden. Maar aan de zijde Gods zou dat niet minder betekenen dan de verloochening van Zijn onkreukbare gerechtigheid. En dit is zo onmogelijk, dat God zou ophouden God te zijn, indien Hij ook maar een zonde vergaf zonder dat de volle losprijs er voor was aangebracht. Toen Israël zijn behoud zoeken ging buiten het recht des Heeren om, antwoordde de Heere door Jesaja Zijn knecht: "Waartoe zal Mij zijn de veelheid uwer slachtoffers? zegt de Heere. Ik ben zat de brandoffers der rammen en het smeer der vette beesten en heb geen lust aan het bloed der varren, noch der lammeren, noch der bokken Sion zal door recht verlost worden." In de verlossing door recht alleen is God de doemwaardige zondaar genadig. En dat is genade, omdat de volkomen voldoening door God Zelf gegeven is in Christus. De uitverkorenen brengen niet een kwadrantpenning op voor al hun zonden. Hun schuld en zonden worden uit genade, uit genade alleen voor eeuwig weggenomen.

O, hoe velen nemen het maar al te licht met deze zaak. Zij troosten zich met hun oppervlakkige godsdienst en roepen elkaar toe bondelingen te zijn, zonder dat zij ook maar iets weten van de overzetting uit het gebroken werkverbond in het verbond der genade.

Anderen verlaten zich op enkele bewegingen van hun gemoed en hebben rust gevonden buiten Christus, alsof een mens zonder Jezus zalig worden kan.

O, hoe geheel anders is het met Gods volk, dat bij al de indrukken van Gods ontferming en genade, een levende kommer overhoudt, om Christus te gewinnen en in Hem met God te worden verzoend. Want noch onze werken, noch onze tranen, noch onze goede gestalten kunnen God voldoen.

In de stilte der eeuwigheid eiste het recht Gods, door de Vader gehandhaafd, betaling tot de laatste penning toe, opdat de uitverkorenen tot de bestemde zaligheid komen zouden. En die voldoening is in het verbond door Christus als het representerend Hoofd des verbonds voor de uitverkorenen gegeven, als het Lam geslacht werd van de grondlegging der wereld. En krachtens dat eeuwig Genadeverbond is de Gezant gekomen en heeft Hij als de Uitlegger Zich tussen een vertoornd God en de doemwaardige zondaar gesteld. Hij moest betalen. Al de schuld dergenen, die Hem van de Vader gegeven zijn, is van Hem geëist, tot de laatste kwadrantpenning toe. Daarom was Hij en bleef Hij, ook toen Hij de volle last van Gods toorn droeg, het grote Voorwerp van des Vaders welbehagen.

Ja, toen Hij geperst werd onder de volle en eeuwige toorn Gods, zodat Zijn zweet werd als grote druppelen bloeds die op de aarde afliepen, en toen Hij als aan het vloekhout de vloek. Zich onderwierp, stervend voor de Zijnen, toen was in Hem de vermaking des Vaders tot verheerlijking der geschonden deugden, opdat het welbehagen des Heeren door Zijn hand gelukkig zou voortgaan. Hij riep met een grote stem: "Het is volbracht" en die stem klonk door in de hemelen, tot voor de troon. Gods, voldoening gevend en openend de stroom van de genade Gods tot rillen, die van de Vader gekend zijn. Ja, in de hemel draagt Christus Zijn eens gebrachte offerande de Vader voor, makend alzo de glasvensteren kristalijn, waardoor de Vader de gekochten met Christus' bloed aanschouwt, genade voor genade in de Zijnen verheerlijkend. Het welbehagen des Vaders is in Christus en door Hem in Zijn volk. "God is nu met Zijn

volk tevreden." Neemt Christus van de kerk weg en zij kan niet een ogenblik voor God bestaan. Dat is het juist wat Elihu aan Joh voorhoudt. Is er bij de Vader een Gezant, een Uitlegger, één uit duizend, zo zal Hij hem genadig zijn; maar buiten die Middelaar is er geen genade, maar is God een verterend vuur en een eeuwige gloed bij Wie de zondaar niet wonen kan.

Daaruit volgen nu twee zaken.

Het eerste raakt de staat onzer ziel, de andere het leven van Gods volk.

(1) Wij, allen zijn in de staat des doods van nature. Het is elk mens van node door staatsverwisseling in een verzoende betrekking met God te worden gebracht. Dit geschiedt van de zijde Gods niet alleen doordat de uitverkorenen in Christus voorwerpelijk zijn gerekend, maar ook door de dadelijke overzetting in Hem. In de wedergeboorte wordt Gods volk uit Adam in Christus overgeplant. Daarom zullen zij niet omkomen. Hoe bestreden dat volk ook wordt, door de duivel, door de wereld en het ongeloof, de Heere zal het gekrookte riet niet verbreken en de rokende vlaswiek niet uitblussen.

(2) Maar nu is het zo zeer van node dat door het geloof dit wordt bevestigd in hun harten. Want wel stemmen al Gods kinderen dat toe, dat er voor het volk niets te vrezen is, maar het wordt hun dikwerf zo bestreden of zij wel onder dat volk zijn te rekenen en of zij wel deel aan Christus hebben. Er kan toch zoveel zijn dat buiten de zaligmakende bediening des Heiligen. Geestes is en waarmee velen zich bedriegen. Ja, zo zij aan God gedenken, maken zij misbaar. Zijn recht eist voldoening en die missen zij nog, voor zover zij, nog missen de verzekerde inplanting in Christus en de toe-eigening van Hem. Het doet hen wel uitroepen:

*Duizend zorgen, duizend doden,
Kwellen mijn angstvallig hart.*

Alleen in de Gezant zal God hen genadig zijn. In Christus spreekt de Vader de verloren zondaar vrij. Zij komen in de vierschaar van Gods recht zo ze zijn in Adam, der verdoemenis onderworpen en niet anders inwachtend dan de sententie van de eeuwige dood. Maar o, eeuwige wonder, Christus wordt hun toegerekend en de Vader spreekt hen vrij, met handhaving van Zijn recht, zonder krenking van één, ja in volkomen verheerlijking van al Zijn volmaakte deugden en de Heilige Geest verzegelt het in hun harten door het Woord. Is er dan bij Hem een Gezant, een Uitlegger, zo zal Hij hun genadig zijn. De stromen van eeuwige liefde Gods openen zich voor de arme zondaar en vervullen Hem tot dronken worden toe. Door het geloof zinkt hij op de vaste gronden der zaligheid, door God met God verzoend. "Als Ik nu bij u voorbijging, zag Ik u, en zie, uw tijd was de tijd der minne; zo breidde Ik Mijn vleugel over u uit en dekte uw naaktheid; ja, Ik zwoer u en kwam met u in een verbond, spreekt de Heere Heere, en gij werd de Mijne." Hier heft dat volk de lofzang aan:

*'k Zal eeuwig zingen van Gods goedertierenheên,
Uw Waarheid 't allen tijd vermelden door mijn reên.
Ik weet hoe 't vast gebouw van Uw gunstbewijzen,
Naar Uw gemaakt bestek in eeuwigheid zal rijzen.
Zo min de hemel ooit uit zijne stand zal wijken,
Zo min zal Uw trouw ooit wank'len of bezwijken.*

Maar van dat geloofs-inzijn in Christus was Job geen vreemdeling. Elihu heeft Job iets meer te zeggen. Job heeft zichzelf meer gerechtvaardigd dan God. Hij zeide: "Ik ben rein zonder overtreding; ik ben zuiver en heb geen misdaad." En daarin was Job niet

rechtvaardig. Hij, stond wel op het vaste fundament van Christus' gerechtigheid, maar miste die vernedering des harten, waardoor hij alleen zijn leven in Christus had. Ook met de rechtvaardigmaking eens geschied, kan Gods volk niet bestaan. Nee, dat volk zal nimmermeer in de staat der verdoemenis terugvallen. Dat kan niet. Maar evenzeer is waarheid, dat de zonde in hen woont. En elke zonde blijft in zichzelf doemwaardig. Zo nu niet Christus Zijn offerande onophoudelijk, dag en nacht, bij de Vader voordroeg, dan voorzeker zou Gods recht en heiligheid hen moeten verteren. Dit alleen blijft de grond van hun zaligheid, dat de enige Gezant bij de Vader is en in Hem de Vader hen genadig is.

Het was de grote les, die Job door de weg zijner diepe verdrukking leren moest, dat Hij niet op zijn rechtvaardigmaking en nauwgezette wandel steunen kon, maar alleen in Christus kon bestaan voor God. En daar is hij door Elihu op gewezen en daar is hij door de Heere gebracht, toen hij zich verfoeide in stof en as.

En die les blijft voor al Gods volk. Zij moeten er naar staan verzekerd te worden van hun zaligheid in Christus, maar niet minder is hun van node, opdat de Heere verheerlijkt wordt, hun bevinding als grond en bron van leven te verliezen, opdat Christus zij hun levensbron. Gerechtvaardigd, voor eeuwig vrijgesproken van de straf en een recht ontvangen ten eeuwigen leven, en toch in zichzelf arme zondaren, die niet een ogenblik voor God kunnen bestaan buiten de Gezant en Uitlegger.

Het is een ernstige kwaal, waaraan het bevestigde volk maar al te zeer lijdt, dat het op de berg zijner rechtvaardigmaking is vastgeraakt. Hun hoge statuur, hun hard handelen met het Volk, dat tot de verzekering niet gekomen is, en hun dikwerf dor en uitterend leven verraden hun wangestalte. O, dat toch de ontdekkende genade van de Heilige Geest ons in de diepe vernedering voor God bracht. De mirten groeien in de diepte en in de diepte is de plaats waar het volk van God tiert. Lot vond behoud in Zoar, maar toog op uit het dal naar het gebergte en viel in het ontzettend kwaad dat van hem staat aangetekend. En zo wij de valleien verlaten der verootmoediging en meer worden dan verloren zondaren in ons zelf, zullen wij ver van de genade Gods, bloot liggen voor alle kwaad.

De Heere behoeft Zijn lieve volk. In Christus zal de Vader hun genadig zijn en de rommeling Zijns ingewands over hen doen zijn. Daartoe is het zo nodig de beoefening van hetgeen Paulus schreef: "Ja, gewisselijk, ik heb ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere; om Wiens wil ik al die dingen schade gerekend heb en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen."

In deze oefening zal de genade des Vaders in Christus onze ziel doen leven en de gedurige verzoening onzer zonden doen ervaren en ons in de kennis van Christus doen toenemen en ons met blijdschap doen wandelen, ook in alle verdrukking en banden door de kracht van Hem, Die als de Leeuw uit Juda's stam voor eeuwig overwonnen heeft. Wij zullen met Paulus, die roemende onwijs geworden was en zeggen kon: "Want ik ben in geen ding minder geweest dan de uitnemendste apostelen, zeggen: hoewel ik niets ben." Niets te zijn voor God, zal ons Gode welbehaaglijk doen zijn in Christus, want in Hem zal de Vader ons genadig zijn.

Tenslotte wijst Elihu op:

3. De aangebrachte verlossing, in de woorden: "En zeggen: Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale; Ik heb verzoening gevonden."

Het is het welbehagen des Vaders een volk te formeren, dat van het eeuwig verderf verlost wordt. Daartoe heeft Hij hen vóór de grondlegging der wereld uitverkoren, maar hen ook besloten in Adams val. Daarom eiste Zijn gerechtigheid, tot volvoering

van het welbehagen, volkomen voldoening. Geheel de wereld vermocht deze niet te geven, ja alle scheepsel schoot te kort om verzoening aan te brengen. Een sterke engel riep met een grote stem: "Wie is waardig het boek te openen en zijn zegelen open te breken? En niemand in de hemel, noch op de aarde, noch onder de aarde kon het boek openen, noch het inzien." Gods recht eiste voldoening eer het boek Zijns raads tot verlossing van zondaren uit hun verderf kan geopend en zijn inhoud gelezen en volvoerd worden. In de verkiezing kwamen noch engelen, noch mensen voor als reeds geschapen of gevallen. De uitverkoren engelen zijn zelfs nimmer gevallen.

God predestineerde uit loutere soevereiniteit, uit Zijn eeuwig welbehagen. Maar in de verbondssluiting van eeuwigheid kwamen de in Christus, als hun Hoofd, verkorenen der mensenkinderen wel voor als gevallen. Gods recht gedoogde de volvoering van het welbehagen Gods niet, buiten volkomen voldoening. En die voldoening vermochten hemel en aarde samen niet te geven. Daarom was niemand waardig gevonden om het boek te openen en te lezen, noch het in te zien. Maar de Leeuw, Die uit de stam van Juda is, de Wortel Davids, heeft overwonnen om het boek te openen en zijn zeven zegelen open te breken.

Aan Hem is door de Vader de grote opdracht gegeven: "Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale." In Hem heeft de Vader, handhavende het geschonden recht Gods, verzoening gevonden. In Hem, Die als de laatste Adam al degenen, die in Hem als hun Hoofd uitverkoren zijn en representeerde in het verbond, gelijk de Heere sprak in Psalm 89: "Ik heb een verbond gemaakt met Mijn Uitverkorene." Hij is gegeven tot een Verbond des volks.

Die opdracht heeft Christus volbracht. Hij heeft Zijn volk, nadat Hij Zich vernederd had tot de dood en uitermate is verhoogd aan de rechterhand des Vaders, met de heerlijkheid, die T tij had eer de wereld was, verlost van het verderf en ze zijn met Hem gezet in de hemel. De Vader heeft verzoening gevonden. Al de deugden Gods, door de zonde gekrenkt, zijn verheerlijkt in Christus. Een eeuwige verzoening is teweeg gebracht, die niet meer kan verbroken worden. En in deze verzoening, die de Vader gevonden heeft, klinkt nu van keer tot keer in de toebrenging van elk uitverkoren zondaar de Goddelijke opdracht des Vaders in de tijd des welbehagens. "Verlos hem." De voldoening heeft verzoening teweeg gebracht en het welbehagen des Heeren zal door de hand van Christus gelukkig voortgaan.

Dat machtwoord van de opdracht des Vaders aan Christus rukt In diep ellendige zondaar, die een kind des toorns is, uit de afgrond van zijn verderf. Gods volk verkrijgt een staatsverwisseling, zodra dit woord in vervulling gaat. Uit de staat des doods en der verdoemenis wordt het overgezet in de staat der genade. Van onder de vloek der wet wordt het verlost en uit satans' nul vilt en heerschappij, wordt het vrijgemaakt Buiten die verlossing, door de Vader aan Christus opgedragen, zonder die staatsverwisseling blijven wij dood. Welke veranderingen wij ook in ons leven kennen, zij laten ons in de staat waarin wij geboren zijn, indien niet de verlossing van Christus ons uit het verderf rukte.

Zo menigeen gaat met Agag, de door Saul gespaarde koning der Amalekieten, weelderig en zegt: "Voorwaar de bitterheid des doods is geweken." Maar het wrekend zwaard des Heeren zal hem in stukken houwen. Wij moeten niet alleen uiterlijk veranderd, noch enige tijd in de consciëntie aangedaan worden, maar van staat worden veranderd. En dat geschiedt in de verlossing van de Middelaar.

Die door Hem verlost worden, zullen in het verderf niet dalen. Hij volbrengt Zijn werk aan hen. Werden zij aan zichzelf overgelaten, zij zouden ook na ontvangen genade ten verderve

Maar Hij Die het goede werk in hen begonnen is, zal het voleindigen. De zaligheid der

uitverkorenen is in Christus altijd vast. Hij is de Alfa en Omega, de Eerste en de Laatste, en Hij voltooid alleen wat ligt tussen het begin en het einde. Alles wat buiten Christus is, moet bij ons wegvallen, want het heeft geen kracht om te behouden. Maar dan ook is de roem ijdel, waarmee Job geroemd heeft en zich rechtvaardigde alsof hij voor God bestaan kan, zeggend: "Ik ben rein zonder overtreding."

Alleen de verlossing van Christus kan ons behouden van het verderf, de verlossing waarmee Hij verlost heeft en nog verlost en ook verlossen zal. Hij verlost van de vloek der wet, maar ook van de heerschappij der zonde; van satan en wereld; van druk en ellende. Dan zal het vlees der verlostten frisser worden dan het was in de jeugd. Hij zal in die verlossing tot God ernstig bidden, Die in hem een welbehagen nemen zal en zijn aangezicht met gejuich aanzien, want Hij zal de mens zijn gerechtigheid weergeven.

Dan zal het volk zeggen: "God heeft mijn ziel verlost, dat zij niet voere in het verderf, zodat mijn leven het licht aanziet." O, in die verlossing door de Vader Christus opgedragen en daarin alleen zal de eeuwige behoud van Gods ellendig en arm volk volbracht worden, tot het in volmaakte verlossing eeuwig zijn zal, voor de troon van God. Hierin ligt hun staat onbewegelijk vast en daarmee wordt Gods volk getroost en opgewekt, gelijk wij zingen uit Psalm 97: 7:

*Gods vriend'lijk aangezicht
Heeft vrolijkheid en licht
Voor all' oprechte harten
Ten troost verspreid in smarten.
Juicht, vromen, om uw lot;
Verblijdt u steeds in God;
Roemt, roemt Zijn heiligheid;
Zo word' Zijn lof verbreid
Voor al dit heilgenot.*

Toepassing.

Hoe duidelijk blijkt nu uit de weg die God met Job gehouden heeft, dat de rechtvaardige nauwelijks zalig wordt. Aan de zijde Gods is er een eeuwige ruimte tot behoud van Zijn volk; Christus heeft de Hem gegeven opdracht van Zijn Vader volkomen volvoerd en zal die volbrengen tot het einde toe. Maar de weg waardoor het volk van God geleerd wordt, is zulk een nauw weg, dat de rechtvaardige nauwelijks zalig wordt. Al wat van de mens is moet geheel wegvallen, opdat Christus in ons verheerlijkt wordt. Maar als het dan zo is, waar zal dan de goddeloze en de zondaar verschijnen.

Binde de Heere op uw harten het gewicht van uw leven. Wij reizen allen naar de eeuwigheid en wij allen moeten geopenbaard worden voor Gods rechterstoel. Niemand kan bestaan voor God, dan alleen in de Gezant uit duizend. Hij verkondigt door Zijn Woord ook u de rechte plicht. Ai, wie onzer neemt het ter harte? Zijn wij niet dezelfde gebleven, niettegenstaande al de vermaningen en al de nodigheden, die Christus tot ons komen deed?

Velen uwer erkennen zelf nog onbekeerd van harte te zijn, maar zij leven bij die bekentenis maar voort en stellen de dag des doods verre, terwijl elk uur, ja elke polsslag de laatste kan zijn. Anderen zijn gerust omdat hun consciëntie wel eens klopte en zij enige ernst betoonden omtrent hun zaligheid. Zij overwegen niet dat er veel overtuigingen in de verworpenen, als zelfs in Judas waren, maar ook in Orpa. Vraagt het Gods volk hoeveel kloppingen zij in hun consciëntie hebben gehad,

waarover zij heengingen in hun onbekeerde staat, zonder dat zij ooit tot God en Christus vluchtten. Zou ik u niet waarschuwen eer het te laat is?

Mijn medereizigers naar de eeuwigheid, verlaat uw rust. Ik weet dat Ik slechts het woord brengen kan tot het gehoor. De Heere mocht het als nagelen in uw ziel inslaan. Overweeg toch gedurig, dat niemand buiten Christus van, het verderf kan verlost worden.

Toen Prins Willem III, tevens Koning van Engeland, op zijn sterfbed lag, verzocht hij zijn hofprediker zulke teksten hem voor te lezen, die van het eeuwig oordeel spraken, opdat hij te meer de noodzakelijkheid van Christus te kennen op zijn hart dragen mocht. Laat dat koninklijk voorbeeld u bewegen uw valse gronden te verlaten, terwijl u nog zijt in het heden der genade.

Het is bij Gods oprechte volk zo anders. Dat volk krijgt niet alleen met zichzelf te doen, om zijn ellende te beklagen, maar het ziet zich gedagvaard voor Gods rechterstoel. En let daarop mi eens, wat geen nabij-komend christen ooit oprecht belijden kan, dat wordt de zielstaal van dat volk; het roept van ganser harte uit, dat God recht is al zou Hij hen eeuwig verdoemen. In de hel is hun plaats. Zij buigen voor God in het stof en vallen Zijn recht toe. Dat recht moet voldaan en al zoeken zij, die voldoening soms lange tijden buiten Christus om, zij kunnen die niet vinden; maar hun schuld wordt dagelijks meer.

Betuigt maar overtuigde zielen, of dit niet uw zuchten en strijden is. U hebt een Borg voor uw ziel nodig. O, dat Christus Zich aan o openbaarde door Zijn Woord en Geest. De Heilige Geest twistte met u, opdat u, alles verliezen moogt en in Christus gevonden. Hij is de Gezant des Vaders; de Uitlegger, die tussentreedt tussen een vertoornd God en een doemwaardig zondaar. Hij wil het hart tot Hem trekken.

Of is het u, waar Hij Zich aan u ontdekte, niet om Hem alleen te doen geworden? Gaf Hij u niet Zijn dierbare belofte, dat Hij u niet begeven en niet verlaten zal?

Hoort welke les Elihu's woord ook voor u heeft, *opdat u het hart van Christus innemen zou met een van uw ogen en met een keten van uw hals*. O, dat de grote opdracht van de Vader aan Christus in de volle toe-eigening van Hem aan uw ziel, u uit de handen van het verderf eens volkomen vrijmaken mocht. Dat woord is voor al Gods uitverkoren volk gesproken: "Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale; Ik heb verzoening gevonden."

Waarom dan doolt u zolang buiten Christus om? Wat houdt uw ziel dan zo op, dat er geen doorbrekende kracht is om in die verzoening alleen te rusten? De Heere is toch de Getrouw en Hij doe u op Zijn Woord gedurig aanhouden aan Zijn genadetroon. Zou God geen recht doen Zijn uitverkorenen, die dag en nacht tot Hem roepen? Er zou toch geen blijder dag in uw leven zijn, dan wanneer u mocht in waarheid uitroepen:

*Gij hebt o Heer', in 't dood'lijk tijdsgewricht,
Mijn ziel gered, mijn tranen willen drogen.*

Laat 's Heeren vrijgemaakte volk er van spreken en anderen tot jaloersheid verwekken. Zijt niet hoog, volk van God, dat in genade roemen moogt. Wat hebt u, dat u niet ontvangen hebt? De genade maakt klein. Zie welk een diepe weg God met Job gehouden heeft, opdat hij zich verfoeie in stof en as.

De drie vrienden, die Job beschuldigden, vertrouwden die weg des Heeren niet, maar Elihu wees de diep bedroefde knecht des Heeren op hetgeen niet recht in hem was voor God. O, volk, wij kunnen bij onze bekering niet leven. Is het niet een van de oorzaken der donkerheid, die over Gods kerk als een haren zak verspreid is, dat wij zo leven kunnen bij hetgeen aan ons hart verzekerd werd. Wat wettische klachten dan over onze afmakingen en wij blijven christen, maar zonder het wezenlijk leven in

Hem, Die de Uitlegger is, de Eén uit duizend. Verlies uw gronden uit hetgeen God bevestigde in u, toen Hij u uit het verderf verlost als u, de verzoening, die de Vader in Christus gevonden heeft, tot uw vrijspraak door het geloof omhelzen mocht.

Verlies alles in Christus, Die leeft aan de rechterhand des Vaders en in Wien alleen wij voor God bestaan kunnen. Dat ons leven Christus zij, zo zal ons sterven gewin zijn. De Heere woont bij de gebrokenen van hart; Zijn beloften zijn voor de gekrookte rieten en de rokende vlaswieken, voor hen die niets zijn, maar in Christus alle dingen vermogen. Dat toch Gods kerk de geur van Christus verspreide en wandelt alzo in Hem, gelijk u Hem hebt aangenomen. De God des Vaders zij met u. Amen.

6. Gods kracht in zwakheid volbracht

Predicatie over Jesaja 40: 30 en 31

Psalm 68: 3

Lezen: Jesaja 40: 12 31

Psalm 84: 3 en 4

Psalm 103: 9

Psalm 86: 6

Het grote voorrecht van Gods kinderen is, dat ze een sterkte in de Heere hebben. Daarom worden ze welgelukzalig genoemd; want de Heere zal hen uithelpen uit alle tijdelijke en geestelijke noden en straks hen doen beërven de kroon der eeuwige overwinning.

David, om één voorbeeld slechts uit zijn leven te noemen, te Ziklag in de grootste noden verkerende, omdat zijn eigen volk tegen hem opstond, sterkte zich in de Heere, zijn God. En het is die sterkte in de Heere, die dat volk het hoofd doet opheffen uit de gebreken en die hen bemoedigt in al hetgeen dat tegen is; zelfs al zou het eigen volk tegen hen opstaan en al geraken ze in de grootste noden, om in die oefeningen van het geloof hun sterkte alleen in de Heere te stellen. Maar daarvoor is één ding nodig, namelijk de verloochening van alle eigen sterkte. Want de Heere verheerlijkt Zich in genade en Zijn kinderen; Zijn kracht wordt in zwakheid volbracht. Welnu, daarvan getuigt ook de profeet Jesaja in het u voorgelezen hoofdstuk, Jesaja 40:30 31:

"De jongen zullen moede en mat worden, en de jongelingen zullen gewisselijk vallen;

maar die de Heere verwachten, zullen de kracht vernieuwen, ze zullen opvaren met vleugelen, gelijk de arenden; ze zullen lopen, en niet moede worden, ze zullen wandelen, en niet mat worden."

Zie, dit woord getuigt van Gods kracht, die in zwakheid volbracht wordt, want:

1. Die kracht beschaamt alle eigen sterkte.
2. Die kracht sterkt degenen, die de Heere verwachten.
3. Die kracht doet hen met blijdschap wandelen.

1. Die kracht beschaamt alle eigen sterkte.

Wij hebben uit Jesaja 40 onze tekst gekozen, uit het hoofdstuk, dat zo rijk is aan vertroosting voor het beproefde volk van God. Reeds in het eerste vers heeft de profeet ons weergegeven wat de inhoud van het gehele hoofdstuk is, als hij de last des Heeren, hem gegeven, aldus omschrijft: "Troost, troost Mijn volk, zal ulieder God zeggen; spreek naar het hart van Jeruzalem." Dat volk is menigmaal bedroefd met een droefheid naar God, die een onberouwelijke bekering werkt tot zaligheid, en die door de Heere alleen kan worden weggenomen. En Hij neemt die ook weg, want Gods goedheid zal uw druk, eens veranderen in geluk. Die verlossing, welke de Heere werkt, heeft Jesaja aan Israël, en in Israël aan Gods kerk van alle eeuwen ons voorgesteld, als hij in de verlossing uit Babel aanleiding heeft mogen vinden om deze boodschap aan de kerk te brengen. In het vorige kapittel toch heeft de profeet ons meegedeeld, dat Hiskia de gezanten uit Babel heeft ontvangen, en toen zijn hart zich verhief om de schatten te tonen, die in zijn huis en in het huis des Heeren waren, heeft

de profeet hem bestraft en gezegd, dat eenmaal dat alles zou worden weggevoerd naar Babel. Hiskia heeft, ziende het diep verval van het volk, onder dat oordeel Gods gebogen. Evenwel, de Heere heeft Zijn volk niet vergeten, en Hij zal het wederbrengen uit de ballingschap het reddende door Zijn machtige arm. Deze verlossing nu uit Babel heeft een diepere zin. Ze ziet op de geestelijke verlossing, met welke Christus Zijn kerk behoudt. "Ziet, de Heere zal komen tegen de sterke, en Zijn arm zal heersen. Ziet, Zijn loon is bij Hem en Zijn arbeidsloon is voor Zijn aangezicht." Nietwaar, hoe duidelijk schrijft Jesaja in het 10e vers van dit kapittel, dat die verlossing uit Babel die diepe wortel heeft, dat Christus Zijn uitverkorenen behoudt en Zijn arbeidsloon verkrijgen zal, dat Hem is toegezegd. Hij zal Zijn uitverkorenen behouden, zo leest ge: "Hij zal Zijn kudde weiden gelijk een herder; Hij zal de lammeren in Zijn armen vergaderen en in Zijn schoot dragen; de zogende zal Hij zachtkens leiden."

Ja, Gods macht en majesteit en soeverein welbehagen worden in dit hoofdstuk door de profeet ons voorgesteld, ten goede en ter verlossing van Gods uitverkorenen. Zee en uitspansel, het stof en het gebergte, de Libanon en de eilanden, worden als getuigen opgeroepen van Gods macht, die Hij ter verlossing van Zijn kerk zal aanwenden, en tot behoudenis van Zijn volk en Zijn uitverkoren kerk. En dan stelt de Heere de vraag aan dat volk, ter beschaming van al hun betrouwen op de afgoden: "Bij wie dan zult u God vergelijken, of wat gelijkenis zult u Hem toepassen?" God is niet te vergelijken met iemand, wie hij ook zijn moge. Hij alleen is het, Die het alles uit het niet heeft voortgebracht en Die regeert over de machthebbers der aarde. "Die de vorsten teniet maakt; de richters der aarde maakt Hij tot ijdelheid."

Ja, de profeet gaat nog verder en toont aan, dat Hij de God der goden is en de Heere der heren, en dat Hij alleen God is en de afgoden niets zijn. "Want de werkmeester giet een beeld, en de goudsmid overtrekt het met goud", om zo de afgoden te verheerlijken. "En de arme neemt een hout, dat niet verrot, en snijdt er een beeld van"; maar die afgoden zijn niets en ze vermogen niets. De Heere alleen is God. En voor de tweede maal stelt Hij de vraag aan dat volk: "Bij wie dan zult ulieden Mij vergelijken, die Ik gelijk zij? zegt de Heere." Hij wil, dat de ogen des volks naar boven geslagen zijn. "Heft uw ogen omhoog en ziet Wie deze dingen geschapen heeft", opdat Hij de kerk daarvan overreden zal, dat Hij alleen maar God is en dat ze beschaamd zullen worden, die van Hem afwijken en het betrouwen stellen op enig schepsel, en dat ze hun hart alleen de Heere geven zullen en ze voor Hem zullen buigen in het stof.

En voor wie daar nu komt, ook als dat volk zegt: "Waarom is dan mijn weg voor de Heere verborgen en gaat mijn recht van mijn God voorbij? Zijn wij dan te gering, te onwaardig en te slecht?", is het antwoord: Niet te onwaardig en te slecht; dat volk, dat Ik uitleidde uit het diensthuis van Egypte en dat Mijn machtige arm onderhield in de woestijn, zal Ik ook redden uit Babel; want *ze hebben dubbel ontvangen voor hun zonden*. Dan zegt, Hij, dat alle eigen kracht beschaamd zal worden. "Want de jongen zullen moede worden en de jongelingen zullen gewisselijk vollen."

Daarmee heeft de profeet het oog op degenen, die opgeroepen werden tot de krijgsdienst in Israël, alle man van 20 jaar en daar boven, de dapperen in de strijd, die de machtigste vijand niet vreesden, die behendig en vlug de wegen kiezen; kon David bij het sterven van Jonathan en Saul als van helden spreken, lichter dan de arenden en sterker dan een leeuw. Maar die jongelingen, die behendig en vlug en sterk zijn, die met bracht en moed zijn aangedaan, dit staat er van hen: "Zij zullen gewis vallen." ze vielen voor het oog van de vijanden; hun kracht baatte hun niet. Hun sterkte en hun vlugheid deden hen niet ontkomen; ze zullen gewisselijk vallen.

Wat wil de profeet daar nu mee zeggen, en welke geestelijke onderwijzing ligt nu in

dat woord, als hij zegt, dat de jongelingen zullen moede en mat worden? Deze onderwijzing, dat sterkte ons niet baat, dat eigen krachten falen en dat onze kracht ons beschaamt, maar dat ze welgelukzalig zijn, wier sterkte in de Heere is.

En mijn geliefden, dat is iets wat ons van nature eigen is, om in eigen kracht en sterkte te teven, daarin te wandelen en daarin onze weg door de tijd te wandelen. Dat is het, wat ons aller harten vervult, omdat wij vervreemd zijn van God en Hem tot onze toevlucht niet stellen. Daarom bouwen wij op onze wijsheid en onze kracht, op de zegeningen, die ons gegeven worden in het tijdelijke en natuurlijke leven. En zo is het ook in het geestelijke. Dat wordt in deze tijd wel openbaar. Want dat gebroken worden in onze kracht, dat afzien van eigen sterkte, dat is ons zulk een aanstoot, dat wij wat anders zoeken, waarop wij onze zaligheid bouwen kunnen; en wij trachten te staan in hetgeen wij verrichten, een grondslag makende van onze belijdenis en zo met onszelf de reis naar de eeuwigheid aandoende.

En het einde zal zijn: "Zij zullen gewisselijk vallen", zoals er staat van dat huis, dat op de zandgrond gebouwd werd: "En zijn val was groot." Straks zal het openbaar komen, wanneer de Heere scheiden zal het koren van het kaf, en de schapen van de bokken af, dat de val groot zal zijn van die jongelingen, die de kracht in zichzelf zoeken en niet op Christus gefundeerd zijn geweest.

Maar dat niet alleen, dat wij van nature onze sterkte in onszelf hebben, het is het kwaad, dat het volk van God zo veel aankleeft in de praktijk van hun leven. Hoewel in de grondslag de Heere hun een ander leven gegeven heeft, nochtans, in de oefeningen van het geloof, in de werkzaamheden der ziel is er zo veel, dat in zichzelf sterkte zoekt, dat, als God een mens bekeert, hij zijn toevlucht neemt tot zijn eigen werk en zich te beteren zoekt, als was het mogelijk, zelf aan de eis van Gods gerechtigheid te voldoen. En zij zullen gewisselijk vallen.

En waar een betrekking op Christus is gevallen, welke werkzaamheden hebben zij? Deze, om, als het mogelijk ware, Hem te bewegen, alsof God niet in Zichzelf bewogen ware om Zijn volk te zijn een God van eeuwige zaligheid in het bloed des verbonds. En als het op de praktijk aankomt en de Heere leidt ons door de diepte, en Hij het nochtans bevestigen zal:

*U zullen, als op Mozes beê,
Wanneer uw pad loopt door de zee,
Geen golven overstromen.*

Hoeveel is er dan niet in ons, dat sterkte zoekt buiten Hem, terwijl toch de Heere alleen de toevlucht en sterkte van Zijn kerk is. Het volk van Israël is naar Babel weggevoerd om de afgoderij, die gepleegd is; om het vertrouwen, dat het stelde op beelden. Die man is vervloekt, zegt de Heere. Wat leert Hij, Zijn kerk hier in dit tekstwoord? Zij zullen beschaamd worden; zij zullen beschaamd uitkomen en vallen met alles, waarop zij betrouwen buiten de Heere, opdat in het vallen van hen en in het omkomen aan hun kant en in dat verliezen van de sterkte, de Heere hun toevlucht en behoudenis wezen zal, en zij in de ruimte gebracht zullen worden, welke Hij Zelf in onze tekst aangeeft, als Hij zegt: "Die de Heere verwachten, zullen lopen en niet moede worden, zij zullen wandelen en niet mat worden."

Maar u gevoelt, dat dit het eerste is, wat ik straks gezegd heb, dat wij van eigen kracht worden afgebracht, dat onze eigen sterkte wordt beschaamd, dat het altijd met dat volk van God door het verlies heengaat tot hun winst, en dat zij de overwinning verkrijgen in de kracht van Hem alleen, Die is dood geweest en Die leeft tot in alle eeuwigheid. Dat is dan ook voor degenen, die de Heere verwachten. Die kracht en die sterkte is, zo ik in de tweede plaats zeide, voor degenen, die de Heere verwachten.

2. Die kracht sterkt degenen, die de Heere verwachten.

"Maar die de Heere verwachten - zo staat er - zullen de kracht vernieuwen." Verwachten. Wat is dat?

Dat verwachten is een levende werkzaamheid des geloofs. Het geloof, dat God in de ziel van Zijn volk inplant in de weergeboorte, dat levend geloof blijft niet werkeloos, maar dat geeft werkzaamheid des harten, een geloofswerkzaamheid in het verwachten van de Heere. Laat ons daar eens op letten, dat de waarachtige bekering niet is een zekere verandering in ons loven, waarbij een mens blijft staan, maar hoe klein de stand van Gods kinderen ook zijn moge, daar waar het geloof in de ziel geplant is - en als dat niet zo is, dan zijn wij buiten Christus en in ons verbondshoofd Adam dood - waar dat geloof in de ziel geplant is, daar verwekt het steeds een werkzaamheid, die de Heere doet verwachten; en als wij de rust kunnen vinden in onze omkering en overtuiging, wat hebben wij ons dan nauwkeurig te onderzoeken of het rechte leven in onze ziel gelegd is; want uit de nood roept dat levendgemaakte volk tot de Heere; uit de overtuiging van hun schuld roept het tot de levende God om behoudenis, terwijl het heden genaamd wordt. En hun ziel gaat voort om de Heere te zoeken, want zij verwachten de Heere.

Wie is het voorwerp van die verwachting? Dat is de Heere Zelf, Hij, de God des eeds en des verbonds, Hij is het Voorwerp van de geloofsverwachting van Gods kinderen. Hierom is het hun ziel te doen, dat zij met God wederom verzoend mogen worden; dit is het, wat hen doet uitzien bij dag en bij nacht naar beven, dat die kloof, die door de zonden geslagen is, wederom geheeld zal worden. En hoewel ze in die werkzaamheden zich dikwijls van de Heere afkeren tot de gebroken bakken, de gebroken bakken van hun eigen kracht, nochtans, uit de diepte van hun nood gaat hun geroep naar boven, opdat de Heere Zijn vleugelen over hen uitbreiden zal en hun genadig zal zijn.

Mijn geliefden, wie van dat gelovige verwachten van Gods kinderen iets meer wil lezen - ik kan slechts enkele zaken aanstippen - die moet maar eens nazien wat Comrie schrijft dienaangaande in het ABC des geloofs. Wie wat meer oefeningen maken wil, die leze eens na wat die Godvruchtige schrijver daaromtrent heeft meegedeeld.

Zij verwachten de Heere zoals Hij Zich in Zijn Woord geopenbaard heeft in Christus Jezus, en zij hebben het oog op Hem geslagen en zoeken Hem als hun Borg te leren kennen tot hun zaligheid, opdat Hij Zich aan hen openbare naar de rijkdom van Zijn ontfermingen; en zij verwachten Hem te mogen ontvangen tot hun deel en zaligheid, waartoe zij gesterkt worden door de beloften, die God aan de ziel geeft en die door de Heilige Geest in hun harten worden ingelegd, zodat hun oog daar gedurig op staart en zij zeggen: "Heere, het was Uw Woord, dat U tot mijn ziel hebt gesproken en waarop U mij hebt doen hopen." Het is een verwachten van de Heere tot hun verlossing, tot hun verzoening, tot hun rechtvaardiging, tot hun aanneming tot kinderen, tot het herstel in de gunst en gemeenschap met een Drie-enig God, Die wij verlaten hebben door de zonde. Daar gaat hun verwachting naar uit.

Waar strekken zich de levendige geloofswerkzaamheden van dat volk heen?

Mijn geliefden, het is het bevindelijk leven van Gods kinderen, dat juist zo bestreden wordt in onze dagen. U zou soms zeggen: "Waar blijft het werk van God de Heilige Geest in Gods kinderen." Laten wij het eenvoudig en bevindelijk voorstellen, zoals het geleerd wordt in de harten van Gods volk. Zij kennen een gelovig uitzien en zij zeggen: "Hij, Die het beloofd heeft, is getrouw, dat Hij het ook doen zal." Zij verwachten de Heere hier tot de verlossing van hun ziel, tot de bevestiging van het

werk Zijner handen; zij verwachten de Heere in al hun uiterlijke noden, waarin zij zijn, en leggen die voor Gods aangezicht bloot, opdat Hij Zijn Woord bevestigte: "Mijn oog zal op u zijn." Ja, dit verwachten van de Heere strekt zich uit om eeuwiglijk bij Hem te zijn in de volle heerlijkheid, die Hij beloofd heeft voor degenen, die Hem vrezen, opdat zij. Hem dienen zullen zonder zonde. Het is dus geen ijdel verwachten, het is dus geen ijdele hoop, waarvan hier gesproken wordt, maar het is dat recht gelovig werkzaam zijn van Gods kinderen, waar zij zich op de Heere verlaten, opdat zij niet beschaamd zullen worden, en dat Hij Zijn werk aan hen verheerlijken zal naar de rijkdom van Zijn Goddelijk ontfermen.

Maar dat verwachten is dan ook juist dat afzien van eigen sterkte en de verloochening van eigen kracht, opdat de Heere Zijn volk bij de hand neme en hen - ziedaar onze derde hoofdgedachte - blijmoedig zal doen wandelen op de weg des levens.

3. Blijmoedig zal doen wandelen op de weg des levens

Zo immers lezen wij in het laatste gedeelte van onze tekst: "Zij zullen de kracht vernieuwen; zij zullen opvaren met vleugelen, gelijk de arenden; zij zullen lopen en niet moede worden, zij zullen wandelen en niet mat worden."

In de eerste plaats gebruikt de profeet hier een beeld van de arend, die de koning der vogels is, die een zeer hoge leeftijd bereiken kan - men spreekt wel van 100 jaren - die in zijn grote kracht zich verheft in het hoge hemelruim. Onder de drie, vier dingen, waarvan Agur zegt, dat zij hem te wonderlijk zijn, beschrijft hij ook de vlucht van de arend in de hemel. De arend is de koning onder de vogels, voor wie ieder met vrees en schrik vervuld wordt. Groot is zijn kracht in het bijzonder, waarmee hij zich omhoog verheft. Doch wanneer zijn vederen vallen, is hij als van kracht beroofd en is hij als nabij de dood gekomen. Doch dan vernieuwt zich het beeld van de arend, dan keert de kracht weer in hem; dan komt hij uit zijn schuilhoeken tevoorschijn en vliegt wederom omhoog in zijn grote kracht. Dan is zijn kracht vernieuwd.

En wat staat er nu van degenen, die de Heere verwachten? Zij zullen de kracht vernieuwen; zij zullen opvaren als de arenden. Het gaat dus door het verlies van kracht heen. Dat volk gaat door de bediening des Heiligen Geestes altijd weer diezelfde weg, altijd door dat verliezen aan hun kant, door het onmogelijke aan des mensen zijde. Leest maar de gehele Bijbel na, u vindt het overal in alle leidingen, die de Heere met Zijn volk Israël, met Zijn knechten en kinderen gehouden heeft. Het liep altijd weer op dat onmogelijke uit. Nietwaar, God beloofde Abraham het land Kanaän, en vier eeuwen lang is het volk in Egypte vreselijk onderdrukt; het was als het ware voor de dood opgeschreven. Maar de Heere haalde het er uit. Zij zouden de kracht vernieuwen door de verdrukking van de Egyptenaar heen. Zeventig zielen waren uitgegroeid tot een volk van een paar miljoen; en zie, daar togen zij door de woestijn naar het land van belofte. Maar wederom door de woestijn, door het onmogelijke heen, door de hand des Heeren gedragen en door Hem onderhouden. Water dronken zij uit de steenrots, brood aten zij uit de hemel, de wolkkolom begeleidde hen des daags en de vuurkolom des nachts.

Als Israël uit Babel wederkeerde, was het toen niet zo, alsof het werd afgesneden, en werd het niet bewaarheid: "Zij zullen de kracht vernieuwen?" Denkt aan Naomi en de anderen. U ziet bij hen allen de weg, die God met Zijn kinderen houdt. Het gaat naar beneden, de diepte in. Het gaat inwendig door het verbroken worden heen; het gaat zo in de kennismeningen van hun eigen hart van de zonde en ongerechtigheid. Het gaat altijd naar beneden, zodat het voor ons een raadsel wordt en wij zeggen moeten: "Hoe kan dit toch? Kan ik nog zalig worden? Ik had nooit kunnen denken, dat ik zulk een weg in zou moeten."

De verheuging, die zij in Christus hebben, wie zal ze beschrijven? Maar dan komen zij in diepten van hun gemis, in de noodzakelijkheid en in het onmogelijke van zalig worden buiten de vereniging met Christus. En alles van hen gaat er aan. Het loopt alles op de dood voor Gods kinderen aan, opdat zij zo de kracht zullen vernieuwen in Hem, in Wie ze ingeplant worden, en dat zij in Hem alleen verzoening vinden en in Hem blijdschap hebben, ja alles vinden in Christus, en alleen in Hem.

Het is geen vreemde weg, die dat volk van God wandelt. Het is in de vernieuwing van hun kracht, dat ze opvaren als met vleugelen der arenden en zich verheffen in de hemel, om in God hun blijdschap en hun zaligheid te vinden; maar dan toch altijd weer met verlies aan hun kant. Het is nooit anders geweest, dat God Zich verheerlijkt heeft in genade, dan in het omkomen aan onze zijde, en in de praktijk, en in de oefeningen van het leven.

O, die weg loopt altijd naar beneden, opdat zij in de diepste diepten hun sterkte zullen hebben in Hem, Die hun Heere en Heiland en Zaligmaker is, opdat zij zich in Hem zullen beroemen. Want daar zal God de lof, de aanbidding en de dankzegging ontvangen uit de diepten, waaruit ze verlost zijn. Want alles werkt samen om Gods kinderen in zulke wegen te brengen, te leiden en te oefenen, dat zij de Heere de eer zullen geven en Hem erkennen.

Zij zullen de kracht vernieuwen, gelijk de arenden. En wat staat er dan tenslotte nog bij? "Zij zullen lopen, en niet moede worden, zij zullen wandelen en niet mat worden."

De jongelingen gingen voorop in hun grote kracht en snelheid, en de ouden volgden van verre. En wat staat er nu voor degenen, die niet meer lopen kunnen en zich door snelheid en kracht niet meer redden kunnen? Die zullen lopen en niet moede worden, zij zullen wandelen en niet mat worden. Zij zullen eigen kracht en sterkte verloochenen, opdat de Heere Zijn kracht in zwakheid volbrengt. Zo zullen zij, zich in Hem verblijden, om zo Hem te volgen, Wiens weg gaat door de diepte en in Zijn heiligdom, opdat Hij verhoogd zal worden in de wonderen van Zijn gangen in degenen, die Hem vrezen en volvaardig het pad van Zijn geboden lopen.

O mijn geliefden, een weg wordt u hier voorgesteld, de weg van vernedering, van verlies van eigen kracht, opdat het volk welgelukzalig zij, wiens sterkte in de Heere is, en dat alzo in een weg van heiligmaking gedurig weer door alle tegenheden en verdrukking de Heere Zich heerlijk make in degenen, die Hem vrezen. Hij zal de uitkomst van. Zijn werk te zien geven; Hij, Die de jeugd vernieuwt gelijk eens arends, gelijk wij nu eerst met elkaar willen zingen van Psalm 103: 3:

*Loof Hem, Die u vergunt uw zielsverlangen,
En 't goede tot verzading doet ontvangen;
Uw jeugd vernieuwt, gelijk eens arends jeugd.
De Heer' doet recht, is heilig in Zijn richten;
Treft iemand druk, Hij wil de druk verlichten,
En hart en mond vervullen met Zijn vreugd.*

Toepassing.

Mijn geliefden, wanneer wij onder de waarheid opgevoed zijn, hebben wij zo veel kennis wel, dat wij het kunnen nazeggen, wat ons in dit tekstwoord is voorgehouden, dat de Heere met Zijn volk een weg van verlies van eigen kracht ingaat, opdat zij in de Heere hun sterkte en verlossing zullen vinden. Maar wat hebben wij, daarvan ervaren in de praktijk van ons hart? Want van nature zijn wij daar vreemdelingen van en vijanden ook! Want die weg van afbraak van al het onze willen wij, van nature niet. Ziet maar rondom u op kerkelijk gebied en op alle gebied in onze tijd. Wij moeten wat

zijn; wij zijn toch anders dan de heidenen? Wij moeten gehoorzamen, en dan, gehoorzamende het Woord, ontvangen wij genade en geloof, en zo gaan wij naar de hemel. Maar wanneer een mens inwendig door God de Heilige Geest wordt overtuigd, wordt het zo gans anders. Nu moet u niet zeggen: "Daar komt u nu altijd mee, dat is nu altijd hetzelfde." Want dit is het begin. Als God werkt in een mens, dan opent Hij zijn ogen voor zijn zonde, voor het oordeel, dat hij zich door zijn zonde heeft waardig gemaakt; en dan kan hij het in de wereld niet meer houden. Dan wordt er een nood in zijn ziel geboren; dan krijgt hij de deugden van het Goddelijk Wezen te zien, en een diepe smart over zijn zonde. Want hoe zal een mens anders ooit naar God vragen? Er staat geschreven, dat er niemand is, die naar God vraagt, ook niet tot één toe. En dat geldt niet alleen voor de heidenen, maar ook voor ons. En nu, nu komt het daar op aan, of wij in ons hart door God de Heilige Geest zijn overreed van onze verloren staat, ook met onze godsdienst en onze belijdenis; en dat wij zeggen: "ik kan het met mijn belijdenis niet meer doen, noch met mijn doop of met mijn ijver voor de waarheid; want ik heb met God te doen gekregen."

Vraagt het uzelf eens af, jong en oud, de bekering is één en hetzelfde. Vraagt uzelf eens af, of u daar iets van kent. En wat is dan het antwoord?

Als u antwoorden moet, dat u dat niet kent, o wandelt dan op uw weg niet voort, want straks slaat u gewis uw ogen op in de hel, zoals van die rijke man geschreven staat, en dan zal dat Woord, dat u gebracht is, zijn kracht doen. Want komt de Heere niet eenmaal op dat Woord terugkomen? Eist Hij van ons niet, dat wij bukken voor dat Woord? En dat wij Hem zoeken en de kracht van Zijn dierbaar bloed?

Maar mijn geliefden, wat openbaren wij dan daar tegenover? Dat wij niet zalig willen worden uit genade. Want die weg van dat afbreken en van dat opvaren als met arendsvleugelen is niet een weg, die wij, van nature begeren.

Och, of het op onze ziel gebonden werd, jong en oud, om in dit leven God te leren kennen, en om met Hem verzoend te worden, opdat u niet straks eeuwig buiten gesloten zult worden, wanneer de Heere Zijn kerk zal inzamelen en Zijn dorsvloer doorzuiveren, en Hij u als kaf zal gaan verbranden met onuitblusselijk vuur. Maar mochten wij de olie des Geestes in onze lampen ontvangen, om in te gaan in de bruiloft des Lams.

Maar dan gaan wij langs een weg, waarop de jongelingen vallen; en er komt een vallen hier voor Gods volk. Dat valt voor God neder. Dat volk staat met zijn openstaande schuld voor God, en zij hebben geen kwadrantpenning om Hem te betalen. Komt, laat ze het maar eens getuigen uit die allereerste tijd. Dat was toch heel wat anders dan een indruk en bevassing van de waarheid, zoals sommigen zich daarbij zo gemakkelijk neer kunnen leggen en geloven, dat er wel iets aan hen gebeurd is. Maar waar zijn de gelovige verwachtingen? Dat ingeplante geloof is niet dood, maar heeft zijn werkzaamheden, een gebonden worden aan de genadetroon, om de Heere te zoeken tot hun deel, om hun noden in het verborgene aan de Heere te vertellen en Zijn Woord te onderzoeken.

Het wordt een volk met een bevindelijk leven, een leven van werkzaamheden, dat zij op hun droesem niet zakken, zoals Moab, die van zijn jeugd aan daarop stilgelegen heeft. Dat wil zeggen: u kunt die Oosterse wijn laten staan, zodat die droesem naar beneden zakt, en daarna telkens overgieten van vat in vat; maar u kunt die wijn ook onaangeroerd laten staan, opdat de kracht en de smaak bewaard worden. Zo nu, zegt de profeet, is het met Moab, die heeft op zijn droesem stilgelegen; zijn kracht is gebleven en zijn smaak, en hij heeft zijn sterkte behouden. Maar er komt een tijd, dat God de kracht teniet zal doen. Hij gaat Zijn volk van vat in vat ledigen, om de

droesem er uit te halen. En als wij zo gerust kunnen zijn in onze overtuiging, en daarin, dat wij dit en dat weleens gehad hebben, dan zouden wij Moab wel eens gelijk kunnen zijn, en het zou te wensen zijn, dat God kwam met Zijn Noordenwind, en dat er eens een slag viel.

Dan wordt dat volk ongelukkig en zegt: "O God, zo kan ik niet sterven en U ontmoeten!" De dood komt dan dikwijls zo nabij en zij zien hun schuld nog openstaan, die moet betaald worden; en dan vallen die jongelingen met hun kracht en ijver en snelheid. Daar vallen zij in de strijd, de één na de ander, en het ene werk na het andere, opdat zij de kracht vernieuwen zullen in Christus, en totdat zij door te vallen aan het einde komen van henzelf. Want Christus. Zal nooit dierbaar worden, of wij zullen ons eigen werk moeten verzaken. De drukking van de neus brengt bloed voort, en de drukking van de melk boter; en mocht nu de drukking Christus eens voortbrengen in onze harten.

Laat Gods kinderen eens spreken van de zoete omgangen en laat hen eens zeggen hoe hun leven is. Is het ons om Christus te doen, of kunnen wij met hetgeen wij hebben ervaren buiten Hem blijven en zonder gemeenschapsoefeningen met Hem? Is het niet nodig, mijn hoorders, vooral in deze tijden, let eens op het volk van God, om die onderscheiden standen in het genadeleven duidelijk en eenvoudig elke keer weer voor te stellen? Want o, er is zulk een doorvloeien in het gestaltelijk leven. Maar er staat: "Zij, zullen vallen." Er komt een innerlijk vallen. Zij vallen niet ten verderve; dat kan niet. Maar in hun bevindelijk leven, in het doormaken van hun weg, zullen zij gedurig vallen en omkomen in al hun wegen, opdat Christus hun eigendom worde.

Zo is nu Gods weg. Dat is ter bemoediging van Gods volk. "Troost, troost Mijn volk, zal ulieder God zeggen." En het einde zal wezen, dat zij uit de vernedering en uit de verdrukking zullen opkomen en opvaren als de arenden, met grote kracht naar boven toe. Zo zal het met dat volk zijn. Houd dan moed, volk, en binde de Heere ons aan Zijn genadetroon, gevende ons levende geloofsoefeningen om alles van de Heere te verwachten, opdat Hij Zich in ons heerlijk make als de God onzes heils. Dan is ons verlies onze winst: In Hem gevonden te worden; en de vrucht zal zijn, dat wij lopen zullen en niet moede worden, wandelen en niet mat worden. Dan zal de kracht vernieuwd worden van die ouden, die mat waren, en zij zullen de jongelingen gaan beschamen. Zo zal dat volk, dat het verliest, overwinnaar worden in Christus, in Hem, Die dood geweest is en Die leeft in alle eeuwigheid.

Schuldig en zondig volk van God, u mocht uit de volheid van Christus bediend worden. O, dat de Heere Zijn aangezicht liet lichten. Zo komen zij op als kudde uit de wastede, gewassen tin gereinigd in de gemeenschap met de eeuwige Immanuël. Nietwaar, daar vliegen zij omhoog in het heiligdom, om in te gaan in de gemeenschap met God de Vader door Christus.

Het staat beschreven voor die ganse kerk in haar strijd, en in alles, wat haar overkomt in dit leven. En waar de Heere dat aan hen bevestigen gaat, daar is Zijn oog op hen geslagen; en bij alle ontrouw, die onder mensen gevonden wordt, blijft Hij de Onveranderlijke en Getrouwe. Maar daar is één zaak voor nodig, volk van God, dat wij onze zaak in de hand des Heeren geven, want Hij zal op Zijn tijd recht doen en de twistzaak van Zijn ellendigen twisten. Wij mochten er eens getroost en bemoedigd door worden en elkaar in den gebede gedenken. En al ging het hier nu door het verlies heen, zie maar in de Bijbel, wat het getuigenis van de Heilige Geest is, gevangenis en zelfs de dood over degenen, die de Heere vrezden, ... toch zijn ze opgevaren met vleugelen als der arenden, en zij zijn ingegaan in de eeuwige heerlijkheid.

Mocht er ook in de praktijk van ons leven iets van geleerd worden, door het verliezen overwinnaar te worden in Hem, Die gezeten is aan de rechterhand des Vaders, opdat

Zijn kracht in ons verheerlijkt werd en wij in Hem onze behoudenis verkrijgen zouden, Hem verwachtende, Die daar staat te komen en Die eenmaal zijn kerk in eeuwige triomf tot Zich nemen zal. Amen.

7. Een klacht uit het leven van Gods kerk

Predicatie over Jesaja 49: 14 -16

Psalm 119: 73

Lezen: Jesaja 49

Psalm 77: 1 en 2

Psalm 89: 1

Psalm 25: 7

De zaligheid der uitverkorenen is in Christus. Hij heeft het eeuwige leven voor Zijn volk verworven en Hij is de Levensbron der Zijnen. In Hem hebben zij de verlossing door Zijn bloed; in Hem zijn zij een erfdeel geworden, zij die te voren verordineerd waren, naar het voornemen Desgenen, Die alle dingen werkt naar de raad Zijns willens. Hij is het Hoofd van het verbond der genade, Die niet alleen al de voorwaarden van het verbond volbracht, maar aan Wien ook al de beloften des verbonds zijn vermaakt. Gods volk bezit dan ook alle heil alleen in Hem. Daarom kan het dan ook de genade niet verliezen, en is het verbond onverbreekbaar. Dit deed de dichter uitroepen: "Want ik heb gezegd: Uw goedertierenheid zal eeuwiglijk gebouwd worden, in de hemelen zelve hebt U Uw waarheid bevestigd zeggende: Ik heb een verbond gemaakt met Mijn Uitverkorene." Die Uitverkorene was de geestelijke David; de Gezalfde des Vaders. In Hem is de uitverkoren kerk de zaligheid deelachtig en uit Hem ontvangt zij de genade tot haar behoud, welke niet falen kan, want niemand zal ze, zo spreekt de Heere Jezus Zelf, uit Mijn hand rukken.

En niet alleen is Hij het fundament waarop de gelovigen als levende stenen gebouwd worden, maar Hij is ook de fontein van het leven. In U is de fontein des levens en in Uw licht zien wij het licht. De natuurlijke mens is dood door de zonden en de misdaden. Hij mist alle geestelijk leven. Maar ook het volk Gods, dat uit de dood werd opgewekt, heeft het leven niet in zichzelf. De ontvangen genade is geen bron, waaruit het leven te putten. Die op zijn bekering, ontvangen beloften; verzekering van zijn staat of wat hij ook moge ontvangen hebben, leeft, daalt steeds verder af van God en zal ras gewaar worden in een dodige toestand te verkeren.

Christus is de fontein der hoven, de put der levende wateren, die van Libanon vloeien en Zijn volk leeft alleen in Hem, als het door het geloof water schept met vreugde uit de fonteynen des heils.

Hierin nu ligt zowel de zekere staat der uitverkorenen, als de diepe afhankelijkheid van Gods volk. De Heere betuigde het hun Zelf: "Zonder Mij kunt gij niets doen." En de wasdom in de genade maakt ons steeds kleiner voor God, opdat wij, als een ellendig en arm volk op Zijn Naam betrouwen.

De wegen waarin Gods kinderen geoefend worden in deze diepe afhankelijkheid, zijn niet alleen tegen vlees en bloed, maar gaan ook dikwijls tegen de hebbelijkheden der ziel in, maar bereiden in het einde plaats voor de grote vertroosting des Heeren. In zulke wegen klaagt het volk dikwerf met zeer droeve klachten. Bij een van die klachten wens ik u thans te bepalen.

Het is die welke u vindt beschreven in Jesaja 49: 14 -16:

"Maar Sion zegt: De HEERE heeft mij verlaten, en de HEERE heeft mij vergeten. Kan ook een vrouw haar zuigeling vergeten, dat zij zich niet ontferme over de zoon haars buiks? Ofschoon deze vergate, zo zal Ik toch u niet vergeten. Zie, Ik heb u in de beide handpalmen gegraveerd; uw muren zijn steeds voor Mij."

In dit woord vernemen wij:

Een klacht uit het Zeven van Gods kerk. Die klacht is:

1. Geklaagd door Sion.
2. Droevig van inhoud.
3. Beantwoord door de Heere.

1. Geklaagd door Sion.

Sion klaagt in onze tekst. Het is niet de wereld, die zich van God verlaten gevoelt; maar het Sion Gods klaagt: "De HEERE heeft mij, verlaten; de HEERE heeft mij vergeten." Sion klaagt; het van God verkoren volk, dat de Heere maakt tot Zijn eigendom, en waarin Hij woont met Zijn genade en gunst.

Sion was een heuveltop in Jeruzalem, waarvan geschreven staat: "Deze berg heeft God begeerd; ook zal de Heere er wonen in eeuwigheid." Aan de soevereine verkiezing Gods ontleent Sion zijn waarde boven Bazans bultige en trotse bergen. En daarin is Sion type van het volk Gods; dat is het uitverkoren volk. Verkoren is het in Christus voor de grondlegging der wereld, uit loutere soevereiniteit Gods. In de verkiezing besloot God Zich te verheerlijken in barmhartigheid in mensen, die Hij besloot daartoe te scheppen en die Hij, besloot in Adams val.

Ook engelen zijn verkoren. Het zijn de staande gebleven engelen. God verloor hen om hen in de volmaakte staat, waarin zij geschapen zijn, eeuwig te bevestigen. Niemand kan dan ook zeggen, dat de engelen als gevallen voorkwamen in het besluit der predestinatie, want zij zijn nimmer gevallen. En nu leert Gods Woord nergens een onderscheid in de soevereiniteit der predestinatie tussen engelen en mensen. Kwamen dan de mensen als reeds gevallen voor in Gods besluit? Zomin als de engelen.

De verkiezing is dan ook niet een daad van barmhartigheid, noch de verwerping een daad van rechtvaardigheid, maar de predestinatie is het besluit van absolute *soevereiniteit Gods*. De Heere Jezus dankte Zijn Vader beide voor de verkiezing en de verwerping, zeggende: "Ik dank U, Vader, Heere des hemels en der aarde, dat U deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen hebt, en hebt ze de kinderkens geopenbaard. Ja, Vader, alzo is geweest het welbehagen voor U."

In dat welbehagen ligt de aller-diepste grond der zaligheid van Gods volk. En die grond is onwankelbaar; hij, ligt boven het bereik van elke vijand. Op Gods werk in de harten der uitverkorenen valt satan, onder Gods toelating, gedurig aan. Zelfs Paulus had een engel des satans, die hem met vuisten sloeg. Ook de wereld en het ongeloof beroeren de ziel van Gods kinderen. Maar, hoe schrikkelijk deze aanvallen ook mogen zijn, de grondslag van Gods kerk wankelt nooit. Het fundament ligt buiten het bereik van elke vijand; het ligt in God; eeuwig, onveranderlijk vast.

O, dat Gods volk meer door het geloof de hoop van zijn behoud buiten zichzelf op dit fundament mocht bouwen. Zij zijn verkoren tot de eeuwige zaligheid en die wordt in de hemelen bewaard voor hen.

Dit soevereine, eeuwige, onveranderlijke besluit voert God in de tijd uit. En in die uitvoering bewijst God Zich, zodanig als Hij is, gelijk onze Geloofsbelijdenis zo schoon zegt, *te weten barmhartig, doordien Hij uit deze verderfenis trekt en verlost degenen, die Hij in Zijn eeuwige en onveranderlijke raad uit enkel goedertierenheid uitverkoren heeft in Jezus Christus de Heere, zonder aanmerking van hun werken*. Nee, niet om voorgezien geloof en goede werken zijn zij uitverkoren. Hun werken tellen niet mee. Die kunnen ook niet meetellen, want hun werken zijn boos; werken des doods. Zij zijn met het gehele geslacht van Adam door de zonde van de eerste

mensen in verderf en ondergang. En ziet nu in die staat van ellende bewijst God Zich barmhartig aan hen. Hij trekt hen uit de staat des doods en rukt hen uit het geweld des satans. Niets kan de volvoering Zijner verkiezing keren.

In Sion is dat zo klaar en duidelijk voorgesteld. De burcht Sion was weleer in handen der Jebusieten; een onneembare sterkte. Van die sterkte bewust, spraken de Jebusieten tot David: "U zult hier niet inkomen, maar de blinden en kreupelen zullen u afdrijven." Maar David nam de burcht Sion in. Hij brak alle tegenstand. Geen vijandelijke macht kon hem keren.

Welnu daarin ligt de overwinning des Heeren op Zijn uitverkorenen, als Hij Zijn welbehagen in hen door de hand van Christus gelukkig doet voortgaan. Zij, zijn in de macht van satan en zonde, maar Hij rukt hen uit de helse klauwen en uit het geweld der zonde en uit hun eigen vijandschap. Er is een tijd des welbehagens, waarin God de geworpenen op het vlakke des velds voorbijgaat en zegt tot hen: "Leef; Ik zeide tot U in uw bloede: leef." Hier breken de banden der zonde en der wereld en der eigengerechtigheid. Hier valt Manasse voor God in; smeekt een moordenaar om behoud; bidt Saulus op de weg naar Damascus.

De een vlucht van de kermis en uit de kroeg; de ander wordt geschoten als een vogel in de boom van zijn eigengerechtigheden; maar hoe onderscheiden ook de wandel van de van God verkorenen in hun natuurstaat is, er komt een ogenblik in hun leven, dat de Heere hun te sterk wordt en dat zij voor de hoge God invallen, als gans reddeloze zondaren. Dat is het voorrecht van het verkoren Sion: "De Heere is mij te sterk geworden en Hij heeft overmocht."

Wie daarvan vreemdeling is, leeft, gelijk hij is geboren, in de staat des doods. Maar de Heere rukt Zijn uitverkorenen als een brandhout uit het vuur. En dat geschiedt in de volvoering van Zijn eeuwig welbehagen. O, wonder, wonder van Gods almachtig welbehagen. Zo des Heeren volk hierin door het geloof een oog mag slaan, roept het met de dichter uit: "Het is door U, door U alleen, om het eeuwig welbehagen."

In Sion woonde God. Daar werd het bloed der verzoening gesprenkeld; daar had de Hogepriester eenmaal in het jaar ingang in het Heilige der Heiligen, tot de woning Gods in de donkerheid. Psalmzingt den Heere, Die te Sion woont. De Heere is groot in Sion. En zo nu woont God in Zijn volk. In het bloed van Christus is de voldoening voor al de erf- en dadelijke zonden der uitverkorenen. Zij zijn het Sion van Gods liefde en gunst. De Heere bemint de poorten Slons boven alle woningen Jakobs. En de gunst Gods is van hoger waarde dan al het goed der wereld. Daarin is het leven van het volk des Heeren en de verzadiging van hun ziel. In de grootste noden ligt in de gunst Gods hun troost en sterkte. Die gunst wijkt ook nimmermeer geheel van hen, zodat zij zeggen mogen: *Uw dierb're gunst is m' altoos bijgebleven.*

Hoe rijk bevoorrecht is dan toch het Sion Gods. Schoon van gelegenheid, een vreugde der ganse aarde is de berg Sion, aan de zijden van het Noorden; de stad des groten Konings. God is in haar paleizen; Hij is er bekend voor een hoog vertrek. Bij Gods volk is niemand te vergelijken. Van dat Sion roept Mozes uit: "Welgelukzalig zijt u, o Israë!; wie is u gelijk? U zijt een volk, verlost door de. Heere, het Schild uwer hulp en Die een Zwaard is uwer hoogheid, daarom zullen zich uw vijanden geveins aan u onderwerpen, en u zult op hun hoogten treden."

Dat Sion heeft stof, om eeuwig te zingen van Gods goedertierenheden. Het is het volk, geformeerd, om Gods lof te vertellen.

Niettegenstaande de rijke bevoorrechting met, de genade Gods, die het volk toebereidt om van de goedertierenheden des Heeren eeuwig te zingen, en reeds in dit leven hun de zaligheid deelachtig maakt, klaagt Sion. En het klaagt met een klacht, die, wij vernemen het nu in de tweede plaats:

2. Droevig is van inhoud.

Wat toch klaagt Sion? Het zegt: "De HEERE heeft mij; verlaten en de HEERE heeft mij vergeten."

Toe kan toch Gods volk z45 klagen? Heeft de Heere niet bij herhaling beloofd: "Ik zal u niet begeven en Ik zal u niet verlaten."? Het was de belofte Gods aan Jakob te Bethel. En tot Jozua de opvolger van Mozes (Jozua 1: 15). Mozes betuigde het tot Israël in Deut. 4; en tot Jozua, toen deze de leiding des volks word toebetrouwd; David riep deze belofte zijn zoon Salomo ton; en de apostel Paulus vertroostte de ganse de kerk van God er mee, dat de Heere gezegd heeft: "Ik zal u niet begeven en Ik zal u niet verlaten."

Maar hoe kan dan toch Sion klagen, gelijk het deed? Was de Heere niet de Getrouw gebleven in geheel de weg, die Hij hen geleerd had? Volg die weg en betuig dan, of de belofte ooit gewankeld heeft u te redden uit de klauw van de woedende vijand. Want de Heere heeft Zijn volk verlost. Hij voerde het uit door een machtige arm en om het bloed des Verbonds. De zee kliefde Hij; de afgronden der wereld legde Hij bloot, om Zijn volk een weg dor verlossing te banen en de vijand te verdelgen.

Verlaten wilde Israël de Heere; het murmureerde; danste om een gouden kalf; verlangde naar de vleespotten van Egypte; wilde in eigen kracht Kanaän indringen; maakte oproer tegen God en Mozes en Aäron.

Maar heeft de Heere ooit Zijn volk verlaten? Hij maakte het bitter water zoet. Hij, gaf brood uit de hemel en water uit de steenrots. Hij tuchtigde, maar verdelgde niet. Het kleed des volks verouderde niet en hun voetzool verteerde niet. Ja, geheel de woestijnreis is één aaneenschakeling van Goddelijke wonderen; één getuigenis er van, dat de Heere Zijn volk niet verlaten heeft, omdat Hij het liefhad om Zijns Zelfs wil. Ga voort; bezie de weg van Jakobs zaad in Kanaän; Jericho's muren vielen op bazuingeschal; de machtigste koningen werden verdelgd voor het aangezicht van Jozua. En niettegenstaande herhaalde malen het volk God een scheidbrief gaf en de afgoden der heidenen dienen ging, desniettegenstaande verlost de Heere keer op keer en gaf Hij Richteren om Jakobs zaad te behouden.

Met miskennis en verwerping van God Zelf, als hun eeuwige en volzalige Koning, begeerden de stammen Israëls een koning, als de heidenen hadden, en God gaf in grondeloze ontferming na Saul, David, wien Hij een eeuwig verbond gesteld heeft. Jesaja heeft het oordeel van de komende ballingschap aan te zeggen en toch de Heere zal Zijn Hem vergetend volk niet ganselijk verlaten. Ga van Sittim af tot Gilgal toe en laat Sion zeggen, waar en wanneer de getrouwe Jehovah ooit Zich van Zijn Israël heeft losgemaakt.

O, volk van God, betuig tegen de Heere. Wat heeft Hij u gedaan en waarmee heeft Hij u vermoeid? Hij trok u uit de macht der duisternis tot Zijn wonderbaar licht. Hij verlost u uit het Egypte der zonde en maakte u vrij door het bloed des Lams. Hij nam u met Zich in een verbond. Hij leidde u door de woestijn tot de rust, die in Christus is. Wie kan de wonderen Zijner genade peilen, aan u verheerlijkt? Zie in de weg terug, die de Heere u deed wandelen? Overleg Zijn hulp in uw benauwdheden; aanvechtingen des satans; beroeringen der zonde; in armoede; krankheden; smarten; rouw; weduwschap en wat u meer is overkomen. Betuig toch, wanneer heeft de Heere u verlaten? Deed Hij geen recht Zijn uitverkorenen, die dag en nacht tot Hem roepen? De verlatingen zijn bij ons. Onze omzwervingen zijn vele. Zo God niet de Getrouw bleef, wij zouden Hem verlaten en de rug toekeren.

Maar de roeping Gods is onberouwelijk. De Heere heeft Zijn volk lief met een eeuwige onveranderlijke liefde, en betuigt het al Zijn volk: "Ik de Heere worde niet

veranderd en daarom zijt u, kinderen Jakobs, niet verteerd."

En toch klaagt juist Gods volk de droeve klacht: "De HEERE heeft mij verlaten en de HEERE heeft mij vergeten."

De wereldling kan zo niet klagen. Hij weet niet, wat het is in de gemeenschap Gods te verkeren hij beseft ook niet de diepe ellendestaat, waarin hij verkeert, zonder God in de wereld te zijn. Maar Gods volk werd aan die ellendestaat ontdekt. Toen de Heere hen overtuigde en hun zonde en schuld voor ogen stelde, toen heeft dat volk zich leren kennen als voorwerp van Gods toorn en gesloten buiten Zijn gunst en gemeenschap. O, dat ontzettend Godsgemis!

En zie, nu zijn er tijden, dat de Heere Zich verbergt en de uitlatingen Zijner liefde en genade intrekt. Hiervan sprak David: "Toen Gij Uw aangezicht verbergde, werd ik verschrikt." Het zijn de bange tijden voor Gods kinderen. Vele bekommerde zielen vertwijfelen bij het gemis van de gevoelige genade hun staat; het schijnt hun dan dikwijls toe, alsof zij zich bedrogen hebben; zo de Heere hen al uit Zijn Woord toegesproken heeft, brengt het droeve gevoel der verlatenheid in hun hart hen in zulk een duisternis, dat zij geen houvast aan de beloften Gods meer hebben. En ook al mogen zij geloven, dat hun staat vast ligt in Christus, is de verberging en verlating Gods zeer smartelijk en schijnt het hun toe, alsof zij het vriendelijk aangezicht van hun God en Vader niet meer aanschouwen zullen.

Daarbij komen dan de schrikkelijke aanvechtingen des satans, soms in vreselijke openbaringen en bespringingen van hun ziel. Vooral in hun eenzaamheid kunnen die benauwingen groot zijn. Dientengevolge wordt hun geen rust gelaten, om hun hart voor God uit te storten. Ik zal van deze uiterst bange wegen, waarin Gods kinderen komen kunnen, niet veel zeggen. Die er in verkeerd hebben, weten wat het is van God verlaten te zijn. Het woord onzer Belijdenisschriften zij hier genoeg, als deze zeggen, dat God te missen het volk erger is dan de dood. Nochtans verlaat noch vergeet de Heere Zijn volk nimmer geheel. En als Gods volk over die verlating dan ook droevig klagen moet, mocht het daaruit hoop scheppen, dat de Heere op Zijn tijd wederkomen zal. Nochtans is de toestand, waarin de kerk in deze omstandigheden verkeert als die van een verlatene.

Heel duidelijk spreekt dit ons toe uit de ballingschap, waarin Jesaja Juda ziet. De profeet heeft de wegvoering naar Babel moeten aankondigen. De Chaldeeër zal het volk straks wegvoeren, ver van stad en erve; hij zal Jeruzalem stellen tot een steenhoop en het heiligdom tot verwoesting. Zover zal het komen. Israël kan noch wilde het geloven. Jeremia zal in Jeruzalem en Ezechiël in Babel ten tijde als het oordeel reeds aanvankelijk wordt volvoerd, het volk hebben te overtuigen, dat de Heere zover het zal doen komen, dat de heidenen de tempel Zijner heiligheid verontreinigen.

O, hoe bang zal het dan het oprechte volk zijn. God zal naar het geroep Zijns volks niet horen. Hij houdt Zijn oor als doof van hen af. De heidenen zullen de handen vrije hebben, om aan het volk Gods te doen, naar hun hartenlust. Het zal voor dat volk zijn, alsof geen God in de hemel is. En dat, ten tijde der grootste benauwdheid.

Zie, zo breekt dat volk dan uit in de droeve klacht: "De HEERE heeft mij verlaten en de HEERE heeft mij vergeten."

Maar waarom toch brengt de Heere Zijn volk in zulke diepe wegen?

In de eerste plaats spreekt uit de tekst de tuchting der zonde. God haat de zonde, ook in Zijn volk. En wel gaf Christus de volkomen voldoening voor de schuld, zodat God niet rechterlijk en wraakoefenend met de Zijnen handelt, maar evenwel

kastijdt de Heere Vaderlijk en betoont Hij Zijn gunstgenoten in liefde Zijn heilig misnoegen over de zonde. De oefening van het geloof wordt verbroken; de vrijmoedige toegang tot Gods genadetroon gesloten; de consciëntie beschuldigd en des Heeren gramschap neemt de blijdschap en vertroosting des harten weg. Nu wordt het de ziel bange; zij moet ervaren hoe bitter het is tegen God te zondigen en bekennen, dat de Heere rechtvaardig zijn zou, zo Hij Zich geheel van hen onttrok. Dit deed David bidden: "Neem Uw Heilige Geest niet van mij", gelijk de Heere die Geest van Saul weggenomen had. Door deze verlating en haar gevolgen wordt de zonde smartelijk en zij is een van de middelen, die God gebruikt, om Zijn volk tot Hem te doen wederkeren.

In de tweede plaats behaagt het de Heere door deze verlating Zijn volk te doen verstaan, dat het buiten Hem niet leven kan. Wij zijn zeer geneigd, om onze rust en ons leven meer te zoeken in de ontvangen weldaden, dan in Christus Zelf. Dientengevolge worden veel zielen opgehouden, om tot Christus te vluchten en zoeken zij hun grond in hetgeen zij ervaren hebben. Ja vele gerechtvaardigden hebben meer hun rust in de rechtvaardigmaking dan in Christus. Dit maakt hoge christenen, terwijl de genade klein maakt. Maar in de donkere verberging Gods, bezwijken al de gronden en wordt de meest verzekerde van zijn staat gewaar, dat hij buiten Christus niet leven, noch God ontmoeten kan.

Ik wenste om Gods eer en om hun eigen welzijn alle hoog verhevener onder Gods volk wel toe, dat zij enige ervaring mochten verkrijgen van de verlating waarover Gods kerk in onze tekst klaagt. Hun ziel zou als met banden des doods omvangen worden en al de ijdele en verheven woorden intrekken, die gesproken zijn. God brengt Zijn volk uit liefde in deze toestanden, opdat Hij in hen te meer verheerlijkt zal worden.

Ook wil de Heere Zijn genade meer en meer verhogen in de Zijnen. Daartoe houdt Hij altijd nieuw wegen en wisselen licht en duister elkaar in het leven van Zijn volk af. Hier was het water bitter; daar ontbrak het: Hier vielen de muren op bazuin-geschal; dáár was voor een veel kleinere plaats een geheel leger nodig om ze in te nemen; een uitgedroogde kust moest water geven voor de dorstige en straks verlaten en verwisseld worden voor het verblijf bij een arme weduwe, die haar laatste koek dacht te bakken en te sterven.

God verwisselt de wegen Zijns volks, opdat het opmerkzaam blijft op Zijn weldaden en niet een er van vergeten zal. Zo is de verberging en verlating Gods een van de wegen, die voeren tot de erkenning van Gods grote en onveranderlijke genade. O, hoe dierbaar en kostelijk wordt de liefde Gods bij de vernieuwde Gods-ontmoeting. Meer dan tevoren waardeert dan de ziel het vriendelijk aangezicht des Heeren, dat vrolijkheid en licht heeft voor de oprechten van hart. Zo zullen de bitterste wegen leiden tot de hoogste aanbidding. Dit deed de dichter zeggen:

*U hebt mijn weeklacht en geschrei
Veranderd in een blijde rei;
Mijn zak ontbonden en mij weer
Met vreugd' omgord, opdat mijn eer,
Niet zwijg', zo klimt Uw lof naar boven,
Mijn God, U zal ik eeuwig loven.*

De Heere heeft alsoo Zijn wijze bedoelingen met de verlatingen, waarin Hij Zijn volk voor een tijd doet verkeren. Hij zal de Zijnen echter nimmer geheel verlaten. De droeve klacht van het volk wordt dan ook:

3. Beantwoord door de Heere.

Op die beantwoording hebben wij nu nog te letten. Zij luidt: "Kan ook een vrouw haar zuigeling vergeten, dat zij zich niet ontferme over de zoon haars buiks? Ofschoon deze vergate, zo zal Ik toch u niet vergeten. Zie Ik heb u in de beide handpalmen gegraveerd; uw muren zijn steeds voor Mij."

Kan er met teder beeld gesproken worden, dan de Heere in deze woorden doet? Welke moeder vergeet haar zuigeling? Dag en nacht stelt zij zich in de weer voor de vrucht van haar buik. Niets is te veel. Zij trotseert zelfs doodsgedachten. Zo min nu een moeder haar zuigeling vergeten kan, zal de Heere Zijn volk vergelen. Ja nog sterker spreekt de getrouw Jehovah. Door de ontaarding der zonde toch komt het voor dat moeders haar eigen zuigelingen verstoten. Zo spreekt Jeremia zelfs van de barmhartige vrouwen, wier handen hun kinderen gekookt hebben. Maar ofschoon deze vergate, zo zal Ik toch u niet vergeten, spreekt de Heere. Zijn liefde is onveranderlijk; van eeuwigheid tot eeuwigheid dezelfde. Hij vergeet Zijn volk bij dag noch bij nacht. Hij gedenkt het, als het nabij Hem verkeert, maar ook als het verre van Hem omzwerft.

Hij gedacht Job in diens bitterst lijden en grootste donkerheid. Hij vergat Jakob niet in de twintig jaren van zijn omzwerving en harde dienst bij Laban. Zijn oog was op David in zijn omzwervingen, als hij, achtervolgd werd door Saul of van zijn troon verjaagd door Absalom. En Hij roept al Zijn volk toe: "Mijn oog zal op u zijn."

Welk een Goddelijk antwoord! Het is het woord van de Onveranderlijke, Die de Zijnen bemint om Zijns Zelfs wil en niet om iets, dat in hen is. Hij weet, wat maaksel zij, zijn en gedenkt er aan, dat zij stof zijn. Zo wij maar een weinig van de kracht van dit antwoord mogen smaken, het zal genoeg zijn, om al onze droeve klachten te doen ophouden en onze ziel in aanbidding te doen neerzinken voor God. De trouw Gods waarvan deze woorden getuigen, is de behoud der kerk, gelijk Maleachi's profetie getuigt: "Ik de Heere, warde niet veranderd daarom zijt u, o kinderen Jakobs, niet verteerd. Wie mij veracht, God wou mij niet verachten."

O, klagend volk, grijpt moed. De Heere zal u nooit verlaten noch begeven; Hij zegt het nog met een ander beeld. "Ik heb u in de beide handpalmen gegraveerd en uw muren zijn steeds voor Mij."

Dit is het beeld van de bouwmeester, die de tekening van het te stichten gebouw nauwkeurig heeft gereed gemaakt en steeds vóór zich heeft, opdat het bouwwerk stipt volgens het ontworpen plan volvoerd worden zal. Zo moest Mozes in het maken van de tabernakel zich stipt gedragen naar het voorbeeld dat God hem getoond had op de berg. David had het ontwerp gemaakt voor de tempel van Salomo. Sebna liet zich een woning uittekenen op een rotssteen. En nu wordt door enkele schrijvers gemeld, dat men oudtijds wel placht voorname zaken in de handpalmen te graveren. Welnu, zo zegt de Heere: "Ik heb in de beide handpalmen gegraveerd het gehele ontwerp van het gebouw der zaligheid Mijner uitverkorenen." Niet één ogenblik is Zijn oog er af.

In de eeuwigheid heeft God het bestek gemaakt en Zijn uitverkorenen aan Christus gegeven in het verbond der genade. In de beide handpalmen Gods is de kerk gegraveerd. En de raad des Heeren bestaat in eeuwigheid. Hij Zelf voert het gemaakt bestek uit in de tijd. Hij volbracht het in Christus en Hij volvoert het in Zijn volk. Hij zag het woeden van Sanballat en de zijnen; maar Hij zou Zijn werk doen voortgaan, tot de wederopbouw van Jeruzalem en het herstel van Jakob. Het is de grote belofte van Zijn liefde, die Hij Zijn bedrukte kerk geeft. Hij, verordeneerde haar het koninkrijk der hemelen en niemand zal Hem verhinderen in de volvoering er van. Niemand zal Zijn volk rukken uit de hand des Vaders, noch uit de hand van Christus. Tot de kleinste streep toe, zal het gebouw der zaligheid naar Gods tekening worden

opgetrokken. God Zelf is er de Bouwmeester en Kunstenaar van. Van het begin tot het einde is het Zijn werk. Hij zal niet rusten voor het ganse werk is voltooid. Zijn recht is voldaan en volkomen verheerlijkt in Christus; de wet is van haar vloek ontwapend; satans kop is vermorzeld; de machten der wereld zijn uitgetogen; de Leeuw uit Juda's stam heeft overwonnen. Er is geen nood voor Gods volk. Reeds triomfeert het Hoofd Zijner kerk in de hemel. De strijdende kerk op aarde heeft met overwonnen vijanden te doen.

O, hoort, hoe de Heere in het antwoord, dat Hij Zijn bestreden en klagend volk toeroept, het wijst op Zijn onveranderlijke liefde tot en nauwgezette zorg over de Zijnen, en slaat het oog buiten u zelf op de onwrikbare grondslagen uwer behoud, volk! Die grondslagen liggen in God. Zomin de Heere veranderen kan, zomin zal uw behoud wankelen. Heft uw hoofden op omhoog. Eenmaal zullen de gekochten met Christus' bloed eeuwig bijl de Heere zijn. De verlatingen zijn slechts voor een ogenblik. Met eeuwige goedertierenheid zal Zich de Heere over u ontfermen. Zinkt dan in uw verlatenheid niet weg, maar verheft uw zielen in de blijdschap waarvan de dichter getuigt in Psalm 89 vers 1:

*'k Zal eeuwig zingen van Gods goedertierenheên,
Uw waarheid t' allen tijd vermelden door mijn reên;
Ik weet, hoe 't vast gebouw van Uw gunstbewijzen,
Naar Uw gemaakt bestek in eeuwigheid zal rijzen,
Zomin de hemel ooit uit zijnen stand zal wijken,
Zomin zal Uw trouw ooit wank'len of bezwijken.*

Toepassing.

bont ons nu met de overdachte waarheid tot ons zelf inkeren. De beloften Gods zijn niet voor alle mensen gegeven, ook niet voor alle belijders der Waarheid, maar voor het volk, dat met een levende klacht leerde klagen over het Godsgemis. Wij allen mijn van nature zonder God in de wereld. Maar niemand vraagt naar Hem, Die de Psalmen geeft in de nacht. Niet één mens bekommert zich er recht over. Met onze rug naar God gekeerd, hollen wij voort, ons eeuwig verderf tegemoet.

Bent u aan die staat uwer ellende recht ontdekt? Heeft het gemis van Gods gemeenschap uw ziel doen uitbreken in de droevige klachten tot Hem? Zag ge u ooit onder de rechtvaardige vloek der wet? Werd het in u ooit een verloren gaan en al uw zonden en met al uw deugden? Zo menig een hoopt op de zaligheid, zonder ook maar enige bevinding te hebben van du verlossing in Christus. Maar die hoop zal ons bedriegen. Zo velen stellen de tijd van hun bekering uit. Zij zijn nog zo jong. Zij willen van de wereld ook wat hebben.

Maar o, jongens en meisjes, bedenkt, dat de dood ook u opeisen kan in uw jonkheid en u eeuwig buiten de zalige gemeenschap Gods zal sluiten in de plaats, waar de rook der pijniging opgaat tot in alle eeuwigheid.

Ik heb gelezen van de familie Krumacher, dat men eelt aan de knieën had vanwege de gedurige biddingen en smekingen tot God. Hebt u ooit één nacht wenende voor God doorgebracht? Is het u de zaligheid uwer ziel niet waard? Zult u liever in de wereld huppelen? Dansende en springende gaan wij ons eeuwig verderf tegemoet.

O, ik bid u, slaat de vermaningen niet in de wind. God heilige ze aan uw harten. Hij trekke jong en oud uit de wereld en de zonde. Hij stote ons van al onze eigengerechte gronden af en doe ons wenen en klagen voor God, opdat wij met Hem verzoend mogen worden. Wij, zijn nog in de welaangename tijd. Het is nog de dag der zaligheid. O, holt niet voort. Begeeft u naarstig onder het Woord Gods. Het mocht tot

uw zaligheid dienen.

Gods volk leert klagen. En toch die klacht is zoeter dan al de vreugd der wereld. Werd het niet uw zielesmart, toen de Heere uw ogen opende, dat ge u zaagt buiten de gemeenschap Gods gesloten? en dat door eigen schuld! O, bedroefd en klagend volk, de Heere zal Zich uwer ontfermen. Hij doet u het smartelijke van het Godsgemis verstaan, opdat u niet rusten zult, dan alleen in Hem. Geef uw ogen geen sluimering voor u de Heere gevonden hebt in Hem, in Wie een eeuwige verzoening is teweeg gebracht. De Heere make ons het gemis van Hem ondragelijk. O, hoe zouden wij ons benaarsigen, om Christus tot ons eigendom te verkrijgen.

Maar zie nu eens op het volk van God! Kan niet een ieder het houden bij hetgeen geweest is? De bekommerde leeft bij de vruchten en de bevestigde bij zijn verzekering en waar zijn de Gods-ontmoetingen? U hebt betere tijden gekend, maar de droeve toestanden, waarin u thans verkeert, doen u zelfs niet klagen. Noopt u de Heere niet om in tegenheden met u te handelen? Zal Hij de roede moeten gebruiken, om Zijn volk te doen ontwaken? O, ga toch uit, in de wijken en straten, om uw Liefste te vinden. Ween om de Heere, want het is alleen goed nabij God te zijn.

En zo de droefheid uw hart vervult en u de harpen aan de wilgen gehangen hebt, laat het u dan troosten, dat de Heere Zijn volk niet verlaten zal.

De verbergingen Gods kunnen zo zwaar vallen. Maar de Heere zal opstaan en Zich ontfermen. Al vergat een moeder haar zuigeling, Hij zal Zijn volk nooit vergeten. Hij verlichte het oog des geloofs, om te zien op de vaste grondslagen uwer zaligheid. In de beide handpalmen Gods zijt ge gegraveerd en uw muren zijn steeds voor Hem. Hij zal Zijn werk voleindigen en niet verlaten de werken Zijner handen. Hij sterke u in uw druk en kruin en verdriet. Eenmaal zal alle scheiding eeuwig wegvallen en geen donkerheid meer zijn. Dan zal geen klacht meer worden geklaagd, Maar eeuwige blijdschap zal op uw hoofd zijn, als u bij de Heere zijn zult, zonder te scheiden meer. Amen.

8. Een ernstige aandrang tot waarachtige bekering

Predicatie over Hoséa 10: 12

Psalm 2: 3

Lezen: Hoséa 10

Psalm 51: 1 en 2

Psalm 119: 67

Psalm 84: 3

Steeds dieper zinkt ons land te midden van een God-vergeten wereld weg. Het fundament eens door God gelegd in de gezegende Reformatie dezer gewesten, is verlaten; de banden waarmee God ons bond, opdat ons volk een hechte eenheid zou zijn, aan Hem en als vele leden aan elkaar gebonden, die banden zijn sinds lang verscheurd en die touwen afgeworpen. Als een losbandige koe weidt ons volk in de ruimte. Niettegenstaande de oordelen Gods steeds zwaarder drukken, is er bijna geen opmerken, en weigert regering en onderdaan de zonde te verlaten en tot de God der vaders weer te keren. Van de sterkte des mensen is de verwachting, in stee van de Heere, Wiens geboden wij niet houden en Wiens aangezicht wij niet zoeken willen. Een ontstellende blindheid heeft ons volk bezet, waardoor het keert en draait, om zijn sterkten en afgoden, waarvan het hulp verwacht en waarmee het beschaamd uitkomt. Wij vrezen echter, dat dure en zwaar drukkende tijden voor de deur staan. Hoezeer is te vrezen, dat een volk, dat zich van God meer en meer losmaakt, van kwaad tot erger komt en murmurert over het leed, dat het treft, zal opstaan en door zijn bitter verzet zijn eigen ellende zal vergroten.

O, wij vrezen dat bange tijden komen zullen. Een revolutie, die openlijk betuigt in verbinding te staan met de hel, waart rond over de wereld, en zij is niet te keren met sterke mannen, doch alleen in de vreze Gods en door het geloof, dat de wereld overwint. Och, of de Heere Zich onzer ontfermen en de Geest der genade en gebeden over ons uitstorte, opdat overheid en volk samen tot Hem en tot Zijn geboden wederkeren, terwijl het tijd is om de Heere te zoeken. Ja, moge de bange nood ons hoofd voor hoofd ter harte gaan, opdat gelijk de drukking van de neus bloed en van de melk boter voortbrengt, alzo de druk der tijden ons tot bekering gesteld moge worden. Zo wij in waarheid de Heere mochten zoeken, wij zouden Hem vinden en het heil deelachtig worden, dat in de bangste tijden niet bezwijken zal en door geen dief ons zal kunnen ontroofd worden. Binde God de noodzakelijkheid der waarachtige bekering op onze harten en zegene Hij tot ons behoud de roepstem daartoe, die wij gaan overdenken uit de profetie van Hoséa 10: 12:

"Zaaït u tot gerechtigheid, maait tot weldadigheid; omdat het tijd is de Heere te zoeken, totdat Hij kome en over u de gerechtigheid regene."

In dit woord lezen wij:

Een ernstige aandrang tot waarachtige bekering. Die ons wijst:

1. Op de gegeven tijd.
 2. Op de enige wijze.
 3. Op de volheerlijke vrucht der bekering.
- Van de gegeven tijd spreekt onze tekst in de woorden: "Omdat het tijd is de Heere te zoeken";

- de enige wijze der waarachtige bekering geeft Hoséa aan als hij die beschrijft *als een zaaien en braken*,
- terwijl de volheerlijke vrucht ons blijken moge uit *het maaïen tot weldadigheid en het regenen der gerechtigheid*.

1. In de eerste plaats dan wens ik met u te handelen van de gegeven tijd tot bekering.

Die tijd is de genadetijd, welke God geeft in de betoning Zijner soevereine ontferming. In Adam zijn wij de dood onderworpen en ligt geheel de wereld verdoemelijk voor God. Maar die val des mensen overviel God niet. In Zijn eeuwige raad bepaalde Hij, In Zijn vrijmachtig welbehagen besloot Hij voor de grondlegging der wereld, Zich te verheerlijken in rechtvaardigheid en barmhartigheid door die val, waarmee de mens moedwillig afviel van zijn Schepper en Verbondsgod. God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende. Hij heeft gedachten des vredes over Zijn ter zaligheid uitverkorenen, die Hij in de tijd vergadert en tot de zaligheid leidt. Voor hen is de tijd der bekering; voor hen komt de dag der zaligheid, waarvan Jesaja schrijft: "Alzo zegt de Heere: In de tijd des welbehagens heb Ik u verhoord en ten dage des heils heb Ik u geholpen. Hierom zal U een ieder Heilige aanbidden in vindenstijd."

De tijd om de Heere te zoeken wordt een iegelijk mens gegeven. "Zie, nu is het de welaangename tijd; zie, nu is het de dag der zaligheid." Hoe? Een tijd om de Heere te zoeken, ook voor hen, die tot de zaligheid niet komen zullen?

Ja; zelfs tot verzwaring van hun oordeel. Of gaat de nodiging des Heeren niet uit tot allen, die Zijn Woord horen? De opperste Wijsheid nodigt op de tinnen van de hoogten der stad: "Wie is slecht, hij kere zich herwaarts; tot de verstandeloze zegt zij: Komt, eet van Mijn brood en drinkt van de wijn, die Ik gemengd heb; verlaat de slechtigheden en leeft en treedt in de weg des verstands."

Predik, zo heeft de Heere Jezus bevolen, *het Evangelie alle creaturen*. En die prediking is de nodiging tot de zaligheid van Hem, Die Zijn knecht beveelt: "Zeg tot hen: Zo waarachtig als Ik leef, spreekt de Heere, Heere, zo Ik lust heb in de dood des goddelozen! Maar daarin heb Ik lust, dat de goddeloze zich bekere van zijn weg en leve. Bekeert u, bekeert u van uw boze wegen, want waarom zou u sterven, o huis Israëls?" Hij zendt Zijn getrouwe knechten uit in een wereld, die in het boze ligt, en bindt de nood van hun medereizigers naar de eeuwigheid op hun harten, zodat zij met Paulus moeten uitroepen: "Zo zijn wij dan gezanten van Christus wege, alsof God door ons bade, wij bidden van Christus' wege laat u met God verzoenen."

Komt die roeping van 's Heeren wege niet tot ieder, die het Woord hoort? Is zij niet een oprechte, welgemeende roeping?

De bediening van het Evangelie geschiedt aan mensen, die in Adam de dood zich onderwierpen. Eén zijn zij allen. Ook de uitverkorenen zijn kinderen des toorns van nature, gelijk de anderen. Verloren zondaren worden genodigd om in Christus hun zaligheid te zoeken, terwijl het heden voor hen genaamd wordt en het tijd is om de Heere te zoeken.

"En zo zij niet komen en de zoekenstijd geen vindenstijd voor hen wordt, daarvan, zo spreken de kostelijke Dordtse Leerregels, is de schuld niet in het Evangelie; noch in Christus, door het Evangelie aangeboden zijnde; noch in God, Die door het Evangelie roept en zelfs ook die Hij roept verscheiden gaven meedeelt; maar in degenen, die geroepen worden."

Ja eigen schuld zo wij de genadetijd laten voorbijgaan; vijandschap tegen God en tegen de vrije genade in Christus, gelijk wij allen vijanden van genade en van onze

eigen zaligheid zijn. God maakt Zich vrij van ieder mens. Hij zal door de tijd der genade die Hij geeft temeer verheerlijkt worden in de oefening Zijner gerechtigheid in de verdoemenis der goddelozen. Niet in de dood des goddelozen heeft de Heere lust, maar wel in de verheerlijking Zijner rechtvaardigheid in hen, die door hun zonden de gerechtigheid Gods krenkten. Hier ligt de oplossing van het raadsel, voor velen bedekt, dat God met ede betuigt geen lust in de dood des zondaars te hebben en hun evenwel die genade onthoudt, die alleen de zoekenstijd ter zaligheid doet zijn. Hoe kan de Heere met zoveel oprechtheid en ernst de nodiging van het Evangelie doen uitgaan tot hen die onder Zijn uitverkorenen niet geteld zijn? zo vragen velen, wier oog er voor gesloten is, dat de Heere door die ernstige nodiging te meer zal verheerlijkt worden aan hen, die zich aan het Woord stoten, ongehoorzaam zijnde, waartoe zij ook gezet zijn. Zij zullen ook van de tijd, die God geeft om Hem te zoeken, eens rekenschap geven en de volle verantwoording dragen.

"Maar dat anderen, door de bediening des Evangelies geroepen zijnde, komen en bekeerd worden, dat moet men de mens niet toeschrijven, alsof hij zichzelf door zijn vrije wil zou onderscheiden van anderen, die met even grote of genoegzame genade tot het geloof en de bekering voorzien zijn (hetwelk de hovaardige ketterij van Pelagius stelt), maar men moet het Gode toeschrijven, die gelijk Hij de Zijnen van eeuwigheid in Christus uitverkoren heeft, zo ook hen in de tijd krachtig roept, met het geloof en de bekering begiftigt en uit de macht der duisternis verlost zijnde, tot het Koninkrijk Zijns Zoons overbrengt."

De tijd der genade; de tijd om de Heere te zoeken is niet alle mensen ter zaligheid, maar velen tot verzwaring van hun oordeel, omdat zij noch willen noch zullen komen tot Hem, Die hen roept. O, het moest ons wel doen beven, zo de dag om de Heere te zoeken ons nog vruchteloos bleef. Wenende stond de Heere Jezus voor Jeruzalem; en wenende staat Hij voor onze steden en voor onze huizen en voor onze zielen, zeggende: "Jeruzalem, Jeruzalem, u die de profeten doodt en stenigt, die tot u gezonden zijn, hoe menigmaal heb Ik uwe kinderen willen bijeenvergaderen, gelijkerwijs een hen hare kiekens bijeen vergadert onder de vleugelen, en ulieden hebt niet gewild." En ook met welk een ontroering moeten wij de verharding van ons Nederlandse volk bemerken in de tijd om God te zoeken. De verwaarlozing van de genadetijd zal gewis ons oordeel verzwaren. Ninevé had veertig dagen en het kleedde zich in zak en as en het verkreeg bevrijding van het oordeel der omkering en verwoesting, welk oordeel bedreigd was.

Maar zal Nederland de hittigheid van die toorn ontkomen, als het op de ingeslagen weg voortgaat? Zozeer straffeloos de tijd om de Heere te zoeken versmaden? Zal dan de Heere Zich te meer verheerlijken in de oefening Zijner gerechtigheid aan een volk, dat de God zijner vaders ververacht en in bijgeloof en ongeloof wegzinkt? O, dat die tijd om de Heere te zoeken ons tot winst werd.

De tijd om de Heere te zoeken, die genadetijd, is een gewichtvolle tijd, die zal niet altijd blijven. Welhaast komt een andere tijd, dan zal het zoeken van de Heere voorbij en de deur der genade op het nachtslot geslagen zijn. Dit geldt zowel voor elk mens, die een reiziger naar de eeuwigheid is, als voor een volk, ter ontkoming van het oordeel, dat op de vertreding van Gods geboden en de verbreking van het verbond bedreigd is.

Hoséa sprak in hoofdzaak tot het Rijk der Tien Stammen. Meer dan zestig jaren profeteerde hij van de dagen van Jerobeam II af tegen de zonden van het afkerige volk, het roepend tot bekering. De grote voorspoed, die het Rijk onder de afgodische vorst genoot en de uitwendige godsdienstigheid die betoond werd in rijke offers te

Dan en Bethel en zelfs te Gilgal gebracht, verzwaarden de arbeid van Gods getrouwe knecht zeer. Het volk weigerde te horen, omdat het meende, dat het wel ging en de godsdienst niet ontbrak. De ware dienst van Jehovah ontbrak echter meer en meer. De kalverendienst voerde tot de dienst van Baäl. Over deze gruwelen bedreigde de profeet de ondergang van vorstenhuis en volk. Die ondergang kwam met rasse schreden. Zacharia, de zoon van Jerobeam, regeerde slechts zes maanden. Jehu's huis viel door het moordtuig van Sallum, die na één maand opgevolgd werd door Menahem.

Terwijl een gruwelijke broederkrijg de kracht des volks verteerde, kwam Assyrië op, de wereldmacht die een tuchtroede voor Israël zijn zou. Bij de nadering der grootste gevaren bleef het volk zich echter aan de gruwelijkste zonden overgeven en verhaastte het zijn ondergang. Aan getrouwe waarschuwingen ontbrak het niet. In ons tekstkapittel stelt de profeet het kwaad, dat Israël treffen moest duidelijk voor ogen. Hoséa ziet het, dat de Koning van Samaria is afgehouwen, als schuim op het water en de hoogten van Aven, Israëls zonde, zullen verdelgd worden; doornen en distelen zullen op hunlieder altaren opkomen; en zij zullen zeggen tot de bergen: "Bedekt ons!" en tot de heuvelen: "Valt op ons!" Gods recht zal verheerlijkt worden. "Het is. Mijn lust dat Ik ze zal binden en volken zullen tegen henlieden verzameld worden. God zal Efraïm berijden en over de trotse hals van de dartele vaars gaan." Dat staat het volk te wachten, bij verharding in de zonde.

En dat oordeel staat Nederland te wachten, indien het in de gewichtvolle tijd zijner bekering het oor van Gods Woord blijft afwenden.

Met welk een vreze moeten wij vervuld zijn. Wij hebben trouweloos het verbond gebroken, eens in de geboorte van ons volk met God gesloten. In plaats, dat God van een iegelijk gediend en geëerd wordt, gelijk Hij in Zijn Woord gebiedt, danst ons volk om de afgoden. Rome heeft vrij spel en wordt door wet op wet vet gemaakt en gevoed met de miljoenen uit de belastingen. Onze ervijanden dreigen over ons te heersen. De zonde wordt steeds driester en onbeschaamder bedreven. Gods dag, Gods Naam, ja al Gods geboden liggen vertreden. De regering acht zich ontslagen van de dure plicht Gods wet te handhaven en de ware religie te beschermen en het rijk van de anti-Christ neder te werpen. Zo wij op onze zonden zien, o, laat uw consciëntie spreken, hebben wij iets anders te wachten, dan dat het ene kwaad na het andere ons treffen zal? Wordt God niet op het allerhoogst gerechtvaardigd, als hij over de schoonheid van onze hals zal gaan? Als Hij ons berijden zal? Moeten wij niet vrezen, dat welhaast voor ons de tijden komen, dat wij zeggen zullen tot de bergen: "Bedekt ons!", en tot de heuvelen: "Valt op ons!"

Nog is het tijd ter ontkoming van dat oordeel. Wij zijn in een ernstige tijd. Onze dagen zijn der beroering vol. Een wereldrevolutie dreigt. Andere landen worden reeds door de vreselijkste broederkrijgen verwoest; uitgemoord. Een ogenblik van toelating des Heeren en een oorlog woedt, erger dan wij in vorige dagen beleefden.

Och of wij bedachten wat tot onze vrede dient. Geen vernis van godsdienst kan ons redden, ons is nodig, dat wij tot de Heere wederkeren, geheel en onvoorwaardelijk; dat wij ongeloof en bijgeloof neerwerpen en breken met de gruwelijke zonden, die ons vet maken voor de dag der slachting. Vorstenhuis en volk moeten terug; naar Gods Woord terug. Ons land is krachtens zijn historie, is om wat God er aan gedaan heeft, een land der Reformatie. Ons volk behoort de Heere toe en niet het ongeloof; noch aan Rome. Weg dan de beeldendienst; weg de afgoden, die zijn naar het getal onzer steden. De gegeven tijd is een gewichtvolle, waarin de beslissing ligt van ons wel en kwalijk.

He gegeven tijd is de vindenstijd voor het volk Gods. "Hierom zal U ieder heilige aanbidden in vindenstijd." Dat van God verkoren volk zal de Heere vinden ter

verlossing uit de staat der ellende en tot verzoening van de zonde. Het zal de vrede met God verkrijgen, die alle verstand te boven gaat en de behoudenis in het bloed des Lams. De Heere zal komen en over hen de gerechtigheid regenen. Sion zal door recht verlost worden. Er is toen ware zielerust dan waar onze ziel rusten zal in God. En dat volk, dat de Heere zoekt, en door het geloof Hem vinden zal, zal in tijden van benauwdheid ervaren dat Christus Zijn woord houdt. "Die Man zal zijn een verbergings tegen de wind en een schuilplaats tegen de vloed, als waterbeken in een dorre plaats, als de schaduw van een zware rotssteen in een dorstig land." Hoe bang de tijden ook woorden mogen, de Heere zal Zijn volk niet begeven noch verlaten. Hij roept het toe: "Uw hart worde niet ontroerd." Welke zware tijdingen ook komen, Hij zal Zijn volk doen overwinnen zelfs in de dood.

O, dat Gods volk bij de Heere schuiling zoeken. Wordt de zonde vermenigvuldigd; zinkt het land van jaar tot jaar dieper weg; getuigen overheid en volk met sprekende daden tot de Heere: "Wijk van ons, want aan de kennis Uwer wegen hebben wij geen lust", des te meer mogen degenen, die de Heere vrezen elkaar zoeken en als een enig man tot de Heere zich wenden, opdat de zoekenstijd hun vindenstijd zij! Dan zal Gods recht van hen worden verheerlijkt en in sterke vertroosting zullen Juda's dochteren zich verblijden om Uwer oordelen wil.

De ernstige tijd roept ons allen toe de banden der zonde te verbreken en onze harten te reinigen van de ongerechtigheid. Dit is de enige wijze der bekering en van die enige wijze der bekering spreekt onze tekst, gelijk wij nu nader overwegen.

2. Die wijze van bekering wordt voorgesteld in deze woorden: "Zaaït u tot gerechtigheid; braakt u een braakland."

De profeet gebruikt twee beelden, aan de landbouw ontleend, n.l. zaaien en braken.

Het zaaien is noodzakelijk om eens te kunnen maaïen. Ieder landman geeft met grote nauwgezetheid acht op hetgeen hij zaait. En voor ieder mens en voor elk volk geldt het: Wat hij zaait, dat zal hij maaïen. Zo wij zonde zaaien, wij zullen het verderf maaïen. Wie gerechtigheid zaait, zal verlossing maaïen. *Zaaït u tot gerechtigheid*, vermaant daarom de profeet. Nog was het zaaiënstijd.

Tot gerechtigheid zaait een volk, dat van de zonde aflaat en Gods geboden tot zijn richtsnoer stelt. En tot gerechtigheid zaait ieder mens, die door genade zijn hart op de Heere en Zijn dienst stelt om de zaligheid te zoeken in Christus alleen; die meer en meer in kinderlijke vreze zoekt te wandelen, hatende wat God haat en beminnende wat Hij bemint. De vermaning te zaaien tot gerechtigheid spoort Gods volk aan tot tedere godsvrucht en tot een nabij leven bij de Heere. Er zijn tijden, dat dit tedere leven verre is. De kerk moet soms klagen: "Heere, waarom doet U, ons van Uwe wegen dwalen; waarom verstokt U ons hart, dat wij. U niet vrezen?"

Een grote donkerheid bedekt soms het volk van God, gelijk in onze dagen. De zonde, de begeerlijkheden van het vlees hebben dan veelal de overhand, en het verborgen leven in Gods gemeenschap, en het stil gebed tot de God des levens, en de zalige oefeningen des geloofs tot de wasdom in Christus ontbreken maar al te zeer. Zaaien is ook een nauwlettend werk. Er is grote kennis toe nodig. De landman kent zijn akker en bereidt die voor het zaad, dat hij er aan toebetrouwt. "Wanneer hij het bovenste deszelfs effen gemaakt heeft, dan strooit hij, wikken en spreidt komijn, of hij werpt er van de beste tarwe in, of uitgelezen gerst, of spelt, elk aan zijn plaats. En zijn God onderricht hem van de wijze. Hij leert hem", (Jesaja 28).

Het is niet ieders werk: te zaaien. En zo de landman met grote nauwgezetheid te werk gaat, hoeveel te meer betaamt dit in het geestelijke. Velen gaan helaas zeer oppervlakkig te werk. Een grote menigte van leraren roept het volk toe, dat het

weergeboren is; dat het is gedoopt en een volk des verbonds, tot de zaligheid beschikt; het behoeft maar te geloven; Jezus aan te nemen en zich er van overtuigd te houden dat het ten hemel gaat, alsof een mens van zichzelf geloven en tot Jezus komen kan en wil. Van de ware bevinding der heiligen is men vijand. Zonder hartvernieuwende genade echter zal het zaaien ter gerechtigheid niet gevonden worden.

Dit woord raakt een der grote breuken in de kerk onzer dagen. Zij zelve bewijst het, dat bij, het verlaten van de oude paden, het verderf haar binnensluipt. Arme zielen, die misleid worden voor de eeuwigheid. Zaait u tot gerechtigheid, zo roept Gods Woord ons toe.

Een volk zaait zich tot gerechtigheid niet als het oppervlakkig, uit vreze voor revolutie, in verbond met de vijanden van vrije genade, een christendom zoekt op te richten naar de mode van de tijd, doch zo het in ernst tot de Heere wederkeren mag en het verbond met Hem vernieuwen.

Een mens zaait tot gerechtigheid, zo hij meer dan in een uitwendige wandel, zijn hart op God zetten mag. Zaaien tot gerechtigheid gaat gepaard met een droefheid naar God, die een onberouwelijke bekering werkt tot zaligheid. Die ter gerechtigheid. Zaait leert voor God buigen in het stof. In zijn hart wordt gewrocht een haten van de zonde, omdat zij Gods eer krenkt. Toen Zacheüs tot bekering kwam zeide hij: "Wat ik door bedrog ontvreemd heb geef ik vierdubbel weder."

En zo spreekt elk die zaait tot gerechtigheid zaait Gods wet wordt in zijn hart ingeschreven. Hij krijgt die lief. Gods recht dringt hem de verzoening te zoeken, welke in Christus is. Hij kan buiten de gerechtigheid van Christus niet. Zijn ziel weigert de rust door velen hem geboden in zijn tranen en gestalten, waarin geen verzoening voor de schuld is, die door de enige Borg en Middelaar alleen voldaan is.

Ja, het zaaien tot gerechtigheid is het geestelijk werk van het volk, dat alleen in Christus de Bron van leven moeten en vinden mag, om uit Zijn volheid gedurig te ontvangen genade voor genade. Die zo zaaien zullen voor zich gerechtigheid vinden en vrede verkrijgen. In hen is het werk der waarachtige bekering.

Het tweede beeld door de profeet aan de landbouw ontleend om op enige wijze der waarachtige bekering voor te stellen is: het landbraken. "Braakt u een braakland."

Het braken is bij onze landbouw steeds meer in onbruik geworden. Toch is ook dit door de profeet gebruikte beeld niet onbekend onder ons. Bij onze oude landbouwers werd om de zeven jaar een gedeelte van de grond niet bezaaid. Het bleef braak liggen. Dat betekende echter niet, dat de landman met dit gedeelte van zijn hofstede geen bemoeienissen maakte. Integendeel, hij besteedde aan het braakland bijzondere zorg. Met een zware ploeg, die vanwege zijn bestemming de naam van braakploeg kreeg, doorsneed hij deze akker en keerde die om; diep en meermalen. Geen poging werd onbeproefd gelaten de akker vruchtbaar te maken, opdat in volgende jaren een rijke oogst mocht verwacht worden.

En als nu de profeet het van God afhoererend volk toeroept: "Braakt u een braakland", dan roept hij tot waarachtige bekering. De ploegschaar moet er niet licht, aan de oppervlakte worden doorgetrokken, maar tot in het diepste toe moet het kwaad worden uitgesneden. Een oppervlakkige bekering kon Israël niet behouden en zal ook ons land en volk geen behoudenis brengen.

Helaas, de verblindings is groot. Een oppervlakkig christendom viert hoogtij. Met Rome in de arm zoekt men het volk te behouden. Onder Christelijke vlag worden de rechten Gods over boord geworpen. Men weigert voor God te buigen en tot Hem weder te keren. Van de scherpe ploegschaar schuwt men, niettegenstaande zienderogen wij zinken.

Wat wij waarnemen in het staatkundig en maatschappelijk leven is een gevolg van het verval van Gods kerk. Een grote oppervlakkigheid heerst over het algemeen. Men bouwt de zaligheid op onhoudbare gronden. Van de kansels roept men allerwege: "Vrede, vrede en geen gevaar." En het volk heeft het gaarne alzo.

Het Woord des Heeren maant ons echter met grote ernst: "Braakt u een braakland." Ook Jeremia betuigde de noodzakelijkheid van het braken. Zaait niet onder de doornen. Zal Gods Woord vruchten dragen, dan moet de akker worden omgekeerd, in de diepte worden omwoeld. Een enige naam is de mensen onder de hemel gegeven door Welke wij moeten zalig worden. Op het fundament, Christus, moet gebouwd en niet op de zandgrond van het christendom naar de mode van de tijd. In onze zielen moet een braakland gebrakt. De ware overtuiging van en ontdekking aan de zonde is noodzakelijk. Worden deze gevonden, dan zal er komen een buigen voor Gods recht; dan zal er geen rust zijn, dan alleen in Christus en door Hem in God.

Braakt u een braakland roept de profeet ons toe. Laat de braakploeg door uw zielen gaan. Daartoe behoort ook, dat wij als grond onzer zaligheid wegwerpen de gestalten en tranen en gebeden. Vele zijn vals. En ook verhindert het leven bij al deze toestanden, degenen in wie een beginsel van genade mocht zijn gewrocht, het vluchten tot en gaan in de vrijstad. Dat het recht Gods op onze zielen wege. Dat recht eist volkomen voldoening, die wij niet geven kunnen, ook niet met de rijkdom onzer bevindingen. Wij hebben een enige Borg nodig. Braakt u een braakland. Zet uw hart er op, dat God een heilig God is, Die met de zonde geen gemeenschap hebben kan. Zoekt de rechte zelfkennis, opdat die u vernedere en doet gaan tot de Fontein die geopend is voor den huize Davids en voor de inwoners van Jeruzalem.

Gods volk leeft te laag. Het betaamt dat volk zijn wandel in de hemel te hebben, waar Christus is. Een dorheid en dodigheid is over Gods kerk gekomen. Vandaar de weinige doorbrekingen in de genade. De kinderen zijn tot aan de geboorte gekomen en er is geen kracht om te baren. Vandaar ook bij het meer bevestigde volk zulk een rusten op de genade in plaats van een leven in Christus. De remedie tegen ons verval wordt door de Heere gegeven in dit woord: "Braakt u een braakland." O, dat Gods knechten de gemeente doorsnijden met de scherpe ploegschaar van des Heeren Woord. Dat zij hun hoorders, als gezanten van Christus' wege bidden: "Laat u met God verzoenen." Het bloed van hun hoorders zal toch eens van hun hand geëist worden. O, maakt u vrij van de zielen. Werkt niet aan de oppervlakte. Jaagt de zielen niet naar de bloemhoven. Dat de prediking ontdekkend zij en onder de zegen des Heeren afbrengende van alle rustplaatsen opdat Christus een gestalte in de harten verkrijge.

Het landbraken is een andere tijd dan vrucht genieten, een schijnbaar harde tijd, maar de vrucht er van is groot. Gelijk de landman in het braken hard met zijn akker handelt, deze breekt en doorsnijdt en deze dor en onvruchtbaar neerligt, zo is het als wij door genade ons een braakland mogen braken. Maar de aangename en zoete tijden zullen komen; de tijden van het roemen in Christus en van het ingaan in de ruste des geloofs, die er overblijft voor het volk van God. Het braken is profijtelijk, ja noodzakelijk. Zal ons land behouden worden van de bedreigde ondergang, wij zullen ons een braakland moeten braken. Wij zullen met ongeloof en bijgeloof moeten breken en onvoorwaardelijk tot Gods geboden wederkeren. Zal Gods kerk gebouwd worden, en zijn als in de dagen vanouds, er is geen andere weg. De enige wijze der waarachtige bekering wordt ons door de Heere Zelf gewezen in dit woord: "Braakt u een braakland."

Dan zal eindelijk Gods lieve volk weder met zijn schoonheid pralen. Dat het zich schudde uit het stof en een braakland brake en in de diepte ploegde. Dan zal de vrucht worden geoogst, waarvan ook onze tekst spreekt.

3. Wij bepalen onze aandacht nu in de derde plaats bij: De volheerlijke vrucht.

De volheerlijke vrucht wordt ons voorgesteld:

- a. Als een maaien tot weldadigheid.
- b. In de woorden: "Totdat Hij kome en over u de gerechtigheid regene."

Weldadigheid maaïen betekent de genade Gods ontvangen naar de trouw van Zijn verbond, waarin Hij Zijn volk alle weldaden voor tijd en eeuwigheid, ja Zijn rijke gunst in Christus belooft.

Dat verbond, dat niet de uitverkorenen in Christus is opgericht van eeuwigheid en waarin Gods gunstgenoten in de tijd worden ingelijfd, dat verbond heeft een uiterlijke openbaring. En zo gold het voor Israëls natie. En zo geldt het voor de zichtbare kerk. En zo heeft het kracht zelfs voor een volk als het onze, dat eens in zijn eerste Willem van Oranje het verbond met God sloot. Wij zullen weldadigheid maaïen, zo wij tot de Heere wederkeren en de zonde verlaten. Alle remediën en crisismaatregelen ten spijt, zucht ons volk onder de last van Gods oordelen. De Heere heeft een twist met ons. Het mishaaft Hem, zo wij op vlees betrouwen en in een sterke man roemen. Hij belooft weldadigheid te maaïen zo wij een braakland braken.

En voorwaar de vrucht voor Gods kerk en volk zou groot zijn. Is de Heere niet een verberging tegen de vloed en een schuilplaats tegen de regen? Heeft Hij niet beloofd dat het brood zeker is en het water gewis voor degenen, die Hem vrezen? Is Zijn lieve gunst niet meer dan de uitgezochte spijs? Uit de diepte der verbreking zal des Heeren volk zich in de God zijns heils beroemen. Dat zal de vrucht zijn van het braken.

Maar als wij vreemdelingen van de ware breking des harten blijven, staat ons niet anders dan het oordeel Gods te wachten. Ziende op onze toenemende zonden moeten wij wel vrezen. De ernstige tijden prediken ons temeer de noodzakelijkheid van waarachtige bekering.

Och, of jong en oud voor de Heere leerden bukken en de verzoening zoeken in het bloed des Lams. Wie zal voor God bestaan?

Zingen wij nu eerst nog Psalm 119: 67:

*Maak in Uw Woord mijn gang en treden vast,
Opdat ik mij niet van Uw paan moog' keren!
En wordt mijn vlees door 't kwade licht verrast,
Ai, laat het mij toch nimmer overheren.
Verlos mij, HEER, van 's mensen overlast,
Dan zal ik U, naar Uw bevelen, eren.*

Toepassing.

Maar wie onzer keert tot zichzelf in; wie heeft zijn eigen einde gezien? Eens en wie weet hoe spoedig, zal de dood ons aangrijpen. Wij zullen voor Gods rechterstoel verschijnen. O, het zullen wij het maken?

Jongeling en jongedochter, braakt u een braakland. Keert de vreugde van dit leven de rug toe. Zoekt de Heere terwijl Hij te vinden is. Ouderen van dagen, koopt uw tijd uit, eer het besluit bare, want de dag gaat als kaf voorbij. De Heere ploegde uw harten. Hij brake u voor Hem in het stof, opdat u de weldadigheden in Christus maaïen moogt en gerechtigheid over u regene.

Het is de gerechtigheid in Christus die hier beloofd wordt. Onze gerechtigheden kunnen voor God niet bestaan; zij, zijn een wegwerpelijk kleed. Maar Christus heeft voor Zijn uitverkorenen voldaan en een eeuwige gerechtigheid aangebracht, waarmee Hij Zijn volk bekleedt. Hij rechtvaardigt en heiligt de Zijnen. Hij stelt ze de Vader voor als een reine maagd zonder vlek en rimpel. Zij worden God een lust en welgevallen. En nu belooft de Heere dat regenen van gerechtigheid, waardoor het ellendig en arm volk zich in Gods lieve gunst door de oefeningen van het geloof verblijden mag.

O, komt, neergebogenen en ellendigen! Hebt u klachten over uw zonden; gedenkt u met tranen aan de dagen vanouds, aan uw lied en snarenspeel? Zijn de harpen aan de wilgen gehangen? Is uw ziel zwart van dienstbaarheid? De Heere zal gerechtigheid regenen. In Hem is een eeuwige volheid. Van die overvloed wordt hier gesproken als van een regenen en uit die volheid zult u ontvangen genade voor genade. Daartoe geve de Heere een braakland te braken opdat uw verlies u winst worde en u de Heere als uw verzoend God en Vader kennen, en uit Christus Heilfontein des levens gedurig vervuld worden moogt.

Komt met al uw noden, zorgen, kwalen en smarten. O, dat wij in de diepte verkeren onder God! Dat uw hart voor Hem breke. Gij zult de roede kussen, waarmee de Heere in liefde u sloeg en Hij zal over u gerechtigheid regenen. Hij bepaalde uw weg in de smart van uw druk. Straks wil Hij uw druk verlichten en de kroon der heerlijkheid geven. Dan zal geen ploegtijd meer nodig zijn, maar in eeuwige gerechtigheid uw blijdschap wezen voor Hem Die op de troon zit en het Lam, Dat u gekocht heeft met Zijn bloed. Amen.

9. De leeuw heeft gebruld

Predicatie over Amos 3: 8

Psalm 51: 9

Lezen: Amos 3

Psalm 33: 8 en 10

Psalm 42: 5

Psalm 130: 3

Indien één woord met kracht tot geheel de wereld en in het bijzonder ook tot ons luide klinkt, is het wel het woord uit de Psalm. van Mozes: "Wij vliegen daarhenen." De dagen van elk mens zijn "als het gras; als een bloem des velds; alzo bloeit hij; als de wind daarover gegaan is, zo is zij niet meer, en haar plaats kent haar niet meer." Maar bovendien voeren de grootste omwentelingen in het groot wereldgebeuren gedurende dit korte loven des mensen, met zulk een ontzaglijke snelheid elkaar op, dat. wat men in maanden en jaren dacht niet te zullen gebeuren, in enkele dagen voltrokken wordt.

In het bijzonder is de aller-snelste omwenteling geschied in ons land, dat in vijf dagen tijds zijn zelfstandigheid verloor en zich arm de machtige, niet te stuiten Duitse legerscharen moest overgeven. Niemand zou u hebben geloofd, indien u vóór dat het geschiedde het voorzegt zou hebben. Met minachting werd zelfs ieder begroet, die wijzend op de toenemende zonden des volks en op de verharding onder de oordelen Gods, sprak van de roede, die ons treffen moest.

En wat een inval van enige vreemde Macht betrof, werd het Nederlandse volk voorzegt, dat het land in voldoende staat van verdediging was gebracht, om zonder vrees elke vijand te keren. Uit de hoogte sprak men; sterk in het ijdel zelfvertrouwen; blind voor de gevaren; belust op de voorstellingen van het vlees; om Gods gebod zich niet bekommerend.

Ondanks alle sterkte, waarop men bouwde, bleek een kaartenhuis. Het Nederlandse leger werd tot overgave gedrongen, niettegenstaande onze soldaten als leeuwen hebben gevochten. Geheel ons volk was er van overtuigd, dat, wilde het zijn totale ondergang en verwoesting niet zien, geen andere uitweg bestond dan die der overgave aan de machtige Duitse weermacht, die in Gods hand als middel werd gebruikt, om Nederland te doen zien, dat God de zonde straft op Zijn tijd.

O, zo menigmaal hebben Gods knechten er van moeten spreken, dat de tijd der bezoeking komen zou.

Biddag op biddag en dankdag op dankdag is de zonde bestraft en uit Gods Woord het oordeel aangewezen. Ook in het Parlement is niet gezwegen van de schreeuwende zonden, die om vergelding riepen. Maar met minachting werd over zulk een "achterlijk" geroep geoordeeld. Maar de dag der bezoeking is gekomen. En die dag noopt ons te horen naar de stem des Heeren, die er in klinkt, opdat wij, niet bijten op de steen, maar zien op Dien, Die hem werpt.

Worde het ons uit genade gegeven die verheven stem des Heeren tot onze verootmoediging voor Hem te verstaan, als wij dienaangaande uit Gods Woord het brullen van de leeuw beluisteren, waarvan gesproken wordt in Amos 3: 8:

"De leeuw heeft gebruld; wie zou niet vrezen?"

De Heere, HEERE heeft gesproken; wie zou niet profeteren?"

In dit woord wordt gehandeld van:

De brulling van de leeuw, als teken van Gods oordeel.
Want:

1. Dat oordeel is vreselijk.
2. Dat oordeel komt onverwacht.
3. Dat oordeel heeft tweërlei uitwerking.

1. Het oordeel Gods is vreselijk.

Amos was een veeherder in Thekóa, een plaatsje ten zuiden van Bethlehem, aan de rand van de woestijn van Judéa. Daar huisde het roofgedierte. David heeft er een leeuw en een beer verslagen en ook Amos was van de verschrikkingen van de leeuw geen vreemdeling gebleven. In zijn profetisch boek spreekt hij er door de ingeving van de Heilige Geest gedurig van, om Israël te overreden van het oordeel Gods, dat dit volk vanwege zijn zonden treffen zal. Reeds in de aanhef zijner profetie kondigt hij aan, dat de Heere naar Zijn onkreukbare rechtvaardigheid de zonden zal bezoeken en dan zal "de Heere brullen uit Sion." Alle ijdel vertrouwen op eigen sterkte ten spijt, zal er geen ontkomen zijn. En dit stelt Amos wederom voor onder het zinnenbeeld van de leeuw, zeggende: "Zal een jonge leeuw zijn stem verheffen uit zijn hol, tenzij hij wat gevangen hoeft?" En van de behoud van het kleine overblijfsel, dat de Heere redden zal, wordt eveneens onder dezelfde vergelijking gesproken: "Gelijk als een herder twee schenkelen of een stukje van een oor uit der leeuwen muil redt, alzo zullen de kinderen Israëls gered worden."

Zo komt ook in onze tekst het brullen van de leeuw voor, als het teken van Gods oordeel. De verklaring van dat brullen des leeuws geeft de profeet toch zelf in de woorden: "De Heere heeft gesproken."

Het brullen van de leeuw is vreselijk. God gaf deze koning der dieren zijn majesteit in het brullen van de muil. Wij westerlingen kennen het ontzettende van die brulling niet, gelijk Israël deze vernam. Gevangen in een hok, gekrenkt in de macht zijner natuur, doet een leeuw zijn gevangenis beven en schudden. Maar in het woud klinkt zijn gebrul uren ver in de rondte en verspreidt het allerwegen schrik en ontroering, onder al wat leeft, onder mens en beest. En dat brullen in volle kracht nu, is een beeld, een zwak beeld, van het "spreken des Heeren." Hij zal brullen als een leeuw, wanneer Hij brullen zal, dan zullen de kinderen van de zee al bevende aankomen (Hoséa 11:10). In Zijn verheven majesteit zal de Heere uittreden tegen de goddelozen en hen verschrikken van de berg Sion.

Amos heeft door de Geest die stem vernomen en met innerlijke ontroering aan het volk verkondigd. Hij is, gelijk zijn naam betekent, lastdrager; de lastdrager des Heeren. De last van Israëls zonden is hem op de ziel gebonden en hij gaat er onder gebogen, gelijk al de getrouw profeten die de Heere tot het volk gezonden heeft, om het te bestraffen en te vermanen eer de oordeelsdag kwam.

Méér: Amos is drager van de last, die God hem heeft opgelegd, om Gods oordeel aan te zeggen, dat zeker komen zal. Hij is gegaan naar Bethel, waar de Tien Stammen, in strijd met Gods gebod, hun eigenwillige godsdienst hebben ingevoerd en waar zij die houden met hun kalverdiensten. De Heere zal over dit kwaad bezoeking doen en niemand zal Hem kunnen keren. De zeven donderslagen zullen hun stemmen geven, als Gods toorn wordt uitgestort. Beving en verschrikking zal hen aangrijpen, tegen wie deze brulling van de leeuw zal worden gehoord. Want de toorn Gods is vreselijk. Wie zal er voor bestaan?

Godsdeugden eisen wraak over de zonde. Deze krenkte de heerlijkheid Gods, die in aller eeuwen eeuwigheid voldoening vordert. Reeds in het paradijs dreigde God de

dood op overtreding van het gebod en de zonde, die tegen de allerhoogste majesteit Gods begaan is, kan nimmer anders dan met de hoogste, dat is met de eeuwige straf aan lichaam en ziel gestraft worden. In de tijd bewijst Zich de Heere een zeer grimmig Wreker. Ja, Hij deed de eerste wereld vergaan door de watervloed, waaruit alleen acht mensen behouden werden. Hij deed vuur en zwavel regenen van de hemel op de goddeloze steden Sodom en Gomorra. Hij opende de aarde, dat deze Korach, Dathan en Abiram levend verslond. Hij zond slangen onder het murmurereend Israëel, die dood en vernieling brachten. Zijn stem was als het brullen van de leeuw tegen het Rijk van Israëel, dat zich in afgoderij verliep. En Hij spreekt in de oorlog, die thans in ons werelddeel woedt.

De oorlog komt niet buiten Gods eeuwige raad. Hij toonde aan Zacharia rode en zwarte en hagelvlekkige paarden; en ook Johannes, de op Patmos verbannen knecht des Heeren, werden bij de opening van het tweede en derde en vierde zegel getoond een rood en een zwart en een vaal paard. Rood was het paard als bloed, vanwege de oorlog, die gevoerd werd; het zwarte paard was teken van de honger; het vale paard van de dood. De zegelen van het boek van Gods onveranderlijke raad worden geopend. Wat in het boek geschreven is in het besluit Gods, van de grondlegging der wereld, dat komt. Het komt ook nu.

Voorwaar, wij zien te laag, zo wij maar blijven staren op de volkeren, die oorlog voeren. Wij hebben hoger op te zien. De leeuw heeft gebruld, de Heere heeft gesproken. Hij heeft gesproken tegen de zonden, die ten hemel toe zijn opgehoogd. De ongerechtigheid is samengebonden; de rekening van al de schulden der natiën heeft God bijeengepakt en Hij vordert voldoening. De ure der bezoeking is gekomen. O, die stem des Heeren is zo vreselijk; en toch zo geheel rechtvaardig.

Bepaalt u maar bij Nederlands volk. In hollende vaart vloog het voort, de berg der zonde af. Er was geen stuiten aan. Geen vermaningen hielpen, zelfs de drukkende hand des Heeren vernederde niet. Meer en meer spanden allen samen, om de waarschuwend stem te smoren van hen, die "lastdrager" nog mochten zijn. Want de Heere had nog een volk op Nederlands bodem, dat met smart de toenemende vertreding van Zijn geboden zag en voor Zijn aangezicht met smart beweende.

Er waren nog getekenden aan hun voorhoofden, die uitriepen over de gruwelen, die geschieden. Maar hun bleef niet anders over dan de brulling des leeuws te verwachten. En hoewel elk mens vanwege het vreselijk oordeel Gods beven moet, toch is ook daarin de ontzaglijke verheffing van Gods majesteit, die Gods volk met aanbidding eren zal.

O, elk mens merke er toch op. Aan de ijdele vreugd der wereld komt spoedig een einde; de grootheid der wereld gaat ras voorbij; smaad zal zijn over hen, die God en Zijn Woord en volk versmaadden. Ballingschap over hen, die de ware dienst van God uitbanden. Zou de Heere het niet zien, dat dit land ten prijs van het bloed der martelaren eens uit Rome's klauw verlost, trouweloos in Rome's handen werd gespeeld en vervuld werd met Rome's afgoderij, zodat naar het getal onzer steden, onze afgoden waren?

De dag der vergelding is gekomen. Wij moeten de vreselijke brulling van de leeuw opmerken. Ook voor elk onzer staat het geschreven en wordt het vervuld: "De leeuw heeft gebruld; de Heere heeft gesproken."

Eenmaal zal de Heere ons oordelen, een voor een voor Zijn rechterstoel. Dan zal. Hij op ons aanvallen als een leeuw, die van jongen beroofd is en als een jonge leeuw, die brult tot zijn buit, tenzij wij geborgen zijn in Christus en bekleed met Zijn gerechtigheid.

O, die dag!, die dag van Gods oordeel! Die oordeelsdag voor de volkeren, die op hun eigen macht betrouwden en geen vijand vreesden; voor ieder, die in zijn ongerechtigheid wandelt of in de top zijner gerechtigheden rust. Want die dag zal groot zijn en vreselijk.

Ja, vreselijk is het oordeel Gods, gelijk het brullen van de leeuw; maar ook, en daarop letten wij nu in de tweede plaats:

2. Gods oordeel komt onverwacht.

Onverwacht kwam het over Israël, toen dit rijk sterk was en groter dan immer te voren. Amos toch profeteerde in de dagen van Uzzia, koning van Juda en van Jerobeam, de zoon van Jotham, koning van Israël. Nimmer was het rijk der Tien Stammen tot zulk een grootte en macht gekomen als onder Jerobeam II. Zijn rijk werd bevestigd van Hamath af tot aan de Dode Zee. Moab was overwonnen; Syrië zelfs was cijnsbaar gemaakt. Daarbij verwierf Efraïm ongekennde rijkdom. Men had zijn zomer- en winterhuizen; sliep op elpenbenen bedsteden; hield overdadige drinkdagen. Het geld werd niet geteld. In ijdelheid en brooddronkenheid leefde het volk voort.

Wij hebben er iets van gezien bij, ons toen er dagen van grote voorspoed waren na de wereldoorlog. Het was, of er geen einde aan dat weelderig leven komen zou. Bovenal kenmerken zich zulke tijden in de verzaking van Gods geboden en het krenken van het recht. "De nooddrufte werd verkocht voor een paar schoenen," zegt Amos. De rijken overweldigden de armen en legden zich neer bij elk altaar op de verpande klederen. In zedeloosheid verzonken, ging de man en zijn vader tot een jonge dochter, om Gods heilige Naam te ontheiligen.

Ziedaar, in enkele trekken het goddeloos, weelderig en zorgeloos leven van het volk getekend, tot wie de Heere Heere heeft gesproken.

Vergelijk er het leven mee van ons volk. Zie het zich afkerend volk de levende God en zich steeds onbeschaamd stortend in de zonde. Het ging niet meer over deze of die van Gods geboden, maar geheel de wet des Heeren werd met voeten getreden. God werd verbannen van Nederlands erve. Zijn dienst genegeerd, verloochend; de afgoderij en ongodisterij verheerlijkt.

Toen heeft de leeuw gebruld, geheel onverwacht.

Zoals het de reiziger gaat, die op zijn weg overvallen wordt in het woud; niets vermoedend. Maar wiens bloed in de aderen verstijft, als de bodem, waarop hij staat met al wat er op is, beeft en schudt omdat een leeuw brult. Zo onverwacht heeft God gesproken. Wie rekende er op? Wie verwachtte dat? Wie onder Israël? Men had het kunnen verwachten, want de Heere liet het volk niet ongewaarschuwd zijn weg bewandelen. Maar wie had nog enig geloof gehecht aan dat sombere woord der profeten, dat toch door al de voorspoed gelogenstraft werd? Slapende, rustend op de droesem zijner zonden is Israël wakker geschud door het brullend Woord des Heeren, dat het oordeel komen deed.

O, hoe onverwacht kwam de omkeer over geheel de wereld. Armoede, werkloosheid als nimmer gekend, trof volk na volk. De last was niet meer te dragen. Uit de top der weelde stortten de volkeren in de put van verarming. Geen land bleef gespaard. God brak de trots der volkeren; in één ogenblik. En alles wat men ter ontkoming van het kwaad aanwendde werd bij de hand afgebroken. De machtigen der aarde stonden radeloos. Als een rietstaf was al hun denken en doen, die de hand doorboort. De getroffen maatregelen verergerden de kwaal, in plaats dat zij verademing brachten.

Het kostelijk voedsel werd vernietigd; het vee afgeslacht; er was teveel. De handelingen raakten tegen het gebed des volks in; maar er was geen opmerken. Bid- en dankdagen had men niet nodig. In eigen kracht dacht men het kwaad te boven te

komen. Die in de hemel woont lachte om hun doen. In plaats van te verstaan, dat de Heere Heere gesproken had, werd God verzwegen, uitgeschakeld.

En toch de leeuw brulde; de Heere Heere sprak, want er is geen kwaad in de stad, dat de Heere niet doet? Hij kwam onverwacht. Hij trok door in Zijn oordelen. Het kaartenhuis voor de vrede en zogenaamde gerechtigheid opgericht, stortte ineen. Weggevaagd zijn de vrederoepers. De oorlog kwam; kwam onverwacht; plotseling.

Vooraf voor Nederland. In de vroege morgen reeds was het land bezaaid met vreemde krijgsknechten. Geen leger was tegen hen bestand; geen waterlinie kon hen keren. De hoogmoedigen werden beschaamd.

O, Nederland was zo sterk, zo had men geroepen; elke vijand zou het kunnen keren. Met Oranje aan het hoofd zou het onneembaar zijn. Om der Vaders God bekommerde men zich echter niet. Van enige wederkeer tot Hem was geen sprake. Eten en drinken was het en vrolijk zijn. Op ons past de klacht des Heeren: "Zij hebben zich niet bekeerd." Onverwacht brulde de leeuw; sprak de Heere in de weg des gericht. In enkele dagen tijds was Nederland overgegeven; zijn regering gevloeden naar het buitenland.

Beschaamd werd het bondgenootschap met degenen op wie men zijn hoop gebouwd had. Alle menselijke berekening, wijsheid en kracht stortte ineen.

De Heere heeft gesproken: "Zal een bijl zich beroemen tegen dien, die daarmee houdt? Zal een zaag pochen tegen dien, die ze trekt? alsof een staf bewoog degenen, die hem opheft? als men een stok opheft, is het geen hout?" Gods raad wordt volbracht. Hij sneed de roede, die ons sloeg. Wij hebben met God te doen. En Zijn doen is rechtvaardig.

Ongewaarschuwd ging Nederland zomin als Israël en Juda de ondergang tegemoet. Ongewaarschuwd liet God noch Vorstin, noch volk. Van oude tijden af heeft de Heere Zijn knechten gezonden, om van de zonde af te manen en tot wederkeren tot Hem het land op te roepen. Boekdelen van predicates getuigen tegen ons. En nog was de vermanende stem niet geheel gesmoord. Maar "wij achtten de hoogmoedigen gelukzalig en die goddeloosheid doen werden gebouwd." Wie vreesde nog Gods oordeel? In de top van de mast sliepen wij.

Toen brulde de leeuw; onverwacht. God heeft met de bijl gehouwen; de zaag getrokken; de staf opgeheven. Schrik en beving heeft allen aangegrepen, nu de Heere Zijn geduchte mogendheid toont in de weg Zijner oordelen. Want gelijk de majesteit van de leeuw in zijn brullen zich uit, zó blinkt Gods majesteit in het oordeel, dat Hij zo onverwacht komen deed. O, het betaamt ons wel uit te roepen met de dichter:

*Hoe groot, hoe vrees'lijk zijt G' alom,
Uit Uw verheven heiligdom,
Aanbidd'lijk Opperwezen!*

Maar die stem leren wij alleen in de verheerlijking van Gods genade kennen. Men let maar op de uitwerking van dat brullen van de leeuw. Op de weg der zonde holt het volk voort. Verbittering vervult de harten; er is een bijten op de steen; geen zien op Dien, Die hem werpt; een zien op de bijl en op de zaag en op de stok, maar geen verstaan van de stem des Heeren Heeren, Die zo onverwacht gesproken heeft in de weg des gericht.

En toch is er maar één weg, om te midden van de ellende rust en vrede te verkrijgen; die weg ligt in de erkenning van onze gehuld voor God en in het buigen onder Zijn slaande Handelingen Van alle mensen hebben wij af te zien en de brulling van de leeuw te horen. Het betaamt Vorstenhuis en volk te buigen onder de slaande hand des Heeren.

Nog spaarde Hij zoveel in ons land. Nog leven wij; nog zijn wij er. Maar de verharding tegen God zal gewis zwaarder oordeel brengen. Zal dan Nederland niet rust en voordat het geheel is uitgeroeid? Zal dan de onverwacht de slag waarmee wij door God geslagen zijn, ons niet doen stilstaan op de weg die wij betreden? Is er dan geen David meer, die bij Arouna's dorsvloer de offerande bracht, waarop de engel des verderfs gekeerd werd? O, hoe lang nog?

Onverwacht komen Gods oordelen; onverwacht zal eenmaal de grote oordeelsdag komen! Als een dief in de nacht. Een etende en drinkende; een ten huwelijk gevende en nemende wereld zal plotseling staan voor Gods rechterstoel. En niemand onzer weet de dag zijns doods. Hoe onverwacht is deze talloos velen overvallen.

Soldaten werden uit het volle leven weggemaaid; burgers onder puin bedolven, die enkele minuten tevoren nog de dood verre waanden. Wanneer zal het uw en mijn tijd zijn? Zullen wij God kunnen ontmoeten?

Voorwaar nee, wanneer wij leven, gelijk wij geboren zijn. Een mens moet wederomgeboren worden, zal hij ingaan in het koninkrijk Gods.

Keer tot uzelf in. Stel u voor de poorten des doods. De leeuw kon deze dag; deze nacht brullen voor ons. Zullen wij dan zo uit onze zonden voor God verschijnen? Zullen dan onze ijdele sterkten bezwijken, gelijk die van ons land bezweken zijn? Zal dan de doop; de beleden waarheid; Gods Woord eeuwig tegen ons getuigen? Want God zal op ons aanvallen als een leeuw, die van jongen beroofd is en als een jonge leeuw die brult tot zijn buit. O, dat wij de Heere verwachten in de oefening Zijner gerechtigheid en verzoening vinden mochten met Hem, eer de dag der genade zal zijn voorbijgegaan en de deur op het nachtslot zal geslagen zijn. God heeft een boodschap, ook aan Zijn volk, opdat het zich voor Hem vernedere en Zijn majesteit zal uitroepen, opdat Hij van de Zijnen verheerlijkt wordt. Het is de tijd, dat Gods volk profetere.

Overdenken wij dat in het laatste gedeelte van onze tekst, als wij letten op:

3. De tweeërlei uitwerking van Gods oordeel.

Tweeërlei is de uitwerking van Gods oordeel, namelijk vrezen en profeteren. Amos roept het uit in onze tekst: "Wie zou niet vrezen? Wie zou niet profeteren?"

Vrees heeft het zich in de zonde vrolijk makende volk aangegrepen, toen de stem des Heeren de vijand opriep en het rijk der Tien Stammen in zijn macht gaf. Met verschrikking als voor het brullen van de leeuw is Jacobs nageslacht bevangen. Er was geen ontkoming meer. Weleer wist Achab zich nog te redden, toen hij met zijn aartsvijand, de door hem overwonnen Benhadad van Syrië, een verbond sloot tegen de machtige Salmanasser. Met God hield Achab geen rekening. De verbannen Syriër liet hij leven en ontving hij zelfs als zijn "broeder", niettegenstaande de Heere op een wonderdadige wijze tot tweemaal toe Benhadad en diens machtig heir verslagen had. Maar Achab erkende niet dat zijn sterkte in de Heere was. Hij zocht zijn kracht in het bondgenootschap met de machtigen der aarde. Zelfs wist Jehu een bondgenootschap aan te gaan met Salmanasser, om zo Damascus te vernederen.

Maar wat mocht dit alles baten, nu de leeuw brulde en de Heere sprak? Die bondgenootschappen dienden zelfs tot Israëls ondergang. God kwam om Zijn eer. Zijn recht eiste voldoening van het schuldige, Hem verlatende volk. Er bleef geen uitkomst. Verschrikking, vreze heeft hen aangegrepen. Het was te laat. De dagen waren geteld. Israël ging de ondergang tegemoet.

En Israël is ons ten voorbeeld.

Wij hebben onze sterkte gezocht door te steunen op de rietstaven, die onze hand doorboren. Overheid en volk hebben gepocht op hun kracht. Zij hebben zich geworpen in de stroom des tijds, verloochenend de God onzer vaders. Van de

Volkenbond werd alle heil verwacht. Of het onze Regering al werd toegeroepen, dat voor geen christen-staatsman in die bond plaats was; of zij er al op gewezen werd dat men een nieuw toren van Babel poogde te bouwen en God de spraak verwarren zou, halsstarrig ging zij voort, om jaar op jaar mee te doen aan het afgodisch bouwwerk; jaar op jaar bracht zij, tonnen goud ten offer naar Genève, zelfs niettegenstaande de nood van ons volk ten hemel schreide.

Aan de valse leuzen van recht en waarheid, die door de machtigen der aarde werden aangeheven, gaf men gehoor, liever dan naar de waarheid Gods te horen. Dat de vrede van Versailles (na de eerste wereldoorlog) de kiem van een nieuw oorlog in zich droeg, weigerde men te erkennen.

Bewust van hun macht, als was deze nimmer te breken, zouden de overwinnaars van de wereldoorlog, staande aan elkaars zijde, een blijvende vrede best ellen, hun grote vijand machteloos makend; hem omsingelend met door henzelf in het leven geroepen staten, meenden zij elke oorlog te zullen voorkomen. In naam van beschaving en ontwikkelingwaarden de snoevende wereldgroten de wereld te willen beheersen. Of God in Zijn Woord spreekt van oorlogen en geruchten van oorlogen, dat alles had bij hen geen waarde. Het Woord Gods had bij hen afgedaan. Het was verouderd. Vrede, heel te het; vrede en geen gevaar.

Dat lied zong Nederland ook. Christelijk of niet, onze staatsheren, niet één uitgezonderd, zwoeren bij de Volkenbond. Verbitterd werden zij zo menigmaal als zij op hun gedrag gewezen werden. Zelfs lieten zij zich de leuze van een blijvende vrede zozeer aanleunen, dat leger en vloot verwaarloosd werden. En zelfs toen zienderogen God blies in de beraadslagingen van de Babelstoren, toen nog hielden zij er aan vast en susten zij het volk in slaap.

Daar brulde, de leeuw.

Het rode paard van de oorlog reed. In de vroege morgen werd Nederland uit de slaap gewekt. De lucht, het water, het land alles was bezet met vreemde soldaten, tot de tanden toe gewapend. Oorlogsgebulder in onze steden. Een bondgenootschap met Engeland en Frankrijk. Nog geen acht dagen tevoren klonk het verheven woord: "Oranje vlucht nooit!" En zie Oranje had het land verlaten en de ministers met haar. Welk een diepe vernedering!

Met geen pen zijn de verschrikkingen van de oorlog te beschrijven. Vreselijke gevechten woedden. Soldaten slopen in onze steden langs onze huizen, van portiek tot portiek, telkens dekking zoekend; schoten knalden; kanonnen bulderden. Weldra de vreselijke bommenwerpers boven ons, boven geheel ons land, boven enkele dorpen, boven Rotterdam. De stad trilde op haar grondvesten; geen huis dat niet schudde. Duizenden woningen weldra in puin, tal van mensen onder zich bedelvend. Het was of God tegen ons streed. Een felle wind blies de brand aan, die de onbeschrijfelijke verwoestingen nog groter maakte.

Wie zou niet vrezen?

O, men moet onder de bommenregen hebben verkeerd, er onder door gelopen hebben, vluchtend van schuilplaats tot schuilplaats; nergens veilig; men moet het hebben meegemaakt, om de vreze te peilen, die het volk heeft aangegrepen, nu het brullen van de leeuw werd gehoord; om te kunnen verstaan dat een zucht van verademing is opgegaan toen Nederland werd overgegeven.

En nog gaan er weinig dagen en nachten voorbij dat de vrees van ons weggenomen is. Zal Nederland zichzelf nog dieper vernedering bereiden? In plaats van onder God te buigen en Zijn majesteit te aanbidden en Zijn recht te erkennen, zoekt het de ogen te sluiten voor zijn ellenden en maakt het zich verder vet voor de dag der slachting.

Dansen wil het en pret maken. Van verlaten der zonde is geen sprake zelfs.

O, hoe ellendig is toch een volk, dat de. God Zijner vadersen kwijt is; dat de weg van Gods Woord zelfs niet meer kent; dat de zuivere Waarheid haat en roept: "Laat ons de banden verscheuren en de touwen van ons werpen!"

Vreemd van Gods Woord werd het opgevoed. Een christendom is opgestaan, dat zich met Rome verzwagerde en met deze aartsvijand zei te stoelen op één wortel des geloofs; een christendom dat verraad pleegde aan de heilige beginselen, waarop de Staat der Nederlanden eens als op een onwankelbare rots werd gegrondvest. De leuze van vrijheid en verdraagzaamheid schreef dat christendom in zijn vaandels, om geheel ons land aan Rome te verkwanselen. Naar het getal onzer steden werden onze afgoden. Uitgemergeld werden de financiën des lands, om Rome te behagen. Verarmd, uitgeput en toch maar voortdurend op de ingeslagen weg, moest wel vreze onze natie vervullen toen de leeuw brulde en de Heere sprak; toen al de sterkten bezweken, waarop men vertrouwde. God heeft geblazen tegen de jarenlang gevoerde staatkunde. Wij hebben nu de vruchten er van gezien en geplukt. De goddelozen zullen vrezen. Zij zullen niet bestaan als in het gericht door God wordt wraak genomen; en met hen zal het naam-christendom vergaan, dat de Waarheid verloochende en van God afhoereerde.

Ja, de majesteit Gods, in Zijn oordelen geopenbaard, vervult zelfs het volk van God met vreze. Steeds vindt u dit in de Schrift. Bij der engelen verschijning vreest Manoach te sterven; de openbaring van de verrezen Immanuël vervult de vrouwen en discipelen met vreze. Zouden wij Gods geduchte majesteit niet vrezen als wij Zijn oordelen van nabij aanschouwen? En toch Gods volk vreest anders dan de wereldling. Deze vreze van Gods volk is in zijn wezenlijke aard een kinderlijke en geen slaafse vreze. Daarom is er in die vreze een aanbidden van de hoge majesteit des Heeren en een bukken onder Zijn slaande hand. O, dat volk moet Gods recht erkennen en Zijn doen als majesteit eren, hoe vreselijk Zijn oordelen ook zijn. Breekt die kinderlijke vreze door, dan komt er zelfs een prijzen van de hoge God en een erkennen van Zijn heerlijkheid. Het wordt een profeteren, nu de Heere toont, dat Hij God is.

Zo was het bij Amos. Het gezicht dat de Heere hem gaf, noopte hem van de oordelen Gods te spreken. Van de Heere daartoe geroepen, moest hij profeteren, voorzeggen wat welhaast geschieden zou. En in dat profeteren rechtvaardigde hij Gods oordeel. En nu hebben wij het profetische woord, dat zeer vast is. Gods volk zal uit dat Woord Gods wegen kennen en van die wegen profeteren, als het Gods recht bemint boven al wat op de wereld lief is. God spaart geen vlees. Hij zoekt Zijn eer. Ook in Zijn volk. En zo wij mogen met God eens worden en Zijn recht erkennen, zal alles, alles worden losgelaten, waaraan wij ons anders vastklemmen. Buigen moet Gods volk; buigen onder de verwoestingen die zijn aangericht; buigen onder God. Dan zal geen bitterheid onze ziel vervullen; dan zullen wij niet smaden; dan zullen wij ons aan des Heeren wegen gewinnen en op Zijn daden wachten.

Ja, dan zal het volk profeteren en zich er in verblijden, dat de Heere toont dat Hij God is. Daarin is verademing. In dat diepe, onvoorwaardelijke overgeven in Gods hand opent zich ook een deur der hoop in het dal van Achor. Niet als wij bijten op de steen, maar zo wij God recht mogen toeschrijven, zal onze ziel hopen op Zijn heil.

Dan valt ook ons recht weg. God geeft geen rekenschap van Zijn daden, maar in Zijn onkreukbaar recht ligt de uiteindelijke oplossing van al wat is geschied. Hoe wilt u het verklaren, dat Israël het land Kanaän opeiste tot zijn bezit; de inwoners van dat land de oorlog verklaarde; hun steden innam; hun land hun ontroofde? Ai, zeg, hoe zult u het alles verklaren, dan alleen uit het recht van God, dat wrake deed over de hemeltergende zonden der Kanaänieten?

Hoe konden de profeten het weggevoerde Israël vermanen huizen te bouwen in Babel en in de vrede van dit wereldrijk vrede te zoeken, anders dan daarom, dat Gods recht verheerlijkt werd in dit wereldgebeuren. In waarheid, er is één oplossing voor hetgeen Nederland is overkomen, namelijk de aanbidding van het recht des Heeren. Die aanbidding zal ons doen zwijgen, zonder murmurering. Zij zal ons zelfs doen roemen: "Het zijn de goedertierenheden des Heeren, dat wij, niet vernield zijn." Gave God ons die rechte zielsgestalte. Hij doe ons met voorzichtigheid wandelen, opdat wij niet nieuw smarten tot de geledene toevoegen.

Bang is de toekomst. Ons brood wordt reeds gerantsoeneerd; afgewogen. Het Woord des Heeren wordt wederom gegrift in ons leven: "Een maatje tarwe voor een penning en drie maatjes gerst voor een penning."

O, wie zegt welk een bittere armoede nog komen zal. Maar er staat toch ook tot troost van Gods volk geschreven: "De olie en de wijn beschadigt niet." Er blijft wat over ter verkwikking en verblijding van degenen, die de Heere vrezen.

Komt dan, volk van God, en profeteert, sprekend van Gods recht en zingt, hopen op de goedertierenheden des Heeren uit Psalm 42: 5:

*Maar de Heer' zal uitkomst geven, Hij,
Die 's daags Zijn gunst gebiedt;
'k Zal in dit vertrouwen leven,
En dat melden in mijn lied;
'k Zal Zijn lof zelfs in de nacht
Zingen, daar ik Hem verwacht;
En mijn hart, wat mij moog' treffen,
Tot de God mijns levens heffen.*

Toepassing.

En nu moet ik nog op één zaak wijzen. De Leeuw uit Juda's stam heeft gebruld. Hij brulde ter eeuwige overwinning in de morgen van Zijn opstanding. Hij, brult gedurig in de nederwerping Zijner en van Zijn volk vijanden. Hij zal eenmaal, brullen als Hij ten gerichte komt en Zijn vijanden verdoemen zal, eeuwig en altoos.

Zijn stem klinkt ook in de gerichten der wereld; ook in deze oorlog. Het zijn Zijn brullingen, die de wereld beroeren ter verlossing van de Zijnen.

Onbekeerden van hart, dat u de knie voor Hem leerde buigen. O, ik bid u, laat geen bitterheid uw hart vervullen. Scheldt en schimpt niet. Draagt in stilheid het leed dat u trof. De Heere heeft gesproken. Moge die stem u tot een eeuwige winst worden. Rechtvaardigt God in Zijn oordelen. Hij schenke u genade, om Hem te heiligen in uw harten, opdat de brulling van de Leeuw uit Juda's stam u ter zaligheid zijn moge. Moesten wij geld en goed verliezen, de Heere heeft om te geven. Legt uw noden voor Hem neer en zoekt meer dan tijdelijk goed; dat goed namelijk, dat niet vergaat en dat niemand u zal kunnen ontroven; het heilgoed van Gods volk, hun in Christus bereid!

En volk van God, het is uw tijd om te "profeteren", namelijk om de grootheid Gods uit te roepen. Lang, ja lang hebben wij Hem moeten verwachten in de weg Zijner gerichten. Hoe onverwacht het oordeel losbrak, geheel onverwacht kwam het toch niet voor de lieden, die zuchtten en uitriepen over de gruwelen, die in het midden der stad geschiedden. Spreekt dan, volk, van de majesteit des Heeren.

Doet verre weg alle haat en bitterheid. Die kunnen niet samengaan met het ootmoedig buigen onder God. Zoekt verberging onder de schaduw van Gods vleugelen. Zoekt Christus te gewinnen, meer en meer. Hoe diep Gods wegen ook mogen zijn, hoe arm

en hongerig wij zouden moeten worden, de olie en de wijn beschadigt niet. De Heere zal voor de Zijnen zorgen. Hij doe ons in kinderlijke vreze ootmoedig voor Zijn aangezicht wandelen. Roemt Zijn wonderwerken en prijst die God, Die, geducht is, maar Wiens gramschap voor Zijn uitverkorenen is gestild in Hem, Die Zijn toom gedragen heeft, om hen eeuwig te verlossen.

Daarenboven: uw verdrukking is slechts een van tien dagen. Welhaast zal uw einde zijn, opdat u volmaakt uw God en Koning prijzen zult in aller eeuwen eeuwigheid. Amen.

10. De gelovige verwachting van het schuldbelijdend volk van God

Predicatie over Micha 7: 9

Psalm 35: 1

Lezen: Micha 7

Psalm 40: 3 en 4

Psalm 69: 13

Psalm 106:

De profeet Micha was een tijdgenoot van Jesaja. Hij sprak het Woord des Heeren ten tijde van Jotham, Achaz en Hiskia, koningen van Juda. Gelijk zijn naam aanwijst, roept deze profeet de grootheid, de majesteit des Heeren uit, verre boven alle goden der heidenen. Micha toch betekent: "Wie is de Heere gelijk?" De Heere alleen is God, maar der heidenen goden zijn het werk van mensenhanden, stomme honden, die niet bassen kunnen. Wie is de Heere gelijk in mogendheden? Hij is de Schepper van hemel en aarde. Bij Hem is een vreselijke majesteit. Maar ook: Hij is de God van genade en zaligheid. Zijn goedertierenheid is in de eeuwigheid. Maar alleen in de weg van gerechtigheid wordt Hij verheerlijkt. Tegen de zonde toornt Hij, omdat Hij krachtens de volmaaktheid van Zijn Wezen de zonde haat en straft.

Als Gods getrouw dienstknecht getuigt Micha dan ook tegen de zonden van het verdorven rijk der tien stammen, dat zijn ondergang nabij is. In het bijzonder echter treedt Micha het rijk van Juda tegen met de grootheid des Heeren Heeren. Hoewel in Juda nog het heiligdom des Heeren staat, en niettegenstaande Davids zaad de scepter over dit rijk zwaait, is het diep, zeer diep vervallen. Vooral onder Achaz is de afval groot. Wie is de Heere voor het goddeloze hof? Schaft men al die dienst van Jehovah niet geheel af, de God van Abraham, Izak en Jakob is voor Achaz niet meer dan de goden der heidenen. Hij, maakt God moede met zijn zonden. En het volk met hem.

Zó diep was het verderf doorgedrongen, dat de goedertierene is vergaan uit het land en er is niemand oprecht onder de mensen; zij loeren allemaal op bloed; zij jagen een iegelijk zijn broeder met een jachtgaren. De vorsten eisen om kwaad te doen en de rechters eisen om verdelging. De voornaamste vriend is niet meer te vertrouwen; zelfs verachten de kinderen hun vader en moeder. Daarenboven is er geen bukken onder de slaande hand des Heeren. Niet op de Heere, maar op Assur stelt Achaz in bange nood zijn vertrouwen. Jesaja heeft hem deswege zijn verwerping aangezegd, en Micha roept de grootheid des Heeren tegen hem en het volk uit.

"Hoor", zo sprak de getrouw Godsgezant, "de roede en Wie ze besteld heeft." Assur zal het volk plagen en Babel zal het gevankelijk wegvoeren en Jeruzalem tot puinhopen stellen. Gods recht eist wraak over de zonde. De dag der wraak komt. Dat geldt voor Israël niet alleen. Ieder mens zal het ervaren, zo hij geen behoud vindt in het verzoenend bloed van Christus, dat de Heere een grimmig Wreker is van de zonde. En ook aan elk volk zal de Heere bewijzen dat Hij. God is, Wiens gerechtigheid de afval van Hem en de vertrapping Zijner geboden straffen zal. De oordelen des Heeren, die op de aarde zijn, roepen het ons luide toe. Och, of wij onder Gods slaande hand ons vernederen mochten, eer Hij ons slaan zal tot verderven toe. Ja, zelfs Zijn kerk spaart de Heere Zijn roede niet. Haar verval, haar vernedering en verguizing is vanwege haar zonde. En de kerk des Heeren in engere zin, Zijn uitverkoren en verlost volk, al handelt de Heere met de Zijnen nimmer rechterlijk, bezoekt Hij met plagen.

Maar is er dan bij Hem geen ontferming? Zal Hij dan Zijn verbond niet gedenken in der eeuwigheid?

Gewis, Hij is en blijft de Getrouwe. Zijn beloften zullen niet falen. Op die getrouwheid des Heeren heeft Micha het oog. Dat doet hem uitzien naar de Heere en wachten op de God Zijns heils; dat doet hem hopen en vertrouwen, dat de vijand niet zal zegevieren en dat de Heere hem een licht zal zijn als hij in duisternis zal gezeten zijn. Maar die verwachting is alleen in het buigen onder het recht Gods, gelijk Micha betuigt in het woord van onze tekst, Micha 7: 9:

"Ik zal des Heeren gramschap dragen, want ik heb tegen Hem gezondigd; totdat Hij mijn twist twistte en mijn recht uitvoere; Hij zal mij uitbrengen aan het licht; ik zal mijn lust zien aan Zijn gerechtigheid."

Deze tekst spreekt ons van de gelovige verwachting van het schuldbelijdend volk van God, en op zulk een wijze, dat hij handelt:

1. Van een ootmoedig erkennen van het recht Gods.
2. Van een levende hoop op het recht Gods.
3. Van een zalig verlustigen in het recht Gods.

1. Een ootmoedig erkennen van het recht Gods.

Het ootmoedig erkennen van het recht Gods ligt in de woorden: "Ik zal des Heeren gramschap dragen, want ik heb tegen Hem gezondigd."

Van de levende hoop op het recht Gods spreken, de woorden: "Totdat Hij, mijn twist twistte en mijn recht uitvoere", terwijl in het laatste gedeelte van de tekst Micha uiting geeft aan zijn verlustiging in het recht Gods: "Hij zal mij uitbrengen aan het licht; ik zal mijn lust zien aan Zijn gerechtigheid."

Het ootmoedig buigen onder het recht des Heeren is vrucht van Gods genade. Van nature buigen wij onder dat recht nooit. Het volk van Juda uit Micha's dagen geeft daarvan duidelijk bewijs. Zelfs al daalt de Heere zo laag af, dat Hij, als ware het volk gelijk, Zich naast de schuldigen zet, opdat Zijn bewezen daden uitspraak zullen doen in het geding, dat Hij, met Israël heeft, zelfs dan nog als de bergen voor de zee, die gekleefd werd bij de uitgang van Egypte, de sterke fundamenten der aarde, die werden blootgelegd om het volk aan Farao's duivelse greep te doen ontkomen, de zegening van Bileam, waarin God de begeerde vloek verkeerde, ja alles wat de Heere gedaan heeft, van Sittim af tot Gilgal toe, uitroept dat God nimmer kwaad, maar altijd goed aan het volk heeft bewezen; zelfs dan nog verhardt zich Jakobs zaad en weigert het onder God te buigen en de schuld en zonde te erkennen.

Alsof God een welgevallen had aan het bloed van stieren en bokken, ja als zou het door Hem verfoeide mensenofer Hem kunnen behagen, antwoordt het verharde volk: "Waarmee zal ik de Heere tegenkomen en mij bukken voor de hoge God? Zal ik Hem tegenkomen met brandofferen; met éénjarige kalveren? Zou de Heere een welgevallen hebben aan duizenden van rammen, aan tienduizenden van oliebekken? Zal ik mijn eerstgeborene geven voor mijn overtreding, de vrucht mijns buiks voor de zonde mijner ziel?" Tot een waar bukken voor God komt het niet. De overtuiging van de zonde ontbreekt. En waar die ontbreekt, is het er verre van dat een mens Gods recht erkennen zal. Zegeningen noch oordelen vermogen ons tot de ware vernedering onder God te brengen. Hoe rechtzinnig onze bevattingen van de waarheid ook zijn mogen, tot de belijdenis des harten, die in waarheid is, komen wij van nature nooit. Wij weigeren schaamrood te worden; onze nek is stijf, ons hart is als het hart van een

leviathan, hard als het onderste van een molensteen. Zelfs in de hel, in het vuur dat niet wordt uitgeblust, zal het nimmer komen tot het erkennen van Gods gerechtigheid. Eeuwig, eeuwig zal de mens zijn God vloeken, in plaats van Hem te aanbidden.

Maar wat de natuur niet kent, dat leert Gods genade. De Heere overtuigt van zonde, gerechtigheid en oordeel. En waaraan wordt de zaligmakende overtuiging gekend? Zou het zijn aan zware overtuigingen, waarin sommigen van Gods kinderen soms verkeren? Nee, die bange, zware overtuigingen zijn op zichzelf geen kenmerk van de zaligmakende ontdekking. O, laat uw ziel daarop zo zeer niet staan. Al zal elk overtuigde iets kennen van de banden des doods en de angsten der hel. Gods werk wordt daaraan gekend, dat de in zichzelf verloren zondaar God rechtvaardigt, al zou Hij hem eeuwig verdoemen.

Tot zulk een ootmoedige erkenning komt de mens van zichzelf nimmer, ook niet al wordt zijn consciëntie bij wijlen zeer bewogen. Ik heb mensen gekend, die in de angsten van hun overtuiging het vel van handen en voeten wrongen, een wijle met het volk van God verkeerden, om daarna met een hond tot zijn uitbraaksel weder te keren en met een zeug tot de wenteling des slijks. Maar nimmer was in hun hart het oprecht vallen onder God. Zij waren aan Farao gelijk, die in de angst der plagen uitriep: "Ik heb mij ditmaal verzondigd", Maar zijn hart verharde zodra de plaag ophield.

O, hoe gans anders was Davids belijdenis in Psalm 51, toen hij uitriep: "Tegen U, U alleen heb ik gezondigd, en gedaan dat kwaad is in Uw ogen; opdat U rechtvaardig zijt in Uw spreken en rein zijt in Uw richten." Niet ditmaal sprak de onder zijn zonden diep vernederde koning, heb ik mij verzondigd, maar: "Zie, ik ben in ongerechtigheid geboren, en in zonde heeft mij mijn moeder ontvangen."

Dat is andere taal dan die van Farao. Het is dezelfde zielsvernederende genade, die Micha spreken doet in onze tekst: "Ik zal des Heeren gramschap dragen, want ik heb tegen Hem gezondigd." Tegen Hem! De overtuigde zondaar heeft niet alleen enig gevoel van zonden, die hij bedreef, Maar hij krijgt met God te doen. Voor Zijn rechterstoel wordt hij gedagvaard om rekenschap te geven. Zijn zonden staan hem levendig voor ogen, van zijn jonkheid af; zij zijn opgebonden. Gods recht eist voldoening en voor die ontzaglijke schuld is geen kwadrantpenning om te betalen. O, hoe moet de arme zondaar uitroepen, dat God rechtvaardig is. Hij slaat op de borst en roept uit: "O God, wees mij zondaar genadig."

En hoe klaarder de overtuiging van de zonde wordt, hoe dieper de ziel buigt onder het recht Gods en van alles afstaat waarop zij zich nog wilde verlaten. Want in het belijden van de zonde, in het buigen onder Gods rechtvaardigheid ligt verademing. Er is een zoetheid in, die de wereld niet kent. Maar noch de tranen die geschreid, noch de vertroosting die genoten worden, kunnen voor de zonde betalen. Wij hebben een Borg voor onze zielen nodig. Buiten Christus kan niet één mens voor God bestaan.

Opdat nu de zondaar tot Christus vluchten zal, gaat des Heeren overtuiging dieper in de ziel in. Hij snijdt het leven af, opdat in de oprechte, volkomen vereniging met Gods recht des Heeren volk met Micha erkenne: "Ik zal des Heeren gramschap dragen, want ik heb tegen Hem gezondigd."

Deze erkenning nu laat ons niet in onze ellende. Lees maar in de tekst, waarin de profeet in de tweede plaats spreekt van

2. De levende hoop op het recht Gods.

De twist van des Heeren volk zal de Heere twisten. In de vijandschap tegen het oude bondsvolk Israël, in de krijg der heidenen tegen Jakobs zaad, is tweërlei te zien. Daarin is in de eerste plaats te bemerken des Heeren misnoegen over de zonden des volks. De heidense legerscharen, die Jakobs zaad onderdrukten, het volk uitstroopten,

de steden afbraken en uitbrandden, het volk in gevangenschap verkeren deden, die heidense legerscharen waren tuchtroeden in de hand des Heeren vanwege de zonden des volks. Maar anderzijds uitte zich in de twist tegen het volk, dat de Heere Zich uit alle volkeren tot Zijn eigendom had aangenomen, de bittere, helse haat van het heidendom.

In de twist des volks lag de strijd getekend, die een driehoofdige vijand tegen het volk des Heeren kampt van dag tot dag en tot het einde toe. En nu bemerkt u in Micha enerzijds het ootmoedig buigen onder Gods recht, maar ook anderzijds de hoop, dat de Heere de vijand zal verslaan en het voor Zijn ellendig en arm volk zal opnemen.

Dat is het opmerkelijke in Micha's woord, dat het doet zien hoe de ware verootmoediging over de zonde de zondaar niet aan de wanhoop prijs geeft, Maar een levende hoop in zijn ziel verwekt op de verlossingen des Heeren.

De wettische overtuigingen der consciëntie zijn hard. Zij verwekken een wroeging der ziel, die in velen met grote angsten voor de straf gepaard gaat en de spranken der hel soms in de zielen doet zijn; Maar die algemene, niet zaligmakende overtuigingen zijn geheel vreemd van de ware verootmoediging en van de levende hoop, die de Heere in Zijn uitverkorenen werkt. Hoewel de donder der wet in de overtuigde zondaar dikwijls grote vrees verwekt, nochtans schept Gods volk hoop op des Heeren ontferming en barmhartigheid. Wij hebben hierop wel nauwkeurig te letten. Een hopen zonder kennis van zonde is ijdel, een hoop der spinnenkoppen, die vergaan zal; maar een overtuiging, zonder ware vernedering des harten en zonder levende hoop, is een bewijs er van, dat de genade Gods gemist wordt.

God de Heilige Geest verwekt een hopen op de Heere, dat Hij de twistzaak Zijner ellendigen twisten zal. Er is hulp besteld bij een Held, Die verlossen zal. Die Held is Christus. Hij is van de Vader verkoren en met de Heilige Geest gezalfd om de twist Zijner uitverkorenen te twisten en hen uit satans klauw en zondegeweld te verlossen.

De strijd van Israël was in de diepste zin *Christus' twistzaak*. In de overwinningen op de heidenen werd Zijn overwinning door het geloof aanschouwd en van Zijn eeuwige triomf gezongen. Tegen Hem werd het moordend zwaard van Herodes getrokken, enkele dagen na Zijn komst in het vlees; tegen Hem woedde satan veertig dagen in de woestijn, Hem verzoekende; op Hem zijn alle machten der duivelen en der zonden gekomen, toen Zijn ziel geheel bedroefd werd ter dood toe, en Zijn zweet werd als grote droppels bloed, die op de aarde afliepen.

Joden en heidenen hebben de handen aan deze Held des Heeren geslagen en Hem genageld aan het hout der vervloeking, tot Hij de geest gegeven heeft in de hand van Zijn Vader. Maar toen ook heeft Hij de machten uitgetogen. Hij is de overwinnende Held, de Held, Die verlossen zal. Overwinnend kwam Hij uit de woestijn, overwinnend uit de dood. In de dood heeft Hij satans kop vertreden. Hij kon van de dood niet gehouden worden. Hij is de Leeuw uit Juda's stam, Die overwonnen heeft. Zijn uitverkorenen zijn Zijnen. Alle geweld van satan en wereld en zonde tegen Gods volk is wederrechtelijk. Hij trekt de gegebenen van Zijn Vader, de gekochten met Zijn bloed, uit satans macht en werelddienst en zondeheerschappij. Er komt een tijd des welbehagens, waarin Christus Zijn grote overwinning bewijst in de verlossing van Zijn volk. In elke zondaar, die tot waarachtige bekering komt, wordt de grote overwinningskracht van deze Held verheerlijkt. De engelen verblijden zich dan ook over elke zondaar die zich bekeert; blijdschap is er over de verlossing van deze Held in de hemel. Ja, uit alle banden en ellenden redt Hij. Hij voert de twistzaak van Zijn volk.

Als Amalek Israël aanvalt in de woestijn, doet Hij het Mozes beschrijven in een boek en leggen in de oren van Jozua, dat Hij de gedachtenis van Amalek zal uitdelgen van

onder de hemel. Als Ezau Jakob met de dood bedreigt en Ezau's geslacht tegen Israël woedt, dan tekent Hij dit volk als de eeuwige vijanden van Israël en Hij doet David de banier opwerpen vanwege de waarheid, als de Edomieten geslagen zijn in het Zoutdal, twaalfduizend.

Als Babel Israël wegvoert en Jeruzalem tot steenhopen stelt, staat deze Held der verlossing op en verwijt het de Chaldeeër, dat Hij ten kwade geholpen heeft. Op Hem is de hoop van Micha geslagen. Hij zal zijn twist twisten.

Het leven van Gods volk is een leven vol strijd. Het zwaard wijkt van hen niet. Satan, wereld en zonde spannen samen en bekampen des Heeren volk dag en nacht. O, die twist is zo bang. Niet alleen verwijt de vorst der duisternis het van zonden overtuigde volk het bedreven kwaad, maar hij schiet dikwijls helse pijlen in het hart; godslasteringen, boosheden, die de ziel ontroeren en haar doen beven. Hij valt met vreselijke verschrikkingen aan en laat Gods volk geen rust, om de ziel voor de Heere uit te storten en in het eenzame te verkeren. Hij pijnigde Paulus. Hij bracht Job in grote ellende. Zijn listen zijn ons niet onbekend, zegt de apostel. O, hoe zou een ziel uit zijn klauwen ontkomen, zo de Heere de twist van Zijn volk niet twistte?

Het is de hoop, waarvan Micha spreekt en die Gods bestreden volk staande houdt. *De Heere zal de twist twisten.*

Dat zal Hij doen, ook voor de honende, benauwende wereldlingen. Zij stellen zich aan alsof de wereld van hen ware. Zij noemen de landen naar hun namen Nauwelijks wordt Gods volk verdragen. Er zijn tijden van bijzondere verdrukking, hetzij van vervolging van Gods kerk in haar geheel, hetzij van Gods kinderen persoonlijk. Maar de Heere zal de twistzaak twisten, Hij zal Zijn verdrukten doen zegevieren. En de oprechten zullen over hen heersen in de morgenstond, namelijk in de morgenstond van de dag der eeuwige verlossing, waarin de Heere al Zijn vijanden onder Zijn voeten eeuwig verpletteren zal. Geef uw twistzaak in de hand des Heeren, volk! Hij zal uw twist twisten.

Dat zal Hij doen ook daarin, dat Hij uit de strikken van de zonde verlost. Hij maakt Zijn volk vrij van ongerechtigheden. Geen mens is in staat ook maar één zondige gedachte te overwinnen. De nederlagen in de strijd tegen de inwonende zonde zijn vele. Zij beschamen alle zelfvertrouwen en moeten gedurig doen bekennen: "In ons is geen kracht tegen die grote menigte."

Maar de Heere zal de twist twisten en de benden der goddeloosheid neerwerpen. Alle vorsten zullen zich voor Hem buigen en van hun tronen vallen als Hij Zijn intrek neemt en uit de banden redt. O, laat uw hoop op Christus zijn, volk van God! Hij zal de stenen gans sierlijk leggen van de verdrukten, de door onweer voortgedrevenen en ongetroosten.

*Dan moogt g' in zegepraal uw voet,
Ja, uwer honden tong in 't bloed
Van elke vijand steken.
O grote God, geduchte Heer',
Uw gangen, zo vol roem en eer,
Zijn aan Uw volk gebleken.*

Eenmaal zullen de palmtakken van eeuwige overwinning zijn in de hand dergenen, wier twist Christus heeft getwist. Zij zullen overwinnen satan en wereld en zonde, en de kroon der heerlijkheid verkrijgen. En deze overwinningen zijn gefundeerd op gerechtigheid. Zij zijn niet alleen de betoningen van macht, maar ook van recht.

Micha spreekt er van in de levende hoop, waarmee hij de Heere verwacht, zeggende:

"Totdat Hij mijn recht uitvoere."

Zo menig vorst handhaafde zich door geweld en sloeg geen acht op het gekerm der ellendigen. Zijn macht was hem meer dan het recht. Maar de heerschappij van Christus is gefundeerd op gerechtigheid. Met Zijn hart is Hij in de eeuwigheid bij Zijn Vader borg geworden voor Zijn uitverkorenen. Hij kocht hen met Zijn bloed. In dadelijke en lijdelijke gerechtigheid ontwapende Hij de wet van haar vloek en bracht Hij een eeuwige verzoening aan. Het recht van Zijn Vader is door Hem voldaan en de verlossing van Sion is door gerechtigheid.

Er is geen recht aan 's mensen zijde. In Adam zijn al zijn nakomelingen de eeuwige dood onderworpen. Ons recht is in de hel. Maar de uitverkorenen des Vaders zijn in Christus, en door Hem is hun een recht verworven ten eeuwigen leven. Dat recht is de mantel, die hun omhangen wordt en die door hen wordt aangedaan door het geloof. Want het geloof eigent de toegerekende gerechtigheid van Christus. Het wordt een eeuwig omkomen aan 's mensen zijde, Maar een eeuwig behouden zijn in de gerechtigheid van Christus. God de Vader heeft in die gerechtigheid voldoening gevonden en spreekt de verloren zondaar vrij en schenkt hem een recht ten eeuwigen leven.

Het is mijn recht, zegt Micha, dat de Heere uitvoeren zal. Christus' gerechtigheid, mijn recht ten leven, zo leert de Heere het Zijn volk kennen. O gelukkig volk, dat in die gerechtigheid zijn eeuwige behoud vinden mocht.

Het is een recht van behoud, van vrij spraak en van beschaming van alle beschuldigers: "Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods?" Satan stond aan Jozua's rechterhand om hem te weerstaan, alsof Hij recht kon laten gelden op de hogepriester, die in vuile klederen stond voor God. Maar de Heere zeide: "De Heere schelde u, u satan, ja de Heere schelde u, Die Jeruzalem verkiest." Het recht in Christus zegevierde.

De Heere voert het Zelf uit, als Hij, in de handhaving van het recht van Zijn volk het vrijmaakt van alle benauwers. Zo zal des Heeren kerk van goedertierenheid en recht zingen en de hoop op het recht van Sions grote Held het doen zingen, gelijk onze derde gedachte ons zal doen zien:

3. Zijn zalige verlustiging in het recht Gods.

"Ik zal mijn lust zien aan Zijn gerechtigheid", besluit Micha in onze tekst.

Wij merkten reeds op, dat de profeet het oog heeft op de wraak des Heeren aan de vijanden van Israël. Vanwege hun zonden had Jakobs zaad zich de verwerping waardig gemaakt. Maar de Heere zou het volk, dat Hij Zich ten erve verkoren had, behouden. Hij wilde Zijn recht op dat volk laten gelden. Daarom werd Israël verlost uit de hand dergenen, die het haatten. Aan Gods gerechtigheid zal het zijn lust zien. Door die gerechtigheid zal het behouden worden, al mist het alle recht in zichzelf, ja al is het vanwege de zonde gans doemwaardig. Sion zal door recht verlost worden, en haar wederkerenden door gerechtigheid.

En dat Sion is het van eeuwigheid verkoren volk. God bestemde het in Christus tot de zaligheid. Uit soeverein welbehagen alleen. Niet om voorgezien geloof of goede werken, maar uit loutere soevereiniteit zijn hun namen geschreven in het boek des levens en des Lams. Het behaagde God hun de zaligheid te beschikken, door de diepte van Adams val heen, waarin Hij hen mede besloot, opdat Hij in barmhartigheid aan hen zou verheerlijkt worden, gelijk aan de verworpenen in rechtvaardigheid. Dit leert ons Christus als Hij Zijn Vader dankzegt beide voor de verkiezing en voor de verwerping, zeggende: "Ik dank U, Vader, Heere des hemels en der aarde, dat Gij deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen hebt, en hebt ze de kinderkens

geopenbaard; ja Vader, alzo is geweest het welbehagen voor U."

Gods lust is tot de verheerlijking van Zijn deugden, zowel in degenen, die verloren gaan, als in degenen, die door de barmhartigheid Gods, behouden worden. Maar de barmhartigheid Gods kan geen opening verkrijgen dan alleen in de volkomen voldoening aan de gerechtigheid. En opdat dit geschieden zou, is Christus met Zijn hart borg geworden.

In het verbond, gesloten in de eeuwigheid, heeft Christus Zich, representerende de uitverkorenen, verbonden de geschonden gerechtigheid volkomen te voldoen. Hij heeft Zijn betaling gelegd in de handen van Zijn Vader en op grond daarvan de uitverkorenen verkregen tot Zijn eigendom. "Vader, zij waren Uwe, maar U hebt Mij dezelfde gegeven." Zij waren des Vaders, uit kracht van soevereine verkiezing, en zij zijn het eigendom Zijns Zoons door des Vaders gift op grond Zijner borgstelling Dienovereenkomstig heeft Christus Zich als een schuldenaar onder het recht Gods gesteld en de toorn Gods gedragen tot Hij alles had volbracht. Wat Zijn uitverkorenen met al Adams nakomelingen in het eeuwig verderf moesten dragen, heeft hun Borg en Zaligmaker geleden toen Hij Zich offerde aan Zijn Vader. Op Hem daalde de volle toorn Gods; Zijn zweet werd als grote druppelen bloeds, die op de aarde afliepen; Hij kwam in de ontzettende verlating van Zijn Vader, terwijl de zon verduisterd werd op het midden van de dag; Hij stierf de vervloekte kruisdood, omdat alleen door die weg de gerechtigheid kan voldaan, die door de zonde geschonden is en die het oordeel des doods eist.

En toch was in dat lijden en in dat dragen van de eeuwige toorn Gods Christus nimmer voorwerp van Gods toorn. De Vader had Zijn welbehagen in Hem, gelijk Hij tot twee malen toe van de hemel uitgeroepen heeft, én bij de doop, én op de berg der verheerlijking. Dat welbehagen bleef Hij in Christus behouden, ook toen Deze kroop als een worm in het stof en toen Hij, hing aan het vloekhout. Ja, dat welgevallen had Christus Zelf in Zijn offerande, gelijk Hij sprak van Zijn lijden en sterven toen het aanstaande was, en de lofzang zong als Hij de Paaszaal verlaten ging. Zingende ging de Heere Jezus de weg der onbeschrijfelijk bange offering op, omdat Zijn ziel lust had in de verheerlijking der gerechtigheid. Hij heeft Zich met een volkomen gewilligheid in de dood gegeven. Hij Zelf spreekt: "Ik heb lust, o Mijn God, om Uw welbehagen te doen, en Uw wet is in het midden Mijns ingewands."

O, hoe groot is de gewilligheid van Christus om het werk te volbrengen, dat Zijn Vader Hem heeft toebetrouwd, namelijk om in de verheerlijking van de geschonden gerechtigheid en in het dragen van de vloek der zonde de uitverkorenen te behouden, opdat het welbehagen des Heeren door Zijn hand gelukkig voortga.

Er zijn mensen, die zich maar niet verenigen kunnen met de soevereiniteit Gods van het eeuwig einde van de mens ter zaligheid en ter verdoemenis, zonder aanmerking van deugd of zonde. Zou dan God een mens tot zijn verdoemenis bestemmen? zo vragen zij. Maar dat zij op Christus zien. Heeft God lust gehad in de vernedering van Zijn geliefde Zoon tot de dood en in de neerdaling ter hel?

Ja, God had er lust in, daarom omdat Zijn deugden in die vernedering volmaakt uitblinken. Alzo heeft God lust in de verheerlijking Zijner gerechtigheid in de verdoemenis der goddelozen, die daartoe naar Zijn soeverein welbehagen zijn gezet en zichzelf door hun zonden dat oordeel waardig maken. En opdat Zijn barmhartigheid door volkomen voldoening zou verheven worden, heeft Hij Zijn eigen Zoon niet gespaard. Daartoe heeft Christus Zichzelf niet gespaard, maar Zich overgegeven tot de dood. Hij is niet teruggeschrikt toen de bange worsteling kwam, die Hij wist dat komen zou en die kende, Hij is de Apostel en Hogepriester onzer belijdenis, Die getrouw is Degene, Die Hem gesteld heeft, zegt Paulus (Hebr. 3). Door gerechtigheid

heeft Hij Zijn van de Vader verkregen volk verlost. In Hem zijn dezen vrijgesproken toen Hij Is gerechtvaardigd in de Geest. Met Hem zijn zij gezet in de hemel. Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? Wie, nu het recht volkomen is voldaan door Christus, ije in hun plaats rechterlijk is veroordeeld en de wet van haar vloek heeft ontpapend door een eeuwiggeldende voldoening?

Op de hechte grondslagen der gerechtigheid is de verlossing vim de verkorenen Gods gebouwd. En in de van God bepaalde tijd zal die gerechtigheid hun worden toegeëigend en zal een dadelijke vrijspraak volgen. Dan zullen zij hun lust zien aan Zijn gerechtigheid.

Zingen wij nu eerst uit Psalm 69: 13:

*Dat zal de HEER' veel aangenamer zijn
Dan os of var, die hunne klauw verdelen,
De blijdschap zal het hart der vromen strelen,
Als zij mij zien, verlost van smart en pijn.
U, die God zoekt in al uw zielsverdriet,
Houdt aan, grijpt moed, uw hart zal vrolijk leven.
Nooddruftigen, veracht Zijn goedheid niet;
Nooit zal Hij Zijn gevangen en gebeven.*

Toepassing.

De grondslagen der zaligheid liggen in Gods soeverein welbehagen; ze zijn gefundeerd in de volmaakte gerechtigheid van Christus, Die is opgevaren met gejuich en met geklank der bazuin. De verlost en voor de troon hebben hun Heere en Zalig-maker met gejuich ontvangen, toen Hij met eeuwige eer en heerlijkheid werd gekroond. O, welk een aanschouwen moet het voor hen geweest zijn, toen zij hun Immanuël zagen inkomen in het heiligdom, dat niet met handen gemaakt is. De hemelen zijn vervuld met gejuich en met geklank der bazuin. De engelenschen gaven Hem eer. De gezaligden hebben Hem met onuitsprekelijke blijdschap ontvangen. Eens zullen alle uitverkorenen eeuwig Hem prijzen, Die hen gekocht heeft met Zijn bloed en Die hun lust gaf aan Zijn gerechtigheid.

Die lust is de vrucht van de dadelijke toepassing der gerechtigheid en van de toe-eigening des geloofs. In de wedergeboorte, die geschiedt als God een mens uit de dood roept tot het leven, past de Heere Zijn volkomen gerechtigheid aan Zijn volk toe. Hij brengt hen door Zijn Heilige Geest uit de staat der verdoemenis over in de staat der verzoening met God. Hij werkt een staatsverwisseling.

Waar die staatsverwisseling gemist wordt, zijn en blijven wij kinderen des toorns, hoe godsdienstig en vroom wij overigens ook zijn. Dit onderscheidt al Gods oprechte volk van de naamchristen. Hoewel echter de Heers Christus en Diens gerechtigheid ten volle toereken, mist menig een de oefening van het geloof om de geschonken weldaden toe te eigenen en alzo zijn lust te zien aan Zijn gerechtigheid. Toen Petrus Christus alleen nam en bestrafte omdat de Heere van Zijn lijden en sterven sprak, zag de discipel weinig lust aan de gerechtigheid van Christus. Toen Mozes op de steenrots sloeg en Christus verdrong van voor het volk, was er weinig van het aanschouwen der lust aan Zijn gerechtigheid. Gebonden onder de wet, veroordeeld door de zonde, steunend maar al te zeer op eigen gerechtigheid, is het oog des volks dikwijls zeer gesloten voor de gerechtigheid van Christus. Het mocht de Heere behagen de banden los te maken, die ons verhinderen tot Christus te komen en in Zijn gerechtigheid onze lust te zien.

Koopt ogenzalf van Hem, opdat u, moogt zien, volk. Laat uw lust niet zijn in uzelf; in

uw afgelegde weg; maar in de gerechtigheid van Christus, waarin u alleen voor God bestaan kunt. Verzaakt alles buiten Hem. Laat uw ziel zinken op het vaste fundament Zijner gerechtigheid. De Heere ontdekke u en drijve u voort als een verontruste, opdat uw rust in Christus zij. O volk, zie uw lust aan Zijn gerechtigheid. God Drie-enig heeft aan die gerechtigheid lust. Zou dan Zijn volk zich er niet in vermaken? Hoe zou onze mond van goedertierenheid en recht moeten zingen. Laat er een gedurig gebruikmaken van Christus zijn in onze harten door het geloof. In onszelf blijven wij de dood onderworpen, doemwaardig voor God. Dat doe ons telkens weder bij vernieuwing ons buigen voor God en ingaan in de gerechtigheid van Hem, Die verheerlijkt is aan de rechterhand des Vaders.

En u, onbekeerden van hart, God moge uw ogen openen voor de staat van uw ellende, voor uw schuld en zonden, voor het ongenoegzame van uw eigen gerechtigheid, opdat u de gerechtigheid van Christus mocht leren kennen en zoeken terwijl het heden voor u genaamd wordt en ook u uw lust aan Zijn gerechtigheid moogt vinden, eer die gerechtigheid lust hebben zal in uw eeuwig oordeel. Amen.

11. De zaligspreking der treurenden

Predicatie over Mattheüs 5: 4

Psalm 103: 1

Lezen: Mattheüs 5: 1-16

Psalm 51: 1, 2

Psalm 42: 3

Psalm 139: 14

Psalm 103 is wel genaamd het Hooglied onder de Psalmen. De dichter bezingt de lof des Heeren en gedenkt de rijkdom der genade hem bewezen. God is groot in al Zijn daden, en zo het geloof deze met levendige oefeningen mag beschouwen en omhelzen, wordt de kleinste weldaad oneindig groot. Dit doet de dichter uitroepen:

*Vergeet nooit één van Zijn weldadigheden,
Vergeet ze niet; 't is God, Die z' u bewees.*

Hij redde zijn ziel van het verderf; Hij vernieuwt zijn jeugd als van een arend. Hij maakt Zijn volk telkens weer jong en doet het met hoge vluchten opklimmen in Zijn heiligdom.

Velen hebben door hun wereldsgezindheid een indruk van de dienst van God, alsof deze een slavendienst is van kniezers en dompers. Hun vermaak is echter in de slavendienst der zonde, waarin nimmer ware blijdschap te genieten is, omdat de wortel van al het wereldse leven bitter is en het oordeel Gods draagt. In de dienst des Heeren is echter een vermaking en blijdschap, die in de hemel volmaakt zijn zal. En zo Gods volk slechts een weinig wordt opgewekt door de Heilige Geest, verblijdt het zich met een onuitsprekelijke en hemelse vreugde. Dan zingt dat volk, zo de wereld niet zingen kan. Het zingt van de wegen des Heeren en van de weldaden die de Heere bewezen heeft.

O, die blijdschap komt niet zonder droefheid; niet zonder treuren over zonden en ellende; een treuren, dat ook van alle treuren der wereldlingen is onderscheiden en dat God welbehaaglijk is. De Heere Jezus heeft dan ook die treurenden zalig gesproken, gelijk wij vernemen uit Mattheüs 5: 4:

"Zalig zijn die treuren, want zij zullen vertroost worden."

In dit woord beluisteren wij:

De zaligspreking der treurenden. Laat ons nu overdenken:

1. Het treuren van de wereld.
2. Het treuren van de zalig gesprokenen.
3. De vertroosting van de oprecht treurenden.

Na de verzoeking in de woestijn, waarin de Heere Jezus de satan overwon, is Hij weergekeerd naar Galiléa. Daar verheerlijkte Hij Zijn wonderen ter genezing van alle zieken, die tot Hem gebracht werden. En vele scharen volgden Hem na van Galiléa, en van Decapolis, en van Jeruzalem en van Judéa en van over de Jordaan. En Jezus, de scharen ziende, is geklommen op een berg. Van die berg heeft de Heere de Bergrede gesproken, die ons beschreven is in Mattheüs 5, 6 en 7. Die Bergrede omvat dus meer dan alleen de zaligsprekingen. De Heere bestrafte er ook de farizeeën in, die hun

aalmoezen gaven en baden om van de mensen gezien te worden. Hij vermaande geen schatten te vergaderen op de aarde, waar ze de mot en de roest verderft en waar de dieven doorgraven en stelen, maar in de hemel. En Hij besloot deze rede met de gelijkenis van de voorzichtige man, die zijn huis grondde op de steenrots, en van de dwaas, die het bouwde op de zandgrond.

Uit het geheel van deze Bergrede is dus wel duidelijk, dat zij niet is te verstaan als een algemeen zaligspreken, gelijk velen haar willen verstaan, die noch van de doodsstaat des mensen, noch van de verlossing door Christus iets weten willen. Zulk dwepen met de Bergrede wordt door deze zelf weerlegd. Het heeft dan ook in de eerste plaats onze aandacht, dat er treuren is, dat niet wordt zalig gesproken. Dat is:

1. *Het treuren van de wereld.*

Dat treuren vindt zijn oorzaak in de zonden. Waren er geen zonden, er waren ook geen wonden. God heeft de mens recht geschapen, naar Zijn beeld en gelijkenis, in Zijn onmiddellijke gemeenschap. In die volheerlijke staat was geen droefheid; in het Paradijs was een verblijden in de Heere en een vermaken in al Zijn werken. Smart noch leed werd er gevonden, noch naar de ziel, noch naar het lichaam. Ja, in die staat was de mens onsterfelijk.

Maar de zonde sloeg de breuk; zij sloeg de breuk tussen God en ons; zij stelde Adam en al zijn nakomelingen schuldig tot het oordeel van de drievoudige dood. Alle tijdelijke en eeuwige straffen zijn door de zonde over ons gekomen en het aardrijk is vervloekt om onzer zonden wil.

Ons aller plaats is naar het rechtvaardig oordeel Gods in het eeuwige vuur, met de duivel en zijn engelen; de hel is ons deel geworden. Reeds rust dat Goddelijk oordeel op geheel de wereld; doornen en distelers brengt zij voort. De geestelijke doodsstaat, die bestaat in het gemis van Gods gunst en het rusten van Zijn heilige toorn op elk mens van nature, heeft alle ware blijdschap weggerukt.

In welke uitpattingen de mens ook vermaking zoekt, zijn ziel blijft leeg en onvoldaan. Hij moge in sport, bioscopen, in komedie en theater zijn vermaak zoeken, maar wat hij ook bedenkt, zelfs het zwijnendraf van de wereld zal zijn honger niet kunnen stillen.

Ook zijn godsdienst is hol. Hoewel zijn wandel moge te prijzen zijn en de betrachtning van. Gods Woord en wet hem voor vele zonden bewaart, de wezenlijke voldoening ligt niet in hetgeen uiterlijk is. Tenzij wij in Gods gunst en gemeenschap worden hersteld, zal onze ziel leeg blijven en de ware blijdschap missen, waarvan de dichter zeide: "Gij hebt meer blijdschap in mijn hart gegeven, dan ter tijde dat der goddelozen koren en most vermenigvuldigd is. Voeg nu daarbij, alle lijden dat de mens in dit leven is onderworpen en dat hem van al zijn uiterlijke vreugde berooft en hem doet treuren en klaaglijk wenen. Welke smarten en krankheden is de mens onderworpen; bezoek de ziekenhuizen en zie het nameloos lijden dat door de zonde, gekomen is. Hoor de klachten van duizenden en nog eens duizenden over de achteruitgang in hun zaken; over werkloosheid; over verarming, die over hen gekomen is. De blijdschap over hun rijkdom en voorspoed was slechts kort. Het tijdelijk goed is een onzeker bezit. Ja, erger, de dood rukt de naaste bloedverwanten weg en in zak en as zitten weduwen en wezen, mannen en vrouwen, ouders en kinderen neder, terwijl alle mengen nietige vertroosters zijn.

De wereld is vol van leed en smart en gewezen. En hoe verstaanbaar dit treuren ook is, op zichzelf is het een droefheid der wereld, die de dood werkt.

Gods Woord geeft hiervan zeer sprekende voorbeelden. Kaïns hart riep over de grootheid van zijn zonde, maar deed hem niet tot Christus vluchten; Ezau zocht de

plaats des berouws, maar vond die niet; Saul viel in zijn eigen zwaard; Achitofel, treurde over de verwerping van zijn raad, en verhing zich. Zelfs in de vernedering van Achab en in de tranen van Orpa werd niet het treuren gevonden waarop de Heere Jezus in onze tekst ziet. Het staat er tot onze lering geschreven.

Voor al in deze oppervlakkige tijden dient wel aangedrongen op een waarachtig treuren, opdat wij noch onszelf, noch onze medereiziger naar de eeuwigheid rust geven op grond van een traan, die wij schreiden of een aandoening van ons gemoed over bedreven zonden.

In al de genoemde gevallen werd gemist het bedroefd zijn naar God. Er was in het hart geen vallen onder God; geen erkennen van Zijn recht al zou Hij ons eeuwig verdoemen. Tot die hartelijke, oprechte erkenenis komt een algemeen overtuigende niet. Bij, al zijn tranen is er in hem ook niet de verbreking des harten, die de Heere werkt als Hij het stenen hart wegneemt en een vleschen hart in deszelfs plaats geeft. Liet er toch nauwkeurig op, dat de wettische consciëntie-beroeringen hard zijn en wreed; met vele verschrikkingen vervullen.

O, er worden vele tranen geschreid, die de Heere niet in Zijn flessen vergadert. Want bij al de droefheden die buiten hartvernieuwende genade omgaan, blijft elk mens, die hij is: dood door de zonden en misdaden. Van al dat treuren klaagt de Heere door de profeet Hoséa: "Zij roepen ook niet tot Mij met hun hart, wanneer zij, huilen op hun legers."

Wij moeten een Borg kennen voor onze schuld; wij, moeten in dit leven met God worden verzoend. Het moge velen hard in de oren klinken, maar toch ik mag niet anders dan u wijzen op het ongenoegzame van al onze gestalten en werkzaamheden. Zouden wij de grond van zaligheid in ons treuren leggen, wij zouden Christus verloochenen en velen zalig spreken, van wie de Heere eenmaal zeggen zal: "Ik heb u nooit gekend." Want er is een treuren der wereld en het einde daarvan is de dood.

De Heere Jezus spreekt dan ook de treurenden zalig, die een andere droefheid hebben; een droefheid naar God, die een onberouwelijke bekering werkt tot zaligheid. Hij heeft Zijn discipelen tot Zich geroepen, de twaalven en degenen, die met hen in Hem geloofden. De zaligsprekingen gelden volstrekt niet alle mensen. Integendeel sluiten allen uit, die nimmer het leven uit hun eigen hand verloren hebben en in hun aangeboren dodelijke gerustheid elkaar toeroepen: "Ulieden zal geen kwaad overkomen."

De mens die leeft gelijk hij geboren is, komt de zaligheid niet toe. De toorn Gods rust op hem. O, dat wij het eens ter harte mochten nemen, eer het eeuwig verderf ons deel zijn zal. Er ligt in de zaligsprekingen een toetssteen voor een iegelijk mens en zij vormen een troostbron voor de oprechten van hart. Die kennen het treuren, waarvan de Heere Jezus in onze tekst spreekt. Letten wij dan nu:

2. Op het treuren der zaliggesproken.

Zij treuren over de zonde. Door ontdekkende genade, getroffen door een pijl van de boog des Heeren, zijn hun ogen geopend voor de staat van hun ellende. In één ogenblik is hun gehele leven voor hun oog blootgelegd. Het gaat hun gelijk de Samaritaanse vrouw, die uitriep: "Hij heeft mij alles gezegd, wat ik gedaan heb." Hoewel de Heere slechts één zonde haar noemde, werd zij overreed, dat geheel haar leven naakt bloot lag voor Hem. En dat gehele leven is een leven der zonde. Tot hun kindse dagen toe wordt het volk schuldig gesteld. God bindt de zonden op hun hart en stelt die in het licht van Zijn onkreukbaar recht, dat voldoening en wraak eist, want God kan de schuldige geenszins onschuldig houden. Er zijn veel mensen, die vanwege een wettische ontwaking der consciëntie met zichzelf te doen krijgen. Zo dan de

consciëntie maar weer een weinig zwijgen gaat, vleien zij zich in een valse rust en niet weinigen geloven van zichzelf, dat er toch wel iets goeds aan hen is geschied. Om Gods eer en recht bekommeren zij zich niet en het schijnt wel, alsof zij, zonder Christus zalig kunnen worden. Hoe bedrogen zullen zij uitkomen, als die nabij het koninkrijk Gods gekomen zijn en buiten geworpen zullen worden.

Maar het aan zijn zonden ontdekte volk heeft een levende indruk van de majesteit en gerechtigheid des Heeren. O, dat doet hen in tranen uitbarsten en uitroepen: "Het is buiten hoop! liet is buiten hoop." Zij vallen het recht Gods toe, en moeten bekennen, dat God recht zou zijn, indien hij hen eeuwig zou verdoemen. De hardheid van hun ziel breekt. Zij buigen onder God, om hun Rechter om genade te bidden. Want deze treurenden hebben een ware zielsverbreking; zij komen in een ootmoedige gestalte voor de Heere, met de koorden der veroordeling om de hals.

Daarbij leren zij de, zonde zó gruwelijk kennen in haar gans verdorven aard, dat zij is de krenking van al Gods deugden. Dit doet hen te meer treuren. O, zij roepen: "Henen uit; henen uit." Zij verlaten hun zondig leven; hun ijdele en oppervlakkig godsdienstige vrienden. Al zou er hemel zijn noch hel, zij kunnen bet in de zondedienst niet uithouden. Zij doen een oprechte keus, om liever met het volk van God kwalijk gehandeld te worden dan de genietingen der zonde te hebben. Hun verdorven hert veroordeelt hen en doet hen wenen voor Gods aangezicht.

Er is geen beteren aan. Integendeel, het wordt veeleer erger. De zonde is levendig geworden en dreigt hen te overweldigen. Het is alsof het opstijgt tot in hun keel toe. O, de godslasterlijke gedachten en onheilige bewegingen huns harten! God is waardig om gediend en gevreesd te worden, maar zelfs tegenover al de goedertierenheden, die de Heere hun bewijst, zien zij dag en nacht, niet anders dan hun zonden en overtredingen. Hun zonden zijn meer dan de haren huns hoofds; wie zal ze tellen? Zij klagen en wenen voor de Heere. Hun droefheid is niet te stillen door al het goed van de wereld.

De diepe oorzaak van hun droefheid ligt in hun Godsgemis. God te moeten missen is hun erger dan de dood en deze treurenden kunnen uit hun diepe droefheid slechts worden verlost door herstelling in Gods gunst en gemeenschap. Het wordt hun vragen: "Is er nog een weg, dat ik weder tot genade kom?", dat wil zeggen, dat ik weder in de gemeenschap Gods word hersteld, gelijk Adam in de staat der rechtheid in Gods gunst wandelde.

En al wordt hun ziel bij ogenblikken verkwikt en verblijd, als zij hun nood de Heere mogen klagen, of als de nodigingen van Gods Woord hen sterken en bemoedigen, de kloof, die door de zonde tussen God en hen geslagen is, veroorzaakt voortdurend een hartelijk treuren. Meer en meer zien zij, dat alles ongenoegzaam is, om de droefheid weg te nemen. Gods volk kan hen niet redden, Gods knechten kunnen hen niet helpen; hun zoete gestalten, waarin zij wel steeds zouden willen verkeren, kunnen hen niet vervullen. Zij krijgen een Borg voor hun ziel nodig.

Zo treuren zij over het gemis van Christus. Hij betuigt Zelf: "Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven. Niemand komt tot de Vader dan door Mij." Maar zij kennen Hem niet, al hoorden zij van kindse dagen af van Hem spreken; ja al aten zij uit Zijn schuren, gelijk de broeders uit Jozefs schuren, Hem kennen zij niet, tot Hij Zichzelf aan hen openbaart door de krachtadige werking van de Heilige Geest. Die zal Hem verheerlijken. Hij is de Heelmeester, Die balsem heeft uit Gilead.

Velen van Gods kinderen moeten gedurig betreuren hun gemis van de vereniging met Hem door het geloof. Hij is hun geen vreemde. Zij smaakten Zijn liefde, en die gaat de liefde der vrouwen te boven. Met Petrus moesten zij wel uitroepen: "Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods." Zijn beloften sterkten hun geloof en hoop. Ja het is een rijke Jezus en een arm zondaar. Maar hun ziel haakt naar de volle vereniging met Hem, opdat zij met de bruid mogen zeggen: "Hij is de mijn en ik ben de Zijne, Die weidt onder de leliën." Zo het gemis van de vereniging met Hem op hun hart gebonden wordt, vervult een droefheid hun ziel, die hen doet uitroepen: "Spreek U tot mijn ziel: "Ik ben uw heil." Veel meer moesten zij in deze treuringen verkeren en geweld doen op Zijn liefdehart, opdat zij het nemen met een van hun ogen en met een keten van hun hals

Ja, zij kunnen treuren omdat zij niet meer oprecht treurende zijn. Maar in de grond huns harten ligt toch dat uitzien en verlangen naar Zijn komst. Zij zeggen met de dichter: "Hoe lang, Heere; hoe lang?"

Deze treurenden kunnen met hun bekering en rechtvaardigmaking zich niet troosten. God brengt hen van de hoogten huns harten af. De ontdekkende genade maakt klein en arm voor God. Christus is niet alleen de verzoening voor de zonde, maar Hij is ook de Levensvorst. In Hem is de fontein des levens en Zijn volk kan alleen leven uit Hem. Maar hun dwaas en rustzoekend hart, zou, buiten Hem rusten op de ontvangen genade. De Heere echter stelt hen naakt als ten dage toen zij geboren werden. En nu wordt het een treuren over de afzwerpingen van Hem. De dagen van hun jeugd en ondertrouw waren zo anders. "Ik zal opstaan", zeggen zij, "en wederkeren tot mijn vorige man, want toen was mij beter dan nu." Het wordt zulk een arm volk, in wie Christus leven zal.

Voeg daarbij de vreselijke aanvechtingen des satans zo zielsontroerend, dat zelfs de benauwingen des harten geen rust geven, om tot God te vluchten. Het kan hun zijn, of al de duivelen uit de hel hen bespringen zullen. Alleen de kracht van hun Koning kan hen uitredden. Wie ooit in de bestrijdingen geweest is, kent iets van de diepten des satans, die Gods volk doen treuren en in het zwart gaan.

Voeg daarbij nu nog de verbergingen Gods van Zijn gunstgenoten. Er zijn wel tijden, in het beginsel des wegs, dat de Heere gedurig nabij Zijn volk is met Zijn gevoelige genade en zo Hij deze maar een weinig intrekt, dat zij vrezen nog om te komen. Maar zo de grond der zaligheid in Christus gevonden wordt, valt die uit de gevoelige genade meer weg. *Al doodde Hij mij, zo zal ik nog op Hem hopen.* Evenwel behaagt het de Heere soms, om Zich op zulk een gevoelige wijze van Zijn volk te verbergen, dat het hun is alsof zij, het aangezicht huns, Vaders niet meer zullen aanschouwen.

O, mijn vrienden, het is in geen woorden uit te drukken welk een diepe droefheid dit veroorzaakt in het hart dergenen, die de Heere vrezen. Al ligt hun staat vast in God toch wordt hun ziel niet recht bewogen over wat de Heere in hen wrocht, zij gevoelen zich van God verlaten. Hij, antwoordt niet op hun geroep; Zijn Woord is gesloten. Zij, zijn als een verlaten vrouw en bedroefde geest. Het zijn de wegen des Heeren met de Zijnen, opdat zij al hun heil alleen in God stellen en verstaan dat buiten Hem niets hen troosten kan. Gods volk moet ook in zijn bekering gebroken worden, om in God al hun zaligheid te hebben.

Tenslotte wijs ik nog op de vele treuringen, die Gods kinderen hebben

vanwege de diepe verdrukkingen, waaraan zij, in dit leven onderworpen zijn. De Heere Jezus heeft het Zelf gezegd: "In de wereld zult gij verdrukking hebben", en elk van Gods volk krijgt zijn deel er van. Hier zijn de tegenheden in hun persoonlijk leven; hun stil verdriet, soms in hun eigen huis, en niet minder door de vijandschap der wereld.

Daarbij komen de verdrukkingen, die in de oordelen Gods over de wereld, ook Zijn volk treffen. Wij behoeven niet verder te gaan dan deze dagen. O, Gods volk moet wel zuchten en in het zwart gaan nu de hand Gods is opgeheven tegen de zonde van de tegenwoordige boze wereld.

De slagen gaan hun niet voorbij, al wil God ze besturen ten nutte van Zijn uitverkoren kerk. *Want alle dingen zullen medewerken ten goede, degenen die naar Zijn voornemen geroepen zijn*, maar bij God is een vreselijke majesteit. En die majesteit blinkt uit in Zijn gerichten op aarde. Zo maar onze ziel er onder bukken mag, wij zullen verademing verkrijgen onder de oordelen des Heeren, al is de verdrukking geen zaak van vreugde en is er een treuren bij de levenden, die eenmaal uit de grote verdrukking komen zullen. Zij zullen er uit komen, die hun klederen hebben wit gewassen in het bloed van het Lam.

Ziedaar, enkele zaken uit het leven van de treurenden, die zalig gesproken worden. God eist de droefheid zeggende: "Scheurt uw hart en niet uw kleren." Maar Hij, werkt ze ook Zelf en ze is Hem welgevallig; want de offeranden Gods zijn een gebroken hart: "Een gebroken en verslagen hart zult U, o God, niet verachten."

Deze treurenden nu worden door de Heere Zelf zalig gesproken. Hierin ligt:

3. Hun vertroosting, waarbij wij nu in de derde plaats onze aandacht bepalen.

Velen, die iets willen schijnen en naar gronden in zichzelf zoeken, opdat zij maar voor bekeerde mensen mogen worden aangezien gelijk zij zichzelf er voor houden, achten het van geen waarde, wat God van hen zegt. Zij zoeken de gunst van de mensen en houden het voor genoeg, zo dezen hen maar zalig spreken. Is er dan hier of daar een bekeerde man of vrouw, een ouderling of leraar, die hen zegent en hun werk voor waarheid houdt, zij klemmen zich zozeer aan zulk een oordeel vast, als waren zij op een steenrots gegrondvest. Gedurig beroepen zij zich dan op deze of die. Levende bekommelingen kennen zij niet; gelovige begeerten naar Christus zijn hun vreemd. Zij vertonen de eigenschappen van gerusten te Sion en de zekeren op de berg van Samaria, over wie de Heere een wee uitroept.

Met de ware treurenden is het zo geheel anders. Zij kunnen de grond van hun zaligheid in zichzelf niet vinden; dikwijls zijn de veroordelingen in hun hart zó sterk, dat zij in grote twijfel verkeren, of de Heere wel het goede werk in hen begonnen is. De bemoedigingen van Gods volk en knechten veroordelen hen soms nog meer, daar de vrees hen beklimt, ook Gods volk nog bedrogen te hebben. O, zeggen zij dikwijls bij zichzelf, had ik toch maar nooit iets over mij zelf gesproken. Dat alles dient mede er toe om hen van alle mensen, ook van Gods volk af te brengen, hoe hoog en gelukkig zij des Heeren kinderen ook achten. Deze kunnen hen toch niet helpen. Met de dichter roepen zij, uit: "Heere, spreek U tot mijn ziel: Ik ben uw heil."

En zie, nu spreekt de Heere Jezus de oprechten van hart, de treurenden zalig, die bedroefd zijn met een droefheid naar God, welke een onberouwelijke bekering ter zaligheid werkt. Zijn zaligspreking is naar waarheid; Hij kent het hart en proeft de nieren. *Dit is het vaste fundament Gods dat staat: de Heere kent degenen, die de Zijnen zijn*. Zijn zaligspreking rust niet op beweeglijke gronden van het gemoed en gevoel des mensen, maar op het eeuwig, onveranderlijk, vrijmachtig welbehagen van Zijn Vader en op de koping met het dierbaar bloed des Middelaars, en op de

krachtdadige toebrenging van de Heilige Geest. God kroont Zijn eigen werk en dat is onberouwelijk en zal eeuwig bestaan. Christus is de Leraar der gerechtigheid. Hij betoont Zijn volk: "De Geest des Heeren Heeren is op Mij, omdat de Heere Mij, gezalfd heeft, om een blijde boodschap te brengen de zachtmoedigen; Hij heeft Mij gezonden om te verbinden de gebrokenen van hart, om de gevangenen vrijheid uit te roepen, en de gebondenen opening der gevangenis; om uit te roepen het jaar van het welbehagen des Heeren en de dag der wraak onzes Gods."

Zijn Naam is Ontfermer en Hij ontfermt zich over de Zijnen. Hij gaf Zijn knechten last, om de treurigen Sions te vertroosten: "Troost, troost Mijn volk zal ulieder God zeggen; spreekt naar het hart van Jeruzalem en roept haar toe, dat haar strijd vervuld is, dat haar ongerechtigheid verzoend is; dat zij van de hand des Heeren dubbel ontvangen heeft voor al haar zonden."

Ja, de treurenden zijn zalig. In het treuren, waarvan de Heere in onze tekst spreekt, ligt reeds zaligheid. Voor al de vreugd in de wereld zou Gods volk de ware, hartelijke zielsdroefheid nooit willen missen. Zij verstaan wel, wat een Godvruchtig dichter eens zong:

*Hoe het zij, mijn droeve ogen,
Laat uw springbron nooit verdrogen;
Houdt van schreien nimmer mat,
Steeds mijn wang en leger nat.*

Zalig zij, die treuren om Gods gemeenschap; om Christus, opdat zij Hem tot hun Zaligmaker door het geloof mogen ontvangen; om hun schuld en zonden opdat deze worden verzoend en er ook van geheilgd worden; uit hun verdrukkingen verlangende naar de verlossingen des Heeren en naar de eeuwige zaligheid om Hem te loven en te prijzen. Ja ze zijn zalig.

De natuur leert zulk een treuren niet. God deed hen overgaan van de dood in het leven. Zij kennen een staatsverwisseling. Hun droefheid zal tot blijdschap worden. Dat zal hun geluk volmaken. Want toch al ligt in hun treuren blijdschap en zaligheid, de grond van hun behoud ligt niet in het treuren.

Christus zegt niet: "Zalig zijn zij omdat zij, zulke tranen storten", maar Hij belooft hun vertroosting: **"Want zij zullen vertroost worden."**

Dat is het heil aan de ware Sionieten toegezegd. O, de wereldling ziet met verachting op de dienst van God. Hij denkt, dat het in die dienst maar altijd treuren en kniezen is. Maar hij weet niet welk een heil er in de liefdedienst des Heeren is, waarvan elk, die er toe van God wordt aangenomen, oprecht zeggen mag: "Die liefdedienst heeft mij nog nooit verdrotten."

De vertroosting Gods zijn niet klein. Ik, wil er iets van zeggen, opdat het treurende volk er door bemoedigd moge worden en de genade Gods erkennen, die de Heere hun schonk.

De vertroosting des Heeren ervaart het volk van God niet alleen als het zijn hart voor de Heere uitstorten mag en tot Hem de toevlucht nemen; of ook als Gods volk van diezelfde bevindingen hoort spreken die in hun hart zijn, zodat er een wonderlijke overeenstemming is en de harten ineensmelten; maar in het bijzonder vertroost de Heere Zijn treurend volk door de opening van het Evangelie. Door de kracht van de Heilige Geest verkrijgen de nodigingen van Gods Woord een zielsinnemende kracht. Christus spreekt Zelf Zijn bedroefde volk aan: "O, alle gij dorstigen, komt tot de wateren; en gij die geen geld hebt, komt koopt en eet; ja komt, koopt zonder geld en zonder prijs wijn en melk." Hij geeft Zijn nodiging kracht in hun harten: "Komt tot

Mij, allen, die vermoeid en belast zijt; en Ik zal u rust geven voor uw zielen." O, welk een vertroosting gaat er dan van Gods Woord uit voor het treurende volk. Het mag met David wel zeggen: "Als ik Uw Woord gevonden heb, heb ik het opgegeten en het was zoeter dan honing en honingzeem."

Met de koorden Zijner goedertierenheid trekt de Heere hen tot Zich. Hij, wil Zichzelf in Zijn Woord aan hen openbaren. Wie zal de troost en blijdschap in woorden beschrijven, die de Heere Zijn volk schenkt, als Hij hun ogen verlicht, om Christus te aanschouwen, Die de Weg, de Waarheid en het Leven is. Vlees en bloed heeft hun dat niet geopenbaard. Is dan alles ongenoegzaam om hun ziel te troosten, in Hem is een volkomen verlossing.

Hun leven wordt zo geheel anders. Weleer zochten zij hun troost en voldoening zo in hun gestalte; maar hoe verandert dit, nu hun oog voor Christus is geopend. Hun hart dorst naar Hem. Moeten zij Hem missen, zij missen eeuwig alles. Alleen in Zijn gemeenschap is, het leven en is Gods toorn gestild. Zo Hij Zich dan ook van hen verbergt, wordt hun ziel bedroefd en hun gemis steeds groter.

En nu heeft God Zijn kerk steeds geleid door de bijzondere beloften en die Hij aan het hart toepaste. Zo leidde Hij Abraham door de belofte van een zaad waarin alle geslachten der aarde zouden gezegend worden; David door de belofte van Eén, Die eeuwig op Zijn troon zitten zou en zo behaagt het de Heere uit de volheid Zijner beloften in het bijzonder deze of gene Zijn treurend volk toe te eigenen en als in de rotswand van hun hart te schrijven.

Geen vijand vermag die uit hun ziel te rukken. Hoe donker het ook worden moge, de kracht er van gaat niet geheel verloren. Die troostrijke beloften vormen een pleitgrond voor het volk. Hun geloof wordt er gedurig werkzaam mede; de vernieuwing er van neemt hun droefheid weg. Zij zeggen:

*Gedenk aan 't Woord gesproken tot Uw knecht,
Waarop Gij mij verwachting hebt gegeven.*

Want hoe zouden zij getroost worden, dan alleen in de vervulling van hetgeen de Heere hun beloofd heeft. Gods recht eist voldoening; hun ziel moet een vrijspraak van God ontvangen en hersteld worden in de gemeenschap Gods. O, hier wordt Christus' Woord vervuld: "Zij zullen verzadigd worden." Christus, hun gegeven van de Vader, is hun Borg, hun Zaligmaker. Zijn gerechtigheid is hun gerechtigheid voor God, alsof zij zelf Gode hadden genoeg gedaan voor al hun zonden. *Zij scheppen water met vreugde uit de fonteynen des heils*; uit de fontein van des Vaders welbehagen; van des Zoons voldoening; van des Geestes toepassing.

Ja, zij worden van vreugde dronken en zijn in God verzadigd. Want die God is hun zaligheid. Die zij eeuwig zullen prijzen; hier reeds bij aanvang en eens volmaakt in de hemel.

Och, het is in dit leven maar ten dele. En hier zijn ook de gedurige onderbrekingen van hun blijdschap. De weg naar de hemel is zo geheel anders dan één mens zich voorstellen kan. Het houdt zoveel in: "Uit genade zijt u zalig geworden"; er moeten zulke diepe wegen doorwandeld, om van zichzelf en alle schepselen af te zien en in de Heere zijn leven te hebben; in Hem alleen.

Hier zijn de treuringen van Gods kinderen; treuringen over de zonde, die in hen woont en over de drukwegen, die dienen moeten tot bun heiligmaking. Maar het zijn de treuringen, die plaats bereiden voor de vertroosting van Christus; vertroosting, die hen verzadigen met hemelvreugde en hen doen roemen zelfs in de verdrukkingen.

Gods Woord zal worden vervuld in geheel het wereldgebeuren, en in de verwoestingen, die komen als het rode paard van de oorlog en het zwarte paard van de

honger en het vale paard van de dood uit Gods eeuwige raad voortkomen, zal de Heere Zijn treurenden de vertroosting niet onthouden en hun ziel verzadigen met Zijn goed, tot zij eenmaal eeuwig verzadigd zullen worden, waar geen inwoner meer zeggen zal: "Ik ben ziek." O, dat de treurigen moed grijpen. Hun zal beschikt worden vreugdeolie voor treurigheid en het gewaad des lofs voor een benauwde geest.

Komt zingen wij Psalm 42: 3:

*O mijn ziel, wat buigt g' u neder?
 Waartoe zijt g' in mij ontrust?
 Voed het oud vertrouwen weder;
 Zoek in 's Hoogstens lof uw lust;
 Want Gods goedheid zal uw druk
 Eens verwiss'len in geluk;
 Hoop op God, sla 't oog naar boven;
 Want ik zal Zijn Naam nog loven.*

Toepassing.

De zaligspreking des Heeren is voor elk mens een toetssteen. Dat wij dan ons daaraan beproeven. Het geldt onze eeuwige staat. Arme mensen, die hun vreugd in de wereld zoeken en een afkeer hebben van het ware treuren voor God. Eenmaal zal uw blijdschap weggevaagd worden en uw deel zijn in de poel des vuurs, waar wening is en knersing der tanden. Gods. Woord moge u overreden, opdat u uw zonden en ellenden recht leerde kennen en bewenen en de verzadiging verkrijgen van ware vreugd, die de Heere in onze tekst de treurende heeft toegezegd. Bedriegt uzelf niet. Onderzoekt uzelf voor Gods aangezicht, opdat Hij u leide op de rechte weg ten eeuwigen leven.

Dat zelfonderzoek schuwt de nabij-komende christen, maar wordt gezocht van het oprechte volk, dat niets meer vreest dan zelfbedrog. En dat zelfonderzoek werpt groot profijt af, tot bevestiging van het werk des Heeren. Zoekt dan de Heere gedurig en bevestige Hij u in Hem, Die de rotssteen is, Wiens werk volkomen is. Hij doordringe Zijn volk met heilige ernst om hun roeping en verkiezing vast te maken. In de bange tijden die wij beleven, doe Hij Zijn treurenden bij, Hem schuilen.

De oordelen Gods komen, naar Zijn onveranderlijke raad. Hij heeft in Zijn Woord ons beschreven wat geschieden zal. Leest slechts wat in de Openbaring aan Johannes is geschreven. Daarom behoeft Gods volk geen vreemde zaak te overkomen.

Maar als de Heere Zijn kerk door die bange wereldweeën heen voert, dan laat Hij haar niet alleen. Hij sprak Zelf eenmaal: "Ik ben met ulieden tot de voleinding der wereld." Zo gaat Gods volk zijn eeuwige overwinning tegemoet. O, aanmerkt dan alzo het ontzettend wereldgebeuren en verwacht Hem, Die staat te komen en die Zijn volk zal doen ingaan in de vreugde huns Heeren, opdat zij verzadigd worden in aller eeuwen eeuwigheid. Amen.

12. Het troostwoord van Christus voor alle eeuwen

Predicatie over Mattheüs 28: 20

Psalm 73: 1

Lezen: Mattheüs 28

Psalm 89: 1 en 2

Psalm 84: 6

Psalm 118: 4

Christus is zowel het grote Voorwerp van de liefde van Zijn volk, als de bron van hun vreugde. Petrus betuigt het ons in zijn eerste zendbrief: "Dewelke u niet gezien hebt en nochtans liefhebt; in Dewelke u nu, hoewel Hem niet ziende, maar gelovende, u verheugt met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde." Met het natuurlijke oog ziet in deze bedeling niemand Christus meer. "Ten laatste van allen, schrijft Paulus, is Hij van mij, als van een ontijdig geborene gezien." Hoewel er een geestelijk zien van Christus is n.l. een aanschouwen door het geloof, zal niemand na Paulus Hem meer zien naar het vlees. Nochtans heeft Gods volk Hem lief. Die liefde is wederliefde. U hebt Mij lief, zegt de Heere, omdat Ik u eerst heb liefgehad. Die liefde van Christus tot de Zijnen is de bron der liefde waarmee zij Hem beminnen. Het geloof doet Christus beminnen, zo Hij van de Vader gegeven is, als de enige en waarachtige Zaligmaker. Hij heeft Zijn volk liefgehad tot het einde.

Toen de ure naderde van Zijn onbeschrijflijk lijden en sterven en Hij de beker van Gods toorn geheel drinken moest, is Zijn liefde niet geweken. Hij gaf Zichzelf in de dood, ja in de dood des kruises. Van eeuwigheid tot eeuwigheid heeft Hij de Zijnen lief. Uit die liefdebron welt de liefde in het hart van Gods volk, die de liefde der vrouwen te boven gaat. Het is een geestelijke en hemelse liefde, die Christus doet minnen boven al wat in de wereld is. En Hem doet roemen als Die blank en rood is en de banier draagt boven tienduizenden U, die gelooft is Hij dierbaar.

Dit geloof schenkt ook in Christus een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde. U hebt vreugde in mijn hart gegeven, meer dan in de tijd, als der goddelozen koren en most vermenigvuldigd werd. De vreugde der wereld is maar aards en kort. Zij mist de volheid en heerlijkheid der vreugde, die in Christus is. In Hem verheugt zich een verloren zondaar, die in Hem alleen ziet de weg, de waarheid en het leven. In Hem is de vreugde der verzoening met God en der verlossing uit de staat der zonde en uit de klauw des satans. In Hem is de vreugde van het herstel in Gods gemeenschap en der heerlijkheid, die in de hemelen voor Gods uitverkorenen bewaard wordt. Deze vreugde in Christus doet Gods volk wel uitroepen: *Een volle beek van wellust maakt, hier elk in liefde dronken.*

Die vreugde is heerlijk, omdat zij de zonde doet haten en vlieden en in Gods geboden een vermaking geeft; ja in de verheerlijking Zijner deugden in Christus zich doet verlustigen.

Deze vreugde zal ook niet geheel meer van Gods volk worden weggenomen, omdat de Heere de Zijnen niet begeven noch verlaten zal. Hij heeft het Zelf beloofd met hen te zijn tot de voleinding der wereld.

Bij die belofte wens ik uw aandacht thans te bepalen, naar het Woord des Heeren, geschreven in Mattheüs 28: 20:

"En ziet, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld. Amen."

Zie hier:

Het troostwoord van Christus voor alle eeuwen. Letten wij in het bijzonder:

1. Op de Trooster.
2. Op de vertroosten.
3. Op de vertroosting.

1. De Trooster is Christus Zelf.

Hij heeft Zijn discipelen vergaderd op de berg in Galiléa, die Hij hun bescheiden had. Mattheüs vat de openbaringen des Heeren aan de Zijnen samen in Zijn verschijnen aan hen op de berg in Galiléa, nadat deze evangelist ons heeft meegedeeld, dat de verrezen Immanuël Zich aan de van het graf heengaan vrouwen heeft geopenbaard. De andere evangelisten delen de verschillende openbaringen des Heeren mee aan Petrus en aan de Emmaüsgangers en aan de elfen en aan Thomas en op de zee.

Maar Mattheüs bepaalt ons rechtstreeks bij de vergadering der jongeren op de berg. Deze berg had de Heere de discipelen bescheiden. Hij had hun vóór zijn overgave in de hand der vijanden gezegd: "U zult allen aan Mij geërgerd worden in deze nacht, want er is geschreven: Ik zal de Herder slaan en de schapen der kudde zullen verstrooid worden. Maar nadat Ik zal opgestaan zijn, zal Ik u voorgaan naar Galiléa." En ook de engel, die de steen van het graf had afgewenteld, had tot de vrouwen gesproken: "Gaat haastelijk heen en zegt Zijn discipelen, dat Hij opgestaan is van de doden; en ziet, Hij, gaat u voor naar Galiléa; daar zult gij Hem zien. Ziet, ik heb het ulieden gezegd." En wederom heeft de Heere Zelf van Zijn openbaring in Galiléa gesproken in vers 10 van ons teksthoofdstuk, tot de vrouwen die Hij verschenen is op de weg: "Vreest niet, gaat heen, boodschapt Mijn broederen dat zij, heengaan naar Galiléa, en aldaar zullen zij, Mij zien."

Naar dat woord zijn de discipelen "heengegaan naar Galiléa, naar de berg, waar Jezus hen bescheiden had."

Deze vergadering der jongeren door Christus is van grote betekenis. De Heilige Geest heeft er eeuwen te voren op gewezen door Zacharia. Naar dat woord is het zwaard van Gods gerechtigheid ontwaakt tegen Christus. Dat zwaard heeft de Herder geslagen en de schapen zijn verstrooid. Al de discipelen zijn geërgerd. Zij konden, steeds maar vervuld met verwachtingen van een aards koninkrijk en blind voor het Borgtochtelijk lijden en sterven van Immanuël, Christus in Zijn overgave tot de dood niet volgen. Zij hebben allen Hem verlaten en zijn gevlucht. Vrezende sloten zij de deuren. Het was voor hen een verloren zaak geworden. Ja, zozeer waren zij verslagen, dat zij zelfs het getuigenis der vrouwen van de opstanding des Heeren niet geloofden. En zie nu, deze verstrooide kudde vergadert Christus bijeen op de berg in Galiléa. Hij, die de dood overwon en satans kop vertrad, Hij, de Leeuw uit Juda's stam, Hij verheerlijkt Zich ook in de Zijnen. De vergadering der verslagen discipelen is alzo het bewijs, het onderpand daarvan, dat de Heere Zijn uitverkorenen zal bijeenbrengen tot één kudde van de ene Herder.

Dat doet Hij hier op aarde in beginsel. Hij trekt degenen die Hem van de Vader gegeven zijn, toen Hij in de nooit begonnen eeuwigheid met Zijn hart voor hen borg geworden is en van Zijn bloed, uit de overheersing van satan en zonde en wereld. Er komt voor dat volk een ogenblik des welbehagens, waarin de Heere hen toebrenghet tot de gemeente die zalig wordt. Ook ze zijn van nature zonder God en zonder Christus in de wereld. Ook zij zouden nooit oprecht naar God gevraagd of gezocht hebben. Ook zij zouden hetzij in openlijke zondedienst, hetzij in uiterlijke vroomheid, zich hebben verhard op de brede weg des verderfs. Maar de Heere eist hen op. Hij gaat binnen in

het huis van de sterk gewapende om hem zijn vaten te ontroven. Zijn machtwoord roept hen met levendmakende kracht toe: "Ontwaakt u die slaapt en staat op uit de dood."

O wonder van genade, de Heere is hen te sterk geworden en heeft overmacht. Zij worden de levende Wijnstok tegen nature ingeënt. Hij maakt hen leden Zijns lichaams en voegt hen bij het getal Zijner uitverkorenen. Zij worden daaraan gekend, dat zij de broeders liefhebben, want die uit God geboren is heeft lief degenen, die uit God geboren zijn.

En toch, hoewel zij tot het erfdeel des Heeren zijn toegevoegd en nimmermeer van Christus noch van Zijn volk gans gescheiden kunnen worden, toch zijn hun verstrooiingen veel. Het ongeloof dat hen gevangen neemt, de donkerheid die in hen is aangaande de weg des levens, de aanvechtingen des satans die hen benauwen, de inwonende zonden, die soms met grote kracht tot hen opkomen, de vijandschap van en de verdrukkingen in de wereld doen hen dikwerf in toestanden komen als de discipelen waren, toen de schapen verstrooid werden. Maar ziet nu op de berg in Galiléa heeft de Heere de verstrooiden bijeengebracht. En Hij zal Zijn volk nimmer verlaten. "Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld."

Deze grote belofte bevat alzo de troost voor de strijdende kerk op aarde. De Heere geeft de ziel Zijner tortelduif aan het wreed gedierte des velds niet over. Hij vergadert uit alle verstrooiing. Ja eenmaal zal Hij, Zijn duurgekochte kerk verzamelen in heerlijkheid. Hier brengt Hij haar samen tot van de einden der aarde en eens zal Hij haar uit deze wereld doen ingaan in de triomferende kerk, die in de hemel is. Hoe bang de tijden op aarde ook mogen worden, hoe vreselijk satan en de wereld de strijd ook zullen aanbinden, nooit zal Hij Zijn volk begeven of verlaten. Haar overwinning is reeds bevochten door Hem. En voor Zijn Naam zal eenmaal de vergaderde kerk in ontelbare scharen de kroon werpen voor Zijn voeten en als een enige kudde Hem prijzen eeuwiglijk, dag en nacht. Zie, daarvan gaf de verrezen Sions-koning een onderpand, toen Hij, Zijn uit satans klauw verlost discipelen bijeenbracht op de berg te Galiléa.

"Ik ben met ulieden", zo luidde Zijn troostwoord. "Ik, Die dood geweest ben en Ik leef en Ik ben levendig in alle eeuwigheid." I let recht Gods heeft Hij volkomen voldoening gegeven. De schuld des volks is uit Gods boek gedaan. Een eeuwige verwerving is teweeggebracht. God de Vader sprak Hem als Borg en in Hem al de uitverkorenen vrij. Hij overwon en verrees uit het graf en Zijn overwinning is in alle eeuwigheid. Geen vijand vermag iets meer tegen Hem. Hem is alle macht gegeven in hemel en op aarde, zodat Hij beschikt over satan en wereld en zonde en dood. Hij betuigt het Zijn jongeren en al Zijn volk: "Ik ben met ulieden."

Welk een Trooster heeft Gods kerk. Zo God voor ons is, wie zal tegen ons zijn? Zonder Hem loopt elk mens ten verderve, en zonder Hem kan Gods volk niet één ogenblik staande blijven. Hoe krachtig hun bekering tot God ook eenmaal was, hoe rijk hun zielsverkwikkingen, hoe bewust ook hun rechtvaardigmaking, niets kan hen doen staande blijven in de strijd tegen de driehoofdige vijand, met wie zij te kampen hebben zolang zij in dit leven zijn. David was in zijn zonde verhard, Petrus' geloof was bezwaken, Elia in moedeloosheid omgekomen, Jakob van verdriet gestorven, was de Heere niet met hen gebleven, ook toen zij ver van Hem waren.

En al Gods volk zal moeten getuigen: "Ten ware de Heere, Die bij ons geweest is, zegge nu Israël, ten ware de Heere, Die bij ons geweest is, als de mensen tegen ons opstonden, toen zouden zij ons levend verslonden hebben als hun toorn tegen ons ontstak. Toen zouden ons de wateren overlopen hebben, een stroom zou over onze ziel

gegaan zijn." In de verlatingen Gods, in de grote donkerheden die de ziel bedekken, in de vreselijke aanvechtingen des satans en wat benauwingen in de ziel van Gods volk meer mogen zijn, baten geen genoten weldaden, noch hechte bevindingen. Christus alleen is de Zielentrooster. Hij, Die overwon en triomfeerde en betuigde: "Ik ben met ulieden." Zo Hij, met ons is, moeten alle vijanden vluchten en zij zullen wijken. Deze Trooster draagt de banier boven tienduizend. Hij laat Zijn volk niet alleen. Zijn stok en staf zullen hen vertroosten en de ervaring van die tegenwoordigheid maakt hen moedig als een jonge leeuw en doet hen zijn als slagorden met banieren.

Zo mag Gods kerk al strijdend door de wereld wandelen, zijnde meer dan overwinnaar in Hem, Die haar vergadert als Zijn kudde en Die haar nimmer verlaten zal.

In de tweede plaats wensen wij stil te staan bij:

2. De vertroosten.

Reeds hebben wij vernomen dat de Heere het elftal Zijner discipelen op de berg vergaderde. Het waren de door Hem geroepenen van achter visnet en uit tolhuis. Zijn machtwoord had hen tot Hem getrokken en tot Zijn volgelingen gemaakt. Die discipelen waren geen vreemdelingen van de krachtdadige roeping, waarmee de Heere al de gegebenen van Zijn Vader in de tijd Zijns welbehagens trekt met onweerstandelijke kracht. Hoe groot toch het voorrecht ook is als de Heere door Zijn Woord uitwendig roept, deze roeping heeft geen kracht ter zaligheid. De oorzaak daarvan ligt niet in het Woord dat gepredikt wordt, want dat is het levend en eeuwigblijvend Woord Gods. Maar die oorzaak ligt in ons. Ons vijandig hart weigert om tot Christus te komen; onze hoogmoed verhindert ons om de zaligheid uit genade te zoeken; onze blindheid doet ons Christus in het binnenste des harten verwerpen. Er is niet één waarheid, onder rechtzinnige belijders algemener en volkomen toegestemd dan dat de zaligheid in geen ander is, dan in Jezus Christus.

Maar er is ook in de praktijk des harten geen waarheid die meer verloochend wordt. Zo wandelen wij voort, óf hopen met een ijdele hoop, óf roemend in een Jezus van Wie wij slechts gelezen en gehoord, maar aan Wie wij geen deel hebben; of slapend bij de ontzettende betekenis dat wij onbekeerd zijn. Zal een zondaar tot Christus komen, dan moet hij niet alleen uitwendig, maar ook inwendig geroepen worden. God de Heilige Geest maakt het Woord dan scherpzijdender dan enig tweeszijdend scherp zwaard. Het gaat in de ziel in en doorwondt met wonden, diè alleen door Christus te helen zijn. Gods Woord stelt de mens schuldig. Het ontdekt krachtig en overredend, dat God rechtvaardig is en van Zijn recht niet afstaan kan en dat wij met al onze werken nimmer anders deden dan betuigen: "Wijk van ons, want aan de kennis Uwer wegen hebben wij, geen lust."

O, het wordt dat ontdekte volk dan zo bang. Niet alleen de wet, maar ook het Evangelie getuigt tegen hen, Zij worden klaar bepaald bij de plaatsen waar de Heere aan de consciëntie klopte! en ze zijn voortgehoud. De Heere heeft geroepen, maar zij hebben geweigerd. Dat volk ziet de dood voor ogen. Het vreest dat de genadetijd voorbij is. O, kon het de afgelegde weg op de knieën terugkruiper, het zou niet aarzelen het te doen; maar herroepen is niet mogelijk. De zonden zijn als even zoveel schulden samengebonden. Het is verloren. Elk mens zouden zij wel willen toeroepen: "Haast u, om uws levens wil."

Hoe kan toch één mens nog gerust zijn in de wereld, daar het oordeel des eeuwigen doods geveld is. En het Woord slaat steeds weer nieuw wonden. En de wet blijft eisen en al het werk ongeldig verklaren. Zo de. Heere niet ondersteunde en in Zijn Woord de nodigheden tot de ziel bracht, gewis dat volk zou in zijn angst en vreze omkomen. Maar daarvoor bewaart Christus hen Wiens oog over hen waakt bij dag en nacht. Hij

wil hen slechts doen wanhopen aan al hetgeen van de mens is en hen doen verstaan, dat zij zichzelf niet kunnen redden en dat in hun zoete bevindingen en tranen en gebeden geen kwadrantpenning gevonden wordt om aan Gods recht te voldoen. Ook kan Gods volk hen niet redden van de dood. Zij komen alleen te staan voor God. Al zijn zij onder Gods Woord opgevoed, zij kennen Christus niet. Maar Gods volk leert bij ervaring, dat het naam-christendom, dat met zijn historiële kennis waant deel aan Christus te hebben, Hem geheel mist. De zuiverste historiële kennis geeft geen licht in de verloren toestand, waarin het overtuigde volk verkeert.

Maar Christus roept hen tot Zich, Hij openbaart Zich aan hen, door Zijn Woord. O nee, zij hebben geen dromen of gezichten, maar het geloof wordt verhelderd en door de Heilige Geest op Christus gezet, zodat de enige Naam die de mensen onder de hemel gegeven is om zalig te worden, van dat volk wordt gekend. O, wat wordt zalig worden nu toch ruim en gemakkelijk. Zo onmogelijk als het voor dezen was, zo ruim wordt het nu. Voor de voornaamste der zondaren is er verlossing. Het licht is in de ziel opgegaan en het is de aangename tijd, waarvan de Heere spreekt als van de liefde uwer ondertrouw.

Drie jaren lang hadden de discipelen met Christus gewandeld op aarde. Drie jaren lang mochten zij in Zijn nabijheid zich verheugen. Zij hebben uitgeroepen: "U, zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods." Wat een zoete tijd is dit voor hen geweest. En van zulk een tijd is Gods volk geen vreemdeling. Het woord is vruchtbaar; de omgang met Gods volk is hun een gedurige verkwikking. De stok en staf des Heeren vertroosten hen; de beloften Gods sterken hen. Christus wordt hun steeds meer dierbaar; ja onmisbaar. Zij zeggen: "Tot Wien zullen wij heengaan; U hebt de woorden des eeuwigen levens."

Maar het was bij de discipelen zo anders geworden. Hun Heere en Meester had Zich overgegeven in de hand van hun vijanden en Zich vernederd in de dood des kruises. Blind waren zij voor de noodzakelijkheid van Zijn dood. Het scheen hun toe of alles verloren was. Zij waren ook allen aan Hem geërgerd. Satan had begeerd hen te ziften als de tarwe. Had de Heere niet voor hen gebeden, dat hun geloof niet ophouden zou, zij waren bezweken. Wie van hun had kunnen denken dat het door zulk een weg zou gaan? Zij hadden op betere tijden gehoopt; op overwinning en koninklijke heerlijkheid en ziet, nu was alles verloren. Ja, zei verslagen waren zij dat zij het getuigenis van de opstanding des Heeren niet geloven konden. Zij beschouwden de boodschap der vrouwen als ijdel geklap. Zelfs twijfelden sommigen nog toen de Heere hen op de berg verschenen was. Zo troosteloos was hun hart. Er was wel Goddelijke kracht nodig om hen op te halen uit de diepte van de verloren toestand waarin zij zich bevonden.

En hoe onverklaarbaar het ook wezen mocht voor degenen, die met hun verstand de geestelijke zaken denken te kunnen bevatten, dit is de weg die de Heere Zijn volk leidt. Want Hij wil Zich als de volkomen Zaligmaker van hen doen kennen en erkennen, Die de zaligheid alleen verworven heeft en deze ook toepast. En dat grote peilgeheim leert Hij Zijn volk in de diepe weg van een algeheel omkomen met alles wat buiten Christus is.

Dan komen er andere tijden. De zalige liefdesuitlatingen houden zich in. Het onvoldane recht dringt op volkomen voldoening aan. De beloften Gods hebben zo geen kracht op de ziel als weleer. De gebeden zijn niet levendig; het is of het hart er niet bij is. De vijand schiet helse pijlen, die de ziel zeer beroeren. En zij vragen zich af of zij wel waarlijk in Christus gevonden worden. De ontvangen beloften en al de ervaringen van Gods trouw konden Jakob niet redden, toen hij alleen in de nacht was overgebleven en een man kwam en worstelde met hem. God kwam om Zijn recht. De

schuld moest weggenomen eer Jakob in Kanaän zou ingaan. En in die donkere nachten komt het volk nu zo menigmaal. Wat geschied is, ligt achter hen; het kan hun ziel niet behouden. Zij kirren als een duif en piepen als een zwaluw.

O, konden zij maar zeggen dat Christus hun Borg was; maar zij, missen Hem en zonder Hem kunnen zij God niet ontmoeten. De harpen hangen aan de wilgen. Tranen zijn hun spijs geworden dag en nacht. Wie zal hun ziel troosten? Wel verlaat de Heere hen niet ganselijk en wil Hij hen uit Zijn Woord sterken, maar het is toch zo anders dan weleer. Daarbij, komt dan in hun hart soms die bittere ergernis aan Christus, aan de weg van vrije genade. Zij willen er niet aan om hun leven te verliezen. En toch, ook wensen zij niet terug te keren tot het leven van weleer. Hoeveel aangenaamheid in hun gestaltelijk leven ook lag, nu zien zij meer dan ooit de zaligheid alleen in Christus. Hij is hen steeds meer noodzakelijk en onmisbaar geworden. O, dat Hij toch tot hun ziel zei: "Ik ben uw heil." Dat was hun genoeg. Hoe heilig jaloers kunnen zij dan worden op degenen, die Christus als hun Zaligmaker mogen roemen. In hun droefheid vragen zij zich dan wel af:

*Zouden Gods beloftenissen
Immer hun vervulling missen?*

En zie nu, aan de bedroefde discipelen heeft de Heere Zich willen openbaren op de berg. Het was een wonder Zijner genade, dat zij daar bijeengekomen waren. Zijn genade had hen er gebracht. En. Hij kwam tot hen. Hij die de opstanding is en het leven. Die was opgestaan tot hun rechtvaardigmaking. Die de wet van haar vloek had ontwapend en satans kop vertreden had voor goed. De Leeuw uit Juda's stam stond daar op de berg. Hij, Die de opstanding is en het leven van al de Zijnen.

In Galiléa wilde Hij Zijn jongeren vergaderen, daar waar Hij Zijn wonderen meest verheerlijkt had. Zo werd al het oude nieuw. Toen de Heere de kruisdood gestorven was, waren met Hem voor de jongeren ook al die tekenen en wonderen in de dood gegaan. Maar nu stond Hij in het midden van al hetgeen Hij had verricht. Hij maakte alle dingen nieuw.

Zo troost Hij Zijn bedroefde volk. Alleen in Hem kan hun ziel rusten. Op de dood loopt het uit met alles wat zij hebben buiten Hem. Het wordt gans afgesneden en verloren. Zij gaan in Zijn dood onder het recht Gods door. Maar ook in Zijn opstanding ligt hun leven. Wie zal het met woorden beschrijven wat het voor de discipelen geweest is toen hun alles ontviel en wat het voor Gods volk is onder Gods recht om te komen.

Maar o die openbaring van Christus, gegeven van de Vader. Gods recht is voldaan en de Vader spreekt de zondaar vrij van schuld en straf en geeft hem een recht ten eeuwigen leven. De duivel moet zijn prooi loslaten. Het licht der verlossing is opgegaan en de laatste twijfelingen des ongeloofs en der vreze neemt de Heere weg. Zo is er dan nu geen verdoemenis voor degenen die in Christus Jezus zijn, die niet naar het vlees wandelen, maar naar de Geest.

De bedroefden zijn vertroost. En zie nu is al het oude nieuw geworden. Wat bedekt lag en verborgen, dat wordt in Christus weder teruggevonden. Nu niet meer als grond, gelijk weleer dat volk er zo dikwijls de grond van zaligheid in zoeken wilde, maar als vruchten van de levensboom Christus, die hun waarde hebben in Hem. Daardoor zal Gods volk bewaard worden om met minachting te spreken van de kleinste ervaringen van Gods liefde en toch ook anderen er geen rust in geven. Gaat uit en aanschouwt, u dochteren van Sion, de Koning Salomo, met de kroon waarmee Hem Zijn moeder kroonde op de dag Zijner bruiloft en op de dag der vreugde Zijns harten. Hier is vreugdeolie voor treurigheid en het gewaad des lofs voor een benauwde geest. Hier

worden de treurenden zeer vrolijk in de Heere en hun geest verheugt zich in hun God. En nu vernemen wij:

3. De vertroosting.

"En ziet, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld. Amen."

Het is dus de opgestane Zaligmaker die hier spreekt; de Verreze uit de dood; de eeuwige Overwinnaar van hel en graf. Hij vertroost Zijn bedroefde jongeren en roept hun toe: "Ik ben met ulieden." Dat woord geldt Gods knechten. De Heere zond Zijn discipelen tot alle volkeren om hen te onderwijzen in Zijn Woord. En Hij belooft met hen te zijn. Door Zijn kracht zal Zijn Woord vrucht dragen, trots de bitterste tegenstand. Uit alle volken en talen en natiën zal de Heere Zijn kerk formeren door de prediking des kruises, dat de Jood een ergernis is en de Griek een dwaasheid. Maar de belofte die Christus aan de jongeren op de berg in Galiléa geeft, geldt voor al Zijn volk, van eeuw tot eeuw. Het is de grote boodschap van het Evangelie, die sterkt in de bangste noden en in de felste strijd. Want toch zo de Heere met hen is, zal geen vijand bestaan en geen nood overweldigen. En de gezegende Immanuël zegt het als een feit: "Ik ben met u." Niets zal dit woord kunnen te niet doen. Hij heeft Zijn volk verkoren en gekocht en Hij zal het niet verwerpen.

In zichzelf aangemerkt is dat volk der verwerping waardig. Maar de Heere doet het ook niet om hunnentwil, maar om Zijns groten Naams wil. De Heere heeft Zijn uitverkorenen geschat op de prijs van de dood van Zijn eigen en natuurlijke Zoon en Christus heeft hen liefgehad tot het einde, opdat het welbehagen des Vaders door Zijn hand gelukkig zal voortgaan. Hoe zou Hij dan ooit Zijn volk kunnen verlaten?

Hij vaart ten hemel op, maar zendt Zijn Heilige Geest als de blijvende Trooster, Die van hen niet zal worden weggenomen. Het staat vast in Hem, Wiens Woord niet liegen kan: "Ik ben met ulieden."

Nooit zal het dan de vijand gelukken de gemeenschap te breken tussen Christus en de Zijnen. Daarop legt satan het dikwerf aan en spant daarin samen met het verdorven vlees, dat in Gods volk onophoudelijk strijd voert tegen de geest. Maar de Heere heeft het Zelf betuigd, dat geen vijand het gelukken zal Zijn uitverkorenen uit Zijn hand te rukken. Hun staat ligt eeuwig vast in God. Zij kunnen van de zaligheid niet afvallen, wordende bewaard in de kracht Gods, door Hem, Die gezegd heeft: "Ik ben met ulieden." Daarin ligt de zekerheid der behoud van Gods kinderen.

Hun bekering, hun rechtvaardigmaking, in één woord al hun bevindingen samen kunnen hen niet bewaren. Maar Christus bewaart hen. Hij is met hen. In Hem is hun sterkte. Zwak zijn zij, in zichzelf. En ook waren zij meer zwak en krachteloos, klein in plaats van groot, arm in plaats van rijk; zij zouden meer de kracht van deze vertroosting ervaren: "Ik ben met ulieden." Want toch de kracht des Heeren wordt in zwakheid volbracht en Paulus getuigt: "Als ik zwak ben, dan ben ik machtig." Maar Gods volk is veelal groot en sterk. Is het niet een van de oorzaken dat zo weinig van de heerlijkheid van Christus over Zijn volk wordt gezien, dat de bekommerden maar al te zeer voldaan zijn met hun bekommerning en de bevestigden grote christenen zijn met hun rechtvaardigmaking? Waar is het arm zijn in zichzelf en het krachteloos zijn in de strijd? Aan zwakken en aan hen die niets zijn, gelijk Paulus van zichzelf zegt, wil de Heere Zijn kracht bewijzen. Hij is met hen, alle de dagen.

Met Zijn kerk is de Heere in licht en donker; in voorspoed en in tegenheden; in leven en in sterven. Al de dagen komen naar Gods eeuwige raad. Hij, formeert het licht en schept de duisternis; Hij maakt de vrede en schept het kwaad. "Ik de Heere doe al deze dingen."

De opening der zegels is in Zijn hand. Door Hem rijden het rode paard van de oorlog

en het zwarte paard van de honger en het vale paard van de dood. Stroomen bloed zijn in de verwoede oorlogen vergoten, de wentelende eeuwen door. Schrikkelijke hongersnood hebben menigten van mensen uitgemergd, eeuw na eeuw en de vreselijkste pestilentiën hebben bij duizenden van de aarde weggemaaid.

Ook onze dagen zijn vol van de grimmigheden des Heeren en oorlog en hongersnood en de dood dreigen van alle zijden. Maar hoe bang de tijden ook worden zullen, de Heere zal alle de dagen met Zijn volk zijn. Hij houdt de oordelen tegen om hunnentwil. De honderdvierenveertig duizend moesten eerst verzegeld worden aan hun voorhoofden, eer de vier engelen, staande op de vier hoeken der aarde, de aarde en de zee en de bomen beschadigen konden.

En zo de trouwe en medelijdende Hogepriester Zijn volk al onder de oordelen doet doorgaan, zal Hij niet beproeven boven vermogen. Hij zal met hen zijn en door Zijn genade krachten schenken om het kruis te dragen dat Hij oplegt. Zijn juk is zacht en Zijn last is licht. Ja de zwaarste verdrukkingen worden licht door Zijn troostrijke tegenwoordigheid. Door Hem hebben Zijn uitverkorenen door het geloof koninkrijken overwonnen, gerechtigheid geoefend, de beloften verkregen, de muilen der leeuwen toegestopt, de kracht des vuurs uitgeblust, zijn zij de scherpste des zwaards ontvloten en hebben zij uit zwakheid krachten verkregen.

Nooit liet Hij Zijn volk alleen. Ja, Hij sterkt niet alleen in krankheid, in rouw, in armoede, in smartelijke vijandschap, zodat Gods volk zelfs in de nacht Zijn lof zingt, maar Hij bestuurt ook alle dingen ten goede dergenen, die naar Zijn voornemen geroepen zijn. Hij is hun Pleitbeslechter, hun voorspraak in de hemel en draagt hen alle de dagen in Zijn gebeden, terwijl Zijn Geest de Trooster is, de voorspraak die in hen woont en het in hun harten opneemt tegen allen die benauwen. Alle de dagen is Christus met Zijn kerk tot aan het einde der dagen.

Dat einde komt. De engel, wiens rechtervoet stond op de zee en zijn linker op de aarde, zwoer bij Dien, Die leeft in alle eeuwigheid, dat daar geen tijd meer zijn zal. Het einde der wereld komt. Wij weten niet wanneer. Van die ure weet niemand dan de Vader alleen. Ieder die deze ure berekenen wilde, werd dan ook beschaamd. Die dag komt als een dief in de nacht. Maar al is de tijd voor ons verborgen, het einde komt gewis. De hemelen die nu zijn en de aarde worden ten vure bewaard tegen de dag des oordeels, als de hemelen met gedruis voorbijgaan en de elementen zullen branden en vergaan en de aarde en de werken, die daarin zijn, zullen verbranden (2 Petrus 3). Die dag komt brandende als een oven.

Dan zullen alle hoogmoedigen en al wie goddeloosheid doet, een stoppel zijn en de toekomstige dag zal ze in vlam zetten, zegt de Heere der heirscharen, die hun noch wortel noch tak laten zal. Dan zullen de goddelozen zeggen tot de bergen en de steenrotsen: "Valt op ons en verbergt ons voor het aangezicht Desgenen, Die op de troon zit en voor de toorn des Lams. Want de grote dag van Zijn toorn is gekomen en wie kan bestaan?" (Openb. 6). O, die dag! Alle dienaren der zonde en eigengerechtigden moeten voor die dag wel beven.

Maar de Heere zal ook dan met de Zijnen zijn en hen doen beërven beide naar ziel en lichaam nieuw hemelen en een nieuw aarde, waarop gerechtigheid wonen zal. Uit de grote verdrukking zullen zij komen die hun klederen hebben wit gewassen in het bloed des Lams en zij zullen de ontelbare schare vormen vóór de troon Gods en Hem dienen dag en nacht in Zijnen tempel en die op de troon zit zal hen overschaduwen. Zij zullen niet meer hongeren en zullen niet meer dorsten en de zon zal op hen niet vallen, noch enige hitte. Want het Lam, dat in het midden van de troon is, zal ze weiden, en zal hun Leidsman zijn tot levende fonteinen der wateren, en God zal alle

tranen van hun ogen afwissen. Omdat de Leeuw uit Juda's stam met hen is, zullen zij overwinnen en in de grootste smarten niet bezwijken. Deze belofte is de troostbron voor Gods lieve volk, beide in leven en in sterven.

Komt laten wij daarvan zingen uit Psalm 84: 6.

*Want God de Heer', zo goed zo mild,
Is 't allen tijd een Zon en Schild;
Hij zal genad' en ere geven.
Hij zal hun 't goede niet in nood
Onthouden, zelfs niet in de dood,
Die in oprechtheid voor Hem leven.
Welzalig hij die op U bouwt
En zich geheel aan U vertrouwt.*

Toepassing.

Zou al deze heil bevattende belofte ook voor u gelden? Van tweeën één, óf Christus is met ons of is tegen ons, óf wij zijn door Hem Gode verzoend, óf wij zijn Zijn vijanden. En vijanden zijn we alle mensen van nature. Zonder wederbarende genade weigeren wij allen de knie voor Koning Jezus te buigen.

Hoe lang nog zult u in uw weg verharderen? Hoe lang nog zal u, jongeling en jongedochter, de wereld toelachen, met al haar onzeker goed, dat toch niemand waarlijk gelukkig maken kan? Hoe lang nog zult u bij het klimmen der jaren de strijd volhouden tegen God en Christus? Met rasse schreden gaan wij de eeuwigheid tegemoet en hoe menigeen mist alle gegronde hoop op de zaligheid.

Daarenboven zijn onze dagen vol van de tekenen van Gods gramschap. Week na week, maand na maand dreigt de oorlog. Eén wenk van de Almachtige en de wereld staat in vuur en vlam. Een donkere toekomst grijnst ons aan, die de blijdschap der wereld in droefheid zal veranderen. En wat meer zegt: Wij moeten allen geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus. Het einde der wereld komt. Het is van God bepaald. En met dat einde zullen alle vreemdelingen van Christus geworpen worden in de poel des vuurs. Springt en danst en voetbalt nog een weinig en God zal u om al deze dingen doen komen in het gericht.

Rust op uw doop en belijdenis, straks zal uw huis op deze zandgrond gebouwd bezwijken. O, dat de schrik des Heeren u bewegen mocht tot het geloof eer die vreselijke en doorluchtige dag des Heeren komt. En de beslissing voor de voleinding der wereld valt onherroepelijk bij uw sterven. Een vagevuur is er niet. De mens gaat naar zijn eeuwig huis.

O, vreemdelingen van God en Christus, koopt uw dagen uit. Verzaakt, jong en oud, uw ijdele gezelschappen; uw wereldse vermaken, hoe godsdienstig deze ook getint zijn, eer de deur der genade voor eeuwig gesloten is. Vliedt tot het bloed des Lams. Daartoe ontdekke de Heere u aan de staat uwer ellende en doe Hij u zien in welk gevaar u, verkeert. Hoe gelukkig zou u Gods volk toch achten, dat de Heere heeft beloofd: "Ik ben met ulieden, alle de dagen tot de voleinding der wereld." U mocht nog eens met Ruth de Moabitische in oprechtheid kiezen: "Uw volk is mijn volk en uw God mijn God."

Met dat volk zal Christus zijn alle de dagen tot de voleinding der wereld. Hij, zal met u zijn in uw zielsstrijd zowel als in alle tijdelijke noden. In zijn kracht zult u bewaard worden tot de zaligheid, die u bereid is van de grondlegging der wereld.

Bent u in vreze en vertwijfeling, Hij zal u niet verlaten. Valt de duivel u aan dat voor u geen uitkomst is, Hij heeft satans kop vertreden en zal u uit zijn macht verlossen.

Zoekt Hem, volk. Hij zal u niet verstoten. En wordt de weg die de Heere u leidt zo geheel anders dan ge gedacht had, neemt een voorbeeld aan de discipelen, voor wie het wel geheel verloren scheen toen Christus in de dood ging. Maar Hij heeft behouden wat verloren was. Dat toch uw ziel dorste naar Hem, Die de verstrooide schapen op de berg in Galiléa vergaderde en Zich aan hen openbaarde als de opstanding en het leven. Zo maakt Hij ook u vrij uit al uw banden. Hij is de verzoening onzer zonden en de overwinning uit satans macht. Geeft de moed niet verloren, want Hij Zelf heeft het gezegd: "Ik ben met ulieden alle de dagen tot de voleinding der wereld."

Dat wij onder de schaduw Zijner vleugelen mogen schuilen. In de bangste tijden verlaat Hij toch Zijn volk niet. Hoe menigmaal heeft Hij u de kracht van Zijn tegenwoordigheid doen ervaren als u in krankheden waart en in armoede en in menigten van tegenheden; als u vreesde te bezwijken en Hij u oprichtte en in de ruimte zette. Hij heeft u uit zes benauwdheden gered en zal u in de zevende niet doen omkomen.

Bovenal verwaardige de Heere u het oog te slaan op de voleinding der wereld. Welhaast zult u de loop in dit leven hebben volbracht en zal uw ziel ingaan in heerlijkheid, verbeidend de dag van het einde der wereld, als de ganse uitverkoren kerk naar ziel en lichaam eeuwig zijn zal voor de troon, omdat u Gode zijt gekocht met het bloed des Lams.

De bange wereldweeën zijn slechts tekenen van het naderend einde en daarom boodschappen van uw eigen eeuwige gelukzaligheid. Dat uw ziel de Heere verwachtte. Verbeidt de dag van Zijn komst en vertroost u in alles wat u wedervaren mag het woord van de verrezen Immanuël: "Ik ben met ulieden alle de dagen tot de voleinding der wereld." Amen.

13. De grote weldaad van de vergeving der zonden geschonken aan de geraakte

Predicatie over Marcus 2: 3- 12

Psalm 32: 1

Lezen: Marcus 2: 1 t/m 12

Psalm 51: 1 en 2

Psalm 138: 3 Psalm 145: 4

Het is een vraag van de allergrootste betekenis voor ieder mens van eeuw tot eeuw: "Wat dunkt u van de Christus?" De Heere Jezus heeft deze vraag gesteld aan de saamvergaderde farizeeën. Hun vroeg Hij: "Wat dunkt u van de Christus?" Zij kwamen met Hem in aanraking, wilden in het begin van Zijn openbaar optreden Hem nog wel in hun huizen ontvangen, zij het dan ook dat zij steeds, gelijk wel duidelijk blijkt uit het gedrag van Simeon de farizeeër in Lucas 7, een grote afstand bewaarden tussen hen en deze Nazaréner. En zie nu stelt de Heere hun de beslissende vraag: „Wat dunkt u van de Christus?"

Hij staat in het midden van u, Hij Die waarachtig en rechtvaardig mens is en Die nochtans meer is dan alle mensen, Die ook waarachtig en eeuwig Gods is.

Doch zo weigerden de farizeeën Hem te erkennen. Zij bepaalden zich in hun antwoord er toe dat de Christus Davids zoon was. De Heere heeft hen daarop bestraffend en beschamend onderwezen, hun wederom vragend: "Hoe noemt Hem dan David in de Geest zijnen Heere?"

De farizeeën verstomden. En niemand kon Hem een woord antwoorden. Maar zij bleven weigeren voor Davids Zoon en Davids Heere te buigen; zij verhardden hun harten tot hun eeuwig oordeel.

Geliefden, welk antwoord geven wij op deze betekenisvolle vraag des Heeren? Antwoordt: "Wat dunkt u van de Christus?" Duizenden en nogmaals duizenden versmaden, lasteren, verwerpen Hem, als ware Hij een bedrieger. Brede scharen weten nauwelijks van Hem, Zijn Naam alleen horend en gebruikend om te vloeken. Maar, die vergaderd zijt onder Zijn Woord, wat dunkt u van de Christus?

U weet het, want het is u van kindse dagen af voorgehouden, dat God de Vader van Hem uit de hemel de getuigenis gaf: "Deze is Mijn Zoon, Mijn Geliefde, in Welke Ik Mijn welbehagen heb." Het is uw belijdenis dat de Christus is: waarachtig God en waarachtig en rechtvaardig mens, hebbende twee naturen verenigd in de eenheid Zijns Persoons.

Ook tot u komt de vraag: "Wat dunkt u van de Christus?" Wat dunkt u van Hem in uwe harten? Niet een ieder die daar zegt: "Heere, Heere", zal ingaan in het Koninkrijk der hemelen. Geen lippenbelijdenis geeft de ware, Gode welgevallige erkenning van de Gezalfde des Vaders. Het komt op het hartenwerk aan. De ware erkenning van Christus missen wij van nature. Ons hoogmoedig, eigengerechtig hart weigert Hem uit te roepen als de Gegevene des Vaders tot zaligheid van Adams zonen en dochteren.

Alleen doordat de Vader het hem geopenbaard had, getuigde Petrus: "Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods." Zij, die met deze discipel het van de Vader geleerd hebben, zullen alleen het rechte antwoord op des Heeren vraag kunnen geven.

O, handelt niet lichtvaardig met deze zaak. Wij komen met Christus in aanraking en met Zijn Woord. De vraag dwingt ons te beslissen in onze harten. Wat dunkt u?

Hij is waarachtig God. Hij is de Gezalfde des Vaders, bekleed met alle macht in de hemel en op aarde. Hem is het oordeel aangegeven. Hij heeft de zondeschuld Zijns

volks voldaan en de ongerechtigheid der Zijnen weggenomen. Door Hem alleen is de vergeving der zonden.

Van de vergeving der zonden nu wens ik ditmaal met u te handelen, tot tekst kiezend Marcus 2: 3:

"En daar kwamen sommigen tot Hem, brengende een geraakte, die van vier gedragen werd."

Deze tekst spreekt ons van:

De grote weldaad van de vergeving der zonde, geschonken aan de geraakte. Deze weldaad is:

1. Noodzakelijk voor verloren zondaren.
2. Wordt gezocht door de ontdekte.
3. Wordt geschonken uit genade.
4. Wordt weerstaan door de eigengerechte.
5. Is het recht van de Zoon des mensen.
6. Wordt erkend door het geloof.

1. Noodzakelijk voor verloren zondaren

Het verhaal, dat ons door Marcus gegeven wordt, is ons allen bekend. Een diep ongelukkige, een geraakte, wordt door vier tot Christus gedragen, aan Diens voeten neergelaten en genezen. Dit verhaal heeft echter dieper betekenis. De Heere Jezus heeft Zich in deze genezing verheerlijkt als de Profeet, krachtig in woorden en werken voor God en al het volk. Zijn Goddelijke kracht wordt in die wondervolle genezing verheerlijkt, gelijk in al Zijn wonderwerken. Helaas, daarvoor was het oog van het volk maar al te zeer gesloten. Toen de Heere de grote schare van 5000 mannen gevoed heeft met vijf broden en twee vissen, toen was het volk enthousiast en wilde het Hem zelfs Koning maken. Maar de Heere zeide het deze opgetogen schare, dat zij Hem volgde "niet omdat gij tekenen gezien hebt, maar omdat gij van de broden gegeten hebt." Het teken hadden deze mensen niet gezien; zij hadden n.l. in het wonder der broden de Godheid van Hem niet gezien, die het wonder verricht had. Hun oog was daarvoor gesloten gebleven. Zij openbaarde daarin slechts de aangeboren blindheid voor Christus, die ons allen van nature bezet.

O, dat toch onze ogen geopend werden en wij Hem mogen leren kennen, Die Zich in woord en daad verheerlijkt als de waarachtige God en het eeuwige leven.

In de genezing van de geraakte is echter meer dan b v in het eerste wonder, dat de Heere verrichtte te Kana in Galiléa, toen Hij water in wijn veranderde. In deze genezing verheerlijkt de Heere Zich als de Middelaar Gods en der mensen. Hij vergeeft de zonde aan deze ellendige. Niet alleen naar het lichaam, doch ook naar de ziel wordt deze ellendige behouden. Oneindig veel meer ontvangt hij dan het oprichten uit zijn geraaktheid. Zijn zonde wordt weggenomen.

O, gelukkige, rijk bevoorrechte man! Velen hadden aan de genezing van hun lichamelijke ellende genoeg. Zij vragen naar Christus niet als Zaligmaker. Hij was hun niet meer dan een soort wonderdokter. Met al de hun bewezen weldaden kwamen zij eeuwig om, gelijk wij allen zullen omkomen zo onze zonden niet worden vergeven. Wij moeten met God verzoend worden zal het wel met ons zijn als reizigers naar de eeuwigheid. Welnu, de Heere Jezus heeft Zijn wonderen ter behoudenis van deze geraakte groot gemaakt en hem behouden van het oordeel der zonde.

Daarin lag de aanleiding voor velen om hun bittere vijandschap tegen en algehele miskennen van Christus te openbaren. Met vreze moet ons die openbaring vervullen.

De liefde van Christus trekke ons, opdat wij Hem mogen kennen ter zaligheid. Want toch niet minder dan deze geraakte is ons allen de vergeving der zonde onmisbaar.

Deze weldaad is noodzakelijk voor verloren zondaren. Onze schuld moet voldaan, tot de laatste kwadrantpenning, want God kan van Zijn recht niet afstaan.

Het is godslasterlijk wat Arminius zeide, n.l. 'dat God van de troon van Zijn recht afstapt en de troon Zijner genade beklimt in het vrijspreken van zondaren.' Godslastering, want de Heere kan Zichzelf niet verloochenen. Zijn gerechtigheid eist wraak over de zonde en alleen op grond van de volkomen voldoening aan Zijn gerechtigheid kan de schuld verzoend en de zonde vergeven worden. En die voldoening heeft Christus Zijn Vader gegeven in Zijn offerande op Golgótha. Zo wij Christus missen, voorwaar, onze zonden zullen ons in het eeuwig oordeel des doods worden toegerekend. Wij moeten in dit leven met God verzoend worden. Niet minder dan de geraakte is een ieder onzer van node de vergeving der zonden, door het geloof in de Heere Jezus Christus. Want die de Zoon niet gelooft, de toorn Gods blijft op hem. Die toorn ligt op ons. Hij is over ons verwekt in onze val in. Adam en elke dadelijke zonde wekt Gods schrikkelijke toorn over ons op.

En toch hoe noodzakelijk voor ieder mens, jong en oud, rijk en arm, vroom en goddeloos, de vergeving der zonden is, niemand ziet ze in waarheid en oprechtheid des harten. Ook bij de grote bevoorrechting van de opvoeding in en het uiterlijk wandelen naar Gods Woord zijn wij in onze harten blind voor de staat onzer ellende; wij leven voort als een schuldenmaker, schuld met schuld vermeerderend tot de dood ons overvalt en voor de rechterstoel Gods stellen zal. Zullen wij ooit de vergeving der zonde zoeken, dan is ons nodig de ontdekking van de Heilige Geest. Die vergeving wordt, en daarmee kom ik tot hetgeen ik u in de tweede plaats noemde, dan ook alleen gezocht door de ontdekte.

2. De geraakte is ons tot een voorbeeld.

Eer de Heere hem uit zijn lichamelijk lijden verlost, spreekt Hij tot hem van de vergeving der zonde. Wijst dit niet daarop, dat deze ellendige in zijn ziel de knagende worm heeft zijner ongerechtigheden, die hem meer kwelt dan zijn lichaamsleed? Het wordt ons niet beschreven of zijn geraaktheid gevolg is van een zondig leven. Het is niet gemeld of hij geruime tijd reeds in deze toestand heeft verkeerd. Maar waartoe zou dit ook nodig zijn? De Galileeërs, wier bloed Pilatus mengde met hun offeranden, noch ook de achttien op welke de toren van Siloam viel en hen doodde, waren niet groter zondaars dan de anderen. "Ik zeg u, sprak Christus, nee zij; maar indien gij u niet bekeert, zo zult u desgelijks vergaan." Wij allen hebben dezelfde bekering van node, dezelfde ontdekking der zonde. De Heilige Geest overtuigt van zonde, gerechtigheid en oordeel. Hij overreedt de ziel van Gods recht en van eigen doemwaardigheid. O, wat wordt de zonde dan ontzettend groot en gruwelijk. Het wordt bij al dat

volk gans verloren. En in plaats van enigszins te beteren wordt het steeds ellendiger. Ja, een knagende worm is de zonde; ze maakt ons schuldig en gans onrein.

Onder die overtuiging kan de ziel het niet houden. Ziet, deze geraakte dorst naar Jezus. Hierin komt het ware werk Gods openbaar. Farao vraagt: "Vergeeft mij toch mijn zonde alleen ditmaal." Hij begeert de verzoening der zonde door Christus niet. Maar het ontdekte volk kan buiten Jezus niet. Zijn macht tot verlossing wordt aan hun ziel ontdekt. Hij is te Kapernaüm weergekeerd en de geraakte heeft het oog op Hem geslagen. Hij kan hem van zijn zonden en ellenden verlossen. Ja, in Hem zijn zonden en ellenden verlossen. Ja, in Hem alleen is de eeuwige behoudenis.

Doch hoe zal deze geraakte tot Hem komen? Hoe zal een arm zondaar tot Christus

komen? Hoe? Als hij aan zichzelf wordt overgelaten komt hij er nooit. Het kan deze mensen ook niet haten als men al roept: "U moet in Jezus geloven; u moet Jezus aannemen." Van dergelijke predikers is de kerkelijke wereld vol. Ze verstaan de arme, ellendige zondaar niet; ze kennen het geestelijk onvermogen van de verslagene niet. Met een historisch geloof menen ze de zaligheid in Christus te kunnen toe-eigenen.

O, bedriegelijke leraars; bedrogen volk! Zomin de geraakte tot Jezus gaan kan, zomin is het Gods volk mogelijk te geloven. Het moet hun gegeven worden van de Vader. Niemand komt tot Mij, tenzij de Vader, Die Mij gezonden heeft, hem trekke.

De geraakte werd van vier tot Christus gedragen. Ze namen hom op zijn beddeke op, om hem te brengen tot het huis, waar Jezus was. Maar o, bittere teleurstelling; het huis was vol. De mensen verdrongen elkaar tot aan de poort van het huis. Het is geheel onmogelijk, dat die man binnen komt.

Het geloof is een genade, die beproefd wordt. Toen de Kanaänese vrouw tot de Heere kwam, zeide Hij haar, dat het niet betamelijk is het brood der kinderen te nemen en de hondekens voor te werpen. Ze wist het nu. Zij kon wel heen gaan. Voor haar was het niet. En toch ze ging niet heen. Zij kon niet. Door de trekkende liefde des Heeren greep ze Hem op Zijn eigen Woord.

Toen de blindgeborene van de discipelen zelfs bestraft werd, weigerde hij Jezus niet na te roepen; als Deze voorbij ging, hield hij te sterker aan. Hij kon niet aflaten.

En zo ervaart nu Gods volk, wint heet geloof beproefd wordt. Duizend zorgen, duizend doden, kwellen het angstvallig hart. Zal het voor hen zijn? Zal de Heere met zóeen willen te doen hebben, als ze zijn?

O, die zielekommer van een heilbegerig volk naar Christus. En toch die mensen kunnen niet terug. Ze zeggen met Esther: "Wanneer ik dan omkom, zo kom ik om." Ze kunnen niet aflaten het tot Hem te wenden in Wie al hun heil is. De liefde van Christus dringt hen. Ze zijn geen Orpa's, die aan de grenzen wederkeren. Het geloof, dat in hun ziel is gewrocht wordt wel beproefd, maar volhardt en zal alle tegenstand overwinnen.

De geraakte moet geholpen. Zie, de vier klimmen het dak op. Ze "ontdekten" het dak; ze breken het open en door die opening laten ze de geraakte op de juiste plaats, aan de voeten van Jezus neder.

Wat zullen al die mensen, in het huis vergaderd, van zulk een handeling toch wel gezegd hebben? Wat zal de eigenaar van het huis moeten denken van het openbreken van zijn dak? Noch het een, noch het ander kan deze mensen echter weerhouden van hun pogen de geraakte aan de voeten des Heeren neder te leggen. Het geloof overwint alle bezwaren en bekommert zich om het oordeel der mensen niet. Menigeen wordt weerhouden tot de waarheid te komen, door de vraag, wat anderen er van zouden zeggen, doch indien er een ware honger in de ziel ontstaat vallen alle mensen bij ons weg.

Zacheüs was een overste der tollenaars en hij, was rijk. Toen echter in zijn hart een brandend verlangen naar Jezus ontstond, om te zien, wie Hij was, toen liep hij de schare vooruit en hij klom in een wilde vijgenboom. Wellicht werd hij van honderden bespot en veroordeeld; maar hij zag over alle mensen heen op Christus. Het geloof overwint alle bezwaren; het houdt aan; het breekt door alle beletsel door; het drijft de ziel aan de voeten van Jezus. Dit is een ware eigenschap van het zaligmakend geloof. Het behoort tot de natuur des geloofs de zondaar tot Christus te voeren en in Hem in te lijven.

Vele mensen willen liever aan allerlei eigenschappen de oprechtheid van hun geloof toetsen, behalve aan deze, met Christus verenigde en voornaamste, ja zaligmakende eigenschap des geloofs. Ze zijn echter in groot gevaar zichzelf te bedriegen.

Daarenboven is het voor de oprechte schadelijk hem op enige andere grond te troosten dan op de gemeenschap aan Christus. Moeten wij Jezus missen, alles wat wij, buiten Hem bezitten is te kort om God te ontmoeten. O, dat toch in de prediking van Gods Woord en ook in de bespreking van Gods kinderen onder elkaar wij de zielen tot Jezus leiden. Het gedrag van de vier, die de geraakte aan Jezus' voeten neerlieten, ze ons ten voorbeeld. Zo ook deed Johannes de Doper, toen hij op het Lam Gods wees, dat de zonden der wereld wegneemt en zijn blijdschap vervuld zag, toen de Bruidegom Zijn bruidskerk aanvaardde. Die blijdschap moge onze harten vervullen.

Het gedrag van de geraakte, zijn rusteloos begeren van en komen tot Christus behaagde de Heere zeer. Hij geeft er door de Heilige Geest getuigenis aan. Immers zo lezen wij in vers 5: "En Jezus, hun geloof ziende."

Welk een getuigenis! "Jezus, hun geloof ziende." Hij kent de harten en proeft de nieren. Hij ziet Zijn eigen werk, het geloof door Hem verworven en uit Hem geschonken. Al kan het volk van God de werkzaamheden der ziel dikwijls niet voor geloof houden, de Heere ziet het en geeft er getuigenis van. Dit Woord is van groter waarde dan alle lofuitingen der wereld zijn. De Heere kent degenen, die de Zijnen zijn. O, volk van God, laat het uwe ziel sterken. Het werk Gods zal de Heere Zelf bevestigen. Over al wat heerlijk is zal een beschutting zijn. Ja, de Heere zal maken, dat hun werk in der waarheid zijn zal.

Daarenboven schenkt de Heere de grote weldaad van de vergeving der zonden aan deze geraakte. Die weldaad wordt, zo wij nu in de derde plaats gaan overdenken: geschonken uit genade.

3. De Heere zeide tot de geraakte: "Zoon! uwe zonden zijn u vergeven."

Gebonden in zijn zonden en ellenden ligt de geraakte aan Jezus' voeten neer. Al zijn verlangen, begeren, dorsten, heeft hem niet kunnen redden. Zo niet Christus Zich over hem ontfermd had, hij ware in diezelfde toestand wedergekeerd tot zijn huis. Maar ziet nu, dat de Heere Jezus nimmer half werk doet. Hij is de eerste. Hij spreekt die ellendige toe. Hij betuigt hem, dat zijn zonden hem vergeven zijn.

Merk nu eens op, dat Gods volk door Christus alleen kan worden vrijgemaakt uit zijn ellendigheid. Hoe zoet en zielsverkwikkend de tranen, gebeden, verootmoedigingen zowel als het hongeren en dorsten ook zijn moge, er ligt in dit alles toch de ware rust niet. Als grond, om op te bouwen is het ongenoegzaam. O, dat moeten Gods kinderen zo van harte beamen. Zij gevoelen zo klaar, dat hun zonden niet zijn weg te nemen met al hun zielstoestanden. Slechts één kan hen met God verzoenen. En Hij wil Zich aan hen openbaren, als Degene, Die de ongerechtigheid Zijns volks op één dag heeft weggenomen. Hij zeide: "Zoon! uw zonden zijn u vergeven."

In deze woorden opent Christus de rijkdom van het eeuwig Evangelie. Hij openbaart er Zichzelf in, zo Hij van de Vader gegeven is tot een verzoening der zonden van de Zijnen. Hij ontsluit aan de geraakte de rijkdom der genade, want het is genade alleen, dat de zonde vergeven en weggenomen wordt. Welk een blijdschap en zalige troost moet het hart van deze geraakte hebben vervuld bij het vernemen van dit woord. Wie zal in woorden uitdrukken de geestelijke verheuging van het volk Gods, als Christus hun ontdekt wordt, als de enige en volkomen Zaligmaker.

In hun zonde en ellende vreesden zij eeuwig om te komen. Gods recht eiste een volkomen voldoening en ze hebben geen kwadrantpenning om te betalen. Ook is niemand op aarde te vinden, die voor hen betaalt. Gods kinderen kunnen hen niet behouden; Gods knechten, hoe hoog ook door hen geacht en bemind, vermogen hun zielsbanden niet te ontbinden. Ze staan alleen voor God; schuldig, verloren, gezonken beneden het gedierte des velds. En zie, daar wil Jezus Zich aan hen openbaren en tot

hun ziel spreken van de vergeving der zonde.

O, onuitputtelijk wonder van genade. Er is een Naam onder de hemel de mensen gegeven, door Welke wij moeten zalig worden. Ja, er is een weg ter behoudenis, een middel om de welverdiende straf te ontgaan en weder tot genade te komen. De rijkdom der genade wordt hier in Christus voor een gans verloren zondaar geopend. Nooit, nee nooit is deze openbaring van Christus aan Zijn ellendige volk te vergeten. Johannes zeide: "Het was omtrent de tiende ure."

Dat uur heugt al Gods volk. O, wat wordt zalig worden dan toch ruim. Het is geheel onmogelijk van 's mensen zijde; gans afgesneden en verloren. Maar hier wordt het ruim in Christus voor de grootste en voornaamste der zondaren.

Elk mens moest wel tot jaloersheid verwekt worden. Dat is er echter verre van. Verneem maar hoe de grote weldaad van de vergeving der zonde wordt:

4. Weerstaan door de eigengerechte.

In vers 6 en 7 schrijft Marcus: "En sommige der schriftgeleerden zaten aldaar en overdachten in hun harten: Wat spreekt deze aldus godslasteringen? Wie kan de zonden vergeven, dan alleen God?"

Lucas verhaalt ons, dat er farizeeën en leraars der wet zaten, die van alle vlekken van Galiléa en Judea en Jeruzalem gekomen waren. Welk een belangstelling! Zelfs uit Judea, ja uit Jeruzalem waren deze farizeeën en schriftgeleerden naar het verachte Galiléa gekomen, om te zien wie deze Nazaréner was. Er is een tijd geweest, dat de farizeeën en schriftgeleerden nog wel iets zagen in die Rabbi van Nazareth. Zelfs nodigde een zekere Simon Hem in zijn huis. Maar toen bewaarden die voorname leraren der wet een behoorlijke afstand tussen hen en de Nazaréner. Dat kwam bij die Simon ook wel uit. Hij had Jezus niet met een kus begroet, noch Diens voeten gewassen; noch Hem de zalf ter verkwikking verstrekt. Nee, niet al te gemeenzaam wilde hij handelen en het kwam al spoedig uit, dat hij voor Christus niet de minste achting had, toen Deze die goddeloze vrouw, die was ingekomen, toeliet hem de liefde van haar hart te bewijzen. Daaraan ergerde zich Simon.

En zo hebben de te Kapérnaüm samenkomen farizeeën en schriftgeleerden zich geërgerd aan Jezus, als Hij tot de geraakte sprak van de vergeving der zonde. Over de geraakte heen, richten zij hun aanval op de Heere Jezus Zelf. Zij ergeren zich aan de genade de ellendige bewezen. Dit kenmerkt hen in geheel hun optreden. Van genade zijn zij volslagen vijanden. Schuld en zonde kennen zij niet, wat zouden zij met genade doen!

Daarenboven willen zij Jezus niet erkennen als de Zone Gods. Zij spreken waarheid, in zoverre zij zeggen, dat God alleen de zonde vergeven kan. Geen priester, geen bloed van stieren en bokken kan de zonde wegnemen. De paus van Rome komt de vergeving der zonde niet toe. God alleen kan de zonde vergeven. Ja, zo is het.

Maar de Heere Jezus is waarachtig God. Doch dat juist wilden de farizeeën niet erkennen. Zij zullen Hem straks ter dood veroordelen als ware Hij een Godslasteraar. Reeds nu spreken zij van Godslastering.

Ontzettende blindheid en verharding des harten !

Zij openbaart zich hier op een zeer sprekende wijze, zo zij in het hart van elk mens van nature is. Daaruit is het te verklaren, dat de "Schriftgeleerden" van onze dagen, die Gods lieve volk vertrappen en versmaden, zulk een aanhang verkrijgen, als thans het geval is. Het bevindelijk werk als vrucht van de zaligmakende bediening des Heiligen Geestes wordt uitgekraamd als ziekelijkheid. Men wil nog wel een Jezus, maar niet Een, Die Zich verheerlijkt in Zijn arme volk, tot vergeving hunner zonde. Men wil wel van de broden eten, maar niet Jezus in de harten ontvangen, om zalig te

maken wat verloren is. Vijanden zijn wij van genade; vijanden van Jezus, de Zoon Gods. Het gif der helle is in ons, om Hem te verwerpen, Die de zonden vergeeft; Die ellendigen zalig maakt; Die het dwaze der wereld heeft uitverkoren opdat Hij het wijze beschamen zou. "Nademaal, in de wijsheid Gods, de wereld God niet heeft gekend door de wijsheid, zo heeft het Gode behaagd, door de dwaasheid der prediking, zalig te maken, die geloven."

O, werden wij dwaas voor God; ellendig en verloren, wij zouden onze vijandschap afleggen, opdat wij in Jezus de vergeving der zonden verkrijgen.

Tegen de helse vijandschap en miskennen van de farizeeën en schriftgeleerden verklaart nu Christus Zijn recht om op aarde de zonden te vergeven. De tekst bepaalt ons er bij, dat de vergeving der zonden is:

5. *Het recht van de Zoon des mensen.*

Van dat recht spreken ons de verzen 8 - 11: "En Jezus terstond in Zijn Geest bekennde, dat zij also in zichzelf overdachten, zei tot hen: wat overdenkt u deze dingen in uw harten?"

In hetgeen de Evangelist in deze woorden meedeelt, bewijst Christus Zijn alwetendheid. Hij kent de harten; Hij weet de overleggingen der farizeeën en schriftgeleerden eer een woord nog over hun lippen gekomen is. Ze vroegen in zichzelf: "Wie is deze?" Welnu, Hij toont hun dat Hij, de alwetende God is. De bliksemschicht Zijner alwetendheid gaat door hun harten heen en Zijn Woord bestraft hen. Evenwel weigerden ze Hem te erkennen en als een schuldenaar in Hem de vergeving der zonde te zoeken. Hoe hard zijn hun harten. O, werden wij met vreze vervuld, als wij op onszelf zien. Want hard is ons aller hart, als het hart van een leviathan. Gelukkig volk dat met de Samaritaanse vrouw door de blikken van de alwetendheid des Heeren wordt getroffen.

De Heere wil nog een tweede bewijs geven van Zijn macht om de zonde te vergeven. Die macht zal Hij tonen door de geraakte te doen wandelen. Daardoor werd Zijn macht zichtbaar voor aller oog, wat bij de vergeving der zonde voor velen verborgen gebleven was. Scheen het de vijanden lichter toe te zeggen: "De zonden zijn u vergeven", dan: "Sta op en neem uw beddeke op en wandel." Christus zal doen, wat in zichtbare tekenen Zijn Goddelijke almacht bewijst.

Wij lezen toch in vers 10 en 11: "Doch opdat u moogt weten, dat de Zoon des mensen macht heeft, om de zonden op de aarde te vergeven, zeide Hij tot de geraakte: Ik zeg u: sta op en neem uw beddeke op, en ga heen naar uw huis."

De Heere noemt Zich hier gelijk op vele plaatsen: "De Zoon des mensen." Hij is mens uit de mensen; het beloofde vrouwenzaad; ons in alles gelijk, uitgenomen de zonde. En toch, Hij is meer dan alle mensenkinderen. Hij is niet een, maar de Zoon des mensen. Let daar wel op. Dit woordje de sluit alle gelijken uit en wijst Hem aan als een, die geen gelijken heeft, maar een eenling is. Hij is de Middelaar Gods en der mensen, de mens Christus Jezus. Hij de Eenling, de Schoonste der mensenkinderen, genade is op Zijn lippen uitgestort. Hij heeft macht, om de zonden op aarde te vergeven.

Maar hoe moeten wij dit verstaan?

In de rechtvaardigmaking des zondaars voor God, is de Vader, de Eerste Persoon, Handhaver der geschonden gerechtigheid. Hij is Rechter. Hij spreekt de uitverkoren zondaar vrij, op grond van Christus' gerechtigheid. De Zoon is advocaat, wel in de bijzondere zin, dat Hij is Pleitbeslechter en niet pleitbezorger, gelijk een advocaat onder de mensen is; maar toch is het niet Zijn werk, om de zonde te vergeven. Een schuldige, gans verlorene en doemwaardige kan bij de Borg geen vrijspraak

verkrijgen. En hoe staat hier dan dat de Zoon des mensen macht heeft de zonde op aarde te vergeven?

De farizeeën hebben het reeds verstaan, toen Hij tot de geraakte zeide: "Uw zonden zijn u vergeven." ze hebben het verstaan, dat deze Jezus van Nazareth hier niet sprak gelijk Nathan de profeet David zeide: "De Heere heeft uw zonden weggenomen." Nee, meer dan Nathan was hier. De Heere Jezus sprak als de Gezondene des Vaders. Wien de Vader macht gegeven heeft om gericht te houden.

Als die Gemachtigde des Vaders vergeeft Hij de zonde aan de geraakte. Hier op aarde spreekt Hij het vrijsprekend vonnis uit over doemwaardigen. O nee, Zijn Woord doet niets af van de vrijspraak des Vaders, maar bevestigt die, tot bewijs er van, dat Hij waarachtig God en mens is; de ware Messias, Die in de eeuwige raad des vredes stond als het geslachte Lam, Zijn volk rechtvaardigend; Die daarom reeds voor Zijn sterven de vergeving der zonde schenken kon. Hij heeft macht van de Vader ontvangen.

Ons oog mocht worden verlicht, om ons Hem toe te betrouwen. Hij is de Machthebbende Middelaar en Zaligmaker; blank en rood de banier dragend boven tienduizend. Zondaren die de eeuwige dood hebben verdiend, verkrijgen door Hem het eeuwig leven. Ziet Hem dan, volk van God, in Zijn volheerlijke openbaring tegenover de farizeeën die Zijn Godheid en macht betwistten. De tegenstand in onze harten moet neergeworpen, opdat wij in Hem door het geloof verkrijgen de volkomen vergeving der zonde. Ziet dat grote voorrecht in de geraakte. Wij bepalen u nogmaals bij hem om te vernemen,

6. dat de vergeving der zonden wordt erkend door het geloof.

Nog steeds lag de geraakte aan de voeten van Jezus. Daar lag hij op een goede plaats, zult gij zeggen. En terecht. Doch met dat al was hij niet verlost uit zijn ellende.

Een arm en ellendig zondaar kan veel in Christus zien en aan Zijn voeten neervallen, en toch de dadelijke vrijmaking uit zijn ellendestaat missen. Vele van Gods kinderen verkeren in deze gestalte. Zij zijn rijk bevoorrecht en misschien toch wat hun ziel zal doen staan in de vrijheid, met welke Christus vrijmaakt. Maar Hij, Die het goede werk in u begonnen is, zal het voleindigen tot op de dag van Jezus Christus.

Ziet dat in de geraakte. De Heere zeide tot Hem: "Ik zeg u: sta op en neem uw beddeke op en ga heen naar uw huis." En terstond stond hij op. Het machtwoord van Christus moest tot hem gesproken worden. Gods werk gaat aan de oefeningen van het geloof vooraf. Dat is zo bij elke daad des geloofs. Het volk kan niet geloven door eigen kracht.

Om slechts één voorbeeld te noemen, buiten het in de tekst gegevene, denk aan Jacob, die te Sichem een altaar bouwde en zeide: "De God Israëls is God." Vóór Jacob te Pniël geworsteld had, sprak hij van de God zijns vaders Abrahams en Izak. Maar toen de Heere hem te Pniël had gerechtvaardigd en overwinnaar had gemaakt en Zijn weldaden had verzegeld, toen zeide Jacob: "Hij is niet alleen de God van Abraham en Izak, maar Hij is ook *mijn* God." "*De Gods Israëls is God.*"

Zo ook verheerlijkte Christus Zijn macht en daarna stond de geraakte op; ja terstond, en hij verheerlijkte God. Hij was verlost van zijn zonde en ellende, door het geloof in Hem, Die gekomen is om te zoeken en zalig te maken, wat verloren is.

En Hij verheerlijkte Zijn gezegende bediening in Zijn uitverkorenen tot hun volkomen verlossing. In Hem is Zijn ganse kerk gerechtvaardigd en verheerlijkt. Door Hem worden de uitverkorenen in een staat van verzoening met God gesteld, in hun levendmaking. Maar de toe-eigening van het geloof is de heilbegerige nodig om in de vrijheid te staan, met welke Christus hem heeft vrijgemaakt. En aan die toe-eigening van het geloof gaat het verlossend en vrijmakend werk van Christus in het hart vooraf.

Doch dan staat ook al dat volk op; terstond. "U zijt verlost, God heeft u welgedaan." Vrij zijn ze van schuld; vrij van zonde; uit de staat der ellende verlost en behouden in Christus, wandelende in vrijheid en blijdschap. Met geen pen is het grote voorrecht van dat volk te beschrijven. Gode de ere! Zijn genade en barmhartigheid is verheerlijkt aan doemschuldigen. In God zullen ze eindigen. Hij wrocht hun behoudenis. Het gedenken van Zijn daden moet hen wel doen zingen met de dichter uit Psalm 138: 3:

*Dan zingen ze in God verblijd,
Aan Hem gewijd,
Van 's Heeren wegen;
Want groot is 's Heeren heerlijkheid,
Zijn majesteit
Ten top gestegen;
Hij slaat toch, schoon oneindig hoog,
Op hen het oog,
Die need'rig knie-len;
Maar ziet van ver met gramschap aan
De ijd'len waan
Der trotse zielen.*

Toepassing.

Ten aanschouwe van de ganse schare heeft de Heere Jezus bewezen, dat Hij macht heeft de zonde op aarde te vergeven. Ze ontzetten zich allen en verheerlijkten God, zeggende: "Wij hebben nooit zulks gezien."

Och, bij velen van hun was die ontzetting van voorbijgaande aard. Ze liet zo weinig na. Merkt er toch op, dat wij ons kunnen ontzetten over de genade door Christus aan anderen bewezen, zonder zelf deel aan die genade te verkrijgen. Velen zijn er in onze dagen op uit, om iets van Gods volk te vernemen; ze draven daarmee rond en bazuinen wat nieuws uit tot ieder die het horen wil, tien en twintig maal per dag. Ze roepen: "Wij hebben nooit zulks gezien." Maar vraagt het hun eens af, of ze zelf iets kennen van de grote vergeving der zonde? Dat zal toch noodzakelijk zijn. Hoe nabij de bijna-christen ook komen moge, hij, blijft vreemdeling van Christus; het oordeel der verdoemenis onderworpen.

O, mijn medereizigers naar de eeuwigheid, beproeft toch u zelf. God opene uw ogen voor de diepe staat uwer ellende, opdat u uw toevlucht tot Christus leerde nemen, eer de tijd uwer genade zal zijn voorbijgegaan. Want de dag gaat als kaf voorbij. Verlaat u niet op uw gevoel of overdenking, maar zoekt Christus, gelijk de geraakte.

Het is een onbedrieglijk kenmerk van genade, zo wij door het geloof tot Christus mogen vluchten. Overtuigde zielen, gans ellendigen vanwege uw schuld en zonde, ziet eens wie Jezus is voor zulken, als gij zijt. Kan uw ziel geen rust vinden; drukt het pak van uw zonde u steeds neer; wordt uw ellende van dag tot dag groter.

O, hoort des Heeren Woord. De Zoon des mensen heeft macht de zonde op aarde te vergeven. Laat toch uw ziel het tot Hem wenden met al de ellende. Gunt u geen rust voor gij Hem door het geloof hebt leren kennen als de enige Borg en Zaligmaker. In Hem is een eeuwige verlossing. O, welk een beste plaats heeft de geraakte verkregen, toen hij, aan de voeten des Heeren neergelaten werd. Daar hoorde hij uit Jezus' mond de vergeving zijner zonde. Welk een licht moet er in het hart van die ellendige toch zijn opgegaan, toen deze woorden tot hem gesproken werden. Is toen niet voor u de Zon der gerechtigheid opgegaan volk ?

O, bleven wij aan Jezus' voeten liggen, tot wij geheel van Hem verlost werden. Maar wat wordt dit veel gemist. Het schijnt wel, of wij ons zelf verder wel kunnen helpen. Hoe weinig drukt de ellende; hoe weinig weegt het gemis. Vandaar dan ook, dat Jezus zo weinig waarde in Zijn eigen volk heeft.

Luister slechts, wat alzo wordt besproken. Er is zo weinig van God bij. Wij zijn zo rijk met onze bevindingen, waarmede wij de bekeerde mensen zijn. Och, of de Noordenwind door de hof van Gods kerk waaien mocht. Het gemis van Jezus zou ons ondragelijk worden. En Hij zou wonderen doen en de geraakten doen wandelen in de blijdschap des geloofs, Gode verheerlijkend.

Wij zijn in Adam buiten Gods gemeenschap gevallen en Christus herstelt Zijn volk in die staat, verzoenend hun zonde. Hij neemt de zonde zo volkomen weg, als hadden wij, zelf voor onze schuld Gode genoeg gedaan.

De Heere bevestigt het werk Zijner handen, ja het werk Zijner handen bevestigt Hij, over ons. Hij ze onze gedurige Toevlucht en onze biddende Hogepriester tot een dagelijkse verzoening onzer zonde bij: de Vader.

Hier wandelen de geraakten in de bewondering van de genade, hun bewezen. Laat het bevestigde volk de wonderen van Gods genade meer uitroepen, gelijk ze dronken van liefde waren, toen hun ziel werd gered van de dood. Dat toch geen stilzwijgen bij hen zij, en alzo hier op aarde worde aangevangen het lied des Lams, dat Gods uitverkorenen eens in volmaaktheid zullen zingen, als ze verlost zullen zijn van smart en pijn. Amen.

14. De enige toegang tot het Koninkrijk Gods

Predicatie over Lukas 13: 23- 25

Psalm 116: 2

Lezen: Lukas 13

Psalm 103: 2 en 6

Psalm 84: 6

Psalm 115: 7

De Heere sloot de ark achter Noach toe. Noach was de prediker der gerechtigheid; 120 jaren lang heeft hij de wereld aangekondigd het rechtvaardig oordeel Gods, dat komen zou, opdat zij de tijd zouden uitkopen en zich tot God bekeren. Maar het geslacht van Sem verenigde zich met dat van Kaïn, en zodra de kerk zich met de wereld vermengt, gaat zij ten onder, zodat er tenslotte maar één huisgezin was, waar de vreze des Heeren in lag. En dat was het huisgezin van Noach. Noach bouwde voor het oog van de gehele wereld de ark naar Goddelijk bevel, en maakte zich daardoor belachelijk en een bespottung bij de wereld. Want er was verharding en doorgaan in het kwaad, totdat de dag kwam, dat de Heere de sluizen der aarde en des hemels opende. Ja, toen zouden zij gevlucht zijn in de ark, waarin Noach met zijn gezin verberging vond, maar de Heere Zelf sloot die ark achter Noach toe, en alleen dat achttal mensen zou in die ark behouden worden.

Dat woord is van grote betekenis ook voor ons! Dat woord, dat de Heere de ark der behoud toesluiten zal. Wij zijn reizende naar de eeuwigheid. Wij zijn in een tijd, waarin de Heere nog roept tot bekering, afmaant van de wereld en de zondedienst, opdat wij in Zijn wegen wandelend, het heil mochten vinden, dat Hij in Christus bereid heeft voor Zijn uitverkorenen. De dag zal komen, dat de Heere zal afsnijden dat heden van genade en die welaangename dag der zaligheid. Wat ligt er dan in deze prediking een vermaning, niet alleen om ons met de wereld niet te vermengen, maar om ons te haasten en te spoeden om onzes levens wil, opdat wij in die ark der behoud, Jezus Christus, onze zaligheid verkrijgen zouden. Er is geen andere naam onder de hemel gegeven, door welke wij moeten zalig worden. Daarom is het nodig, dat wij in Hem een verberging krijgen en in Hem een toevlucht zullen vinden. Dat zalig worden in Christus is voor ons zulk een nauw weg, en zo eng, omdat alles wat van de mens is, ten enenmale uitgesloten is.

Ik wens u in deze ure van die enige weg, die er is tot het Koninkrijk Gods, te spreken, zoals de Heere ons er van onderwees in Lukas 13: 23- 25:

"En er zei één tot Hem: Heere, zijn er ook weinigen, die zalig worden? En Hij zei tot hen: Strijdt om in te gaan door de enge poort; want velen, zeg Ik u, zullen zoeken in te gaan, en zullen niet kunnen; Namelijk nadat de Heere des huizes zal opgestaan zijn, en de deur zal gesloten hebben, en u zult beginnen buiten te staan en aan de deur te kloppen, zeggende: Heere, Heere, doe ons open! en Hij zal antwoorden en tot u zeggen: Ik ken u niet vanwaar gij zijt."

Ziedaar u getekend: De enige weg tot het Koninkrijk Gods.

1. Die toegang is nauw.
2. Die toegang eist strijd.
3. Die toegang doet ingaan in de vreugde des Heeren.

1. Die toegang is nauw.

De Heere was met Zijn discipelen reizende naar Jeruzalem en, zo staat er in vers 22, Hij leerde van de ene stad en vlek tot de andere. Hij, de grote Leraar der gerechtigheid, vervulde de bediening, welke Hem van de Vader was toebetrouwd, en Zijn onderwijs had zoveel indruk op die grote schare, die Hem hoorde, dat zij moesten erkennen: "Nog nooit heeft een mens zo gesproken; Hij leert als Machthebbende en niet als de schriftgeleerden." Evenwel, die leringen, die de Heere gaf, hoezeer de schare ook aan Zijn lippen hing, waren niet allen ter zaligheid, maakten niet bij alle hoorders die inbreuk op hun hart, dat zij in Hem vonden de weg der eeuwige behoud. Daar hebt u een voorbeeld van in onze tekst. Er was er één, die tot Hem kwam en vroeg: "Zijn er ook weinigen, die zalig worden?"

Wat een onbetamelijke vraag! Een vraag van nieuwsgierigheid; een vraag, die nochtans zoveel harten vervult. Er zijn er zovelen, die in het stuk van de verkiezing God geen God kunnen laten en zeggen: Deze gaat naar de hemel en dat is een bekeerde man. En: Zullen onze kinderen zalig worden? Die vragen liggen in zoveel harten. Vooral bij het opkomend geslacht is de neiging om het Koninkrijk Gods te beschouwen uit nieuwsgierigheid, juist in die dingen, die ons door de Bijbel verborgen zijn. Laat ons uit deze vragen die lering hebben, dat wij het Woord van God niet gaan beschouwen zó, alsof het bevrediging zou kunnen geven voor al onze nieuwsgierigheid, maar opdat wij, van jongs af aan de vastigheid van de leer eigen maken, om een innerlijke overtuiging te hebben, dat dit de weg is, die God ons in Zijn getuigenis geboden heeft.

In de tweede plaats noemde ik die vraag onbetamelijk, voor zover er in ligt een indringen in de verborgenheden Gods. "Zijn er weinigen, die zalig worden?" Maar heeft God dat niet bepaald in Zijn soeverein welbehagen en zijn de namen dergenen, die zalig worden, niet geschreven in het boek des levens en des Lams? Is het niet zo, dat Israël, dat volk, dat de schare der uitverkorenen afschaduwde, niet mocht geteld worden omdat de Heere aan Abraham beloofd had, dat zijn zaad zou zijn als de sterren des hemels en als het zand, dat aan de oever der zee is? En zullen wij, dan vragen: Zijn er ook weinigen, die zalig worden?

Een vraag, die verband hield daarmee, dat de leer van de Heere Jezus te scherp was voor velen. Zelfs de discipelen hebben gezegd: "Wie kan dan zalig worden?" toen die rijke jongeling was heengegaan en toen de Heere sprak, dat het lichter is, dat een kamel gaat door het oog van een naald, dan dat een rijke ingaat in het Koninkrijk Gods. Toen zeiden die discipelen met betrekking tot die jongeling, die zo nauwgezet de geboden had betracht: "Wie kan dan zalig worden?"

Toen zei de Heere: "Wie Mijn vlees niet eet en Mijn bloed niet drinkt, die heeft geen leven in zichzelf; maar die Mijn vlees eet en Mijn bloed drinkt, die heeft het eeuwige leven." "Deze rede is hard", zeiden "wie kan dezelve horen?" En zij wandelden niet meer met Hem. Stelt Jezus de weg om zalig te worden niet te nauw? Zijn er ook weinigen die zalig worden? Een vraag, die aan de orde van de dag is bij; al degenen, die de ruimte van het Evangelie zo willen voorstellen en u willen opdringen: U moet in Jezus geloven en niet twijfelen. u zijt hard en u zijt scherp als u de lijnen trekt, die door God zullen getrokken worden als Hij komt met Zijn wan in Zijn hand om Zijn dorsvloer te doorzuiveren.

En eindelijk, die vraag: "Zijn er ook weinigen die zalig worden?" is een vraag van eigengerechtigheid. Het was een Jood, die met deze vraag kwam: Zal de deur ook voor mij geopend worden? Zijn de Joden niet de erfgenamen van de zaligheid? Christus had de duivel, zeiden zij, want het volk van Israël hoefde niet bekeerd te worden; zij waren het zaad Abrahams. Eigengerechtigheid zet ons op een hoogte,

waar wij het werk Gods bekritisieren. En wat antwoordt de Heere daar nu op?

Hij zegt niet nee, Hij zegt ook niet ja. Hij zegt niet: "Er zullen er maar weinigen zijn in vergelijking met het grote aantal, dat verloren gaat, want velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren." Hij zegt niet: Eén uit een stad en twee uit een geslacht, want het zal een klein kuddeke wezen." Maar Hij; wijst er ook niet op, dat er eenmaal een schare zijn zal, die niemand tellen kan. De gekochten uit alle volken en geslachten en natiën zullen een schare vormen, zó groot, dat niemand die tellen kan. Maar wat antwoordt Hij dan? Hij zegt: "De toegang tot het Koninkrijk der hemelen is nauw. Strijdt om in te gaan door de enge poort."

Eén zaak heeft de vrager niet begrepen. Om het aller-voornaamste gaat het hem niet: de vraag, waarmee hij tot zichzelf moest komen en zeggen: Zal ik zalig worden? Want gelijk één der ouden zei, kunt u het hier ook wel zeggen: "Wat baat het mij zo de hele wereld zalig wordt, en ik niet?" Het wordt een persoonlijke zaak. Toen de Heere Paulus greep op de weg naar Damaskus, zei hij: "Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?" Toen die stokbewaarder te Filippi behouden werd, kwam hij met de vraag: "Wat moet ik doen opdat ik zalig worde?"

En als de zaligheid onze belangstelling krijgt, dan gaat het er niet over: Zullen die zalig worden, of zijn er velen of weinigen? maar dan wordt het een persoonlijke vraag, die er voor ons op aan komt: Hoe zal ik eenmaal. God ontmoeten? Straks komt het sterven, en wie weet welke dag voor ons de laatste zijn zal? En dat volk, dat belangstelling in de zaligheid krijgt, vraagt het voor zichzelf: Heere, zou ik ook deel hebben aan de erve der heiligen in het licht? Het komt op hun ziel aan, dat het zal zijn een ingaan in de enge poort, opdat het zal zijn een ingaan in Christus Jezus in Zijn eeuwig Koninkrijk; opdat hun naam zal gesteld worden onder degenen, die de zaligheid zullen verkrijgen en bij Israël worden ingelijfd, opdat ze tot dat volk van God mogen behoren, dat uit de wereld getrokken is en uit de staat der duisternis tot Gods wonderbaar licht.

Het moet een persoonlijke zaak worden, hier in dit leven, voor een ieder, jong of oud. Het gaat niet over anderen, wat met hen geschieden zal, maar wat met mij geschieden zal. Ik moet deel hebben aan die verzoening, die in Christus Jezus is. Dat is immers het ingaan door de enge poort, en dat ingaan:

2. Vereist strijd.

Er staat geschreven: "Strijdt om in te gaan door de enge poort; want velen, zeg Ik u, zullen zoeken in te gaan, en zullen niet kunnen."

De Heere neemt een zeer eenvoudig voorbeeld. Het beeld van een heer, die in zijn huis een groot aantal gasten ontvangt. Hij spreekt hier van een huis, een groot huis; gezien het aantal gasten, een soort paleis. En het opmerkelijke is, dat de ingang daartoe is door een enge poort. Het zal dus inspanning kosten, in dat huis te komen. De heer des huizes wil zien of de gasten hun waardering tonen voor dat gastmaal, dat hij hun bereid heeft.

Wat wil dat beeld nu zeggen? Het is zeer eenvoudig. Dat huis is het Koninkrijk Gods. Dat Koninkrijk, dat de Heere hier op aarde sticht en dat in de hemel volmaakt zijn zal. Wanneer de Heere van dat Koninkrijk der hemelen spreekt, spreekt Hij daarvan menigmaal naar de openbaring, die dat Koninkrijk in de wereld heeft, en naar die openbaring is het gelijk een visnet waarin goede en kwade vissen zijn; is het gelijk een akker, waarop tarwe en onkruid groeit; is het gelijk aan vijf wijze en vijf dwaze maagden. Het wezenlijke van dat Koninkrijk echter is, dat de Heere Zijn uitverkorenen daarin geplaatst heeft én dat zij, hier door genade in Christus ingang verkrijgende, eenmaal in heerlijkheid in dat Koninkrijk wezen zullen.

Nu, van dat Koninkrijk zegt de Heere, dat de ingang daartoe alleen is door de enge poort, hoe groot, hoe ruim dat Koninkrijk ook wezen moge. De toegang is alleen maar door de enge poort. Het is alleen maar door een weg van zware strijd. De poort is Christus Jezus Zelf. "Ik ben de Deur", zegt Hij. En die door Hem ingaan en uitgaan, zullen behouden worden en weide vinden. En die van elders inklimt, is een dief en moordenaar. Want zo leert de Heere in Johannes 3: "Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: tenzij dat iemand wederomgeboren wordt, hij kan het Koninkrijk der hemelen niet zien."

Er is dus een zeer enge weg, een zeer nauw poort; een mens moet van dood levend gemaakt worden om ingang te hebben in dat Koninkrijk der hemelen. En als dat gemist wordt, wordt ook de strijd gemist, waarvan de Heere zegt: "Strijdt om in te gaan." Want toch niet elke strijd is de goede strijd. "Ik heb de goede strijd gestreden", zegt de apostel Paulus. En nu zullen in dat Koninkrijk ingaan zij, die de goede strijd strijden, opdat zij eenmaal de kroon der overwinning zullen verkrijgen. Ziet maar wat de Heere Zelf in ons tekstvers zegt: "Velen zullen zoeken in te gaan en zullen niet kunnen." Zij zullen zoeken in te gaan. Wie dan?

Wel, verstaat deze gelijkenis in het licht waarin ik hem straks reeds gezet heb: dat hier gezien wordt ook op de heidenen, die ingaan zullen en dat ook de verachte volkeren zullen ingang verkrijgen in dat Koninkrijk. Maar dan zal de Heere des huizes de deur gesloten hebben en dan zullen er velen zoeken in te gaan en zullen niet kunnen. Velen zullen zich dan verdringen voor de poort, willende ingaan; zullen gaan kloppen en zeggen; "Heere, Heere, doe ons open!"

Maar Hij zal antwoorden: "Ik heb u nooit gekend." Maar Hij kent hen toch wel? Want zij zullen zeggen: "Wij hebben in Uw tegenwoordigheid gegeten en gedronken, en Gij hebt in onze straten geleerd." Wij kennen U en U kent ons, want U hebt midden onder ons gewandeld. Dan zullen zij Hem, Die zij verworpen hebben, willen erkennen als de Messias, maar Hij zal nogmaals antwoorden: "Ik ken u niet; wijkt van Mij, gij werkers der ongerechtigheid."

En dan zullen zij buitengesloten worden. En dit krijgt die grote betekenis, die er op wijst, dat dit zal zijn een eeuwig buitengesloten worden in de plaats der verdoemenis. "Daar zal weinig zijn en knersing der tanden, als u zult zien Abraham en Izak en Jakob en al de profeten in het Koninkrijk Gods, maar ulieden buitengeworpen."

De Heere spreekt van deze strijd om de enge poort in te gaan en ziet daarop, dat wij door het geloof in Hem geborgen moeten worden en dat alleen zij zalig worden, die deel krijgen aan Christus Jezus. Want er zullen komen van oosten en westen, van de einden der aarde, en zullen aanzitten in het Koninkrijk, en ziet, daar zijn laatsten, die de eersten zullen zijn, en daar zijn eersten, die de laatsten zullen zijn. God voert Zijn soeverein en eeuwig welbehagen uit, en in de volvoering van dat eeuwig welbehagen heeft Hij dat woord meermalen gesproken, ook in de gelijkenis van de arbeiders in de wijngaard, wijzende op het welbehagen Gods, dat wordt volbracht in de behoud van zondaren, en dat is de strijd, waarvan hier gesproken wordt. Wat is dat nu voor een strijd?

U kunt nooit te zeer er op aandringen om de zuivere leer van Gods getuigenis te kennen en voor te staan en te belijden in de wereld; maar deze strijd gaat dieper. Het is de strijd om door de enge poort van de wedergeboorte in de gemeenschap met Christus in te gaan. Wie zullen ingaan in het heerlijk Koninkrijk, dan degenen, die hier op aarde er plaats in ontvangen hebben? Ziet, daar is een strijd in het hart van Gods kinderen uit kracht daarvan, dat de Heere Zelf hen overreedt van hun schuld en zonde. Ja, daar komt een strijd in hun hart, een strijd om zalig te worden. Al zijn ze onberispelijk voor de wereld, dat leven, dat achter hen ligt, is een leven vol van zonde.

Zij zullen God moeten ontmoeten en zij kunnen niet. Zij zullen staan voor Zijn rechterstoel en op duizend vragen niet één kunnen antwoorden. Wat moeten zij doen opdat zij zalig worden? Er staat: "Wat moet ik doen opdat ik zalig worde?" Zij krijgen alléén met God te doen. Daar is een worstelen met Gods heilig recht, want dat recht eist voldoening tot de laatste kwadrantpenning toe, en zij zeggen: "Heb geduld met mij; ik zal alles betalen."

Ziet hun strijd, hun worsteling, vaak tot in het holle van de nacht: , 'k Bracht de nachten door met klagen." Ziet hun vragen naar de waarheid; ziet hun betrachten van de geboden Gods; ziet hun verlatingen van de wereld, openbaar of minder openbaar voor de mensen, in de ommekeer die ze hebben, om de geboden Gods volmaakt te betrachten. Het wordt echter een omkomen. "Strijdt om in te gaan." Zalig worden wordt onmogelijk aan onze kant. Of het nu zo ruim ligt en of het nu zo vast ligt aan de zijde Gods; voor degenen die worstelen om zalig te worden, wordt het een onmogelijkheid. Want zij wachten naar het onkreukbare van Gods recht niet anders dan de eeuwige dood. En ook van Gods volk kan niemand hen redden.

Strijdt u om in te gaan! Wilt u van die strijd wat weten? Denkt dan aan de worstelingen van dat volk om Christus deelachtig te worden, want Hij wordt verkondigd in het Evangelie; Hij is de Weg, de Waarheid en het Leven. Hij is de enige Naam, door Welke wij moeten zalig worden. En o, dat zalig worden in Christus is zo ruim. Maar de Heere zegt het Zelf, dat die poort nauw is, en aan onze kant is het zo nauw! Dan openbaart Hij Zich aan het hart van een zondaar in alles wat in Hem gevonden wordt, en in de volheid van Zijn genade; dan worden ze op Hem verliefd en dan zien ze de weg, die zij bewandelen moeten om tot dat licht te geraken. Een zo zeer bekend voorbeeld uit de Schrift is dat van de zes vrijsteden, waar de doodslager verlossing en ontkoming voor zijn leven vinden kon. Die vrijsteden kregen waarde voor degenen, die een bloedwreker hadden. Die hadden geen tijd meer te verliezen, geen ogenblik meer.

O, welk een strijd zullen die hebben gehad om aan de greep van de bloedwreker te ontkomen. Welk een vlieden werd het om die stad niet alleen van verre te zien, maar ook om er in te gaan. Zij verlaten alles. Zij hebben geen tijd om afscheid te nemen; zij laten alles achter. En dat volk van God ziet, dat Christus de zaligheid heeft verworven voor zondaren; dat geeft hun moed en sterkte. Zij zeggen: Het kan voor mij ook nog. Dat geeft hun houvast aan de beloften en ze eigenen die aan hun ziel toe. En toch, hoe ruimer het in Christus wordt, hoe onmogelijker aan hun kant. En zij vragen: Hoe kom ik ooit in die vrijstad? Het wordt een weg van sterven, van omkomen. En zij zullen alleen rust en vrede vinden in dat Koninkrijk. En de satan en de wereld en hun eigen vlees laten niet af om te kampen en te strijden, en wat worstelingen zijn er dan in het stuk van heiligmaking, want de Heere kan geen gemeenschap met de zonde hebben. Zij kunnen als een lederen zak in de rook over de aarde gaan. O, wat sterft de wereld af, en wat een sterven aan zichzelf, om alleen in Christus te leven.

Die toegang tot het Koninkrijk der hemelen ligt alleen door in te gaan in de enge poort. Alleen de naakte zondaar, bekleed met de gerechtigheid van Christus en met de mantel, die Hij verworven heeft, kan door die poort. Maar dan zal toch ook eenmaal dat volk de ingang in dat Koninkrijk verkrijgen, en dit is onze derde hoofdgedachte, dat namelijk de enge toegang tot het Koninkrijk:

3. Doet ingaan in de vreugde des Heeren.

Nietwaar, de Heere heeft in Zijn huis de gasten genodigd opdat zij delen in de vreugde, die Hij hun bereid heeft. Dat is hier reeds bij aanvang door het geloof op de aarde. Er is hier reeds die zoetheid en die blijdschap, die de wereld niet kent. Dat arme

volk zegt: Dat is eeuwig verloren! En dat is juist de ingang in het Koninkrijk der hemelen door het geloof, en daar zijn de uitlatingen van de liefde Gods in hun harten, dat zij zouden versmelten voor Gods aangezicht. O, die zaligheid, die er in de dienst van God ligt, dat zij zeggen: "Eén dag in Uw voorhoven is beter dan duizend elders." En, zeggen zij, al zou ik eeuwig omkomen, de wereld ingaan kan ik niet meer. En dan moet u eens denken, dat zij komen tot de vrijheid in Christus en tot de vrede Gods. Dan staat er geschreven in Psalm 68:

*Maar 't vrome volk, in U verheugd,
Zal huppelen van zielsvreugd,
Daar zij hun wens verkrijgen.*

Zij huppelen hier van zielsvreugd in de verwonderingen daarover: een hellewicht met God verzoend!

Ingaan zullen zij in dat Koninkrijk der hemelen, hier bij aanvang, om de vreugde te smaken. Paulus zegt: "Ontbonden en bij Christus te zijn, dat is mij zeer verre het beste." Hun ziel zal ingaan in de vreugde des Heeren, al van stonde af aan bij het sterven, om Hem de lof en de aanbidding te geven, Die op de troon zit en het Lam. En er zal een ingaan zijn in het Koninkrijk der hemelen aan het eind der dagen.

Er staat: "De Heere zal de deur gesloten hebben." Dat wil zeggen: de laatste zal binnen zijn. De laatste uitverkorene is ingegaan. De deur is dicht; het gezelschap is vol. Er komt een tijd, dat Christus zal staan op de wolken des hemels, en alle oog zal Hem zien, ook degenen die Hem doorstoken hebben; en Hij zal de Zijnen er uit nemen en Hij zal hen zetten in de eeuwige heerlijkheid bij Abraham, Izak en Jakob. Dan zullen zij, die buiten staan, zeggen: "Heere, Heere, doe ons open; wij hebben dit gedaan en dat gedaan!"

Maar Hij zal zeggen: "Gaaf weg van Mij; Ik heb n nooit gekend." Nooit gekend als één van de gekochten met het bloed van Christus; en daarom zullen zij ook niet gekroond worden. Maar dat volk zal gekroond worden met eeuwige heerlijkheid en zaligheid. Zij zullen hier door de enge poort ingaan, en de Heere zal hen nimmer verlaten, indien Hij dat werk begonnen heeft. Want dat zal Hij voleindigen en Hij zal met hen zijn tot in de dood.

Komt, laten wij daarvan zingen uit Psalm 84: 6:

*Want God, de Heer', zo goed, zo mild,
Is t' allen tijd' een Zon en Schild;
Hij zal genaad' en ere geven.
Hij zal hun 't goede niet in nood
Onthouden, zelfs niet in de dood,
Die in oprechtheid voor Hem leven.
Welzalig, Heer' die op U bouwt,
En Zich geheel aan U vertrouwt.*

Toepassing.

En nu moge de Heere deze les op onze harten binden, dat wij niet uit nieuwsgierigheid vragen naar die dingen, die God verborgen hield. Het zijn dingen, zwaar om te verstaan, zegt Petrus, die de ongeleerde en onvaste mensen verdraaien, gelijk ook de andere Schriften, tot hun eigen verderf. "Zijn er ook weinigen, die zalig worden?" Maar de Heere was niet gekomen om hem dat te vertellen; Maar Hij zegt: "Strijdt gij om in te gaan door de enge poort."

Maar een mens kan toch zichzelf niet bekeren? Dat weten wij toch veel te goed? Ja,

dat gaat ook niet. Maar God heeft de middelen om zalig te worden óók besloten. Zullen wij indringen in die dingen, die verborgen zijn? Die zijn voor de Heere onze God, maar de geopenbaarde zijn voor ons en onze kinderen. En wat heeft Hij dan geopenbaard? Dat wij door de enge poort van Christus' zonen kruisverdiensten zullen ingaan in het Koninkrijk Gods. Zet dan uw hart op het Woord van God, opdat u moogt weten hoe een gevallen Adamskind met God verzoend en zalig kan worden. Een mens kan immers niet sterven zoals hij geboren is. Is nu dat werk van God aan ons verheerlijkt?

Er zijn er hier misschien, die zeggen: "Nee, daar ben ik een vreemdeling van." Maar laat ons dan toch zo niet gerust voortleven. Wee de gerusten te Sion en de zekeren op de berg van Samaria! Als u zegt: "Ik leef nog zoals ik geboren ben", het zal in de eeuwigheid tegen u getuigen.

Of zegt u: "Dit heb ik gekregen en dat heb ik meegemaakt"? Dan mag u uzelf wel onderzoeken, of het een werk Gods is, dat in u verheerlijkt is. Er zullen mensen zijn, die zullen zeggen: "U kent ons wel; U hebt in onze straten geleerd; wij hebben met U gegeten en gedronken." En hier zijn er, die zeggen: "Wij gaan met Gods volk om en wij hebben indrukken in ons hart en wij lezen trouw Gods Woord." Maar geliefden, u zijt nooit verloren gegaan voor God; nooit een schuldenaar geworden. En dan kennen wij Christus niet. De mens kan toch met zijn gaven en indrukken de reis naar de hemel niet aandoen?

Zegt niet: Dat is te hard! Dat zeiden de Joden ook. Maar vraagt het eens aan het volk van God. De één komt uit de goddeloze wereld, spotte met God en Zijn Woord; en de ander is er van jongs af aan in opgevoed.

Maar vraagt het eens: God gaat een werk in hen beginnen. Hij opent de ogen voor de staat van hun ongeluk en ellende, en dan zeggen ze: Dat is verloren! Zij zaten in de kerk en God schoot een peil in hun hart, en thuis op de zolder zijn ze neergevallen en zeiden: Heere, bekeer mij toch, want anders ga ik voor eeuwig verloren. Ik heb niet gewild, dat Gij Koning over mij zijt.

Misschien zijn er wel zulken, die in de kerk zitten, soms geroerd, en het voor mensen niet weten willen, maar God kijkt in hun hart. Die de verborgen plaatsen zoeken en zeggen: 'Heere, bekeer mij. Ik zal de zonde verlaten; ik zal mijn vrienden vaarwel zeggen; ik kan onmogelijk langer. Maar heb slechts geduld met mij, en ik zal alles betalen; ik zal het beter maken.'

En hoe langer zij worstelen, hoe onmogelijker het wordt om zalig te worden, Zij worden hoe langer hoe ongelukkiger. Hebben zij dan geen verkwikkingen en blijdschap? O ja, daar zijn soms de uitlatingen van Gods eeuwige liefde. Maar als zij aan God denken, dan maken zij misbaar, want zij verliezen de grond uit hun zoete ervaringen en gestalten, en zeggen: Ik heb een Borg voor mijn ziel nodig.

U, die daar zegt: "Het zal er voor mij persoonlijk op aan komen", luister eens. Er is een weg, waardoor u kunt ingaan in het Koninkrijk Gods, en waar de strijd bekroond wordt. En die weg is alleen in dat gezegende Hoofd, namelijk Christus. Want zalig worden is in Hem zo ruim. Zijn Naam is Jezus, dat is Zaligmaker, en Hij doet dat om niet. Er hoeft van ons niet één kwadrantpenning bij. Hij staat maar te nodigen. Blinden opent Hij de ogen, doven de oren; doden wekt Hij op, melaatsen reinigt Hij. Laat Christus een gestalte in uw harten krijgen, dan wordt het zo anders van binnen, opdat u in dat Koninkrijk der hemelen alleen, alléén door Hem moogt ingaan, en opdat u geen andere weg moogt weten. Dat is de waarachtige bekering. Verkoop nu eens alles wat u hebt voor die Parel van grote waarde.

Die dochters van Jeruzalem zeiden: "Wat is uw Liefste meer dan eens anderen liefste, dat u ons zo bezworen hebt?" Want zij hadden nog zoveel anderen, waar zij ook van

hielden. Maar nu alleen in Hem gezaligd te worden; in te gaan door de enge poort, dat wil zeggen, een weg van omkomen en afgesneden worden.

En nu is die hele weg bezet met vertroosting en verkwikking en verheuging, en dan gaan ze in, in de vreugde des Heeren. Laat dat volk er maar eens van spreken. Toen zij in het wonder wegzonken, toen zij de eeuwige dood verwachtten en het eeuwige leven kregen. Toen ze teruggebracht werden in de gunst en gemeenschap Gods. Zou al Gods volk er niet jaloers op worden? Ze dringen door, door die menigte die voor de poort staat, om als een looper in de loopbaan te strijden om in te gaan en de prijs te ontvangen. Hier komen ze de strijd nooit te boven; een strijd in verdrukking en laster en smaad en benauwing; een strijd tot het einde.

Maar zij zullen straks naar ziel en lichaam ingaan in de eeuwige vreugde. Het zal zolang niet meer duren, volk, dat u zult gekroond worden; straks naar de ziel, en eenmaal naar ziel en lichaam beide, als de laatste zal, zijn ingezameld tot die schare, die niemand tellen kan.

De Heere geve heilige ijver in onze harten, om te jagen naar datgene, wat Hem tot heerlijkheid en ons tot zaligheid is, om in te gaan in het Koninkrijk der hemelen; om Hem te verwachten, Die staat te komen, en om met de bruidskerk te zeggen: "Kom, Heere Jezus, ja kom haastelijk!" Amen.

15. De aardse en hemelse dingen

Predicatie over Johannes 3: 1- 5

Psalm 25: 5

Lezen: Johannes 3: 1-21

Psalm 65: 1, 2

Psalm 138: 3

Psalm 144: 2

Waar de genade Gods valt, daar valt ze vrij, naar het eeuwig welbehagen des Vaders. Dat welbehagen bepaalt de lengte en breedte van Jeruzalem, de stad des levenden Gods. Aan Zacharia de profeet, werd dit zo klaar te kennen gegeven, toen hij een man zag in wiens hand een meetsnoer was, en die uitging om Jeruzalem te meten, om te zien, hoe groot haar breedte en hoe groot haar lengte wezen zal. Aan Jeruzalem, de verwoeste stad des grote Konings, was niet veel te meten, maar de man met het meetsnoer stelde de grenzen vast, binnen welke Jeruzalem zou verrijzen en waarin de veelheid der mensen en der beesten in haar midden wezen zal. Gods vrije ontferming zou over de schuldige en verwoeste plaats gaan. Zij was de stad Zijner verkiezing. De Heere zou er wonen en Zijn Naam er verheerlijken ten spijt van alle vijanden.

Jeruzalem was daarin type van Gods kerk. De Heere heeft Zich van voor de grondlegging der wereld een volk ten eeuwig leven verkoren, niet omdat dit volk beter was dan de verworpenen, maar het is louter en alleen verkoren om Zijn welbehagen; uit eeuwige soevereine verkiezing. "Deze verkiezing is geschied niet uit voorgezien geloof en gehoorzaamheid des geloofs, heiligheid of enige andere goede hoedanigheid, als een oorzaak of voorwaarde, te voren vereist in de mens, die verkoren zou worden, maar tot het geloof en gehoorzaamheid des geloofs, tot heiligheid enz. En dienvolgens is de verkiezing de fontein van alle zaligmakend goed." Naar Zijn vrijmachtig welbehagen nu handelt God met de mens in de tijd. Hij bewijst Zichzelf aan de gevallen mens te weten barmhartig en rechtvaardig. Rechtvaardig laat Hij de verworpenen in hun val en verderf, waarin zij zichzelf geworpen hebben. Maar in Zijn barmhartigheid trekt en verlost Hij uit deze verderfenis degenen, die Hij in Zijn eeuwige en onveranderlijke raad uit enkel goedertierenheid uitverkoren heeft in Jezus Christus, onze Heere, zonder enige aanmerking van hun werken. Hij meet Jeruzalem en sluit binnen het meetsnoer Zijner soevereine ontferming hen, wier namen geschreven zijn in het Boek des Levens.

O, dat meetsnoer valt in hun harten in de tijd des welbehagens. Jakob heeft Hij liefgehad; Rachab de hoer getrokken uit Jericho; Ruth genomen uit Moab; Manasse in het stof gebogen voor Hem en Paulus geveld op de weg naar Damaskus. Ja, voor elkeen der van Hem gekenden komt het uur, dat hij binnen het meetsnoer zal getrokken en uit de verwoesting der zonde en van het eeuwig oordeel zal verlost worden.

Een van de uit het soeverein welbehagen Gods getrokkenen was ook Nicodémus, tot wie de Heere Jezus gesproken heeft van de aardse en hemelse dingen. Bij het eerste gedeelte van Christus' rede tot Nicodémus gesproken, staan wijl thans wat nader stil. Het staat ons beschreven in Johannes 3: 15:

"En er was een mens uit de Farizeeën, wiens naam was Nicodémus, een overste der Joden; Deze kwam des nachts tot Jezus en zei tot Hem; Rabbi, wij weten, dat Gij zijt een Leraar van God gekomen, want niemand kan deze tekenen doen, die U doet, zo God met hem niet is.

Jezus antwoordde en zei tot hem: Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: tenzij dat iemand wederom geboren worde, hij kan het koninkrijk Gods niet zien. Nicodémus zei tot Hem: Hoe kan een mens geboren worden, nu oud zijnde? kan hij ook andermaal in zijner moeders buik ingaan, en geboren worden? Jezus antwoordde: Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: zo iemand niet geboren wordt uit water en Geest, hij kan in het koninkrijk Gods niet ingaan."

In deze woorden spreekt de Heere: Van de aardse en hemelse dingen:

1. Die voor de natuurlijke mens bedekt zijn.
2. Die noodzakelijk zijn ter zaligheid.
3. Die door Christus duidelijk beschreven worden.

1. Van de aardse en hemelse dingen die voor de natuurlijke mens bedekt zijn.

De Heere spreekt Zelf in vers 12 van de aardse dingen, die Hij Nicodémus gezegd heeft en die deze niet verstond. Door de aardse dingen wordt dus niet verstaan wat van de wereld is; dat zijn geen natuurlijke dingen, maar datgene, wat God op aarde doet in de harten Zijner uitverkorenen. Tot die aardse dingen behoort de wedergeboorte. Daarover heeft Christus met Nicodémus gehandeld en daarvan verstond deze leraar in Israël niets. Die aardse dingen zijn de natuurlijke mens bedekt.

Na de doop door Johannes is de Heere in het openbaar opgetreden en heeft Zich bewezen de beloofde Messias te zijn, waarachtig God en waarachtig en rechtvaardig mens. Hij, reinigde de tempel van degenen, die ossen en schapen en duiven verkochten en dreef de wisselaars uit. Openlijk sprak Hij toen als de Zoon Gods van het huis van Zijn Vader. In Hem is toen het woord van de Psalmist vervuld, dat de discipelen indachtig werden: "De ijver van Uw huis heeft Mij verteerd." Ja, Hij sprak toen reeds van Zijn lijden en sterven, zeggende: "Breekt deze tempel af en in drie dagen zal Ik dezelve oprichten." Zelfs Zijn discipelen verstonden dit woord niet. Maar zij zouden het na dezen verstaan, als de Heere ten derde dage verrezen was uit het graf. Dat is zo dikwijls met Gods volk zo, dat eerst later het volle licht over het woord van Christus opgaat.

Het is met hen zo geheel anders dan met degenen, die maar oppervlakkig geloven. In hun hart zonk het woord van Christus nimmer in. Zijn heerlijkheid blijft hun bedekt, al komen zij soms voor enige tijd onder de indruk er van. Zo was het ook met de Joden, die de tekenen ziende, in Christus geloofden. Maar de Heere kende hun harten en betrouwde hun Zichzelf niet toe.

O, namen wij het toch ter harte, dat er een tijdelijk geloven in Christus zijn kan, zonder de ware ontdekking, dat ons buiten de gemeenschap aan Christus laat en waarmee wij eeuwig omkomen. Vele mensen komen tijdelijk onder enige bekoring, die van de dienst en van het volk van God uitgaat, maar het is voor een tijd. Wij moeten wederomgeboren worden, zal het wél met ons zijn en met Christus verenigd.

Van die wedergeboorte nu sprak de Heere Jezus tot Nicodémus. Het was tijdens het eerste Paasfeest nadat de Heere Zijn bediening openlijk aanvaard had. Onder degenen, die tot Christus kwamen, behoorde ook Nicodémus. Deze was een zeer voornaam man in Israël. Hij was uit de farizeeën, die eigengerechtigden de vijanden van Christus en Zijne gerechtigheid.

Ook Paulus behoorde tot de farizeeën. Onder hen had de Heere dus ook de van Hem gekenden. Voorts was Nicodémus een overste der Joden. Hij bekleedde dus een aanzienlijk ambt. Ja, hij was lid van het Sanhedrin, de grote raad, die straks het doodvonnis over de Heere vellen zou. Reeds van den beginne aan openbaarden de leden van die Raad, dat zij de bouwlieden waren, die de Steen, n.l. Christus verworpen

hebben, welke geworden is tot een hoofd des hoeks. En ziet, uit die vijandige kring trekt de Heere Nicodémus en ook Jozef van Arimathéa. Hoe vrij toch is God in de verheerlijking Zijner genade. Hij kent de schapen, die Hij toebrengen moet en al verkeren zij in grootste vijandschap, Hij trekt hen er uit met de koorden Zijner eeuwige liefde. De tijd van Gods welbehagen komt en Hij trekt Zijn volk als een vuurbrand uit het vuur. Die tijd was voor Nicodémus gekomen. Kennende de vijandschap van degenen, onder wie hij verkeerde en tot wie hij behoorde, kwam Nicodémus in de nacht tot Jezus. Mensenvrees weerhoudt hem om openlijk zich tot Christus te wenden. Die mensenvrees houdt velen zelfs van de Heere af, en van Zijn Woord. Wat zouden de mensen toch wel van hen zeggen, als zij, mensen van zulk een standing en met zulk een naam, zich tot het verachte hoopske van Christus voegden? Mensenvrees verhindert hen zelfs de van God gegeven middelen ter zaligheid te gebruiken. O, wat zal het eens tegen hen getuigen in het eeuwig oordeel.

De Heere brengt de Zijnen echter tot Zich opdat zij horen zullen de woorden des eeuwigen levens. Soms is de trekking van Gods liefde zo krachtig in hen, dat zij alle vrees voor de mensen afschudden. Zo was het met Zacheüs, een overste der tollenaars, die rijk was. Reeds om zijn positie was Zacheüs bij het volk gehaat. Wat moest de schare toch wel van hem denken, toen hij zich onder hen voegde en in de wilde vijgenboom klom. Hoeveel hoon en spot heeft hij zich op de hals gehaald Maar hem deerde dat alles niet. Hij werd gedrongen om Jezus te zien, wie Hij was.

Nicodémus is echter nog gevangen in de strikken der mensenvrees, al kan hij ook de drang niet langer weerstaan, om tot Jezus te komen. Och, hij is er nog zo ver van om als een verloren zondaar aan de voeten van Christus neer te vallen en uit genade gezaligd te worden. Hoor maar, wat hij zegt: "Rabbi, wij weten, dat Gij zijt een Leraar van God gekomen, want niemand kan deze tekenen doen, die U doet, zo God met hem niet is."

Hij wil Christus wel erkennen als een rabbi; een leraar, gelijk hij, zelf ook een leraar in Israël is. Ja, de tekenen, die Christus deed, hebben hem de bekentenis afgedwongen, dat God met Hem is. Zelfs spreekt Nicodémus uit naam van zijn gehele kring zeggende: Wij weten dat.

Er is in den beginne van het optreden des Heeren in Israël een tijd geweest, dat de farizeeën Hem nog wel zouden willen in hun krijg opgenomen hebben, als Hij maar van het gemene volk Zich had afgekeerd. Een farizeeër nodigde Hem zelfs in zijn huis, om te eten. Men kon niet ontkennen dat er kracht van Christus uitging. Maar die erkenning leidde geenszins tot vernedering. Ook in Nicodémus is de ware verootmoediging des harten niet. Hij vraagt niet; hij smeekt niet om de behoud zijner onsterfelijke ziel. Hij komt vertellen wat hij weet, alsof de Heere behoefte had aan het verwaande en hooghartige getuigenis van grimmigen.

De wereld is vol van zulke lieden. Algemeen wil men nog wel erkennen, dat Jezus van Nazareth een Rabbi, ja een bijzondere Rabbi was; wat groots; een Rabbi, Die Zijn tijd vooruit was en van de Joden uit die dagen niet begrepen werd. Maar Hij is voor hen niet de Christus der Schriften; de van God gegeven Zaligmaker. De moderne wereld weigert voor Hem de knie te buigen.

En zelfs zo er al enige terugkeer tot de Schrift waar te nemen is, is er niet meer dan een beschouwen van deze Rabbi als de zedelijke bloem der mensheid, maar met een beslist verwerpen van Hem als de Losser Zijner uitverkorenen. Stenen worden nog opgenomen om Hem te doden, bij elk getuigenis, dat Hij de Zoon Gods is, waarachtig en eeuwig God, Eenswezens met de Vader en de Heilige Geest. Ja, in ons aller hart heerst een totale blindheid aangaande de Zaligmaker. Wij kennen Hem niet, noch

willen Hem erkennen, om in Hem gezaligd te worden.

De godsdienstige, Gereformeerde wereld is vervuld van het "wij weten", ook wij, allen, zo niet het werk Gods in ons verheerlijkt werd. Onder de zuiverste belijdenis der lippen, hoe welgemeend ook, blijft buiten hartvernieuwende genade de hoogmoed, eigengerechtigheid en vijandschap heersen, die ons beletten tot Christus de toevlucht te nemen. Voor de natuurlijke mens heeft Jezus geen gedaante noch heerlijkheid. Roemt en prijst Jezus, gelijk het oppervlakkig christendom van deze dagen, dat uitbazuint in Hem te geloven, maar niet meer heeft dan Nicodémus toen hij zeide: "Wij weten, dat U zijt een Leraar van God gekomen."

Zal het anders worden, dan zal door de overtuiging van de Heilige Geest van zonde, gerechtigheid en oordeel onze hoogmoed moeten gebroken; onze wetenschap dwaasheid moeten worden voor God. Als onwetenden zullen wij van de Heere gekend moeten worden. Aardse dingen moeten in ons worden verheerlijkt uit de hemel. Aan deze zijde van het graf moet het wonder van genade ons uit de dood doen overgaan in het leven; en zo niet, wij zullen met alles wat wij weten eeuwig omkomen. Wij moeten wederom geboren worden.

2. "Die aardse en hemelse dingen" en dat nu vraagt in de tweede plaats onze aandacht, ***zijn noodzakelijk ter zaligheid.***

Met zeer grote nadruk en plechtige ernst spreekt de Heere Nicodémus aan, om hem uit de hoogte van de wetenschap te stoten, waarin hij roemde en om hem te overtuigen, dat een werk Gods ter zaligheid in onze harten moet verheerlijkt worden. "Voorwaar, voorwaar, zeg Ik u", zo antwoordde Christus op de betuiging van Nicodémus, "tenzij dat iemand wederom geboren wordt, hij kan het koninkrijk Gods niet zien." De Heere sluit Nicodémus met alles wat hij zegt te weten en met al zijn gerechtigheden buiten het koninkrijk Gods; dat is buiten het rijk van Christus.

Tot dat koninkrijk geeft alleen de wedergeboorte toegang; die doet een mens door de poort van dat koninkrijk ingaan. Als met een eed bevestigt de Heere het, dat zonder wedergeboorte niemand in dat koninkrijk zal ingaan. Met een ernstig voorwaar, voorwaar, bindt Christus dit Nicodémus op het hart; en niet alleen Nicodémus, maar ons allen. Wij zijn blind van nature, al wanen wij nog zoveel van de godsdienst te weten en van de zuivere leer der waarheid; ja al zouden wij de weg naar de hemel wel kunnen schilderen, wij, moeten wedergeboren worden, om in het koninkrijk Gods in te gaan.

Dat koninkrijk is het geestelijk en hemels rijk, waarvan Christus de Koning is. In de schepping was God Koning en werd Hij als Koning erkend door al. Zijn schepselen. Maar eerst vielen van Hem de engelen in de hemel af, die duivelen in de hel geworden zijn. En daarna viel de mens, zich losrukkend van God. Geheel de wereld is in opstand tegen God gekomen; de revolutie, pleegde de mens tegen zijn God en Koning en hij werd door moedwillige ongehoorzaamheid een slaaf van satan. Die gebiedt over elk mens van nature en voert hem ten eeuwigen verderve.

Maar die opstand tegen en dat losrukken van God, kwam niet buiten Gods eeuwige raad om. De val lag in Gods besluit van eeuwigheid. Door de diepte van de val heen, wilde God naar Zijn volkomen soeverein welbehagen Zich verheerlijken in gerechtigheid, maar ook in barmhartigheid. In gerechtigheid door met het eeuwig vuur te straffen, en in barmhartigheid in de Koning, die de Vader gezalfd heeft over Sion de berg Zijner heiligheid, en door Hem in het zaligen allen die Hij verkoren heeft ten eeuwigen leven. Satans rijk zal niet triomferen, maar eens te gronde geworpen worden. Allen die zijn onderdanen zijn, zullen met al de duivelen eeuwig zijn in de poel, die brandt van vuur en sulfen. Dat zal hun oordeel zijn.

Maar het koninkrijk zal des Heeren zijn. Christus zal eens het koninkrijk Zijn Vader overgeven en God zal zijn alles en in allen. In de hemel zal het koninkrijk volmaakt zijn.

Maar dat koninkrijk Gods is hier reeds op aarde. Het is er van de dag af, dat het God behaagde het Vrouwenzaad te beloven, om satans kop vermorzelen zou en vermorzeld heeft. Dat koninkrijk was in de schaduwen van Israël en het kwam in volheid, toen de Koning van Sion satans kop vertrad en triomferend ten hemel voer. Dat koninkrijk heeft geen aards, maar een hemels Koning en al wat in dit koninkrijk is, is geestelijk en hemels van aard. De onderdanen zijn degenen, die uit God geboren zijn; de wetten zijn de geestelijke ordinantiën van Koning Jezus; de privilegiën zijn niet aardse schatten en welvaart naar de wereld, maar voorrechten, die de wereld niet kent.

Ook Nicodémus was er vreemdeling van, al behoorde hij; tot het volk dat van dat koninkrijk een zichtbare openbaring was. Wij kunnen door doop en belijdenis tot de kerk behoren; een vooraanstaande plaats daar innemen, ouderlingen en leraren zijn, maar zonder wedergeboorte zijn wij geen ware onderdanen van het koninkrijk Gods. Wij zijn er buiten.

Maar de Heere maakt Zijn uitverkoren volk tot Zijn ware onderdanen. Hij ruikt hen uit satans klauw en vestigt Zijn troon in hun harten. Hij breekt hun gerechtigheden af en bekleedt hen met Zijn gerechtigheid. Hij vernieuwt hen en schrijft Zijn wet in hun harten in en maakt, dat zij in Zijn geboden wandelen. Hij, maakt hun de zegeningen van Zijn koninkrijk deelachtig. Het is Zijn werk. Zij zelf breken in dat koninkrijk niet in, noch nemen de weldaden er van met hun krachten. Gods Woord sluit nadrukkelijk alles uit wat van de mens is en leert ons, dat wij vijanden zijn van God en Christus. Tegen die leer verzet zich alles wat in ons is van nature.

Reeds in de vroegste tijden heeft de kerk zich met kracht tegen Pelagius verzet en hem uitgeworpen en onze vaders hebben na zware strijd de Remonstrant uit de kerk, ja uit het land verwezen. Maar in deze dagen is niet alleen ons land vervuld met deze vijanden der zuivere leer, maar met een Gereformeerde belijdenis in de mond is het algemeen gevoelen niet anders dan praktisch Remonstrantisme geworden.

Men wil een Koning Jezus erkennen als de enige Zaligmaker, maar wij moeten in Hem geloven. Wij, hebben het Woord van God, de grondwet van het koninkrijk en dat moeten wij aannemen. Wij zijn in het verbond der genade, zo durft men spreken, en elk gedoopte heeft recht op de goederen van het koninkrijk, zo hij maar geloven wil. Op het historisch geloof wordt de kroon van genade geplaatst, terwijl niet de minste kennis in het hart gewrocht is van zonde en schuld. Van zelfbeproeving is men een vijand. De ontdekkende prediking, waarin de schijn van het zijn wordt onderscheiden, wordt beschimpt. Zij is te zwaar. Zwartgallig is wie op de waarachtige bekering aandringt. Wij zijn onderdanen van het koninkrijk en verwachten de zaligheid.

Maar Christus zeide niet tot een gans van Gods Woord en dienst vervreemd heiden, maar tot Nicodémus, een leraar in Israël: "Tenzij iemand wederom geboren wordt, hij kan het koninkrijk Gods niet zien." Wij zijn blind voor het koninkrijk. Dwaze maagden, die allen brandende lampen hebben en met een ijdele hoop ons vleien van met de Koning tot de bruiloft te zullen ingaan.

In één woord, geliefden, wij allen zijn dood, geestelijk dood, door de misdaden en de zonden. Satan heerst over ons. Wij moeten door de genade Gods uit de doodstaat worden opgewekt. Christus is niet alleen de Koning, die satans kop vertrad, maar Die ook Zijn volk ruikt uit diens overheersing en in Zijn koninkrijk inlijft. Zijn werk gaat in de harten van Zijn volk vooraf. Het geloof volgt daarop. Niemand kan iets aannemen, tenzij het hem van boven gegeven zij. Wie dit miskent, bedriegt zichzelf en misleidt zijn naaste; hoe zeer hij ook met de mond Jezus roemt en van genade spreekt,

hij heeft geen deel in het koninkrijk Gods, noch aan Christus, noch aan Zijn weldaden. Deze zijn voor de ware onderdanen, die uit God geboren zijn. En die weldaden zijn groot.

In dit koninkrijk is alles, wat de verloren zondaar ter eeuwige zaligheid strekt. Het heeft God behaagd, al Zijn deugden in dit koninkrijk te verheerlijken tot zaligheid der uitverkorenen en tot nederwerping der goddelozen.

In dit koninkrijk is gerechtigheid. De Koning is rechtvaardig, maar ook Hij verwierf een eeuwige gerechtigheid voor de Zijnen. Daarmee bekleedt Hij hen, als met een bruiloftskleed. Toen de genode gasten tot de koninklijke bruiloft zich deze onwaardig maakten, werden van de wegen de gasten genomen en zij zaten aan. Eén van hun had geen bruiloftskleed en hij werd uitgeworpen. Waarom?

Omdat hij als een dief en moordenaar van elders ingeklommen was; want wie door de poort des Konings inging, werd daar met het koninklijk kleed omhangen. Die ene man was dus van elders ingeklommen en werd uitgeworpen. Maar Christus bekleedt Zijn volk met de mantel der gerechtigheid in de poort waardoor zij in het koninkrijk ingaan. ze zijn beladen met hun schuld; gans verdoemelijk voor God, de eeuwige dood onderworpen door erf- en dadelijke zonden. Maar de Koning droeg eens hun schuld; Hij stilte de; toorn Gods, die op hen rustte, en bracht een eeuwige verzoening aan voor de Zijnen.

O, hoe groot hun schuld ook wezen mag, Hij zegt: "Al waren uw zonden als scharlaken en karmozijn, Ik zal ze Wit maken als sneeuw en wol. Onder de eerste weldaden van het koninkrijk behoort de gerechtigheid van Christus, op grond waarvan de gans doemwaardige zondaar wordt met God verzoend. O, welk een grote privilege is hier voor arme zondaren. God zal niet meer op hen toornen noch schelden.

Tot de voorrechten van dit koninkrijk behoort de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat. Wij staan van nature met God in oorlog. De zonde is een oorlogsverklaring aan God, verwekkende Zijn gramschap. Maar Christus bracht de vrede aan tussen God en de doemwaardige zondaar. *Hij is onze vrede*, zegt de apostel, die deze beide tot één gemaakt heeft en de middelmuur des afscheidsels gebroken hebbend, heeft Hij de vijandschap in Zijn vlees teniet gemaakt. Bij Zijn geboorte in Bethlehems stal werd gezongen: "Vrede op aarde."

O nee, niet een aardse vrede. De oorlogen zullen niet ophouden op de wereld. Maar deze vrede is geestelijk en hemels. Het is de vrucht van de verzoening, die Koning Jezus aanbracht en die Hij Zijn volk deelachtig maakt. Zij verkrijgen vrede met God; vrede in hun consciëntie; het gedierte des velds en de grasscheutjes der aarde, ja het gans, heelal roept hun vrede toe. Noch het rumoer der wereldlingen, noch het bulderen van kanonnen, noch de oordelen der verwoesting die op de wereld uit de fiolen van Gods gramschap worden uitgegoten, zullen deze vrede verstoren.

Die vrede is het grootste goed voor Gods gunstgenoten. Alleen de zonde heeft die vrede verstoord; en zij rooft menigmaal het dadelijk genot er van in de harten van Gods kinderen. Maar opdat zij deze vrede nimmer gans wegnemen zal, is in het Koninkrijk Gods heiligheid.

De heiligmaking is een van de voorname privileges van dit Koninkrijk. Zonder de heiligende genade van Christus zal geen zondaar ooit God kunnen ontmoeten of ingaan in Zijn gemeenschap. God is een verterend vuur en een eeuwige gloed, bij Wie geen zondaar wonen zal. En wij allen zijn zwart van zonden; van de hoofdschedel tot aan de voetzool toe gans melaats. O, Gods volk moet wat klagen over de zonde die in hen woont. Maar in het koninkrijk Gods is de fontein geopend voor het huis Davids en

voor de inwoners van Jeruzalem. Hoe zwart van zonden de onderdanen zichzelf ook kennen, Christus stelt hen de Vader voor als een reine maagd, zonder vlek of rimpel. ze zijn in Hem volmaakt en hebben in Hem de toegang tot de Vader. Daarboven reinigt Hij hen en doet hen door de Heilige Geest in Zijn geboden wandelen. Zij zouden na ontvangen genade eeuwig afdolen van de weg der gerechtigheid, maar het is de grote belofte van het Koninkrijk, dat zij volharden zullen tot het einde toe, *want zij worden in de kracht Gods bewaard tot de zaligheid, die hen bereid is, om geopenbaard te worden in de laatste tijd.* Daarom zal niet één van hen verloren gaan, al behaalt de driehoofdige vijand soms enig voordeel onder de toelating van hun Koning en al vervult ook bittere droefheid hun hart vanwege het inwonend verderf. De fontein is springend tot in het eeuwige leven.

Daarom is er in dit Koninkrijk blijdschap door de Heilige Geest. Die blijdschap is niet aards, maar hemels. U hebt meer blijdschap in mijn hart gegeven dan ten tijde dat het koren en most van de goddelozen vermenigvuldigd werd. In de genietingen van die blijdschap huppelt Gods volk van zielsvreugd. Zij is de vermaking in God en Christus en schenkt de voorsmaken van de eeuwige zaligheid. *Het koninkrijk Gods is niet spijs en drank, maar rechtvaardigheid en vrede en blijdschap door de Heilige Geest.* Hier is de ware blijdschap, die van het aanschijn des Heeren straalt en de onderdanen van het Koninkrijk Gods doet uitroepen:

*Heft Gode blijde psalmen aan;
Verhoogt, verhoogt voor Hem de baan;
Laat al wat leeft Hem eren.
Bereidt de weg, in Hem verblijd,
Die door de vlakke velden rijdt,
Zijn Naam is Heer' der heren.*

Het koninkrijk Gods heeft de belofte van het eeuwige leven. *Ik geef hun het eeuwige leven*, zegt Christus. Zo de onderdanen des Koninkrijks de strijd op aarde volstreden hebben, zullen zij de kroon der heerlijkheid ontvangen. Geen oog heeft het gezien, geen oor heeft het gehoord, noch is het in 's mensen hart opgeklommen, wat God bereid heeft voor degenen, die Hem vrezen. De eerstelingen der eeuwige gelukzaligheid smaken zij reeds in dit leven. De hemelen worden hun geopend en hun zielen worden opgetrokken boven het stof.

Paulus verhaalt in 1 Korinthe 12, dat hij is opgetrokken geweest in de derde hemel en in het Paradijs en gehoord heeft onuitsprekelijke woorden, die het een mens niet geoorloofd is te spreken. Nee, daarvoor zijn geen woorden. Een weinig ervaring hiervan is Gods volk niet vreemd. Dit vervult hen zozeer met de liefde Gods, dat hun lichaam er meermalen van wordt aangedaan en zij ervaren, dat de hemelse heerlijkheid in dit vlees niet is te dragen.

En als deze eerstelingen van het Koninkrijk der heerlijkheid zo onuitsprekelijk groot zijn, wat zal het dan zijn als de onderdanen voor de troon van God, hun Koning eeuwig zullen prijzen dag en nacht. Hierin ligt de grote vertroosting, die Christus Zijn kerk gegeven heeft, te midden van het geweld der wereld, zeggende: "Uw hart worde niet ontroerd. Ulieden gelooft in God; gelooft ook in Mij. In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen; anderszins zou Ik het u gezegd hebben. Ik ga heen om u plaats te bereiden."

O, gezegend Koninkrijk, waarvan Christus sprak tot Nicodémus en waartoe Hij de ingang opent door wedergeboorte.

3. De wedergeboorte die door Christus duidelijk beschreven worden.

Zonder wedergeboorte zijn wij geen onderdanen van het gezegend Koninkrijk, maar voorwerpen van de toorn Gods en onderdanen van satan. De wedergeboorte is noodzakelijk.

Van de wedergeboorte nu spreekt de Heere als van aardse dingen. Deze worden door Christus duidelijk beschreven.

Wij gaan er nu in ons derde deel van handelen. Voor ieder is het klaar, dat de Heere met de aardse dingen bedoelt hetgeen op aarde in de harten der uitverkorenen gewrocht wordt ter zaligheid. Dit is de geboorte uit water en Geest; de geboorte uit God; de wedergeboorte.

Van die wedergeboorte vinden wij een zeer klare beschrijving in de Vijf Artikelen tegen de Remonstranten. Die beschrijving snijdt alle misvattingen af, die in onze dagen in sommige kringen opgeld doen. Zij zegt ons, dat de wedergeboorte niet plaats heeft eerst dan, als Gods volk tot een bepaalde stand in de genade gekomen is en verzekerd wordt van de zaligheid, maar dat in de levendmaking de uitverkoren, maar gans ellendige zondaar wordt wedergeboren.

In de Dordtse leerregels beleden alle Hervormden, uit onderscheiden landen vergaderd: "En dit is die wedergeboorte, die vernieuwing, nieuw schepping, opwekking uit de doden en levendmaking, waarvan zo heerlijk in de Schrift gesproken wordt."

De wedergeboorte is dus de levendmaking van de zondaar. Wij zijn óf levend óf dood; wedergeboren of onwedergeboren; er is geen tussenstand. En al degenen, die uit hun doodsstaat werden opgewekt, zijn wedergeborenen, hoe zeer zij ook bestreden worden en hoe menigmaal zij ook betwijfelen of het zaligmakend werk Gods wel in hen is. Dit kan hun zeer verborgen en toch in hen zijn; maar indien het in ons wordt gewrocht, gaat het buiten ons bewustzijn niet om.

Er is dan ook geen onbewuste wedergeboorte, als zou een wedergeborene van de werking van de Heilige Geest niet het minste in zich ervaren. Gods werk is krachtdadig en geeft een levende bevinding in het hart, zodat een wedergeborene wel uitroepen moet met de profeet Jeremia: "Heere! Gij hebt mij overreed en ik ben overreed geworden; Gij zijt mij te sterk geweest en hebt overmacht."

In de wedergeborene zelf was niets, dat zich tot die absolute Godsdaad voorbereidde. Zonder ons wordt dit werk Gods in ons gewrocht; een voorbereiding van de mens tot zijn levendmaking is er niet. Integendeel al wat in ons is van nature werkt de dood en het verderf. Maar de wedergeboorte is "een gans bovennatuurlijke, een zeer krachtige en tegelijk zeer zoete, wonderlijke, verborgene en onuitsprekelijke werking, dewelke naar de getuigenis der Schrift (die van de Auteur dezer werking is ingegeven) niet minder is dan de schepping of de opwekking der doden."

Het is dan ook gans ongerijmd, wat velen in deze dagen voorstaan, te leren, als zou de wedergeboorte in ons zijn gewrocht, zonder dat onze ziel daarvan ook maar enig bewustzijn had, ja als zou Paulus wedergeboren en toch nog een vervolger der gemeente Gods zijn geweest. Dit strijdt met het nadrukkelijk Woord des Heeren, dat ons leert: "En een iegelijk, die gelooft, dat Jezus is de Christus, die is uit bod geboren; en een iegelijk, die lief heeft Degene, Die geboren heeft, die heeft ook lief degene, die uit Hem geboren is." Maar Paulus haatte degenen, die uit God geboren zijn en bewees also in die staat niet te zijn wedergeboren. Het is te vrezen, dat duizenden zichzelf wel als kinderen Gods beschouwen, maar nimmer uit hun doodsstaat werden opgewekt en straks van Gods volk eeuwig zullen gescheiden worden, als kaf van het koren gescheiden en met onuitblusbaar vuur verbrand wordt.

De wedergeboorte toch geschiedt niet door de uiterlijke prediking alleen, maar is het onweerstandelijk werk van de Heilige Geest, Die het Woord als een levend zaad in de ziel werkt; gelijk Jacobus zegt: "Door. Zijn wil heeft Hij ons gebaard door het Woord der Waarheid." De uitverkorenen hebben geen zaad der wedergeboorte in zich, dat jaren lang stil en verborgen liggen kan, maar het zaad der wedergeboorte is het Woord Gods, krachtig gemaakt ten eeuwigen leven door de Heilige Geest. Zo zijn zij wedergeboren niet uit vergankelijk maar uit onvergankelijk zaad, door het levend en eeuwig blijvend Woord Gods (1 Petrus 1: 23). In de wedergeboorte wordt de dode zondaar uit Adam zijn natuurlijk verbondshoofd afgesneden en tegen nature in Christus ingelijfd. Hem wordt Christus toegerekend met al Diens weldaden tot zijn eeuwige behoud. Ja in hem wordt de uitnemende grootheid van de kracht Gods verheerlijkt, welke de Heere gewrocht heeft in Christus als Hij Hem uit de doden heeft opgewekt. O, welk een gans bovennatuurlijke en zeer krachtige en zoete werking is toch de wedergeboorte.

Maar wat nu door de Heere wordt gewrocht, heeft tot haar geestelijke blijdschap en genieting de ziel nodig door het geloof zich toe te eigenen. Hoewel een iegelijk, die uit God geboren is, als de wind is, die blaast waarheen hij wil en u hoort zijn geluid, maar u weet niet vanwaar hij komt, noch waar hij heengaat, toch leert Gods Woord en de ervaring van Gods kinderen ons van de weg, die God Zijn volk leidt, opdat zij door het geloof als wedergeboren kinderen hun zaligheid in God door Christus vinden mogen en door de verzekering des Heiligen Geesten zich in God beroemen zullen. Laat mij een weinig hiervan spreken. Het behaagt de Heere Zijn Woord op het hart te hinden met onweerstaanbare kracht, hetzij wij van dat Woord Gods vervreemd voortleefden, tot de Heere ons tot het middel bracht, waardoor Hij het geloof werkt, hetzij wij onder dat Woord zijn opgevoed, maar er in de dodelijke gerustheid onder verkeerden en zelfs al ontroerde soms onze consciëntie onder de ernstige prediking er van, telkens weder tot onze valse rust wederkeerden.

Maar in het uur van Zijn welbehagen opent de Heere het gesloten hart, gelijk van de godsdienstige Lydia. Hij overreedt Zijn uitverkoren volk in de wedergeboorte van de diepe staat van hun ellende. Zij zien hun afgelegde levensweg; niets is er voor de Heere verborgen. Als met sprekende daden hebben zij getuigd: Wijk van ons! Zij zien zich voor Gods rechterstoel gedagvaard, om rekenschap te geven en kunnen op duizend vragen niet één antwoorden. Daarbij wordt de zonde hun in haar Godonterend karakter ontdekt. Zij' kunnen het nu in hun vorig leven niet meer volhouden. Al was er hemel noch hel, zij zouden heilig voor God willen leven. O, welk een droefheid vervult hun ziel vanwege de zonde. Het oordeel Gods drukt hen dag en nacht, zodat zij, hun ogen dikwijls niet durven sluiten, vrezend die in het eeuwig verderf te zullen opslaan.

Het volk van God achten zij nu gelukzalig, al zouden zij hun brood moeten bedelen, zij wensen zo gelukkig als dat volk te zijn, en kiezen gelijk Ruth deed, met een arme Naomi op te trekken, liever dan het rijke van Moab te kiezen. Het wordt hun taal: *Uw volk is mijn volk en uw God mijn God.*

Het Woord wordt hun dierbaar. Het is hun zoeter dan honing en honingzeem. Onder de rechtvaardigheid Gods buigen zij met geheel hun ziel, erkennend dat zij de eeuwige dood verdiend hebben. Dat heeft een onwedergeborene niet; hoever deze door de algemene werkingen van de Heilige Geest ook het volk van God nabij komen moge gelijk Orpa, die tot aan de grenzen meeinging, een mens buigt zich van nature nooit onder het recht Gods, omdat de liefde Gods in zijn ziel niet is uitgestort.

Maar het volk, dat uit God geboren is, heeft een heilige overreding, dat het recht Gods, dat door zijn zonden geschonden is, moet voldaan worden. En de voldoening

aan dat recht vermag hij niet te geven. Gods volk kan hem ook niet redden uit zijn diepe ellendestaat. Hij heeft een Borg voor zijn schuld nodig. Dat maakt hem zeer begerig naar Christus. O, geeft toch uw aandacht aan deze zaak. Veel mensen schijnen bij, enkele overtuigingen te kunnen leven, alsof zij zonder Jezus konden zalig worden. Maar die uit God geboren is, kan Hem niet missen. Wordt het oog des geloofs verlicht, zij zien Hem als de volkomen Zaligmaker, Die gekomen is om te zoeken en zalig te maken wat verloren is.

O, welk een ruimte is er dan voor hen in Christus. Zij zouden geheel de wereld wel willen toeroepen, dat er hulp besteld is bij, een Held, Die verlossen kan. Hun ziel dorst naar Hem in een land, dor en mat, zonder water. Zij roepen tot Hem: "Heere, hoe lang?" Want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf.

Ja de wedergeborene zoekt door Christus herstelling in de gunst en gemeenschap Gods. Zij moeten in Christus weer hersteld worden in de staat, waaruit zij gevallen zijn in Adam.

De wedergeboorte doet hen ook in de weg der bekering wandelen. God gaf hun een nieuwe wil en die vernieuwde wil werkt en doet de heiligmaking zoeken, opdat zij Gode welbehaaglijk mogen wandelen. ze zijn der Goddelijke natuur deelachtig geworden, nadat zij, ontvloten zijn het verderf, dat in de wereld is door de begeerlijkheid. Daarom hebben zij een onverzoenlijke strijd met de zonde, die in hen woont. Die strijd doet hen meer en meer hun krachteloosheid kennen en hun heiligmaking in Christus zoeken.

Hun eigen vroomheid moet sterven, zal Christus als de enige en volkomen Zaligmaker door het geloof worden omhelsd. O, het wordt zulk een arm volk en toch rijk in Christus. Ja, hun innerlijk zielsverlangen gaat er naar uit, om met Christus te zijn en hun God te dienen dag en nacht voor Zijn troon, zonder zonde. ze zijn geboren uit water en Geest; het water der reiniging is door de Heilige Geest in hen, en dit doet hen zoeken de dingen, die boven zijn, waar Christus is en niet de dingen, die op de aarde zijn. De wedergeborenen zijn wel in, maar niet van de wereld. Zij wandelen op wegen, die de wereld niet kent en waarin de wonderen Gods verheerlijkt worden.

Van die wegen zingt dat volk, gelijk wij, nu willen zingen uit Psalm 138: 3:

*Dan zingen zij, in God verblijd,
Aan Hem gewijd
Van 's Heeren wegen;
Want groot is 's Heeren heerlijkheid,
Zijn Majesteit
Ten top gestegen;
Hij slaat toch, schoon oneindig hoog,
Op hen het oog,
Die need'rig knielen;
Maar ziet van ver met gramschap aan
Den ijd'len waan
Der trotse zielen.*

Toepassing.

Komt, onderzoeken wij nu ons zelf eens of de Heere in ons die wedergeboorte heeft gewrocht, waarvan Hij sprak tot Nicodémus. Wij mogen onder de verkondiging van Gods Woord nog verkeren. Duizenden zijn van dat voorrecht verstoken. Leven en dood, zegen en vloek wordt ons voorgesteld. Maar dat Woord zal zijn een reuk des doods ten dode, zo het ons niet wordt een reuk des levens ten leven. De uiterlijke

aanrading is niet genoegzaam ter zaligheid. O, dat toch uw harten geopend werden en het Woord als een levend zaad in u door de Heilige Geest krachtig werke tot uw levendmaking. Bindt gedurig de noodzakelijkheid der wedergeboorte op uw hart en vleit u niet met bedrieglijke redenen, als zou u maar te geloven hebben, als u wedergeboren waart, zonder dat u ook maar enige ervaring had van het leven, dat uit God geboren is.

De Heere geve Zijn volk als wedergeboren kinderen zeer begerig to zijn naar de redelijke en onvervalste melk, opdat zij mogen groeien en toenemen in Christus en in de oefening van hun heiligmaking. De Heere, Die het goede werk in u begonnen is, zal voleindigen tot op de dag van Jezus Christus. Amen.

16. Christus getuigenis aangaande een stervend leven

Predicatie over Johannes 14: 24- 25

Psalm 34: 9.

Lezen: Johannes 12: 20-37.

Psalm 89: 19 en 20.

Psalm 25: 7.

Psalm 119: 88.

De Heere Jezus heeft gezegd toen Hij op aarde was, dat Hij gekomen is om te zoeken en zalig te maken wat verloren is. Om maar een voorbeeld te noemen: In Lukas 15 lezen wij: "Er kwamen tollenaars en zondaren tot Hem om Hem te horen." Stel u dat voor! De vlekkeloos Heilige te midden van een schare van goddelozen, van mensen, die door hun eigen volk gehaat en geschuwd werden, omdat zij gemene zaak maakten met en zich in dienst stelden van de vijanden, die het land overheersten. Te midden van een schare van zondaren, van jongelingen, die hun goed hebben doorgebracht, van jongedochters, die zich aan de genietingen van hun vlees hebben overgegeven; van ouderen van dagen, die hun krachten hebben besteed in dienst van de ongerechtigheid. En dat vlekkeloze Lam in het midden van hen en tot hen sprekende. Want zij naderden tot Hem om Hem te horen. Is het wonder, dat de Farizeeën en de Schriftgeleerden murmureerden en zeiden: Deze ontvangt de zondaren en eet met hen? Nee, dat is niet wonderlijk voor onze natuurlijke overleggingen. En in die murmureringen komt tot uiting de vijandschap, die God gezet heeft in het Paradijs, om satans kop te vermorzelen en om in te gaan in het huis van de sterkgewapende om zijn vaten hem te ontroven. Want Hij gaat het Zelf verklaren tegen de murmureringen van die eigengerechtigden in, die het niet verstaan wat het is om uit genade gezaligd te worden en uit genade alleen. Hij gaat het hun zeggen, dat Hij die goede Herder is, Die de verloren schapen zoekt en wederbrengt; dat Hij door Zijn Heilige Geest het huis met bezemen keert, opdat de verloren penning gevonden worde, en dat door Hem de verloren zoon tot de Vader komt. Want nietwaar, die drie gelijkenissen, die ons in Lukas 15 staan opgetekend, verklaren ons het werk van Christus, het werk van de Heilige Geest en het werk des Vaders. Hij is de gezegende Immanuël, Die Zijn volk gekocht heeft met Zijn bloed, en op grond daarvan de Heilige Geest in het hart zendt. Want niemand kan zonder Hem tot de Vader komen. Daartoe heeft Hij Zichzelf opgeofferd en Zijn leven gegeven, opdat Hij Zijn volk kocht met de prijs, die alle waardij van alle schepselen verre te boven gaat, namelijk met de prijs van Zijn dierbaar bloed. En als Hij op aarde gekomen is, heeft Hij Zich in onze menselijke natuur geopenbaard, opdat Hij in ziel en lichaam vernederd worden zou tot in de dood des kruises, maar opdat Hij door de dood het eeuwige leven aan het licht zou brengen en Zijn volk zou behouden. Als Zijn ziel zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zo zal Hij zaad zien. Daarom spreekt de Heere Jezus van een stervend leven, gelijk wij nu nader gaan overdenken in het welbekende woord, dat u opgetekend vindt in Johannes 12: 24-25:

"Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Indien het tarwegraan in de aarde niet valt, en sterft, zo blijft hetzelve alleen; maar indien het sterft, zo brengt het veel vrucht voort. Die zijn leven lief heeft, zal hetzelve verliezen; en die zijn leven haat in deze wereld,

zal hetzelfde bewaren tot het eeuwige leven."

Ziedaar Christus' getuigenis aangaande een stervend leven. En letten wij nader:

1. Op de aanleiding tot,
2. op de inhoud van, en
3. op de lering, getrokken uit dit getuigenis.

1. De aanleiding tot het geven van dit getuigenis

Wat is de aanleiding tot het geven van dit getuigenis, dat ons spreekt van het stervend leven? Het wordt ons in het 20ste vers gezegd: En er waren sommige Grieken uit degenen, die opgekomen waren, opdat zij op het feest zouden aanbidden. En dezen gingen tot Filippus en deze ging tot Andréas. Wie waren deze Grieken?

Het woord, hier door Grieken vertaald, zegt ons, dat zij behoorden tot de beschaafde heidenen. Nu wordt soms ook van de Joden datzelfde woord gebruikt, maar dan steeds met een bijbedoeling. Doch hier hebben wij te denken aan degenen, die Grieken waren, aan heidenen. Dus de vraag rijst bij ons, hoe dezen waren opgekomen naar Jeruzalem.

Zij waren uit de heidenen, die zich tot het volk van Israël gevoegd hadden, dus Jodengenoten. Jodengenoten der gerechtigheid, ze hadden zich laten besnijden en waren als het ware in Israël ingevoegd. Daarom was het ook dezen geoorloofd het Pascha te eten. Maar de Joden der poort, die als het ware in de poort staan bleven, hadden zich niet laten besnijden, en welke hoogachting zij ook betoonden voor de godsdienst van Israël, zij waren uitgesloten om met het volk van Israël het Pascha te nuttigen. Voor hen was dan ook de voorhof der heidenen.

Deze Grieken nu schijnen tot hen behoort te hebben, die uit kracht van de achting, die zij hadden voor de godsdienst van Israël, waar hun eigen afgoderij de ledigheid temeer openbaarde, opgekomen waren naar Jeruzalem om te aanbidden. Nu uiten die Grieken de begeerte: *Wij willen Jezus wel zien.*

Het zal het laatste Paasfeest zijn, dat de Heere onder Israël viert en waarbij Hij Zich als het grote Lam, Dat beloofd was, voor de Zijnen zou opofferen, gelijk de apostel Petrus later beschrijven zal: *Ons Pascha is voor ons geslacht, namelijk Christus.* De zalving tot een voorbereiding tot Zijn begrafenis heeft reeds plaats gehad. Hij heeft Zijn intocht gehouden binnen Jeruzalem op het veulen van een ezelin, toen de ganse menigte de klederen op de weg spreidde en de takken van de bomen rukte en het heeft uitgeroepen: *"Hosanna, gezegend is Hij, Die daar komt in de Naam des Heeren!"*

Van dat alles, alsook van de tempelreiniging, die Christus verricht heeft, zijn die Grieken geen vreemdelingen. Zij weten ook van de verwachting van Israël, dat een Koning geboren zal worden, van Wie zij in hun vleselijke overleggingen denken, dat Hij hen vrijmaken zal van de Romeinen. Want nietwaar, dit was het, dat het diepgezonken volk van Israël, het nageslacht van Abraham, geen Messias verwachtte en begeerde tot hun zaligheid, maar dat het zich een voorstelling maakte van één, die op de troon van David zitten zou en zou verlossen van het juk der Romeinen. Daarom kon Christus aan hun verwachtingen niet voldoen. Eén, Die Zichzelf in nederigheid onder hen gevoegd had, Die geen verheerlijking wenste en deze afwees, Die weigerde, dat zij Hem Koning maken zouden, Die straks Zijn leven zou eindigen aan het kruis, nee, zulk een Messias verwachtten zij niet en Die kon ook nooit aan hun verwachtingen voldoen.

Die Grieken hadden gehoord van de werken, die Hij deed, en wilden Jezus nu wel eens zien, mogelijk om Hem te spreken, en te overleggen in hoeverre Hij aan deze verwachtingen voldeed. Want van de levende dorst en oprechte begeerte naar Christus, van een drang des harten, dat Hij hun de woorden des levens bekend zal

maken, is hier geen sprake. Aan hun begeerte wordt dan ook niet voldaan, terwijl de Heere nooit iemand heeft afgewezen, die hongerend en dorstend tot Hem kwam. Tot deze Grieken wordt gezegd, dat de Zoon des mensen zal verheerlijkt worden; verheerlijkt worden straks, als Hij Zich in de dood geeft, en verheerlijkt worden in heerlijkheid aan de rechterhand des Vaders. Hij zal verheerlijkt worden, als Hij de Zijnen uit alle geslacht en taal en natie en volk zal trekken; en nog is de tijd niet, dat in vervulling gaat het woord, door de vijand gesproken: De hele wereld loopt Hem na. Maar die tijd zal komen, wanneer de middelmuur des afscheidsels verbroken wordt en de kracht van Christus door Zijn Heilige Geest zal gaan tot aan het einde der wereld.

In deze Grieken ziet u de Griekse geest, die in het bijzonder uitkomt in degenen, die te Athene woonden, en die er op uit waren om wat nieuws te horen en te zeggen. Het is zo anders dan bijvoorbeeld bij Zacheüs, die niet alleen Jezus zien wilde, maar van wie u leest, dat hij in een wilde vijgenboom klom. Heel zijn positie gaf hij prijs aan de spot en smaad van het volk, maar het was hem te doen om Jezus te zien, Wie Hij is; dat wil zeggen: Hoe Hij Zich gedraagt jegens een ellendige, verlorene en onwaardige. De Heere wendde Zich dan ook tot hem in Zijn vrije ontferming en soeverein welbehagen, zeggende: *Haast u en kom af, want Ik moet heden in uw huis blijven.*

Maar wat mist u bij die Grieken dan? Ontdekking aan de verloren staat, en bekendmaking met hun zonde en ongerechtigheid. Wat mist u in deze Grieken, hetgeen nodig is om Jezus recht te begeren? Zij hebben Hem niet nodig als Zaligmaker en Verlosser uit de staat van hun ellende. Waar die overtuiging van schuld en zonden ontbreekt, daar is in ons geen plaats voor de openbaring van Christus. Niet, dat wij die overtuiging van onszelf hebben.

Mijn toehoorders, het is niet zo, dat Christus Zijn werk begint, wij recht vernederd en verslagen zijn in onszelf; maar Hij werkt het in het hart van Zijn volk, opdat er plaats kome voor die openbaring en opdat hun oog geopend zal worden om Hem te kennen als die enige Naam, die onder de hemel gegeven is, door welke wij moeten zalig worden. O, dat wij het toch opmerken. Wat is het nodig om een rechte kennis van Christus te verkrijgen, dat Hij verlorenen nodigt. Hij staat te midden van tollenaars en zondaren. Voor Hem is niemand te slecht om bekeerd te worden. Doch wij zien Hem niet en kennen Hem niet en hebben Hem niet nodig zolang dat krachtadige werk van Zijn Geest niet in onze harten wordt gezien, waardoor wij ons ellendig kennen in en wij uit deze ellende om hulp roepen en een levendige begeerte in ons zal ontstaan een Borg voor onze ziel te kennen. Dat is het, wat wij van nature zo geheel missen, en waarom wij onze wegen zo bewandelen, ook bij alle begeerte om Jezus te zien.

Maar deze levende begeerte werkt Hij bij Zijn volk, opdat zij in Hem behoudenis zullen vinden. Want, die behoudenis heeft Hij gewerkt, daardoor Hij Zich gegeven heeft in de dood. Verneemt het maar als we in de tweede plaats gaan letten op:

2. De inhoud van dit stervend leven.

"Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Indien het tarwegraan in de aarde niet valt, en sterft, zo blijft hetzelfde alleen; maar indien het sterft, zo brengt het veel vrucht voort. Die zijn leven liefheeft, zal het verliezen, en die zijn leven haat in deze wereld, zal het bewaren tot in het eeuwige leven."

De Heere gebruikt hier een beeld, dat voor ons allen verstaanbaar is. De velden zijn bedekt met golvend graan en de landman ziet uit, dat de Heere de regen inbindt, opdat hij zijn schoven bergen zal in zijn schuur. Als straks het droge graan gedorst is en zijn gele korrels op de zolder geborgen worden en een lust zijn voor het oog, dan wacht het niet alleen om gemalen te worden, opdat het ons tot spijsz dienen zal, maar ook om weer te worden uitgezaaid. Want zo lang het daar geborgen blijft op die zolder,

kan het geen vrucht dragen. Dan moet het genomen en over de akker uitgestrooid worden, en in de aarde vallen. Het moet daar in die akker wegsterven, opdat uit deze wegstervende korrel, die u nimmer wedervindt, zich ontwikkelen zal de halm en straks de aar, zodat de landman zijn vrucht oogsten zal, dertig-, zestig en hondervoud. Ziet, dat beeld, dat verstaanbare beeld nu past de Heere op Zichzelf toe. Eerst op Zichzelf, en dan trekt Hij de lering er uit voor Zijn volk. Hij stelt Zijn ziel tot een schuldoffer, en dan, dan zal Hij zaad zien.

O, het zal zo anders gaan dan Israël verwacht; dat denkt, dat Hij koning worden zal. Het zal zo anders gaan dan het in het hart van de discipelen nog ligt, die zich er tegen stellen, dat Hij Zichzelf in de dood overgeeft. Zij willen, dat Hij opklimmen zal en heerlijker worden en toenemen, en zij kunnen Hem straks niet meer volgen als allen aan Hem geërgerd worden. En toch, het kan niet anders. Zal dat graan vrucht voortbrengen, dan moet het sterven in de aarde; en zal Christus de vrucht van Zijn kerk ontvangen, dan moet Hij Zichzelf overgeven in de dood des kruises.

Die dood is noodzakelijk, noodzakelijk tot voldoening aan het recht Gods, dat geschonden is door de zonde; noodzakelijk tot vertreding van satans kop, waartoe het Vrouwenzaad gekomen is; noodzakelijk dus tot de zaligheid van Zijn uitverkoren volk. Hij moest niet alleen geboren worden en de menselijke natuur aannemen, en over de aarde wandelen, terwijl Zijn macht en glorie rijkelijk blonken door het voorhangsel van Zijn menselijke natuur heen; maar Hij moest Zichzelf vernederen tot in de dood des kruises toe, om aan het recht Zijns Vaders de losprijs op te brengen en aan dat recht voldoening te geven, opdat Sion door recht verlost werd en schuldigen een eeuwige vrijspraak in Christus zouden verkrijgen. Hij moest sterven om vrucht te dragen in de toebrenging van Zijn volk. Hij is het Lam, Dat in de stilte der nooit begonnen eeuwigheid Zichzelf gegeven heeft om de wil des Vaders te volbrengen. En op grond daarvan, dat Hij in de eeuwigheid Zichzelf verbond voor het aangezicht van Zijn Vader, en het Lam dat geslacht is van vóór de grondlegging der wereld, zijn reeds de uitverkorenen ingezameld vóór Hij op aarde kwam en vóór Hij stierf en in heerlijkheid inging.

Maar wat in dat eeuwig verbond besloten was, moest volbracht worden in de tijd. Zo spreekt de Heere Jezus meermalen tot Zijn discipelen van Zijn lijden en sterven; en als Hij met hen spreekt van dat lijden, dat Hem wacht, van dat komen aan het eind van Zijn lijden op aarde en van Zijn ganse vernedering, dan doet Hij dat met innerlijke ontroeringen. Mijn toehoorders, laat ons het eens opmerken, dat de Heere Jezus bij het drinken van de beker, die Hem op de hand gezet is, Zich bewust is wat het Hem kost om Zijn volk, Hem van de Vader gegeven, vrij te maken uit de staat des verderfs.

Hij Zelf zegt in het 27ste vers: Nu is Mijn ziel ontroerd; en wat zal Ik zeggen? Vader, verlos uit deze ure! Maar hiertoe ben ik in deze ure gekomen."

Als Hij spreekt van het tarwegraan, dat sterft in de aarde om vrucht te dragen, en dat op Zichzelf toepast, dan is dat in het volle bewustzijn van hetgeen Hem wacht, en Zijn ziel wordt met ontroering vervuld. Hij heeft dat alles dan ook alleen kunnen dragen in de ondersteuning, die Zijn Vader Hem geeft, want er kwam een stem uit de hemel, zeggende: "Ik heb Hem verheerlijkt en Ik zal Hem wederom verheerlijken."

Christus heeft deze dingen gesproken in het bewustzijn van hetgeen Hem wachten stond en in de liefde, die Hij draagt tot de deugden Gods en waarmee Hij Zijn volk heeft liefgehad.

Dat stervend graan nu zal vrucht voortbrengen. Vrucht in de bijeenvergadering van de Zijnen uit alle geslacht en volk en natie. Want Hij zal hen trekken tot van de einden der aarde toe. Zijn oog gaat over de Zijnen, waar zij zich ook mogen bevinden. O, laat ons de onzen toch opdragen aan Hem, ook wanneer zij ver van ons zijn. Laat ons hen

Hem bevelen, opdat Hij Zijn werk er aan doen moge, tot Zijn heerlijkheid, naar het welbehagen des Vaders, op grond daarvan, dat Hij Zichzelf voor de Zijnen in de dood gegeven heeft.

Want dat sterven van Christus is het enige fundament, waarop een zondaar met God verzoend kan worden. Wat daarbuiten is, mijn toehoorders, kan ons niet voor God dekken; dan is het kleed te kort en het dek te smal.

Er is een grond, waarop een zondaar een verzoend God ontmoeten kan, en deze grond is Jezus Christus en Die gekruist. Waarvan Paulus met zoveel nadruk zegt: "Ik wens anders niets te weten dan Jezus Christus, en Die gekruist." Laat ons elkaar op die enige grondslag wijzen, opdat onze ziel niet ruste dan alleen op die grondslag, die als de steenrots is, die niet wankelt in der eeuwigheid. Naar Hem dorst het volk van God, om door het geloof één met Hem te worden en op Hem alleen te steunen, en met Hem alleen kunnen zij door de tijd en door de dood heen om God te ontmoeten als een God van zaligheid.

Het stervend graan draagt vrucht ook in het hart van de discipelen. Ziet maar in hun leven en openbaring voor de Heere na het sterven van Christus. De Heere Jezus heeft Zelf tot hen gezegd: "U onverstandigen en tragen van hart om te geloven." En dit woord zegt genoeg. Zij waren onverstandigen en hun hart was niet te bewegen om te geloven in Hem, Die is dood geweest, opdat Hij leven zoude in alle eeuwigheid. Het tarwegraan valt in de aarde, sterft en draagt vrucht. En Gods volk moet sterven om vrucht te dragen, opdat het door het geloof zich in Hem beroeme. Maar nu kom ik tot mijn derde stuk.

3. Het gelovig vruchten dragen

De vraag geldt: Hoe zullen wij ons in Christus beroemen? Mijn geliefden, het hebbe niet minder onze aandacht dan hetgeen ons tevoren uit deze gelijkenis door de Heere gezegd is in toepassing op Zichzelf, dat Hij dat spreekt ook in betrekking tot Zijn volk. Welke lering wordt uit deze gelijkenis nu getrokken? Het staat in vers 25: "Die zijn leven liefheeft, zal hetzelfde verliezen; en die zijn leven haat in deze wereld, zal hetzelfde bewaren tot het eeuwige even." Laat ik het maar kort zeggen: Diezelfde weg, wil Christus zeggen, die Ik wandel om Mijn volk te kopen uit de staat van ellende, door de dood heen tot het leven, diezelfde weg zult u moeten wandelen om gemeenschap aan Mij te hebben. Nietwaar, daar wordt de weg voor het volk van God getekend, in onderscheiding met hetgeen wij van nature hebben. En als er iets is, waarop bij degenen, die de Gereformeerde leer belijden, de aandacht gevestigd moet worden, dan is het deze zaak, dat wij nooit tot Jezus komen, of wij moeten sterven; dat de hele weg van. Gods volk een sterven is om te leven.

Leest het maar: "Wie zijn leven liefheeft, zal hetzelfde verliezen." Wij zijn van nature dood. De apostel zegt het zo klaar: "Dood door de zonden en misdaden"; en toch levend! Maar dit wil zeggen: Wij leven de dood. Wij zijn in dat alles niet lijdelijk, maar werkzaam, en al onze werken zijn van nature boos. Met gedachten, woorden en werken overtreden wij alle geboden Gods. Wij hebben dat leven, dat wij van onszelf leven, dat wij van nature leven, en dat niet anders is dan de dood vruchten dragen. Wij hebben dat leven lief, zoeken onszelf, zoeken onze eer, zoeken de grootheid van de wereld, zoeken verzadiging, hunkeren naar hetgeen, dat ons lief is, en wij geven dit niet prijs.

Wij kunnen dit niet prijs geven. Hier in het bewandelen van de weg der zonde, daar op de paden der ijdelheid: Wij offeren onszelf daaraan op. En wie nu zijn leven, dat hij van nature leeft, liefheeft, ziet, hij zal hetzelfde verliezen. Straks komt de ure, dat wij zullen sterven en wij zullen alles verliezen, wat wij op de wereld hebben. Wij: zullen

ons leven verliezen om in de eeuwige dood gekluisterd te worden, en wij zullen het leven niet meer zien in der eeuwigheid. Dat zegt Christus ons. Zo is het van nature met ons gesteld, en om nu in Hem de zaligheid te vinden, is het nodig, dat wij ons leven van nature hitten, ons leven in deze wereld; en wie zijn leven haat in deze wereld, zal hetzelfde bewaren. Wat wil dat nu zeggen: Ons leven In deze wereld haten? Dat betekent, dat wij het leven, dat wij leven, verzaken; dat het leven, dat wij van nature leven, ons de dood wordt; dat de kracht van Christus in Zijn volk verheerlijkt zal worden; dat hun ogen zullen geopend worden daarvoor, dat zij de brede weg bewandelen naar het verderf. Er is een werk Gods in hun hart nodig. En dit doet hen zien, dat zij zijn in een staat, waarin zij eeuwig zullen omkomen.

O, dat verliezen van hun leven, dat haten van hun leven, dat zij alle geluiden Gods niet anders dan overtreden hebben, ook in hun heilige verrichtingen; en zij roepen het uit: *Het is verloren*; en het gaat de dood met hen in. Bij alles wat zij ten koste leggen om hun leven te behouden, gaat het met hen als met het tarwegraan, dat in de aarde sterft. Zij sterven. Het wordt aan hun zijde afgesneden.

Merkt er toch op, waar de Heere nadruk legt, dat wij namelijk ons leven in deze wereld haten zullen en dat wij een afkeer van onszelf krijgen, van ons werken, van onze pogingen om God te bewegen. En dat volk gaat uit de innige nood het tot Hem wenden, bij Wie behoudenis is.

O, zeggen zij, dat mijn ziel gered werd van de dood! En dat Hij opstond tot onze verlossing, en wij uit het modderig slijk werden uitgehaald. Dit zijn de werkzaamheden van het volk van God. Zij komen in de ellende, opdat Hij plaats voor Zich bereiden zal, en dat zij sterven aan hun eigen gerechtigheden, in Hem alleen het behoud vinden. Het wordt bij hen een gedurig omkomen op de weg des levens, het wordt steeds meer een sterven; hier aan hun weg, daar aan hun bevinding, daar weer aan hun hoop die zij op Christus hebben; ja, het wordt een ingaan in de dood, opdat het leven in Hem zal geopenbaard worden; en dat ze in het kennen van hun eigen hart en hun eigen bestaan meer en meer onder hun ellendig bestaan bukken; opdat Christus hun behoud wordt in Zijn eeuwige volheid, en zij zo zich in Hem opheffen en uit Hem de kracht hebben om in Zijn geboden te wandelen in hun verdrukking en kommer, die zij op wereld hebben. En opdat ze hun leven prijsgeven in de hoop op de zaligheid. Want dat is voor de kerk weggelegd: het eeuwige leven.

Laat ons gedurig zien hoe Christus Zijn volk wijst op hetgeen voor hen bereid is. Hij zegt: "In de wereld zult u verdrukking hebben; maar hebt goede moed, Ik heb de wereld overwonnen." Slagen worden ons niet bespaard en door de diepste wegen heen brengt de Heere Zijn volk tot de zaligheid, om hen hier los te maken, opdat zij hun wandelingen hebben met Hem, Die gezeten is aan de rechterhand des Vaders om altijd voor Zijn volk te bidden. Hij is in de hemel, vanwaar wij onze Zaligmaker verwachten, en vanwaar Hij ook Zijn verborgenheden aan Zijn gunstgenoten bekend maakt en de heilgeheimen van Zijn verbond aan Zijn vrienden, gelijk wij nu met elkaar zingen uit Psalm 25: 7:

*Gods verborgen omgang vinden
Zielen, daar Zijn vrees in woont;
't Heilgeheim wordt aan Zijn vrinden,
Naar Zijn vreêverbond, getoond.
d' Ogen houdt mijn stil gemoed
Opwaarts, om op God te letten;
Hij, Die trouw is, zal mijn voet
Voeren uit der bozen netten.*

Toepassing.

Ziet, deze Jezus spreekt ook in het midden van ons nog, opdat wij in Hem ons heil zullen vinden. Hij zal Zijn werk doen; het tarwegraan is gestorven en Hij leeft opdat Hij vrucht dragen zal. Met andere woorden: Degenen, die Hem van de Vader gegeven zijn, zullen toegebracht worden en uit de staat van hun verderf volkomen worden verlost. En wie zijn dat? Dat zijn mensen zoals u en ik zijn; dat zijn mensen, die in hun bestaan vervreemd van God leven. O, dat wij door genade ons leven mochten haten en prijsgeven, want die zijn leven liefheeft, zal hetzelfde verliezen. En wij hebben ons leven lief. Zegt wat ons verhindert om tot Christus te komen.

Wie is er, rijk of arm, jong of oud, vroom of goddeloos, aan wie wij dat woord van Hem niet hebben te brengen, dat Hij gekomen is om te zoeken en zalig te maken wat verloren is; tot wie dat woord van de apostel niet komt: "Wij bidden u van Christus' wege, alsof God door ons bade: Laat u met God verzoenen." En wat verhindert ons om tot Christus te komen? Noemt het maar op. Maar er is niets, niets in te brengen tegen die nodiging van Hem, tegen die bediening van het Evangelie. Hij staat als met uitgebreide armen. Hij wil de dorstigen het water des levens geven om niet, zonder prijs en zonder geld, om te kopen wijn en melk. En wat houdt dan onze ziel van Jezus af? Dat wij ontij

leven liefhebben. Want of wij elkaar al opbouwen en zeggen: Neem Jezus toch aan en geloof in Hem; u zijt toch in het verbond en u hebt de beloften van het verbond, mijn toehoorders, leest de geschriften van onze dagen eens na; u wordt er ziek van als u ziet hoe alles in het werk gesteld wordt om dat ene uit te bannen: het bevindelijke leven van het volk van God. Dat moet er uit! En dat er een werk van God aan een mens moet geschieden, waardoor hij zich in zijn verloren staat leert kennen en zijn leven prijsgeeft; dat moet er uit!

Zij, zeggen: Hier hebt u de eis van bekering en geloof, en zo gaat u naar de hemel. Maar dat gaat niet, want wij hebben ons leven lief. En wij willen het niet kwijt, hier ons leven in de zonde en onze vermaken in de wereld, daar in onze eigengerechtigheid en uiterlijk in het betrachten van de deugd.

Maar mijn toehoorders, wij willen ons leven niet verliezen. En wat verhindert ons om tot Christus te komen? O, dat wij het toch eens zagen. Buigt uw knieën en smeekt om de ontdekkende bediening van de Heilige Geest, opdat de Heere Zijn werk in ons doe, om ons leven af te snijden om het in Christus te hebben.

Dat is een innerlijk werk. Het volk van God is daar geen vreemdeling: van. Vraagt het hun eens hoe zij werden afgesneden van hun eigen leven. Hier kwamen begerige Grieken, die Jezus wel wilden zien; maar zij kwamen nimmer tot Hem om in Hem het loven te vinden. Dat mocht de Heere door Zijn Woord werken, omdat wij straks sterven; en wij weten de dag van onze dood niet.

Het zijn niet alleen mensen van zeventig jaar, die plotseling sterven. Het kan ook ons gebeuren. Het mochten eens roepstommen zijn om te zeggen: Als ik sterven ga, wat zal er dan van mij geworden? Die ouden van dagen, die hun leven lang onder de beademing van Gods Woord verkeerd hebben, hoe zal uw einde eens zijn?

Als wij onbekeerd sterven, zullen wij gaan in de eeuwige pijn, waar weinig is en knersing der tanden. Het is onze belijdenis, dat het zo is. Maar dragen wij het zo op ons hart, om ons leven prijs te geven, opdat wij het toch in Hem alleen vinden, Die als het tarwegraan in de aarde stierf en vrucht voortbracht in de harten van Zijn volk?

Hij is de Levensvorst voor Zijn kerk. Hij gaat in het huis van de sterkgewapende en ontrooft hem zijn vaten. Hier is een verloren zoon, daar een verloren schaap, dat door Christus wordt teruggebracht; daar een verloren penning, die gevonden wordt. Hij

werkt in Zijn volk een innerlijke overtuiging: Wij hebben tegen God gezondigd. Ze gaan hun leven in de wereld haten. Ze krijgen licht over de afgelegde levensweg. En dan zien ze: nooit iets gedaan, wat goed voor God was, maar altijd wat kwaad was in Zijn ogen; of de wereld er wat van weet of niet, maakt geen verschil. Het wordt verloren in hun hart en uit hun noden gaan ze roepen tot God, of Hij hen bekeren wil. Zij zeggen: Neem mij zo niet weg, dat ik U zo niet ontmoeten moet, want dan is het afgesneden. Zij gaan hun leven haten, hun leven, zo het in de wereld was, om het eeuwige leven te verkrijgen in Christus.

O, ontdekte zielen, daar staat Christus als het tarwegraan, dat gestorven is en leeft. Hij zegt: Ik draag vrucht. U mocht uzelf eens in Hem vinden. Sterven moet ge, omkomen wordt het aan onze kant, wil Christus ooit dierbaar worden voor ons. Waarom is Hij zo weinig dierbaar voor ons? Omdat er zo weinig dat sterven is. Ziedaar wat u in de kringen van Gods volk zo vaak merkt: Zij vinden hun sterkte in hun bevindingen en gewaarwordingen. Maar daarin is het leven niet.

Vraagt het in het verborgene, of Christus een gestalte in u verkrijgen moge, dat uw uitgangen naar Hem mogen zijn, die Borg en Middelaar, die zalig maakt om niet. Laat op de gezelschappen, waar u samenkomt, Christus de hoogste plaats innemen; laten wij wijzen op Hem, Die komen moest en sterven, opdat Hij Zijn volk behouden zou. Kunnen wij zonder Jezus zalig worden? Immers nee. Waar drijft het Woord des Heeren naar uit? Naar een sterven en omkomen, om ons werk prijs te geven en er aan te sterven om het zelf te doen, en het zo niet meer te kunnen en aan het eind te geraken. Want het einde der wet is Christus, van Wie geschreven staat: "U, die gelooft, is Hij dierbaar!"

Want daar openbaart Hij Zich in al Zijn Middelaarsgraveerselen. Hij zegt: Vader, Ik ben daarom in deze ure gekomen, om hen te verlossen. En een stem geschiedde uit de hemel, die niemand verstond van nature, dat Hij verheerlijkt zal worden. En Hij is verheerlijkt en heeft Zijn volk ingebracht in Gods gemeenschap. O mijn toehoorders, hoe zal Gods volk Hem kennen? Door het sterven. Wat kunnen wij toch blijven leven! Wij kunnen blijven leven bij al hetgeen geschied is. Maar Christus zegt: Ik ben het tarwegraan, en Ik zal het in Mijn volk afdrukken, dat stervend leven, dat in de dood ingaan. De Heere geeft Zijn volk ook in die stervensweg niet prijs en Hij roept het hun toe: Ik leef en ben levend tot in alle eeuwigheid.

Dat zo ons oog op Hem zij als het met ons in die weg geleid wordt en het sterven voor ons worden gaat. Dat dan de hoop rijze op Hem, Die Zijn volk door zulk een weg tot het leven leidt. En als u zo uw weg in de Bijbel getekend vindt, mocht u moed houden en gedenken, dat de Heere met u zijn zal en u de kroon aan het einde van uw weg zal geven, ook in de weg van heiligmaking. Gods volk heeft het nooit kunnen denken, dat de weg naar de hemel zo is als hij hier bewandeld wordt. Het wordt een sterven en bezwijken en verliezen van eigen kracht; een verliezen van zoveel, dat zij op de wereld hadden. Zij waren rijk met alles wat de Heere hun gegeven had, en nu maakt de Heere van alles los.

Wij gaan straks sterven om het leven te verkrijgen uit alle verdrukkingen, smaad en ellende. De Heere zal Zijn volk opheffen en alle tranen van hun ogen afwissen. Dan gaan wij sterven om te leven, volk van God! Het moge onze ziel bemoedigen en ons het hoofd doen opsteken uit alle gebreken en tegen al degenen, die ons benauwen, opdat de Heere Zich in Zijn genade en kracht verheerlijke in Zijn gunstgenoten; om de voetstappen te mogen drukken van Hem, Die Zijn volk is voorgegaan als het tarwegraan, dat gestorven is, opdat Hij vrucht dragen zou en eenmaal Zijn ganse uitverkoren kerk bijeen zou brengen en hen de Vader voorstellen als een reine maagd, zonder vlek en rimpel.

Want ziet, dat stervend leven zal zijn tot de grote dag, als Hij verschijnen zal op de wolken des hemels en dan zal alles teniet gedaan worden en Hij zul zeggen: "Vader, zie Ik en degenen, die U Mij gegeven hebt."

O, Hij, Die dood geweest is en Die leeft, Hij bevestig het werk van Zijn handen en Hij wake over ons. Dat goede werk, dat Hij begonnen is, bevestig Hij tot op de dag van Jezus Christus. Amen.

17. Christus getuigenis aangaande een stervend leven

Predicatie over Johannes 14: 24- 25

Psalm 34: 9.

Lezen: Johannes 12: 20 37.

Psalm 89: 19 en 20.

Psalm 25: 7.

Psalm 119: 88.

De Heere Jezus heeft gezegd toen Hij op aarde was, dat Hij gekomen is om te zoeken en zalig te maken wat verloren is. Om maar een voorbeeld te noemen: In Lukas 15 lezen wij: "Er kwamen tollenaars en zondaren tot Hem om Hem te horen." Stel u dat voor! De vlekkeloos Heilige te midden van een schare van goddelozen, van mensen, die door hun eigen volk gehaat en geschuwd werden, omdat zij gemene zaak maakten met en zich in dienst stelden van de vijanden, die het land overheersten. Te midden van een schare van zondaren, van jongelingen, die hun goed hebben doorgebracht, van jongedochters, die zich aan de genietingen van hun vlees hebben overgegeven; van ouderen van dagen, die hun krachten hebben besteed in dienst van de ongerechtigheid. En dat vlekkeloze Lam in het midden van hen en tot hen sprekende. Want zij naderden tot Hem om Hem te horen. Is het wonder, dat de Farizeeën en de Schriftgeleerden murmureerden en zeiden: Deze ontvangt de zondaren en eet met hen? Nee, dat is niet wonderlijk voor onze natuurlijke overleggingen. En in die murmureringen komt tot uiting de vijandschap, die God gezet heeft in het Paradijs, om satans kop te vermorzelen en om in te gaan in het huis van de sterkgewapende om zijn vaten hem te ontroven. Want Hij gaat het Zelf verklaren tegen de murmureringen van die eigengerechtigden in, die het niet verstaan wat het is om uit genade gezaligd te worden en uit genade alleen. Hij gaat het hun zeggen, dat Hij die goede Herder is, Die de verloren schapen zoekt en wederbrengt; dat Hij door Zijn Heilige Geest het huis met bezemen keert, opdat de verloren penning gevonden worde, en dat door Hem de verloren zoon tot de Vader komt. Want nietwaar, die drie gelijkenissen, die ons in Lukas 15 staan opgetekend, verklaren ons het werk van Christus, het werk van de Heilige Geest en het werk des Vaders. Hij is de gezegende Immanuël, Die Zijn volk gekocht heeft met Zijn bloed, en op grond daarvan de Heilige Geest in het hart zendt. Want niemand kan zonder Hem tot de Vader komen. Daartoe heeft Hij Zichzelf opgeofferd en Zijn leven gegeven, opdat Hij Zijn volk kocht met de prijs, die alle waardij van alle schepselen verre te boven gaat, namelijk met de prijs van Zijn dierbaar bloed. En als Hij op aarde gekomen is, heeft Hij Zich in onze menselijke natuur geopenbaard, opdat Hij in ziel en lichaam vernederd worden zou tot in de dood des kruises, maar opdat Hij door de dood het eeuwige leven aan het licht zou brengen en Zijn volk zou behouden. Als Zijn ziel zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zo zal Hij zaad zien. Daarom spreekt de Heere Jezus van een stervend leven, gelijk wij nu nader gaan overdenken in het welbekende woord, dat u opgetekend vindt in Johannes 12: 24 25:

"Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Indien het tarwegraan in de aarde niet valt, en sterft, zo blijft hetzelve alleen; maar indien het sterft, zo brengt het veel vrucht voort. Die zijn leven lief heeft, zal hetzelve verliezen; en die zijn leven haat in deze wereld, zal hetzelve bewaren tot het eeuwige leven."

Ziedaar Christus' getuigenis aangaande een stervend leven. En letten wij nader:

1. Op de aanleiding tot,
2. op de inhoud van, en
3. op de lering, getrokken uit dit getuigenis.

1. De aanleiding tot het geven van dit getuigenis

Wat is de aanleiding tot het geven van dit getuigenis, dat ons spreekt van het stervend leven? Het wordt ons in het 20ste vers gezegd: En er waren sommige Grieken uit degenen, die opgekomen waren, opdat zij op het feest zouden aanbidden. En dezen gingen tot Filippus en deze ging tot Andréas. Wie waren deze Grieken?

Het woord, hier door Grieken vertaald, zegt ons, dat zij behoorden tot de beschaafde heidenen. Nu wordt soms ook van de Joden datzelfde woord gebruikt, maar dan steeds met een bijbedoeling. Doch hier hebben wij te denken aan degenen, die Grieken waren, aan heidenen. Dus de vraag rijst bij ons, hoe dezen waren opgekomen naar Jeruzalem.

Zij waren uit de heidenen, die zich tot het volk van Israël gevoegd hadden, dus Jodengenoten. Jodengenoten der gerechtigheid, ze hadden zich laten besnijden en waren als het ware in Israël ingevoegd. Daarom was het ook dezen geoorloofd het Pascha te eten. Maar de Joden der poort, die als het ware in de poort staan bleven, hadden zich niet laten besnijden, en welke hoogachting zij ook betoonden voor de godsdienst van Israël, zij waren uitgesloten om met het volk van Israël het Pascha te nuttigen. Voor hen was dan ook de voorhof der heidenen.

Deze Grieken nu schijnen tot hen behoort te hebben, die uit kracht van de achting, die zij hadden voor de godsdienst van Israël, waar hun eigen afgoderij de ledigheid temeer openbaarde, opgekomen waren naar Jeruzalem om te aanbidden. Nu uitien die Grieken de begeerte: *Wij willen Jezus wel zien.*

Het zal het laatste Paasfeest zijn, dat de Heere onder Israël viert en waarbij Hij Zich als het grote Lam, Dat beloofd was, voor de Zijnen zou opofferen, gelijk de apostel Petrus later beschrijven zal: *Ons Pascha is voor ons geslacht, namelijk Christus.* De zalving tot een voorbereiding tot Zijn begrafenis heeft reeds plaats gehad. Hij heeft Zijn intocht gehouden binnen Jeruzalem op het veulen van een ezelin, toen de ganse menigte de klederen op de weg spreidde en de takken van de bomen rukte en het heeft uitgeroepen: *"Hosanna, gezegend is Hij, Die daar komt in de Naam des Heeren!"*

Van dat alles, alsook van de tempelreiniging, die Christus verricht heeft, zijn die Grieken geen vreemdelingen. Zij weten ook van de verwachting van Israël, dat een Koning geboren zal worden, van Wie zij in hun vleselijke overleggingen denken, dat Hij hen vrijmaken zal van de Romeinen. Want nietwaar, dit was het, dat het diepgezonken volk van Israël, het nageslacht van Abraham, geen Messias verwachtte en begeerde tot hun zaligheid, maar dat het zich een voorstelling maakte van één, die op de troon van David zitten zou en zou verlossen van het juk der Romeinen. Daarom kon Christus aan hun verwachtingen niet voldoen. Eén, Die Zichzelf in nederigheid onder hen gevoegd had, Die geen verheerlijking wenste en deze afwees, Die weigerde, dat zij Hem Koning maken zouden, Die straks Zijn leven zou eindigen aan het kruis, nee, zulk een Messias verwachtten zij niet en Die kon ook nooit aan hun verwachtingen voldoen.

Die Grieken hadden gehoord van de werken, die Hij deed, en wilden Jezus nu wel eens zien, mogelijk om Hem te spreken, en te overleggen in hoeverre Hij aan deze verwachtingen voldeed. Want van de levende dorst en oprechte begeerte naar Christus, van een drang des harten, dat Hij hun de woorden des levens bekend zal maken, is hier geen sprake. Aan hun begeerte wordt dan ook niet voldaan, terwijl de

Heere nooit iemand heeft afgewezen, die hongerend en dorstend tot Hem kwam. Tot deze Grieken wordt gezegd, dat de Zoon des mensen zal verheerlijkt worden; verheerlijkt worden straks, als Hij Zich in de dood geeft, en verheerlijkt worden in heerlijkheid aan de rechterhand des Vaders. Hij zal verheerlijkt worden, als Hij de Zijnen uit alle geslacht en taal en natie en volk zal trekken; en nog is de tijd niet, dat in vervulling gaat het woord, door de vijand gesproken: De hele wereld loopt Hem na. Maar die tijd zal komen, wanneer de middelmuur des afscheidsels verbroken wordt en de kracht van Christus door Zijn Heilige Geest zal gaan tot aan het einde der wereld.

In deze Grieken ziet u de Griekse geest, die in het bijzonder uitkomt in degenen, die te Athene woonden, en die er op uit waren om wat nieuws te horen en te zeggen. Het is zo anders dan bijvoorbeeld bij Zacheüs, die niet alleen Jezus zien wilde, maar van wie u leest, dat hij in een wilde vijgenboom klom. Heel zijn positie gaf hij prijs aan de spot en smaad van het volk, maar het was hem te doen om Jezus te zien, Wie Hij is; dat wil zeggen: Hoe Hij Zich gedraagt jegens een ellendige, verlorene en onwaardige. De Heere wendde Zich dan ook tot hem in Zijn vrije ontferming en soeverein welbehagen, zeggende: *Haast u en kom af, want Ik moet heden in uw huis blijven.*

Maar wat mist u bij die Grieken dan? Ontdekking aan de verloren staat, en bekendmaking met hun zonde en ongerechtigheid. Wat mist u in deze Grieken, hetgeen nodig is om Jezus recht te begeren? Zij hebben Hem niet nodig als Zaligmaker en Verlosser uit de staat van hun ellende. Waar die overtuiging van schuld en zonden ontbreekt, daar is in ons geen plaats voor de openbaring van Christus. Niet, dat wij die overtuiging van onszelf hebben.

Mijn toehoorders, het is niet zo, dat Christus Zijn werk begint, wij recht vernederd en verslagen zijn in onszelf; maar Hij werkt het in het hart van Zijn volk, opdat er plaats kome voor die openbaring en opdat hun oog geopend zal worden om Hem te kennen als die enige Naam, die onder de hemel gegeven is, door welke wij moeten zalig worden. O, dat wij het toch opmerken. Wat is het nodig om een rechte kennis van Christus te verkrijgen, dat Hij verlorenen nodigt. Hij staat te midden van tollenaars en zondaren. Voor Hem is niemand te slecht om bekeerd te worden. Doch wij zien Hem niet en kennen Hem niet en hebben Hem niet nodig zolang dat krachtdadige werk van Zijn Geest niet in onze harten wordt gezien, waardoor wij ons ellendig kennen in en wij uit deze ellende om hulp roepen en een levendige begeerte in ons zal ontstaan een Borg voor onze ziel te kennen. Dat is het, wat wij van nature zo geheel missen, en waarom wij onze wegen zo bewandelen, ook bij alle begeerte om Jezus te zien.

Maar deze levende begeerte werkt Hij bij Zijn volk, opdat zij in Hem behoudenis zullen vinden. Want, die behoudenis heeft Hij gewerkt, daardoor Hij Zich gegeven heeft in de dood. Verneemt het maar als we in de tweede plaats gaan letten op:

2. De inhoud van dit stervend leven.

"Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Indien het tarwegraan in de aarde niet valt, en sterft, zo blijft hetzelfde alleen; maar indien het sterft, zo brengt het veel vrucht voort. Die zijn leven liefheeft, zal het verliezen, en die zijn leven haat in deze wereld, zal het bewaren tot in het eeuwige leven."

De Heere gebruikt hier een beeld, dat voor ons allen verstaanbaar is. De velden zijn bedekt met golvend graan en de landman ziet uit, dat de Heere de regen inbindt, opdat hij zijn schoven bergen zal in zijn schuur. Als straks het droge graan gedorst is en zijn gele korrels op de zolder geborgen worden en een lust zijn voor het oog, dan wacht het niet alleen om gemalen te worden, opdat het ons tot spijsz dienen zal, maar ook om weer te worden uitgezaaid. Want zo lang het daar geborgen blijft op die zolder, kan het geen vrucht dragen. Dan moet het genomen en over de akker uitgestrooid

worden, en in de aarde vallen. Het moet daar in die akker wegsterven, opdat uit deze wegstervende korrel, die u nimmer wedervindt, zich ontwikkelen zal de halm en straks de aar, zodat de landman zijn vrucht oogsten zal, dertig-, zestigen hondervoud. Ziet, dat beeld, dat verstaanbare beeld nu past de Heere op Zichzelf toe. Eerst op Zichzelf, en dan trekt Hij de lering er uit voor Zijn volk. Hij stelt Zijn ziel tot een schuldoffer, en dan, dan zal Hij zaad zien.

O, het zal zo anders gaan dan Israël verwacht; dat denkt, dat Hij koning worden zal. Het zal zo anders gaan dan het in het hart van de discipelen nog ligt, die zich er tegen stellen, dat Hij Zichzelf in de dood overgeeft. Zij willen, dat Hij opklimmen zal en heerlijker worden en toenemen, en zij kunnen Hem straks niet meer volgen als allen aan Hem geërgerd worden. En toch, het kan niet anders. Zal dat graan vrucht voortbrengen, dan moet het sterven in de aarde; en zal Christus de vrucht van Zijn kerk ontvangen, dan moet Hij Zichzelf overgeven in de dood des kruises.

Die dood is noodzakelijk, noodzakelijk tot voldoening aan het recht Gods, dat geschonden is door de zonde; noodzakelijk tot vertreding van satans kop, waartoe het Vrouwenzaad gekomen is; noodzakelijk dus tot de zaligheid van Zijn uitverkoren volk. Hij moest niet alleen geboren worden en de menselijke natuur aannemen, en over de aarde wandelen, terwijl Zijn macht en glorie rijkelijk blonken door het voorhangsel van Zijn menselijke natuur heen; maar Hij moest Zichzelf vernederen tot in de dood des kruises toe, om aan het recht Zijns Vaders de losprijs op te brengen en aan dat recht voldoening te geven, opdat Sion door recht verlost werd en schuldigen een eeuwige vrijspraak in Christus zouden verkrijgen. Hij moest sterven om vrucht te dragen in de toebrenging van Zijn volk. Hij is het Lam, Dat in de stilte der nooit begonnen eeuwigheid Zichzelf gegeven heeft om de wil des Vaders te volbrengen. En op grond daarvan, dat Hij in de eeuwigheid Zichzelf verbond voor het aangezicht van Zijn Vader, en het Lam dat geslacht is van vóór de grondlegging der wereld, zijn reeds de uitverkorenen ingezameld vóór Hij op aarde kwam en vóór Hij stierf en in heerlijkheid inging.

Maar wat in dat eeuwig verbond besloten was, moest volbracht worden in de tijd. Zo spreekt de Heere Jezus meermalen tot Zijn discipelen van Zijn lijden en sterven; en als Hij met hen spreekt van dat lijden, dat Hem wacht, van dat komen aan het eind van Zijn lijden op aarde en van Zijn ganse vernedering, dan doet Hij dat met innerlijke ontroeringen. Mijn toehoorders, laat ons het eens opmerken, dat de Heere Jezus bij het drinken van de beker, die Hem op de hand gezet is, Zich bewust is wat het Hem kost om Zijn volk, Hem van de Vader gegeven, vrij te maken uit de staat des verderfs.

Hij Zelf zegt in het 27ste vers: Nu is Mijn ziel ontroerd; en wat zal Ik zeggen? Vader, verlos uit deze ure! Maar hiertoe ben ik in deze ure gekomen."

Als Hij spreekt van het tarwegraan, dat sterft in de aarde om vrucht te dragen, en dat op Zichzelf toepast, dan is dat in het volle bewustzijn van hetgeen Hem wacht, en Zijn ziel wordt met ontroering vervuld. Hij heeft dat alles dan ook alleen kunnen dragen in de ondersteuning, die Zijn Vader Hem geeft, want er kwam een stem uit de hemel, zeggende: "Ik heb Hem verheerlijkt en Ik zal Hem wederom verheerlijken."

Christus heeft deze dingen gesproken in het bewustzijn van hetgeen Hem wachten stond en in de liefde, die Hij draagt tot de deugden Gods en waarmee Hij Zijn volk heeft liefgehad.

Dat stervend graan nu zal vrucht voortbrengen. Vrucht in de bijeenvergadering van de Zijnen uit alle geslacht en volk en natie. Want Hij zal hen trekken tot van de einden der aarde toe. Zijn oog gaat over de Zijnen, waar zij zich ook mogen bevinden. O, laat ons de onzen toch opdragen aan Hem, ook wanneer zij ver van ons zijn. Laat ons hen Hem bevelen, opdat Hij Zijn werk er aan doen moge, tot Zijn heerlijkheid, naar het

welbehagen des Vaders, op grond daarvan, dat Hij Zichzelf voor de Zijnen in de dood gegeven heeft.

Want dat sterven van Christus is het enige fundament, waarop een zondaar met God verzoend kan worden. Wat daarbuiten is, mijn toehoorders, kan ons niet voor God dekken; dan is het kleed te kort en het dek te smal.

Er is een grond, waarop een zondaar een verzoend God ontmoeten kan, en deze grond is Jezus Christus en Die gekruist. Waarvan Paulus met zoveel nadruk zegt: "Ik wens anders niets te weten dan Jezus Christus, en Die gekruist." Laat ons elkaar op die enige grondslag wijzen, opdat onze ziel niet ruste dan alleen op die grondslag, die als de steenrots is, die niet wankelt in der eeuwigheid. Naar Hem dorst het volk van God, om door het geloof één met Hem te worden en op Hem alleen te steunen, en met Hem alleen kunnen zij door de tijd en door de dood heen om God te ontmoeten als een God van zaligheid.

Het stervend graan draagt vrucht ook in het hart van de discipelen. Ziet maar in hun leven en openbaring voor de Heere na het sterven van Christus. De Heere Jezus heeft Zelf tot hen gezegd: "U onverstandigen en tragen van hart om te geloven." En dit woord zegt genoeg. Zij waren onverstandigen en hun hart was niet te bewegen om te geloven in Hem, Die is dood geweest, opdat Hij leven zoude in alle eeuwigheid. Het tarwegraan valt in de aarde, sterft en draagt vrucht. En Gods volk moet sterven om vrucht te dragen, opdat het door het geloof zich in Hem beroeme. Maar nu kom ik tot mijn derde stuk.

3. Het gelovig vruchten dragen

De vraag geldt: Hoe zullen wij ons in Christus beroemen? Mijn geliefden, het hebbe niet minder onze aandacht dan hetgeen ons tevoren uit deze gelijkenis door de Heere gezegd is in toepassing op Zichzelf, dat Hij dat spreekt ook in betrekking tot Zijn volk. Welke lering wordt uit deze gelijkenis nu getrokken? Het staat in vers 25: "Die zijn leven liefheeft, zal hetzelfde verliezen; en die zijn leven haat in deze wereld, zal hetzelfde bewaren tot het eeuwige even." Laat ik het maar kort zeggen: Diezelfde weg, wil Christus zeggen, die Ik wandel om Mijn volk te kopen uit de staat van ellende, door de dood heen tot het leven, diezelfde weg zult u moeten wandelen om gemeenschap aan Mij te hebben. Nietwaar, daar wordt de weg voor het volk van God getekend, in onderscheiding met hetgeen wij van nature hebben. En als er iets is, waarop bij degenen, die de Gereformeerde leer belijden, de aandacht gevestigd moet worden, dan is het deze zaak, dat wij nooit tot Jezus komen, of wij moeten sterven; dat de hele weg van. Gods volk een sterven is om te leven.

Leest het maar: "Wie zijn leven liefheeft, zal hetzelfde verliezen." Wij zijn van nature dood. De apostel zegt het zo klaar: "Dood door de zonden en misdaden"; en toch levend! Maar dit wil zeggen: Wij leven de dood. Wij zijn in dat alles niet lijdelijk, maar werkzaam, en al onze werken zijn van nature boos. Met gedachten, woorden en werken overtreden wij alle geboden Gods. Wij hebben dat leven, dat wij van onszelf leven, dat wij van nature leven, en dat niet anders is dan de dood vruchten dragen. Wij hebben dat leven lief, zoeken onszelf, zoeken onze eer, zoeken de grootheid van de wereld, zoeken verzadiging, hunkeren naar hetgeen, dat ons lief is, en wij geven dit niet prijs.

Wij kunnen dit niet prijs geven. Hier in het bewandelen van de weg der zonde, daar op de paden der ijdelheid: Wij offeren onszelf daaraan op. En wie nu zijn leven, dat hij van nature leeft, liefheeft, ziet, hij zal hetzelfde verliezen. Straks komt de ure, dat wij zullen sterven en wij zullen alles verliezen, wat wij op de wereld hebben. Wij: zullen ons leven verliezen om in de eeuwige dood gekluisterd te worden, en wij zullen het

leven niet meer zien in der eeuwigheid. Dat zegt Christus ons. Zo is het van nature met ons gesteld, en om nu in Hem de zaligheid te vinden, is het nodig, dat wij ons leven van nature hitten, ons leven in deze wereld; en wie zijn leven haat in deze wereld, zal hetzelfde bewaren. Wat wil dat nu zeggen: Ons leven In deze wereld haten? Dat betekent, dat wij het leven, dat wij leven, verzaken; dat het leven, dat wij van nature leven, ons de dood wordt; dat de kracht van Christus in Zijn volk verheerlijkt zal worden; dat hun ogen zullen geopend worden daarvoor, dat zij de brede weg bewandelen naar het verderf. Er is een werk Gods in hun hart nodig. En dit doet hen zien, dat zij zijn in een staat, waarin zij eeuwig zullen omkomen.

O, dat verliezen van hun leven, dat haten van hun leven, dat zij alle geluiden Gods niet anders dan overtreden hebben, ook in hun heilige verrichtingen; en zij roepen het uit: *Het is verloren*; en het gaat de dood met hen in. Bij alles wat zij ten koste leggen om hun leven te behouden, gaat het met hen als met het tarwegraan, dat in de aarde sterft. Zij sterven. Het wordt aan hun zijde afgesneden.

Merkt er toch op, waar de Heere nadruk legt, dat wij namelijk ons leven in deze wereld haten zullen en dat wij een afkeer van onszelf krijgen, van ons werken, van onze pogingen om God te bewegen. En dat volk gaat uit de innige nood het tot Hem wenden, bij Wie behoudenis is.

O, zeggen zij, dat mijn ziel gered werd van de dood! En dat Hij opstond tot onze verlossing, en wij uit het modderig slijk werden uitgehaald. Dit zijn de werkzaamheden van het volk van God. Zij komen in de ellende, opdat Hij plaats voor Zich bereiden zal, en dat zij sterven aan hun eigen gerechtigheden, in Hem alleen het behoud vinden. Het wordt bij hen een gedurig omkomen op de weg des levens, het wordt steeds meer een sterven,; hier aan hun weg, daar aan hun bevinding, daar weer aan hun hoop die zij op Christus hebben; ja, het wordt een ingaan in de dood, opdat het leven in Hem zal geopenbaard worden; en dat ze in het kennen van hun eigen hart en hun eigen bestaan meer en meer onder hun ellendig bestaan bukken; opdat Christus hun behoud wordt in Zijn eeuwige volheid, en zij zo zich in Hem opheffen en uit Hem de kracht hebben om in Zijn geboden te wandelen in hun verdrukking en kommer, die zij op wereld hebben. En opdat ze hun leven prijsgeven in de hoop op de zaligheid. Want dat is voor de kerk weggelegd: het eeuwige leven.

Laat ons gedurig zien hoe Christus Zijn volk wijst op hetgeen voor hen bereid is. Hij zegt: "In de wereld zult u verdrukking hebben; maar hebt goede moed, Ik heb de wereld overwonnen." Slagen worden ons niet bespaard en door de diepste wegen heen brengt de Heere Zijn volk tot de zaligheid, om hen hier los te maken, opdat zij hun wandelingen hebben met Hem, Die gezeten is aan de rechterhand des Vaders om altijd voor Zijn volk te bidden. Hij is in de hemel, vanwaar wij onze Zaligmaker verwachten, en vanwaar Hij ook Zijn verborgenheden aan Zijn gunstgenoten bekend maakt en de heilgeheimen van Zijn verbond aan Zijn vrienden, gelijk wij nu met elkaar zingen uit Psalm 25: 7:

*Gods verborgen omgang vinden
Zielen, daar Zijn vrees in woont;
't Heilgeheim wordt aan Zijn vrinden,
Naar Zijn vreêverbond, getoond.
d' Ogen houdt mijn stil gemoed
Opwaarts, om op God te letten;
Hij, Die trouw is, zal mijn voet
Voeren uit der bozen netten.*

Toepassing.

Ziet, deze Jezus spreekt ook in het midden van ons nog, opdat wij in Hem ons heil zullen vinden. Hij zal Zijn werk doen; het tarwegraan is gestorven en Hij leeft opdat Hij vrucht dragen zal. Met andere woorden: Degenen, die Hem van de Vader gegeven zijn, zullen toegebracht worden en uit de staat van hun verderf volkomen worden verlost. En wie zijn dat? Dat zijn mensen zoals u en ik zijn; dat zijn mensen, die in hun bestaan vervreemd van God leven. O, dat wij door genade ons leven mochten haten en prijsgeven, want die zijn leven liefheeft, zal hetzelfde verliezen. En wij hebben ons leven lief. Zegt wat ons verhindert om tot Christus te komen.

Wie is er, rijk of arm, jong of oud, vroom of goddeloos, aan wie wij dat woord van Hem niet hebben te brengen, dat Hij gekomen is om te zoeken en zalig te maken wat verloren is; tot wie dat woord van de apostel niet komt: "Wij bidden u van Christus' wege, alsof God door ons bade: Laat u met God verzoenen." En wat verhindert ons om tot Christus te komen? Noemt het maar op. Maar er is niets, niets in te brengen tegen die nodiging van Hem, tegen die bediening van het Evangelie. Hij staat als met uitgebreide armen. Hij wil de dorstigen het water des levens geven om niet, zonder prijs en zonder geld, om te kopen wijn en melk. En wat houdt dan onze ziel van Jezus af? Dat wij ons leven liefhebben. Want of wij elkaar al opbouwen en zeggen: Neem Jezus toch aan en geloof in Hem; u zijt toch in het verbond en u hebt de beloften van het verbond.

Mijn toehoorders, leest de geschriften van onze dagen eens na; u wordt er ziek van als u ziet hoe alles in het werk gesteld wordt om dat ene uit te bannen: het bevindelijke leven van het volk van God. Dat moet er uit! En dat er een werk van God aan een mens moet geschieden, waardoor hij zich in zijn verloren staat leert kennen en zijn leven prijsgeeft; dat moet er uit!

Zij, zeggen: Hier hebt u de eis van bekering en geloof, en zo gaat u naar de hemel. Maar dat gaat niet, want wij hebben ons leven lief. En wij willen het niet kwijt, hier ons leven in de zonde en onze vermaken in de wereld, daar in onze eigengerechtigheid en uiterlijk in het betrachten van de deugd.

Maar mijn toehoorders, wij willen ons leven niet verliezen. En wat verhindert ons om tot Christus te komen? O, dat wij het toch eens zagen. Buigt uw knieën en smeekt om de ontdekkende bediening van de Heilige Geest, opdat de Heere Zijn werk in ons doe, om ons leven af te snijden om het in Christus te hebben.

Dat is een innerlijk werk. Het volk van God is daar geen vreemdeling: van. Vraagt het hun eens hoe zij werden afgesneden van hun eigen leven. Hier kwamen begerige Grieken, die Jezus wel wilden zien; maar zij kwamen nimmer tot Hem om in Hem het loven te vinden. Dat mocht de Heere door Zijn Woord werken, omdat wij straks sterven; en wij weten de dag van onze dood niet.

Het zijn niet alleen mensen van zeventig jaar, die plotseling sterven. Het kan ook ons gebeuren. Het mochten eens roepstommen zijn om te zeggen: Als ik sterven ga, wat zal er dan van mij geworden? Die ouden van dagen, die hun leven lang onder de beademing van Gods Woord verkeerd hebben, hoe zal uw einde eens zijn?

Als wij onbekeerd sterven, zullen wij gaan in de eeuwige pijn, waar weinig is en knersing der tanden. Het is onze belijdenis, dat het zo is. Maar dragen wij het zo op ons hart, om ons leven prijs te geven, opdat wij het toch in Hem alleen vinden, Die als het tarwegraan in de aarde stierf en vrucht voortbracht in de harten van Zijn volk?

Hij is de Levensvorst voor Zijn kerk. Hij gaat in het huis van de sterkgewapende en ontroof hem zijn vaten. Hier is een verloren zoon, daar een verloren schaap, dat door Christus wordt teruggebracht; daar een verloren penning, die gevonden wordt. Hij werkt in Zijn volk een innerlijke overtuiging: Wij hebben tegen God gezondigd. Ze

gaan hun leven in de wereld haten. Ze krijgen licht over de afgelegde levensweg. En dan zien ze: nooit iets gedaan, wat goed voor God was, maar altijd wat kwaad was in Zijn ogen; of de wereld er wat van weet of niet, maakt geen verschil. Het wordt verloren in hun hart en uit hun noden gaan ze roepen tot God, of Hij hen bekeren wil. Zij zeggen: Neem mij zo niet weg, dat ik U zo niet ontmoeten moet, want dan is het afgesneden. Zij gaan hun leven haten, hun leven, zo het in de wereld was, om het eeuwige leven te verkrijgen in Christus.

O, ontdekte zielen, daar staat Christus als het tarwegraan, dat gestorven is en leeft. Hij zegt: Ik draag vrucht. U mocht uzelf eens in Hem vinden. Sterven moet ge, omkomen wordt het aan onze kant, wil Christus ooit dierbaar worden voor ons. Waarom is Hij zo weinig dierbaar voor ons? Omdat er zo weinig dat sterven is. Ziedaar wat u in de kringen van Gods volk zo vaak merkt: Zij vinden hun sterkte in hun bevindingen en gewaarwordingen. Maar daarin is het leven niet.

Vraagt het in het verborgene, of Christus een gestalte in u verkrijgen moge, dat uw uitgangen naar Hem mogen zijn, die Borg en Middelaar, die zalig maakt om niet. Laat op de gezelschappen, waar u samenkomt, Christus de hoogste plaats innemen; laten wij wijzen op Hem, Die komen moest en sterven, opdat Hij Zijn volk behouden zou. Kunnen wij zonder Jezus zalig worden? Immers nee. Waar drijft het Woord des Heeren naar uit? Naar een sterven en omkomen, om ons werk prijs te geven en er aan te sterven om het zelf te doen, en het zo niet meer te kunnen en aan het eind te geraken. Want het einde der wet is Christus, van Wie geschreven staat: "U, die gelooft, is Hij dierbaar!"

Want daar openbaart Hij Zich in al Zijn Middelaarsgraveerselen. Hij zegt: *Vader, Ik ben daarom in deze ure gekomen, om Mij te verlossen.* En een stem geschiedde uit de hemel, die niemand verstond van nature, *dat Hij verheerlijkt zal worden.*

En Hij is verheerlijkt en heeft Zijn volk ingebracht in Gods gemeenschap.

O mijn toehoorders, hoe zal Gods volk Hem kennen? Door het sterven. Wat kunnen wij toch blijven leven! Wij kunnen blijven leven bij al hetgeen geschied is. Maar Christus zegt: Ik ben het tarwegraan, en Ik zal het in Mijn volk afdrukken, dat stervend leven, dat in de dood ingaan. De Heere geeft Zijn volk ook in die stervensweg niet prijs en Hij roept het hun toe: Ik leef en ben levend tot in alle eeuwigheid.

Dat zo ons oog op Hem zij als het met ons in die weg geleid wordt en het sterven voor ons worden gaat. Dat dan de hoop rijze op Hem, Die Zijn volk door zulk een weg tot het leven leidt. En als u zo uw weg in de Bijbel getekend vindt, mocht u moed houden en gedenken, dat de Heere met u zijn zal en u de kroon aan het einde van uw weg zal geven, ook in de weg van heiligmaking. Gods volk heeft het nooit kunnen denken, dat de weg naar de hemel zo is als hij hier bewandeld wordt. Het wordt een sterven en bezwijken en verliezen van eigen kracht; een verliezen van zoveel, dat zij op de wereld hadden. Zij waren rijk met alles wat de Heere hun gegeven had, en nu maakt de Heere van alles los.

Wij gaan straks sterven om het leven te verkrijgen uit alle verdrukkingen, smaad en ellende. De Heere zal Zijn volk opheffen en alle tranen van hun ogen afwissen. Dan gaan wij sterven om te leven, volk van God! Het moge onze ziel bemoedigen en ons het hoofd doen opsteken uit alle gebreken en tegen al degenen, die ons benauwen, opdat de Heere Zich in Zijn genade en kracht verheerlijke in Zijn gunstgenoten; om de voetstappen te mogen drukken van Hem, Die Zijn volk is voorgegaan als het tarwegraan, dat gestorven is, opdat Hij vrucht dragen zou en eenmaal Zijn ganse uitverkoren kerk bijeen zou brengen en hen de Vader voorstellen als een reine maagd,

zonder vlek en rimpel.

Want ziet, dat stervend leven zal zijn tot de grote dag, als Hij verschijnen zal op de wolken des hemels en dan zal alles teniet gedaan worden en Hij zul zeggen: "Vader, zie Ik en degenen, die Gij Mij gegeven hebt."

O, Hij, Die dood geweest is en Die leeft, Hij bevestig het werk van Zijn handen en Hij wake over ons. Dat goede werk, dat Hij begonnen is, bevestig Hij tot op de dag van Jezus Christus. Amen.

18. De gemeenschap der uitverkorenen aan Christus' dood en leven

Predicatie over Romeinen 6: 4

Psalm 25: 10

Lezen: Romeinen 6

Psalm 32: 3 en 4

Psalm 97: 6

Psalm 16: 6

In de 32ste Psalm klaagt David over de gruwel zijner zonden, maar roemt de koninklijke zanger bok de rijkdom van Gods genade. Hij beweent met hete tranen zijn schrikkelijk overspel met Bathséba. De zonde is hem bitter geworden. Dat was de vrucht der Goddelijke ontdekking. Want niet aanstonds is de koning voor God in de schuld gekomen. Een jaar lang heeft hij zich staande gehouden en zijn zonde bedekt. Maar de Heere is over David opgestaan. Hij heeft door de profeet Nathan hem des doods schuldig verklaard. Tot in het diepst zijns harten is David getroffen. Niet aanstonds mocht hij door het geloof omhelzen, dat de Heere zijn zonde weggenomen had. Het heilig vuur van 's Heeren toorn verteerde hem. Zwijgen moest hij voor God; zijn beenderen werden verouderd in zijn brullen de ganse dag. Want de hand des Heeren was dag en nacht zwaar op hem; rijnsap werd veranderd in zomerdroogte. Sela.

De zonde wordt Gods volk bitter. Ook al bewaart de Heere hen voor het vallen in de zonde, waarover de dichter klaagt, de schuld en de natuur der zonde ontdekt God de Heilige Geest aan al de uitverkorenen. Onder de brandingen van Gods toorn gaan ze allen door, opdat ze komen tot de verzoening en verlossing, die in Christus is.

Hierom zal. U ieder heilige aanbidden in vindenstijd. Want er komt een tijd des welbehagens voor hen, waarin ze de Heere zoeken en vinden. Dan neemt Hij hun zonden weg en aanschouwt hen dadelijk in Christus. Want alleen in de gemeenschap met Christus is de verzoening der zonde en is het volk node welbehaaglijk.

Van de gemeenschap aan Christus beide aan Zijn dood en leven, wens ik thans een weinig te handelen, gelijk Paulus van de gemeenschap spreekt in Romeinen 6: 4:

"Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood, opdat gelijkerwijs Christus uit de doden opgewekt is tot heerlijkheid des Vaders, also ook wij in nieuwigheid des levens wandelen zouden."

Dit tekstwoord spreekt ons van:

De gemeenschap der uitverkorenen aan Christus' dood en leven.

1. Die gemeenschap is noodzakelijk ten eeuwigen leven.
2. Ze is een gemeenschap aan de dood van Christus.
3. Ze verheerlijkt de levenskracht van Christus.

1. Die gemeenschap is noodzakelijk ten eeuwigen leven.

De gemeenschap aan Christus, waarvan onze tekst spreekt, is een zaak van de allergrootste betekenis. Aan die gemeenschap hangt het eeuwige leven. Zo wij aan Christus geen ware gemeenschap door het geloof verkrijgen, missen wij alles, wat ter zaligheid nodig is. Hij is van de Vader gegeven tot wijsheid en rechtvaardigheid en heiligmaking en verlossing. Buiten Hem zijn wij dus blind, verduisterd in het verstand, voorwerpen van Gods toorn; gans walgelijk voor God en gebonden in de

klauwen van satan in het geweld der zonde en in de macht des doods. Nadrukkelijk spreekt Gods Woord van deze ellendestaat, als van een gemis van Christus. Zo schrijft Paulus aan de gelovigen te Eféze van hun vorige heidense staat: "Dat u in die tijd waart zonder Christus, vervreemd van het burgerschap Israëls en vreemdelingen van de verbonden der belofte, geen hoop hebbende en zonder God in de wereld." Onze staat voor de eeuwigheid is buiten. Christus een staat des doods. Niemand kan dus ter zaligheid Christus missen. En toch wij allen leven van nature zonder Christus in de wereld.

Geen waarheid wordt meer miskend dan deze. Christen te zijn is een algemene eretitel geworden. Wie is nu geen christen? Al wie niet Jood, Mohammedaan of heiden is, rekent zich christen te zijn. Gedoopt of niet gedoopt; Protestant of Rooms, men heet christen. Een naam-christendom is ontstaan; een christendom zonder Christus, dat eens van Hem het ontzettend woord horen zal: "Ik heb u niet gekend."

Voeg daarbij de grote scharen, die hun gemeenschap aan Christus opmaken uit hun doop en belijdenis. Van Christus hebben ze geen andere kennis dan een historiële. Vreemdelingen zijn ze van het bevindelijke leven, gewrocht door de Heilige Geest. "Wij hebben Gods Woord" zo roepen zij, "en dat is genoeg." ze hopen op een ingebeelde hemel en roemen in Jezus, Die hun nimmer tot Zaligmaker geworden is. Met klimmende ernst heeft een ieder tegen de oppervlakkige leer te waarschuwen, die zich onder een Gereformeerde schijn aandient en de ogen van ontzaglijk velen steeds meer verblindt. Gewogen in de weegschaal van Gods recht zal te licht bevonden worden een iegelijk, die niet in dit leven door de onweerstandelijke bediening van de Heilige Geest afgesneden wordt uit Adam en in Christus tegen nature ingeplant.

Op de inlijving in Christus komt het aan, en zij gaat aan de oefening van het geloof vooraf. Niemand kan iets aannemen, tenzij het hem van boven gegeven zij. Het geloof eigent een gegeven Jezus. Wie Hem meent te kunnen toe-eigenen, louter omdat het Woord van Hem spreekt, bedriegt zichzelf. En anderzijds is het de eigenschap van het geloof, de ziel met Christus te verenigen. Daarop is dan ook geheel de bediening van Gods Woord gericht. Johannes de Doper wees niet alleen op het Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, maar beschreef geheel zijn dienst als die van de vriend des Bruidegoms. Deze heeft geen andere taak dan de bruid tot de Bruidegom te leiden. Welnu, zo is het de heilige roeping van elk dienaar van het Evangelie, de kerk tot Christus te voeren. Behaagt het Christus Zijn kerk te aanvaarden, dan is de blijdschap vervuld van de rechtgeaarde leraar. Zo sprak dan ook Paulus: "Ik heb niet voorgenomen iets te weten onder u dan Jezus Christus en Die gekruisigd.

Hoe licht nemen niet alleen vele predikers deze zaak op, maar ook zeer vele hoorders, die zich verlatend op de zandgrond van hun gemoedsbewegingen, hun arme zielen bedriegen. Enkele overtuigingen en verontrustingen der consciëntie; enkele tranen; enkele waarheden, die door het verwarde brein vliegen, zonder dat de kracht der waarheid wordt gekend, schijnen velen genoegzaam. Alsof men zonder Jezus zalig worden kan!

Men versta ons wel. Wij wensen het oprechte, bekommerde volk van God niet te verstoten. Zo in waarheid één traan over de zonde werd geschreid; één zucht om genade werd geslaakt, zal de Heere, Die de Zijnen kent, Zijn werk niet verlaten. Doch zij verwekt bij dat alles een heilige onrust, die naar Christus voert. Ik heb echter het oog op de schrikkelijke onschriftuurlijke openbaring in brede kringen, waar men van het werk Gods 'spreekt, waarheden krijgt, doch buiten de betekenis, die deze waarheden in Gods Woord hebben.

De Schrift wordt verwrongen. Teksten die op het eeuwig oordeel zien, worden aangegrepen alsof deze de verlossing verkondigen. Men geeft zich over aan zijn

bewogen gemoed, en praat van dag tot dag over dingen, die geen wezen hebben. Lees onze oude schrijvers. Zie, hoe zij Christus naar de Schriften als fundament hebben gelegd; hoe zij de eigenschappen van de zaligmakende overtuiging beschreven en deze onderscheiden hebben van de algemene overtuigingen, welke laatste zijn in de verworpenen en in de uitverkorenen vóór hun bekering. De door God ontdekte zondaar leert zich schuldig kennen voor Gods rechterstoel. Zijn schuld moet betaald worden en dat kan met al zijn tranen, gebeden en bevindingen niet. Hij krijgt een Borg nodig. De Vader trekt hem, opdat hij tot Christus komt. O, die buiten de gemeenschap van Christus gerust zijn kan, hij zie wel toe. Zijn ziel is in groot gevaar, om in slaap gesust te worden en te ontwaken als het te laat is.

De ware gemeenschap aan Christus is onmisbaar ter zaligheid. Van die gemeenschap handelt Paulus in de tekst. Hij spreekt er van als van een begraven en opgewekt worden met Christus. In de wedergeboorte werkt God de Heilige Geest deze ware, zielzaligende gemeenschap aan Christus. In de wedergeboorte, die naar Joh. 3 doet ingaan in het Koninkrijk der hemelen, snijdt God de doemwaardige, doch uitverkoren zondaar af uit Adam en Hij plant hem over in Christus, hem het leven en de zaligheid toe-eigenend.

Deze door God gewrochte gemeenschap nu met Christus wil de Heere Zijn volk door het geloof doen verstaan. Zij hebben de troost er van slechts voor zover zij zulk een weldaad door het oprecht geloof mogen aannemen. Daartoe echter is de bediening van de Heilige Geest van node. Onder de donder der wet; aangevochten door de kracht der zonde en in de bestrijdingen van satan en ongeloof, is het menigmaal zo donker in het ontdekte volk, dat geen uitkomst gezien wordt en Christus haar verborgen is. Het is deze zielen soms lange tijden alsof zij de Naam van Jezus nog nimmer hoorden noemen. Toch kunnen zij niet buiten Hem. Hoe langer hoe meer worden zij van alle gronden buiten Hem afgebracht; hoe langer hoe meer wordt het een omkomen en verloren gaan bij hen. Maar het einde der wet is Christus, een iegelijk, die gelooft. Hij maakt Zich aan hen bekend in al Zijn volheid.

O, wat zoete gemeenschap kan nu hun hart smaken. Het wordt zo vervuld in hen: "U dan die gelooft is Hij dierbaar." In Hem is het leven en de zaligheid. Wat ommekeer komt er in hun zielswerkzaamheden. Zij hongeren en dorsten naar Christus, omdat buiten Hem geen leven is, maar een eeuwig zielsverderf. Uit een klaar gevoel van hun gemis wordt het geloof steeds meer levendig, om in Hem alleen te rusten en in de bewuste en verzekerde gemeenschap met Hem, als hun Borg en Middelaar Hem te mogen eigenen tot hun verzoening met de Vader. De Heere leert also Zijn volk verstaan, dat de gemeenschap met Christus noodzakelijk is ten eeuwigen leven.

Deze ware gemeenschap nu is:

2.

Een gemeenschap aan de dood van Christus. Hierbij staan wij nu in de tweede plaats stil.

"Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood", zegt Paulus, en hij wijst in dat Woord:

- a. Op de dood van Christus.
- b. Op het begraven worden met Hem.
- c. Op de doop, waardoor wij begraven worden.

a. Christus is gestorven. Hij, de eeuwige Zone Gods heeft Zichzelf vernederd in de dood, ja in de dood des kruises. Dat is het grote mysterie in de dood van Christus, waardoor in deze dood een eeuwige gerechtigheid is verworven voor al Gods

uitverkorenen. Hij, Die in de gestaltenis Gods zijnde, het geen roof geacht heeft Gode evengelijk te zijn, heeft Zichzelven vernietigd. En toch Hij was en bleef God, van eeuwigheid tot eeuwigheid is Hij God. De Eniggeborene van de Vader; naar Zijn Godheid onveranderlijk, en nooit in heerlijkheid verminderd. De Eeuwiglevende. Hij is gestorven, maar in onze menselijke natuur. Geen andere mogelijkheid bestond er, dat aan Gods recht voldoening zou gegeven worden, dan door Zijn dood. Alleen doordat de eeuwige God in de dood inging is de eeuwige dood te niet gedaan.

Hierom heeft zich de helse vijandschap steeds tegen de Godheid van Christus gekeerd. Niettegenstaande God de Vader van de hemel het heeft uitgeroepen: "Deze is Mijn geliefde Zoon"; niettegenstaande Christus Zelf het openlijk betuigde, dat Hij de Zoon van God is; niettegenstaande de geschriften des Ouden en Nieuwen Verbonds dienaangaande van de getuigenissen van de Heilige Geest vol zijn; en dus de Drie Goddelijke Personen het hebben geopenbaard, werden niet alleen de Joden met een satanische haat vervuld zo menigmaal Christus er van sprak, maar verhardden zij in hun haat tegen de Nazaréner, en met hen de horde van het moderne christendom dat geen christendom is.

Men denke over deze zaken niet licht. De Joden worden vervolgd; verdreven van hun land en erve, beklagd van velen. En Inderdaad zij zijn beklagenswaardig. Maar dit alles geschiedt niet zonder enige oorzaak. Het bloed komt over hen, dat zij over zich hebben ingeroepen. Het oog schijnt daarvoor gesloten.

Een onzer ministers voerde zelfs het pleit voor de Joden op grond dat de Verlosser der wereld (zo zei hij) uit een Joodse moeder geboren is. Alsof dit feit de vijandschap der Joden niet te verschrikkelijker maakt! Want zomin als Rome veranderd is in het haten van de "kettters" zomin is de Jood veranderd in zijn vijandschap tegen Christus.

In Amerika ontmoette ik een bekeerde Jodin. Zij was met een Protestantse man getrouwd, die in de Bijbel las. En zij betuigde, dat haar haat tegen Jezus de Nazaréner zei groot was, dat zij het onmogelijk verdragen kon, dat uit het Nieuwe Testament gelezen werd. Ik haatte Hem zei deze vrouw, gelijk geheel mijn geslacht.

Het behaagde God haar blinde ogen te openen. En wat maakte haar zo geheel radeloos? Wat deed haar alle hoop op zaligworden verliezen? Het was de helse haat, waarmee zij de enige Naam Die onder de hemel gegeven was, verworpen had. O, dat haten van Jezus! Hoe is het haar tot schuld geworden. De liefde waarmee de Heere haar heeft liefgehad heeft echter deze haat verzoend en gedood. Zijn Naam is haar boven alles lief geworden. In haar echter werd wel zeer klaar, welk een vijandschap de Jood vervult tegen de Eniggeborene des Vaders. Denk ook maar aan een Salomon Duijtsch.

En die wortels van dezelfde vijandschap zijn nu in ons aller hart van nature; ook al belijden wij een zuivere, Gereformeerde belijdenis. Wij zijn vijanden van het kruis van Christus en moeten als vijanden met God verzoend worden.

In die haat is het woeden der hel, om Christus, als Zaligmaker te vernietigen. Indien Hij de Zoon van God niet was, Hij zou van de eeuwige dood niet hebben kunnen verlossen. de Zoon van God heeft Zich vernederd in de dood. Als Gods Zoon verwierf Hij de zaligheid en zal Hij van Zijn uitverkorenen en al de heilige engelen eeuwig verheerlijkt worden.

En toch in Zijn Goddelijke natuur kon Hij niet lijden noch sterven. Daartoe nam Hij onze menselijke natuur aan, ziel en lichaam, tot de eenheid des Persoons. Wat Hij leed in die menselijke natuur leed Hij als Gods Zoon. Gods rechtvaardigheid vorderde dat de menselijke natuur, die gezondigd heeft, ook voor de zonde betaalde. Welnu, alzo heeft de Zoon van God voldaan en de gegebenen van Zijn Vader met God verzoend.

Wie zal dit wonder vatten? Hellewichten is de zaligheid vermaakt. Door God is

verzoening met God teweeggebracht. Niets, niets is er van de mens aan toegegaan. Het is genade, genade alleen waardoor Adams zonen en dochteren zalig worden; doch genade, die gebouwd is op gerechtigheid, door de dood des Zoons Gods teweeggebracht. Zijn dood is de verzoening der zonden en de overwinning aan hem, die het geweld des doods had, dat is de duivel. De dood van Christus zal Zijn volk eeuwig doen triomferen. Hij is de enige grond van verzoening en behoudenis. Ja, reeds zijn in de dood van Christus de uitverkorenen met God verzoend.

Hij toch is het Hoofd der gemeente. Het regerend en lerend Hoofd, maar ook het representerend Hoofd. Alle mensen staan in tweeërlei betrekking tot Adam, n.l. in een natuurlijke en een verbondsbetrekking. Adam is ons aller vader en ons representerend verbondshoofd. Welnu, also staan de uitverkorenen in tweeërlei betrekking tot Christus. Zij zijn in Hem uitverkoren; en omdat zij in Hem zijn, kon Hij hen representeren in het verbond. Wanneer nu is Adams zonde aan geheel zijn geslacht toegerekend? In het paradijs, toen Adam viel. En wanneer is Christus' zoendood toegerekend aan Zijn uitverkorenen?

Ten eerste in Gods eeuwig verbond, toen het Lam geslacht is en de genade Zijn Kerk gegeven is voor de tijden der eeuwen; en ten andere in de dood van Christus op Golgótha. Zo gewis is de verzoening door Zijn dood dat in Zijn dood Zijn volk reeds stierf en in Zijn voldoening Zijn volk voldeed. Zij zijn in Hem gerekend. Het offer is gebracht. Geen kwadrantpenning zal van hen meer geëist worden. Uit genade zullen zij zalig worden, om niet; ja om niet; door de verlossing, die in Christus Jezus is.

b. Maar die dood moet dan ook in hen Zijn kracht verkrijgen. Paulus zegt ons, en daarbij staan wij nu stil, dat de weergeborenen met Hem begraven zijn.

Van nature zijn ook zij kinderen des toorns, gelijk de anderen. Dood door de zonden en misdaden. Zij leven de dood; dragen die vruchten. Zal het wel zijn, wij moeten sterven; ons leven van nature moet in de dood. Dat nu kan alleen door een sterven met Christus; doordat Hij Zijn dood krachtig maakt in ons, door de Heilige Geest.

En nu sterven wij met Christus als wij Hem worden ingeplant. God snijdt Zijn volk af uit Adam. Hij ontnemt hun de levensgemeenschap met hun eerste verbondshoofd. Zij sterven. Het wordt in hen een doorgaand sterven. Onder de eis van Gods gerechtigheid en de donder der wet komen zij om. Hun aangenaamste gestalten kunnen voor hun zonden geen voldoening geven. Hebben zij al hoop op Christus verkregen, zij zien zich nog buiten Hem. Het loopt met hen op een gans verloren gaan. Daarbij komt hun sterven met Christus aan de zonde in de oefening der heiligmaking. Zij sterven ook in hun drukwegen. Geheel de weg van Gods kinderen is één stervensweg.

Maar zij sterven niet alleen. Het is een sterven mot Christus. Zijn dood werkt dodend in hen, opdat zij eeuwig leven zullen. O, welk een bemoediging ligt in dit sterven voor Gods lieve volk. Het zal in dat sterven niet omkomen maar gewisselijk overwinnen.

c. Maar hoe kan nu de apostel zeggen, dat dit sterven is door de doop?

Sterft dan elk gedoopte met water? Wel nee! Niet het water van de doop, maar alleen het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon reinigt van de zonde. Hoe bedrogen zullen allen uitkomen, die hun zaligheid op de doop bouwen.

Maar men moet onderscheid maken tussen het teken en de betekende zaak. Het teken doet ons niet sterven. Doch het water betekent en verzegelt het bloed van Christus tot rechtvaardigmaking der uitverkorenen. Welnu, als wij nu niet alleen de waterdoop ontvangen, maar in Christus' bloed gedoopt worden, dan worden wij met Hem begraven in de doop. Dan komt er dat ondergaan onder het water, ter verstikking van ons eigen leven, opdat het leven van Christus in ons openbaar worde.

Mijn geliefden, verwerp toch het ijdel roemen op de doop. De doop verzegelt de genade in Christus niet voor elk gedoopte maar voor de gekochten met Christus' bloed. Hoeveel gedoopten zullen verloren gaan. De duivel verblindt er echter duizenden, waar hij komt als een engel des lichts. Maar de Heere doet Zijn volk de kracht van de doop ervaren in Christus. Zo verkrijgt de doop een stervenskracht. En wie niet leert sterven zal ook nooit leven. Wij moeten ons leven verliezen, om hetzelfde te vinden. Gelukkig volk dan, dat sterven moge en begraven worden in de doop, n.l. in het bloed van Christus en door Zijn Heilige Geest. Het wordt een doorgaand sterven, waarvan Paulus schrijft: "Ik sterf alle dagen"; altijd weer en steeds bij vernieuwing wordt het een sterven, aan de wet; aan het verdorven vlees; aan het goddeloos eigen ik. Begraven in de doop! Ziedaar het pijnlijke voor het vlees, doch het gezegend voorrecht voor Gods volk, dat sterft om te leven.

Op dat leven met Christus vestigen wij, nog het oog, en dit is onze derde hoofdgedachte.

3. Zij verheerlijkt de levenskracht van Christus.

Christus is opgewekt uit de dood tot heerlijkheid des Vaders, zegt de tekst. Hij, de Borg voor Zijn uitverkorenen, moest sterven. Gods recht eiste de volvoering van het oordeel der zonde, n.l. de dood. Alleen in de dood van de Zoon van God is het eeuwig oordeel voor Zijn volk weggenomen. Op grond Zijner voldoening is verzoening teweeggebracht.

Maar Hij kon van de dood niet gehouden worden. Daarop was wel alles aangelegd, door de macht der hel die werkte in de machthebbers van de wereld. Reeds in de verdeling van de klederen lag de spraak van de machten der duisternis, dat Hij nooit meer die klederen zou behoeven; dat Hij niet wederopstaan zou. En voorts werd het graf verzegeld, opdat niemand het weder zou openen en een wacht van krijgsknechten bij dat graf geplaatst, om te waken dag en nacht, dat deze Jezus in het graf zou besloten blijven.

Doch Hij kon van de dood niet gehouden worden.

Het recht van Zijn Vader eiste Zijn opwekking uit de dood. Hij had de wet volkomen gehoorzaamd en mitsdien het leven verworven. Het leven moest Hem naar Gods gerechtigheid gegeven. Hetzelfde recht, dat van Hem de dood vorderde, eiste na de voldoening Zijn leven. De opstanding van Christus wordt dan ook de Vader toegeschreven. Zij is de rechtvaardiging van de Borg en van al de uitverkorenen in Hem, Die gerechtvaardigd is in de Geest (1 Tim. 3: 16) en opgewekt tot rechtvaardiging van al de Zijnen (Romeinen 4: 25).

Daarenboven had Christus macht om Zijn leven af te leggen, maar ook om het weder aan te nemen. Deze beide zaken hangen onafscheidelijk aan elkaar. De gruwelijke Sociniaan, die alle voldoening loochent, voert tegen de Borgtochtelijke dood van Christus aan, dat niemand voor een ander in de dood kan gaan. Inderdaad, dat is onder ons mensen ongeoorloofd. Niemand mag zijn leven afleggen voor een ter dood veroordeelde. Want niet één mens heeft heerschappij over zijn leven. Maar Christus kon Zijn leven geven voor doodschuldigen, omdat Hij macht had, Zijn leven weder aan te nemen. En Hij nam het weder, te niet doende degene, die het geweld des doods had, dat is de duivel. Verrijzend in Zijn alles overwinnende kracht, brak het zegel; werd de steen afgewenteld en zette zich een van Zijn hemelboden triomfantelijk op die steen; en de wachters zijn heengevlucht en werden als doden.

O, die overwinning van Christus! Hij triomfeert in eeuwigheid. De dood heeft over Hem geen macht; hij is verslonden tot overwinning. Het was de blijmare, op de Paasmorgen vernomen: "De Heere is waarlijk opgestaan!" Ja Hij leeft. Gods volk

heeft niet alleen een gestorven, maar ook een opgewekte Jezus. Zo Hij in de dood gebleven was, had nimmer één zondaar uit de dood kunnen uitgaan; was er nóch van een geestelijk, nóch van een eeuwig leven sprake geweest. Maar de opstanding van Christus is de levensbron van al de Zijnen. Hij is de fontein des levens, Die Zijn uitverkorenen uit de graven der zonde doet uitgaan en eens zal doen leven in aller eeuwen eeuwigheid. Hij verwekt het leven en onderhoudt het. Alle leven is alleen uit Hem, en wordt genoten in de gemeenschap met Hem. Zijn opstanding is tot heerlijkheid des Vaders. Al Gods deugden blinken in de opgewekte Immanuël volkomen uit in eeuwige luister. God verkreeg Zijn eer en Zijn volk de zaligheid. Christus is krachtig bewezen te zijn de Zoon van God, naar de Geest der heiligmaking uit de opstanding der doden.

Gelijkerwijs nu Christus uit de doden opgewekt is, wordt Zijn volk opgewekt. "Ik leef, zeide de Heere, en u zult leven." Er komt in het leven van dat volk een ogenblik, dat de Heere het voorbijgaat op het vlakke des velds en zegt tot hen in hun bloed: Leef. Ja, Ik zeide tot u in uw bloed: Leef! Hier grijpt hen de Heere uit het volle leven der zonde; uit kroeg en op de kermis; daar schiet Hij, hen als een vogel uit de boom van hun dodelijke gerustheid in hun eigengerechtigd leven. Maar hoe onderscheiden ook de bewandelde wegen mogen zijn, de verkorenen in Christus worden opgewekt door Christus. Diezelfde kracht Gods wordt in hen verheerlijkt, die Jezus opwekte, gelijk Paulus schrijft in Eféze 1: "En welke de uitnemende grootheid Zijner kracht zij aan ons, die geloven, naar de werking der sterkte Zijner macht, Die Hij gewrocht heeft in Christus, als Hij Hem uit de doden heeft opgewekt."

Voorwaar, de opwekking uit de dood van de verloren zondaar is een werk Gods, dat niet minder is dan de wereld uit niet te scheppen of dan is tot wederopstanding des vleses. Christus is de Levensvorst der Zijnen. Zonder de verheerlijking van die kracht in ons zijn en blijven wij dood. *U heeft Hij mede levend gemaakt, daar gij dood waart.* Dit is de wedergeboorte; de verwekking van het leven, dat niet meer sterft. Het is gewrocht in de gemeenschap met Christus. Wat weleer het leven was van de zondaar, is hem nu de dood geworden. Ja hij haat de zonde, als de ontering van het Goddelijk Wezen. De liefde Gods is in zijn hart uitgestort en doet hem uitroepen: *God heb ik lief.*

Als een doemwaardige buigt de levendgemaakte onder Gods rechtvaardig oordeel. Hij bidt zijn Rechter om genade. Nee, buiten Gods recht, met schending Zijner deugden, wil hij de zaligheid niet. Tot heerlijkheid des Vaders is Hij opgewekt, gelijkewijs Christus. Dat God aan Zijn eer komt. Er is dan ook buiten die volkomen verheerlijking van Gods volmaaktheden voor hem geen rust. Als een hert schreeuwt naar de waterstromen, zo dorst zijn ziel naar God. O, hij acht het volk zo gelukkig, omdat het met God verzoend is en hij Gods beeld in hen hersteld ziet. Zijn ziel is als een dorstig land. Hoe meer de Zon der gerechtigheid opgaat, hoe meer hij Christus nodig heeft en niet missen kan. Het wordt een opwekking tot heerlijkheid des Vaders. De zonde is hem een smart; en was zij het maar meer, het zou hem meer uitdrijven, om Christus toe te eigenen met al Zijn weldaden tot rechtvaardigmaking en heiligmaking. Daartoe toch is Hij opgewekt. En Hij wil Zijn volk bevestigen van hun zaligheid in Hem. En u zult een sierlijke kroon zijn in de hand des Heeren, een Koninklijke hoed in de hand uws Gods. O, dat eeuwig wonder, de Heere spreekt: "Mijn lust is aan haar." Gelijk een brudegom vrolijk is over de bruid, alzo zal uw God over u vrolijk zijn.

Ja, God is in Christus verheerlijkt, maar ook in Zijn volk. Gelijkerwijs Christus uit de doden is opgewekt, tot heerlijkheid des Vaders, alzo ook Zijn volk.

Geloofd zij God, dat eeuwig Wezen.

Die verheerlijking nu dringt tot een nieuwe wandel; *alzo ook wij in nieuwigheid des levens wandelen zouden*, schrijft de apostel.

De innerlijke vernieuwing dringt tot een heilige wandel, waartoe de Heere Jezus vermaande zeggende: "Laat uw licht alzo schijnen voor de mensen, dat zij uw goede werken mogen zien en uw Vader, Die in de hemelen is, verheerlijken."

Wat Christus leeft, dat leeft Hij Gode. Zijn opwekking uit de dood was tot heerlijkheid des Vaders; alzo ook de levendmaking van Zijn volk. Zij is een sterven aan de zonde; langs zo meer; en werkt een haten en vlieden er van. In deze oefening der heiligmaking leert Gods volk zich steeds meer kennen, als gans onbekwaam, om vruchten voort te brengen. Het wordt een arm volk met al de ontvangen weldaden; doch daartegenover wordt het pok rijk in Christus. Een armoede die niet tot de rijkdom van Christus voert, is de ware niet. De bruid zei niet alleen: "Ik ben zwart" maar zo voegde zij er bij: "doch lieflijk." En als Paulus in Romeinen 7 klaagt: "Ik ellendig mens", eindigt hij in de dankzegging in Christus Jezus, Die hem de verlossing gegeven heeft.

Welnu, die gemeenschap met Christus werkt zonde-dodend en ziel-heiligend. Zij verwekt een heilige wandel in de gemeenschap Gods, waardoor de wereld wordt beschaamd en bestraft en getuigen moet dat het een volk is, van de Heere gezegend. Hoe moet het woord van de apostel toch het volk door de liefde Gods tot het wandelen in nieuwigheid des levens aansporen, gelijk ook de dichter deed in Psalm 97: 6. Komt, laten wij daarvan zingen.

*Beminnaars van den HEER,
Verbreiders van Zijn eer,
Hoopt steeds op Zijn genade,
En haat altoos het kwade.
Hij, die in tegenspoed
Zijn gunstgenoten hoedt,
Verleent hun onderstond,
En redt z' uit 's bozen hand,
Die op hun onschuld woedt.*

Toepassing.

Keren wij thans met de overdachte waarheid tot ons zelf in. Het is de grote, allesbeslissende vraag, voor een ieder onzer, of wij deel aan Christus verkregen hebben. Van nature zijn wij zonder Christus in de wereld. Zullen wij zó voortleven en straks zó sterven? O, hoe vreselijk zal het zijn, te vallen in de handen van de levende God. Moge de Heere uw oog openen voor de staat van uw verderf en uw oor voor Zijn Woord, waardoor Hij u nodigt tot uwe zaligheid, opdat u de tijd uwer genade uitkopen mocht en bedenken in deze uwe dag, wat tot uw vrede dient. Geeft toch uw ziel buiten Christus geen rust. Zo menig een is bedrogen uitgekomen met een ontroerde consciëntie. De duivel gaat niet alleen om als een briesende leeuw, maar ook als een engel des lichts; en ons eigen hart is bedrieglijk. O, zoekt Christus te kennen. Die in Hem gevonden wordt, zal niet beschaamd worden.

Dat zal in al Gods volk worden bevestigd. De Heere zal het goede werk, dat Hij begonnen heeft, voleindigen tot op de dag van Jezus Christus. Hoe dikwijls u ook vreest, dat het rechte werk in u niet is, de Heere zal maken, dat uw werk in der waarheid is. Hij rekende u Christus toe, opdat u door het geloof Hem u eigenen moogt, als uw Borg en Zaligmaker. O, volk van God, dat dan de liefde van Christus u dringe om in Hem gevonden te worden, bekleed met Zijn gerechtigheid.

De Heere heilige u meer en meer en omzette ons met voorkomende en bijblijvende en achtervolgende genade. In Zijn kracht doe Hij ons met voorzichtigheid wandelen in een wereld die in het boze ligt. Klaagt u over uw machteloosheid en armoede om enige vrucht te dragen, Hij zegt: "Uw vrucht is uit Mij gevonden." Moge Hij onze ziel dan doen leven uit Zijn volheid door het geloof, waardoor wij water scheppen zullen met vreugde uit de fonteynen des heils.

De heerlijkheid des Vaders, waartoe Christus is opgewekt, zal eens volkomen over u zijn, als geen zonde meer wezen zal. Dan zullen wij altijd bij de Heere zijn. Amen.

19. Ontheffing der verdoemenis in Christus

Predicatie over Romeinen 8: 1

Psalm 103: 5

Lezen: Romeinen 8: 1 t/m 17

Psalm 32: 2 en 3

Psalm 27: 7

Psalm 20: 1

De apostel trekt een troostrijk besluit uit hetgeen hij te voren geleerd heeft aangaande de rechtvaardigmaking der uitverkorenen in Christus. Voor hen, die Christus zijn ingelijfd is geen verdoemenis. God sprak hen vrij, wie is er die hen veroordeelt? De wet is van haar vloek ontwapend, wie zal hen veroordelen? De duivel moge als de verklager der broederen tegen hen opstaan, maar de Heere scheldt hem. De zonde, die in hen woont, blijft in zichzelf doemwaardig, doch in de fontein van Christus' bloed wordt ze gedood. Hun rechtvaardigmaking is volkomen en van eeuwige kracht. Voor hen bestaat geen verdoemenis.

Van de ontheffing der verdoemenis in Christus handelt also de apostel in onze tekst die wij, thans gaan overdenken, en die opgetekend staat in Romeinen 8: 1:

"Zo is er dan nu geen verdoemenis voor degenen, die in Christus Jezus zijn, die niet daar het vlees wandelen, maar naar de geest."

1. Die van de verdoemenis zijn verlost
2. De Middelaar in Wie die ontheffing geschonken wordt.
3. De vrucht, welke de ontheffing van de verdoemenis draagt.

1. Die van de verdoemenis zijn verlost

Van de verdoemenis zijn verlost degenen, die in Christus Jezus zijn. De verdoemenis is het vreselijk doch niet minder rechtvaardig oordeel Gods over de zonde. Het woord zelf zegt het. Doem och is het vonnis Gods over de zonde. Een verdoemen drukt het oordeel Gods uit, dat in alle eeuwigheid vonnist De zonde die Legen de allerhoogste Majesteit Gods begaan is, moet met de hoogste straf naar lichaam en ziel eeuwig gestraft worden, dat In met de eeuwige verdoemenis. Onder dit oordeel Gods hebben Wie mensen zich in Adam, hun verbondshoofd, gebracht door moedwillige verbreking van het verbond der werken.

Want God heeft ons onder het rechtvaardig oordeel der verdoemenis niet geschapen. Hij schiep ons goed en recht, naar Zijn beeld en gelijkenis, in ware kennis, gerechtigheid en heiligheid. Niet dus tussen goed en kwaad in, gelijk de ketter Pelagius leerde; niet ontoerekenbaar voor zijn daden, maar waarlijk goed. In die staat was de mens onsterfelijk. Hij vermocht zelfs door gehoorzaamheid aan het van God gegeven gebod te komen tot het eeuwig, onverliesbaar leven. Dit leven was de belofte van het verbond, dat God met Adam sloot, ogenblikkelijk na zijn schepping; het was niet minder dan de eeuwige gelukzaligheid. Deze was Adam en al zijn nakomelingen beloofd, op het onderhouden der wet. Want God sloot met Adam niet alleen het verbond, doch in hem met al zijn nakomelingen. Zo hij het verbond hield en staande bleef, zouden ook allen die in hem begrepen waren, dat zijn alle mensen, het eeuwig leven verkrijgen. Maar ook in zijn val, vielen alle mensen. Adam toch was niet alleen ons aller vader, maar ook ons aller representerend verbondshoofd.

In een volheerlijke staat is de mens geschapen. Hij was het pronkjuweel der schepping Gods. Gods Zoon genaamd, omdat Hij beelddrager Gods was. Hij leefde in de gemeenschap Gods. Daarin lag Zijn zielverzadigende blijdschap. Zijn vermaking was God; Zijn lust in de betrachtning van Gods wil. O, gelukzalige staat!

Uit die staat nu heeft de mens zichzelf uitgezondigd. Aan satans woord, dat lijnrecht tegen het Woord Gods inging, heeft hij het oor geleend. Het bekoorde hem los van God te zijn; als God te zijn, kennende het goed en het kwaad; d.w.z. zelf heer en meester te zijn; niet langer onder God te staan. Niets noopte Eva; niets drong Adam om van de boom der kennis des goeds en des kwaads te eten. Integendeel, de mens bezat alle vermogens om satan te weerstaan en Gods verbond te houden. Maar lag die val dan niet in Gods besluit? Gewis ja! En moest die val dan niet komen, omdat wat God besloot zeker komt? Die val moest komen, maar de onwrikbaarheid van het besluit Gods, drong Adam niet tot het overtreden van Gods gebod. Farao zij hier ten voorbeeld. De Heere zeide tot Mozes: "Ik zal Farao's hart verharden." Toen echter Farao naar Gods bevel niet hoorde; toen hij weigerde het volk te laten trekken en zich verhardde, deed hij het toen niet moedwillig? En bracht hij zelf niet over zich en zijn volk de rechtvaardige oordelen Gods? En nog een voorbeeld!

Van Judas is door David geprofeteerd, dat hij de Heere Jezus verraden zou. Dit verraad geschiedde naar de eeuwige en onveranderlijke raad des Heeren. Het was door God besloten. Maar voerde Judas de raad des Heeren niet vrijwillig en moedwillig uit? Werd hij genoodzaakt om Christus te verraden voor de slavenprijs van dertig zilverlingen? Was Gods oordeel niet rechtvaardig over Judas?

En gelijk nu Farao en Juda elk op hun wijze, vrijwillig hun schrikkelijke zonden zondigden en het rechtvaardig vonnis Gods moedwillig over zich haalden, hoewel alles in Gods besluit van eeuwigheid bepaald was, zo ook heeft Adam vrijwillig en moedwillig het verbond gebroken, al volvoerde hij het eeuwig besluit Gods. Hij heeft zichzelf en al zijn nakomelingen gestort onder het oordeel der verdoemenis.

En nu nog een vraag: Had God die val niet kunnen verhinderen? Waarom die boom in de hof geplant? Waarom satan het gebruik der slang toegelaten?

Deze tegenwerpingen getuigen alleen van de uitvluchten die de mens zoekt, om zichzelf vrij te pleiten en God de schuld te geven van de ellendestaat, waarin hij zichzelf gebracht heeft. Ja, niet alleen dat de mens alle vermogens had, om Gods bevel te gehoorzamen en satan te weerstaan, maar die boom en die verzoeking des satans beide waren middelen, waardoor de mens juist zijn hoogheid zou kunnen tonen boven alle schepselen. Hemel en aarde gehoorzaamden God, doch gingen hun loop onbewust. De mens, begiftigd met verstand en wil, zou daarin zich boven al het nevens hem geschapene bewijzen, dat hij God gehoorzaamde niet omdat het niet anders kon, maar omdat hij zelf niet anders wilde. En hoe zou dat vrijwillig gehoorzamen nu uitkomen dan alleen daarin, dat hem een proefgebod gegeven werd en de verleider tot hem kwam. Juist wat de mens dienen kon tot de volle ontplooiing zijner volheerlijke schepping, greep hij tot zijn verderf.

De mens viel vrijwillig en moedwillig af van God. En door die vrijwillige afval onderwierp hij zich aan het rechtvaardig oordeel der verdoemenis. Adam en al zijn nakomelingen.

God kan de zonde niet ongestraft laten. O, dat wij daarvan toch recht overtuigd werden! Het is de helse leer van Socinius, door Pelagius gevolgd, dat God de zonde niet straffen moet. Beiden ontkennen de erfzonde en dus ook de straf. De tijdelijke dood is bij hen een natuurlijk verschijnsel, dat (zo zeggen zij) ook zonder de zonde zou gekomen zijn. En Rome miskent de eeuwige dood, het straftijden in de hel, als

straf van de erfzonde.

Doch laat Gods Woord spreken! God heeft op het eten van de vrucht des booms de dood bedreigd (Gen. 2), en Paulus leert ons in Romeinen 6: 23 dat de bezoldiging der zonde de dood is. Om eigen schuld zijn Adam en al zijn nakomelingen de drievoudige, (k geestelijke, tijdelijke en eeuwige dood onderworpen. Die éne zonde van de éne mens Adam wordt alle mensen toegerekend. In Romeinen 5 betuigt de Heere het ons, dat niet door twee mensen, run ar door één mens, n.l. Adam, de dood in de wereld gekomen is. Niet in Eva, doch in Adam zijn alle mensen gerekend. Niet Eva maar Adam was verbondshoofd. En de éne zonde, die hij als hoofd van het werkverbond, representerend al zijn nakomelingen, deed, die éne zonde is de zonde van 't ganse menselijke geslacht.

Tegen Julianus, een navolger van Pelagius, heeft Augustinus eens een kleine opmerking gemaakt. Julianus, de erfzonde ontkennend, vroeg: "Door welke spleten de zonde ingegaan is, also niet zondigt het kind, dat geboren wordt, noch de ouders die genereren, noch God Die de Maker is." Augustinus antwoordde hierop in heilige verontwaardiging: "Wat zoekt hij een verborgen spleet, daar hij een open deur heeft? Door één mens is de zonde in de wereld gekomen en door de zonde de dood; en also is de dood tot alle mensen doorgedaan, in welke allen gezondigd hebben. Wat zoekt hij ruimer, wat zoekt hij opener?"

Inderdaad, in Adams val is de open deur der zonde. In hem vielen alle mensen. In hem zijn alle kinderen des toorns. In hem de gehele wereld verdoemelijk voor God, (Romeinen 3: 19). Hebben wij ons zelf door genade als doemwaardige schepselen leren kennen? Want in de staat onzer ellende zijn wij blind voor het vonnis Gods, waaraan wij zijn onderworpen. In de ketenen der hel geklonken, springen wij voort, alsof wij vrij waren en Gods rechtvaardig oordeel op ons niet rustte. Onze ogen moeten geopend. Dan alleen zullen wij in waarheid iets verstaan van de doemstaat, waarin wij in Adam zonken en waarin wij verloren liggen, wachtend slechts het ogenblik dat het vonnis zal voltrokken worden in de eeuwige dood!

Gods volk krijgt de staat zijner ellende te verstaan. De Heilige Geest overtuigt hen van zonde, gerechtigheid en oordeel. O, velen zoeken ten hemel te komen zonder ooit voor Gods recht waarlijk schuldenaar te worden. Zij beroemen zich op hun rechtzinnigheid of op Jezus als Zaligmaker, als ware Hij voor alle mensen gestorven. Over hun zonde, hun doemwaardige schuld hebben zij zich echter nooit bekommerd. Hoe bedrogen zullen zij uitkomen. God overreedt Zijn volk van de zondeschuld en van Zijn heilig recht, waarvan Hij niet kan afstaan. O, er blijft geen uitweg! Waar die overtuigde zondaar ook ontkoming zoekt, er is geen hope. Gods recht is niet te voldoen met onze tranen en gebeden; bij niemand is die voldoening te vinden. Banden van de dood en angsten der hel treffen het ontdekte volk. En het valt Gods recht toe. Het moet bekennen, dat God recht is, al zou Hij hen eeuwig verdoemen. O, dat buigen onder Gods recht! Met hun bloed zouden Gods kinderen hun doodvonnis ondertekenen. Door erf- en dadelijke zonden keuren zij zich der verdoemenis waardig. Nooit, nooit anders zouden zij roepen, dan dat God recht is, in de voltrekking van het oordeel des doods. En zie nu het grote wonder van Gods genade, dat bij Hem ontkoming is, n.l. in de Middelaar Christus Jezus.

De apostel beschrijft het grote voorrecht van de uitverkorenen in Christus. Ook zij zijn in Adam der verdoemenis onderworpen. Maar in Christus is voor hen ontheffing. Dit leidt ons nu tot onze tweede hoofdgedachte waarin wij stilstaan bij:

2. De Middelaar in Wie die ontheffing geschonken wordt.

Voor degenen, die in Christus Jezus zijn is er geen verdoemenis. Op twee zaken

hebben wij in deze woorden nauwkeurig acht te geven, daarop n.l.:

- a. Dat in Jezus Christus alleen verlossing uit de doemstaat is; en
- b. dat die verlossing zij alleen deelachtig worden, die in Hem zijn.

a. Hemel en aarde vermochten niet de verlossing uit de staat der verdoemenis te bewerken. Gods gerechtigheid moest voldaan; en die voldoening konden engelen noch mensen geven. Gods recht eiste, dat de menselijke natuur, die gezondigd heeft, voor de zonde betale. Geen engel kon als borg optreden voor de mensen. En de gevallen mens zelf vermag geen kwadrantpenning af te wegen. Daarenboven kan geen bloot schepsel de last van de toorn Gods dragen en anderen daarvan verlossen. Een bloot schepsel zou, indien het al als borg optreden zou, eeuwig moeten lijden onder de eeuwige toorn, en dus nimmer kunnen voldoen, en zeggen: "Het is volbracht." Om de volkomen voldoening te geven, moest zulk een Middelaar komen, Die tezamen waarachtig God en waarachtig en rechtvaardig mens is. Hij moest waarachtig mens zijn, d.w.z. Hij moest ziel en lichaam hebben en behoren tot ons menselijk geslacht. Gods gerechtigheid eiste, dat de menselijke natuur die gezondigd heeft voor de zonde betaalde. Indien deze Middelaar niet tot het geslacht van Adam behoorde kon Adams zonde Hem niet toegerekend worden en vermocht Hij ze dan ook niet weg te dragen. Daarop kwam het aan, dat deze Middelaar het ware zaad Davids was naar het vlees; het, zaad van Maria; onzer een. Geen Zaligmaker der Wederdopers kan Adams nakomelingen behouden, wijl de Wederdopers loochenen dat Christus is het ware zaad van Maria. De Middelaar moest zijn waarachtig mens, tot ons geslacht behorend, en tevens rechtvaardig Mens. Zo Hij Zelf zonde had gehad, Hij had voor anderen niet kunnen betalen.

Mens niet alleen moest die Middelaar mens zijn; Hij moest ook God wezen. Alleen zo de waarachtige God, Die lijden noch sterven kan, in de menselijke natuur in de dood ging, ware in een kortstondig lijden een eeuwige gerechtigheid op te brengen.

Welnu de Heere Jezus is waarachtig God en waarachtig en rechtvaardig mens. Wij hebben in dezen niet te twifelen. God Drie-enig heeft getuigenis dienaangaande gegeven. God de Vader heeft het van de hemel uitgeroepen: "Deze is Mijn geliefde Zoon." God de Zoon heeft het Zelf getuigd, in Zijn omwandeling op aarde, en wel zo klaar, dat de Joden Hem er om wilden stenigen en Kájafas Hem om dat getuigenis ter dood veroordeelde. En God de Heilige Geest sprak van Christus als de Zoon des levenden Gods, zowel in het Oude als in het Nieuwe Testament. Hij is niet alleen als kind geboren, maar ook de gegeven Zoon, (Jes. 9: 5). Deze is de waarachtige God en het eeuwige leven. In deze zaak van groot gewicht voor de verlossing van zondaren, hebben wij het getuigenis der drie Personen. Hoe is het mogelijk, dat er nog een mens is, die de Godheid van Christus loochent, waar wij zulke onweersprekelijke getuigenissen hebben! En niet minder is het getuigenis van de ware menswording van Christus. Hij is de mens gelijk geworden, waarachtiglijk aannemende een ware menselijke natuur, met al haar zwakheden (uitgenomen de zonde) ontvangen zijnde in het lichaam der gelukzalige maagd Maria door de kracht van de Heilige Geest, zonder mans toedoen. En heeft niet alleen de menselijke natuur aangenomen, zoveel het lichaam aangaat, maar ook een ware menselijke ziel, opdat Hij een waar mens zou zijn.

Daarom belijden wij (tegen de ketterij der Wederdopers, die loochenen, dat Christus menselijk vlees van zijn moeder aangenomen heeft), "dat Christus is deelachtig geworden des vleses en des bloeds der kinderen; dat Hij een vrucht der lendenen Davids is, naar het vlees; geworden uit het zaad Davids naar het vlees; een vrucht des buiks van Maria; geworden uit een vrouw; een spruit Davids; een scheut uit de

wortelen van Jesse; gesproten uit het geslacht van Juda; afkomstig van de Joden, naar het vlees; uit het zaad Abrahams, aangezien Hij aangenomen heeft het zaad Abrahams, en is Zijn broederen in alles gelijk geworden, uitgenomen de zonde; alzo dat Hij in der waarheid onze Immanuël is, dat is: "God met ons." (Art. 18, Ned. Gel. Bel.).

Hij alleen is bekwaam tot het grote werk van de verlossing van doemwaardige zondaren. Buiten Hem is er geen verlossing. "Ik zag toe (zegt de Heere) en er was niemand, die hielp; en. Ik ontzette Mij en er was niemand, die ondersteunde; daarom heeft Mijn arm Mij heil beschikt en. Mijn grimmigheid heeft Mij ondersteund." Christus heeft de pers alleen getreden en daar was niemand van de volkeren met Hem. O, zo wij Christus missen, voorwaar wij missen alles. Wie zijn hoop op iets buiten Christus stelt, zal gewis bedrogen uitkomen. Hij alleen is bekwaam om van de eeuwige verdoemenis te verlossen. En Hij heeft die verlossing teweeggebracht, door volkomen voldoening en eeuwige overwinning. Gods eeuwige toorn droeg Hij; die ongedeelde toorn tegen de zonde van het menselijk geslacht.

Hij betaalde al de schuld en zonden Zijner uitverkorenen. Hij ontwapende de wet van haar vloek. Hij vertrad satans kop. Hij volbracht het ganse werk, dat geëist werd om de verdoemenis weg te nemen, voor Zijn uitverkorenen. Daartoe had Hij Zich van eeuwigheid gegeven aan Zijn Vader. God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende. Het Lam is geslacht van de grondlegging der wereld. En Hij kwam in de tijd en volvoerde al hetgeen op Zijn hand gezet was.

b. Die verlossing zij alleen deelachtig die n Hem zijn

O, er blijft geen twijfel over, aangaande het volmaakte Borgwerk van Christus. De Vader Zelf heeft het betuigd, dat de verzoening Hem welgevallig was en aan de eisen van het recht volkomen voldaan was. Die betuiging ligt in de opwekking van Christus uit de dood. Hij is opgestaan door eigen kracht; maar ook Hij is opgewekt door Zijn Vader. En in die opwekking heeft de Vader Christus gerechtvaardigd. Hij is gerechtvaardigd in de Geest. En in Hem is al Zijn volk gerechtvaardigd. De uitverkorenen zijn in Hem gestorven en in Hem opgewekt en met Hem gezet in de hemel. Zo is er dan nu geen verdoemenis voor degenen, die in Christus Jezus zijn. Hij, Hij, alleen is de volkomen grond der behoudenis van verloren zondaren. Al waren onze zonden als scharlaken en karmozijn, Hij heeft een eeuwige gerechtigheid en neemt de schuld en zonden weg van de Zijnen.

O, dat wij die volle verlossing in Christus mochten vinden door het geloof. Ontdekte zielen, die met uw zonden beladen, geen verlossing in geheel de wereld vinden kunt; wie alles toeroept: "Bij mij is het niet, in Christus is ontkoming." O, dat uw oog op Hem mocht geslagen zijn. Al veroordeelt u de wet en al getuigt uw eigen consciëntie, dat u tegen al de geboden Gods zwaarlijk gezondigd en geen van dezelve gehouden hebt, en al gevoelt u dat u van dag tot dag de schuld meerder maakt en geen kwadrantpenning hebt om te voldoen, het staat Hem niet in de weg, Die gekomen is om zondaren zalig te maken. Voor Hem is niemand te slecht; voor Hem niet één mens te schuldig. Hij nodigt hen die geen geld hebben om te kopen en te eten: "Ja komt, koopt zonder geld en zonder prijs wijn en melk." Zoekt Hem, volk van God. Jaagt er naar om in Rem gevonden te worden, niet hebbend uw gerechtigheid, die uit de wet is, maar die door het geloof van Christus is, namelijk de rechtvaardigheid, die uit God is door het geloof, (Filipp. 3). Zij toch verkregen ontheffing van de verdoemenis, die in Christus Jezus zijn.

Wij moeten in Hem zijn; in Hem gerekend zijn en ingeplant. Hij is niet gekomen voor

alle mensen. Al is in Hem een overvloedige gerechtigheid voor allen, Hij is Borg geworden alleen voor degenen, die Hem van de Vader gegeven zijn. Die zijn in Hem van eeuwigheid. Zij zijn in Hem, dewijl zij zijn in Hem uitverkoren. Zij zijn in Hem als hun Verbondshoofd, toen Hij het verbond der verlossing en genade sloot; toen zijn de uitverkorenen in Hem gerekend. Zij waren in Hem toen Hij leed en stierf en hun zonden voldeed. Zij zijn in Hem in de hemel. De vereniging tussen Christus en Zijn uitverkorenen is van eeuwigheid tot eeuwigheid.

Hoewel echter al de uitverkorenen des Vaders in Christus zijn, als hun representerend Hoofd, toch zijn zij van nature niet dadelijk in Hem. Van nature zijn zij in Adam; der verdoemenis onderworpen. Zij worden in de tijd van Gods welbehagen in Christus ingeplant. God de Heilige Geest snijdt hen af uit Adam en plant hen over in Christus. Zo wij dit werk van de Heilige Geest niet kennen, zijn wij niet waarlijk in Christus en liggen wij nog in de staat der verdoemenis.

Het is een vraag van de allergrootste betekenis, of wij in Christus zijn.

Noch onze geboorte uit Godvruchtige ouders; noch onze doop; noch onze belijdenis; noch ons Avondmaal gaan, kan ons in Christus inplanten. Alleen het wederbarend werk van de Heilige Geest plant ons in Hem over. Dat geschiedt in de levendmaking, door het zaligmakend geloof, dat een gave Gods is. Het is het grote voorrecht van Gods volk. Daarom zal, hoe zwaar de strijd ook worden moge, dat volk niet omkomen. In Christus hebben zij een verberging tegen de wind en een schuilplaats tegen de vloed. De Heere staat voor Zijn werk in. En door de oefeningen van het geloof, krijgt Gods volk meer en meer de rust in Christus en de verzekering van hun ontheffing van het oordeel der verdoemenis.

Hoewel dus de uitverkorenen in Christus zijn van eeuwigheid en in Hem gerekend zijn, toen Hij Zich in hun plaats stelde en hun schuld voldeed, zodat zij ook in Hem gerechtvaardigd zijn toen Hij uit de dood werd opgewekt, ja hoewel zij in Hem zijn verheerlijkt in de hemel, nochtans zijn zij dadelijk in de staat des doods tot het God behaagt hen te trekken en met Christus wezenlijk te verenigen. Die vereniging geschiedt in de weergeboorte. Zij is een daad van de Heilige Geest. Hij snijdt de dode zondaar af uit Adam en lijft hem Christus in. Wat in Adam is, is dood. Alleen in Christus is het leven en door de inlijving in Hem wordt de dode zondaar levend. Hoe nabijkomend het werk des mensen ook wezen moge, het laat de zondaar buiten Christus en mitsdien in de staat des doods. Gods volk is echter wezenlijk onderscheiden van de natuurlijke mens, daardoor dat het in Christus en een nieuw schepsel is. Hierin ligt de bron van troost en de onoverwinnelijke sterkte van het levendgemaakte volk. Satan bespringt het met zijn helse aanslagen; het ongeloof slaat menigmaal de ziel in banden; de wet vervolgt het met haar onverbiddelijke eisen. *Duizend zorgen, duizend doden, kwellen het angstvallig hart.* Maar hoe bestreden en in welke

engten ook gedrongen, des Heeren werk kan niet bezwijken, omdat Christus de levenswortel is en de Zijnen gemeenschap aan Hem hebben.

Dit zijn in Christus is echter niet alleen het werk van de Heilige Geest in de weergeboorte gewrocht, maar het wordt ook in de oefeningen des geloofs verkregen. En nu heeft het God behaagd Zijn volk te leiden door de kennis van de diepe staat zijner ellende, opdat het kome tot de blijdschap des geloofs in het bewuste zijn in Christus.

In de overtuiging van zonde is dat zijn in Christus de ziele bedekt. Als een blinde tast de schuldige zondaar naar de wand en zoekt hij behoudenis. En steeds ellendiger leert hij zich kennen. Bij bevinding leert hij verstaan, dat niemand zijn ziel redden kan. Al

zijn arbeid is vergeefs. Hij geeft zijn geld uit voor hetgeen geen brood is en zijn arbeid voor hetgeen niet verzadigen kan. Zijn schuld en zonde worden steeds groter; gans ellendig valt hij in voor God, om van Hem de weg der zaligheid te leren. Christus openbaart zich aan de verloren en ellendige zondaar Het geloof wordt verwakkerd om op Hem te zien en in Hem alleen de zaligheid te zoeken. Voor zijn schuld is in Christus betaling; voor zijn zwarte zonden is Hij de geopende fontein. O, zalig worden wordt zo ruim in de gezegende Immanuël. U, die gelooft, is Hij dierbaar. Zijn Woord wordt de arme zondaar geopend; de prediciën dragen rijke vrucht. Hoe meer de liefde van Christus dringt, hoe meer Gods volk Hem de liefde des harten toedraagt.

*Beminnelijk Vorst, Uw schoonheid, hoog te loven,
Gaaf al het schoon der mensen ver te boven;
Genad' is op Uw lippen uitgestort.*

In de worsteling der ziel om Christus te gewinnen sterkt de Heere met Zijn beloften, waarop de schuldige en naakte zon(huw zich verlaten mag, en die zelfs door de felste strijd niet kunnen worden ontrukkt. Zij zijn geschreven in de rotswand des linden. Op Gods Woord mag het volk hopen. En toch ziet ook dat hij met hetgeen de Heere wrocht, zich nog buiten Christus; en eist Gods recht voldoening, die met alle bevindingen niet is te voldoen. Zal de troost der verzoening met God door Christus gesmaakt en de ziel ontheffing van het oordeel gegeven dan is een welbewuste inlijving in Christus nodig. Wij zijn in Hem of buiten Hem. Aan Gods zijde ligt de behoudenis voor alle uitverkorenen eeuwig vast. Maar aan de zijde van het volk ligt het dikwerf zo donker. Hun ziel maakt misbaar, zo zij aan God gedenken. Onder het onkreukbaar recht des Heeren wordt het hun bang. In de vierschaar van dat recht kunnen zij niet bestaan. God dagvaart hen en zij staan voor Zijn rechterstoel als arme, doemwaardige zondaren, die niet anders dan de eeuwige dood inwachten kunnen. Maar Gods recht is hun ziel lief, en door genade worden zij verwaardigd dat recht te omhelzen. Een inlijving in Christus wordt hun gegeven in bewustzijn van hun ziel. Zij worden één geest met Hem. Zijn gerechtigheid wordt hun gerechtigheid voor God. De vrijspraak waarmee God de Vader hen vrijsprak in hun Borg en Middelaar wordt hun verzegeld door de Heilige Geest.

O, onuitsprekelijke zaligheid voor een doemwaardige! Zo is er dan nu geen verdoemenis voor degenen, die in Christus Jezus zijn. Een eeuwige vrijspraak van schuld en straf wordt de zondaar geschonken en een recht ten eeuwigen leven. In God is hun heil. Des Vaders welbehagen ontsluit zich; de liefde des Zoons vervult het hart; de kracht van de Heilige Geest doet huppelen van zielsvreugd.

Volk van God! sta er naar, om die blijdschap te verkrijgen! Laat uw ziel gedurig worden opgewekt om Christus te gewinnen en in Hem gevonden te worden. Geef u geen rust buiten Hem. Gods beloften mogen u tot een gedurige pleitgrond zijn, om te komen tot de vrijheid, die in Christus Jezus is, en niet weder met het juk der dienstbaarheid bevangen te worden.

Ik herhaal nog in het kort, wat wij van het zijn in Christus overdachten.

- a. Er is een inzijn in Christus van eeuwigheid. Zo zijn alle uitverkorenen in Hem ten eeuwigen leven; en niemand zal ze uit Zijn hand rukken.
- b. Er is een inzijn in Christus als Borg des Verbonds, toen Hij Zich als een schuldenaar voor Zijn Vader stelde en voldeed. In Zijn voldoening heeft Gods Kerk voldaan en Zijn rechtvaardiging in de opstanding is haar rechtvaardiging voor God en de ontheffing van de verdoemenis.

c. Er is een inzijn in Christus door de dadelijke inplanting in Hem, in de weergeboorte.

Daarom zullen Gods kinderen niet omkomen. De wortel der zaak wordt in hen gevonden.

d. Er is een inzijn in Christus door de oefeningen des geloofs, waardoor de ziel in de verzegeling van de Heilige Geest met klare bewustheid van het oordeel der verdoemenis ontheven wordt en Gode verzoend ingaat in de rust, die er overblijft voor het volk van God.

Geen zondaar kan zich ooit in het zijn in Christus beroemen, zo hij niet dadelijk in Hem ingelijfd wordt. Wij bedriegen ons zelf, zo wij op het zijn in Hem ons verlaten willen, zonder de dadelijk, onderwerpelijke inlijving in Hem. Nochtans zijn er dezulken. Hoe zal bij de dood hen alles ontvallen. Wij moeten hier in de tijd uit Adam in Christus worden overgeplant. En juist daarom verkeert Gods volk dikwerf in veel strijd, omdat het dat inzijn in Christus niet bewust is. Gods daden in Zijn volk hebben kracht. Zijn verzegelingen geven een sterkte in de grootste donkerheden. Job is ons een klaar bewijs. Toen de Heere Zich voor Hem verborg; satan hem schrikkelijk pijnigde en benauwde; zijn vrienden hem verdachten; en hij stond aan de oever des doods, toen getuigde hij in de donkerheid: "Ik weet mijn Verlosser leeft, en Hij zal ten laatste over het stof opstaan."

Geen verdoemenis had hij te vrezen. In Christus was zijn ziel bevestigd. En de vrijmaking in Christus behoudt haar kracht, ook in de donkerste tijden van des Heeren lieve volk. De Heere heeft gezworen bij de wateren Noachs, dat Hij niet meer op hen toornen noch hen schelden zal. Zij zijn in Zijn handpalmen gegraveerd en hun muren zijn steeds voor Hem. Zij zijn gebouwd op de Rotssteen Christus en hun huis zal door de stortvloed niet worden weggeslagen.

O nee, dat alles betekent niet, dat er geen bange strijd voor dat volk meer is. De driehoofdige vijand laat niet af te bestrijden. In zichzelf blijven zij doemwaardige zondaren voor God. Hun zonden getuigen tegen hen. Gods vriendelijk aangezicht verbergt Zich meermalen voor hen. De wereld trekt hun ziel dikwerf af. Satan bespringt hen juist in de dagen van hun duisternis. Maar ook in die tijden wordt hun grond in Christus niet ondermijnd, noch de verzekering van hun ontheffing van de verdoemenis gans weggenomen. God is hun geen vertoornd Rechter meer, ook dan niet als Hij Vaderlijk de gramschap Zijner volmaaktheid over hun ongerechtigheden hen gevoelen doet en Zijn zware kastijdingen over hen brengt, om hen in Zijn wegen te doen wandelen. Want hun ontheffing van het oordeel der verdoemenis, spert hun geen vrijbrief voor de zonde. Integendeel. De genade der verzoening gaat onafscheidelijk gepaard met de vernieuwing luw Gods beeld en doet wandelen naar de Geest en niet naar het vlees. Daarvan spreekt de apostel in het derde gedeelte van onze tekst:

3. De vrucht, welke de ontheffing van de verdoemenis draagt.

De vrucht omschrijft de apostel in de woorden: "***Die niet naar het vlees wandelen, maar naar den Geest.***"

Paulus spreekt hier van tweeërlei wandel; van een wandelen naar het vlees en van een wandelen naar de Geest. Beide wandelingen zijn zo zeer van elkaar onderscheiden en aan elkaar tegengesteld als leven en dood zijn. Van nature wandelt de mens naar het vlees; alleen door de herscheppende genade van de Heilige Geest verkrijgt hij een wandeling naar de Geest. Laat mij van elk der wandelingen iets zeggen.

Door het vlees hebben wij te verstaan de verdorven natuur des mensen. In Adams

bondsbreuk zijn alle mensen niet alleen schuldenaren geworden aan Gods recht en onderworpen aan het rechtvaardig oordeel des doods, maar bovendien zijn zij gans verdorven naar ziel en lichaam beide. Het verstand is verduisterd en de wil gans verkeerd. Het bedenken des vleses is vijandschap tegen God. Als uit een onzalige fontein, welt uit het hart des mensen alle kwaad op. Uit het hart komen voort boze bedenkingen; doodslagen.

Hoewel in het bedrijven der ongerechtigheid groot onderscheid is, dewijl de Heere door algemene genade de ene mens meer bewaart voor het doorbreken in de zonde, dan de ander, nochtans zijn alle nakomelingen Adams even diep verdorven van nature en van eenzelfde grondbeginsel. Wat uit het vlees geboren is, is vlees, (Joh. 3). Het gedichtsel van 's mensen hart is boos van zijn jeugd aan, (Gen. 8: 21). Wie zal een reine geven uit een onreine? (Job 14: 4). Wij zijn in zonde ontvangen en in ongerechtigheid geboren. Het Woord des Heeren geldt van ons allen, al waren wij de rijke jongeling gelijk: "Uw vader was een Amoriet en uw moeder een Hetitische."

Wij zijn geworpen op het vlakke des velds, om de walgelijkheid onzer ziel; wij zijn geknecht onder de heerschappij der zonde; slaven van de vorst der duisternis. Onze beste verrichtingen zijn ongerechtigheid. Hoe zullen wij, die geleerd hebben kwaad te doen, ooit goed doen? Onze wandel is naar het vlees. Wij worden bestuurd en geleid door de verdorvenheid onzer natuur. Dus is ons leven vleselijk; aards; zondig.

O, mocht het de Heere behagen onze ogen voor die staat onzer ellende te openen. Voorwaar wij zouden onze beste werken leren kennen als een wegwerpelijk kleed, in plaats dat wij, gelijk duizenden en duizenden de hoop voor de eeuwigheid er op bouwen. Nee, dat geeft geen vrijbrief voor de zonde. Die de wegen der ongerechtigheid bewandelt en wandelt in de raad der goddelozen, en staat op de weg der zondaren en zit in het gestoelte der spotters verzwaart zijn eeuwig oordeel. De Heere beware ons en onze kinderen voor de paden der ongerechtigheid.

O, dat wij toch de zonde niet klein achten. Laat er een ernstige en nauwgezette wandel zijn onder ons. Het zal ons niet schaden zo wij geen danszaal ooit zagen en geen bioscoop ooit bezochten en geen radio in ons huis hebben, waarmee wij een gehele wereld binnen halen. De zonde zal ons echter wel schaden; zij maakt ons vet voor de dag der slachting.

Maar al onderhielden wij naar het uiterlijke met inspanning van al onze kracht de wet des Heeren en al mogen wij met ons ganse huis het voorrecht hebben onder het Woord Gods te verkeren, nochtans wandelen wij naar het vlees. Een kwade boom kan geen goede vruchten voortbrengen. En wij zijn zonder wederbarende genade kwade bomen, van welke geschreven staat: "Een iedere boom die geen goede vrucht voortbrengt, wordt uitgehouwen en in het vuur geworpen." Velen zullen te dien dage tot Mij zeggen (zo spreekt Christus in Matth. 7): "Heere, Heere! hebben wij niet in Uwe Naam geprofeteerd en in Uwe Naam duivelen uitgeworpen, en in Uwe Naam vele krachten gedaan? En dan zal Ik hun openlijk aanzeggen: Ik heb u nooit gekend; gaat weg van Mij, u die de ongerechtigheid werkt!"

Ziet u wel dat men in de Naam des Heeren tekenen en wonderen doen kan en toch naar het vlees wandelen en de ongerechtigheid werken? Alleen door wederbarende genade worden wij nieuwe schepselen, met een nieuwe wandel. De boom moet eerst goed gemaakt worden en dan zal zijn vrucht goed zijn. En de boom onzes harten wordt alleen goed gemaakt, als wij Christus worden ingelijfd. In de inplanting in Christus zijn also twee weldaden; die inplanting ontheft van het oordeel der verdoemenis en vernieuwt het hart; zij rechtvaardigt en heiligt het volk van God. Beide weldaden zijn wel onderscheiden, maar toch onafscheidelijk aan elkaar verbonden. Die gerechtvaardigd worden, worden ook geheiligd. Paulus leert dat ook

in onze tekst, zeggende dat er nu geen verdoemenis is voor hen, die in Christus Jezus zijn en dat zij niet wandelen naar het vlees, maar naar de Geest.

Gelijk nu die naar het vlees wandelen onder de heerschappij der zonde zijn en door de verdorvenheden van het vlees bestuurd worden, zo zijn degenen die naar de Geest wandelen onder de heerschappij des Geestes en door de Geest bestuurd en geleid tot een heilige en geestelijke wandel. God trekt hen uit de macht en verlost hen van de heerschappij der zonde. Er komt een tijd in het leven van Gods uitverkorenen, dat zij het niet langer onder die heerschappij houden kunnen. Kroeg en kermis moeten zij ontvluchten, zowel als eigen gerechtigheden vlieden. Gelijk de tollenaar beschaamd voor God en mensen, vanwege de smart zijner zonde op de borst sloeg, zo leren al Gods kinderen iets kennen van het Godonterende van de zonde. O, de zonde doet hun ziel pijn. Het wordt hun beter te sterven dan langer tegen God te zondigen. Zij zeggen met David: "Zou ik niet haten, die U haten?" Daarentegen krijgen zij de Heere lief en Zijn geboden: "Ik zal U hartelijk liefhebben, Heere, mijn sterkte."

Die in Christus worden ingeplant, zijnde door Gods kracht uit de dood geroepen tot het leven, hebben een ander levensbeginsel ontvangen, dat in Gods Woord de wortel der zaak genoemd wordt. Hoewel niet steeds levendig gesteld, is er toch in degenen die in Christus zijn een hebbelijke gesteldheid tot het geestelijk en eeuwig goed en tot een strijden tegen de zonde. Wij zullen van die gesteldheid des harten vreemdeling blijven zo niet deze wortel in ons wordt gewrocht.

Die naar de Geest wandelen jagen naar het volmaakte. "Ik jaag er naar", zegt de apostel, "of ik het ook grijpen mocht, waartoe ik van Christus Jezus gegrepen ben." En waartoe zijn Gods uitverkorenen gegrepen? Tot de volmaakte heerlijkheid. Daarheen strekt zich hun zielsverlangen, opdat zij eenmaal Hem Die op de troon zit en het Lam alle aanbidding en dankzegging zullen toebrengen en hun volzalige Verbondsgod dienen zullen zonder zonde. Dat jagen naar de volmaaktheid doet degenen, die in Christus ingeplant zijn, zich in dit leven uitstrekken om hun wandel te besturen naar Gods wet, welke hun tot een regel gegeven is. Die wet wordt hun vermaking in het land van hun vreemdelingschappen. Het is Gods grote verbondsbelofte: "Ik zal Mijn wet in hun harten inschrijven, en Ik zal maken, dat zij in Mijn wegen wandelen."

Al de grootheid van de wereld kon Mozes niet langer binden aan Farao's hof, noch Daniëls hart van God en Zijn dienst aftrekken. Voorwaar, Gods volk zoekt een hoger goed dan de wereld bieden kan. Met gebeden en tranen en worstelingen, strekken zij zich uit, jagende naar het wit tot de prijs der roeping Gods, die van boven is in Christus Jezus. Het is hun leven te bedenken de dingen die boven zijn, waar Christus is, en niet de dingen die op de aarde zijn.

In die wandel naar de Geest zoeken zij te volharden. Die volharden zal tot het einde toe, die zal zalig worden. Welnu, die volharding werkt de Heilige Geest in hen. In eigen kracht vermogen zij noch de wandel naar de Geest aan te vangen, noch daarin te volharden. O, het kan het oprechte volk zeer bezwaren, zo zij vrezen de strijd niet te zullen volhouden.

Demas kreeg de tegenwoordige wereld lief. Orpa keerde aan de grenzen terug. Hun zwakheden zijn zo groot, dat zij zonder Christus niets kunnen doen. Maar het is Gods grote belofte aan Zijn volk vermaakt, dat Hij niet alleen Zijn wet in hun harten inschrijven zal, maar dat Hij Zelf hen zal doen volharden en maken dat zij in Zijn wegen zullen wandelen. Eenmaal zullen zij de onverderfelijke en onbevlekkelijke kroon der heerlijkheid ontvangen. Dan zullen de palmtakken der overwinning in hun hand zijn.

Want die naar de Geest wandelen zijn wel uit de heerschappij der zonde verlost, maar

geenszins van het aankleven en van de strijd der zonde. In al hun zielsvermogens vernieuwd, blijven zij ook in alle delen onvernieuwd. Hun verlicht verstand kent slechts ten dele en in hun vernieuwde wil zijn de onvernieuwdheden des vlees. Dit deed Paulus klagen in Romeinen 7: "Ik heb een wet in mijn leden, die strijd voert tegen de wet mijns gemoeds en mij gevangen neemt onder de wet der zonde." De ontdekking van de Heilige Geest doet Gods volk langs zo meer zichzelf kennen in hun algehele zwarteheid en mismaaktheid, opdat zij hun heil en zaligheid alleen in Christus door het geloof zullen zoeken, en met de bruid zeggen: "Ik ben zwart, doch liefelijk." De dood van Christus werkt in hen een sterven en een doden van hun leden, die op aarde zijn. Het wordt een sterven alle dagen, om te kennen de kracht van Christus' kruis: "Ik ben met Christus gekruist en ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij."

Die niet naar het vlees wandelen, maar naar de Geest, bereiken dus het volmaakte op deze wereld niet. Zij blijven in een onophoudelijke strijd. Het vlees begeert tegen de Geest en de Geest tegen het vlees en deze twee staan tegen elkaar. In het wandelen naar de Geest wordt echter meer en meer het vlees gekruisigd en gedood. Tot deze doding van de leden, die op aarde zijn, komt echter Gods volk niet in eigen kracht, doch alleen doordat de dood van Christus in hen steeds meer verheerlijkt wordt. Zij worden met Christus gekruist. Hun sterven is een voortdurend sterven zolang zij in dit leven zijn. En dat sterven is voor het vlees smartelijk en wordt beoefend in de diepe wegen, waarin God Zijn volk leren en oefenen wil op de weg des levens. De ontdekking van de Heilige Geest werkt een diepere zelfkennis, dan in de levendmaking en in de tijd van liefdesgenieting verkregen werd. Hoe zeer Petrus Christus liefhad, hij kende zichzelf slechts weinig en wilde niet geloven, dat hij, die voor zijn Heere en Meester het zwaard trekken en de strijd wagen wilde, dat hij Hem zou verloochenen. En toch in diezelfde nacht verloochende Hij de Heere tot driemaal toe, met vervloeking van zichzelf en met eedzwering.

Indien hij zichzelf gewantrouwd had, hij had zich zo lichtvaardig in de zaal van Kájafas niet begeven. En Petrus staat in de overschatting van eigen kracht niet alleen. Gods volk kent wel tijden, dat het zich sterk waant om brandstapel en schavot voor Gods zaak te beklimmen. En die kracht zal het hebben, maar alleen door de sterking van de Heilige Geest. In zichzelf is het een ellendig en arm volk, onvermogen om de Heere te dienen naar Zijn Woord en Zijn eer te zoeken.

En nu is het Gods werk aan dit onvermogen Zijn volk te ontdekken, opdat als het roemt, het in de Heere roemen zal. Door de intrekking van Zijn liefdesuitlatingen in hun hart en de verberging van Zijn gunst over hen, verkrijgen de woelingen van het vlees groter kracht dan te voren en staan de zonden op, die de ziel dood waande te zijn. Vrees vervult nu dikwijls het hart van. Gods volk. De consciëntie wordt bezwaard en zij veroordeelt en neemt de vrijmoedigheid weg, om tot God te naderen. Het gebed verflauwt; het geloof mist de levende oefeningen. Er komen donkere tijden, die somtijds doen klagen: "De Heere heeft mij vergeten en de Heere heeft mij verlaten." De harpen worden aan de wilgen gehangen. Hoewel de Heere geen land van uiterste duisternis is, noch een dorre woestijn, moet het volk in deze tijden met smart denken aan de dagen vanouds. "Ik overdacht de dagen vanouds, de jaren der eeuwen. Ik dacht aan mijn snarenspeel; in de nacht overlegde ik in mijn hart, en mijn geest onderzocht: Zal dan de Heere in eeuwigheid verstoten en voortaan niet meer goedgunstig zijn?"

Daarenboven beroeren de schrikkelijke aanvechtingen des satans dikwijls in het bijzonder in deze donkere tijden het volk van God. Onder de toelating des Heeren heeft de duivel grote kracht. Winden, donder en bliksem, en een menigte vijanden

vermag hij zelfs te werk te stellen in zijn woedende strijd tegen het erfdeel des Heeren. Ziel en lichaam kan hij kwellen, gelijk Paulus getuigt, dat hij een engel des satans had, die hem met vuisten sloeg. O, Gods kinderen kunnen zeer lijden onder satans vreselijke verschrikkingen, die hen in het bijzonder in de eenzaamheid overvallen als zij zich voor de Heere wensen af te zonderen. In die strijd hebben vorige bevindingen geen kracht. Gods volk gevoelt zich zo geheel machteloos, en zo ten einde raad, dat indien de Heere niet over hen opstond, zij bezwijken zouden. Maar de rechterhand des Allerhoogsten verandert en zij zullen de sterkte des Heeren aangrijpen.

Ook behaagt het de Heere meermalen Zijn volk in diepe verdrukkingen te leiden. Hij bezoekt het met krankheden; met achteruitgang van zaken; met tegenheden in hun kinderen; met vijandschap in hun huis; en wat dies meer zij. Al deze verdrukkingen zouden niet zo zwaar vallen, indien des Heeren liefde nabij de ziel was en haar ondersteunde. Voorwaar, dan zijn de zwaarste verdrukkingen licht. Met mijn God spring ik over een muur en dring ik door een bende. Maar de Heere doet deze uiterlijke verdrukkingen soms gepaard gaan met verbergingen van Zijn aangezicht. En dan vallen deze wel zwaar. Jacob klaagde: "Al deze dingen zijn tegen mij." Elia begeerde te sterven. David dacht nog een der dagen in de hand van Saul om te komen. Al deze toestanden zijn Gods lievelingen niet vreemd. Erger, soms zijn zij nijdig op God. Een wortel van opstand is in hun hart. Het is of de Heere geen goed meer doen kan. Zij worden gelijk Asaf nijdig op de voorspoed der goddelozen. Hun zielsvrede is geroofd. Een dol is in hun hart gekomen. Zij kunnen onder Gods slaande hand niet buigen. Wat in hun hart omgaat is niet oorbaar te zeggen. Waar is nu hun wandel naar de Geest? Schaamte moet hun aangezicht bedekken. Hun blijde omgang met Gods kinderen gaan zij missen. In hun eenzaamheid zouden zij zich terugtrekken. De Naomi's zijn Mara's geworden. Zo de Heere Zijn volk niet bewaarde, zij zouden in het kwade doorbreken en de rechte wegen des Heeren verlaten. In al deze wegen echter verlaat de Heere Zijn volk nimmer geheel. Hij bestuurt die gangen Zijner kerk tot haar profijt. Hij doet hierdoor Zijn gunstgenoten steeds meer verstaan, dat zij zonder Hem niets kunnen doen. Zij worden arm in zichzelf, om des te meer hun rijkdom te hebben in Hem, Die hun is geworden tot een Heiland. Hij is de Heelmeester, Die balsem heeft uit Gilead.

Hij weet wat maaksel zij zijn en dat niet alleen, maar Hij gedenkt er ook aan dat zij stof zijn. Zijn Geest neemt Hij niet van hen. Dat deed Hij wel van Saul, doch niet van David, noch van zijn geestelijk zaad. En door die Geest zullen zij het vlees overwinnen, kruisigen en doden. Het moge in de grootste aanvechtingen van de driehoofdige vijand, satan, wereld en vlees tot sterkte van Gods kinderen zijn, dat in al hun benauwdheden, Christus is benauwd geweest. Hij zal hen in alles te hulp komen en hun wandelingen naar de Geest schenken. Hij zal hun ziel bevrijden van het geweld. De ziel Zijner tortelduif zal Hij het wild gedierte des velds niet overgeven.

En zo straks weder het licht van Zijn vriendelijk aangezicht over hen opgaat, dan zullen de door deze wegen geoefende zielen dieper dan weleer kennen en behoeven die bediening van de Heilige Geest, die hen Gode-welbehaaglijk zal doen wandelen. Want het is des Heeren welbehagen Zichzelf te verheerlijken in het arme volk. *Ik ben ellendig en nooddruftig, maar de Heere denkt aan mij. Gij zijt mijn Hulp en mijn Bevrijder; o mijn God, vertoef niet.*

Hij heeft niet alleen beloofd Zijn wet in hun binnenste te geven en in hun hart te schrijven, maar ook hen in Zijn wegen te doen wandelen. In de hoede des Heeren is Zijn volk veilig. En, hoewel gans ellendig in zichzelf, zullen zij door de kracht des Geestes als een held het slijk der straten treden. Als een paard in de woestijn in ruikelen zij niet. Eens zullen zij de volkomen overwinning verkrijgen en de Heere

volmaakt en eeuwig loven en dienen zonder zonde. *Zo is er dan nu geen verdoemenis voor degenen, die In Christus Jezus zijn, die niet naar het vlees wandelen, maar naar de Geest.*

Komt, laten wij daarvan zingen uit Psalm 27: 7:

Zo ik niet had geloofd, dat in dit leven

*Mijn ziel Gods gunst en hulp genieten zou,
Mijn God, waar was mijn hoop, mijn moed gebleven?
Ik was vergaan in al mijn smart en rouw.
Wacht op de HEER, Godvruchte schaar, houd moed:
Hij is getrouw, de bron van alle goed;
Zo daalt Zijn kracht op u in zwakheid neêr;
Wacht dan, ja wacht, verlaat u op den HEER.*

Toepassing.

Geliefde toehoorders, kent u iets van het grote voorrecht, dat in deze woorden van Paulus aan Gods volk wordt toegekend? Van nature ligt op ons allen het oordeel Gods. Wij hebben ons in Adam der verdoemenis onderworpen en door onze dadelijke zonden maken wij ons het oordeel Gods van uur tot uur meer waardig. De voorrechten, die God ons verleende, waarop duizenden in onze dagen hun hoop voor de eeuwigheid bouwen, zullen zo zij ons niet tot waarachtige bekering dienen, ons oordeel nog verzwaren. Wij zijn gedoopt; wij leven onder de verkondiging van Gods Woord; wij zijn niet geheel onverschillig; wij hebben wel zekere omgang met Gods volk; maar wat zal ons dit alles baten, zo wij niet in Christus Jezus zijn?

Er moet een wonder Gods in ons verheerlijkt worden. O, beproeft toch u zelf en handelt getrouw met uw onsterfelijke zielen, eer bij de dood onze gronden ons ontvallen en de deur der genade ons eeuwig zal gesloten zijn. De Heere mocht uw ogen openen, en u winst doen maken met Zijn Woord en Getuigenis. De schrik des Heeren bewege u tot het geloof. Overleg toch gedurig in welk een staat van ellende wij allen van nature verkeren en hoe vreselijk het zijn zal te vallen in de handen van de levende God, zo wij geen Borg voor onze schuld vinden. Nog zijn wij in de mogelijkheid van zalig worden. Geen schuld is te groot; geen zonden zijn te veel. Zij staan de Heere niet in de weg. Geeft uw hart aan de wereld en haar vermakingen niet. Onttrekt u van de ijdelheden van dit leven. Koopt uw tijd uit. De wandel naar het vlees zal ons oordeel slechts verzwaren. Vliedt de zonde. Haast u om uws levens wil. Och, of u uw Rechter om genade bidden mocht.

Meer dan goud en zilver en wat duizend werelden zouden kunnen bieden wordt Gods volk toegezegd in deze woorden des apostels. Er is voor hen geen verdoemenis. Is u de zonde de dood geworden? Behaagde het de Heere u te trekken door Zijn kracht? Verwekt Hij in u de lust om Hem ter ere naar Zijn geboden te leven, al was er hemel noch hel, omdat de Heere het waard is, o, hoort dan welk een eeuwig heil u toegekend wordt: Er is voor u geen verdoemenis.

Kunt u het u niet toe-eigenen? Schijnt het u te groot? Drukt u de schuld der zonde? O, bedrukte zielen, dat u leerde tot Christus te vluchten. Hebt toch geen rust dan alleen in Hem, Die Zichzelf het oordeel der verdoemenis onderwierp, om Zijn uitverkorenen te verlossen. Zoekt Hem te gewinnen door het geloof. Uw zoetste ervaringen kunnen de grond niet zijn om op te bouwen. Maar Christus is de rots, waarop een wijs bouwmeester zijn huis funderen zal. Hij trekke u tot Hem.

Begeert veel de ontdekking van de Heilige Geest. Door het gemis van die ontdekking is er veelal een rijkdom onder het volk

des Heeren, die het niet rijk doet zijn in God. De Heere ontgronde ons meer en meer, opdat Christus zij de kracht van onze kracht. Hij dode in ons de overblijfselen der zonde. Hij beware ons voor het doorbreken in het kwaad, opdat Zijn Naam om onzentwil nimmer onteerd worde. Hij doe ons wandelen naar de Geest en niet naar het vlees. In het bijzonder in deze dagen van wereldgelijkvormigheid, stelle Hij ons op de wacht en verwaardige Hij ons nabij God te zijn.

In uw strijd en druk zij Hij uw vertroosting. Zijt u in de bange aanvechtingen en benauwingen des satans, o weet dat de Heere voor u gebeden heeft, dat uw geloof niet ophoude. Sions grote Koning, Die satans kop verwon, zal die hellehond van u verdrijven en uw ziel redden uit zijn klauwen. Eens zal uw strijd en druk eindigen. Zij zullen niet altijd duren. De Heere sterke u en vertrooste u met Zijn Woord en geve u daarin u te verblijden, *dat er geen verdoemenis is voor degenen, die in Christus Jezus zijn, die niet wandelen naar het vlees, maar naar de Geest.* Christus heeft de doem voor Zijn uitverkorenen weggenomen en het leven hun verworven, dat zij eens ontvangen zullen eeuwig en altoos. Houdt moed, Godvruchte schare. *Wacht op de Heere, weet sterk, en Hij zal uw hart versterken; ja wacht op de Heere. Amen.*

20. Het grote heil der uitverkorenen Gods

Predicatie over Romeinen 8: 31, 32

Psalm 46: 1

Lezen: Romeinen 8

Psalm 1: 1 en 3

Psalm 28: 6

Psalm 119: 14

In de eerste Psalm beschrijft de dichter de scherpe tegenstelling tussen rechtvaardigen en goddelozen. De rechtvaardige wiens lust is in des Heeren wet en die Zijn wet overdenkt dag en nacht, zal zijn als een boom, geplant aan waterbeken. Alzo zijn de goddelozen niet; maar als het kaf, dat de wind heendrijft. Kaf is een lege bolster, en de goddeloze is leeg als het kaf; leeg van de gerechtigheid van Christus, en van de vreze des Heeren. Zonder God is hij in de wereld en zonder Christus en zonder hoop voor de eeuwigheid. Zijn gehele leven is leeg en hol.

De wereld met haar vreugde geeft geen ware verzadiging, noch de uiterlijke godsdienst, waarmee hij zich vleit. In Gods rechtvaardig oordeel is de goddeloze te licht bevonden en als het kaf, dat de wind heendrijft, zal hij eens worden weggeblazen, gelijk kaf, dat de wervelwind wegsteelt. De engel des Heeren zal hen wegdrijven. Dit is het vreselijk lot van allen, die vreemdelingen zijn van God in Christus. Dat de schrik des Heeren hen bewege tot het geloof.

Hoe groot is daarentegen het heil van de rechtvaardige. Van dat heil spreekt de dichter met het lieflijke beeld van de boom, geplant aan waterbeken. Die boom wies niet van zichzelf op, maar is geplant. Gods volk is er van zichzelf niet, Maar door Goddelijke planting. De Heere riep hen uit de staat des doods en maakte hen levend. Hij plantte hen door Zijn genade in de hof van Zijn uitverkoren kerk en gaf hen een plaats, beter dan der zonen en dochteren. Hij plantte hen in de levensgrond, n.l. in Christus. Zij zullen niet versterven. Van alle natuurlijke mensen, hoe godsdienstig en vroom deze ook wezen mogen, zijn zij daardoor onderscheiden, dat zij een ware gemeenschap aan Christus verkregen hebben. ze zijn Hem ingeplant.

Ja ze zijn als een boom, geplant aan waterbeken. De levende wateren van de Heilige Geest onderhouden hen. De gemeenschap met Christus wordt gewrocht en onderhouden door de Heilige Geest. Hij plant en voedt het geloof. Van Zijn bediening is Gods volk ten aller-zeerste afhankelijk. Daarbuiten kwijnt het leven.

Maar door de Heilige Geest leeft en bloeit het ellendig en arm volk van God. Het draagt vruchten op zijn tijd. Het geniet de vrucht van vrede en blijdschap en het wordt versierd met de vrucht van heiligmaking, waarin de Vader verheerlijkt wordt.

Hoe gelukkig is dat volk. God is met hen. "En al wat hij doet, zal wel gelukken"; al wat hij in de Heere doet. In eigen kracht verwekt hij slechts Hagarenen, die hem smarten en benauwen zullen. Maar in het geloof is hij meer dan overwinnaar. De Heere zal hem niet verlaten. Zijn genade en gunst zullen hem verzellen en omdat Christus hem kocht met Zijn bloed, zal zijn einde vrede zijn.

Door het Borgwerk van Immanuël is u met God verzoend en bevredigd en het zal hem aan niets ontbreken.

Van het grote heil der uitverkorenen Gods, spreekt ook de apostel in Romeinen 8: 31, 32, waarbij ik uw aandacht thans nader wil bepalen:

"Wat zullen wij dan tot deze dingen zeggen? Zo God voor ons is, wie zal dan tegen ons zijn? Die ook Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar heeft Hem voor ons allen overgegeven, hoe zal Hij ons ook met Hem niet alle dingen schenken?"

Deze tekst spreekt van:

Het grote heil der uitverkorenen Gods. En bepaalt ons bij:

1. De veilige staat van de uitverkorenen.
2. De overgave des Zoons voor de uitverkorenen.
3. De vermaakte heilgoederen aan de uitverkorenen.

1. De veilige staat van de uitverkorenen.

De veilige staat van de uitverkorenen wordt beschreven in de woorden: "Zo God voor ons is, wie zal dan tegen ons zijn" Van niet één mens van nature kan gezegd: dat God voor hem is. In de staat, waarin wij geboren zijn, is Gods recht tegen ons. Het geschonden recht Gods eist een volkomen voldoening, die niemand geven kan. Zo zijn wij dan allen, ook de uitverkorenen, kinderen des toorns van nature. Wij zijn voorwerpen voor de hel; schuldenaren tot de eeuwige dood. Daarenboven zijn wij gans verdorven door de zonde; slaven der ongerechtigheid; in de macht des duivels, die een mensenmoorder was van den beginne.

Van die ontzaglijke ellendestaat heeft de apostel geschreven in het derde hoofdstuk van deze brief. Allen zijn zij afgeweken; tezamen zijn zij onnut geworden; er is niemand, die goed doet, er is ook niet tot één toe. Geheel de wereld is verdoemelijk voor God. En in ons tekstkapittel getuigt de Heere door Zijn knecht: "Het bedenken des vleses is vijandschap tegen God." En die in het vlees zijn, kunnen Gode niet behagen." Al wat in ons is van nature wekt Gods gramschap en afkeer op. Om de walgelijkheid onzer ziel zijn wij geworpen op het vlakke des velds, en geen oog heeft medelijden met ons. Wij rennen ten eeuwige verderve.

O, ontzettende jammerstaat. Wij hebben God tegen ons. Terecht zegt Hellenbroek, dat er naast de duivel geen ellendiger schepsel is, dan een onbekeerd mens. Naast de duivel, want voor duivelen is nimmer enige mogelijkheid van verlossing; Maar naast de duivel geen ellendiger schepsel, dan een onbekeerd mens, op wie de toorn Gods rust en die een erfwachter is van de eeuwige rampzaligheid.

Maar hoe kan dan de apostel schrijven: "God is vóór ons?" Omdat in God geen verandering is, noch schaduw van ommekeer, hoe kan Hij, zonder krenking Zijner deugden zijn vóór een gevallen Adamskind? Dat kan, krachtens Gods eeuwig welbehagen, in Christus.

Paulus trekt in onze tekst het besluit uit hetgeen hij tevoren geschreven heeft. "Want die Hij tevoren gekend heeft, die heeft Hij ook tevoren verordineerd, het beeld Zijns: Zoons gelijkvormig te zijn, opdat Hij de Eerstgeborene zij onder vele broederen. En die Hij tevoren verordineerd heeft, deze heeft Hij ook geroepen; en die Hij geroepen heeft, deze heeft Hij ook gerechtvaardigd; en die Hij gerechtvaardigd heeft, deze heeft Hij ook verheerlijkt."

Zij zijn uitverkoren voor de grondlegging der wereld, naar Gods soeverein welbehagen. God had lust Zijn rechtvaardigheid en barmhartigheid te verheerlijken in schepselen, die Hij daartoe besloot te scheppen en die Hij allen besloot in Adams val, opdat Hij in de staat des verderfs de verworpenen rechtvaardig verdoemen zou, de uitverkorenen verlossen en hen stellen tot vaten der barmhartigheid. Uit eeuwige, loutere soeveriniteit heeft God de Vader verworpen en uitverkoren, gelijk Christus dan ook Zijn Vader dankzegt beide voor de verwerping en de verkiezing zeggende: "Ja Vader, alzo is geweest het welbehagen voor U." Uit het soeverein welbehagen is

het de wijzen en verstandigen verborgen en de kinderkens geopenbaard. Dit is het welbehagen Gods in de verheerlijking van Zichzelf in schepselen buiten Hem en aan die verheerlijking zijn alle schepselen ondergeschikt. God besloot daartoe hun schepping en hun val. Ook in de verworpenen zal Hij verheerlijkt worden, zelfs in de duivelen als zij, hun eeuwig oordeel ontvangen zullen. Zo ook zal de barmhartigheid Gods volmaakt lof en heerlijkheid erlangen in de uitverkorenen. Noch hun goed, noch hun kwaad, noch hun val, noch hun ellende kwam in de verkiezing in aanmerking. Zo is de verkiezing niet een daad der liefde, noch de verwerping een daad van de rechtvaardigheid, Maar beide uit de soevereiniteit Gods.

De verkiezing geschiedde in Christus, gelijk Paulus zo nadrukkelijk leert in Eféze 1: 4. Ze geschiedde in Hem als het Hoofd der gemeente. In de verkiezing stelde God de Vader niet een getal schepselen, dat Hij daarna besloot voort te brengen, los van elkaar, maar één lichaam, waarvan Christus het Hoofd is en de uitverkorenen de leden. Kwam alzo in de verkiezing de mens niet voor als reeds gevallen, aldus Was het in het verbond der genade, van eeuwigheid gesloten.

In dat verbond kwamen de uitverkorenen in Gods besluit wel voor als reeds geschapen en gevallen. Daarom eiste de gerechtigheid in de verbondssluiting Gods volkomen voldoening, opdat het welbehagen des Heeren zijn volvoering zou bewijzen tot verlossing uit de staat des verderfs.

Toen is Christus, Die Zijn uitverkorenen in het verbond representeerde, als Borg opgetreden. Hij heeft al de eisen des verbonds aanvaard, en al de beloften des verbonds ontvangen. De heidenen zijn Zijn erfdeel geworden en de einden der aarde Zijn bezitting. God de Vader, handhavend de gerechtigheid van het Wezen Gods, heeft verzoening gevonden (Job 33). God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende (1 Korinthe 5).

Zo is God vóór Zijn uitverkorenen. In het Lam, dat waardig geacht is het boek te nemen en Zijn zegelen te verbreken, is Gods heilige vermaking van eeuwigheid en door Hem in de Zijnen. Zó ver is het er vandaan, wat de Socinianen beweren, als zou Christus voorwerp van Gods toorn zijn geworden.

Toen Hij in de staat Zijner vernedering op aarde de volle, ondeelbare toorn. Gods droeg, riep de Vader tot tweemaal toe van de hemel uit: "Deze is Mijn geliefde Zoon in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb."

En door Zijn hand zal het welbehagen des Heeren gelukkig voortgaan. Hij stilde de toorn Gods door volkomen voldoening van al de schuld der uitverkorenen toen Hij aan het vloekhout uit geroepen heeft: "Het is volbracht."

In Christus is God vóór ons nl. voor hen die krachtens eeuwige verkiezing in Christus zijn en die in de tijd in Hem worden ingelijfd. God volvoert Zijn wel behagen en, hoewel alle mensen, ook de uitverkorenen van nature kinderen des toorns zijn, bewijst de Heere Zich aan het gevallen geslacht Adams, in de tijd, als Hij, is. Rechtvaardig laat Hij de verworpenen in hun val en verderf, waarin zij zichzelf geworpen hebben. Hij bewijst Zich daarentegen barmhartig, doordat Hij uit deze verderfenis trekt en verlost degenen, die Hij in Zijn eeuwige en onveranderlijke raad uit enkel goedertierenheid uitverkoren heeft in Jezus Christus onze Heere, zonder enige aanmerking van hun verdiensten.

Dit is de troostvolle leer van Gods Woord, zo kostelijk beleden in het veelal verkeerd uitgelegd Artikel 16 der Nederlandse Geloofsbelijdenis.

In Christus is Gods toorn gestild en zijn de zonden weggedaan. Zo is er dan nu geen verdoemenis voor degenen, die in Christus Jezus zijn. In de tijd des welbehagens worden zij in Christus ingeplant en de dadelijke voorwerpen van des Vaders gunst en vermaking. Des Heeren lust is aan Zijn uitverkorenen en ze zijn een Koninklijke hoed

in de hand hens Gods. Met verwondering des harten moet elk, die van deze verborgenheden iets door het geloof leerde verstaan, wel met Paulus uitroepen: "Wat zullen wij dan tot deze dingen zeggen? Wie heeft woorden, om de rijkdom der soevereine genade Gods in Christus te vermelden? In Hem zijn zij tevoren verordineerd; geroepen; gerechtvaardigd; ja verheerlijkt en door hun inlijving in Hem zijn zij in een staat van verzoening en vrede met God gebracht. O, hoe veilig is de staat der uitverkorenen. Die ligt onwrikbaar vast in God.

Hoe noodzakelijk is het dan, dat Gods volk door het geloof in deze hechte grondslag rust verkrijgt. Dat volk is aan veel bestrijdingen onderworpen en het wordt in zijn staat dikwijls geschud, omdat het die staat vastmaakt aan de ervaringen van Gods genade in hen. Zijn de bevindingen der genade levendig, dan is ook hun staat vast, zodat zij meermalen uitroepen: "Ik zal niet meer twijfelen."

Maar wijkt het levendig gevoel van Gods gunst van hen, dan vrezen zij daarentegen met grote vreze, of Gods werk wel in waarheid in hen is verheerlijkt en of zij wel deel aan Christus hebben. En toch wankelt hun staat niet een ogenblik.

Maar om daarvan verzekerd te zijn, is het noodzakelijk dat Gods volk buiten zichzelf de grond zijner behoud in God leert kennen. Hoe noodzakelijk en vertroostend de bevinding der ziel ook mag zijn, nochtans ligt in de bevinding nooit de grond der zaligheid. Het fundament der eeuwige behoud ligt buiten ons; ligt in God voor de grondlegging der wereld; in Christus, in Wie het welbehagen des Vaders is. Daarom is die staat der uitverkorenen eeuwig vast.

O, dat zij toch moed houden, hoezeer zij ook bestreden worden. Niets zal hen kunnen scheiden van de liefde Gods in Christus, gelijk Paulus in de laatste verzen van ons tekstkapittel schrijft: "Want ik ben verzekerd dat noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch machten, noch tegenwoordige, noch toekomstende dingen, noch hoogte, noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus onze Heere."

Ligt also de staat der uitverkorenen onwrikbaar vast in God, en zijn zij in Christus de voorwerpen van des Heeren eeuwige liefde, Wie zal dan tegen hen zijn? Wie tegen hen? Zij, hebben op de wereld alles tegen. Een driehoofdige vijand bestrijdt hen dag en nacht; de duivel gaat om als een briesende leeuw en als een engel des lichts; zo het mogelijk was, hij zou de uitverkorenen verleiden. De wereld haat Gods volk, omdat het van de wereld niet is. Daarenboven woont hun vijand in hen en begeert het vlees tegen de geest en de geest tegen het vlees.

Daarbij komen nu nog de vele en zware verdrukkingen, waarvan de Heere Jezus Zelf zeide: "In de wereld zult u verdrukking hebben." Deze doen Gods kinderen met Jakob soms zeggen: "Alle deze dingen zijn tegen mij"; en met Elia bidden: "Dat zijn ziel stierve, en (hij) zeide: Het is genoeg; neem nu, Heere, mijn ziel want ik ben niet beter dan mijn vaderen." In deze tijd is Gods volk het lijden onderworpen, en zij die de eerstelingen des Geestes hebben, zuchten; verdrukking is hun deel en benauwdheid en vervolging en honger en naaktheid en gevaar en zwaard, gelijk geschreven is: "Want om Uwentwil worden wij de ganse dag gedood; wij zijn geacht als schapen der slachting." In waarheid, Gods volk heeft alles tegen in de wereld.

Maar, hoe kan dan Paulus uitroepen: "Wie zal tegen ons zijn?"

Omdat, zo God voor ons is, alle dingen medewerken ten goede. Het is zo geheel anders dan het schijnt. De wereldling schijnt alles mee te hebben. Zijn ogen puilen uit van vet. En toch, hij mist bij, al zijn overvloed en wereldvreugd de ware blijdschap, die het volk van God zelfs in de grootste tegenheden geschonken wordt en wat wel het aller-verschrikkelijkst is, hij gaat zijn eeuwig verderf met rasse schreden tegemoet.

Maar Gods volk is in alle tegenheden en strijd en vervolging meer dan overwinnaar. Het zal in zijn druk en strijd niet omkomen. Christus giet als de medelijdende Hogepriester balsem in de wonden van Zijn volk. Hij is in alles verzocht geweest, uitgenomen de zonde. Hij was in zulk een armoede, dat Hij Zelf getuigde: "De Zoon des mensen heeft niets waarop Hij het hoofd neerlegge."

Hem hongerde en dorste. Hij was vermoeid. En Jezus weende aan het graf van Lazarus. Er is geen smart noch strijd, waarin Gaas uitverkorenen komen, of hun Heere en Zaligmaker heeft het in de wortel gedragen. Hij is door lijden geheiligd en heeft alzo, het lijden van Zijn volk geheiligd, hun ten goede en Gode tot heerlijkheid. Zo slechts het verdrukte volk op Christus zien mag, wordt de smart en vrees weggenomen en worden hun harten vertroost uit Christus' wonden.

Verkeren zij in armoede en veel zorgen, voor hen en hun kinderen, de armoede van Christus overtrof al hun arm-zijn naar de wereld en hoe zwaar hun weg ook wezen mag naar het vlees, het geloof put uit de fontein Christus zulk een sterkte, dat Zijn last hun licht wordt en Zijn juk zacht. Hij verwierf voor hen, dat hun brood zeker is en hun water gewis. Zij gaan de vogelen des hemels en de leliën des velds te boven. Daarom, zo riep de Heere Zijn volk toe: "Zijt niet bezorgd, zeggende: wat zullen wij eten, of: wat zullen wij drinken? of waarmee zullen wij ons kleden?"

O de liefde van Christus vervult en zal het aan niets doen ontbreken. De vermoeienissen mogen groot zijn; de smarten veel; rouwkladeren zelfs onze klederen worden, maar zo God voor ons is, wie zal tegen ons zijn? Hoe de wereld en de duivel woeden, Gods kinderen zullen niet bezwijken. De Heere zal, hen leiden naar Zijn raad en daarna in heerlijkheid opnemen. Hoezeer moest het hen bemoedigen in alle strijd en moeite, beide naar ziel en lichaam, dat de Heere kent degenen die de Zijnen zijn. Hun staat is eeuwig vast en zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid. Dat is het grote voorrecht van Gods uitverkorenen. Hun heil is naar het welbehagen des Vaders door Christus verworven. Daarop wijst onze tekst, als deze spreekt:

2. Van de overgave des Zoons.

In vers 32 lezen wij: "Die ook Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar heeft Hem voor ons allen overgegeven."

Welk een overgave! Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft. Hij is de eniggeboren Zoon. Waarachtig en eeuwig God, van de Vader gegenereerd, met een eeuwige generatie. De eigen Zoon niet geschapen, gelijk de goddeloze Arius leerde, maar Eenswezens met de Vader en de Heilige Geest. Hij, de eigen Zoon Gods is gegeven van de Vader tot een Borg en Zaligmaker der uitverkorenen. De verlossing van gevallen zondaren is zo groot, dat deze alleen door God Zelf kon verworven en teweeggebracht. Hemel en aarde met alle schepselen waren niet in staat ook maar één Adamskind te redden uit de staat van zijn verderf. Door God alleen kon de zondaar met God verzoend worden. De Middelaar moest waarachtig God zijn, maar ook waarachtig en rechtvaardig mens. En God heeft Zijn eigen Zoon gegeven in onze menselijke natuur, toen Hij geworden is uit een vrouw, geworden onder de wet, opdat Hij degenen, die onder de wet waren, verlossen zou en opdat wij de aanneming tot kinderen verkrijgen zouden.

Hoevelen toch maken zich een maar al te geringe voorstelling van het zaligen van zondaren. Niet alleen haten velen de zuivere leer van Gods Getuigenis, maar duizenden belijders van die leer vleien zich er mee, dat zij tot de kerk behoren, alsof hun belijdenis hun recht gaf op de zaligheid en aan Christus. Daarbij, troosten zich anderen met enkele aandoeningen van hun consciëntie, als konden zij zonder Jezus zalig worden. Ja, zij spreken van bevindingen en voorkomende teksten, geheel in

strijd met het Woord Gods. En toch, wat naar het Woord niet is, zal geen dageraad hebben. Wij hebben wel zeer nauwkeurig acht te geven op de werking van de Heilige Geest in de harten van Gods kinderen. De Heilige Geest toch lijft Christus in en Hij, voert Zijn volk in de oefeningen des geloofs tot Christus. Daardoor wordt steeds meer alles ongenoegzaam voor Gods kinderen, wat buiten Christus is en oefent het geloof zich in een hongeren en dorsten naar Christus, omdat Gods recht in Hem alleen is voldaan, ja al Gods deugden in Hem zijn verheerlijkt.

Als wij zonder ware geloofskennis van Christus rust menen te vinden, wij mogen wel vrezen, eens te licht bevonden te zullen worden in de weegschaal van Gods onkreukbare gerechtigheid. O, hoe gevaarlijk is een prediking, die de mensen zalig spreekt op grond van aandoeningen en bewegingen des gemoeds en z.g.n. eigenschappen, die bij de verworpenen ook gevonden worden. Er is geen weg ter zaligheid, dan alleen in Christus. God heeft Zijn eigen Zoon gegeven, ja overgegeven. De Zoon van God is overgegeven tot de dood des kruises. Hij is geworden onder de wet, niet alleen om de wet in al haar eisen volkomen te gehoorzamen, maar ook om de vloek der wet te dragen. Hij is een vloek geworden voor de Zijnen.

Gods eeuwige toorn is op Hem in volle uitgieting gekomen. Gods recht is in Zijn lijden gehandhaafd tegen de zonde en in Zijn strijd met satan, tegen de duivel. Sion is door recht verlost. Daartoe is Gods eigen Zoon in onze menselijke natuur overgegeven. God kan niet lijden noch sterven. Als de Zoon van God bleef Hij onverminderd eeuwig God.

Maar in onze natuur beide in ziel en lichaam leed Hij het lijden, dat Zijn volk met alle mensenkinderen eeuwig in de hel was onderworpen. Zijn zweet werd gelijk grote druppelen bloeds, die op de aarde afliepen, toen in de Hof van Gethsémané, het recht Gods. Hem perste tot het vreselijk zielslijden en satan en de zonden der uitverkorenen Hem omgeven. Hij, Gods eigen Zoon, riep aan het vloekhout: "Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?" toen Hij het verlaten in moest leven, waarmee Adam en in hem alle mensen God verlaten hebben.

Overgegeven is de eigen Zoon van God tot in de dood, waardoor Hij het recht Gods voldeed, dat zich wreken moest over de zonde. God heeft Zijn eigen Zoon niet gespaard. Dat kort niet. Het recht moest zijn loop hebben. Maar toen is het recht volkomen voldaan en is alle beschuldiging tegen de uitverkorenen voor eeuwig teniet gedaan.

Alleen voor ons, zegt de apostel. Nee, niet voor alle mensen. Christus heeft niet voor alle mensen geleden. Alle mensen zullen in Christus niet zalig worden, gelijk zij in Adam zijn veroordeeld.

Adam vertegenwoordigde in het werkverbond alle mensen. Maar Christus, Die het Hoofd is van het Genadeverbond, representeert alleen de uitverkorenen. Er is niets verschrikkelijker dan de leer der algemene verzoening. De Heere Jezus heeft alleen voor de gegebenen van Zijn Vader voldaan. Op hen heeft de apostel het oog, als Hij zegt voor ons. En zij verkrijgen aan Christus een ware gemeenschap door de inlijving van de Heilige Geest en door het geloof, dat in hun harten gewrocht wordt.

O, dan wordt hun dit zulk een onuitsprekelijk wonder: voor ons; voor vijanden, voor doodschuldigen; voor hellewichten. Want zo leert zich Gods volk door ontdekkende genade kennen: schuldig aan al Gods geboden; schuldig tot het oordeel van de eeuwige dood. Maar wie zal dan het onuitsprekelijk wonder van de eeuwige liefde Gods verklaren, dat voor dezulken de eigen Zoon Gods is overgegeven!

Ja, wie zal het verklaren? Het is niet te verklaren. De liefde Gods laat zich alleen bewonderen. In het wonder zinkt Gods volk weg. In het wonder van de liefde Gods des Vaders, Die Zijn eigen Zoon overgegeven en niet gespaard heeft; in het wonder

van God de Zoon, Die Zichzelf gegeven heeft en Die het niet te veel was, Zich tot de dood des kruises te vernederen en dat voor vijanden; in het wonder van God de Heilige Geest, Die in het hart van doemschuldigen wonen komt en Christus en Zijn weldaden toepast.

Voor ons! dat maakt het wonder uit. Het wordt een persoonlijke zaak. Voor mij en voor al Gods uitverkorenen! *O, in het mijn en ons*, zegt Luther, *ligt de zaligheid*. Want wat zou het ons baten, al was Christus voor alle mensen gestorven en niet voor mij; ja wat zou het ons baten? Wij moeten persoonlijk aan Christus gemeenschap verkrijgen, door het geloof.

Maar indien wij door het geloof Hem mogen toe-eigenen zo Hij van de Vader overgegeven is, wij zullen alles in Hem vinden, wat tot onze zaligheid van node is. Hierin ligt de grond van zaligheid en de vertroosting voor al. Gods oprechte volk, dat de Vader Zijn eigen. Zoon niet gespaard heeft, maar heeft Hem voor hen allen overgegeven. En Hij is een verzoening voor onze zonden.

O, zoekt Christus deelachtig te worden; eigent Hem door het geloof. Gun toch uw ziel geen rust voor zij in Christus is en door Hem rust in God. In Hem alleen is Gods recht voldaan en Gods toorn gestild. De Heere blijft met u twisten, volk van God, tot uw ziel van Hem mag zeggen: Hij is de mijn en ik ben de Zijne, Die weidt onder de leliën. Overgegeven is Hij, om de zondaar te rechtvaardigen om niet, door de verlossing, die in Christus Jezus is. En in die overgave wordt het volk gerechtvaardigd en van de Vader vrijgesproken van schuld en straf en ontvangt het een recht ten eeuwigen leven. O, hoe onuitsprekelijk groot is toch die overgave des Zoons. Gods.

Een volle beek van wellust

Maakt hier elk in liefde dronken.

"Hierin is de liefde Gods jegens ons geopenbaard, dat God Zijn eniggeboren Zoon gezonden heeft in de wereld, opdat wij, zouden leven door Hem." Zo groot is de eeuwige liefde Gods, dat Hij Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, om de uitverkorenen met Hem te verzoenen, zonder krenking van één Zijner deugden; om hen zalig te maken, die van nature met alle mensen in Adam verdoemelijk liggen. In die onuitsprekelijke gift beoogde de Vader Zijn volk te maken tot de voorwerpen Zijner liefde. Hierin nu ligt de grote troost voor het volk van God, waarop de apostel in het laatste gedeelte van de tekst onze aandacht vestigt, als hij ons bepaalt bij:

3. De vermaakte heilgoederen aan de uitverkorenen, zeggend: "Hoe zal Hij ons met Hem niet alle dingen schenken?"

Met Hem. De Zoon is gegeven en met Hem worden alle dingen geschonken, die tot de eeuwige gelukzaligheid van Gods volk dienen. Met Hem; want alle weldaden zijn in Hem gegeven. Buiten Hem is niet anders dan een eeuwig zielsverderf. Niemand kan de weldaden van Gods eeuwige liefde buiten Christus deelachtig worden. Wie de hemel zoekt buiten Christus komt bedrogen uit. Het ware geloof zoekt Christus; de oprechte liefde bemint Hem niet om Zijn weldaden, maar om Zijn Persoon; zij hebben Hem lief. De oprechtheid van het werk Gods in ons is aan die liefde te toetsen.

Gelijk een rechtgeaard huwelijk alleen gesloten wordt uit liefde tot de persoon en niet om geld en goed, zo kan het geestelijk huwelijk met Christus alleen uit Zijn liefde tot de Zijnen en uit de in hen verwekte wederliefde tot Hem gesloten worden. De oprechten hebben Hem lief. Maar met Hem verkrijgen zij dan ook al. Zijn heilgoederen en worden hun alle dingen geschonken. O, hoe gelukkig is het volk, dat Christus ontvangt van de Vader. Zovelen Hem aangenomen hebben, die heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden.

Alle dingen ontvangen zij; alle dingen die hen nodig zijn tot Zijn eer en hun zaligheid, zowel in dit leven als in de heerlijkheid. En de dingen, die hun geschonken worden in dit leven zijn wederom geestelijke en natuurlijke. Laat ons er enkele van noemen.

(1) De Heilige Geest wordt hun geschonken, Die in Zijn genadewerking door Christus is verworven en is uitgestort, nadat Hij verheerlijkt is. Hij maakt de uitverkorenen deelachtig wat zij reeds in Christus hebben. ze zijn in Hem verlost en verheerlijkt, maar uit kracht van hun natuurlijke gemeenschap aan hun eerste verbondshoofd Adam, in de staat des doods. Maar het stondeke van hun behoud uit die ellendestaat is in Gods eeuwige raad bepaald, alsook het middel dat tot die behoud dienen moet. Daartoe is hun beloofd: "Ik zal Mijn Geest geven in het binnenste van u." Hij maakt hen levend, daar zij dood zijn door de zonden en de misdaden.

Voor Gods volk komt het ogenblik waarin zij door de levendmakende Geest als een dode ent uit Adams stam worden uitgesneden en in de levensstam Christus worden ingeënt. Buiten die krachtdadige, onweerstandelijke, werking van de Heilige Geest blijft elk zondaar dood, onwillig en onbekwaam om te geloven en zich te bekeren. Al kregen wij een "ander hart" als Saul, al gaan wij met Gods volk mee, gelijk Orpa, wij blijven onder Gods vloek en toorn. Het is de Geest die levend maakt en vernieuwt naar het evenbeeld Desgenen Die ons geschapen heeft.

(2) Het geloof behoort onder de dingen die God schenkt. Uitdrukkelijk wordt het geloof Gods gave genoemd. Niemand heeft het geloof van zichzelf. Het oprecht geloof is in aard en wezen geheel onderscheiden van het historieel- en tijdgeloof, die velen in onze dagen voor het zaligmakend geloof houden, Maar die ons buiten de ware vereniging met Christus laten. Het oprechte geloof echter, dat de Heilige Geest in de wedergeboorte in de ziel inplant, verenigt met Christus en maakt Hem en al Zijn weldaden deelachtig. Dienovereenkomstig richt het geloof zich dan ook in al zijn oefeningen op Christus en zullen de vermoeiden en belasten in Hem alleen rust vinden voor hun ziel.

(3) Wij hebben reeds gesproken van de rechtvaardigmaking en heiligmaking, die aan de oprecht gelovigen met Christus geschonken worden. Gelijk zij in Christus zijn gerechtvaardigd en verheerlijkt van eeuwigheid en in Diens verheerlijking uit Zijn aller-diepste vernedering, zo worden zij door de Heilige Geest, als Deze hen opwekt uit hun doodsstaat, in een staat van verzoening en vrede met God overgezet. God rekent hun Christus en al Zijn weldaden toe. Daarom zullen zij niet verloren gaan. Hoezeer zij ook bestreden worden over hun staat en zonden en over hun aandeel aan Christus, niemand zal ze rukken uit de hand van Christus. Deze hun staat van eeuwige gelukzaligheid nu eigenen zij zich toe in de oefeningen van het geloof, dat door de Heilige Geest werkzaam wordt. Gods volk leert bij een heilige zielservaring meer en meer verstaan, dat alles wat buiten Christus is, God niet kan voldoen.

O, hoe vallen alle gronden weg waarop zij wilden bouwen. Hoe ongenoegzaam worden hun zoete gestalten; hun tranen; hun begeren van en hopen op Christus. Gods recht eist een volkomen voldoening en die is alleen in een dadelijke vereniging met Hem, Die is opgewekt tot hun rechtvaardigmaking. De openstaande schuld en de verdorvenheid des harten persen hun ziel, om door het geloof in Christus in te gaan. En zie, nu is het hun beloofd, n.l.: "In de Heere zullen gerechtvaardigd worden en zich beroemen het ganse zaad Israëls", en wederom: "Ik ben de Heere, Die u heiligt." God zal hun met Christus alle dingen schenken.

(4) En Hij is en blijft de Getrouw en Onveranderlijke. Daarom zullen zij *volharden en zalig worden*. God zet hen niet alleen op de weg des levens, maar doet hen daarop ook wandelen. Daartoe neemt Hij het stenen hart weg en geeft een vleses hart, "opdat zij wandelen in Mijn inzettingen en Mijn rechten bewaren en dezelve doen." Niet één ogenblik kunnen zij in zichzelf bestaan. Zomin een rank vrucht dragen kan als deze niet met de wijnstok verenigt blijft, zomin kan een levend gemaakte uitverkorene vrucht dragen buiten de gemeenschap met Christus. *Zonder Mij kunt gij niets doen*. Maar uw vrucht is uit Mij gevonden, zegt de Heere. De voetwassing is de geheiligden in Christus steeds van node.

De volharding nu is beloofd in het verbond der genade: "Ik zal een eeuwig verbond met hen maken, dat Ik van achter hen niet zal afkeren, opdat Ik hun weldoe; maar Ik zal Mijn vrees in hun harten geven, dat ze niet van Mij, wijken." Hierin ligt de bewaring Gods van de Zijnen en hun getrouw zijn tot de dood. Zal God hun niet alle dingen schenken? Zij, zullen niet ten prooi worden van satan, wereld en zonde. Hoeveel schijnoverwinning deze onder Gods toelating ook mogen behalen en in welke droeve en donkere wegen Gods volk, mede door eigen schuld ook geraakt, de eindtriomf zal zijn aan hen, die in Christus Jezus zijn.

(5) Alle dingen zal God hen schenken. Hij neemt hen aan tot Zijn kinderen en heeft hen macht gegeven kinderen Gods te worden, opdat Hij uit Zijn eeuwige en onveranderlijke liefde alles schenken zal wat tot hun nut en zaligheid dient.

(6) Daartoe behoren ook de tijdelijke zegeningen, waarmee Hij hen begiftigt, zoveel als Hij nuttig voor hen oordeelt. Die toedeling is niet naar hun vleselijke begeerte, maar tot kruisiging van het vlees, opdat het hun ziel welga. Het zij hun echter veel of weinig van de aardse goederen wordt geschonken, hun brood is zeker en hun water is gewis. In hun moeilijkste omstandigheden en zwaarste drukwegen weet de Heere wat hun van node is en Hij zal hun alle dingen met Christus schenken. Hij zal hen ondersteunen op het ziekbed; in hun krankheid verandert U hun ganse leger.

Ja, in de dood zal Hij hen niet verlaten, maar schenken wat hun dient tot overwinning van de laatste vijand. Alle dingen, zal Hij hen schenken met Christus. De eeuwige zaligheid is hun bereid. Zij zullen eens zijn waar Christus is. Zittend aan de rechterhand Gods, opdat zij hun God en Koning eeuwig zullen dienen zonder zonden en volmaakt prijzen dag en nacht, in aller eeuwen eeuwigheid.

Zo is Gods volk beloofd en in Christus bereid wat Gode tot eer en tot hun waarlijk heil strekken zal. Geen kwaad zal hun tent naderen en al het kwaad, dat de Heere hun in dit jammerdal toeschikt, zal Hij hun ten beste keren. Dat dan dat volk het hoofd opheffe uit de gebreken. Nooit deed de Heere beschaamd uitkomen, die op Hem vertrouwen, zodat zij wel mogen zingen met de dichter van Psalm 28: 6:

*God geeft Zijn gunstvolk moed en krachten;
Hij zal, in weerwil aller machten,
Zijn Rijksgezalfde statig behoeden.
Red, Heer', Uw Isrel uit al 't woeden;
Geef zegen aan Uw erv' en weid
Uw volk; verhef z' in eeuwigheid.*

Toepassing.

Hoe zou nu toch het hart van elk onzer bewogen moeten worden om het grote heil der uitverkorenen Gods te zoeken. De zaligheid van Gods volk is gewis. Zij zal niet

wankelen. Maar voor elk onzer is het de grote vraag of wij deelgenoten van de zaligheid geworden zijn. Wij hebben het Woord Gods; wij worden onderwezen in de zuivere leer der Waarheid. Maar het Evangelie zal zowel zijn een reuk des doods ten dode, als een reuk des levens ten leven. Wat zal het zijn voor ons? Voor jong en oud? Werd het ons een Evangelie onzer zaligheid? Brak ons stenen hart voor God? Leerden wij ons als verloren kennen en als de eeuwige dood onderworpen? Wij moeten door de Heilige Geest Christus worden ingelijfd. Zo wij deze weldaad missen, staat voor ons geschreven: "Zo iemand de Geest van Christus niet heeft, die komt Hem niet toe." En wie Christus niet toekomt, ligt onder de toorn Gods. Die toorn blijft op hem.

O, onbekeerden van hart, dat God u te sterk worde. Zet uw ziel op het heil van Gods uitverkorenen. De wereld gaat voorbij en allen die van de wereld zijn, zullen worden buitengesloten. Verwerpt het sirenengezang van het oppervlakkig christendom onzer dagen, dat duizenden kerkgangers in slaap sust; dat alle gedoopten als bondelingen recht toekent op de zaligheid. De dag komt in welke het openbaar worden zal, dat alleen diegenen tot de zaligheid gerechtigd zijn, die hun klederen hebben wit gewassen in het bloed des Lams. Met minder zal toch niemand de grote reis naar de eeuwigheid kunnen aandoen. De Heere trekke u uit uw doodsstaat, opdat u met Christus leven moogt eer uw deel zal zijn in het helse vuur.

Aan dat eeuwig oordeel waren ook de uitverkorenen onderworpen. Maar naar het eeuwig welbehagen des Vaders brak voor hen het stondeke der minne aan, waarin de Heere hen opwekte uit de dood en in Christus inplantte en met Hem alle dingen schonk.

Daarin ligt de troost voor al het levend gemaakte volk. De Heere zal hen niet begeven, noch verlaten. Hij zal Zijn werk voleindigen dat Hij in u begonnen is.

Maar hoe zeer is u nu van node de oefening van het geloof, opdat u de weldaden in Christus u moogt toe-eigenen. Zo menigeen wordt bestreden over zijn staat. Is het wel het zaligmakend werk des Geestes in hen? Wat onderscheidt hen van Orpa en Ezau? Heb ik, zo vraagt menigeen van het volk zich af, wel waarlijk deel aan Christus? Het kan hun zo i bang worden en het is oorzaak van de grote bekommering, waarin hun ziel menigmaal verkeert. Maar het moge u, door onweer voortgedreven zielen uitdrijven tot de Heere, opdat Hij u in. Christus rust geeft, dat Hij beloofde uw stenen gans sierlijk te leggen. Hij bevestige en fundere u. Hij zegge u de rust op in alles waarin u die nog zo menigmaal zoekt en geve u door het geloof te hongeren en te dorsten naar Hem, Die met Christus u alle dingen schenken zal.

Het leven der uitverkorenen is in Christus. Het ligt niet in ons; ook niet in onze rechtvaardigmaking. Behaagde het de Heere ons van de zaligheid in Christus te verzekeren door de Heilige Geest, Hij make ons recht ellendig en arm, opdat wij als levende ranken uit de wijnstok het levenssap ontvangen mogen door het geloof.

En voorts, volk van God, dat uw ziel de weg met blijdschap wandele, die de Heere u heeft voorgesteld. Zijn vele verdrukkingen uw deel, weet toch dat de Heere u niet zal verlaten. Hij zal u met Christus schenken wat u van node is en u verlossen en verzorgen tot Zijn erve en heerlijkheid.

Geen booswicht zal het geweld ooit tegen u gelukken. Uw zaligheid is vast in God van voor de grondlegging der wereld. Welhaast zult u de loop voleindigd hebben, door de bewaring van Uw getrouwe Koning, Die u zal doen volharden en u geven de kroon des Levens. Omdat wij dan deze beloften hebben, geliefden, laat ons onszelf reinigen van alle besmetting des vleses en des geestes, voleindigende de heiligmaking in de vreze Gods. En de God des vredes zal met u zijn. Amen.

21. Het grote voorrecht van de gemeenschap der uitverkorenen met Christus

Predicatie over 1 Korinthe 1: 30, 31

Psalm 90: 1

Lezen: 1 Korinthe 1

Psalm 119: 14 en 15

Psalm 72: 11

Psalm 16: 5

In de zegen, met welke Mozes, de man Gods, de kinderen Israëls gezegend heeft vóór zijn dood, heeft hij hun toegebeden: "De eeuwige God zij u een woning en van onder eeuwige armen; en Hij verdrijve de vijand voor uw aangezicht en zegge: Verdelg."

Dit woord wijst op de bron der zaligheid van des Heeren volk. God is hun een woning. Hij woont onder hen met Zijn gunst en genade en is hun een toevlucht en verbergung voor tijd en eeuwigheid. Voorwaar Israël was meer bereid dan alleen Kanaän. Het verbond, aan de Sinai gesloten mocht een nationale vorm hebben, in wezen was dit het verbond der genade, met de uitverkorenen in Christus, het representerend Verbondshoofd van eeuwigheid gesloten.

Wie in de geschiedenis van Jakobs zaad dan ook alleen maar uiterlijke bevoorrechting ziet, boven de heidenen, hij doet aan de genade Gods te kort. In de lendenen van het volk werd Christus gedragen; in de wolken vuurkolom was Zijn beschutting over de Zijnen; in het bloed der offeranden was Zijn offer, dat God alleen behagen kon en op welk bloed het volk door het geloof zien mocht en ingaan in de gemeenschap Gods beschutting en rust vindend onder de schaduw Zijner vleugelen.

Ja, bij voortduur wil de Heere voor Zijn uitverkoren volk zorg dragen. Niet één ogenblik kunnen Gods kinderen staan in eigen kracht. Die man wordt gelukzalig geprezen, wiens sterkte in de Heere is. Mozes bidt dan ook het volk toe, dat de Heere het draagt: "En van onder eeuwige armen." Eeuwig zijn de liefdearmen, waarmee de Heere Zijn volk draagt. Van eeuwigheid tot eeuwigheid. Hij, de Schepper der einden der aarde wordt noch moede, noch mat. Hoewel vanwege de zonde des Heeren volk zich de verwerping waardig maakt, de Heere blijft hen liefhebben met een eeuwige liefde en draagt van onder eeuwige armen. Hoe diep Gods kerk ook zinken moge, zij zal in het aller-diepst zinken in de armen Gods; deze zijn onder hen. "Is niet Efraïm", zegt de Heere, "Mij een dierbare zoon? Is hij Mij niet een troetelkind? Want sinds Ik tegen hem gesproken heb, denk Ik nog ernstig aan hem; daarom rommelt Mijn ingewand over hem. Ik zal Mij zijner zekerlijk ontfermen, spreekt de Heere."

Daarom zal dan ook geen vijand bestaan voor het aangezicht dergenen, die de Heere vrezen. Hij verdrijve de vijand voor uw aangezicht: "Verdelg."

Ja verdelgd heeft Christus de vijanden. Hij vertrad satans kop; Hij verwon wereld en zonde. In Hem is Zijn volk meer dan overwinnaar. Al maken de vijanden nu in dit leven groot rumoer; al stoken zij, gelijk de roomse Antichrist deed, brandstapels en al richten zij schavotten op, de Heere zal ze verdelgen. Hij zal Zijn volk kronen met de kroon der eeuwige overwinning, degenen, die hun klederen hebben wit gewassen in het bloed des Lams.

Want deze zijn Hem gegeven van de Vader en Hij heeft hen zich tot een eigendom gemaakt, door de kaping met Zijn bloed en door de bediening van de Heilige Geest. In Hem hebben zij alles wat tot hun zaligheid van node is en niets zal kunnen verhinderen, dat zij de eeuwige heerlijkheid verkrijgen.

Van de volheid der genade in Christus wens ik enkele ogenblikken met u te handelen,

gelijk Paulus daarvan spreekt in 1 Korinthe 1: 30, 31:

"Maar uit Hem zijt gij in Christus Jezus, Die ons geworden is wijsheid van God, en rechtvaardigheid en heiligmaking en verlossing; Opdat het zij, gelijk geschreven is: Die roemt, roeme in de Heere."

Deze tekst handelt van: De geestelijke zegeningen der uitverkorenen in Christus.

Want:

1. Ze zijn in Hem.
2. Ze zijn in Hem bevoorrecht.
3. Ze roemen in Hem.

1. Ze zijn in Hem.

Het is de eerste weldaad, door de apostel genoemd, de gelovigen zijn in Christus. Van nature waren zij, gelijk alle mensen, in Adam en in dit verbondshoofd dood door de zonden en de misdaden. Alleen in Christus is het leven, en de inlijving in Hem, de tweede Adam, maakt ons alleen het leven deelachtig. Dat zijn in Christus is also noodzakelijk. Niemand kan daarbuiten. In onze zonden komen wij eeuwig om en onze gerechtigheden zijn als een wegwerpelijc kleed voor God. Ja onze beste gestalten zijn buiten Christus een zandgrond, die eenmaal zal bezwijken. En nu van tweeën één, wij zijn óf in Adam, óf in Christus. Een derde mogelijkheid is er niet. En dat zijn in Christus is ten eeuwigen leven. Die in Hem zijn kunnen niet verloren gaan, want niemand zal ze uit Zijn hand rukken.

Deze weldaad nu hadden de Efeziërs van zichzelf niet. God is de Werkmeester er van. "Uit 'Hem zijt u in Christus Jezus, zegt ons tekstwoord nl. uit God. Noch de gerechtigheid der Joden, noch de wijsheid der Grieken vermocht de gemeenschap aan Christus te werken. "Want er is geschreven: Ik zal de wijsheid der wijzen doen vergaan en het verstand der verstandigen zal Ik teniet maken." "In de wijsheid Gods heeft de wereld God niet gekend door de wijsheid." Ja niet één mens zoekt in waarheid Christus. Onze hoogmoed, onze eigengerechtigheid, onze vijandschap verhinderen ons tot Christus te komen. "Gij wilt tot Mij niet komen", zo spreekt de Heere Zelf tot een iegelijk natuurlijk mens, "opdat gij het leven hebt in Mijn Naam." Maar wat niet één mens zoekt noch bewerken kan, werkt God. Hij doet Zijn volk zijn in Christus.

Zij zijn in Hem krachtens de verkiezing van eeuwigheid. Efése 1: 4. Gelijk Hij ons uitverkoren heeft in Hem, vóór de grondlegging der wereld. In het soeverein welbehagen des Vaders is de vereniging gegrond tussen Christus en de Zijnen. Die vereniging ligt also boven het bereik van alle vijanden. Zij vermogen de wortel van het zijn in Christus nimmer te schaden. In de verkiezing is Christus het Hoofd der gemeente, welke Zijn lichaam is. Hoezeer onder Gods toelating de vijand in dit leven Gods volk ook aanvallen en verzoeken moge, om de band aan Christus te breken, het zij de troost voor al het oprechte volk, dat geen instrument tegen hen bereid, gelukken zal. Het zijn in Christus is uit het welbehagen des Vaders; naar die raad, waarvan Hij Zelf zegt: "Mijn raad zal bestaan en Ik zal al Mijn welbehagen doen."

Ten tweede, het zijn in Christus is uit kracht van het verbond, dat God Drie-enig, handelend in de Persoon des Vaders, gesloten heeft met de uitverkorenen in Christus. Hij, Die in de verkiezing als het Hoofd der gemeente gezalfd is, trad in de Raad des Vredes op als het Verbondshoofd, representerend als de tweede Adam al

degenen, die in Hem zijn. In dat verbond zijn de uitverkorenen aan Christus gegeven tot Zijn wettig eigendom. Hij werd waardig geacht, om het Boek te nemen en de zegelen te verbreken. Niemand, noch in de hemel, noch op de aarde was daartoe waardig. Op het geroep van de grote stem des sterken engels, welk geroep hemel en aarde doorklonken heeft, antwoordde niemand. Want niemand kon het Boek openen, noch het inzien. Maar het Lam was waardig. Zijn borgstelling bevredigde de eis van Gods gerechtigheid. Hij vermocht al de voorwaarden van het verbond te aanvaarden en verkreeg al de beloften des verbonds voor Zijn uitverkorenen. Deze waren in Hem, hun eeuwig Verbondshoofd. Zijn zij uit soevereiniteit in Christus verkoren, voorkomend in de verkiezing als nog niet gevallen, in het verbond der verlossing komen de uitverkorenen echter wel voor als gevallen en der verdoemenis onderworpen. Maar in Christus zijn zij gerechtvaardigd en verzoend in het verbond en besluit Gods. Het zijn in Christus is een verbonds-zijn in Hem, van Wie de Vader getuigde: "Ik heb een verbond gemaakt met Mijn uitverkorene; Ik heb Mijn knecht David gezworen: Ik zal uw zaad tot in eeuwigheid bevestigen en uw troon opbouwen van geslacht tot geslacht. Sela."

Krachtens dit zijn in Christus in Gods eeuwige raad, waren de uitverkorenen in Christus, toen Hij in de volheid des tijds kwam in onze menselijke natuur en het Offer bracht tot een volkomen voldoening van de gerechtigheid Gods. In Zijn sterven was Zijn volk in Hem zowel als in Zijn opstanding en hemelvaart. Ja ze zijn mét Hem gezet in de hemel, en alzo zijn zij in Hem meer dan overwinnaars.

En dat zijn in Christus nu, wordt in hen volvoerd in de tijd. Ook ze zijn kinderen des toorns van nature, gelijk de anderen. In Adam liggen ook zij verdoemelijk voor God. Maar de Heilige Geest ent hen tegen nature in Christus in. Tegen nature. Naar de natuur worden goede, vruchtbare enten afgesneden en ingeënt op de takken van een slechte, niet vruchtdragende boom. Maar het werk des Geestes is tegen nature, omdat de Heilige Geest de dode enten uit Adams stam afsnijdt en in de levensboom Christus inent. Maar er is dan toch in deze inenting een afsnijden uit Adam en een inplanten in Christus. Beide daden zijn onafscheidelijk van elkaar. Zonder afsnijding is er geen inenting; maar ook die afgesneden worden, worden in Christus ingeplant. Dat geschiedt in de wedergeboorte, en onderscheidt Gods volk van alle huichelaren en nabij-christenen. Want welke veranderingen deze ook in hun leven kennen, al was het een bekering van de kroeg tot de kerk of van Rome tot de zuivere Waarheid, en met hoeveel indrukken hun consciëntie ook bezwaard wezen mocht, ze zijn nooit afgesneden uit Adam en hebben nimmer enige waarachtige gemeenschap aan Christus verkregen.

Dat is het deel van het volk van God. Hoe verborgen deze weldaden ook voor hun ziel mogen zijn, zij ervaren nochtans de kracht er van in de uitlatingen van de liefde en barmhartigheid Gods in Christus. De Heere zal hen ook niet verlaten, maar Hij bevestigt het werk Zijner handen. Hij Die een goed werk in u begonnen heeft, zal het voleindigen tot op de dag van Jezus Christus. Zij zullen niet verloren gaan. Hun ziel gaat ook uit naar Christus, om door het geloof in die nauw vereniging met Hem te komen, dat zij door de verzekering van de Heilige Geest gelovende in de Zoon het eeuwige leven hebben. Want buiten die verzekering is het zijn in Christus voor Gods volk zo bedekt, en is het gemis van Christus in hen, zodat menigmaal de grond als onder hun voeten wegzinkt, Gods recht hun ziel legt in banden van de dood!

O, er zal een afsnijding gekend en doorleefd moeten worden, om door het geloof in te zijn in Christus, en uit Hem te leven. De ent toch moet niet alleen op de nieuw stam worden overgebracht, maar ook door de stam worden gevoed; anders sterft ze weg.

Welnu zo ook moet het volk, dat in Christus is, uit Hem worden gevoed en in Hem blijven. "Blijft in Mij en Ik in u. Gelijkerwijs de rank geen vrucht kan dragen van zichzelf, zo zij niet in de wijnstok blijft zo ook u niet, zo u in Mij niet blijft. Zo wordt het leven van de hoogst begenadigde een afhankelijk leven; een arm worden in zichzelf, opdat de rijkdom van Christus in hem overvloediger verheerlijkt wordt en uit Zijn volheid zij ontvangen genade voor genade. Wat zij hebben, bezitten zij in Hem. En in Hem zijn zij rijkelijk bevoorrecht, gelijk wij nu in de tweede plaats vernemen.

2. Ze zijn in Hem bevoorrecht.

Van die bevoorrechting spreekt Paulus in deze woorden: "Die ons geworden is wijsheid van God en rechtvaardigheid en heiligmaking en verlossing."

Christus is Zijn volk tot wijsheid geworden van God. Van nature zijn alle Adams nakomelingen verduisterd in het verstand. Welke hoge vluchten de wetenschap der wereld ook nemen moge, zij is dwaasheid voor God. Op geen academie kan de ware wijsheid verkregen worden, want de wereld heeft God niet gekend door de wijsheid. Ja, zo zeer is deze verblind, dat zij de wijsheid Gods dwaasheid acht. Ook hierin is de aanbiddelijke wijsheid Gods, zo leert de apostel. De Heere doet de wijsheid der wijzen vergaan en het verstand der verstandigen maakt Hij te niet. Waar is de wijze? Waar is de Schriftgeleerde? Waar is de onderzoeker dezer eeuw? Heeft God de wijsheid der wereld niet dwaas gemaakt? Tot op de huidige dag toe wordt het bevestigd, en het zal bevestigd worden tot het einde toe, dat het dwaze Gods (door de wereld dwaas geacht) wijzer is dan de mensen.

De apostel ziet dan ook niet op menselijke wijsheid in onze tekst. Christus is tot wijsheid gegeven om te verlichten tot zaligheid. Hij is de grote Leraar der gerechtigheid, die leert als Machthebbende en wij zullen van Hem geleerd moeten worden, om de ware wijsheid te verkrijgen. Het zij wij "slechte en ongeleerde" mensen zijn, hetzij wij professoren zijn in de godgeleerdheid, zonder de onderwijzing van Christus zijn en blijven wij in het verstand verduisterd; vreemdelingen van God en van de weg der zaligheid.

Lodesteyn zegt naar waarheid: "Die niets heeft dan de letter, is maar een ketter." O, dat men het in onze oppervlakkige dagen eens verstond, daar duizenden zich met de letter tevreden stellen en denken zalig te worden, terwijl zij vreemdelingen zijn van het bevindelijk werk van Gods volk, ja dit werk van de Heilige Geest bespotten. Indien wij door wat te studeren op de Hoge scholen de zaligmakende kennis van de verlossingsweg verkrijgen, dan mogen wij op de hemelse Academie een brief plakken en zeggen, dat die niet nodig is, maar dat de Hoge scholen en goede catechiseermeesters genoeg zijn. Dit ware volstrekt Pelagiaans, zegt Comrie, (Catechismus, Zondag 1).

Hoe nuttig en noodzakelijk de historische kennis van de Schriften en de daarop gefundeerde, zuivere leer ook wezen mag, nochtans bedenkt een iegelijk wel, dat de historische kennis een kennis is van een door de zonde verduisterd verstand; zij is wel noodzakelijk, Maar niet genoeg.

Maar Christus is Zijn volk tot wijsheid gegeven. Hij is de kracht en de wijsheid Gods. Hij stond in de eeuwige raad van Zijn Vader en in Hem is de wijsheid Gods verheerlijkt, waardoor met behoud van al Gods deugden de zondaar met God verzoend wordt. De goedertierenheid en de waarheid hebben elkaar in Hem ontmoet; de gerechtigheid en de vrede hebben elkaar gekust, toen Hij tussen hun lippen werd doodgedrukt. Gods volk wordt uit de soeveriniteit Gods zalig, in de verheerlijking van barmhartigheid, maar dit geschiedt alleen naar de wijsheid Gods, die in Christus

is. De apostel riep er in verwondering van uit, en al Gods volk moet in aanbidding met hem zeggen: "O, diepte des rijkdoms, beide der wijsheid en der kennis Gods; hoe ondoorgroendelijk zijn Zijn oordelen, en onnaspeurlijk Zijn wegen." Van Christus profeteerde Jesaja: "En op Hem zal de Geest des Heeren rusten: de Geest der wijsheid en des verstands; de Geest des raads en der sterkte; de Geest der kennis en der vreze des Heeren."

En Hij is Zijn uitverkorenen gegeven tot wijsheid. Hij gaf hun verlichte ogen des verstands, opdat zij wijs worden ter zaligheid. Hij doet God kennen in Zijn volmaakte deugden, waarin

Hij een verterend vuur is en een eeuwige gloed, bij Wie de zondaar niet wonen zal. Hij maakt hen bekend aan hun doemwaardige staat en bedorven bestaan, opdat zij als gans verloren zondaren bekennen zullen, wat tot hun vrede dient. Hij verlicht hun ogen, opdat zij Hem kennen, Die de weg, de waarheid en het leven is. Want al zijn wij van kindse dagen af in de zuivere leer onderwezen, wij kennen Christus niet. In de overtuiging van de zondaar komt wel klaar aan het licht, dat Gods volk met de kennis van Christus niet helpen kan.

Comrie verhaalt in zijn Catechismus een sprekend getuige daarvan. "Ik heb dat klaar gezien in een hoogleraar onder wie ik studeerde; bij hem zijnde in zijn zielsangsten, waardoor hij in de diepten en als in de onderste hel (hier nog op aarde zijnde) lag, als een worm in kroop, roepende: O God, is er een weg van ontkoming, maak hem mij bekend."

Deze professor was een zeer geleerd en rechtzinnig leraar. Maar toen God hem van zijn zonden zaligmakend overtuigde, kon hij zich met al zijn wetenschap niet redden. En zo was het ook met velen van de edelste bloem der studenten, zegt Comrie, die in hun ellende komende uitriepen: "O God, ik ben een groot beest, die weg is voor mij verborgen."

En zo leert al Gods volk het ongenoegzame van alle natuurlijke bevatting in kennis der waarheid. In de overtuiging van hun zonden is het, of zij de Naam van Jezus nog nimmer hoorden 'noemen. Maar, o wonder van genade, Christus is hun tot wijsheid gegeven en Hij leert hun de weg der zaligheid kennen, tot hun eeuwige behoud. Dit wonder is zo groot, dat Johannes er van uitroept: "Het was omtrent de tiende ure." Niet één van Gods kinderen zal die ure ooit vergeten. Vlees en bloed heeft het hun niet geopenbaard, maar "Mijn Vader Die in de hemelen is." O, in die onderwijzingen van Christus wordt zalig worden zo ruim. De algenoezaamheid van Zijn Persoon vervult zodanig de harten van het volk, aan wie Hij tot wijsheid gegeven is, dat al hun genegenheden zich op Hem zetten.

O, laat ons toch ons zelf beproeven, of ooit die liefde van en tot Christus in onze harten was, opdat wij wel onderscheiden tussen het spreken over en het kennen van Hem. Hij leert Zijn volk de weg der zaligheid. Hij brengt hen in de verborgenheden des Heeren in. De grote verborgenheden zijn voor degenen die de Heere vrezen, n.l. de verzoening met de Vader en de aanneming tot kinderen, door Zijn bloed, waarmee Hij hen kocht en van welk bloed Gods uitverkorenen eeuwig zullen zingen! Ja, Christus, gegeven tot wijsheid, verlicht de Zijnen en opent de eeuwigheid voor hen, waar Zijn vermakingen waren met de mensenkinderen. Niemand kent er iets van dan door Hem, Die de wijsheid Gods is en het ons openbaart. O, dat welbehagen des Vaders, in Wiens handpalmen zij gegraveerd zijn, waaruit niemand hen rukken zal. Ook doet de Heere Jezus Zijn volk met een geheiligd verstand het verbond kennen, dat van eeuwigheid gesloten is en waarin zij van de Vader aan Christus gegeven zijn tot hun verlossing. In de eeuwigheid liggen de gronden der behoud van Adams zonen en dochteren.

Op de school van Christus worden zij geleerd. Hij is tot wijsheid gegeven en Zijn bediening maakt vrij ter zaligheid. Ja, Hij ontsluit de hemelen en trekt de zielen van Zijn volk op in de geest, om in het Huis van Zijn Vader de woningen te aanschouwen, waar Hij hun plaats bereidt. Gods volk zal geen vreemde hemel inkomen. Het heeft er hier een weinig van leren kennen, en met zalige verwondering mogen aanschouwen. Om nu niet meer te noemen, door Hem, Die tot Wijsheid gegeven is, worden de dwaasheden van Zijn volk ontdekt en hun ziel verlicht, om de weg der zaligheid te kiezen en het leven boven de dood; om in een gedurig sterven, het leven te verkrijgen. Hier worden de wegen Gods goed en heilig gekeurd, zelfs de diepste wegen van donkerheid en verberging; van druk en tegenheden en dood. Het is de grote belofte door Christus aan Zijn volk geschonken: "Ik zal raad geven; Mijn oog zal op u zijn." En door Hem zal de dwaas niet dwalen op de weg des hemels.

O, dat wij van Hem toch geleerd werden, Die de wijsheid Gods is! Hoe gans anders zouden wij de deugden der wereld in der eeuwigheid beschouwen, dan nu menigmaal het geval is en dat zelfs door Gods kinderen.

Maar wij moeten voort.

Onze tekst zegt, dat Christus van God geworden is, niet alleen wijsheid, *maar ook rechtvaardigheid*. Ik zal nu niet breed van de rechtvaardigmaking handelen, maar slechts enkele korte opmerkingen maken.

Christus is tot rechtvaardigheid geworden, toen Hij in de nooit begonnen eeuwigheid met Zijn hart borg geworden is bij de Vader voor al de erf- en dadelijke zonden der uitverkorenen. Die Borgtocht is door de Vader aanvaard, omdat het Lam er toe waardig is geacht. En krachtens deze rechtvaardigmaking in het besluit Gods, is Christus geworden tot rechtvaardigheid van de Zijnen, toen Hij in de volheid des tijds Zichzelf heeft gegeven in de dood des kruises en is opgewekt door de Vader. Hij is overgeleverd om onze zonden en opgewekt tot onze rechtvaardigmaking. Christus is de enige grond, de vrijspraak van schuld en straf en van de daaraan onafscheidelijk verbonden toekenning van het recht ten eeuwigen leven. Onze werken tellen niet; deze zijn alle met zonden bekleet en de beste van die zijn voor God een wegwerpelijke kleed. Niets, niets van de mens kan tot zijn rechtvaardigmaking tellen voor God. Integendeel al zijn werken verdoemen hem. Genade en werk sluiten elkaar geheel uit; anderszins is het werk geen werk of de genade geen genade meer. Doch, waar alle werk van de mens wegvalt, is Christus geworden tot rechtvaardigmaking. Dit is de vaste grond, waarop Gods uitverkorenen gebouwd zijn en worden in de tijd. In Christus zijn zij eeuwig vrijgesproken, zodat er geen verdoemenis is voor degenen, die in Christus Jezus zijn.

Tot rechtvaardigheid wordt Hij nu voorts Zijn volk, als Hij hen dadelijk met Zich verenigt en hen uit de staat der verdoemenis overzet in de staat der verzoening. Want ook de uitverkorenen en in Gods besluit van eeuwigheid gerechtvaardigden, zijn van nature kinderen des toorns. Hun is een staatsverwisseling van node. Zonder deze staatsverwisseling heeft noch de rechtvaardiging in Gods besluit, noch die in de dood en opstanding van Christus enige uitwerkende kracht. Maar Christus is tot rechtvaardigheid geworden, omdat Hij niet alleen Zijn kerk in Zich rechtvaardigde, Maar omdat Hij daarenboven als noodzakelijk tot hun zaligheid hen dadelijk overbrengt in de verzoening en gemeenschap met God.

De staatsverwisseling nu werkt de Heere in hun levendmaking en dienvolgens door de oefening van het geloof. Christus wordt hun tot rechtvaardigheid door het geloof. Voor Gods rechterstoel gedagvaard, wordt de doemwaardige, gans verloren zondaar

vrijgesproken van schuld en straf en een recht ten eeuwige leven toegekend. Aan zijn zijde is niets dan schuld; erf- en dadelijke zonde maken hun der verdoemenis waardig en hij kan niet anders dan het eeuwig verderf inwachten. Maar, o wonder van genade, voor die afgesneden Zondaar is Christus tot rechtvaardigheid geworden. Het is de tijd, dat de volle gerechtigheid van Christus hen wordt toegeëigend en door de oefening het geloof ontvangen. Op grond daarvan wordt hij vrijgesproken met een volkomen vrijspraak Gods. Want de rechtvaardiging des zondaars voor God is geen halve zaak, Maar een zo volkomen vrijsprekend, als of ik nooit zonde gehad had; ja, alsof ik volkomen had volbracht al de gehoorzaamheid, die Christus voor mij volbracht heeft. O, niet al Gods volk komt tot die volle blijdschap en verzekerdheid des geloofs, maar toch zal er iets gekend moeten worden, dat Christus tot rechtvaardiging geworden is, opdat wij vrede vinden voor onze zielen en niets weten zullen dan Jezus Christus en Die gekruisigd.

De rechtvaardigmaking nu is onafscheidelijk van de heiligmaking. Paulus getuigt dan ook in onze tekst, *dat Christus geworden is van God tot wijsheid en rechtvaardigheid en heiligmaking.*

In ons verbondshoofd Adam zijn wij schuldenaren aan Gods recht geworden, Maar daarenboven gans verdorven door de zonde. De schuld der uitverkorenen wordt weggenomen in de rechtvaardigmaking; maar deze reinigt niet van de verdervende met der zonde; dat geschiedt in de heiligmaking. De heiligmaking is zomin als de rechtvaardigmaking een werk des mensen. Christus is Zijn volk tot heiligmaking geworden zegt Paulus. En gelijk de verdorvenheid onzer natuur gevolg is van de toegerekende schuld, also is heiligmaking gefundeerd op de rechtvaardigmaking. De rechtvaardigmaking gaat voorop; niet de heiligmaking. Wie de orde omkeert, komt bij, Rome terecht. Maar beide weldaden zijn onafscheidelijk van elkaar. Die gerechtvaardigd zijn in Christus, zijn in Hem ook geheiligd (Romeinen 8: 30). ze zijn in Hem volkomen verheerlijkt en met Hem gezet in de hemel. Christus is Zijn volk geworden tot eeuwige heerlijkheid. En uit Hem nu worden zij dadelijk geheiligd. ze zijn zwart vanwege de zonde; om de walgelijkheid van hun ziel geworpen op het vlakke des velds. Maar hun wordt geopend de Fontein voor den huize Davids en voor de inwoners van Jeruzalem. Die heiliging verkregen zij in hun levendmaking en leren zij meer en meer beoefenen door het geloof.

De Heilige Geest toch stelt in de overtuiging van de uitverkoren zondaar deze niet alleen schuldig aan Gods recht, maar ook verkocht onder de zonde. Door die ontdekking wordt eerst de zonde in haar Godonterend karakter gekend. Zij veroorzaakt een innerlijke smart. Al was er hemel noch hel, het ontdekte volk kan het in de dienst der zonde niet houden. Het verlaat de ijdele, en wereldse gezelschappen en tracht naar de dienst des Heeren. Het verkrijgt een lust tot alle geboden Gods en begeert naar die geboden volmaakt te leven. Maar de zonde woont in hen en is door eigen kracht niet uit te roeien. Hoe harder dat volk werkt hoe slechter het wordt. Dikwijls moet het zich wel afvragen, of met genade kan bestaan, wat zij in het hart gewaar worden. Zij moeten nu Christus hun Heiligmaker vinden. En gelijk nu, om in Hem gerechtvaardigd te worden, onze ziel moet afgesneden van alles buiten Hem, zo moeten wij sterven om in Christus geheiligd te worden. Jakob werd aan Pniël ontzet van zijn recht en ontwricht aan zijn kracht. Toen werd hij overwinnaar in de kracht van Christus. Welnu, dat is de weg voor Gods volk. Wij, kunnen God niet behagen met onze deugden. Ja God kan geen gemeenschap met ons hebben, dan alleen in Hem, in Wie Zijn volk volmaakt is. Hij is gegeven tot heiligmaking.

O, dat dan toch Gods volk buiten zichzelf de heiligheid voor God zoekt in Christus;

dat het toch sterft aan eigen gerechtigheid en verlost wordt van een wettische heiligmaking, die geen heiligmaking is, opdat het door het geloof in Christus zich volmaakt kent en verkrijgt de aanneming tot kinderen, zeggende: *Abba Vader!*

Maar uit Christus is ook de voortdurende oefening der heiligmaking. Hij zelf zegt: Uw vrucht is uit Mij gevonden. En in die oefening nu wordt Gods volk steeds armer en krachtelozer in zichzelf. Jakob ging hinkende van die plaats.

Merk er toch op! Er is nog nooit één worstelaar in Pniël geweest, die er niet hinkende uitkwam. Als wij nog zo rechtop kunnen gaan, bewijzen wij wel van die worsteling weinig te kennen. De Heere doet Zich overblijven een ellendig en arm volk; ellendig en arm in de wegen, die God gebruikt als middel tot hun ontdekking, waartoe in het bijzonder behoren de vele drukwegen, de verbergingen. Gods en de helse pijlen van satan; ellendig en arm vanwege de zonde, die in hen woont, maar opdat zij lieflijk zijn in Christus. De bruid moet erkennen dat zij zwart is. Maar door het geloof in Christus Hem vindend, Die gegeven is tot heiligmaking, zo roept zij uit: "Maar ik ben lieflijk." En hoe zwart Gods volk zichzelf ook kent, nochtans doet de geloofsvereniging met Christus beamen, wat de Heere Zelf van hen getuigt: "Er is geen gebrek aan u."

Alles wat in ons vlees woont weerspreekt dit getuigenis. Duizend ja-maars komen er in ons hart tegen op; maar het zijn in Christus, verenigt ons met dit loflijk getuigenis des Heeren, Maar doet ons dan ook in Hem eindigen, Die is de "Fontein der hoven, de Put der levende wateren, die van Libanon vloeien."

Elke zonde is en blijft in zichzelf aangemerkt doemwaardig, en verwekt Gods gramschap. Bij de verlating van de Heere en de vertreding van Zijn geboden moet des Heeren volk dan ook Zijn heilig misnoegen ervaren. Maar het komt uit de put der ellende nimmer op, dan door Hem, zonder Wie zij niets kunnen doen. En Hij zal de ziel Zijner tortelduif aan het wild gedierte des velds nimmer overgeven.

Door Hem zijn in dit leven de overwinningen des geloofs en zal eens Gods uitverkoren kerk in eeuwige heerlijkheid ingaan, om God te dienen zonder zonde. Want Christus is Zijn volk gegeven tot heiligmaking en Hij zal Zijn kerk onberispelijk en onbeschuldigd voor de Vader stellen. O, welk een volkomen Zaligmaker is de Gegevene des Vaders, in Wie Zijn welbehagen is en door Wie Hij van Zijn kerk zegt: "Mijn lust is aan haar."

Alzo is Christus gegeven tot verlossing.

Deze vierde weldaad, die de uitverkorenen uit Christus ontvangen, wijst op Hem als de Leeuw uit Juda's stam, toen Hij satans kop vertrad. Hij maakt de gevangenen los. Hij roept de gevangenen vrijheid uit en de gebondenen opening der gevangenis. Uit de vloek der wet; uit het oordeel van de eeuwige dood; uit satans klauw; uit het geweld der wereld; uit de macht der zonde; uit alle verdrukkingen verlost Hij Zijn volk. Er zijn geen banden voor Gods kinderen, waarin Hij niet is geweest en waaruit. Hij als Verlosser niet is verrezen in eeuwige triomf. Hij is gegeven tot verlossing, en in de oefeningen des geloofs zal in alle noden Zijn volk van Hem ter verlossing een recht gebruik maken. Ja, in Christus is de uitverkoren bruid alles gegeven tot haar volkomen vrijmaking. Och dat er dan meer was een afzien van al wat buiten Hem is en een gelovig en oprecht benodigen van Hem, opdat onze ziel in het licht van Gods aanschijn wandelen. "Zij zullen zich de ganse dag verheugen in Uw Naam en door Uw gerechtigheid verhoogd worden. Want u zijt de heerlijkheid van hun sterkte en door Uw welbehagen zal onze hoorn verhoogd worden."

O, hoe rijk bevoorrecht zijn de uitverkorenen in Christus. En omdat al deze weldaden nu zijn. in Hem en uit Hem ontvangen, daarom zal Hij de eer van Zijn volk verkrijgen. Daarbij staan wij nu nog enkele ogenblikken stil, want:

3. Zij roemen in Hem.

In vers 31 schrijft de apostel: "Opdat het zij gelijk geschreven is: "Die roemt, roeme in de Heere."

Dat is geschreven in Jer. 9: 24: "Maar die zich beroemt, beroeme zich hierin, dat hij verstaat en Mij kent, dat Ik de Heere ben, doende weldadigheid op de aarde." Gelijk Jeremia getuigde tegen de roem van de wijze in zijn wijsheid, en van de sterke in zijn sterkheid; en van de rijke in zijn rijkdom, zo ook Paulus. Hij heeft de roem der wereld als ijdel voorgesteld, en de gekruisigde Christus als de kracht en wijsheid Gods verheerlijkt. Want het dwaze Gods is wijzer dan de mensen en het zwakke Gods is sterker dan de mensen. Het onedele en verachte heeft God uitverkoren, opdat geen vlees zou roemen voor Hem; maar opdat wie roemt, roeme in de Heere.

Wij zijn van nature liefhebbers van ons zelf; roemers van ons zelf; zoekers van eigen eer. Maar die eigen roem wordt Gods volk een walging en waar de vezels in hun hart zijn overgebleven, is die eigenliefde hun gedurig een smart. Menigmaal stelt de Heere hen te schande, waar zij in meenden te roemen. Hij vernedert hen en doet hen hun zwakheid gevoelen. Simson sloeg met een ezelskinnebakken duizend Filistijnen, Maar zou van dorst bezwijken en in de hand der onbesnedenen gevallen zijn, indien God niet de holle plaats gekloofd had, die in Lechi is.

Zo volgen dikwijls op de grootste overwinningen de diepste ervaringen onzer krachteloosheid, opdat niet wij, maar God de eer van Zijn werk ontvangt en het volk in de Heere roemen zal. Wie maar een weinig ervaring van de krachtadige vernederingen des Heeren hebben mag, waarin al onze krachten bezwijken, zal een gedurige vrees in zich omdragen voor een roemtaal, die niet in de Heere is.

Dit roemen in de Heere gaat vergezeld van een verfoeien van ons zelf. Het is een roemen in Hem, Die Zijn volk naar het soeverein welbehagen Gods, alles geworden is; hun leven en hun levenskracht; hun Verlosser en hun Bewaarder; de Alfa en de Omega. In Hem roemt het in zichzelf ellendig volk, omdat Hem alle aanbidding en dankzegging toekomt.

Nee Gods volk klaagt niet altijd. Het heeft door Gods genade geleerd te klagen, maar niet om in de klacht te eindigen, Maar om te komen tot de Heere hun sterkte, in Wie zij zich eeuwiglijk beroemen zullen.

Komt laten wij daarvan zingen uit Psalm 72: 11:

*Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen;
Men loov' Hem vroeg en spa;
De wereld hoor', en volg' mijn zangen,
Met amen, amen, na.*

Toepassing.

En nu, de vraag aan onze consciëntie gelegd, of Christus ook ons is geworden tot wijsheid van God en rechtvaardigheid en heiligmaking en verlossing?

O, ik bid u, sta een ogenblik stil bij u zelf. Wij vliegen daarhenen. Nauwelijks hebben wij tijd aan onszelf te denken. De wereld eist ons op, jong en oud; de wereld met al haar zorgen en moeiten en vleselijke bekoorlijkheden. Meer dan alles in de wereld is echter onze onsterfelijke ziel. De vraag aller vragen is voor ieder onzer, of wij in Christus zijn ingeplant en ontvangen hebben verlichte ogen des verstands; of onze schuld voor God voldaan is en onze ziel gewassen in Christus' bloed.

Van nature zijn wij in Christus niet; wij zijn in Adam en in hem der verdoemenis onderworpen. Zullen wij zo sterven? Zal Gods Woord eeuwig tegen ons getuigen en ons een reuk des doods ten dode zijn? Nog een weinig zult u voorthollen; van de

wereld genieten, dikwijls met een u reeds veroordelende consciëntie, die u hier op de mond slaat, Maar die eenmaal zijn zal als een worm die niet sterft, om eeuwig aan uw ziel te knagen. Nog een korte spanne tijds (want de dood wenkt ieder uur) zult u slapen in de top van de mast uwer eigen gerechtigheden; uwer ijdele hoop op Jezus, Die u zegt aangenomen te hebben, maar Die nimmer een gestalte in uw hart verkreeg, en u zult als de beslissing voor eeuwig vallen zal met de dwaze maagden vergeefs roepen: "Heere, Heere, doe ons open." Want de Heere zal u antwoorden: "Voorwaar zeg Ik u, Ik ken u niet."

Met innerlijke ontroering denk ik aan het lot der duizenden, die zonder Christus in de wereld leven. Tyrus en Sidon zal het eens verdragelijker zijn dan hen.

O, ik bid u, hoort des Heeren Woord. Bindt op uw hart de noodzakelijkheid der waarachtige bekering; bedenkt ook hoeveel indrukken en overtuigingen er kunnen zijn in de verworpenen en in de uitverkorenen vóór hun levendmaking; die niet zaligmakend zijn. Laat het u door Gods genade mogen verontrusten, opdat u in Christus geborgen werd. Wij moeten in Hem zijn. Hij Zelf trekke u uit de staat der zonde en des doods en heilige daartoe de waarheid aan uw harten. Het grote heil van Gods kinderen verwekt u tot jaloersheid en doet u met Ruth het Moab der wereld verlaten en in waarheid kiezen: "Uw volk is mijn volk; en uw God mijn God."

In Hem wordt Gods volk ingeplant. Dat is het grootste wonder, dat in hun levendmaking geschiedt. Daarin zijn zij onderscheiden van de nabijkomende christen, al is het menigmaal en soms lange tijd voor hun oog bedekt. Evenwel ervaren zij de kracht er van in hun harten. Een onbewuste wedergeboorte, waarvan de wedergeboorte niet de minste kracht ervoer, is er niet. En omdat zij in Christus zijn, daarom zullen zij niet omkomen.

O, bekommerd volk, houdt aan bij Christus. Zoekt Hem in al uw zielsverdriet. Hij zal Zijn volk leiden op de weg, die zij niet weten, Maar waarop de dwaas niet dwalen zal. In Hem is gerechtigheid ter voldoening van al uw zonden en ter reiniging van al uw ongerechtigheden. Ja, Hij zal u verlossen uit al uw banden. Zijn Woord betuigt het ons, dat Hij, van de Vader is gegeven tot wijsheid en rechtvaardigheid en heiligmaking en verlossing. O, dat het uw pleitgrond mocht zijn in uw smekingen. Zoekt Hem. Benaarstig u temeer om uw roeping en verkiezing vast te maken, opdat ook uw roemen in de Heere zij. Want toch geen groter weldaad kan u geschonken, dan dat Christus u door het geloof tot uw eigendom geworden mag. Laat het bevestigde volk het u zeggen, en u leiden tot die Fontein der levende wateren.

En die weldaad schonk God u niet, opdat u er in rusten zou. Maar opdat de Heere in u verheerlijkt zou worden. Christus is het leven. Komt dan van de Libanon af; van al uw hoogten. In de valleien van ootmoed is het leven. De mirten groeien in de diepte. Om u tot het gelovig gebruik van Christus te voeren dienen donkere wegen en verdrukkingen waarin de Heere u brengt. Wat toch kon u doen met al de ontvangen weldaden, toen de zonde in u levendig werd; toen de Heere Zich verborg; toen satan op uw ziel aanviel; toen de oven der verdrukking uw deel werd?

Was de Heere uw toevlucht niet geweest, u was vergaan. Zoekt het bij u zelf niet. Valt niet terug in een klacht, die niet tot Christus voert, maar verwaardige de Heere u in Hem uw leven te hebben door het geloof, die van de Vader is gegeven tot wijsheid en rechtvaardigheid en heiligmaking en verlossing. Wandelt zonder aanstoot te geven. De Heere vertrooste u, opdat u de loopbaan lopen mag die u is voorgesteld, als droevig zijnde Maar altijd blij, als armen Maar velen rijk makende; als niets bezittende en nochtans alles bezittende. De God des vredes zij met u en doet u in Zijn wegen gaan, in de hoop der volmaakte heerlijkheid, waarin Christus uw Hoofd reeds is ingegaan en

waar Hij u eenmaal zal doen ingaan om Hem, Die op de troon zit en het Lam eeuwig te loven en te prijzen. Amen.

22. De levende tempel Gods

Predicatie over 1 Korinthe 3: 16

Psalm 122: 1

Lezen: 1 Korinthe 3

Psalm 84: 2 en 5

Psalm 118: 14

Psalm 105: 24

De 84ste Psalm dateert uit de dagen van de vervolging van David door Absalom. Die vervolging was veel erger dan wat hem door zijn vijanden werd aangedaan. Voor het aangezicht van zijn eigen kind moet hij ronddolen en omzwerven. Maar wat grijpt hem in dat omzwerven in het bijzonder aan? Was het niet dit, dat hij verstoken was van op te gaan in Gods huis? Ja, zijn ziel bezweek in hem van verlangen naar de voorhoven van Jehovah.

Daarvan getuigt David in deze 84ste Psalm. Niet om alleen in die uiterlijke vorm te leven. Gods volk heeft een ander dan een vormelijk leven; maar omdat de Heere Zichzelf in Zijn huis wilde openbaren en Zijn lieve gunst en zoete gemeenschap hem wilde doen ondervinden en zo wordt dit zijn pleitgrond dat zelfs de mus en de zwaluw een huis hebben bij Gods altaren. Worden niet twee mussen om een penningske verkocht? En hebben die niet daar hun nest waar zij hun jongen leggen en rust vinden? Zo kent David zich als een geringe, een nietige en nederige van geest, bij wie de Heere beloofd heeft te zullen wonen, en bij die, die voor Zijn Woord beeft. Dat wil zeggen: Hij maakt ze tot een woning, tot Zijn heiligdom; en dat is het waar David naar uitziet.

Welnu, van die levende tempel Gods wens ik met u te handelen naar het woord van de apostel Paulus in 1 Korinthe 3: 16:

"En weet gij niet dat u Gods tempel zijt en de Geest Gods in ulieden woont?"

Hier wordt gesproken van de levende tempel Gods, en wij staan achtereenvolgens stil bij:

1. De Bouwmeester.
2. Het gebouw.
3. De heerlijkheid van dat gebouw.

1. De Bouwmeester

Ik heb het reeds gezegd: de kunstenaar en bouwmeester van deze tempel is God. Zij is het wonderwerk van de Heere Zelf. Salomo bouwde de eerste tempel te Jeruzalem, die gerekend werd tot één van de zeven wereldwonderen. Herodes de Grote heeft de tweede tempel buitengewoon versierd; maar wat is hun werk in vergelijking met hetgeen waarvan hier gesproken wordt in onze tekst: God Zelf heeft Zijn tempel gebouwd. Hij heeft Zich een volk gemaakt tot Zijn woning naar de rijkdom van Zijn barmhertigheid en door de kracht van Zijn Geest. Zo schrijft de apostel Paulus aan de gemeente die te Korinthe is. Korinthe telde in die dagen een zes á zeven honderduizend inwoners; zij was groot door de handel en gelegen aan zeer gunstige havens. De bewoners van dat Korinthe en het leven dat daar geleid werd, alles stond in het teken van schittering en bekoring voor al hetgeen de mens op de wereld maar

zoeken kan. Maar daarmee tegelijk was het leven der Corinthiërs spreekwoordelijk wellustig; een verzinken in de zonde; de waarheid van de levende God kende men niet. Waarheid was wat men met het verstand kon bevatten. Maar daardoor verloor steeds meer al wat naar waarheid geleeke zijn kracht, en werd ruim baan gemaakt voor het bedrijven van de zonde.

Dat is altijd zo, en ook voor ons geldt; wanneer de waarheid niet erkend wordt en niet meer op onze consciëntie gebonden is, dan komt er steeds meer een loslaten van de weg die wij te bewandelen hebben en een verzinken in de ongerechtigheid. Maar zie, hier in dit ijdele Korinthe heeft God. Zijn tempel gebouwd.

Weet gij niet dat u Gods tempel zijt?

Dit is geestelijk te verstaan. Niet een uiterlijk gebouw zoals eenmaal stond binnen de muren van Jeruzalem, maar Hij heeft Zich een volk geformeerd in wier harten. Hij woont door de kracht Van Zijn Geest. En daartoe heeft Hij gebruikt Zijn knecht Paulus.

Hij zegt: "Wij zijn Gods medearbeiders." Niet alsof zij in eigen kracht iets vermogen, maar de apostel tekent het heerlijke en voortreffelijke van het ambt. Degenen, die het Woord Gods te brengen hebben, zijn medearbeiders Gods. Zij worden door de Heere geroepen en door Hem bekwaamd tot de bediening van Zijn eeuwig getuigenis. O, dat mocht in onze harten eens leven; dat de Heere dat eens werkte bij ons opkomend geslacht, een lust tot het onderzoeken van de waarheid, en dat Hij de vreze Gods in hun harten leggen mocht, waardoor wij zouden geneigd worden en begerig gemaakt om medearbeiders Gods te zijn in Zijn wijngaard. Ik zou zeggen: Laat de ouders toch hun kinderen onder de indrukken van Gods Woord brengen, en laten wij toch de middelen, die uiterlijk zijn, daartoe gebruiken.

Het was in het jaar 50, dat Paulus naar Korinthe trok; dat Paulus en Silas van Antiochië uit een tweede zendingsreis begonnen en door Klein-Azië trokken en geroepen werden de Hellespont over te steken naar ons werelddeel. Door Macedonië reizende, is Paulus ook in Griekenland geweest, eerst te Athene en daarna te Korinthe. En zie, daar komt hij in dat grootse en ijdele Korinthe als een eenvoudig tentenmaker, die door zijn handwerk in zijn behoeften voorzien moet, die geen woorden heeft van menselijke wijsheid, want daarop heeft hij zich niet toegelegd.

Hij schrijft het zelf in deze brief. Maar hij ontleende zijn kracht daaraan, dat hij verkondigde Jezus Christus en Die gekruist. Hij heeft maar één zwaard, waarmee hij de strijd aanbindt tegen Jood en heiden, Jezus Christus, de Jood een ergernis en de Griek een dwaasheid. En hij neemt zijn intrek bij een Joods gezin dat hetzelfde handwerk uitoefent als hij, keert zich eerst tot de Joden, en als dezen hun vijandschap openbaren tegen de verkondiging van dit Evangelie, wendt hij zich vervolgens tot de heidenen.

En zo schrijft hij in dit hoofdstuk: "Ik heb als een wijs bouwmeester het fundament gelegd: Jezus Christus en Die gekruist." Het fundament gelegd, waarop die tempel verrijzen zal tot de laatste steen zal zijn aangebracht; een fundament gelegd door de bediening van de Heilige Geest, Die dat Woord vruchtbaar maakte aan de harten, zodat de verslagenen van geest geboren werden, zij, die voor Gods Woord beven.

Dat deed niet het woord van Paulus op zichzelf, dat deden niet die medearbeiders in eigen kracht. Integendeel, met verloochening van al het zijne heeft zijn woord door de bediening van de Heilige Geest kracht gedaan in de harten dergenen, die toegebracht werden, en zij zijn verslagen voor God neergevallen om hun eigengerechtigheid en goddeloosheid te verzaken en hun zaligheid door het geloof te zoeken alleen in het

bloed van het Lam. Dat is het wat de Heere door Zijn Woord werkt in de harten van degenen, die Hij, verkoren heeft, dat Hij door Zijn Heilige Geest werkt innerlijk in de harten, dat Woord indrukkende, dat Woord doende wortel schieten en vrucht voortbrengen, des geloofs, en der bekering waardig.

God maakt hen stenen van dat gebouw van Zijn tempel; Hij bouwt hen uit de rotssteen en graaft hen uit de bornput. Hij doet Zijn werk in het hart van Zijn volk door de dienst van Zijn Woord en vergadert door Zijn Woord en Geest de gemeente van Zijn uitverkorenen.

Maar dat niet alleen. Eer Paulus deze brief schrijft, is er nog zo veel geschied in die gemeente. Als hij vertrokken is naar Jeruzalem na twee jaren dat hij het Woord des Heeren te Korinthe gesproken heeft, u leest er van in. Handelingen 18, dat hij Joden en Grieken er van overreedde dat Jezus Christus de Zoon Gods is, was Zijn arbeid in die gemeente rijkelijk gezegend. Zij konden zijn woord niet wederstaan. Maar, bij al die overreding openbaarde zich tweedracht. De één zeide: *ik ben van Paulus; een ander: ik ben van Apollos; een derde: ik ben noch van Paulus, noch van Apollos; maar ik ben van Christus*. En daarbij kwam nog dat de zonde doorbrak en er plaats kwam voor wereldgelijkvormigheid. Nu zegt de apostel: medearbeiders Gods zijn wij; u zijt Gods tempel, en in deze brief leg ik het fundament van die tempel: Jezus Christus en Die gekruist. Er is bij de apostel een voortdurend bouwen en arbeiden aan die tempel des levenden Gods. Met andere woorden: Het is niet alleen dit, dat God een mens bekeert, van dood levend maakt, en dat hij daar dan blijft staan, maar dat dit volk van God door dat Woord van God voortdurend bearbeid worden moet. Waartoe? Opdat het door het geloof in Christus de behoudenis zal vinden; opdat het door het geloof in Christus meer en meer zal verloochenen alles wat buiten Hem is, en dat Hij de grondslag en levensbron voor de ziel zij; opdat ook tegen de zonde dat Woord een scherpe prikkel zij in het hart van dat volk en het beschaamd en verlegen worde voor het aangezicht des Heeren, en opdat die tempel zal beschut worden en Gods volk in druk en strijd en moeite uit dat Woord des Heeren zal worden gesterkt. Dat is het wat dat volk doet zeggen:

*Eén dag is in Uw huis mij meer
Dan duizend waar ik U ontbeer.*

Het is de ervaring, dat God het getuigenis van Zijn Woord door Zijn Heilige Geest aan het hart bevestigt, bij aanvang en steeds weer bij vernieuwing bouwende en bevestigende het werk Zijner handen, vertroostende en bemoedigende, opdat klein en groot zouden wandelen in de inzettingen van Jehovah en zij zeggen zouden:

*Kom, ga met ons en doe als wij.
Jeruzalem, dat ik bemin,
Wij treden uwe poorten in.*

Ziedaar nu: God bouwt Zelf. Paulus vermag dat niet. De één plant, en de ander maakt nat, maar het is God, Die de wasdom geeft. De Bouwmeester van deze tempel is God. Hij werkt het geloof en. Hij onderhoudt het geloof, en al gebruikt Hij daarvoor middelen, Hij alleen is de grote Kunstenaar, Die Zijn volk naar Zijn vrijmachtig welbehagen Zich formeert om in eeuwige heerlijkheid Zijn lof te vertellen en Hem te prijzen.

2. Het gebouw

Zijn werk is het dan ook, en daarmee kom ik tot mijn tweede hoofdgedachte, dat dit gebouw, die tempel tot stand bracht. Die tempel, ik heb het reeds gezegd, die tempel is

het volk van God Zelf, de gemeente, welke de Heere Zich van eeuwigheid verkoren heeft, die met het bloed van Christus is gekocht en door de Heilige Geest toegebracht. Die tempel wordt gebouwd. Het fundament is Christus, en op dat fundament wordt de bouwstof gelegd, waarvan Paulus schrijft: "Indien iemand op dat fundament bouwt goud, zilver, kostelijk gesteente, hout hooi en stoppelen, eens iegelijks werk zal openbaar worden."

Het is niet om het even wat op dat fundament, dat eenmaal gelegd is, gebouwd wordt. Want èn dat hout, èn dat hooi, èn die stoppelen zullen straks, als de beproeving van het vuur komt, verdorren. En de dienaren, die hout, hooi en stoppelen bouwen, zijn ze Gods knechten, dan zullen zij zelf behouden worden, maar also, als door vuur.

Paulus ziet in dit alles op de Oosterse bouwgebruiken. Als zij een tempel bouwden, dan werd die van kostelijke stenen gebouwd, marmer en jaspis en ander gesteente, en rijkelijk met goud en zilver overtoegen. Denk maar aan de tempel van Salomo, hoe rijkelijk die met zilver versierd was. Daarentegen werd de woning van de arme van hout opgetrokken, en het stro en de stoppelen, die men gebruikte, werden met leem bedekt, opdat enige beschutting zou gevonden worden.

Nu brengt de apostel dit over en zegt: Ik heb daar mijn fundament gelegd, u predikende Jezus Christus, de Gekruiste, en dat er maar één Naam onder de hemel gegeven is, door welke wij moeten zalig worden, en dat er geen andere mogelijkheid is om ooit met God verzoend te worden dan alleen door het bloed van het Lam.

Wat u ook aandraagt, waarmee u ook tracht te komen, de grootheid van de wereld en de wetenschap en wat u ook wilt laten gelden, hier geldt het niet; en welke eigengerechtigheid de Jood opbrengt in het onderhouden van de wet van Mozes, hier valt alles geheel weg, hier geldt alleen maar dat een arm en in zichzelf verloren zondaar met God verzoend wordt door het bloed van het Lam, waarin alles is wat tot verlossing van zondaren van node is. Welnu dan, wat betekent het bouwen van dat fundament? Wat wil dat zeggen, dat daarop hout, hooi en stoppelen gezet worden, die straks verbranden zullen? Dat wil zeggen in de eerste plaats, de bediening van het Woord door de mede-arbeiders Gods, die de zuivere leer van Gods getuigenis brengen en daarvan niet afwijken, dat zij in alle eenvoudigheid dat aan de gemeente zullen voorstellen en op het hart binden wat gekend moet worden om zalig te worden, en die leer dus zuiver en onvervalst in het midden plaatsen.

Want anders zullen zij bouwen gaan om de schare naar zich toe te trekken, zij zullen geestdriftig zijn en vele bewegingen hebben, maar zij zijn oppervlakkig en raken het hart niet; zij dringen niet in de ziel in; zij laten de mensen aan de oppervlakte zweven en geven een inbeelding van zaligheid, die niet overeenkomstig het getuigenis Gods is. En straks nu, als die grote oordeelsdag komt, zal dat werk verbrand worden; wanneer Christus verschijnen zal om te scheiden het koren van het kaf en de schapen van de bokken.

Mijn hoorders, dat is het eerste, dat wij namelijk daar op letten. Dat Gods knechten daarop letten, vooral in deze tijd, waar zo veel verandering plaats vindt, waar zo veel gronden worden gezocht om toch ook iets te zijn buiten de zaligmakende bediening des Geestes en buiten het bouwen van God. Zelf, buiten de wezenlijke vernieuwing van ons hart en de waarachtige bevinding, welke in de weergeboorte in onze harten gewrocht wordt door de Heilige Geest. En u hoort de één zus redeneren en de ander zo; klanken, die u nooit gelezen hebt bij onze oude Gereformeerde theologen, die zo getrouw waren in hun bediening van dat Woord, dat ons predikt Jezus Christus Die eenmaal gekruisigd is op Golgótha, en verheerlijkt aan de rechterhand des Vaders, maar ook door Zijn Heilige Geest verheerlijkt in de harten van Zijn volk. Bouwen moeten wij op dat fundament van Christus, kostelijke stenen, die de beproeving van

het vuur doorstaan zullen, en versierselen van goud en zilver, dat wil zeggen, dat het volk van God naar Christus wordt heengevoerd om in Hem de zaligheid alleen te vinden, opdat het de tempel Gods zijn zal, waar God Zijn gunst en genade, Zijn goedertierenheid en barmhartigheid aan Zijn volk verhoge. Zo was het toch onder Israël; daar in dat heiligdom woonde de Heere in het verborgene achter het binnenste voorhangsel. Maar vandaar uit straalden Zijn gunst en goedertierenheid aan Zijn volk, omdat daar was de verzoening van de zonde en de reinigmaking van de ongerechtigheid; daar waren de koperen zee en het brandofferaltaar. Wees dit niet op de enige offerande van Christus, op de verzoening, welke door Zijn bloed wordt aangebracht, en op de reiniging des harten, op dat bloed, dat reinigt van alle zonden, opdat zondaren met God verzoend zullen worden?

Dat bouwen van kostelijke stenen, goud en zilver, is het niet een werk, dat Gods medearbeiders doen, opdat die tempel voltrokken worde en degenen, die door Gods Geest bearbeid zijn niet gebouwd worden in de bewegingen van hun gevoel en grote christenen worden, maar dat zij gevoerd zullen worden naar dat Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt? Wil dat niet zeggen: breng een ontdekkende prediking, een woord, dat niet is naar de mens, maar het Woord des Heeren Heeren, dat een tweesnijdend scherp zwaard is en dat al het onze afsnijdt, opdat wij de vertroosting uit Christus zullen hebben en de rijkdom van Zijn genade aan het hart van een arm zondaar worde ontdekt? Wil Paulus niet zeggen: laten wij bouwen op dat enige fundament, dat Christus de grondslag van onze ziel worden zal en dat wij in Hem door het geloof vinden zullen onze behoudenis en onze zaligheid, om in de vereniging met Christus te hebben de rust voor onze zielen?

Want hier wordt de rust geschonken, staat er in Psalm 68, hier is de rust voor het volk van God. O mijn hoorders, het geldt voor de ganse kerk, voor de levengemaakte zielen, zij worden op Christus gebouwd.

Maar het geldt ook, dat het in de oefeningen des geloofs gekend moet worden en wij de vrucht er van in onze ziel moeten hebben om tot de wezenlijke omhelzingen van Christus te komen, opdat wij in Gods gemeenschap ons leven zullen vinden. Daarom zegt Paulus dan ook: 'Bouwt op dat fundament kostelijke stenen, laat het een tempel worden op dat fundament, laat het een volk worden, dat niets overhoudt dan Christus en Die gekruisigd, dat zij in Hem alleen vinden al wat nodig is om in Gods gemeenschap te staan, want God woont in die tempel. Weet gij niet, dat u Gods tempel zijt en de Geest Gods in ulieden woont?'

Dat is onze derde hoofdgedachte.

3. De heerlijkheid van dat gebouw

Waarom was die tempel zo heerlijk? Omdat God er Zijn woning maakte. Want toen Israël door de woestijn trok, had het de tabernakel, en die ging van de ene plaats tot de andere. Eenmaal in Kanaän gekomen, wilde David een tempel bouwen, doch de Heere zeide: "De zoon, die uit uw lendenen voortkomen zal, zal die tempel bouwen." God had Zijn blijvende plaats onder dat volk. Dit is de berg, die de Heere begeerd heeft; daar zal Hij wonen tot in eeuwigheid. Waar ziet dit op, dat Gods Geest in u woont? Dat God blijven zou bij Zijn volk.

De Heilige Geest werd uitgestort op de Pinksterdag om bij Zijn volk te blijven. Die Trooster zal bij u blijven in der eeuwigheid. Hier wordt bedoeld dat wonen van God de Heilige Geest, dat blijvend inwonen in de harten van Zijn volk. Christus wandelde tijdelijk op de aarde. Het is een kostelijke tijd geweest voor Zijn jongeren, toen Hij op aarde Zich openbaarde aan hun ziel en Hij hen trok om Hem te volgen en door het geloof in Hem alles te vinden en in Zijn liefde en gemeenschap te delen.

Mijn hoorders, wie zegt het u in woorden, wat Gods volk geniet in de omgang van hun ziel met Christus en in de uitlatingen van Zijn liefde, en in het verklaren van Zijn Borgtochtelijke bediening? Wie zegt het wat ervaren en genoten wordt en hoe kostelijk die tijd is? Alleen: de Heere wandelde drie jaren lang met Zijn discipelen, en toen stierf Hij en werd opgenomen in de hemel; en Hij brengt Zijn volk door die gangen heen en Hij verwaardigt hen lessen te ontvangen tot hun zaligheid en geestelijke blijdschap. Wegen gaat Hij met hen in, waarin Hij in hun hart afbreekt hetgeen gebouwd is en uitrukt hetgeen gezaaid is, en dat ze niets worden in zichzelf en door de dood alleen het leven in Christus zullen vinden.

En nu die grote belofte, *dat Hij door Zijn Geest in hen wonen zal*. Het is of Paulus in verrukking komt als hij dit woord schrijft. Hij ziet die arbeid daar en zegt: "O, wacht u toch om die tempel Gods te schenden, want de Heere Zelf woont daarin Die tempel is Zijn volk, door de Geest toebereid en het heeft gemeenschap met Hem en komt in de ruimte van de bediening van de Heilige Geest."

Welke ruimte is dat? Nu, laat ik in het kort daar iets van zeggen.

Ik heb uw aandacht de vorige maal daarop reeds gevestigd, dat de discipelen door het geloof Christus als de Opstanding en het Leven hebben omhelsd en dat zij met blijdschap weergekeerd zijn van de Olijfberg naar Jeruzalem, verwachtende de belofte des Vaders. Zij waren gerechtvaardigd en zij wachtten nog op iets, de uitstorting van de Heilige Geest, de inwoning Gods in hun hart; het dadelijk gezet worden in Gods gemeenschap.

Willen wij het met andere woorden zeggen: *de aanneming tot kinderen*.

Is dat dan nog wat anders dan de rechtvaardigmaking?

Ja, dat is wat anders. Want de rechtvaardigmaking, dat hebben wij uit Zondag 23 en 24 vernomen, is een rechterlijke daad Gods, een vrijspraak op grond van Christus' gerechtigheid, en geeft een recht tot het eeuwige leven. Maar de aanneming tot kinderen, die hierop gegrond is, is een Vaderlijke daad. Dat God de Vader niet als Rechter vrijsprekt in Christus, maar dat Hij Zijn vrijgesprokenen in Zijn gunst en gemeenschap opneemt en hen door die dadelijke inwoning van Zijn Geest door het geloof leert kennen wat God aan Zijn kerk gedaan heeft, doende hen zeggen: *Abba, Vader*.

Mijn hoorders, waar zijn ze onder Gods kinderen, die niet vreemd zijn van de rechtvaardigmaking hunner zielen in Christus, en die deze aanneming tot kinderen missen, en die vrijheid, waarvan de apostel zegt: "Staat dan in de vrijheid, waarmee Christus u vrijgemaakt heeft?"

En zij lopen in hun gemis om hun heiligmaking in Christus te vinden en door het geloof in Christus te leven en te wandelen, en dat God een verzoend God is in het bloed des Lams en dat Zijn eeuwig Vaderhart zich ontsluit voor Zijn kerk, en zij Vader en Zoon en Heilige Geest als de God van hun zaligheid vinden, daar de Geest Gods in hen woont.

Weet gij het niet, zegt de apostel, wat geschied is op de Pinksterdag, dat God Zelf neerkwam om Persoonlijk te wonen in Zijn volk? In God is alleen het heil en de zaligheid van dat volk, en de kerk zal in Hem eindigen, opdat zij door Hem in de gemeenschap met God gebracht worden, en dat Hij die God wordt, Die zij prijzen zullen, zoals ook de dichter het deed in Psalm 118: 14.

Komt, laat ons het die dichter nazingen:

*Gij zijt mijn God, U zal ik loven,
Verhogen Uwe majesteit!
Mijn God! niets gaat Uw roem te boven;*

*U prijs' ik tot in eeuwigheid!
 Laat ieder 's Heeren goedheid loven.
 Want goed is d' Oppermajesteit;
 Zijn goedheid gaat het al te boven,
 Zijn goedheid duurt in eeuwigheid!*

Toepassing.

Ziet, zo verrijst de tempel Gods op het reeds gelegde fundament. Niemand kan een andere grondslag leggen, niemand kan op een andere grond een zondaar zalig spreken dan op het fundament, dat gelegd is in Christus Jezus. Wat er buiten is, mijn hoorders, dat valt weg als fundament. Zwijgt van uw doop, van uw indrukken, gebeden; want u moet op Christus gebouwd worden. Grijpt maar in het leven van het volk van God en houdt dan eveneens vast wat Paulus zegt: "Uw tranen en gestalten zullen als grond moeten wegvallen, opdat u op het fundament gebouwd wordt: Jezus Christus alleen."

O, hoort het toch, hoort het wat de apostel hier zegt: "Niemand kan een ander fundament leggen dan dat gelegd is." En op dat fundament ziet hij die tempel Gods verrijzen en hij roept het in verwondering uit: "Weet gij niet, dat u Gods tempel zijt en dat de Geest Gods in u woont?"

Daar worden Gods deugden verheerlijkt in het hart van zondaren en daar wordt Gods gemeenschap gekend en gesmaakt. Dus niet alleen de leer, maar ook niet zonder de zuivere leer. Want die zuivere leer is niet zonder betekenis. Waarom hebben onze vaders goed en bloed en leven er voor geofferd?

Omdat het die leer was, waarin God verheerlijkt wordt en waarin hun ziel de zaligheid verkrijgt. En zetten wij onze aandacht op die leer, die de apostelen verkondigden, opdat wij daarop gebouwd mogen worden?

Maar in ons hart moet Christus een plaats krijgen. Van nature liggen wij op een ander fundament. Op een fundament, dat eenmaal bezwijken zal; en wij moeten gebouwd worden op dat fundament Jezus Christus en er moet een Goddelijk wonder aan ons geschieden. Laat ons toch de instellingen des Heeren naarstig betrachten. Neemt uw kinderen er in mee; onderwijst hen en trekt hen met liefde tot de dienst van Gods Woord en getuigenis. Maar: tenzij iemand wederomgeboren wordt, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien.

Onbekeerde toehoorders, dat het woord op uw hart gebonden werd. Het is niet om het even hoe wij met dat Woord leven. *Wij zijn Gods medearbeiders*, zegt de apostel. Wij arbeiden aan het heil van onsterfelijke zielen voor een allesbeslissende eeuwigheid. O, dat Woord! Het komt een keer terug. Ons werk wordt beproefd door vuur in die grote dag. Het zal beproefd worden, en als wij bouwen hooi, hout, stoppelen, het zal verbranden. En als u uzelf bouwt, wordt het ook verbrand. Ge mocht dat Woord van God op uw hart binden en de Heere mocht het bekrachtigen door Zijn Geest, die Bijbel zegenen tot uw zaligheid, opdat, waar toch een ieder de verantwoordelijkheid voor dat Woord draagt, het niet eenmaal tegen ons zal getuigen en ons oordeel verzwaren.

De Heere bouwe Zijn tempel door middel van de medearbeiders Gods. Want niet een dienstknecht bekeert mensen, maar God alleen bekeert Zijn volk. Wij zijn maar medearbeiders, zegt de apostel. Maar wij zijn het met zo veel getrouwheid, dat wij u nodigen tot waarachtige bekering. Toen Paulus in die grote stad kwam, zegende de Heere Zijn Woord. "Ik heb veel volks in deze stad." En het Woord kwam in het hart en toen werd het zo anders.

Dat kan de kleinste in de genade wel getuigen, dat dit Woord zijn kracht doet, dat het

in de ziel vasthecht, dat zij in Gods huis vaak wenende zitten, en het een Magor-Missabib wordt, een schrik van rondom, en daartegenover, dat het Woord geopend wordt en zij die vertroosting en bemoedigingen in hun ziel ontvangen. O, die blijdschap, die zij dan hebben. Dan is één dag in Zijn huis beter dan duizend elders. De kleinste in de genade kan het getuigen, dat hij in die ogenblikken zijn kommer, zijn zorg, zijn ellende, zijn zonde vergat en iets smaken mocht van de liefde Gods.

Alleen maar: hoe moeten wij, met zulk een ziel handelen? Paulus zegt: "Bouwt geen hout, hooi of stoppelen en stro ; bouwt ze op het ene fundament." Zeg niet: dat betekent alles niets; maar zeg wel, dat dit niet de grondslag zijn kan; en als het oprecht is en God houdt Zijn Geest niet terug, dat Hij door middel van Zijn Woord in de zielen werken wil, dan krijgen zij het te verstaan en zij zeggen: het schiet te kort, ik kan God niet ontmoeten.

Zie, dat is nu het tekort bij zo velen, die bekeerd zijn. Daar zit er één, die is veranderd, hier zit er één, die uit de wereld is gekomen, en ginds één, die indrukken heeft gehad; daar weer een Avondmaalganger; en u ziet ze 20 jaar na en zij blijven wie zij waren, en u ziet niets van het werk Gods om te bouwen op Christus Jezus alleen als het enige fundament.

Aan de zijde Gods ligt het eeuwig vast: de Heere kent degenen, die de Zijnen zijn. Maar aan onze kant, o, het zal er zo op aankomen of wij in Christus zijn. Kunnen wij nu altijd zo maar doorgaan met onze beschouwingen en met onze verandering, om zonder Christus zalig te kunnen worden, en menen naar de hemel te kunnen gaan? Overlegt het eens bij uzelf. Moeten wij u dan de hand opleggen en zeggen: Het komt met u wel terecht? Of moeten wij elkaar op Christus wijzen? Want er is zo veel, dat de beproeving niet zal kunnen doorstaan; en dat is alles, wat buiten Christus is. Daarom, bij de oprechten vindt u meer en meer de noodzakelijkheid om in Christus geborgen te worden. Ik tracht in eenvoudigheid de standen van het genadeleven aan te geven.

En dan is het niet om de kleinen te slaan, maar om hen naar Christus uit te drijven. Er moet een gemis in hun hart komen en een ledigheid, en dan wordt Hij dierbaar en noodzakelijk. En dan, o die omgangen met Christus. Het was zulk een blijde tijd voor de discipelen, die omgangen met die gezegende Immanuël. Maar dat alles de dood in! Kostelijke stenen, goud en zilver! Laat Christus alleen maar overblijven. Het moet in de diepte met het volk van God, het moet komen in het onmogelijke van het zalig worden en door de dood het leven verkrijgen.

Met de discipelen ging het de dood in en met Christus ging het de dood in, maar Hij verrees en Hij is opgewekt uit de doden en zij met Hem. Zijn gemeente wordt op Hem als het enige fundament gebouwd; en dat wordt onderwerpeijk geleerd. Zij zijn met Hem ook gezet in de hemel.

Maar nu aan onze kant: dat moet doorleefd. En dat wordt doorleefd in de rechtvaardigmaking en dat afgesneden worden van alle gronden; en zo worden zij gebouwd op dat fundament. Er staat daar in de vierschaar Gods een zondaar, die de hel inwacht en die niets heeft om op te bouwen.

En o, dan die vrijspreek! Zulk één wordt op het fundament Christus gezet, bekleed met de gerechtigheid van Christus, verenigd met Zijn Persoon, een geestelijke en personele vereniging, want die de Heere aanhangt, is één geest met Hem. En dan spreekt God de Vader die zondaar vrij. Niets, niets in ons, maar enkel en alleen Jezus Christus de Gekruisigde. Hier een verloren zondaar met God verzoend, dat is de rechtvaardigmaking. Maar nu zegt Paulus hier iets anders na: "Weet u niet, dat u Gods tempel zijt en dat de Geest Gods in u woont?"

Nietwaar, zo goed als de Heere Jezus geboren is in Bethlehems stal, zo is het een heilsfeit, dat de Geest neergekomen is op de Pinksterdag en als de derde Persoon in

het Goddelijk Wezen woningen gemaakt heeft in Zijn kerk. Dat Pinksterfeest is de vereniging van God met Zijn volk, uit kracht daarvan, dat Christus verheerlijkt is in de hemel. Laat ons er op letten, volk van God, om in die vrijheid gebracht te worden van de vereniging met God, om te zeggen: *Abba, Vader*.

Er is een volk, dat daar iets van geleerd heeft, dat uit Adams bondsbreuk in Christus is verheerlijkt en in Gods gemeenschap gebracht is. Dat is nu dat grote werk en dat geldt voor de ganse levendgemaakte kerk. Die worden toebereid door de Geest tot de eeuwige heerlijkheid. De Heere verheerlijkt Zich door de kracht van Zijn genade, om ons te leren een stervend leven te leven. Het tarwegraan sterft in de aarde en brengt zo alleen vrucht voort. Opdat zo onze blijdschap zij in God, om in onze verdrukking een verheuging in God te mogen hebben in ons hart en een sterkte in de Heere, hoe diep de wegen ook gaan. Hij is de God van onze behoudenis. Straks worden wij gekroond met de kroon, die Hij al Zijn getrouwe dienaren en al Zijn getrouwe volk geven zal. Zo mochten wij onze wandel met Hem hebben en daartoe geve Hij ons de gemeente te bouwen op het vaste fundament. Dan zal dat kostelijke gebouw straks de vuurproef doorstaan en de Heere in Zijn volk verheerlijkt worden, en het zal Hem in alle volmaaktheid prijzen dag en nacht, tot in alle eeuwigheid. Amen.

23. De zekere staat van Gods uitverkorenen

Predicatie over 2 Korinthe 1: 22

Psalm 34: 9

Lezen: 2 Korinthe 1

Psalm 68: 5 en 10

Psalm 103: 7

Psalm 138: 3

De apostel Paulus betuigt in het eerste hoofdstuk van de Efezenbrief met grote nadruk, dat de gelovigen al hun heil in Christus hebben. Zij zijn in Hem gezegend met alle geestelijke zegening; zij zijn in Hem uitverkoren, voor de grondlegging der wereld en tevoren verordeneerd tot aanneming tot kinderen door Jezus Christus in Zichzelf; zij zijn begenadigd in de Geliefde en hebben in Hem de verlossing door Zijn bloed. Zo gaat de apostel voort in geheel het genoemde kapittel. Wat de gelovigen hebben, dat hebben zij in Christus en hebben zij ontvangen in de gemeenschap met Hem door het geloof. Hierin ligt de onwrikbare zekerheid van hun zaligheid, zowel als de diepe afhankelijkheid huns levens. Indien toch de zaligheid vast ware in iets van de mens of zelfs in de genade, die ontvangen is, zou deze ras worden doorgebracht. Adam bleef in de staat der rechtheid niet staan en hoe zou een mens, wie na zijn begenadiging in al zijn zielsvermogen de zonde aankleeft, staande blijven in de zware strijd tegen een driehoofdige vijand, zo de zaligheid vast ware in hemzelf.

Maar hierom zullen de poorten dor hel de gemeente des levenden Gods niet overweldigen, omdat de zaligheid vast is in Christus. Hun gerechtigheid hebben de ware gelovigen niet in zichzelf, noch in hun bekering, noch in hun ontvangen genade des geloofs, maar in Christus. Alzo is Hij hun gegeven tot heiligmaking en wijsheid en verlossing. En het geloof doet dan ook in Christus alleen al de heilsweldaden zien, maar ook omhelzen. Het is de rust des geloofs om in Christus te rusten en door Hem in God. Hij is de Levensbron van de Zijnen; niet alleen het leven meedeelt, doch het ook onderhoudt. *Zonder Mij, zo spreekt Hij Zelf, kunt gij niets doen.* De volheid der genade in Christus is ook de prediking van de ledigheid in onszelf. Beide hangen onafscheidelijk samen; en niemand kan ooit van de volheid van Christus iets leren verstaan, die niet aan eigen ledigheid ontdekt is. Er is geen leven in Christus zonder sterven aan onszelf.

Dit sterven nu is bang. De ervaring van Gods volk leert ook in dezen, dat al wat iemand heeft, hij geven zal voor zijn leven. Maar de Heere laat Zijn volk in dat sterven niet zonder troost. Hij Zelf riep het hun toe: "Die zijn leven verliezen zal, zal hetzelfde vinden." Dat leven is in Hem, Die Zijn strijdende kerk op aarde betuigt: "Vrees niet; Ik ben de Eerste en de Laatste, en Die leef en Ik ben dood geweest; en zie, Ik ben levend in alle eeuwigheid, Amen." De overwinning; het behoud; het leven van Gods volk is gewis. De staat der uitverkorenen is vast en zeker. Welnu van die zekere staat van Gods volk wens ik thans een weinig te handelen, uit het woord des apostels, ons beschreven in 2 Korinthe 1: 22:

"Die ons ook heeft verzegeld, en het Onderpand des Geestes in onze harten gegeven."

2 Korinthe 1: 22.

Dit woord spreekt van:

De zekere staat van Gods uitverkorenen. Die staat is zeker, want:

1. De uitverkorenen zijn verzegeld.
2. Zij hebben een onderpand ontvangen.

1. De uitverkorenen zijn verzegeld

De apostel roemt in onze tekst het werk Gods. De Heere komt de lof en de eer toe vanwege de standvastigheid trots alle strijd en van Gods knechten in hun bediening en van het volk Gods in hun genadestaat.

Aanleiding tot de betuiging van standvastigheid in de dienst van het Evangelie was Paulus gegeven door de vijanden, die hem van wispelturigheid en onbetrouwbaarheid beschuldigden. Hoe zij aan zulk een beschuldiging kwamen? Wel, Paulus was voornemens geweest door Korinthe naar Macedonië te gaan en wederom van Macedonië tot Korinthe te komen "en van ulieden naar Judea geleid worden." Dat voornemen heeft de apostel echter niet kunnen volvoeren. Zonder nu te onderzoeken of bijzondere oorzaken tot verandering genoopt hebben, grepen de vijanden van het vrije Evangelie, door Paulus gepredikt, de reisverandering des apostels, aan om hem aan de kaak te stellen als onbetrouwbaar. Zij richtten op hem een helse pijl. Immers, zij zochten de bedienden van het Evangelie te treffen. Was Paulus lichtvaardig in zijn reisbepaling, zo was hij, het ook in de prediking Om die prediking ging het bij, deze vijanden. O, laat ons nimmer uit het oog verliezen, dat zij, die Gods getrouwe knechten veroordelen, dikwijls om zeer gezochte en zelfs onware bijkomstigheden, het op hun bediening hebben gemunt. Zij kunnen het Woord Gods niet verdragen.

Paulus snoert echter de lasteraar de mond, vragend in vers 17: "Als ik dit (n.l. over Korinthe naar Macedonië te reizen) voorgenomen heb, heb ik ook lichtvaardigheid gebruikt? Of neem ik naar het vlees voor, hetgeen ik voorneem, opdat bij mij zoude wezen ja, ja en nee, nee?"

Hij bepaalde zijn weg zelf niet en beheerste niet de omstandigheden van zijn leven. Veeleer dan het oor aan de lasterende vijand te verlenen, betaamde het der gemeente het lijden van Paulus te gedenken. Dat lijden was zwaar. "Ja wij hadden", zo schrijft de apostel, "al zelve in onszelve het vonnis des doods." En dat lijden en doodsgevaar diende mede om de bediening van het Evangelie heerlijk te maken en tot rijker vertroosting van het volk Gods. Nee, de apostel vraagt niet beklaagd te worden, maar wel gedacht te worden in het gebed, opdat ook God de roem zij voor de overwinning van Gods knechten op al hun vijanden als zij onbezweken staan blijven in de prediking van Christus. Die gisteren en heden Dezelfde is en in der eeuwigheid. De prediking van Hem is niet ja en nee. Zomin Paulus wispelturig is en onbetrouwbaar in hetgeen hij aangaande zijn reis voorgenomen heeft, zomin zijn hij en zijn mededienaren veranderlijk in de prediking En gelijk des Heeren knechten standvastig bevonden zijn in de bediening des Woords, zo zal des Heeren volk niet bezwijken in de strijd, die het te kampen heeft. "Want zoveel beloften Gods als er zijn, die zijn in Hem ja en zijn in Hem amen, Gode tot heerlijkheid door ons." De beloften Gods zullen niet falen. De Heere is de Getrouwe en onveranderlijke, en daarom zijn de kinderen Jacobs niet verteerd. God heeft hen bevestigd in Christus, en gezalfd en hen verzegeld en het Onderpand des Geestes in hun harten gegeven. Meermalen wordt in Gods Woord van de verzegeling gesproken. Soms geldt deze als erkenning en bevestiging van hetgeen verzegeld wordt. Koningen verzegelden hun bevelen, gelijk Ahasveros met zijn ring het bevel verzegelen deed om alle Joden uit te roeien, ook de wet dat de Joden zich verdedigen zouden tegen hun aanvallers. Ook lezen wij van het boek van Gods eeuwige Raad, dat verzegeld was met zeven zegelen. Ter bewaring werden de fonteynen verzegeld; op welke gewoonte gezien wordt in Hooglied 4: 12, in

welke plaats de kerk Gods genoemd wordt een verzegelde fontein. Ook werd het graf van de Heere Jezus verzegeld, om het te bewaren, en verzegelden de vorsten en de Levieten en de priesters het verbond, (Nehémia 9: 38).

In geestelijke zin wordt van de verzegeling in onze tekst gesproken. Zij wordt daar beschreven als het werk Gods. Hij heeft Zijn volk verzegeld. Die verzegeling is het werk des Vaders in Christus door de Heilige Geest.

In Johannes 6: 27 spreekt de Heere Jezus *dat Hij van de Vader verzegeld is*. Deze verzegeling is het klare, onweersprekelijke getuigenis des Vaders van Hem, dat Hij de beloofde Messias, de Zoon van God is. Dit heeft de Vader verzegeld, toen Hij van de hemel geroepen heeft, en bij de Doop en op de berg der verheerlijking: "Deze is Mijn Zoon, Mijn Geliefde, in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb", (Matth. 3: 17, en 17: 5). Zo heeft de Vader Zijn Zoon verheerlijkt en het geloof Zijns volks willen sterken.

O, hoe schrikkelijk is de miskennis van de enige Zaligmaker als de Zoon van God. Staat er niet geschreven, dat de toom Gods op hen blijft, die in de Zoon niet geloven?

In onze tekst wordt van de verzekering van het volk Gods gesproken. De Heere heeft dat volk als Zijn eigendom erkend en onder Zijn bewaring genomen. Daarom is hun staat eeuwig vast en hun zaligheid zeker. Gods volk is dikwijls aan veel twijfelingen onderworpen over zijn staat voor de eeuwigheid. Het kan langdurig bezet zijn met de vreze, dat het werk dat in hen is, niet oprecht is en daarom vrezen, dat het einde nog bedrog zijn zal. Ook is de kracht der zonde in hen dikwerf groot, zó zelfs dat zij de afval vrezen, en dat zij met Demas de tegenwoordige wereld weder zullen liefkrijgen. Hun gemis van Christus in de toe-eigening des geloofs, doet hen lange tijden menigmaal vrezen, dat zij in hun einde te licht bevonden zullen worden, terwijl voorts de aanvallen des satans en de vijandschap der wereld hun in vele vrezen doen verkeren. En nu behaagt het de Heere tot troost van Zijn oprechte volk, in Zijn Woord te betuigen, dat de Zijnen niet te vrezen hebben, want dat hun staat onwrikbaar vast is, omdat Hij Zelf hen verzegeld heeft. O, dat des Heeren bestreden volk het moge opmerken en door het geloof omhelzen. Het steke het hoofd omhoog want het zal de eerkroon dragen ten spijt van alle vijanden.

In welk opzicht nu is des Heeren volk door God verzekerd? Ik noem slechts een viertal zaken, waaruit duidelijk moge blijken, hoe zeker de staat der gelukzaligheid is van degenen, die des Heeren zijn.

Ten eerste is des Heeren volk verzegeld in de uitverkiezing des Vaders. Van de uitverkiezing wordt als van een zegel gesproken in 2 Timotheüs 2: 19: "Evenwel het vaste fundament Gods staat, hebbende deze zegel: De Heere kent degenen, die Zijne zijn." En gedurig betuigt Gods Woord ons, dat de raad des Heeren bestaan zal en God al. Zijn welbehagen doet. De diepe wortel van de onveranderlijkheid der zaligheid van Gods volk ligt daarin, dat de eeuwige gelukzaligheid spruit uit het soeverein welbehagen Gods. Gods volk wordt zalig, omdat God het wil, niet omdat het zelf wil. Nooit zou het naar God gevraagd of gezocht hebben, zo de Heere naar hen niet had omgezien. Het is des Vaders welbehagen, zegt Christus, ulieden het Koninkrijk te geven. Al wat van het schepsel is valt hier geheel en al buiten. De predestinatie is niet om voorgezien geloof of goede werken, maar uit loutere soeveriniteit. De Heere heeft de verheerlijking Zijner deugden, naar Zijn vrijmachtige wil, alzo bepaald, dat beide Zijn rechtvaardigheid en barmhartigheid in Zijn schepselen zouden uitblinken Daartoe besloot Hij de schepping; daartoe besloot Hij de val des mensen, door deze moedwillig bedreven; en daartoe bepaalde Hij, in wie Hij Zich verheerlijken zou, hen door de diepte van de val brengend tot de eeuwige volmaakte heerlijkheid. Het volk is

tot de zaligheid door God bestemd van eeuwigheid. Het ligt onder het zegel der verkiezing.

O, troostvolle leer van Gods getuigenis, waarin des Heeren soevereiniteit volmaakt uitblinkt en waarin Gods kinderen met aanbidding zich verliezen, zeggend met Paulus: "O, diepte des rijkdoms, beide der wijsheid en der kennis Gods! Hoe ondoorzoekelijk zijn Zijn oordelen en onnaspeurlijk Zijn wegen!" Hoezeer heeft de Heere Jezus Zijn volk met de verzegeling Zijner verkiezing willen sterken en verblijden, toen Hij Zijn discipelen opwekte: "Verblijdt u veelmeer, dat uw namen geschreven zijn in de hemelen." Ja volk van God, verblijdt u daarover. Laat iets van de verheuging van Christus in u zijn, van Wie in Lucas geschreven staat: "Te dier ure verheugde Zich Jezus in de Geest en zeide: Ik dank U, Vader! Heere des hemels en der aarde! dat Gij deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen hebt, en hebt dezelve de kinderkens geopenbaard; ja Vader, want alzo is geweest het welbehagen voor u."

Hier dankt Christus in die ure, waarin Hij Zijn jongeren sterkt met hun verordining ten leven, Zijn Vader beide over de verkiezing. en verwerping. O, volk van God, laat een weinig van die verzegeling van Christus in onze harten zijn. Hoe zouden wij verwerpen alle grond die wij zo menigmaal nog in ons zelf zoeken en uitroepen met de dichter:

*Het is door U, door U alleen,
Om 't eeuwig welbehagen.*

In dat welbehagen zijn Gods kinderen verzegeld. Die ons verzegeld heeft is God.

In de tweede plaats is deze verzegeling geschied in de verbondssluiting van eeuwigheid. In deze verbondssluiting is de weg bepaald waarin het welbehagen des Heeren gelukkig zal voortgaan. Hier kwamen de uitverkorenen voor als gevallen in wie de barmhartigheid Gods zich verheerlijken zou tot hun behoudenis, doch van wie de rechtvaardigheid volkomen voldoening eiste, die zij niet geven konden. En toen hebben in het verbond der genade en verlossing de goedertierenheid en waarheid elkaar ontmoet; en de gerechtigheid en de vrede elkaar gekust. In het verbond trad Christus op voor de uitverkorenen. Zij zijn in Hem verkoren. Hij is uit kracht van verkiezing het Hoofd Zijner gemeente, gelijk Adam uit kracht van schepping was het hoofd van geheel het menselijk geslacht. Doch ook, zo Adam in het verbond allen vertegenwoordigde die in hem waren, zo is Christus het representerend Verbondshoofd Zijner uitverkorenen, die in Hem zijn. Voor hen is Hij bij Zijn Vader Borg geworden voor de uitverkorenen, toen in Gods eeuwige raad de geschonden gerechtigheid van het Goddelijk Wezen, door de Vader gehandhaafd werd. Die uitverkorenen zijn in Christus, hun Hoofd, in het verbond der genade met God Drienig gebracht, in dat verbond, dat vast is en onverbrekkelijk. "Want bergen zullen wijken en heuvelen wankelen; maar Mijn goedertierenheid zal van u niet wijken en het verbond Mijns vredes zal niet wankelen, zegt de Heere, uw Ontfermer." En waarom wankelt dit verbond niet?

Omdat Christus al de eisen en voorwaarden van dit verbond voldaan heeft, tot de allergeeringste toe. O, indien ook maar een voorwaarde door Gods volk moest worden vervuld, voorwaar het verbond kon niet bestaan. Het zou ook geen Genadeverbond meer zijn. Zodra enig werk van de mens zou worden ingevoegd, ware de genade geen genade meer. Maar in dit verbond heeft Christus, de Tweede of Laatste Adam, alle voorwaarden vervuld, waartoe Hij Zich verbonden heeft in de stilte der eeuwigheid, toen het Lam geslacht is in de besluiten Gods.

In dit verbond nu zijn Gods kinderen verzegeld. Zij zijn verzegeld tot hun eeuwige

zaligheid. Laat de hel vrij woeden; al maakten zich al de duivelen tegen een der uitverkorenen op, zij zouden niet vermogen ook maar een ogenblik de fundamente der zaligheid te doen wankelen. In het hart van Gods kinderen kan het dikwerf stormen; vele beroeringen schokken Gods lievelingen in dit leven; maar voor een geloofsblik in de verzegeling des verbonds moeten alle vijanden veldvluchtig wijken. In het verbond is de voldoening verzegeld en op grond daarvan de verzoening met God. In het verbond is de rechtvaardigmaking en de heiligmaking verzegeld; beide zijn weldaden uit het verbond der genade, met de uitverkorenen in hun Hoofd Christus opgericht. In het verbond is de eeuwige verlossing verzekerd van satan en wereld en zonde, zodat eens de onverderfelijke en onbevlekkelijke en onverwelkelijke kroon in de hemelen bewaard wordt voor hen, die Christus van de Vader gegeven zijn.

Zou dan Gods volk niet gesterkt worden door de verzegeling met welke hun eeuwige behoudenis verzegeld is - het verbond der genade? Dit deed David zeggen in Psalm 89: "Ik zal de goedertierenheden des Heeren eeuwiglijk zingen; Ik zal Uw waarheid met mijn mond bekend maken, van geslacht tot geslacht, want ik heb gezegd: Uw goedertierenheid zal eeuwiglijk gebouwd worden; in de hemelen zelve hebt U Uwe waarheid bevestigd, zeggende: Ik heb een verbond gemaakt met Mijn Uitverkorene." En hoewel hier op aarde de Heere verbolgen geworden is tegen Zijn gezalfde, en het verbond Zijns knechts had te niet gedaan, n.l. wat betreft de dadelijke genieting van de weldaden des verbonds, toch heeft God eens gezworen bij Zijn heiligheid, dat Hij aan David niet liegt en dat zijn zaad in der eeuwigheid zijn zal. O, volk van God, uw hart worde niet ontroerd. De Heere heeft u een eeuwig verbond gesteld, dat in alles wel verordineerd is. In dat verbond heeft u God verzegeld.

Ten derde de verzegeling der uitverkorenen had plaats in de vernedering en volkomen verheerlijking van Christus, hun hoofd. Hij is van de Vader in deze wereld gezonden en trad in de plaats der Zijnen. Zij waren in Hem begrepen. Zij zijn in Hem begrepen en met Hem opgewekt en verheerlijkt, gelijk Paulus zegt dat zij met Hem gezet zijn in de hemel en wederom op een andere plaats, dat zij reeds verheerlijkt zijn, niettegenstaande Mij nog op aarde toeven. De laatste penning van der uitverkorenen schuld is betaald en hun overwinning is verkregen toen de Leeuw van de stam van Juda overwon. En zo onwrikbaar vast en zeker is de gewrochte verlossing in Christus van dood en hel, dat de apostel Paulus uitroept: "Wie zal beschuldiging Inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het, Die rechtvaardig maakt, Wie is het die verdoemt? Christus is het, die gestorven is, ja wat meer is, Die ook opgewekt is, Die ook ter rechterhand Gods is; Die ook voor ons bidt."

God heeft Zijn volk verzegeld en wie zal hen scheiden van de liefde van Christus? Verdrukking of benauwdheid, of vervolging, of honger, of naaktheid, of gevaar of zwaard? O, dat Gods bestreden en verdrukte volk het oog buiten zichzelf mocht slaan op Hem, in Wie zij de eeuwige overwinning verkregen hebben. Gewis, zij zouden als helden het slijk straten treden en hun ziel zou duizenden van doden ontlopen, verwachtende de stad, die fundamente heeft, welks Kunstenaar en Bouwmeester God is. Want toch zó zeker is de staat der uitverkorenen, dat men Christus uit de hemel zou moeten halen eer één der gegeven Zijns Vaders, voor wie Hij het Verbond sloot en die Hij kocht met Zijn bloed en ten hemel voerde, zo ze konden verhinderd worden de eeuwige zaligheid te verkrijgen. Zij zijn reeds overwinnaars in Hem, in Wie zij verzoend zijn met God.

Eindelijk ten vierde is deze verzegeling een onderwerpelijke in de harten der tot de zaligheid bestemden. Niettegenstaande hun door de Vader de zaligheid van

eeuwigheid is bereid en in het verbond met Christus als het representerend Hoofd is vastgemaakt; niettegenstaande de verzoening en verlossing is aangebracht en in hun Heere en Zaligmaker zij ten hemel gezet zijn, zijn de verkorenen kinderen des toorns van nature. Zij behoeven niet alleen een zekere bewustwording van hetgeen God hun bestemde, maar een overzetting uit de staat des doods in die des levens; van kinderen des toorns moeten zij, gemaakt worden kinderen Gods. Dit nu is Gods werk in hen; het grote werk Zijner genade. Hij roept hen uit de dood tot het leven; vernieuwt en wederbaart hen. Hij Zelf maakt hun de zaligheid deelachtig. In de wil Zijns welbehagens gaat Hij hun voorbij op het vlakke des velds en zegt tot hen: "Leef; ja Ik zeide tot u in uw bloed: Leef!" In die toepassing der zaligheid zijn Gods uitverkorenen geheel lijdelijk. Zomin iemand iets tot zijn natuurlijke geboorte toedoen kan, zomin kan hij iets toebrengen tot zijn wedergeboorte. Doch omdat deze het werk Gods is, zo is zij zeker. Die Christus in Zijn hand genomen heeft, kunnen niet verloren gaan. Niemand zal ze uit de hand Zijns Vaders, maar ook niet uit Zijn hand rukken

Daarenboven wil Hij Zijn volk van de staat der behoudenis in hun hart verzegelen. Want toch al is Gods werk in hen en al zijn zij mitsdien Christus en al Zijn weldaden deelachtig, door het gemis van de verzegelingen des geloofs, verkeren Gods lievelingen dikwijls in grote vreze en bange strijd. Honderden vertwijfelingen zijn in hun hart over hun staat. Zij zijn bekommerd of het werk in hen wel waarheid is; zij vrezen geen deel aan Christus te hebben; de donder der wet verschrikt hen; het recht Gods blijft zijn eis op hen stellen; daarenboven valt de duivel dikwerf met zijn helse verschrikkingen op hen aan; en in hen is geen kracht tegen die grote menigte. Maar de Heere wil Zijn volk in die staat niet laten. Hij verzegelt hen. In elke geloofsoefening is een verzegelende kracht, die alle twijfel uitbant.

En in het bijzonder de Heere verzegelt Zijn volk door de Heilige Geest van hun deel aan Christus en hun inplanting in Hem, zodat zij één plant met Hem worden; de gelijkmaking Zijns doods en wederopstanding. Hun schuld wordt de Zijne; Zijn gerechtigheid de hunne, waarop de Vader hen vrijspreekt van schuld en straf en hun een recht ten eeuwige leven geeft. De Heilige Geest verzegelt dit in hun harten met Zijn Woord hen betuigende dat de snoeren in liefelijke plaatsen gevallen zijn en dat God niet meer op hen toornen noch schelden zal.

O, als Gods kinderen betaamde het naar deze verzegeling des harten te staan en niet te rusten dan alleen in Christus en door Hem in God. Ook is er een gedurige verzekering van Gods gunst in al de strijd, noden en ellenden van het ellendig en arm volk, dat op de Naam des Heeren zal vertrouwen.

Ik kom thans tot de tweede in onze tekst genoemde weldaad, waardoor de staat van Gods uitverkorenen onwrikbaar zeker en vast is, n.l.:

2. Hun Onderpand.

Zij zijn niet alleen door God verzegeld, maar Paulus getuigt voorts: "Die ons ook heeft het onderpand des Geestes in onze harten gegeven."

De heidenen kenden zowel als Israël de gewoonte van pand geven, ter nakoming van een gegeven belofte en bevestiging ener aangegane overeenkomst. Bij, de oude Grieken gold b.v. het handgeld der krijgsknechten als onderpand van hun aanneming tot de dienst des lands; ook werd de trouwring als een onderpand beschouwd van het getrouw nakomen der verplichtingen van de Bruidegom. Uit Juda's geschiedenis is ons bekend dat Thamar van hem zegelring en snoer en staf ten pand eiste.

Pand is door mensen gevraagd en gegeven; door mensen van wie geschreven is dat zij leugenachtig zijn.

Maar in onze tekst wordt gezegd, dat God een onderpand gegeven heeft, Hij, de waarachtige God, Die geen mensenkind is, dat Hij liegen kan; Wiens. Woord Hem nooit berouwen zal. Zijn Woord is eeuwig ja en amen. Zijn beloften zijn ja en amen in Christus. Doch waartoe geeft God dan een onderpand van de zaligheid, die Zijn uitverkorenen bereid is? Dat wil Hij doen om het ongeloof en wantrouwen Zijns volks te beschamen. Ons hart is van nature overheerst door het ongeloof. En in Gods kinderen heeft het gruwelijk ongeloof dikwijls grote kracht. Denk slechts aan de discipelen, die de Heere meermalen bestrafte, vanwege hun ongeloof, en zie in het bijzonder Thomas, die zozeer in de strikken van het ongeloof verward zat, dat hij niet wilde geloven voor hij gezien en getast had.

De Heere weet, wat maaksel wij zijn. Hij kent Zijn volk en komt hen tegemoet, opdat zij het ongeloof in hun hart verwinnen zullen. Hij Die bij niemand te zweren had die meer was dan Hij, zwoer bij Zichzelf. En de getrouwe Jehovah heeft het onderpand des Geestes in het hart Zijns volks gegeven, opdat zij de zaligheid verwachten zullen. Hij betuigt Zijn in zichzelf ellendig en verloren volk de vastheid van Zijn verbond, vaster dan de bergen en heuvelen: "Want bergen zullen wijken en heuvelen wankelen; maar Mijn goedertierenheid zal van u niet wijken en het verbond Mijns vredes zal niet wankelen, zegt de Heere uw Ontfermer."

O, hoe gelukkig is dat volk, dat het Onderpand des Geestes in zijn hart ontvangen heeft. Het is de ondertrouwde bruid des Heeren, naar Zijn eigen Woord: "Ik zal u Mij ondertrouwen in eeuwigheid; ja, Ik zal u Mij ondertrouwen in gerechtigheid en gericht, en in goedertierenheid en barmhartigheden. En Ik zal u Mij ondertrouwen in geloof; en u zult de Heere kennen."

De Heilige Geest is het in de tekst genoemde Onderpand.

De derde Persoon in het volzalig, aanbiddelijk Wezen; eeuwig en waarachtig God met de Vader en de Zoon. God de Heilige Geest Zelf is gegeven. Niet alleen Zijn werkingen, maar Zijn Persoon. Hij is uitgestort op de Pinksterdag. Gelijk de Zoon van God neerkwam in onze menselijke natuur, zo is de Heilige Geest neergekomen op de grote Pinksterdag te Jeruzalem. De Heere Jezus had het Zijn discipelen Zelf betuigd: "Doch Ik zeg u de waarheid: Het is u nut, dat Ik wegga; want indien Ik niet wegga, zo zal de Trooster tot u niet komen; maar indien Ik heenga, zo zal Ik Hem tot u zenden." Hij is gegeven van de Vader op grond van de volkomen volbrenging van het ganse Middelaarswerk van Christus. Eerst moest de kerk in haar Hoofd, n.l. Christus, in de hemel gezet worden; daarna is de Heilige Geest gekomen om in Persoon in Zijn volk te wonen. Kan er groter onderpand gegeven worden?

Meer dan de lichamelijke tegenwoordigheid van Christus is hier. Hij is het Onderpand, aan Wie de toebrenging der verkorenen des Vaders is toebetrouwd. Hij is het Onderpand, Die gelijk Christus in de hemel de Voorspraak der Zijnen is, op aarde het pleidooi Zijner bestreden kerk voert. Komen menigten van zonden; tal van duivels; machten van ongeloof Gods kinderen bestormen en beschuldigen, de Heilige Geest neemt het in de ziel van Zijn volk op en verslaat al die vijanden.

Hij Zelf is het Onderpand van het soeverein welbehagen Gods dat de bron der zaligheid is en dat door de hand van Christus gelukkig voortgaan zal. Hij is het Onderpand van de verzoening door het bloed des verbonds en van de aanneming tot kinderen van hen, die van nature kinderen des toorns zijn; ja Hij is het Onderpand ervan, dat zij erfgenamen Gods zijn en mede-erfgenamen van Christus.

O, geliefden, hoe zeker is de staat van Gods uitverkorenen. Zij zijn verzegeld en zij hebben het Onderpand des Geestes.

Dat Pand hebben zij in hun harten. Ik bid u, let er toch op, dat Paulus niet zegt, dat zij

het Onderpand in hun hoofd of in hun beurs hebben, maar in hun hart. Er zijn vele mensen, die met hun historiële kennis menen ten hemel te zullen gaan; die roemen op hun offervaardigheid, waardoor zij grote werken tot stand brachten; maar die er niet van willen horen, dat de Heilige Geest in de harten der Zijnen gegeven wordt. Arme mensen! Eens zullen zij bedrogen uitkomen en met lege handen staan. Hoe nodig een historiële kennis en hoe prijzenswaardig de offervaardigheid op zichzelf zijn moge, buiten de inwoning van de Heilige Geest in onze harten zijn wij en blijven wij dood; voorwerpen voor de hel.

In ons moet een wonder plaats grijpen, het wonder n.l. van de opwekking uit onze doodsstaat. In onze harten moet de Geest intrek nemen, gelijk Hij doet bij al Zijn volk, in de tijd Zijns welbehagens, als Hij wederbaart en het geloof inplant en uit Adam in Christus overzet, en zo de verloren zondaar Christus en al Diens weldaden deelachtig maakt. Wie van dat hartenwerk vreemdeling is, die is onder de toorn Gods. Het is een persoonlijk Onderpand. De Heilige Geest is niet de kerk in het algemeen geschonken, maar wordt aan elk uitverkorene persoonlijk gegeven.

Dit Onderpand in het hart gegeven doet de harten ontwaken en kennis nemen van de diepe ellendestaat in Adam. Hier worden verloren zondaren geboren; doemwaardige schepselen, die de koorden der veroordeling om de hals doen. Hun Gereformeerde beschouwing ontvalt hun. Zij moeten van de Heilige Geest onderwezen worden ter zaligheid. Zij: zijn blind voor de Middelaar, alsof zij de Naam van Jezus nimmer hoorden noemen. Zij zijn blind voor de verlossing door Christus aangebracht en vrezende onder Sinaï verpletterd te worden. Het wordt een hartenwerk alles te verzaken en tot Christus te vluchten, om in Hem zalig te worden. Het hongeren en dorsten naar de gerechtigheid is het hartenwerk dergenen, die het onderpand des Geestes ontvangen hebben. Daardoor zoeken zij de verzoening met God in het bloed des Lams en worden de beloften Gods in de zielswand huns harten ingeschreven. Door dit Onderpand in hun harten worden zij verzegeld van hun gemeenschap aan Christus en van de vrijspraak des Vaders, die zij in hun harten ontvangen. Door dit onderpand roepen zij: "*Abba, Vader!*"

Hun hart zoekt de heiligmaking, zonder welke niemand God zien kan en die alleen in Christus is en te oefenen door Zijn kracht. En om slechts een zaak nog te noemen, door dit Onderpand des Geestes, dat in het hart gegeven is, worden Gods kinderen bewaard in alle strijd en tegenheden.

*Hoe donker ooit Gods weg moog' wezen,
Hij ziet in gunst op die Hem vrezende.*

Alle dingen zullen medewerken ten goede, degenen die naar Zijn voornemen geroepen zijn. Niets zal hen scheiden van de liefde Gods in Christus Jezus. Ze zijn in de hemel verzekerd in Christus en in hun harten hebben zij het Onderpand des Geestes. O, hoe veilig is de staat van Gods uitverkorenen. De Heere kent degenen die de Zijnen zijn, en zij vallen Hem niet tegen. Want Hij weet wat maaksel zij zijn en dat niet alleen, maar Hij gedenkt ook dat zij stof zijn. Komt zingen wij hiervan uit Psalm 103: 7:

*Geen vader sloeg met groter mededogen
Op teder kroost ooit zijn ontfermend ogen,
Dan Israels HEER op ieder, die Hem vreest;
Hij weet, wat van Zijn maaksel zij te wachten,
Hoe zwak van moed, hoe klein wij zijn van krachten,
En dat wij stof, van jongsaf, zijn geweest.*

Toepassing.

En nu tenslotte, laat ons met dit woord des Heeren tot onszelf inkeren en ons onderzoeken of ook ons deze verzegeling der zaligheid geldt; of ook in onze harten dit onderpand des Geestes gegeven is. Dat onderzoek is nodig. Wij reizen naar de eeuwigheid, en van nature naar het eeuwig verderf. Er is een geslacht opgestaan, dat zelfonderzoek niet nodig acht. In zijn valse rust wenst het niet gestoord te worden. Het slaapt voort, tot het als God het niet verhoedt, de ogen opslaan zal, zijnde in de eeuwige pijn. Ik bid u, laat toch onder ons in erkentenis blijven, dat in onze harten het wonder van Gods genade geschieden moet. Wendt u af van de valse profeten, die vrede, vrede roepen, terwijl een haastig verderf ons dreigt te overkomen. Och, of het Woord des Heeren ons treffen mocht, en de ogen openen opdat een haasten in ons geboren werd om onzes levens wil. Verlaat u niet op een traan en een zucht, door zovelen geschreid en geslaakt, die het onderpand des Geestes nimmer in hun hart ontvangen hebben; maar zoekt Christus, de enige Borg en Zaligmaker, opdat u door Hem met God verzoend worden moogt.

Zo u iets van het Onderpand des Geestes in uw hart mocht leren kennen, u zou een heil deelachtig zijn, waardoor u de wereld met haar vleselijk genot en de valse godsdienst met zijn ijdele waan verachten zou.

En het moge dienen tot de sterke vertroosting van het volk, dat van de bediening des. Geestes niet vreemd bleef, dat de Heere het goede werk dat Hij begonnen heeft, zal voleindigen tot op de dag van Jezus Christus. God heeft hen verzegeld en hun zaligheid is vaster dan de bergen en heuvelen. Christus is hun Pand in de hemel en de Heilige Geest is het Onderpand in hun harten. Wij worden in de kracht Gods bewaard tot de zaligheid, die hun bereid is om geopenbaard te worden in de laatste tijd. Niemand zal ze rukken uit de hand des Vaders. Amen.

24. De geest der aanneming tot kinderen in tegenstelling tot de geest der dienstbaarheid

Predicatie over Romeinen 8: 14- 16

Psalm 22: 2

Lezen: Romeinen 8: 1-17

Psalm 36: 2 en 3

Psalm 103: 7

Psalm 20: 1

Zouden wij, mijn geliefden, niet vrezen bij het zingen van die woorden uit Psalm 36: "Uw oordeel is een grote afgrond?" Wie ooit stond op de hoogte der bergen en reed langs de diepste afgronden, die kan iets van het beeld verstaan, dat de dichter in Psalm 36 gebruikt. Honderden en nog eens honderden meters hoog verheffen zich de bergen; te midden daarvan gaat de bergbewoner rustig zijn pad, maar heel anders wordt het wanneer hij komt daar, waar het schijnt alsof de bergen afgesneden zijn, en diepe afgronden zich voor zijn oog openen, zodat hij met angst en vrezen vervuld wordt. Want wie in die afgrond neervalt vindt geen steunsel voor zijn voet, het is voor hem onherroepelijk verloren.

Het beeld nu gebruikt de dichter en brengt hij over op Gods oordelen. Van die oordelen hebben de profeten getuigd, hebben die dichters gezongen in de Heilige Schrift, die oordelen heeft de Heere gebracht over Zijn volk Israël door de onderscheiden tijden heen, en dat als symbool van dat eeuwig oordeel, dat wij ons onderworpen hebben door onze diepe val in Adam.

"Uw oordeel is een grote afgrond." Een afgrond, waar wij zeker in zullen neerstorten en vanwaar redding niet meer mogelijk is. Een afgrond, waarvan Gods volk overreed wordt, wanneer het oordeel des Heeren, Zijn rechtvaardig oordeel, op hun hart gebonden wordt en Hij hen doet uitroepen: "Dat is voor eeuwig verloren." Doch uit die staat van ellende, uit die afgrond van ons verderf is behoudenis, mogelijk in Hem, Die Zichzelf in die afgrond neerstortte, Die Zich het oordeel en de toorn van God heeft onderworpen, opdat Hij, die voor Zijn volk voor eeuwig wegnemen zou en zondaren zouden worden met God verzoend. Verzoend, zodat de Heere niet meer op hen toornen, noch schelden zal; verzoend, opdat Hij dat eeuwig oordeel zal wegnemen en die afgrond dempen. Nog meer dan dat, opdat Hij Zijn kerk in de gemeenschap en de gunst en de liefde des Vaders zou brengen en opdat zij verkrijgen zullen die aanneming tot kinderen, welke is een eeuwige zaligheid, opdat in hun hart zal worden gewerkt die Geest, Die hen levend maakt, Die hen niet alleen wederbaart, maar Die hen ook tot de vrijheid brengt en de aanneming tot kinderen doet verwerven.

Welnu, van die Geest der aanneming tot kinderen, in tegenstelling tot de Geest der dienstbaarheid, wens ik thans een enkel woord tot u te spreken naar het getuigenis van de apostel Paulus in de Romeinen brief. Romeinen 8: 14- 16:

"Want zovelen als er door de Geest Gods geleid worden, die zijn kinderen Gods. Want gij hebt niet ontvangen de Geest der dienstbaarheid wederom tot vreze; maar gij hebt ontvangen de Geest der aanneming tot kinderen, door Welke wij roepen: Abba, Vader! Dezelve Geest getuigt met onze geest, dat wij kinderen Gods zijn."

Ziet, in dat woord wordt ons gesproken van de Geest der aanneming tot kinderen, in tegenstelling tot de Geest der dienstbaarheid.

1. Die Geest leidt.
2. Die Geest doet roepen.
3. Die Geest getuigt.

Ziedaar de drie zaken, waarvan in onze tekst gesproken wordt.

Ten eerste: Die Geest leidt. "Zo velen als er door de Geest Gods geleid worden, die zijn kinderen Gods."

Ten tweede: Die Geest doet roepen. "Gij hebt ontvangen de Geest der aanneming tot kinderen, door Welke wij roepen: Abba, Vader!"

Ten derde: Die Geest getuigt. "Dezelve Geest getuigt met onze geest, dat wij kinderen Gods zijn."

1. Die Geest leidt

In het hoofdstuk, waaruit onze tekstwoorden genomen zijn, beschrijft de apostel Paulus in hoofdzaak de grote gelukstaat van het volk van God. Reeds in het eerste vers begint hij: "Zo Is er dan nu geen verdoemenis voor degenen, die in Christus Jezus zijn." Wij zijn allen gelijk wat onze staat betreft, maar nu dat grote voorrecht van Gods volk, van degenen, die in Christus Jezus zijn; voor hen is nu geen verdoemenis, want Hij heeft het oordeel voor eeuwig weggenomen. Gaat hun weg hier door strijd en moeite, zij zuchten ook, maar zo geheel anders dan de wereld.

"Wij, die de eerstelingen des Geestes hebben, zuchten in onszelf, verwachtede de aanneming tot kinderen, namelijk de verlossing onzes lichaams", dus dat Christus komen zal op de wolken des hemels. En die verwachting is niet van grond ontbloot, want: "Niets zal ons kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onze Heere."

Niets kan hen immermeer scheiden van de liefde Gods. Zo ligt dan de zaligheid van dat volk vast in Hem, Die dood geweest is en Die leeft, en Hij, is levend tot in alle eeuwigheid. En dat staat daar nu, mijn toehoorders, niet opdat wij zeggen zouden: "Daar heb je het weer, dat is voor Gods volk, en een onbekeerd mens valt daar buiten", maar dat staat er om ons tot jaloersheid te verwekken, om die Iet{ door genade alleen te betrachten: "Zoek eerst het Koninkrijk Gods en zijn gerechtigheid, en al deze dingen, waar wij ons zo over bekommeren, zij zullen u worden toegeworpen." Want wat minden wij toch gelukkig zijn, indien wij in Christus een overplanting verkregen en van dat oordeel des doods voor eeuwig werden ontheven. Dat is het werk van de Heilige Geest, van die Geest der aanneming tot kinderen, van Wie in onze tekst in het bijzonder gesproken wordt en gezegd wordt.

1e. Dat deze Geest het volk van God leidt. Zij worden geleid. Zij komen uit zichzelf niet; zij hebben zelf de roem niet van het heil, dat zij in Christus verkregen; het is niet iets, dat zij boven andoren bezitten zouden uit eigen kracht, maar zij worden door de Geest geleid, opdat zij uit de staat van hun verderf uitkomen en opdat de roem van dat volk zou zijn: "Uit genade en uit genade alleen." Want daarin, zegt de apostel, daarin zal ik roemen. Hij breekt alles, wat van de mens is, ten enenmale af; hoewel hij had, dat hij ook in het vlees betrouwen mocht, indien hij zich met de Joden vergelijken ging. "Indien iemand anders meent te betrouwen in het vlees, ik nog meer." Maar dat alles heeft hij prijs gegeven. Al die roem was uitgesloten. Evenwel roemde de apostel, en met hem al dat volk van God. Zij roemen in de genade, die hen gegeven is en in de bediening des Geestes, opdat de Heere in hen verheerlijkt worde. Die Geest leidt, leidt door Zijn Woord. Wat naar dat Woord niet is, zal geen dageraad hebben. Houdt het altijd vast in de prediking, dat het Woord van God voorop gaat. Daaruit moeten de

ervaring en bevinding, het leven, de lessen en leringen voor het volk van God vloeien; maar is ook praktijk van ons hart, dat Gods kinderen zullen licht ontvangen uit Zijn Woord. Want wat met dat Woord niet overeenkomst is niet uit die Geest, Die in alle waarheid leidt.

2^e De leiding des Geestes is krachtadig. Die werkingen van Gods Geest worden in de Bijbel onderscheiden van Zijn algemene werkingen. Dat zijn algemene gaven van die Geest, die niet ter zaligheid zijn, over de gehele wereld, zelfs onder het blinde heidendom, en in het bijzonder als wij onder de waarheid leven. Daar zijn kloppingen van die Geest aan onze consciëntie; daar zijn indrukken, die wij dragen als vrucht van die Geest, waardoor wij bewaard worden voor veel kwaad en de doorbreking in de zonde en de verzaking van Hem en Zijn dienst en Woord. Als Hij ons onder de indrukken van de waarheid brengt, is dat geen kleine zaak, vooral niet onder het jeugdig en opgroeiend geslacht; maar laat toch dit meer en meer in ons hart zijn.

Al is het, dat het geen kleine zaak is, die algemene werkingen des Geestes zijn niet ter zaligheid, en als zodanig moeten zij als grond geheel en al ontvallen. Waarom dragen die dan geen vrucht?

Mijn geliefden, krachtens onze tegenstand, krachtens onze onwil, krachtens hetgeen wij altijd en altijd maar weer hebben medegebracht uit het Paradijs: "U wilt tot Mij niet komen opdat u het leven hebt in Mijn Naam." En daarbij komt zo veel, dat ons bezetten gaat, vooral onze jeugd. Allerlei theorieën, die van de oude, beproefde waarheid afwijken, die ons verstand gaan beheersen, onze gedachten gaan beheersen en de klem van de waarheid meer en meer van onze consciëntie wegnemen. U moet op uzelf eens letten, jongens en meisjes, wat u leest en wat een invloed dat heeft, schadelijk voor het betrachten van hetgeen tot onze zaligheid dient. En wat blijft er van al die theorieën over? Zij storten als kaartenhuizen ineen.

Ik zal maar eens wat noemen. In mijn jeugd was het alles ontwikkelingstheorie en Darwinisme wat u hoorde, en het is uitgegaan als een nachtpitje. In onze tijd verneemt u weer van een Barth, waar heel de wereld over juicht. Hebt u ooit groter verwachtingen gehoord dan van deze man? Doch van de oude leer en de beproefde waarheid blijft er niets over. Zijn dat geen lessen voor ons? Geen lessen om ons aan dat Woord van God te houden en daarin niet te zien een dodende letter, maar daarin te hebben die vermaken, waardoor ons hart mocht uitgaan om de Heere te leren kennen, hetgeen ter zaligheid onmisbaar nodig is?

Want ziet, onder de krachtadige werkingen van de Heilige Geest, Die Zijn volk leidt, wordt het alles zo anders. Dan wordt zo alles verworpen, wat God van Zijn eer berooft en onze ziel misleidt en op een zandgrond zou neerzetten, die onder onze voeten bezwijken zal onder die krachtadige werkingen van de Heilige Geest komt er een innerlijke verandering, dat dit volk het een keer voor God moet opgeven en het niet meer volhouden kan in de weg, waarin zij geleefd hebben; dat zij voor de Heere buigen in het stof en Hem recht en gerechtigheid toeschrijven, al zou Hij hen voor eeuwig verdoemen; en er komt in hun hart die beslissing om alles te verzaken, wat de dood vruchten draagt, om het leven te zoeken in de gemeenschap Gods.

3e. Mijn geliefden, die leidingen van de Heilige Geest, die zo alles overwinnend en krachtadig zijn, zijn hartinnemend. God wint Zijn volk in. Er wandelt niemand op de weg des levens onder dwang en overheersing tegen zijn eigen wil in; maar die krachtadige werkingen des Geestes, die leidingen naar Zijn Woord, zijn tevens hartinnemend. De Heere heeft een gewillig volk op de dag Zijner heirkraft, in heilige sieradiën. Het wordt zulk een gewillig volk, dat kiest om alles te verzaken en de dienst

van God alleen boven alles te schatten. Denkt bijvoorbeeld aan Ruth. Zij geeft Moab prijs en zegt: "Uw volk is mijn volk en uw God mijn God." Zij kiest het arme volk van Naomi. Iki wordt hun zoveel heil ontsloten in de dienst van God, dat zij menigmaal zeggen: "Dat heb ik nog nooit, nooit geweten. Had ik het toch eerder gezien, wat zou ik toch eerder alles hebben prijsgegeven wat in de wereld is, voor dat heil, dat in de dienst van God gelegen is, en voor het geluk, dat Gods volk is bereid."

Want de Heere opent Zijn Woord en Hij doet het verderf van de zonde, en het einde daarvan, de dood, zien. En het hart gaat uit om te ontvangen van die Geest wat ter zaligheid van node is. Die Geest immers leidt op de weg des levens, waar Hij al Zijn volk op brengt, en dat in de eerste plaats het ontdekkend aan bun schuld, zonde en ongerechtigheid. Hij zal de wereld overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel, en dan roepen zij liet. uit: "Heere, Uw oordeel is een grote afgrond", want dan zien zij het; o, dat oordeel, dat zij onderworpen zijn, dat verloren liggen in zichzelf en dat zij, er nooit, nooit uit kunnen komen. Maar die Geest leidt verlichtende in de waarheid, die openend en tb, weg van zaligheid ontsluitend en de verborgenheden van het verbond in Christus. Die Geest werkt ontledingen in onszelf, opdat wij alles wat buiten de Heere is meer en meer ongenoegzaam achten, en dat Christus ons enig al, ons heil en onze verlossing zal worden. Hij leidt Zijn volk op de weg des levens, hen bevestigende en verzekerende, zodat zij straks gelegd worden op het vaste fundament van die stad, welker Kunstenaar en Bouwmeester God is. Hij bereidt hen toe tot de eeuwige zaligheid. Zij werden geleid naar Gods raad en daarna in heerlijkheid opgenomen. Die wonderbare leiding des Geestes, die boven ons begrip gaat, is altijd zo, dat in al die wegen, waarin Hij leidt, Gods volk achteraan komt en het nooit beseffen, maar wel bewonderen, als de Heere Zijn wonderen voor hun ogen opent. Het is de Geest, Die doet roepen, en daarmee komt ik tot mijn tweede gedachte, *Abba Vader!*

2. Die Geest doet roepen.

God de Vader, is de Vader van onze Heere Jezus Christus, van Hem als de Zoon Gods, als de tweede Persoon in het Goddelijk Wezen, waar Hij van de Vader van eeuwigheid tot eeuwigheid gegenereerd wordt; van Hem als de Middelaar. Want, nietwaar, dat moet u altijd onderscheiden, de Heere Jezus is de eeuwige Zoon Gods, de tweede Persoon in het Goddelijk Wezen. Daar staat Hij niet onder de Vader, maar als God is Hij de Vader gelijk. Hem komt dezelfde eer toe als de Vader.

Maar Hij, is Knecht geworden. Hoe?

Als Middelaar! En nu is Hij, als Middelaar ook wederom van de Vader gegenereerd, in dit opzicht, dat de Vader Hem verkoren heeft tot Middelaar. Hij is de Vader van onze Heere Jezus Christus ook als Middelaar, uit kracht daarvan, dat de Vader Hem verordineerd en bekwaam gemaakt heeft door de Heilige Geest.

Maar in geheel andere zin wordt Hij de Vader van Gods volk genaamd. Er staat in onze tekst geschreven: "Want u hebt niet ontvangen de Geest der dienstbaarheid wederom tot vreze, maar de Geest der aanneming tot kinderen, door Welke wij roepen: Abba, Vader!"

Dat geldt de uitverkorenen. Die worden Gods kinderen genaamd uit kracht van geboorte uit de Heilige Geest. Zij worden wederomgeboren uit een onvergankelijk zaad, namelijk het Woord Gods. En uit kracht van die wedergeboorte zijn zij Gods kinderen. Zij worden Gods kinderen genaamd uit kracht van aanneming, dat God de Vader hen, die verdoemelijk in Adam lagen met alle mensen, in Christus aangenomen heeft; dat aan hen dat eeuwig wonder volvoerd worden zal, dat welbehagen des Vaders in hen, om hen aan te nemen krachtens Zijn soevereine wil, hen, die van nature

waren kinderen des toorns gelijk al de anderen; en ten derde, zij zijn kinderen Gods uit kracht van die Goddelijke aanneming in Christus, dat zij kinderen Gods zullen worden in de oefeningen van het geloof! En daarop ziet nu de apostel hier. Want hij zegt, dat zij roepen: "Abba, Vader!"

Nu moet u één zaak opmerken. Dat is de tegenstelling, die in onze tekstwoorden gemaakt wordt; de grote tegenstelling, die de apostel hier maakt, zeggende: "Maar gij hebt ontvangen de Geest der aanneming tot kinderen. Dat is dezelfde Geest, doch onderscheiden in Zijn werkingen. Laat ik dat nu maar duidelijk maken met dat onderscheid, dat er is tussen de bekering van het Oude en die van het Nieuwe Testament. Hoe was de werking van de Geest onder het Oude Verbond?"

Zo, dat, hoewel de volheid der zaligheid aan Israël is ontsloten, evenwel die rijkdom der genade lag in de bolster van de wet; en uit kracht daarvan was het de Geest der dienstbaarheid tot vreze. De apostel zegt: "Zo lange tijd de erfgenaam een kind is, verschilt hij niets van een dienstknecht. Hij is in dienstbaarheid, hij is in vreze. En zo was de werking van Gods Geest onder het Oude Testament. En daarmee staat in dit verband, dat u in geheel dat Oude Testament niet leest de persoonlijke toe-eigening des geloofs van dat Vaderschap, waar hier van gezegd wordt: "Zij zullen roepen: Abba, Vader!"

Was die Vadersnaam dan onbekend onder het Oude Testament? Nee, zeker niet; leest slechts in de profetieën van Jesaja en Jeremia. Dat volk zegt: "Gij zijt toch onze Vader, want Abraham weet van ons niet en Israël kent ons niet", en de Heere Zelf komt hierop terug en zegt: "Ben Ik dan een Vader, waar is Mijn eer?"

Nietwaar, die Naam was niet onbekend; maar al was nu de betrekking ontsloten en voorgesteld in het verbond, mijn geliefden, het had meer de toepassing op geheel dat volk, dan op de toe-eigening van de particuliere gelovige.

Leest in de Bijbel, overal waar u die Vadersnaam leest, zult u het merken. Dat hield verband met de bediening des Geestes onder het Oude Verbond, onder de bediening van de wet. Want het handschrift der zonde, dat tegen ons was, was nog niet vernietigd; dat handschrift der zonde, dat God zegt: "Ziet, hier is Mijn eis, Ik eis betaling voor de schuld, voldoening voor de ongerechtigheid. Ik eis een offer, dat alleen maar voldoen kan en dat uitroepen zal op Golgótha: Het is volbracht!"

Zo lang dat offer er niet was, bleef de schuld openstaan; dit was het handschrift der zonde, dat tegen ons was, in inzetten bestaande. Want die offeranden, die dagelijks gebracht werden, waren niet genoegzaam, hoeveel duizend varren er ook werden geofferd; de schuld bleef openstaan, want zij konden God niet genoegdoen.

Hier ziet u de bediening van de Geest der dienstbaarheid tot vreze. Maar hoort nu wat de Heere Jezus zegt: "Die Geest zal de wereld overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel."

Er komt een tijd, dat de Heere Zijn volk overreedt van de staat van hun ellende. Dat doet Hij door middel van Zijn Woord, als God er in mee komt en die pijn in het hart geschoten wordt. Die pijn raakt en God de Heilige Geest doet die indringen in het hart van de verloren zondaar en hij gaat heen als een dodelijk verwonde en zegt: "Het is buiten hoop!" Dit wordt hem een dienstbaarheid tot vreze; er komt een vreze voor het oordeel en er komt een vreze in het gemis, en een bekommering of het werk wel waarheid is, of het werk wel het stempel des Geestes draagt.

En mijn hoorders, vele mensen zijn er buitengewoon op gesteld van Gods volk goedkeuring te ontvangen, terwijl het ware volk er wel soms in verblijd kan zijn als er mede getuigenis gegeven wordt van hetgeen in hun hart is, maar als het op de zaak aan komt, dan kan liet hen zo benauwen, dat Gods volk nog iets goeds van hen denkt, en dat het toch alles op bedrog uitlopen zal. En als ze telkens in hun gemis geraken

met alle ontvangen genade, dan leidt die Geest in de dienstbaarheid tot vreze; want Hij zet hen voor het rechtvaardig oordeel Gods en er blijft niets anders dan Jezus Christus en Die gekruisigd. Het is een raadsel voor hun algen hart, dat ze de weldaden, die God hun geschonken heeft, niet ontkennen kunnen, en de genade niet wegwerpen kunnen, en evenwel met dat alles tekort schieten.

Het wordt een dienstbaarheid tot vreze, als dat volk onder de wet geplaatst wordt, ook in oefeningen in heiligmaking, dat het gerechtvaardigde volk in zoveel dienstbaarheid komt, dat de weg tot Gods genadetroon gesloten wordt en de Heere hen iets leert kennen van dat werk van die Geest der dienstbaarheid tot vreze. Vandaar dat de apostel in de Galatenbrief tegen het volk zo scherp wordt en zegt: "Staat dan in de vrijheid, waarmee Christus u vrijgemaakt heeft, en wordt niet wederom met het juk der dienstbaarheid bevangen." Want daar gaat de kerk heen en verloochent Christus, Die alleen het leven is.

Maar nu zegt de Heere: "Zo velen als er door de Geest Gods geleid worden, die zijn kinderen Gods."

Wat gaat God toch Zijn eigen werk bevestigen. Zelf kunnen zij het dikwijls niet geloven, en anderen geloven het soms ook niet van hen en veroordelen hen vaak met hoge woorden. Maar ziet nu hoe God er het stempel op zet: Zij zijn kinderen! Wat zal het die kerk eens meevallen! Als ze er eens iets van hebben in de gelovige oefeningen, dan komen ze uit de banden en benauwing uit. Maar de apostel maakt deze tegenstelling; en nu gaat het niet over de wedergeboorte, want daar heeft al dat volk de aanneming tot kinderen en die Geest ontvangen, maar over de oefeningen van het geloof, over deze tegenstelling van het Oude en het Nieuwe Verbond en die onderscheiden werkingen des Geestes, opdat zij uit de dienstbaarheid zullen geraken en de aanneming tot kinderen verkrijgen in de gelovige gemeenschap met dat Lam, Dat geslacht is van de grondlegging der wereld en het offer heeft gebracht op Golgótha en is ingegaan in de gemeenschap met Zijn Vader. En nu maakt de toerekening van Hem hen vrij voor God. Niet wat ze aannemen, maar wat ze verkrijgen; het is een gegeven Jezus, Die is de verzoening van hun schuld, de verlossing van hun dienstbaarheid aan de wet, en door Hem verkrijgen zij, de aanneming tot kinderen, door die Geest, door Welke zij roepen: "Abba, Vader!"

Dat "Abba" is een Syrisch woord, in het Hebreeuws: Ab, Vader. Er staat dus eigenlijk tweemaal hetzelfde: "Door Welke wij roepen: Vader, Vader!"

En als de apostel dit tweemaal schrijft, is dit niet zonder betekenis. Dan wil hij daarmee de grootheid, de rijkdom, het onuitsprekelijke van het voorrecht van die gelovige omhelzing het volk voorstellen. Door die Geest roepen zij, dat "Abba, Vader!", het is dat ingaan in Gods gemeenschap, dat zich verliezen in Gods liefde, dat gedrukt worden aan Gods Vaderhart, dat zij zeggen: "Vader in Christus Jezus, zondaren met God verzoend en erfgenamen des eeuwigen levens geworden." Hun rijkdom is onuitsprekelijk; en zij zijn mede-erfgenamen van Christus. Dat geldt nu voor die ganze kerk, maar in die toepassing en geloofsomhelzing daarvan, ziet, dan staat er aan de ene kant die Geest der dienstbaarheid tot vreze. Paulus wil nu de kerk uit die dienstbaarheid uithalen, door de rijkdom in Christus voor te stellen, om in Hem alleen het leven te doen vinden, want, en dit is mijn derde hoofdgedachte,

3. die Geest getuigt.

"Die Geest getuigt met onze geest, dat wij kinderen Gods zijn." En dat getuigenis is onfeilbaar. Laat ik het eerst eens statelijk nemen, dat de Heere de zondaar in Zijn gemeenschap opneemt en Zijn genade verheerlijkt. Mijn hoorders, het is niet zo, dat zij vandaag zeggen: "Ik geloof dat ik een kind Gods ben", en morgen: "Ik ben het

kwijt."

Zulke verzekeringen kunnen in het standelijke leven liggen. In het geloof is altijd verzekering en dat sluit twijfel buiten, en dan kan het volk dikwijls zeggen: "Heere, ik zal er niet meer aan twijfelen"; en morgen zijn ze het weer kwijt. Maar als God de Geest der aanneming tot kinderen geeft, in tegenstelling tot die Geest der dienstbaarheid, en zij worden in de gemeenschap met God de Vader gebracht, dan zijn ze het morgen niet kwijt. En nu kan het wel donker worden en er zijn niet altijd evenveel genietingen van de liefde des Vaders, maar o, dat gelovig gebruik maken van Christus, Die hun eigendom is en Voorbidder aan Gods rechterhand: *Lieve Vader!* Die Geest getuigt onfeilbaar met zulke verzekeringen in het hart, dat het daar ligt als in het bewustzijn ingegrift.

In de tweede plaats ziet dat getuigen op de genieting Gods. De Bruidskerk ging uit in de wijken en straten der stad om Jezus te zoeken; zij was Hem kwijt door haar eigen schuld, en dat volk Iran zeggen: "O, dat ik nog eens één blik van de liefde des Vaders in Christus in mijn hart mocht hebben. Ik zou mijn hart nog wel eens uit willen schudden in de volheid van de liefde des Vaders." Want er komen donkere tijden en zoveel van de bekommelingen van de wereld, en dan kan dat volk moe worden en Neggen: "Lieve Vader, toon Uw aangezicht in Christus nog eens. Mijn ziel dorst naar U om in Uw gemeenschap te verkeren." O, hun geest bevestigt het. Zij hebben het getuigenis in Zichzelf. De Geest getuigt, en daaruit vloeit hun getuigenis voort. Het ligt ten eerste in de grondslag en ten tweede in de oefeningen, opdat de kerk niet omdolen zal in de duisternis. Zo vloeit daaruit het leven der afhankelijkheid voort, om nabij God te zijn. De uitgangen des levens van dat volk zijn naar Boven, naar Hem, Die weet wat maaksel wij zijn; en dat niet alleen, maar Die Zijn kerk er ook niet om verwerpt, Die er ook naar handelt; en er ook aan denkt, dat zij stof zijn. En als zodanig zijn Zijn handelingen met Zijn kerk; want, zo zingen wij uit Psalm 103: 7:

*Geen vader sloeg met groter mededogen
Op teder kroost ooit zijn ontfermend' ogen,
Dan Israels Heer' op ieder, die Hem vreest.
Hij weet wat van Zijn maaksel zij te wachten;
Hoe zwak van moed, hoe klein wij zijn van krachten,
En dat wij stof van jongsaf zijn geweest.*

Toepassing.

Nu zal misschien menigeen hier zeggen: "Daar hebt u het, dat is de vrijheid voor Gods volk en dat is het geluk voor Gods kinderen." Velen daarvan zullen van verre staan en zeggen: "Daar kan ik niet bijkomen"; en dan gaan wij naar huis met een besef: "Daar vallen wij nu buiten." Is dat nu alles, wat die preek u te zeggen heeft? Heeft dat Woord van God u alleen te zeggen: "U staat er buiten?"

Ja, dat in de eerste plaats. Laten wij, dat nooit verhelen. Laten wij dat elkaar eerlijk zeggen: "Een mens van nature staat daar buiten." Die weet dat niet, die wil dat ook niet en die zoekt het niet. Die leeft maar voort. Ik neem uzelf tot getuige, en u behoeft naar een ander niet te gaan. U moet zeggen: "Wat is mijn leven!" De indrukken, die er zijn, daar gaat een mens licht overheen.

Ik denk dikwijls aan mijn heel jonge jaren terug, en van dat ik heugenis had af aan heeft God indrukken in mijn hart gelegd van dood en eeuwigheid. Daar kon voor mij niets erger zijn, toen ik een klein kind was, dan dat mijn moeder zei: "Denk er om, dat je eens sterven zult." Want ik had liever een pak slaag gehad. Maar weet u wat het

naliet? Dat ik er overheen ging. Misschien lezen dit kleine kinderen, misschien lezen dit zulke jongens en meisjes, die van de waarheid niet los kunnen komen. En dan altijd maar door en altijd maar datzelfde: Zij worden er zo buiten gezet. Wij moeten bekeerd worden en wij kunnen er niets aan doen. En wat voor troost ligt er nu in en wat blijft er voor mij over? vraagt ge.

Tegenwoordig zegt men: "Je moet de jeugd ook wat geven. Laten wij de waarheid een beetje aanpassen!" Dat kan niet. U kunt Gods Woord niet aanpassen aan de mens. Dan raken wij op een dwaalspoor. Ik kan niemand gaan troosten en zeggen: "Houd moed, je komt er ook wel."

Want de Heere zegt: "Tenzij dat iemand wederomgeboren wordt, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien." En ik kan dat opkomend geslacht, noch jong, noch oud, daarheen gaan trekken en zeggen: "Jullie zijn ook bundelingen en geloof nu maar." Dat is de leuze van vandaag. Gods Woord leert ons, dat wij kinderen des toorns zijn van nature. En dan heb ik een boodschap, hoe hard die klinken mogen, en ik wenste wel, dat God die op uw ziel bond; en die boodschap is deze: "Uw oordeel is een grote afgrond." Ik ben door de bergen heengereden langs de steilste afgronden, met angst en schrik vervuld, dat ik zei: "Hoe kom ik er langs!"

En als een mens door het licht des Geestes gaat zien, dat hij aan de rand van een afgrond staat, en dat elk ogenblik het laatste kan zijn, dat hij voor eeuwig verloren is, o, wat zou hij heilig geschud en verontrust worden en zeggen: "O God, bekeer mij!" Ik wenste wel, dat dit in uw hart wezen mocht.

En in de tweede plaats, wat heb ik te zeggen, jong en oud, vooral tot onze jongens en meisjes? Onze vaderen zeiden: "De meeste mensen worden bekeerd voor hun 25e jaar." Ik kan het niet gaan narekenen, maar ik heb toch een boodschap aan dat jonge geslacht. Dat God Zijn Woord op uw hart moge binden en dat u de waarheid mocht betrachten en zeggen: "Die Gereformeerde loer onderschrijf ik en die heb ik wel begrepen ook." En dat niet als een dode letter en een dorre rechtzinnigheid, maar dat u zeggen zou: "Wat heeft dat voor mij te zeggen?" Dit heeft het te zeggen, dat u, nog in het heden der genade zijt, en dat God langs zulk een weg, als u geleerd is, nog mensen wil redden van het eeuwig verderf. En dat wij nog onder dat Woord mogen loven en nog mogen opkomen naar Gods huis, samen te zijn onder de klanken van het Evangelie, te vernemen waardoor hals Geest werken wil en werken zal, opdat Zijn werk niet teniet gedaan worde en Zijn kerk niet verloren gaan zal.

O, dat werk is zo groot. Wat er van de wereld terecht moet komen, ik weet het niet. Wat er ook van ons land moet worden, ik weet het niet; evenmin welke armoede wij tegemoet gaan en welke beroeringen er zullen komen. Het kan ons bezorgd maken als we op de tekenen zien. Maar Gods Woord moet zijn vrucht dragen. En dat Gods Geest in uw harten gelegd werd. Wat zou gelukkig zijn! En u zijt nog in de mogelijkheid. Neemt het Woord dan met u, die liefdesvermaning. Denkt eens: "Wat is Gods volk gelukkig." En nu kunnen wij elkaar er wel binnen gaan zetten, maar straks komt de dag, dat u sterven zult, en het zal bedrogen uitkomen. Dan beter duizendmaal getwijfeld. Denk eens: Dat is een vreselijk geval geweest met die dwaze mengden. Voor eeuwig buitengesloten!

Hoe leidt dan die Geest Zijn volk? Hij leidt hen als een Geest der dienstbaarheid tot vreze. Aan de Sinaï bad het volk, dat die stem niet meer tot hen zou geschieden. God richtte daar Zijn verbond met Zijn volk op en zij waren verschrikt en het volk raakte onder de dienstbaarheid der wet. Maar nu hebben zij aangevangen met de *Geest der aanneming tot kinderen*. God wederbaart hen, dat zij Zijn kinderen zullen zijn. Dat is geschied van voor de grondlegging der wereld. En hier in de tijd komt God het

daadwerkelijk toe te passen, en hier komt het op de oefeningen des geloofs aan.

En velen zijn er, die zeggen: "Ik Zie de noodzakelijkheid er wel van, en wat zal er nog van mij worden? Want Uw oordeel is een grote afgrond, en ik zie mij straks nog neerstorten in het eeuwige verderf. En wat zou dan mijn lot zijn?"

O volk, dan zou u zeggen: "God doet geen onrecht, want ik heb het mij waardig gemaakt en ik zal God eeuwig moeten missen. Maar ik kan het buiten Hem niet houden."

O, dat vragen naar de Heere, dat zoeken en dat kiezen door die hartveranderende genade en door die krachtdadige werkingen in het hart van die Geest en dat hartinnemende werk. Zegt het, of het zo niet in uw hart ligt. Dat hartinnemende, die uitlatingen van de goedertierenheid en liefde Gods, dat beminnelijke, dat er in Hem is en in Zijn dienst.

En dan aan de ene kant dat geluk, dat zij deelachtig zijn, tegenover alle twijfel en schuddingen, die zij in hun hart hebben, en dat soms de Heere dat verdrietige volk bemoedigt en zegt, dat Hij komen zal op Zijn tijd en dat Hij hun geschrei hoort; maar aan de andere kant, o, ik zou hen willen ontgronden en ontbloten van alles, opdat zij toch maar niet in hun bevinding rusten, maar zeggen zullen: "Daar sta ik; die Geest der dienstbaarheid tot vreze doet mij mijn weg met vreze wandelen."

Maar er is ontkoming in het eeuwige Evangelie, en het wordt hun zulk een wonder, dat zij onder dat Woord mogen verkeren. En dan horen zij: "Dit is een getrouw woord en aller aanneming waardig, dat Jezus Christus in de wereld gekomen is om zondaren zalig te maken", en dan gaat er wat schitteren van Christus in Zijn eeuwige bediening en er wordt ruimte in Hem ontsloten. En dat handschrift der zonde, dat tegen u was, is het niet uitgewist? J

a, voor de ganse kerk, maar dan zeggen zij: "Ook voor mij!", zodat zij uit die vrees en uit die bekommring geraken. Want o, als dat onvoldane recht gaat eisen, kunnen ze het er niet onder uithouden. Dat onvoldane recht gaat wegen op hun hart en zij zeggen: "Ik sta buiten Christus!" Maar die Geest der aanneming tot kinderen mocht ons doen roepen: "*Abba, Vader!*" Met God verzoend en de aanneming tot kinderen verkregen!

Nietwaar, dat beminnen van dat lieve Wezen, Vader, Zoon en Heilige Geest, dat zij roepen: "*Lieve Vader!*" O, dat eeuwig welbehagen des Vaders, o, die grote liefde des Vaders, dat Hij Zijn Zoon gegeven heeft. En zegt het eens, die het geleerd hebben, geeft de Geest daarvan geen getuigenis in ons hart? Onze geest getuigt, dat wij een kind van God zijn, en dat kan er nooit meer uit. En daar gaat ook de strijd niet over en ook de twijfel niet, want die Geest getuigt het met onze geest.

Maar dat wij een weinig meer de vrucht, de kinderlijke vrucht daarvan mochten openbaren in de heilige vrees in ons hart. En dat geldt voor de ganse kerk, om de bemoediging er uit te ontvangen. Wij gaan de wereld uit, maar o, dat geluk van dat volk. Zij zijn erfgenamen Gods en mede-erfgenamen van Christus, en zij zullen in de eeuwige heerlijkheid worden opgenomen.

Nu, dat getuigenis des Geestes mocht overvloedig in ons zijn, en de bemoedigingen mochten in ons leven ons deel worden, opdat wij onder de druk niet bezwijken en in de tegenheden moed grijpen. Want de Heere zal Zijn volk straks opnemen in eeuwige heerlijkheid. Hij, Die leidt, doet roepen en getuigt, geve ons de voortdurende leidingen en besturingen van Hem, en Hij doe ons wandelen op de paden des rechts, naar Zijn eeuwig welbehagen. Amen.

25. Het stervend leven

Predicatie over 2 Korinthe 4: 11

Psalm 25: 8

Lezen: 2 Korinthe 4

Psalm 86: 1 en 4

Psalm 72: 7

Psalm 40: 8

De Heere Jezus tekent in Johannes 12: 24 met een voor allen verstaanbaar beeld, de weg die Hij gaan moest om Zijn uitverkorenen uit alle volken der aarde te kopen en te trekken. In genoemde plaats spreekt Christus van het tarwegraan, dat alleen dan vrucht voortbrengt, als het in de aarde valt en sterft. Zo nu moest de Zoon des mensen sterven om de vrucht te verkrijgen, die Hem belooft was. Als Zijn ziel zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben zo zal Hij, zaad zien. Omdat Hij Zijn ziel uitgestort heeft in de dood, zal Ik Hem een deel geven van velen en Hij zal de machtige als een roof delen. Door de dood heen heeft Hij overwonnen. Hij moest drie dagen en drie nachten zijn in de schoot der aarde, gelijk Jona was in de buik van de vis. Zonder Zijn dood was geen voldoening mogelijk aan het geschonden recht Gods; noch ook overwinning van hem, die het geweld des doods had dat is de duivel.

Maar ook toen Hij in de dood Zich had vernederd, eiste het voldane recht Gods Zijn opwekking en verrees Hij door Zijn eigen kracht, brengende het leven voor al Zijn volk in onsterfelijkheid aan het licht. Het welbehagen des Heeren zal lor Zijn hand gelukkig voortgaan, Die Zijn kerk uit de hemel toeroept: "Ik ben dood geweest en zie, Ik ben levend in alle eeuwigheid. Amen! En Ik heb de sleutels der hel en des doods." De weg van Christus voerde door de dood tot het leven.

Maar in het tarwegraan, dat stervend vrucht voortbrengt, ligt tevens de weg getekend van al Gods volk. Dat volk vormt het lichaam Christi. Het vit stervend leven. Door de doodsjordaan heen zal dat volk ingaan in het hemels Kanaän. Als het Gods raad heeft uitgediend, wordt het naar de ziel van stonde aan opgenomen in heerlijkheid. Geen rooms vagevuur is dat volk van node. In de dood legt het alle zonde en verdrukking af en gaat het ter eeuwige lieflijkheid in. Ja, het tarwegraan, dat in de aarde valt en sterft, wijst op de ontzaglijke opstanding der doden, gelijk Paulus leert in 1 Korinthe 15. Eens zullen de aarde en de zee haar doden geven en de rechtvaardigen zullen opstaan ten eeuwigen leven. Ziel en lichaam zullen weder verenigd worden en beërven het koninkrijk dat hun is weggelegd voor de grondlegging der wereld.

Nog in een ander opzicht echter wordt de weg van Gods kinderen getekend in het door de Heere Jezus gebruikte beeld van het tarwegraan. Reeds in dit leven sterft Gods volk om te leven. liet wordt de dood van Christus gelijkvormig, opdat het Hem kenne in de kracht Zijner opstanding. Het leven van Gods volk is een stervend leven en van dat stervend leven nu wens ik thans een weinig te handelen, zo de apostel Paulus er van spreekt in 2 Korinthe 4: 11:

"Want wij, die leven, worden altijd in de dood overgegeven om Jezus' wil, opdat ook het leven van Jezus in ons sterfelijk vlees zou geopenbaard worden."

Van het stervend leven spreekt Paulus in deze tekst, die onze aandacht vraagt:

1. Voor het grote voorrecht dat erkend;
2. voor de geestelijke stervensweg die getekend;
3. voor het volheerlijke doel dat beschreven wordt.

1. Het grote voorrecht dat Paulus in deze woorden erkent is, dat wij leven.

De geestelijke stervensweg tekent hij in de woorden: "Worden altijd in de dood overgegeven om Jezus wil", terwijl het volheerlijke doel aldus beschreven wordt: "Opdat ook het leven van Jezus in ons sterfelijk vlees zou geopenbaard worden." Zelfs in het natuurlijke is het een grote weldaad dat wij leven. Hoe menig een werd door de dood weggerukt; voor zovelen van iedere leeftijd is het lot beslist in een eeuwig verderf, waar woning is en knersing der tanden. Ook ons deel had rechtvaardig daar kunnen zijn. Maar de lankmoedigheid Gods draagt ons uit, niettegenstaande onze zonden. O, kinderen, jongelingen en jongedochters, zowel als ouderen van dagen, stond u ooit op uw levensweg stil, om de grote weldaad op te merken: Wij leven!" Wij zijn nog in het heden der genade, nog in de welaangename tijd, nog in de dag der zaligheid. Zo de Heilige Geest ons van zonde, gerechtigheid en oordeel overtuigde, gewis, wij zullen met verwondering worden aangedaan, dat wij nog leven.

Menige morgen ontwaakt Gods overtuigde volk met de uitroep: "Ik leef nog!" Omdat het van ganser harte, buigend onder Gods recht bekent de eeuwige dood zich te hebben waardig gemaakt.

Maar wij leven van nature voort in onze weg, blind voor het oordeel des doods, dat wij ons onderwerpen; verhardend ons tegen alle roepstemmen en niet ter harte nemend de lankmoedigheid des Heeren over ons in het uitstellen van het welverdiende oordeel. Zo wij dit ter harte mochten nemen, wij allen, jong en oud, zouden het grote voorrecht erkennen, waarvan Paulus spreekt zeggende: "Wij, die leven."

Echter heeft de apostel met deze woorden niet alleen het oog op het natuurlijke leven. Hij spreekt van een leven dat wij van nature niet kennen, van het geestelijk leven van Gods volk, van wie geldt: "U heeft Hij mede levend gemaakt, daar gij dood waart door de misdaden en de zonden."

Gods Woord zegt van ons allen, dat wij dood zijn van nature. Hetzij wij vroom zijn of goddeloos, onze staat is, ook dan wanneer de Heere ons weerhoudt van het doorbreken in de zonde, een staat des doods. Ook de uitverkorenen zijn kinderen des toorns van nature. Het is de staat der diepe ellende, waarin wij allen zijn en die ons wel zeer ter harte gaan moest, wij zijn dood. De bezoldiging der zonde is de dood. En deze is reeds ingetreden in de staat waarin wij zijn geboren. Wij dragen dan ook de dood alleen vruchten en zijn vol van vijandschap tegen God, ook met onze beste voornemens en goede bedoelingen. Wij zijn dood.

Uit die doodsstaat echter trekt de Heere Zijn uitverkorenen in de tijd Zijns welbehagens. Christus heeft Zich in de dood vernederd, ja in de dood des kruises, dragend de volle toorn van God, en daarmee de dood voor Zijn volk verslonden tot overwinning. Hij heeft het oordeel Gods weggenomen en de Zijnen met God verzoend. Hij eist dit gekochte en van de Vader Hem gegeven volk op en stelt het uit de staat der verdoemenis in de staat des levens. Hij betuigt: "Ik leef en u zult leven."

Wij, die leven, zijn de levendgemaakten in de gemeenschap met Christus. Wie buiten Hem leeft, is dood. Allen die in Adam zijn, zijn dood. Maar in Christus, de laatste Adam, is het leven en de Heilige Geest maakt de uitverkorenen het leven deelachtig, als Hij hen uit de stam Adam afsnijdt en inent in de levensstam Christus. Deze levendmaking is de wedergeboorte; ze is de eerste opstanding en brengt Gods volk in een andere staat.

Elk mens zal een staatsverwisseling moeten kennen tot zijn zaligheid. Er zijn vele

veranderingen, die ons in dezelfde staat doen blijven waarin wij geboren zijn. Ezau's tranen, Orpa's volgen tot de grenzen van Moab toe, Sauls ander hart, Achabs vernedering en zoveel voorbeelden meer bewijzen ons klaar dat elke verandering geen vernieuwing is. Het zaad op steenachtige plaatsen gevallen, moge een wijle welig opschieten, het verdort, want het heeft geen diepte van aarde: Wij moeten diepte van aarde hebben door de inplanting in Christus. Uit de staat des doods worden overgezet in de staat der verzoening.

En van dit grote voorrecht spreekt onze tekst. Een voorrecht zó groot, dat alles wat van de wereld is, er bij in het niet verzinkt. Een voorrecht zó onuitsprekelijk groot, omdat zij, die leven, niet meer sterven kunnen. Hoe vreselijk ook het woeden des vijands is, hoe schrikkelijk ook het ongeloof, dat de ziel dikwerf doet twijfelen en wankelen, zij, die leven, zullen niet omkomen, want het leven van Christus is in hen en dit leven is in alle eeuwigheid. De natuurlijke dood is hun daarenboven verslonden ter overwinning. Menig een van Gods kinderen is met veel vreze des doods bezet, maar ook menig bekommerde ziel is met ruimte en in de kracht van Christus' overwinning de dood tegemoet getreden, ziende dat die dood geworden is een door-gang tot het eeuwige leven. Wij hebben bij de sterfbedden gestaan van hen die het in hun laatste uren uitriepen dat hun Heere en Verlosser tot hun ziel gekomen was en dat ze de dood niet meer vreesden. Ze riepen Gods strijdende volk toe: "Houd moed, Godvruchte schaar, houd moed." De dood is geen straf meer voor het volk van God. Wij, die leven, zullen leven in alle eeuwigheid. Van de Vader verordineerd en door Christus gekocht en door de Heilige Geest toebereid tot de eeuwige gelukzaligheid.

Roemden wij dan niet ten rechte het grote voorrecht dat Paulus in onze tekst erkent? Van de in Christus levenden spreekt de apostel en wel van hen in hun leven op aarde. Niet op de triomferende kerk in de hemel, maar op de strijdende kerk op aarde heeft Paulus het oog als hij zegt: "Wij, die leven." God heeft in Zijn aanbiddelijke wijsheid de weg Zijns volks bepaald, zo dat niet allen, gelijk de moordenaar aan het kruis, enkele uren na hun bekering ten hemel worden opgenomen.

De wandelingen van Gods volk zijn dikwijls vele jaren op aarde in strijd en druk, in voor- en tegenspoed, in licht en donker. Maar ook dat leven is door Christus verworven en niet buiten de betoning van Gods gunst en liefde. In het verbond der genade komen Gods kinderen alle weldaden toe, heide voor ziel en lichaam. Het weinige van de rechtvaardige is beter dan de overvloed der goddelozen. Hierom roemt Paulus de weldaad: "Wij, die leven." Hun Borg en Middelaar verwierf niet alleen overwinning van de dood, maar ook ruimte om te leven op aarde. Van de dagen van Abels moord af roepen alle machten van hel en wereld als uit één mond: "Dat volk moet van de wereld af." Maar ondanks al het helse woeden op Gods lieve volk, niettegenstaande brandstapels en schavotten, leugenleer, verleiding, de Heere heeft Zijn kerk op aarde en de roem van Christus' overwinning klinkt in het woord van de apostel: "Wij, die leven," ze zullen in de wereld blijven tot de laatste zal zijn ingezameld en het einde er is. In de kracht Gods worden ze bewaard tot de zaligheid, die hun bereid is, om geopenbaard te worden in de laatste tijd.

Thans vraagt de geestelijke stervensweg, die ons in de tekst getekend wordt, onze aandacht.

2. "Wij worden altijd in de dood overgegeven om Jezus' wil", zegt de apostel.

Paulus heeft in deze woorden allereerst het oog op de verdrukkingen die hij onderworpen, op de doodsgedevaren waarvan hij voortdurend omringd was. Hij was in alles verdrukt, twijfelmoedig, vervolgd, neergeworpen, of zo hij in het elfde kapittel

schrijft: "In slagen uitnemender, in gevangenissen overvloediger, in doodsgevaar menigmaal, van de Joden heb ik veertig slagen min één vijfmaal ontvangen, driemaal ben ik met roeden gezeseld, eens ben ik gestenigd, driemaal heb ik schipbreuk geleden, een ganse nacht en dag heb ik in de diepte doorgebracht, in het reizen menigmaal in gevaren van rivieren, in gevaren van moordenaren, in gevaren van mijn geslacht, in gevaren van de heidenen, in gevaren in de stad, in gevaren in de woestijn, in gevaren op zee, in gevaren onder de valse broeders, in arbeid en moeite, in waken menigmaal, in honger en dorst, in vasten menigmaal, in koude en naaktheid."

De dood achtervolgde de apostel overal waar hij was. En dit schrijft hij, niet uit bedruktheid, niet om medelijden bij de Corinthiërs op te wekken. Integendeel. In zijn verdrukking was hij niet benauwd; hoewel in twijfel, over zijn leven, niet mismoedig; in zijn vervolging niet verlaten; neergeworpen, doch niet verdorven; altijd de doding des Heeren Jezus in het lichaam omdragende, doch in vertroosting dat die doding geschiedde, opdat ook het leven van Jezus in ons lichaam zoude geopenbaard worden. Roemen wil Paulus in de verdrukking. Zijn overgegeven worden in de dood om Jezus' wil, schrijft hij de gemeente tot troost, opdat ze het lijden licht achten mogen en in de loop niet vertragen.

Zijn hart gaat uit tot des Heeren erfdeel in het machtige Korinthe, dat in die dagen zeshonderdduizend inwoners telde. In deze stad heeft Paulus, als een eenvoudig tentenmaker, niet met woorden van menselijke wijsheid, maar in betoning van kracht het Evangelie verkondigd en de gemeente gesticht. De Heere had veel volks in die stad, Zijn uitverkoren volk, dat Hij door de dienst van Paulus wilde toebrengen tot de gemeente die zalig wordt. Dat is geschied. De wonderen van Gods genade zijn overvloedig verheerlijkt tot behoudenis van zondaren. Hoon, smaad, vervolging, verleiding, in één woord: het lijden bleef niet uit. Maar dit lijden was een overgegeven worden in de dood om Jezus' wil.

Die woorden staan er niet vergeefs. Ze wijzen op de waardij van het lijden en openen de vertroosting die er in is. Welke baat zou er in ons lijden en sterven zijn, indien het los stond van Hem, Die is dood geweest en Hij leeft in alle eeuwigheid? "Al ware het dat ik mijn lichaam overgaf, opdat ik verbrand zou worden en had de liefde niet, zo zou het mij geen nuttigheid geven." Het komt daarop aan, dat het een overgeven is in de dood om Jezus' wil, voor Zijn Naam en zaak niet alleen, maar ook in de gemeenschap met Hem, zodat Zijn dood in ons dodend werke, opdat wij ook met Hem leven zullen. Onze ijver, onze offervaardigheid voor Gods kerk en voor de Waarheid, hoe zeer ook betamelijk en op zichzelf te prijzen, is zonder nuttigheid in (Een niet in ons een ware gemeenschap aan Christus is gewrocht en Zijn dood in ons sterven wordt verheerlijkt. Daarop komt het aan, dat het overgegeven worden in de dood geschiedde om Jezus' wil.

Maar dan ook beschrijft de apostel in onze tekst geheel de weg van al Gods kinderen, ook al woedt uiterlijk, met geselriem, gevangenis en steniging de vijand niet; de geestelijke stervensweg wordt door de apostel ons beschreven. Het leven van Gods kinderen is een stervend leven; een overgegeven worden in de dood om Jezus' wil. Van het ogenblik af dat God Zijn volk uit de uitnatie des doods trekt, wordt het sterven voor Gods kinderen. Ze sterven duizend doden onder de donderslagen der wet, waaraan zij, zich schuldig kennen en welks oordeel hun ziel trof: "Vervloekt is een iegelijk die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen."

Met al hun pogen om de wet te voldoen, wordt hun schuld steeds groter en hun hart weer en meer verdorven. Ze worden overgegeven in de dood, om Jezus' wil. Zijn dood zal in hen worden verheerlijkt en. Hij wil Zich aan hen openbaren als de Weg Die ten leven leidt.

Sterven moeten ze met al hun hongeren en dorsten naar Jezus als de enige en volkomen Zaligmaker. O, hoe kan hun hart getrokken worden door Hem, van Wie ze zeggen moeten: "Al wat aan Hem is, is gans begeerlijk." Maar het is hen soms of Hij verre van hen geweken is en menigmaal zien ze de dood voor ogen, staande buiten Hem, naakt en bloot.

Het wordt een sterven in de weg der vervulling van Gods beloften. Al de beloften in het Evangelie zijn in Christus de uitverkorenen vermaakt voor hun tijdelijk en eeuwig leven. Het heeft de Heere echter behaagd uit al die beloften enkele bijzondere in de ziel Zijns volks toe te passen. Zo deed Hij Abraham, Izak, Jakob, David en al Zijn gunstgenoten. Op het Woord des Heeren hebben ze leren hopen, omdat Hij, Die het beloofd heeft, trouw is en niet liegen kan. Maar nu loopt de weg tot de vervulling van hetgeen God beloofde, door zulke diepten, dat waarlijk ervaren wordt, dat die vervulling van God is en de mens wel nl Zijn werken, tranen, begeerten en verlangens er geheel buiten valt. Abraham moest wachten tot de moeder in Sara verstorven was; Izak bad de Heere twintig jaar lang; David werd vervolgd als een veldhoen op de bergen en vreesde nog een der dagen in de hand van Saul om te komen. En al Gods volk heeft deze ervaring; het wordt in de dood overgegeven, maar het is om Jezus' wil, opdat de vervulling der belofte strekke tot Zijn heerlijkheid.

Ja, hoe zullen wij ooit Christus als de enige, verdienende en bewerkende Oorzaak onzer zaligheid door het geloof aannemen als het niet in ons een sterven en een afgesneden zaak wordt? In de vierschaar van Gods recht wordt de uitverkoren zondaar, met hoeveel weldaden hij, ook reeds moge begiftigd zijn, in zijn doemstaat in Adam voor God gesteld. In de dood wordt hij overgegeven. Het eeuwig verderf moet hij inwachten. Gods recht krijgt hij lief. En ziet, het is om Jezus' wil, opdat hij, die de eeuwige dood verdiend heeft, het eeuwige leven verkrijgt. O, hoe vreselijk is het te moeten sterven, maar welk een onuitsprekelijk voorrecht heeft Gods volk, het wordt in de dood overgegeven om Jezus' wil.

Voeg daarbij dat het een voortdurende overgave in de dood is. Wij worden altijd overgegeven in de dood, zegt Paulus. Geheel de weg van Gods volk in dit leven is één sterven. De daden van Gods genade in Zijn levendgemaakte volk vormen noch de grond waarop het bouwen, noch de bron waaruit het leven kan. Christus is het fundament en niet onze bevinding. Hoe noodzakelijk het is bij bevinding te leren kennen wat God ter zaligheid van Zijn uitverkorenen heeft beschikt; ook die bevinding valt geheel en al weg als grondslag om voor God te bestaan. Die grond is Christus alleen. *Niemand kan een ander fundament leggen dan hetgeen gelegd is, hetwelk is Jezus Christus.* En zo ook is alleen in Christus de fontein des levens. In Zijn licht zien wij het licht. Dit wordt echter alleen verstaan in het overgegeven worden in de dood om Jezus' wil. En dat overgegeven worden in de dood is vrucht van de ontdekking van de Heilige Geest. Hoe meer het licht in onze harten schijnt, hoe meer wij moeten uitroepen met Paulus: "Ik weet dat in mij, dat is in mijn vlees, geen goed woont."

O, dit sterven is smartelijk voor de ziel, maar het is profijtelijk en strekt Gode tot heerlijkheid. Ook behaagt het de Heere dikwijls diepe drukwegen te gebruiken. Jacob ging hinkende uit Pniël. Bovendien nam de Heere zijn geliefde Rachel weg met haar afgoden. Ja, ook Rachels zonen moest Jacob missen, zodat hij uitriep: "Al deze dingen zijn tegen mij." En dat woord van Jacob schijnt dikwijls voor Gods beproefde volk waar te zijn, hoewel naar 's Heeren Woord, alle dingen medewerken ten goede degenen die naar Zijn voornemen geroepen zijn. De Heere Jezus heeft in Zijn testament ook de verdrukking aan Zijn volk vermaakt, opdat ze geheiligd worden. De beproeving van hun geloof is kostelijker dan van het goud, dat door vuur beproefd

wordt, en de uitkomst zal het doen verstaan, dat de krankheden, de armoede, de tegenheden, de zorgen, de vijandschap der wereld, het verdriet en alles wat hun naar de raad des Heeren overkomt, middelen zijn om hen over te geven in de dood om Jezus' wil. Zijn dood werkt dodend in hen, tot ze door de dood heen straks ingaan zullen in eeuwige heerlijkheid.

Nee, de verdrukkingen en donkere bedelingen kunnen op zichzelf Gods kinderen geen heil aanbrengen. Maar de kracht van Christus werkt in hen en dit sterven om Jezus' wil voert hen uit zichzelf, om te zoeken niet de dingen die op de aarde zijn, maar de dingen die boven zijn, waar Christus is, zittende ter rechterhand Gods. In het sterven van Gods kinderen wordt alzo de kracht van Christus verheerlijkt. Het is een sterven om Jezus' wil. Daarin ligt het grote profijt van dit sterven. Op dat profijt wijst nu de tekst in de woorden: "Opdat ook het leven van Jezus in ons sterfelijk vlees zou geopenbaard worden." Wij, staan bij deze woorden stil als wij nagaan

3. *Het volheerlijk doel, dat beschreven wordt.*

De Heere Jezus leeft. Hij roept het uit Zijn heerlijkheid Zijn strijdende kerk op aarde toe: "Vrees niet; Ik ben de Eerste en de Laatste, en Die leeft; en Ik ben dood geweest; en zie Ik ben levend in alle eeuwigheid, Amen. En Ik heb de sleutelen der hel en des doods." Hij is dood geweest. In Zijn dood heeft Hij het recht Gods, dat door de zonde geschonden was, volkomen voldaan en de verzoening Zijner uitverkorenen met God verworven. In de dood kon Hij echter niet blijven. Hoe zou Zijn kerk ooit uit de dood verrijzen, indien Hij uit de dood niet ware opklommen? Hoe zou het welbehagen des Vaders zijn volvoerd en in de dood van Christus kracht verkregen hebben in de Zijnen zo Hij de banden des doods niet had ontbonden? Het recht en het welbehagen des Vaders eisten de opstanding van Hem, Die de wet volkomen had gehoorzaamd in lijdelijke en dadelijke gehoorzaamheid. Op het doen der wet was het leven beloofd en dat leven kwam Hem toe. Hij kon van de dood niet gehouden worden, omdat Hij macht had Zijn leven af te leggen en hetzelfde weer aan te nemen. Niet één mens heeft macht over zijn leven. Niet één mens heeft macht zijn leven af te leggen; maar Christus had deze macht, gelijk Hij, ook macht had het weer aan te nemen. Zo verrees de Leeuw uit de stam van Juda, blinkende uit het graf. Wel hadden Zijn vijanden geroepen: Hij die neerligt zal niet weder opstaan"; doch ze vloden weg. Wel hadden de krijgsknechten Zijn klederen verdeeld en - in dat in het Evangelie vermelde feit, - hadden satan en wereld geroepen: "Hij heeft ze nimmer meer van node", wel was de steen verzegeld en een wacht bij het graf geplaatst, opdat dit niet weder zou geopend worden. Maar tegen de macht van de gestorven Koning Sions, bestonden zegels noch wachters. Die het geweld des doods had dat is de duivel, is door Hem te niet gedaan; de kop van de slang is vermorzeld.

Het Lam Dat ter slachting geleid is, is als de Leeuw uit Juda's stam verreezen. Hij is de Triomfator, gelijk Hij de Schuldverzoener der Zijnen is. De dood is verslonden ter overwinning. Deze heeft over Hem geen macht meer. De verreezen Immanuël sterft niet meer, zoals de opgewekte Lazarus later weer gestorven is. Hij leeft in alle eeuwigheid. Hij behoort niet langer tot de aarde, al toeft Hij er nog veertig dagen. "Ik vaar op tot Mijn Vader en tot uw Vader; tot Mijn God en tot uw God", zo spreekt Hij. Hij, leeft in alle eeuwigheid. Hij is krachtig bewezen te zijn de Zoon van God naar de Geest der heiligmaking, uit de opstanding der doden, namelijk Jezus Christus, onze Heere. Zijn opstanding is het werk des Vaders en des Zoons en van de Heilige Geest.

En die levendmaking van de gestorven Jezus is de rechtvaardigmaking in de Geest van Hem, als Plaatsbekleder Zijner uitverkorenen. Dezen zijn in Zijn opstanding in Hem gerechtvaardigd. De vrijspraak van Gods uitverkoren kerk is in de levende Jezus.

En Hij is de Levensbron der Zijnen. De Fontein van eeuwig leven, Die zegt: "Ik leef en u zult leven." Gods volk heeft een levende Jezus. Is Zijn zoendood onmisbaar ter voldoening van de schuld, wat meer is, Hij is opgewekt.

Laat Rome zijn kruisjes met een verloochening van de volkomen Zaligmaker, Gods kerk heeft een levende Jezus, in Wie ze Overwinnaar is van satan en dood. O, roept van Hem uit, Hij draagt de banier boven tienduizend. Hij zal ook al de Zijnen en Zijns volks vijanden eens volkomen te niet maken.

Dat leven van Jezus nu wordt in Zijn volk verheerlijkt. Daartoe, zegt Paulus: "Worden wij, die leven, altijd in de dood overgegeven, om Jezus' wil, opdat ook het leven van Jezus in ons sterfelijk vlees zou geopenbaard worden."

Het wordt in elk uitverkorene geopenbaard in diens opstanding uit de geestelijke dood. In de waarachtige bekering van de gans doemwaardige, maar uitverkoren zondaar, wordt het leven van Jezus verheerlijkt. Die bekering is een opwekking uit de geestelijke dood. En omdat in de wedergeboorte het leven van Christus verheerlijkt en ze in de ware, onverbreekelijke gemeenschap aan de Levensvorst gewrocht wordt, kan dat leven niet weer sterven. Welke overgaven in de dood van helse bestrijdingen en ongelovige vertwijfelingen er ook zijn mogen, het leven van Christus zal in de Zijnen geopenbaard worden. Elke overwinning des geloofs is een openbaren van het leven van Jezus, dat de eeuwige triomf van Gods kerk is. De omhelzingen door het geloof van Christus als de weg ten eeuwigen leven; als de grote inhoud der beloften Gods; als de Borg ter verzoening met de Vader; als de Voorspraak in de hemel en op welke wijze ook voorts het geloof Christus erkent en in. Hem de ziel doet rusten en over alle vijanden en tegenstanders triomferen, in deze alle zijn de openbaringen van Jezus in hen, die om Zijnentwil in de dood worden overgegeven.

In het bijzonder nog spreekt de tekst van het geopenbaard worden van het leven van Jezus in *ons sterfelijk vlees*, in betrekking de verdrukking in het vlees. Paulus getuigt het voor zichzelf. Hij leed honger en dorst, was naakt, werd met vuisten geslagen, had geen vaste woonplaats, arbeidde, werkende met zijn eigen handen; werd gescholden en zegende; vervolgd en verdroeg; gelasterd en bad; was geworden als een uitvaagsel der wereld en aller afschrapsel (1 Korinthe 4), en zie in dat alles werd het leven van Jezus verheerlijkt in zijn sterfelijk vlees. In alle deze Is hij meer dan overwinnaar; verdrukt, doch niet benauwd; twijfelmoedig (aangaande zijn leven) doch niet mismoedig; vervolgd, doch niet daarin verlaten; neergeworpen, doch niet verdorven. En deze zelfde apostel tekent de openbaring van het leven van Jezus in de helden des geloofs in Hebr. 11, van Abel af tot Mozes toe; van Israël dat overwon; van Rachab de hoer; ja voor zijn oog verrijst een onafzienbare schare, waarbij, hij uitroep: "En wat zal ik nog meer zeggen? Want de tijd zou mij ontbreken; zou ik verhalen van Gideon, en Barak, en Simson, en David, en Samuël en de profeten, welke door het geloof koninkrijken hebben overwonnen, gerechtigheid geoefend, de beloften verkregen, de muilen der leeuwen toegestopt, de kracht des vuurs hebben uitgeblust en op meer dan Tien andere wijzen hebben overwonnen doordat het leven van Christus in hun sterfelijk vlees geopenbaard werd.

In die openbaring breken alle banden; wijken alle verdrukkingen, sneuvelen alle vijanden. O, een ogenblik in de kracht van Zijn dood, door de openbaring van het leven van Jezus in ons Zijn verdrukte volk, mogen we roemen in de hope der eeuwige heerlijkheid en Zijn lof zingen in de nachten. Ja, het leven van Jezus zal in ons sterfelijk lichaam eens geopenbaard worden, als dat lichaam onsterfelijkheid verkrijgen zal en eeuwig met de ziel verenigt, met Hem in volmaaktheid zijn zal voor de troon. Die hun vernederd lichaam veranderen zal opdat het gelijkvormig

worde aan Zijn verheerlijkt lichaam, naar de werking waardoor Hij alle dingen Zichzelven kan onderwerpen. O, onuitputtelijke bron van troost en bemoediging voor Gods arme volk, dat met vele verdrukkingen en door bange wereldweeën heen, de heerlijkheid van Christus Zijn hoofd, tegemoet gaat. Komt, geliefden heft uw hoofden op uit uw druk en kruis, uit nood en dood.

Komt, laten wij daarvan zingen uit Psalm 72: 7:

*Nooddruftigen zal Hij verschonen;
Aan armen, uit genâ,
Zijn hulpe ter verlossing tonen;
Hij slaat hun zielen gâ
Als hen geweld en list bestrijden,
Al gaat het nog zo hoog;
Hun bloed, hun tranen en hun lijden
Zijn dierbaar in Zijn oog.*

Toepassing.

Kent u van die verheerlijking van Christus iets? Dat kan niet zonder sterven. Het leven ligt achter de dood. O, mijn vrienden, tracht naar oprechtheid voor het aangezicht van Hem, Die harten kent en nieren proeft. Duizenden roemen in het leren van Jezus zonder te weten van een sterven om Jezus' wil. Hoe is te vrezen, dat ze bij de dood zonder Borg voor hun ziel zullen staan. Wij moeten in de dood worden overgegeven om het leven van Jezus door het geloof te leren kennen.

Dat leven is gans onderscheiden van het leven der wereld. O, ik bid u, houdt u verre van de ijdelheden en goddeloosheden der tegenwoordige boze wereld. Jongens en meisjes geeft uw beste kracht niet aan de vermakingen in de zonde. De Heere doe u trachten naar een ander leven. Het leven van Jezus worde in u geopenbaard.

Niemand, wie hij zij, oud of jong, arm of rijk, kan zonder Jezus sterven, of zijn deel zal zijn in de poel, die brandt van vuur en sulfur. Zou ik u niet vermanen alles te ver-zaken om Jezus' wil? Wij gaan met rasse schreden de eeuwigheid tegemoet. Wie weet, hoe nabij wij zijn bij de dood. Och of er in ons geboren werd, een haasten om ons levens wil. Het heilgoed, dat rechtvaardigen verkregen, moge u tot jaloersheid verwekken. Hoe veracht, verdrukt, gesmaad, vervolgd dat volk ook door de wereld gaat, het gaat niet alléén zijn weg. Het overwinnend leven van Jezus wordt in hen geopenbaard en straks zal het met Hem eeuwig triomferen. Gods volk is een welgelukzalig volk en de Heere verwaardige u, die zaligheid deelachtig te worden. U zijt nog in de welaangename tijd, in de dag der zaligheid.

En volk van God, uw leven is een voortdurend sterven. Och, dat wij meer in de dood werden overgegeven om Jezus' wil. Maar al te veel nog zoeken wij ons leven te behouden en die het verliezen zullen het vinden. Het leven van Jezus moge ons meer doen sterven. Sterven aan alles buiten Hem, opdat wij op de rotssteen, Christus, door het geloof mogen bouwen; sterven aan de wereld, zonde en vlees.

De kracht van Jezus' leven verwekt in Zijn volk een verachten van alles, wat onze natuur behaagt en doet doden onze leden, die op de aarde zijn. In eigen kracht is dat onmogelijk. Maar de kracht Gods wordt in zwakheid volbracht. Zo schenke de Heere levende oefeningen in de heiligmaking, die in een stervend leven verkregen worden. En eenmaal doe Hij, Die dood geweest is en leeft in alle eeuwigheid, ons door de dood ingaan in het leven, dat van alle doodsaanvallen eeuwig vrij is en dat van stonde aan naar de ziel zal worden verkregen, als Gods kinderen de loop zullen volbracht hebben en eens naar ziel en lichaam beide het deel der uitverkorenen zijn zal.

O, volk van God, houdt moed. Is sterven dikwijls pijnlijk voor het vlees, het is uw ziel profijtelijk. Kiest toch door genade, wat het hoogste goed is, n.l. het leven met Christus, verwachtende de stad welks Kunstenaar en Bouwmeester God is en het leven eeuwig, eeuwig met Hem, Wiens leven reeds hier in uw sterfelijk vlees geopenbaard is. Amen.

26. De erfgenamen naar de belofte

Predicatie over Galaten 3: 29

Psalm 32: 1

Lezen: Galaten 3

Psalm 33: 3 en 6

Psalm 89: 3

Psalm 73: 14

De apostel Paulus roemt de soevereine genade tot verzoening van de zonde, uitsluitend alles wat van de mens is, als hij schrijft in Romeinen 3: 24: "En worden om niet gerechtvaardigd, uit Zijne genade, door de verlossing, die in Christus Jezus is." Wij hebben allen gezondigd en derven de heerlijkheid Gods. Hetzij Joden, hetzij, heidenen, allen zijn schuldenaren aan het recht des Heeren; dat recht eist van alle Adamsnakomelingen niet alleen volmaakte gehoorzaamheid, maar daarenboven volkomen voldoening voor de gemaakte schuld. Noch het een, noch het ander kan iemand van hen geven. De verlossing onzer ziel is te kostelijk; ja alle schepselen in hemel en op aarde samen zijn niet in staat, om Gods gerechtigheid te voldoen en de zondaar te rechtvaardigen. De rechtvaardiging der uitverkorenen is dan ook om niet. Niets van de mens komt in aanmerking; zelfs geen zucht of traan; geen kwadrantpenning. Dat kan niet. Onze beste werken zijn voor God als een wegwerpelijk kleet. God eist een voldoening, die met Zijn onkreukbare gerechtigheid volkomen overeenstemt. En zulk een voldoening kan geen bloot schepsel ooit geven, zelfs de engelen niet, al hebben zij nimmer gezondigd. Hoeveel te minder dan een mens, die niet anders kan noch wil dan tegen God zondigen. Het is alzo, om niet, dat de uitverkoren zondaar vrijgesproken wordt van schuld en straf en een recht ontvangt ten eeuwigen leven.

En toch, dat om niet wil volstrekt niet zeggen, dat gelijk de gruwelijke dwaalgeesten leren, God van de troon van Zijn recht afstapt en Zich op de troon Zijner genade zetten gaat. Nee, God kan van de troon Zijner gerechtigheid niet afstappen, Sion wordt door recht verlost. De genade kan alleen vloeien door de kanalen der verheerlijkte gerechtigheid Gods. Met behoud van al Gods deugden, zonder de minste krenking van één enige derzelve, wordt de zondaar met God verzoend. O, wonder van soevereine genade en van aanbiddelijke wijsheid en van eeuwige liefde Gods. Het is door de verlossing, die in Christus Jezus is. Gods eigen en natuurlijke Zoon, Die eeuwig God is met de Vader en de Heilige Geest, Hij heeft de verlossing aangebracht. De dood van de Zoon van God alleen kon Gods gerechtigheid voldoen en heeft die voldaan. De schuld is betaald; de wet van haar vloek ontwapend en het leven verworven en in onsterfelijkheid aan het licht gebracht. Door de verlossing, die in Christus Jezus is, wordt de zondaar gerechtvaardigd.

Het is om niet aan Zijn zijde; maar uit Christus alleen, Die Gods recht voldeed. Hij, de enige en volkomen Middelaar des Verbonds maakte het Testament der genade onherroepelijk in Zijn sterven en vermaakte alzo aan al degenen, die Hem van de Vader gegeven zijn, de goederen des verbonds, welke zijn tot hun zaligheid. Deze weldaden nu worden hun in de tijd toegeëigend. De Heilige Geest maakt de uitverkorenen deelachtig, wat zij reeds in Christus hebben en zo worden zij naar de beloften erfgenamen. Van die erfgenamen naar de belofte wil ik thans met u handelen, naar het woord van de apostel in Galaten 3: 29:

"En indien gij van Christus zijt, zo zijt gij dan Abrahams zaad en naar de belofte erfgenamen."

Dit woord spreekt ons van:

De erfgenamen naar de belofte. Wij vernemen van deze erfgenamen:

1. Wie zij weleer waren.
2. Wie zij nu zijn.
3. Welke erfenis hun vermaakt is.

1. Wie deze erfgenamen waren

Vraagt u, wie deze erfgenamen waren, Gods Woord laat ons niet in het onzekere over hun vorig leven. Galatië, de Romeinse provincie, waar deze erfgenamen der belofte woonden, waren verstoken van het Evangelie Gods. Heidenen waren dezen weleer. En voor zover in dit gewest Joodse nederzettingen waren, was ook daar de ontzettende blindheid en verharding van harten die verhinderden tot Christus te komen. Al waren de Joden in elk opzicht boven de heidenen bevoorrecht, in het bijzonder omdat hun het Woord Gods was toevertrouwd, toch waren en bleven zij vreemdeling van God en van de zaligheid. Degenen, die zichzelf en anderen inbeelden, dat de mens aan Gods Woord genoeg heeft, als zou hij dat Woord slechts hebben aan te nemen, zonder inwendige roeping en hartvernieuwende genade, zij mochten wel eens denken aan de Joden, die ook het Woord Gods hebben ontvangen en omgekomen zijn door ongeloof. Helaas! onder een schijn van Gereformeerd te wezen, staan vele zich noemende dienaren van Christus in onze dagen een leer voor, die van de leer der Remonstranten in grond en wezen niet verschilt. Alsof de mens in Adam niet gevallen ware, houdt men hem een Evangelie voor, dat hij slechts heeft aan te nemen. Van wedergeboorte wordt alzo min gerept als van de doodsstaat, de onwil en de onmacht des mensen. Van de voorstelling daarvan is men volslagen vijand. Alles wat men weet te doen, is aan de mensen Jezus opdringen, zonder enige grond, zonder enige bevinding van de staat der ellende. De Heere oordeelt hen echter in Zijn Woord, zeggend, dat die gezond zijn de medicijnmeester niet van node hebben, maar die ziek zijn.

Hoezeer hebben wij deze dwaallichten te schuwen, al tooien zij hun geschriften met schone namen. Wie geen vreemdeling is in het hedendaags Jeruzalem weet wel dat op velerlei wijze men er op uit is, om de mens zalig te spreken op onhoudbare gronden. Sinds lange jaren is een groot deel des volks opgevoed in de leer der veronderstelde wedergeboorte en van het vermoedelijk hemelburgerschap. Waarop het met dat geslacht uitloopt, bewijzen wel de vele dwalingen, die professoren en leraren zich niet schamen openlijk te verkondigen. Anderen weder ontzenuwen het verbond der genade en roepen alle gedoopten toe, dat zij recht hebben op de goederen des verbonds. En weder anderen wissen het onderscheid tussen uitwendige en inwendige roeping uit, als ware een uiterlijke aanrading genoeg om zalig te worden, wat onze Godvruchtige vaders nadrukkelijk verworpen hebben in de Dordtse leerregels.

Hoe noodzakelijk is het daarom in onze dagen te meer vast te houden aan de aloude, op Gods Woord gegronde leer, dat de mens van nature dood is door de zonden en de misdaden, ook al is hij gedoopt en al leeft hij onder de klanken van Gods Woord. De Galaten waren getrokken uit de tegenwoordige boze wereld. God heeft de bediening van Paulus dienstbaar gemaakt tot hun zaligheid. De hel werd beroerd en barstte uit in de hevigste vijandschap en aanslagen op het leven van de apostel; maar zij kan de wasdom van Gods Woord niet keren. Doden werden levend gemaakt en een viertal gemeenten ontstond in Galatië. De genade Gods in Christus werd verheerlijkt. Met bitterheid vervuld, zochten de Joden het soevereine Evangelie te niet te doen door hun

wettische bewegingen. Het is opmerkelijk dat juist Paulus van plaats tot plaats met hen de strijd heeft moeten kampen als geen ander. Hij had weleer op zijn werken zich beroemd boven anderen. Hij kon alle wet-ijveraars onder de ogen zien. Hij kon zeggen: "Indien iemand anders meent te betrouwen in het vlees, ik nog meer; besneden ten achtste dage, uit het geslacht Israëls; van de stam Benjamin; een Hebreëer uit de Hebreëen; naar de wet een farizeeër; naar de ijver een vervolger der gemeente; naar de rechtvaardigheid, die in de wet is, zijnde onberispelijk."

En zie nu worden de door hem geworpen stenen met helse kracht op hem teruggeworpen. Hij wordt gestenigd, gezeseld, in de gevangenis geworpen. En nog smartelijker dan het aangedaan lichaamslijden is van de apostel zielsleed geweest over de wettische bestrijding door de Joden. Hij toornt met heilige ontroering tegen hen, die de Galaten aftrekken van de vrije genade. Hij legt hen zelfs onder de vervloeking, opdat hij de gemeenten behouden mocht van het verderf, dat haar bedreigt. De zonden in de onbekeerde staat bedreven, slaat Gods volk dikwerf met vele geselriemen, dat het wel zeggen moet: "Gedenk niet de zonde mijner jonkheid." Zie dit ook in de strijd, die Paulus vooral in de gemeente van Galatië te voeren had.

Merk het op, volk van God.

Maar juist die strijd, noopte de apostel te meer de vrije genade hogelijk te roemen, die God aan de Galaten bewezen heeft, toen mij dood waren door de zonden en de misdaden en lagen onder de vloek der wet. En met hen liggen wij allen in die staat van ellende. Uit deze jammerstaat trekt de Heere Zijn uitverkorenen. Hij ontdekt hen er aan, dat zij zonder God in de wereld zijn; dat hun zonden hen van God gescheiden hebben. Hij doet hen kennen en ervaren dat zij voorwerpen zijn voor de hel, onderworpen aan het rechtvaardig oordeel Gods waarvan ontkoming niet mogelijk is, hoezeer ook alle krachten worden ingespannen. De donder der wet verschrikt hen nu dag en nacht en verteert alle vertroosting, door het Evangelie soms voor hun harten ontsloten. Ziel en lichaam bezwijken onder de last der zonde, die Gods gramschap heeft opgewekt en de ziel moet sterven aan alles wat buiten Christus is. Noch de zoete gestalten, noch de ernstige gebeden, noch de liefde van Gods kinderen kunnen verlossing geven. Genade, genade alleen redt van de dood.

Wie waren zij, die in onze tekst erfgenamen genoemd worden naar de beloften? Zij waren kinderen des doods, geworpen op het vlakke des velds; hun vader was een Amoriet en hun moeder een Hethitische. God trok hen uit die staat des verderfs en deed hen door ontdekkende genade zichzelf kennen als gans verloren. Opdat ze in Christus behouden werden.

2. *Verneem dan ook nu wie zij nu zijn.*

Paulus spreekt van hun gelukzalige staat op drieërlei wijze, zeggend:

1. Dat zij van Christus zijn.
2. Dat zij dienvolgens Abrahams zaad zijn;
3. Dat zij naar de beloftenis erfgenamen zijn.

Elk dezer betuigingen van het grote voorrecht der gelovigen opent een bron van heil en zaligheid. Eerst legt de apostel de grond van de zalige staat der uitverkorenen en daarna verklaart hij welk heil daaruit hen toekomt. De grond der behoudenis ligt daarin, dat zij Christi zijn. Zo wij dat voorrecht missen zijn wij Abrahams zaad niet en dan komt ons ook de erfenis naar de belofte Gods niet toe. Het is een vraag van de allergrootste betekenis, of wij het eigendom van Christus zijn, want alles wat wij buiten Hem bezitten is, in de weegschaal van Gods recht gewogen, te licht bevonden;

het kan onze schulden niet voldoen. Alles, alles buiten Christus is ongenoegzaam om voor God te bestaan. O, hoe gevaarvol is het, om elkaar te bouwen, niet alleen op uitwendige voorrechten, die velen gegeven zijn, die niet zalig worden, maar ook op aandoeningen der consciëntie en bewegingen des gemoeds, die ook zijn in degenen, die niet zalig worden. Gods Woord geeft ons tal van waarschuwende voorbeelden. Daarenboven is het de eigenschap des geloof in Christus rust te zoeken en alle dingen schade en drek te achten, om de uitnemendheid van Christus. Het grote voorrecht, dat Paulus aan de gelovigen toekent, is dan ook dat zij Christi zijn. En hoe zijn zij Christi?

1e. In de eerste plaats, omdat zij, in Hem zijn uitverkoren. De apostel verklaart nadrukkelijk, dat zij uitverkoren zijn in Hem voor de grondlegging der wereld. Niet om Hem, maar in Hem. De verkiezing is, zowel als de verwerping om het welbehagen des Vaders; uit loutere soevereiniteit.

Toen Christus Zijn Vader beide voor de verkiezing en voor de verwerping dank zeide, besluit Hij met deze woorden: "Ja, Vader, also is geweest het welbehagen voor U." Maar de verkiezing van het volk Gods is in Christus. Hij, is volgens Jesaja 42: 1, 43: 10 de Verkorene des Vaders. Knecht, om het welbehagen te volbrengen; en in Hem is Zijn volk uitverkoren, zijn de uitverkorenen in Christus van voor de grondlegging der wereld en is Hij hun Hoofd. Gods volk mocht meer buiten zichzelf zien, en Zijn onwrikbare gronden van zaligheid in Gods vrijmachtig welbehagen met gelovige verwondering aanschouwen. Dit doet hen uitroepen: *Het is door U door U alleen Om 't eeuwig welbehagen.*

Hierin ligt de onuitsprekelijke vertroosting van de onwrikbare vastheid van hun behoudenis. Hoe hier de duivel met al zijn helse trawanten ook bestrijdt, evenwel het vaste fundament Gods staat, hebbend deze zegel: "De Heere kent degenen, die de Zijnen zijn. Houd moed Godvruchte schaar, houd moed. De berg Sion zal niet wankelen in eeuwigheid."

2e. Daarenboven zijn zij in Christus krachtens sluiting van het Verbond der Genade. Gelijk toch alle mensen in tweeërlei betrekking tot Adam staan, zo staan de uitverkorenen in tweeërlei betrekking tot Christus. Alle mensen zijn in Adam geschapen en mitsdien kon hij hen allen vertegenwoordigen in het Verbond der werken. Alle mensen zijn in Adam krachtens natuurlijke- én krachtens Verbondsbetrekking.

Welnu, zo zijn de uitverkorenen in Christus, uit kracht van verkiezing en uit kracht van Verbondssluiting. Zij zijn in Hem uitverkoren en daardoor vermocht Hij hen te representeren in het Verbond, dat God de Vader, handelend voor de drie Goddelijke Personen, met Christus, die de uitverkorenen representerde, sloot en in Hem met hen allen en niet. hen alleen. Christus aanvaardde al de eisen des Verbonds om die voor zijn uitverkorenen te voldoen en deze zijn Hem op grond van de aanvaarding gegeven tot Zijn eigendom. Al de voorwaarden en de beloften des Verbonds zijn in Christus en in-zijn in Hem stelt al de vervulde voorwaarden op hun rekening en maakt hen al de beloften des Vaders deelachtig. Omdat God de Onveranderlijke is, en Zijn verbond in der eeuwigheid, zo stelt dit in-zijn in Christus in de sluiting des Verbonds met de uitverkorenen reeds in de eeuwigheid; zijne welbehaaglijk voor de Vader, en waren de vermakeningen van Christus met de mensenkinderen, toen Hij spelende was voor het aangezicht des Vaders. O, dat dan ook de vermakeningen van Gods volk door het geloof overvloedig mogen zijn over dit in-zijn in Christus uit kracht van Verbondssluiting, gelijk de Psalmist getuigde: "Uw goedertierenheid zal eeuwiglijk gebouwd worden; in de hemelen zelf hebt Gij Uw Waarheid bevestigd, zeggende: Ik heb een Verbond

gemaakt met Mijn uitverkorene."

3e. Dit uitverkorenen zijn in Christus in Zijn Borgtochtelijke volbrenging van de voorwaarden des Verbonds. In onze menselijke natuur stond de plaatsbekledende Borg in de plaats van de uitverkorenen. Dezen lagen onder de wet en Christus kwam onder de wet. Dezen waren kinderen des toorns van nature en Christus droeg de brandende toorn Zijns Vaders; dezen hadden zich God gescheiden door hun zonden en Christus werd verlaten door Zijn Vader; dezen waren de dood onderworpen, en Christus stortte Zijn ziel uit in de dood, verwinnend degene die het geweld des doods had, dat is de duivel. Toen Christus leed en stierf, leden en stierven al de uitverkorenen in Hem; toen Hij voldeed aan de gestrengte eis van Gods gerechtigheid, voldeden zij in Hem. Maar ook, toen Hij werd opgewekt en gerechtvaardigd in de geest en ten hemel verrees, toen werden al de gegebenen des Vaders in Hem opgewekt en gerechtvaardigd en met Hem gezet in de hemel. Zij zijn in Hem, Borgtochtelijk. Het is de grond van hun verzoening met de Vader; van hun ontheffing van de vloek der wet; van hun verlossing van satan en zonde; van hun overwinningen ten eeuwigen leven, dat zij in Christus zijn. In Zijn betaling hebben zij voldaan; in Zijn opstanding hebben zij overwonnen.

Hier zijn de onwrikbare vastigheden van de eeuwige verlossing der uitverkorenen, zij zijn in Christus reeds verheerlijkt, niettegenstaande zij nog op aarde zijn, ja in weerwil daarvan, dat zij nog verkeren in hun natuurstaat. Hun toebrenging is even zeker als hun bewaring en eeuwige triomf. Het moest de kerk Gods dan ook wel aanzetten tot een voortdurende smeking om de komst van het Koninkrijk Gods en haar een sterke pleitgrond geven in het begeren van de vruchtbaarheid der kerk, vooral ten tijde van grote goddeloosheid, dat de uitverkorenen in Christus zijn, ook toen Hij verheerlijkt werd. Hij Zelf zeide: "Ik heb nog andere schapen, die van deze stal niet zijn"; en noemde hen dus reeds Zijn schapen, die in hun bokkenard nog dwaalden op de weg des verderfs. Voorts betuigde Hij hen te moeten toebrengen met het goddelijk moeten van Gods eeuwige raad en van de volheerlijke opdracht, Hem van de Vader gegeven tot volbrenging van Zijn soevereine wil, om in barmhartigheid in hem eeuwiglijk verheerlijkt te worden.

Zij zouden dan ook komen van het Noorden en van het Zuiden; van het Oosten en van het Westen en er zal geen klauw van achterblijven. Daarenboven ligt in het in-zijn in Christus de zekerheid van de volharding en eeuwige overwinning van Gods volk. Op aarde is de strijdende kerk. Zij heeft de vreselijke kamp met een driehoofdige vijand, een strijd, die duren zal tot den einde toe. Maar het is een strijd met overwonnen vijanden en de overwinning is reeds behaald gelijk ook de verzoening in Christus is verkregen. Al dondert dan ook de wet; gelijk oudtijds de Sinaï; al klaagt David een der dagen nog in de hand van Saul te zullen omkomen; al heeft de satan begeerd Petrus te ziften als de tarwe, er is geen nood:

*Al gaat hun pad ook door de zee,
Hun zullen als op Mozes' beê,
Geen golven overstromen.*

O, hoe groot is voor al Gods lieve volk de vertroosting, die in het getuigenis van de Heilige Geest ligt, dat zij in Christus zijn. Daarin ligt de beschrijving van hun hemelse bevoorrechtiging boven degenen die van de wereld zijn. Zij zijn gezegend met alle geestelijke zegeningen in Christus, in de hemel. In alle veroordeling, strijd, druk en ellende moge dit hen sterken en hun ziel opheffen, zij zijn in Christus.

4e. De uitverkorenen zijn in Christus door het geloof. Van nature zijn zij met alle mensen in een staat van vervreemding van God en Christus; kinderen des toorns, gelijk de anderen. Hier is niet alleen nodig een in-zijn in Christus uit kracht van verkiezing en plaatsbekleding, doch ook door Goddelijke inplanting. In de stonde van Gods eeuwige ontferming snijdt Hij de zondaar af uit Adam en ent Hij hem Christus in. Wie wij ook zijn, jong of oud, rijk of arm, vroom of goddeloos, die inenting in Christus is ons allen nodig. Al hebben wij het voorrecht gedoopt te zijn, de zuivere Waarheid te belijden en dienovereenkomstig onze wandel in te richten, wij zijn zonder wedergeboorte in Adam dood en dragen de dood alleen vruchten. Hoe hoog wij klimmen in eigengerechtigheid, al waren wij de rijke jongeling gelijk, wij zijn loten van de stam Adam en begrepen in het woord van de apostel, dat geheel de wereld verdoemelijk ligt voor God. Indien één zaak nodig is, gedurig op het hart te binden, is het wel deze, onder Gereformeerde belijders algemeen erkende, doch In de praktijk steeds meer verloochende waarheid.

De Heere echter snijdt in de levendmaking van de gans doemwaardige en ellendige, doch uitverkoren zondaar deze uit de rib van Adam af en plant hem de Levensboom Christus in. Mij dunkt een kind kan het verstaan, dat allen, die in Adam zijn, dood zijn en dat alleen in Christus het leven is. Gelijk zij allen in Adam sterven (en dit zijn die allen, die in Adam zijn begrepen, n.l. al zijn nakomelingen), zo zullen zij ook allen in Christus levend gemaakt worden, n.l. die allen, die in Christus begrepen zijn; dat zijn de uitverkorenen. Gods genade wordt in hen verheerlijkt; zij worden Christus ingelijfd. Dat is het grote voorrecht wat Paulus de gelovigen toekent, zij zijn in Christus; in Hem zijn zij de zaligheid deelachtig. God kent hen Christus en Diens weldaden toe. Welk een voorrecht. Zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid. Al kwellen duizend doden hun angstvallig hart, de Heere zal hen behouden. Hij zal het gekrookte riet niet verbreken en de rokende vlaswiek niet uitblussen Hij plant in de wedergeboorte het oprechte geloof in de ziel, dat met Christus één plant zijn doet in de gelijkmaking van Zijn dood en wederopstanding.

O, dat het bekommerde en dikwerf twijfelmoedige volk het hoofd opsteke. De Heere, Die het goede werk in u begonnen is, zal het voleindigen tot op de dag van Jezus Christus.

Maar dit in-zijn in Christus, dat de Heilige Geest werkt, wordt ook door de oefeningen van het geloof door Gods volk erkend en toegeëigend. En voor zover nu dat volk deze weldaad met een gelovig hart aannemen mag, heeft het de troost ervan. Hierop dienen wij wel te letten, opdat niet enerzijds het bekommerde volk buitengesloten worde, noch anderzijds de zielen opgebouwd worden op gronden buiten Christus.

Er zijn mensen, die het bekommerde volk van God neerslaan. *Het is niets!* roepen zij; alles, wat ondervonden wordt is niets, tenzij ge weet in Christus en in Hem gerechtvaardigd en in de gemeenschap met God hersteld te zijn. Deze mensen beklimmen een berg, waarop ze zeker menen te wonen. Doch het zou hun zelf tot een onbeschrijfelijk voorrecht zijn, zo zij van de hoogte van hun bevindingen mochten worden neergeslagen in de diepten van zelfverfoeiing voor God. Niet in de weldaden, die de Heilige Geest schenkt, ligt de grond der zaligheid, zelfs niet in onze rechtvaardigmaking, maar in Christus.

En in Hem is ook de levensbron. Tracht nu Gods volk bij de ontvangen weldaden te leven, dan zal welhaast de dood in de pot zijn, wijl Christus door hen verloochend wordt. De Heere heeft Zich overgelaten een ellendig en arm volk en Hij, Die Jacob hinkende van Pniël deed gaan, leert Zijn bevestigd volk hoe arm, leeg, verdorven het is, opdat het uit Christus leven zal en op Hem alleen steunen. Maar in Christus wordt al het uitverkoren volk ingelijfd bij de wedergeboorte en dus behoren daarbij ook de

kleinen in de genade. God zal hen niet verstoten en het betaamt niemand van Gods volk om uit de hoogte op hen neer te zien.

Laat Naomi's handeling met Ruth ons in deze een voorbeeld zijn. Zij stiet haar niet af, noch gaf haar rust buiten Boaz. Ja, wat meer zegt, Christus spreekt hen zalig, die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid. Mogen wij hen dan buiten sluiten? Het zij verre. Maar wat ons betaamt is, hen tot Christus te leiden, opdat onze blijdschap daarin vervuld worde, dat de Bruidegom Zijn bruid heeft.

Daaruit volgt echter, dat buiten het in-zijn in Christus, in bewustheid des geloofs, de ware rust niet kan gevonden worden. Dat is de andere zijde van hetgeen wij zoeven zeiden, dat n.l. alleen voor zover wij Christus en Zijn weldaden met een gelovig hart aannemen, wij van het in-zijn in Christus de troost zullen hebben.

Helaas, velen in onze dagen spreken nog wel van de noodzakelijkheid der bekering (die anderen vanwege hun ingebeelde verlichting zelfs niet meer nodig achten), maar kennen de standen in het geloofsleven niet. Bekeerd is bij, hen bekeerd; en de bekeerde moet maar geloven alles te bezitten. Tot de strijd van Gods volk daalt men niet af en talloos velen verlaten zich op hun bevindingen in plaats van op Christus. Te vrezen is, dat velen zich bedriegen. Zullen toch onze tranen, vernederingen, veranderingen, gebeden het bewijs moeten leveren van onze overgang in Christus? Misten Ezau, Orpa, Saul, Achab en zovelen meer dan juist Christus niet, hoewel zij weenden, een ander hart verkregen hadden en zich vernederden? Wie kan de werkzaamheden in onze ziel onderscheiden, dan alleen God, Die harten kent, en nieren proeft? Is het dan niet noodzakelijk, dat wij alles leren verzaken en Christus door het geloof omhelzen om in Hem gevonden te worden? Paulus achtte alles schade, ja ook na zijn bekering, alles schade en drek om de uitnemendheid van Christus. O, hoe ernstig moeten wij waarschuwen tegen het rusten buiten Hem in Wie alleen de zaligheid is. Wij, moeten een borg voor onze schuld hebben; wij moeten met God verzoend; wij moeten Christus hebben tot ons deel en in Hem in-zijn om zalig te worden. Behalve het grote, ter zaligheid onmisbare voorrecht van het zijn-in-Christus, kent de apostel de gelovige de weldaad toe, dat zij Abrahams zaad zijn.

Het zal elk duidelijk zijn, dat met deze uitdrukking niet bedoeld wordt op de natuurlijker wijze uit Abraham gesproten. Niet het natuurlijk, maar het geestelijk zaad wordt hier bedoeld. Een zaad, dat in Christus is. Het in-zijn-in-Christus is de onafwijsbare voorwaarde om tot het zaad Abrahams gerekend te worden.

Indien gij van Christus zijt, zo zijt gij dan Abrahams zaad, zegt de apostel. De Heilige Geest betuigt ons, dat die alleen Abrahams zaad te rekenen zijn, die een geestelijke inplanting in Christus kennen. Zij, die vooral ook in deze dagen zozeer schermen met Abrahams natuurlijk zaad, dat zij die allen rekenen tot kinderen des verbonds, aan wie zij het recht op de goederen des verbonds toekennen, mochten dit wel eens bedenken. Zij kennen rechten toe, die de mens van nature niet heeft en misleiden de zielen. Hoevelen zullen bedrogen uitkomen, die zich op zulke valselijk toegekende rechten laten voorstaan. De Joden roemden zich te zijn Abrahams kinderen. Zij verwierpen Christus en Zijn Evangelie. Het Woord, van de Heere gesproken, krenkte hen. Zij hadden de vrijmaking van Christus niet nodig. Hun nationale trots verhief zich daartegen. Dacht Hij dat zij slaven waren?

"Wij zijn Abrahams kinderen, riepen uit, en hebben nooit iemand gediend, en hoe zegt Gij dan: U zult vrij worden?" En nog eens krijsten zij: "Abraham is onze vader", en nog eens: "Wij hebben een Vader, namelijk God."

Hun vijandschap tegen Christus brak echter zozeer uit, dat zij stenen opnamen, dat zij ze op Hem wierpen.

En wij gedoopten, belijders van de Waarheid, Avondmaalgangers, wij zijn, zonder wedergeboorte, als deze Joden. Wij zijn vijanden van God en van Christus van nature. Onze hoogmoed en eigenrechtigheid en vijandschap verzetten zich er tegen om uit vrije genade gezaligd te worden. De Heere Jezus leerde het: "Gij zijt uit de vader de duivel en wilt de begeerte uws vaders doen." En eens zal Hij zulke vleselijke kinderen van Abraham buiten sluiten, gelijk Abraham de dienstmaagd moest wegzenden en haar zoon, want de zoon der dienstmaagd zal niet erven met de zoon der vrije. Geen deel heeft het natuurlijk zaad in de erfenis der rechtvaardigen; geen recht er op.

Dat recht wordt door God aan de uitverkorenen toegekend, uit genade. O, hoe ontzettend zal het eens zijn, als de Heere hen uitsluiten zal en zetten aan Zijn linkerhand, ook al zullen ze zeggen: "Wij hebben in Uw tegenwoordigheid gegeten en gedronken en U hebt in onze straten geleerd." En Hij zal zeggen: "Ik zeg u, Ik ken u niet, vanwaar u zijt; wijkt van Mij af, alle u werkers der ongerechtigheid."

De ontzettende ernst van ons leven; de onafwijsbare noodzakelijkheid der wedergeboorte; de onmisbare inplanting in Christus, mochten op onze harten gebonden worden en op het hart van degenen, die als leraren optreden in de kerk, opdat wij onszelf noch elkaar niet gerust stellen met de valse voorstelling dat het natuurlijk zaad van Abraham recht heeft op de weldaden van het verbond der genade.

De apostel heeft in het 7e vers getuigd, dat degenen, die uit het geloof zijn, Abrahams kinderen zijn. Hij zelf tekent in het volgende hoofdstuk het ontzaglijke onderscheid tussen de natuurlijke kinderen Abrahams en het zaad der belofte. Niet Ismaël maar Izak is het zaad Abrahams. En de kinderen der belofte worden voor het zaad gerekend. Dat zijn zij in Christus.

Hij is het zaad Abrahams, zo Paulus in het 17e vers reeds schreef en in Hem zijn de uitverkorenen Abrahams zaad. Het zijn alzo degenen, die in de tijd des welbehagens deel aan Christus verkregen hebben door die inplanting in Hem, waarover wij zoëven gesproken hebben; door de wedergeboorte, waardoor wij het beeld Abrahams verkrijgen en de werken Abrahams doen. Het waar zaligmakend geloof wordt in hen gewrocht, waaruit zij hun gerechtigheid voor God in Christus zoeken en verkrijgen. De onbedrieglijke eigenschap van hen, die Abrahams kinderen zijn, is dan ook deze, dat zij Christus als de enige grond van hun zaligheid benodigen. Er is geen andere Naam de mensen onder de hemel gegeven, door Welke wij moeten zalig worden; en wie waarlijk zich als een ellendig en arm zondaar voor God leert kennen, krijgt te ervaren, dat alles buiten Christus een zandgrond is, waarop het huis der zaligheid niet is te bouwen. Het vervult dat volk menigmaal met grote vreze, niettegenstaande de eigenschappen van Abrahams zaad in hen openbaar zijn en zij de genade niet ontkennen kunnen, dat zij de geloofstoe-eigening van Christus missen. Die zielskommer doet hen hongeren en dorsten en vluchten tot Christus, zoekende in Hem gevonden te worden.

O, laat ons elkaar op Christus wijzen. Staat toch af van het bouwen op allerlei bevindingen. Vele bevindingen zijn slechts inbeeldingen. Tal van zogenaamde voorkomingen zijn vals; vele zijn misbruik der Schriften, geheel het Woord Gods verdraaiend. Zouden wij ons daarop verlaten? Dat is veeleer het kenmerk der huichelaren dan dat van Abrahams kinderen. Het hart van de hongerige en dorstige gaat naar Christus uit. Hij is het Brood des Levens en de Fontein, die geopend is voor het huis van David en de inwoners van Jeruzalem. De verslagen ziel zal in de verkondiging en openbaring van Hem naar de Schriften de weg ter zaligheid vinden en de volkomen vervulling Abraham is in Hem gerechtvaardigd en Abrahams zaad zijn degenen, die in Christus zijn. Houdt op, houdt op met uw geroep: "Wij zijn Abrahams kinderen", doch jaagt naar de rust in Christus.

Dat onrustig zijn buiten Hem, zal in u verwekken een levende oefening van het geloof en u doen ingaan in de rust, die er overblijft voor het volk van God. O, onuitsprekelijk voorrecht, dat Abrahams kinderen wordt toegekend, en dat zij door het geloof verkrijgen. Zij worden Gode verzoend in het bloed des Lams en gezegend met alle geestelijke zegeningen in Christus, verkrijgende die vrede met God, die alle verstand te boven gaat. Ja, hun is de eeuwige zaligheid vermaakt, gelijk wij nu tenslotte overdenken, als wij onze aandacht bepalen bij de erfenis, die hun vermaakt is.

3. De erfenis, die hun vermaakt is

“Indien u Christi zijt, zo zijt u dan Abrahams zaad en naar de 'Wol te erfgenamen", zegt de tekst.

Zij zijn erfgenamen krachtens het Testament, dat hun vermaakt is. Dat is het testament of verbond der genade, dat in Christus vast is en onherroepelijk. Het is opmerkelijk, dat de Heilige Geest gedurig beide benamingen verwisselt voor dezelfde zaak. Het verbond is een testament en het testament een verbond. Daarmee wordt zeer duidelijk de aard en het wezen van het Genadeverbond aangegeven. Zijn in de sluiting van het verbond twee partijen, n.l. God de Vader en Christus als het Hoofd der Uitverkorenen, de weldaden van het Genadeverbond komen de uitverkorenen en hun alleen toe bij wijze van testament. Zij zelf doen niets voor. God de Vader heeft in Christus het testament gemaakt. De Middelaar moest het verwerven en bezegelen. O, het testament is onherroepelijk geworden in de dood des Testamentmakers. Alzo zijn de uitverkorenen nu erfgenamen Het testament kent hun al de weldaden des verbonds toe. O, onuitsprekelijk voorrecht. Noch de duivel; noch de wereld; noch de zonde, en welke vijand er meer zijn moge, kan ooit het vermaakte heil aan Gods volk ontnemen. Christus is gestorven, en Zijn erfenis is in Zijn dood bezegeld, voor de erfgenamen.

Deze zijn het, naar de belofte, zegt de apostel. God deed aan Abraham de belofte en aan zijn geestelijk zaad, als de vader der gelovigen toen hij nog in de voorhuid was, begrijpende in hem alleen degenen, die uit de Joden, maar ook uit de heidenen zijn. Naar die belofte zijn ze erfgenamen. De hun vermaakte erfenis bevat alle zegeningen voor tijd en eeuwigheid. Laat mij enkele van de beloofde en door Christus' zoendood aan hen vermaakte goederen noemen. Het mocht dienen tot vertroosting van de oprechten.

(1) Wat dit tijdelijk leven betreft, bevat de erfenis de zegening in Gods gunst. Dit is het onderscheid tussen de rechtvaardigen en de goddelozen, dat deze laatsten al de weldaden voor de tijd (waarvan zij er dikwijls vele ontvangen) uit Gods linkerhand verkrijgen, maar de erfgenamen worden in Gods gunst gezegend. Hierom is het weinige, dat de rechtvaardige heeft, beter dan de overvloed der goddelozen. De gelovige omhelzingen van hun erfenis maken hen rijk en doen hen, zelfs bij het kleine deel dat op de wereld hun toevalt, zingen:

*Weg wereld, weg schatten,
Ge kunt niet bevatten,
Hoe rijk of ik ben.*

Abraham was erfgenaam van geheel Kanaän, hoewel hij er slechts één gekochte grafspelonk in verkreeg. En de uitverkoren erfgenamen is hemel en aarde vermaakt, al verkrijgen zij hier slechts een droge snede brood tot onderpand. *Want het is alles uwe; hetzij tegenwoordige, hetzij toekomstige dingen en gij zijt van Christus en Christus is Gods.*

(2) Daarenboven behoort tot het geestelijk erfgoed van het zaad Abrahams, dat al het

kwaad, dat God het toezendt, ten zijne nutte is. Tegenheden, krankheden; verarming, moeite, rouw en wat meer het volk van God treffen moge, behoort tot de vermaakte goederen van het testament en het alles zal ten goede medewerken degenen, die naar Gods voornemen geroepen zijn. Een weinig geloof en het is genoeg om in de grootste smarten in de Heere gerust te zijn en te roemen in de verdrukking.

(3) Tot de erfgoederen des verbonds behoort gewis ook de ondersteuning, die de Heere in dit leven de Zijnen geeft. Hun brood is zeker en hun water gewis. De Heere zal hen bevrijden ten dage des kwaads. De Heere zal hen bewaren en zal hen bij het leven behouden; zij zullen op aarde gelukzalig gemaakt worden. In zijner vijanden begeerten geeft Hij hen niet over en op hun ziekbed zal de Heere hen ondersteunen. Ja in de dood zal Hij hen niet verlaten.

Wie lust heeft leze, vooral wanneer hij onder de last van vele verdrukkingen gebogen gaat, het kostelijk werk van ***Boston over het Genadeverbond***, dat vele oprechte zielen tot troost dienen kan, ontvouwend de erfenis des Heeren naar de belofte. Heft uw hoofden uit uw verdrukkingen o volk, en roemt in Hem, Die om uw overtredingen is verwond en verbrijzeld, opdat Hij balsem geven zal uit Gilead. In Zijn testament heeft Hij u de verdrukkingen in de wereld vermaakt. Hebt dan, o volk, een behagen in zwakheden en in krankheden en In noden, opdat de kracht van Christus in u geopenbaard wordt.

(4) Ik kom thans tot de geestelijke en hemelse weldaden, die tot de erfenis behoren van degenen, die van Christus zijn en naar de belofte erfgenamen.

Deze weldaden zijn hun vermaakt door hun grote Erflater, de Zoon van God, Die om hunnentwil geworden is uit een vrouw, geworden onder de wet, opdat Hij de Zijnen van het eeuwig verderf verlossen en met geestelijke zegeningen in de hemel zegenen zou.

a. Welnu, tot die weldaden behoren alle zegeningen des verbonds, die ter zaligheid zijn. Hiertoe brengen wij in de eerste plaats hun levendmaking. Zonder wedergeboorte zal niemand het Koninkrijk der hemelen kunnen zien. Maar de Heere Zelf roept Zijn volk uit de dood tot het leven. Christus heeft het Zelf gezegd: "Ik leef en gij zult leven." Voor ieder der uitverkorenen komt dan ook de tijd waarin de Heere hem voorbij gaat op het vlakke des velds en zegt: "Leef, in uwen bloede leef." Van deze weldaad der erfenis van Christus getuigt de apostel in Eféze 2: 1, zeggende: "U heeft Hij mede levend gemaakt, daar gij dood waart door de misdaden en de zonden." O, welk een voorname, onmisbare, de zaligheid deelachtig makende weldaad in deze levendmaking.

b. In de tweede plaats noemen wij het geloof. Deze zegening uit de erfenis. Christus is wel genoemd: "De officier van alle genaden", en die benaming was niet ten onrechte, want toch door het geloof worden de uitverkorenen Christus ingelijfd en al Zijn weldaden deelachtig. Dat geloof is geenszins een vrucht van neme akker, het is naar Eféze 2: "Gods gave." God de Heilige Geest plant het in de wedergeboorte in de harten van Zijn volk en Hij onderhoudt het; zodat niet alleen de planting des geloofs, maar ook de oefeningen ervan gaven Gods zijn. Degenen, die hun historisch geloof voor het zaligmakend aanzien, schijnen te kunnen geloven als zij willen en dringen ook anderen hun gewaand geloof op. De Heere echter zegt: "Zonder Mij, kunt gij niets doen." Hij voert Zijn volk in diepe afhankelijkheid van Hem. Geloven wordt Gods kinderen soms onmogelijker dan de sterren van de hemel te plukken, niettegenstaande zij zich vanwege hun ongeloof moeten veroordelen. Want toch ongeloof is en blijft

zonde. In tegenstelling met het geloof zou u wel kunnen zeggen dat het ongeloof de officier is van alle kwaad dat in de mens woont; maar dat ongeloof is niet te overwinnen in eigen kracht. Geloof is krachtig in de bediening des Heiligen Geestes. In die bediening heeft het een alles-overwinnende kracht en verdrijft het ongeloof met al zijn twijfel; het breekt banden; het verjaagt satan met zijn bestrijdingen; het geloof overwint de wereld en doet de ziel ingaan in de rust die er overblijft voor het volk van God, gelijk zij allen mogen ervaren die met het geloof begiftigd zijn. Op het geloof worden zeeën gekleefd en de fundamenten der aarde blootgelegd; de vijanden verdreven; de hemelen geopend dat zij brood, en de rotsstenen gescheurd dat zij water geven; en de doodsjordaan gespleten om een vrije doorgang te geven tot de eeuwige gelukzaligheid. Door het geloof heeft Abel getuigenis bekomen dat hij rechtvaardig was; Henoeh met God gewandeld; Abraham en Sara hebben door het geloof een zaad verkregen boven de tijd huns ouderdoms en Izak en Jacob werden mede-erfgenamen der belofte; Mozes geweigerd een zoon van Farao's dochter genaamd te worden, achtende de versmaadheid Christi meerdere rijkdom dan de schatten van Egypte.

De rij der overwinnaars door het geloof kent geen einde en is zo min te tellen als de sterren des hemels en het zand dat aan de oever der zee is. Paulus telt er in Hebreeën 11 velen op, maar het leger der geloofshelden wordt hem te machtig en hij roept in verwondering uit: "Wat zal ik nog meer zeggen? Want de tijd zal mij ontbreken."

In welke strijd, in welke noden, in welke gevaren Gods volk ook komen moge, het zal overwinnen door het geloof, dat God de erfgenamen Christi geeft. Het is de weldaad uit de erfenis, die voor dit leven geldt en straks bij de dood verwisseld zal worden in aanschouwen. Het geloof blijft in zijn oefeningen onvolmaakt. Daarom kan het nimmer de grond der zaligheid zijn. Ook zal het in de hemel niet nodig zijn. Maar op aarde is het de gemeenschapsband aan Christus en doet het uit Hem ontvangen genade voor genade. O, dat onze zielen in dat oprechte en dierbare geloof wandelen mogen; wij zouden als helden het slijk der straten treden.

c. Voorts verkrijgen de erfgenamen Christi gerechtigheid en heiligheid. Deze beide weldaden zijn onmisbaar ter zaligheid. Wij zijn schuldenaren aan Gods recht geworden en moeten volkomen betalen, terwijl wij geen kwadrantpenning hebben om te voldoen. Daarenboven zijn wij door de zonde gans verdorven. God kan met een gevallen Adamskind geen gemeenschap hebben. Zijn heiligheid is een verterend vuur, waarbij de zondaar niet wonen kan. O, wat is zalig worden toch onmogelijk van 's mensen zijde. En Gods volk leert dat onmogelijke kennen. Beide, schuld en zonde, sluiten hen uit de gemeenschap Gods. Maar nu betuigt de apostel, dat het zaad Abrahams erfgenaam van Christus is. Aan hen is bij hemels testament gerechtigheid en heiligheid vermaakt en wel zulk een gerechtigheid, dat de wet van haar vloek is ontwapend en niemand beschuldiging inbrengen kan tegen de uitverkorenen Gods en zulk een volmaakte heiligheid, dat de Vader een welgevallen in Zijn volk heeft. Hier worden schuldigen gerechtvaardigd om niet en zwarten gereinigd van alle zonden. In deze erfenis is de toegang tot Gods gemeenschap, als hadden zij in eigen persoon voor al hun zonden voldaan, ja, als hadden ze nooit zonden gedaan. Hier moot de bruidskerk uitroepen: "Ik ben zwart, doch lieflijk", omdat Christus Zelf verklaart: "Geheel zijt gij schoon, Mijn vriendin, Mijn duive, Mijn volmaakte. Daar is geen gebrek aan u." O, wat is het groot Abrahams zaad te zijn en naar de belofte erfgenamen.

d. Aan de erfgenamen is de volharding toegezegd. Indien zij aan hun eigen kracht waren overgelaten, zouden zij gewis tot het Egypte der wereld wederkeren en van de

genade vervallen. Doch zij worden in de kracht Gods bewaard door het geloof tot de zaligheid. Niemand zal ze rukken uit de hand des Vaders, noch uit de hand van Christus. Hoe sterk de vijanden ook zijn, hoe dwaalziek ook hun eigen hart, deze erfgenamen zullen in de strijd niet bezwijken. Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude, zegt Christus. In hun testament is hun de overwinning vermaakt in de kracht van hun gezegende en triomferende Koning en zij zullen overwinnen in het bloed des Lams.

e. Eindelijk is deze erfgenamen naar de belofte de zaligheid vermaakt die in de hemelen bewaard wordt. Zij zullen als zij de raad Gods hebben uitgediend, van stonde aan tot Christus, hun Hoofd, naar de ziel worden opgenomen. Hun lichamen zal de jongste dag verbeiden om het heerlijk lichaam van Christus gelijkvormig te worden en met de ziel verenigd, eeuwig, eeuwig om te prijzen Hem Die op de troon zit en het Lam dat hun Gode gekocht heeft met Zijn bloed. Deze erfgenamen zullen een nieuwe hemel erven en een nieuwe aarde. Geen inwoner van het hemelse Jeruzalem zal meer zeggen: "Ik ben ziek." Daar zal geen zonde meer zijn. De ganse schaar der uitverkorenen, die ontelbare menigte zal dan bekleed staan met rein en blinkend ruil lijnwaad. "Zalig zijn zij die geroepen zijn tot de bruiloft des Lams." Nog een weinig slechts en het zaad Abrahams zal de eeuwige heerlijkheid beërven, die geen oog gezien heeft en geen oor gehoord en die in het hart des mensen niet is opgekomen.

Zingen we nu eerst nog Psalm 89: 3:

*De hemel looft, o HEER, Uw wond'ren dag en nacht;
Uw waarheid wordt op aard' de glorie toegebracht,
Daar Uw geheiligd volk van Uwe trouw mag zingen;
Want wie is U gelijk bij al de hemelingen?
En, welke vorsten ooit het aard'rijk moog' bevatten,
Wie van hun is, o HEER, met U gelijk te schatten?*

Toepassing.

Mijn geliefden, zou elk mens Gods volk niet moeten gelukzalig achten? Zouden wij allen, jong en oud, het heil van Abrahams zaad niet moeten zoeken, terwijl het heden voor ons genaamd wordt en het nog is de welaangename tijd, de dag der zaligheid? God verwekke in u, mijn onbekeerde medereiziger naar de eeuwigheid, een haasten om uws leven wil.

Verzaakt, jongeling en jongedochter, de wereld met haar genoegens. Geeft uw hart niet aan spel en sport, maar zet uw ziel op hetgeen alleen u behouden kan. Koopt uw tijd uit eer het besluit bare, want de dag gaat als kaf voorbij.

Ouderen van dagen, u neigt naar het graf. De tijd uwer ontbinding is aanstaande. Nog een weinig en daar zal geen tijd meer zijn. Zal dan uw deel zijn in de poel des vuurs? Dat zal het gewis, zo u niet Christus gewinnen moogt tot uw zaligheid. O, verwerpt toch alle gronden buiten Hem. Laat u niet optooien met het geroep: "Gij zijt Abrahams zaad." Laat u niet paaien met de zaligspreking op uw tranen en aandoeningen. Zoekt de Heere terwijl Hij te vinden is. Hij trekke u uit de dood tot het leven en schenke u uit genade deel te hebben aan de erve der heiligen. Nog roept Hij met Zijn Woord. Och, dat uw oor en hart voor Christus geopend werd. U zou het goed verwerven, dat bestendig en duurzaam is.

En volk van God, de Heere sterke u met het heil der erfenis. Hij trekke u, opdat u Hem

zou nalopen. Zoekt, bekommerde zielen, Christus te gewinnen. Zet uw hart op Hem. Grijpt moed in al uw strijd. De Heere zal Zijn werk niet verlaten. Hij bevestige en versterke en fundere u.

En is u de strijd soms bange, de zonde sterk en uw kracht gene, de grote en eeuwige Testamentmaker heeft uw volharding tot den einde u vermaakt. Hij zal u bewaren als de appel van Zijn oog. Hij zal u ook in uw verdrukking niet verlaten.

Welhaast zal Hij uw druk doen verwisselen in geluk. Johannes zag de grote schare die niemand tellen kon en een van de ouderlingen zeide hem: "Deze zijn het die uit de grote verdrukking komen; en zij hebben hun lange klederen gewassen en hebben hun lange klederen wit gemaakt in het bloed des Lams. Daarom zijn zij voor de troon Gods en dienen Hem dag en nacht in Zijn tempel; en Die op de troon zit zal hen overschaduwen."

De Heere sterke u in al uw drukwegen. Gij zult uit de verdrukking uitkomen, volk, en overwinnen. Het is uw erfenis door de Vader bereid in Christus en vermaakt aan u door de Heilige Geest, dat u de palmtakken der overwinning in de hand zult hebben en uw God en Koning prijzen tot in aller eeuwen eeuwigheid.

De God aller genade doe u blijmoedig en in hope uwer erfenis wandelen de tijd die van God u is bepaald, achtende de wereld licht met al haar lief en leed, opdat uw wandel in de hemel zij, vanwaar wij onze Zaligmaker verwachten. Amen.

27. Het handschrift, dat tegen was, uitgewist

Predicatie over Kolossensen 2: 14

Psalm 19: 5

Lezen: Kolossensen 2

Psalm 73: 6 en 9

Psalm 40: 1

Psalm 138: 4

"Uitgewist hebbende het handschrift, dat tegen ons was in inzettingen bestaande, hetwelk, zeg ik, enigerwijze ons tegen was, en heeft dat uit het midden weggenomen, hetzelfde aan het kruis genageld hebbende."

Kolossensen 2: 14.

In deze woorden handelt de apostel van de uitwissing van het handschrift, dat tegen ons was. Wij wensen dit grote heilgeheim nader te bezien door te overwegen:

1. Waarom dit handschrift tegen was.
2. Waarin dit handschrift tegen was.
3. Hoe lang dit handschrift tegen was.

1. Waarom dit handschrift tegen was.

Onze tekst spreekt van het handschrift dat tegen was, en bedoelt een handschrift, waardoor degene, die het schrijft, zich verklaart schuldig te zijn hetgeen in het onderschreven stuk vermeld wordt. Paulus nam op zich aan Filémon te voldoen, hetgeen Onésimus hem schuldig zijn mocht en bevestigde de beloofde betaling met te schrijven: "Ik Paulus, heb het geschreven met mijn hand, ik zal het betalen." Zo nu was er een handschrift, dat Gods uitverkoren kerk schuldig stelde aan het recht des Heeren en hen verbond tot de volkomen voldoening der schuld.

Wat wij nu door dit handschrift te verstaan hebben, zegt de apostel zelf in onze tekst. Dit handschrift bestond in inzettingen; n.l. in de inzettingen van het Oude Verbond. De ceremoniële inzettingen door Mozes op Gods bevel gegeven waren enigermate tegen het volk van God. Dit voert de apostel aan tegen hen, die de gemeente van Christus zoeken af te trekken en onder dienstbaarheid te brengen. In de onderscheidene gemeenten werden dergelijke personen gevonden. Zij stonden de bediening van Paulus tegen. Ook in Colosse waren zij en Epafras, "een geliefde mededienstknecht en een getrouw dienaar van Christus", door wiens dienst de gemeente aldaar was gesticht, heeft zich naar Rome begeven, waar Paulus gevangen zat, om des apostels raad te ontvangen. Toen heeft Paulus de brief aan de Kolossensen geschreven.

Duidelijk komt in de vermaningen die gegeven worden uit, met welke grove dwalingen de valse leraars behept waren. Zij stelden de besnijdenis als noodzakelijk voor en ook de onderhouding van tijden en het onthouden van spijsen en dranken. Door kastijding van het lichaam moest de heiligheid bevorderd; ja deze dwaalgeesten spraken van een gemeenschap met engelen en geesten, in dat alles zoekend een hoger geestelijk, hemels leven. Tegen hen nu waarschuwt de apostel: "Ziet toe, dat niemand u als een roof vervoere door de filosofie en ijdele verleiding naar de overlevering der mensen, naar de eerste beginselen der wereld en niet naar Christus." Daarmee is het optreden der leugenprofeten in Colosse veroordeeld. Zij voeren van Christus af. En

het is de ware dienaar van het Evangelie eigen naar Christus heen te voeren, als ter zaligheid onmisbaar. Dit bewijst Paulus dan nader met twee klemmende redenen.

Ten eerste wijst hij, er op, dat in Christus al de volheid der Godheid woont, lichamelijk, en in Hem de uitverkorenen volmaakt zijn. En ten andere betuigt de apostel dat degenen, die aan Hem een ware gemeenschap uit genade verkregen hebben, in Hem besneden zijn met een besnijdenis die zonder handen geschiedt, zijnde met Hem begraven en opgewekt. Zij hebben niet alleen de besnijdenis niet meer van node, doch maken zich Christus onnut en verloochenen Hem, zo zij zich in het vlees laten besnijden. De ceremoniën zijn vervuld in Christus. Hij heeft het handschrift, in inzettingen bestaande, uitgewist. Wie zal het dan weder ophalen?

Uit geheel het betoog van Paulus is duidelijk, dat door het handschrift, waarvan hij in onze tekst spreekt, bedoeld worden inzettingen van het Oude Verbond. Deze vormden naar Efëze 2 een wet der geboden, in inzettingen bestaande en worden in Hebreeën 7: 16 genoemd een wet des vleselijken gebods, bestaande alleen in spijsen en dranken en verscheidene wassingen en rechtvaardigmakingen des vleses tot op de tijd der verbetering opgelegd (Hebreeën 9: 10).

De ceremoniële wetten nu noemt Paulus "inzettingen" omdat zij in onderscheiding van de Tien geboden slechts voor een tijd gekomen waren, Israël scheidend van de heidenen. In deze inzettingen, hoe uiterlijk ook in vorm, met vele offeranden en wassingen, heeft het God behaagd Zichzelf te openbaren in Zijn volmaakte deugden. Die inzettingen waren bedieningen Zijner genade. Wel was het oog van het natuurlijk geslacht van Abraham daarvoor gesloten, maar de blindheid en het ongeloof van velen in Israël, deed de kracht der genade Gods niet te niet.

In de ceremoniën was Christus. Hij was de Hogepriester; Hij was het Offer; Hij was het Altaar. Het bloed der offerdieren had alleen betekenis door Zijn bloed; en het wees dan ook op Hem, Die eens Zichzelf geven zou tot een voldoening voor de zonden Zijner uitverkorenen. Hij is het Pascha, dat voor hen geslacht is. Door het geloof mocht de ware Israëliet, die niet alleen tot het natuurlijk zaad van Abraham behoorde, maar een zoon der belofte uit de vrije was, dan ook in de ceremoniën op Christus zien en Hem als de enige en volkomen Zaligmaker omhelzen.

Maar de volle rijkdom van de genade Gods in Christus was in deze inzettingen gehuld in de bolster van de donderende Sinai. Het bloed van stieren en bokken kon aan de eis van Gods gerechtigheid niet voldoen. De schuld van het volk Gods stond nog open. Eerst toen het ware Paaslam op Golgótha geslacht werd, klonk het tot in de hemelen toe: "Het is volbracht." Maar tot zolang getuigden deze inzettingen van de onvoldane schuld. Elk offerdier, dat ter dood gebracht werd, klaagde de offeraar aan als des doods schuldig; elke besnijdenis stelde de besnedenen als onrein. De herhaling van al de diensten, jaar na jaar, was een aanhoudende betuiging van Gods strenge gerechtigheid, dat de zonde schuldig maakt tot het oordeel des doods. De bediening van de inzettingen van het Oude Verbond was een ondertekenen met Zijn eigen handschrift, dat geheel het volk schuldig was en onrein voor God. Het handschrift was tegen, omdat het de zonde klaar ontdekte; de schuld en verdorvenheid der zonde beide. Deze inzettingen leren ons, dat Gods recht een volkomen voldoening eist voor de zonde; en dat Zijn heiligheid een verterend vuur is en een eeuwige gloed voor de zondaar. De bezoldiging der zonde is de dood en Gods recht eist volvoering van dat oordeel over Adam en al zijn nakomelingen.

Nee, die straf is niet te zwaar. In ons verbondshoofd Adam hebben wij, het oor lenend aan het woord des duivels, God tot een leugenaar gesteld en ons van Hem, in Wie alleen het leven is, losgescheurd. Er kon op de zonde geen ander oordeel dan dat des doods volgen. En tegen elk, die leeft gelijk hij is geboren getuigt dan ook de heilige

wet des Heeren: "Vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in hetgeen geschreven is in het boek der wet, dat hij het doe." Er is een handschrift tegen ons. Wel zijn de ceremoniën teniet gedaan, maar wat door deze inzetten betekend werd, geldt ons allen. Wij zijn de drievoudige dood onderworpen. En uit de werken der wet zal geen vlees gerechtvaardigd worden voor God. Ons is een gerechtigheid nodig, die volkomen voldoet voor al onze zonden. Noch onze geboorte uit gelovige ouders; noch onze doop; noch onze belijdenis; noch onze onberispelijke wandel; noch onze tranen en gebeden kunnen ons redden van de dood, dewijl zij aan Gods recht geen voldoening geven kunnen.

Het handschrift is tegen ons. Wee onzer, zo wij ons verlaten op iets dat buiten de volkomen voldoening aan Gods recht is. Wij zijn de dwaze bouwmeester gelijk, die zijn huis bouwde op de zandgrond. De dag zal komen, dat de Heere zeggen zal: "Efraïms ongerechtigheid is samengebonden; zijn zonde is opgelegd." Gelijk een schuldeiser, hoe lankmoedig hij ook wezen moge, eens voldoening eisen zal van de opgelegde, in zijn boeken aangetekende schuld, zo zal de Heere eens eisen de jaar na jaar opgelegde schuld, die niet verminderd, doch wel opgestapeld is, met al onze beste werken. Het handschrift, dat tegen ons is, zegt ons dat de gehele wereld voor God verdoemelijk is.

En dat leert Gods volk verstaan. Van nature leven wij voort als een echte schuldenmaker. Er zijn mensen, die in het maatschappelijk leven zover weg zijn, dat zij hij iedere winkelier bijna in het krijt staan. Hun schuld deert hen niet. Over de betaling bekommeren zij zich niet. En zo leven wij van nature ten opzichte van God. Wij tellen onze schuld niet. Ontroert onze consciëntie een enkel ogenblik, wij dommelen welhaast weer in. O, wat zal dat eenmaal opbreken.

Maar de Heere ontdekt Zijn volk er aan, dat het handschrift tégen is. Dat volk krijgt met God te doen. Zijn rechtvaardigheid wordt op hun hart gebonden; Zijn heiligheid wordt hun een brandend vuur. O, er is geen ontkomen mogelijk. Het handschrift moeten zij ondertekenen. Het is tegen hen. De wet veroordeelt hen bij dag en nacht. Zij verkrijgen er een klaar gezicht van, dat zij tegen al de geboden Gods zwaarlijk gezondigd en geen van dezelve gehouden hebben. Hun gehele leven getuigt tegen hen; het is een en al schuld en zonde. *O wee mij, zo roepen zij uit, dat ik tegen God gezondigd heb.*

God drukt het vonnis des doods in hun consciëntie af. De plaatsen gaan tegen hen preken. Het is of de stenen der straat tegen hen getuigen, dat ze de dood verdiend hebben, en niet waardig zijn over de aarde te gaan. In Gods Woord lezen ze hun vonnis; in de prediking wordt hun het handschrift voorgesteld. Al spraken ze tot niemand van hun diepe ellende, het is of de leraar van de kansel hun naam noemt. Het wordt een Magor-Missabib, een schrik van rondom. Ze moeten hun eigen vonnis onderschrijven. Ware ontdekking der zonde werkt een diepe vernedering onder de lasten voor God. Daarin is de zaligmakende bediening van de Heilige Geest zeer onderscheiden van de algemene overtuiging. Kaïn wordt overtuigd van zijn broedermoord, maar hij kan onder het recht Gods niet vallen, en met hem zijn allen hard, die slechts wroeging der consciëntie hebben over hun zonden. Het is of de spranken der hel reeds in hen zijn.

Doch het volk dat ter zaligheid ontdekt wordt, schrijft met eigen handschrift, gelijk een die onder Israël in waarheid offerde dit deed met de erkenning, dat hij des doods waardig was. Hij wil het met zijn bloed ondertekenen. Gods recht eist wrake over de zonde. Nee, God doet geen onrecht en Hij kan van Zijn recht ook niet afstaan. En wie door genade er iets van leren mag, dat het handschrift tegen is, hij wil ook niets van

het recht des Heeren afdoen. Gods deugden worden hem lief, al getuigen ze tegen hem vanwege zijn zonden. Het handschrift is tegen omdat wij tegen God gezondigd hebben. Alleen door volkomen voldoening is het handschrift uitgewist. Daarover nu handelen wij in de tweede plaats, als wij er bij stilstaan, waarin het handschrift tegen was.

2. Het handschrift wees er op, dat nog Gods recht niet was voldaan.

De inzettingen van het Oude Verbond ontdekten zeer rijk en overvloedig, dat eens die voldoening zou gegeven worden in de dood van Christus. Ze waren daarvan een en al profetie en onderpand voor het volk Gods. En de heilige personen, en de heilige plaatsen, en de heilige tijden en de heilige dingen, waarvan de Mozaïsche bediening handelde, wezen alle op Christus. Priesters en Levieten waren de in deze inzettingen van God gegeven heilige personen. Ze bedienden de heilige dienst des Heeren. In het Heilige trad dagelijks de priester in, ja het Heilige der Heiligen werd van jaar tot jaar, op de grote Verzoendag ontsloten voor de Hogepriester, om verzoening te doen voor de zonden en in te gaan in de gemeenschap met Hem, Die in de lichtende Schechina woonde boven het verzoendeksel, dat op de Ark des Verbonds was. En Wie vertegenwoordigde en symboliseerde deze heilige dienaren anders dan Christus, de ware Hogepriester?

Paulus wijst in het bijzonder in de Hebreeënbrief er op, dat de kerk des Nieuwen Verbonds niet zonder priester is. Toen Christus, de Hogepriester van het huis Gods, gekomen was, heeft Hij geheel het priesterschap van Aäron volkomen vervuld. Dat priesterschap loopt in zijn wezen in Hem door, doch is naar de ordening overgegaan in het priesterschap naar de ordening van Melchizédek. De waarde van het oude priesterschap lag alleen daarin, dat het Christus openbaarde als de volkomen Priester, Die de eeuwige verzoening aanbracht en Zijn uitverkorenen herstelt in de gemeenschap Gods, welke door de zonde verbroken is. Daartoe is Hij met Zijn hart Borg geworden voor de uitverkorenen van eeuwigheid. Op grond van die Borgstelling, de Vader gegeven in het verbond des vredes, is de verkoren kerk van de Vader, gerechtvaardigd in Gods besluit en is ze ingegaan in heerlijkheid, ook eer Christus nog op aarde gekomen was en Zijn priesterwerk volbracht had. Rome heeft een vagevuur verzonnen, mede als bergplaats voor de gelovigen van het Oude Verbond, maar Gods Woord leert ons wel beter.

Een vagevuur is er niet en de uitverkorenen, die voor de komst van de enige en ware Hogepriester gestorven zijn, zijn van stonde aan in heerlijkheid opgenomen. Ze zijn in de zaligheid ingegaan, wijl hun gerechtigheid in Christus was van eeuwigheid en ze deze door toerekening en geloofsomhelzing verkregen hadden. Hun oog was op Christus geslagen. Ze zagen Hem als hun Priester en gaven getuigenis van Hem, Die in het binnenste heiligdom inging. Zo spraken ook de heilige plaatsen, Voorhof en Heilige der Heiligen van Christus, terwijl de heilige lijden de geestelijke verheuging van Gods volk in Hem tot uitdrukking brachten en de heilige dingen, in het bijzonder de offeranden en de daaraan verbonden diensten, alle in Christus hun wezen vonden. Hij, de enige Middelaar Gods en der mensen is de priester; het offer; het altaar; de blijdschap en zaligheid der Zijnen. Die Middelaar is ook het Israël van de Oude dag geopenbaard, en door de Heilige Geest verheerlijkt in hun harten. Door het geloof, dat de verloren doch uitverkoren zondaar geschonken wordt, zijn ook ze met Christus verenigd, en in Hem zalig geworden.

Toch bleef Gods recht de komst van de Zoon van God in het vlees eisen, opdat Hij in onze menselijke natuur de volle last van Gods toorn dragen en voor Zijn volk wegnemen zou. En zolang tijd die voldoening niet gegeven werd, bleef het

handschrift tegen.

Wij hebben in ons eerste stuk er op gewezen, dat God van Zijn recht niet afstaan kan en zonder voldoening de zonde niet kan vergeven. Zover is het er vandaan, dat Antinomiaanse spotters gelijk zouden hebben, als ze beweren van eeuwigheid gerechtvaardigd te zijn, en zonder zich over hun zonden te bekommeren menen de zaligheid te verkrijgen. En zozeer is ook Socinius in strijd met de werkelijkheid dat God zou ophouden God te zijn, indien wat deze ketter, vol van hels venijn leerde, waarheid was. God was in de wereld met Zichzelf verzoenende. Dat had in de eeuwigheid plaats en verkreeg zijn volvoering in de tijd op de heuvel van Golgótha. Noch Rome, noch de Remonstrant kent de personele voldoening van Christus voor al de zonden van de uitverkorenen. Maar God heeft de noodzakelijkheid van Christus' zoendood in woord en inzetting diep in Zijn volk ingedrukt. Het handschrift was enigerwijze tegen, zodat het naar de dag van de komst van Christus aandrong. Om in het vlees Zijn priesterbediening naar de ordening van Melchizédek uit te oefenen, Tot zolang gaf de wet in inzettingen lieten de kerk geen rust. De wet is een tuchtmeester tot Christus en ze dreef het Israël van de oude dag voort uit alle rust in de weldaden uit, naar Hem in Wie de vrede met een kus van het recht is begroet. Daarin was het handschrift eniger wijze tegen Gods volk. Eniger wijze! Want zo wij reeds opmerkten, het ontsloot de genade in Christus; het openbaarde Hem; het was onderpand van Zijn komst; maar bij al die weldaden, hoe groot ook te achten, dreef het des Heeren volk voort, opdat dit niet rusten zou dan alleen in Hem Die de ware Rustaanbrenger voor de Zijnen is.

Het blinde Israël, dat in de schaduwdiensten meende voldoening te vinden en pochte op zijn bevoorrechting boven de heidenen, kwam dan ook om. De aard van de geschonken bediening was tot Christus te voeren en hij, die daarvoor blind, in de Joodse godsdienst rust zocht, vond het handschrift eenmaal volkomen tegen hem tot zijn veroordeling.

Maar zo is het nog.

Indien wij voldoening menen te vinden in onze uiterlijke godsdienst en in ons historie geloof, gelijk van duizenden in onze dagen te vrezen is, zullen wij gewis eens te licht bevonden worden in de weegschaal van Gods recht, dat niet in "het uiterlijk waterbad"; noch in ons begrip van de Waarheid; noch in ons geloven, maar alleen in Christus is voldaan. Het zal bevindelijk doorleefd moeten worden, dat wij door erf- en dadelijke zonden verdoemelijk voor God liggen en dat onze zaligheid door het geschonken geloof verkregen wordt in Christus Jezus. In Hem is alles wat ter zaligheid van node is; ja in Hem zijn de uitverkorenen de volkomen zaligheid deelachtig, dewijl ze met Hem gezet zijn in de hemel.

Maar de Heilige Geest eigent hier in de tijd dat volk toe, wat het in Christus heeft, gelijk het kostelijk formulier van de Doop zegt, namelijk de afwassing der zonden en de dagelijkse vernieuwing des levens, totdat ze eindelijk onder de gemeente der uitverkorenen in het eeuwige leven onbevlekt zullen gesteld worden. Het is het werk van de Heilige Geest de uitverkorenen en door Christus vrijgekochten de zaligheid eigen te maken Hij verheerlijkt Christus in de Zijnen door hen uit Adam uit te snijden en in Christus in te enten en hen door het geloof op Hem alleen te doen rusten. Hij doet het handschrift eniger wijze tegen zijn, opdat het volk Gods alle gronden buiten Christus in de oefening des geloofs verzaken zal.

Wij hebben hierop wel acht te geven, om het kostelijke van het snode te onderscheiden. Gods Woord leert ons in vele voorbeelden, dat er ontrustingen in onze consciëntie kunnen zijn en vele bevindingen zonder dat deze zaligmakend zijn, omdat ze niet uit de gemeenschap met Christus vloeien. Het zaad op steenachtige plaatsen

wies wel spoedig op, maar het had geen diepte van aarde en het verdorde. En allen die niet uit de ware vereniging met Christus het leven ontvangen, zullen verdorren, al hebben ze enige wroeging over de grootheid van hun zonden als Kaïn had; al zoeken ze de plaats van berouw met tranen, gelijk Ezaü; al lopen ze een wijle met Gods kinderen mee, zo Orpa deed; al vernederen ze zich met Achab; en al proeven ze het goede Woord Gods zo van hen geschreven staat, die onder het schrikkelijk oordeel besloten worden in Hebreëen 6.

Het gewicht onzer onsterfelijke ziel is te groot, dan dat wij lichtvaardig in deze zullen handelen. Ze hebben wel toe te zien, die zichzelf en anderen gerust stellen gelijk velen doen door te zeggen: "Eén traan, één zucht.... en het is genoeg om zalig te worden." Want er zijn vele zuchten en tranen die God niet in Zijn fles vergadert. De dag der eeuwigheid zal het verklaren, hoevelen op deze klippen zijn gestrand, wier bed te kort en wier deksel te smal bevonden werd om voor God te verschijnen. Niet vergeefs staat er geschreven: "Doorzoek uzelfen nauw, ja doorzoek nauw, u volk dat met geen lust bevangen wordt! Eer het besluit bare (gelijk kaf gaat de dag voorbij) terwijl de hittigheid van des Heeren toom over ulieden nog niet komt; terwijl de dag van de toorn des Heeren over ulieden nog niet komt."

Er is niets, dat de huichelaren en nabijkomende christenen meer schuwen dan het oprechte zelfonderzoek. Noch het oppervlakkige, noch het gemoedelijk christendom kan de scherpste van het Woord Gods verdragen, terwijl het oprechte volk die scherpste bemint en gedurig zich voor Gods aangezicht onderzoekt, zeggend met de dichter: "Doorgrond mij, o God! en ken mijn hart; beproef mij en ken mijn gedachten; en zie of bij mij, een schadelijke weg zij; en leid mij op de eeuwige weg."

Welnu, hierin zal de oprechtheid van Gods werk openbaar worden, dat overeenkomstig het getuigenis des apostels wij bekennen, dat het handschrift eniger wijze ons tegen is, daarin dat het ons tot Christus drijft. Die in waarheid aan zichzelf is bekend gemaakt, zal deze indrukken van Gods recht en majesteit op zijn ziel dragen dat hij, in zijn zuchten en tranen niet rusten kan. De hoop, die hij gedurig schept, begeeft hem tekens weer, dewijl het handschrift tegen is. Gods recht is onvoldaan; zijn schuld staat open. Noch zijn vertroosting, noch zijn oprechte zielskeus om met het volk naar alle geboden Gods te leven, kunnen hem staande houden tegenover de wet, die vervloekt, dewijl ze haar kracht aan het onverbiddelijk recht des Heeren ontleent. Het geloof werkt door en overeenkomstig de bediening van de Heilige Geest, Die Christus verheerlijkt. Door het geloof alleen zoekt de arme, ellendige zondaar Christus en zal hij tot Hem komen als een gans vermoeide en belaste rust vinden voor zijn ziel.

Het handschrift is eniger wijze tegen. Dit drijft naar Christus heen. Het doet vluchten voor de dood. Een bloedwreker achtervolgde doodslager, zodat ware Sionieten menigmaal moeten uitroepen:

*Geef mij Jezus of ik sterf,
Buiten Jezus is geen leven,
Maar een eeuwig zielsverderf.*

Hoewel het ware werk van God in hen is, gelijk de volle genade in Christus was in de inzettingen van Mozes, hoewel het oog des geloofs soms Hem in Zijn volkomenheid en schoonheid aanschouwt, blijft er een onrust in het hart zolang ze Christus als hun eigendom niet hebben ontvangen. De Heilige Geest drijft Zijn volk naar Christus heen, het doende verstaan waarin het handschrift eniger wijze tegen is. En wij hebben wel te vrezen, zo wij menen buiten Christus te kunnen zalig worden.

Zo werd dan de kerk van God bezwaard door de inzettingen, die op het nog

onvoldane recht Gods wezen en het handschrift vormden, dat tegen hen was. De apostel betuigt echter, dat dit handschrift is uitgewist. Bij die uitwissing staan wij nu stil, overwegend in de derde plaats:

3. Hoe lang dit handschrift tegen was.

God "heeft hetzelfde uit het midden weggenomen, hetzelfde aan het kruis genageld hebbende." Tot de kruisdood van Christus dus hebben de inzettingen hun kracht behouden, maar het handschrift is weggenomen in de dood des Middelaars. God Zelf heeft van die wegneming getuigenis gegeven, toen het voorhangsel scheurde van boven tot beneden. Dat voorhangsel belette ieder, zelfs de priester in te zien in het Heilige der Heiligen. En zo scherp werd de scheiding van het voorhangsel gehandhaafd, dat als de Hogepriester eenmaal per jaar, op de grote Verzoendag, in het binnenste heiligdom inging, hij niet alleen het voorhangsel ogenblikkelijk moest doen toevallen, doch ook mocht dan geen priester in het heilige zijn. Niet één mens, buiten de Hogepriester mocht ook maar in het Heilige der Heiligen inzien.

Maar toen Christus de geest gegeven heeft scheurde het voorhangsel in tweeën, van boven tot beneden. Het is van boven gescheurd. God heeft het gescheurd. De inzettingen waren ten einde. Het handschrift is aan het kruis genageld. In het kruis des Heeren is de voldoening gegeven, die door de inzettingen was afgeschaduwd, doch door deze niet kon gegeven worden. Christus Zelf heeft gesproken: "Gij hebt geen lust gehad aan slachtoffer noch spijsoffer; Gij hebt Mij de oren doorboord; brandoffer en zondoffer hebt U niet geëist. Toen zeide Ik: Zie Ik kom; in de rol des boeks is van Mij geschreven", (Psalm 40. Vgl. Hebr. 10: 5). Komende heeft Hij de voldoening geschonken aan het recht Gods; Hij, Die met Zijn hart van eeuwigheid, in de sluiting van het verbond der verlossing is Borg geworden en Zijn Borgtocht aan het kruis heeft volbracht. Toen heeft Hij de volle schuld Zijner uitverkorenen voldaan, beide van hun erf- en dadelijke zonden en hun ongerechtigheid weggenomen, zijnde zonde gemaakt voor hen.

Zijn dood was plaatsbekledend. Hij droeg de toorn Gods tegen de zonde van het ganse menselijke geslacht; de volle toorn, die niet kon worden gesplitst in een deel dat op de verworpenen en een deel, dat op de uitverkorenen rusten zou. Gods toorn is ondeelbaar, gelijk God Zelf ondeelbaar is. En de volle toorn Gods tegen de zonde van het ganse geslacht Adams, kwam op Christus. Hij Zelf werd echter nimmer voorwerp van Gods toorn. Hij was en bleef de geliefde Zoon, in Dewelke God Zijn welbehagen heeft. Maar, o onbevattelijk wonder van Gods soevereine ontferming, de geliefde, enige en eeuwige Zone Gods, Die God was en bleef, Hij droeg de volle toorn des Heeren Heeren in Zijn menselijke natuur; in ziel en lichaam beide, aan het hout des kruises. Die ondeelbare toorn droeg Hij echter niet voor het gehele menselijke geslacht. Hij droeg die alleen voor Zijn uitverkorenen. Voor hen leed en stierf Hij. Voor hen alleen, maar ook voor hen alleen. De gerechtigheid, die Hij door Zijn dood verwierf, is van een eeuwige kracht en onleegbare volheid.

Ze waren dan ook in zichzelf genoeg om alle zonden van alle mensen te voldoen, gelijk de Vijf Artikelen tegen de Remonstranten Ieren, zeggend: "Deze dood des Zoons Gods is de enige en volmaakte offerande en genoegdoening voor de zonden; van oneindige kracht en waardigheid, overvloedig en genoegzaam tot verzoening van de zonden der ganse wereld." Niemand zal dan ook in zijn zonden sterven, omdat de gerechtigheid van Christus te kort schoot voor Zijn voldoening, maar omdat hij weigerde tot Christus te komen. Door deze volkomen voldoening blijft geen voorwendsel meer voor de zonde.

Toch is het volkomen wegdragen van Gods toorn niet voor alle mensen geschied,

doch naar "de gans vrije raad, de genadige wil en het voornemen Gods des Vaders, (is het) dat de levende zaligmakende kracht van de dierbare dood Zijns Zoons zich uitstrekken zou tot al de uitverkorenen", (V. Art. II, 8).

De kruisdood van Christus was Borgtochtelijk alleen voor hen, die Hem van de Vader gegeven zijn. Wie dit loochent, leert een algemene verzoening, die in strijd is met geheel de Schrift en die het plaatsbekledende borgwerk van Christus aanrandt, het bloed des kruises onrein achtend.

Van die dood des kruises, ter verlossing van de verkorenen des Vaders, hebben al de beloften van Christus gesproken; daarop rusten de inzettingen; Mozes en Elia zeiden Zijn uitgang, die Hij zou volbrengen te Jeruzalem; en Hij Zelf betuigde het Zijn omwandeling, dat Hij veel moest lijden en gedood worden. De Christus moest deze dingen lijden en alzo tot Zijn heerlijkheid ingaan. Tot zolang bleef het handschrift, dat tegen was, kracht behouden. Maar toen is het uitgewist; het is uit het midden weggenomen en aan het kruis genageld.

De voldoening door de kruisdood van Christus is dus een volkomene. Al waren uw zonden als scharlaken, ze zullen wit worden als sneeuw; al waren ze rood als karmozijn, ze zullen worden als witte wol. Voor de grootste en snoodste der zondaren is in de dood van Christus verlossing en zaligheid. O, dat de nodiging van het Evangelie om tot Christus te komen ons hart trekken mocht; dat de openbaring van de volkomen verzoening, door Hem teweeg gebracht, ons bewegen mocht alles te verzaken, waarop wij buiten Hem onze hoop stellen. Want toch, wij zijn de dwaze bouwmeester gelijk, die zijn huis op de zandgrond bouwde, zo wij op een ander fundament, dan op Christus bouwen. En gewis, gelijk het huis der dwaze bouwmeesters, zo zal het huis onzer hoop ineensinken. Och, of de Heere het Woord aan onze harten heiligen en bekrachtigen mocht, opdat het niet eens tegen ons getuige. Want niemand zal zich van de roepstem ter zaligheid, hem gebracht, kunnen losmaken. Het zal de ongehoorzame eens zijn een reuk des doods ten dode.

Wij allen zullen voor de rechterstoel van Christus eens rekenschap moeten afleggen, ook van de bediening des Evangeliums, waarin ons Christus aangeboden is tot zaligheid. Niets weerhoudt ons om tot Hem te komen, dan ons ongeloof en onze vijandschap tegen Hem.

O, onbekeerden van hart, open God uw ogen voor de staat uwer ellende, opdat u vluchten mocht tot de vrijstad, die geopend is in het bloed des Lams, eer u de bloedwreker dode. Laat u dringen tot Christus te vluchten. Buiten Hem is alles te kort, om voor God te verschijnen. Noch uw goede werken; noch uw tranen en gebeden kunnen Gods recht voldoen. Dat is alleen door Christus voldaan. Zou u dan met minder dan met Hem de reis aandurven naar de eeuwigheid? Zou u denken zonder Jezus te kunnen zalig worden? O, vliedt van hen die u op één traan, één zucht zalig spreken en zoekt Christus te gewinnen, Die het handschrift dat tegen was heeft te niet gedaan.

Nee, dat handschrift wist Hij niet uit voor alle mensen, maar wel voor gevallen Adamskinderen, gelijk wij allen zijn. Daarom is onze staat van ellende geen beletsel om zalig te worden. Koopt dan de tijd uit en haast u om uws levens wil.

Het handschrift is uitgewist. Christus heeft voor de Zijnen volkomen genoeggedaan. Er blijft geen beschuldiging tegen hen meer over. *Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen. Gods? God is het, Die rechtvaardig maakt! Wie is het, die verdoemt? Christus is het, Die gestorven is.* Het is de grote troostbron voor het volk van God, dat Gods toorn voor hen is gestild. De wet is van haar vloek ontwapend; en de volkomen zaligheid is teweeggebracht. Geen der gekochten met het bloed van Christus zal omkomen.

Zingen wij nu eerst uit Psalm 40: 1:

*'k Heb lang de HEER in mijn druk verwacht,
En Hij heeft zich tot mij geneigd;
Ik riep, door nood op nood bedreigd,
Hij gaf gehoor aan mijn jammerklacht.
Mij, in den kuil verzonken,
Mij heeft Hij hulp geschonken,
Gevoerd uit modd'rig slijk;
Mij op een rots gezet,
Daar ik, met vaste tred,
Die jammerkolk ontwijk.*

Toepassing.

Zomin de voldoening van het kruis van Golgótha kan te niet gedaan worden, zomin zal de zaligheid van Gods uitverkorenen kunnen verhinderd. Al klaagt u uw consciëntie, dat u tegen al de geboden Gods zwaarlijk gezondigd en geen van dezelve gehouden hebt; al veroordeelt u de wet; al beschuldigt u de vorst der duisternis, de voldoening van Christus kunnen deze alle niet wegnemen.

O, houdt moed. Komt, u overtuigden van uw schuld en zonden, komt tot Hem, Die rust geeft aan de vermoeiden en belasten. Dat toch uw ziel niet worde opgehouden van tot Hem te vluchten. Uw gebeden en worstelingen; uw verkwikkende en zoete zielsgestalten kunnen de grond uwer zalig niet zijn. Ze ontwapenen de wet van haar vloek niet, en uw ziel blijft bij al deze gestalten onder de druk van de vloek der wet. Och, of u rust vinden mocht daar, waar het handschrift is uitgewist, n.l. in het kruis van Christus. Genade is In Zijn lippen uitgestort. Zijn liefde bewege ons, om alles te verlaten en tot Hem te komen. "Hoor, o dochter, en zie, en neig uw oor; en vergeet uw volk en uws vaders huis. Zo zal de Koning lust hebben aan uw schoonheid; dewijl Hij uw Heere is, zo buig u voor Hem neder."

Och, of in onze donkere dagen, Gods volk het harte meer en meer op Christus zetten mocht. Zijn volkomen verzoening onzer zielen geve ons vrijmoedigheid om Hem aan te nemen door het geloof. Tot zolang blijft het handschrift tegen en vreest onze ziel de gerechtigheid des Heeren, Die door de dood van Christus is voldaan.

Merkt er toch op, dat de apostel ons leert dat de vrijmoedigheid van Gods volk gegeven wordt nu het handschrift is uitgewist. Gods volk is door het geloof met Christus verenigd en verzegeld van Zijn voldoening voor ons, en hebben wij vrede bij God. De dadelijke toerekening van Christus en Zijn gerechtigheid aan ons, in de toe-eigening van het geloof stelt ons vrij van het handschrift.

*Welzalig hij, wiens zonden zijn vergeven,
Die van de straf voor eeuwig is ontheven.*

Moge deze weldaad velen tot heilige jaloersheid verwekken. En zo ze ons geschonken werd, doe de Heere ons staan in de vrijheid, waarmee Hij ons heeft vrijgemaakt ze Christus gedurig onze toevlucht, en Zijn verzoening onze vrijmoedigheid in de toegang tot de Vader. In tedere, kinderlijke vreze geve de Heere ons te wandelen voor Zijn aangezicht, wetende met welk een dure prijs wij zijn vrijgekocht van de zonde. Dat dan de zonde over u niet heerse, maar de liefde van Christus dringe ons, als die dit oordelen, dat indien één voor allen gestorven is, ze dan allen gestorven zijn. *En Hij is voor allen gestorven, opdat degenen, die leven, niet meer zichzelf zouden leven, maar*

Die, Die voor hen gestorven en opgewekt is. Zo houdt het daarvoor, dat gij wel der zonde dood zijt, maar Gode levende zijt in Christus Jezus, onze Heere. Amen.

28. De machtige Verlosser

Predicatie over Openbaring 19: 11

Psalm 30: 3.

Lezen: Openbaring 19.

Psalm 45: 2 en 3.

Psalm 111: 5.

Psalm 132: 12.

Een bijzonder voorrecht was Daniël, de man Gods, gegeven ten tijde van grote benauwdheid. Juda was na Israëls val, weggevoerd naar Babel, en onder die weggevoerden behoorde ook Daniël. De Heere heeft hem een bijzonder hoge positie beschikt onder het vijandige, van God vervreemde, Zijn volk onderdrukkend volk van de Chaldeeër. En na Babels val is Daniël zelfs de eerste van de drie vorsten, die door Darius over de honderd-en-twintig stadhouders van zijn koninkrijk zijn gesteld. Welk een zware taak is op Daniëls schouders gelegd! Van alle zijden omringen hem zijn bittere vijanden. Hoe zij, Gods knecht echter was trouw. In zij kunnen op hem niets vinden, waarom zij hem verklagen zullen bij de koning. Dat voorrecht heeft Daniël, dat wandelen naar Gods geboden. En dit gedrag moge allen, ons het bijzonder Gods volk en knechten wel een aansporing zijn, om voorzichtig te wandelen, vooral in deze dagen van diep verval en vertreding van de geboden Gods.

De vijand rust echter niet vóór hij Daniël getroffen heeft. Is er in zijn wandel niets te vinden om hem ten val te brengen, dan zoeken ze hem in zijn godsdienst treffen. De leeuwenkuil zal Daniëls deel zijn, tenzij hij God openlijk verloochent.

Zie nu het bijzonder voorrecht, aan Gods knecht gegeven, hij knielt met open vensters tegen Jeruzalem aan. Voor die open vensters knielt hij, tegen het gebod des konings in, drie tijden daags.

Knielde Daniël nu niet in het verborgene? In stilte, dat niemand hem zag? Omdat het de eer Gods gold. Er zijn veel mensen, die de Godserkenning willen verdringen naar de binnenkamer. Maar als het Gods eer raakt, hebben Gods knechten openlijk van de dienst des Heeren te getuigen, al dreigt het gevaar des doods. Daarbij wezen die open vensters naar de plek van Daniëls leven. Zijn hart leefde niet in Babel, maar te Jeruzalem, waar God woonde op de berg Sion; waar het bloed der verzoening werd gestort; waar water ter reiniging van de zonde werd gegeven; waar Gods gemeenschap werd gesmaakt. Ziet, de rijkdom, de grootheid der wereld kan Gods volk niet vervullen. Hun hart trekt naar de gemeenschap Gods in Christus. Die gemeenschap is hun beter dan dit tijdelijk leven. Ja, die open vensters tegen Jeruzalem zijn de sterkte des harten van Daniël. In de grootste gevaren, in doodsgevaaren is de Heere een toevlucht voor de Zijnen. Hoe menigmaal heeft Hij dit al Zijn volk betoond. En Hij is de Onveranderlijke, Die op het gebed verlossing geeft.

Wij verkeren in zeer droeve tijden. De zonden zijn opgestapeld ten hemel toe. Gods oordelen zijn over ons werelddeel en in het bijzonder ook over ons land uitgestort, en onder dat alles is er geen vernedering, noch een wederkeren tot de God onzer vaderen. Zo wordt des Heeren gramschap nog te meer opgewekt. Bange tijden staan voor ons. Maar hoe groot nu is het voorrecht van dat volk, dat open vensters tegen Jeruzalem aan hebben mag; dat de vensters niet sluit door een ver afleven van de Heere, doch voor wie de vensters mogen open zijn, om met alle noden en in alle gevaren een vrijmoedige toegang te hebben tot de troon van Gods genade. Daarin ligt hun sterkte,

daarin schept hun ziel moed en wordt hun hoop gesterkt op de verlossing, die hun in Christus bereid is. Want de dag van hun verlossing is aanstaande.

In dit leven wil de Heere hen redden, keer op keer; en eenmaal zal Hij hen verlossen met een eeuwige verlossing. Hij is de machtige Verlosser Zijner uitverkorenen. Die Verlosser openbaarde Zich aan Johannes op Patmos, rijdend op het witte paard Zijner overwinning. Bepalen wij thans onze aandacht bij hetgeen ons dienaangaande beschreven staat in Openbaring 19: 11:

"En ik zag de hemel geopend; en ziet, een wit paard, en Die op hetzelfde zat, was genaamd Getrouw en Waarachtig, en Hij oordeelt en voert krijg in gerechtigheid."

In deze tekst openbaart zich de machtige Verlosser:

1. Komend uit de hemel.
2. Gezeten op een wit paard.
3. Als de Getrouwe en Waarachtige.

1. Johannes zag de hemel geopend.

Uit de hemel kwam Christus, gezeten op het witte paard Zijner overwinning. Want in de hemel is Hij en daar toeft Hij tot de grote oordeelsdag. Reeds bij de doop werden Hem de hemelen geopend. En Hij is, nadat Hij het werk op aarde volbracht had, dat de Vader Hem gegeven had te doen, opgevaren van de Olijfberg naar de derde hemel. Hij is opgevaren met gejuich en met geklank der bazuin. De heilige engelen en de verlostten uit de mensenkinderen hebben de hemelen vervuld met gejuich en met bazuingeschal. O, wat moet het in het bijzonder voor de gekochten met Christus' bloed, die reeds in heerlijkheid waren ingegaan, geweest zijn, hun Verlosser en Koning volkomen triomferend te zien inkomen en plaats nemen in het midden van de troon Gods. De geringste aanschouwing van de gezegende Immanuël door het geloof doet Gods volk op aarde reeds in aanbidding en verwondering wegzinken; en hier is het slechts een zien in een spiegel. Wie kan dan bevatten de zalige verwondering der hemelingen, toen zij In het volmaakt aanschouwen hun Koning zagen inkomen en aanvaarden de heerlijkheid, die Hij had eer de wereld was? O, Gods uitverkorenen zullen Hem, Die op de troon zit, maar ook het Lam eeuwig prijzen; de hemelen zullen vervuld zijn van hun gejuich en van het geklank der bazuin. Dat hun ziel veel met een heilig verlangen er naar uitzien moge.

In de hemel is de Leeuw uit Juda's stam gebleven, en daar blijft Hij tot de jongste dag. Vóór die dag komt Hij niet op aarde. Dat stellen de Chiliasten met hun duizendjarig rijk. Maar het In tegen de Schrift, te leren, dat de Heere Jezus op aarde komen zal eer de laatste dag zal aanbreken. "Deze Jezus, Die gij hebt zien heenvaren", zo sprak de engel tot de discipelen op de Olijfberg, "zal alsoo wederkeren." Hij is op de wolken opgevaren; Hij komt op de wolken eenmaal neder om te oordelen de levenden en de doden. Hoe gelukzalig is het volk, dat Hem toonder verschrikking mag verwachten. Want Hij komt uit de hemel om te oordelen.

Van het grote oordeel spreekt ons tekstkapittel. De grote hoer in gevallen en haar rook gaat op in alle eeuwigheid. De aarde had ze vervullen met haar hoererij, het bloed van Gods dienaren mocht ze eenmaal drinken; maar de Heere wreekt dat bloed van haar hand. O, hoort het toch, het vreselijk einde van die hoer komt. Wij gaan de dag de oordeels tegemoet; u en ik tin alle mensen zullen dan voor Gods rechterstoel verschijnen. De goddelozen, degenen die niet gewild hebben, dat de Heere Koning over hen zij, zullen met de duivelen geworpen worden tot de poel des vuurs.

Doch, o onuitsprekelijke gelukzaligheid! De uitverkorenen zullen dan eeuwig God

prijzen. Het is de dag vort de grote bruiloft des Lams. Hij zal de strijd voeren en beslissen in Zijn eeuwige eindoverwinning. En als ten eindstrijd trekkend, ziet Johannes Hem, nu de hemelen aan de balling op Patmos geopend worden. De overwinning voor Gods volk komt gewis.

Zo menigmaal schijnt het voor Gods kinderen verloren. Ze hebben zichzelf door de overtuiging des Heiligen. Geestes als gans verlorenen leren kennen om van hun zonden wil. Niet één van Gods kinderen is hiervan vreemdeling. Een mens van nature leeft, ook bij zijn rechtzinnige belijdenis, maar voort, zonder zijn verloren staat ter harte te nemen. Maar de Heere opent de ogen van Zijn volk en doet het levendig beseffen, dat het verloren ligt en de eeuwige rampzaligheid is onderworpen. Het wordt de taal van dat volk:

'k Schatte mij geheel verloren,

'k Mocht van geen vertroosting horen.

Maar de Heere werkt in hen ook een levende hoop op de zaligheid, en hij sterkt het geloof en wil hen bevestigen in hun staat. Doch in de zware strijd, op aarde door des Heeren lieve volk te kampen, schijnt het menigmaal hun toe, als ware het nog verloren. Zo kan het zijn onder de aanvechtingen des satans en de bestrijding van het ongeloof in betrekking hun staat; zo kan het zijn in de bijzondere wegen, waarin ze geleid worden, aangaande hun geestelijke wegen, waarin ze geleid worden, aangaande hun geestelijke en tijdelijke omstandigheden. Voor Israël scheen het in Egypte wel gans verloren; David vreesde nog één der dagen in de hand van Saul om te komen. Uit de benauwdheid roept Gods volk tot de Heere. Maar hoe diep de wegen ook zijn, die Gods volk moet bewandelen, hoe zwaar ook de strijd, eenmaal zal dat volk overwinnen door Hem, Die reeds triomfeert in de hemel. Ze zullen overwinnen door het bloed des Lams. Johannes zag Christus ter overwinning komen. O, dat de strijdende kerk toch moed houde; haar triomf is eeuwig zeker.

De hemel werd Johannes geopend. Hij zag er in, terwijl hij nog op aarde was. O wonder! Wij hebben door onze zonden de hemelen toegesloten. Maar Christus heeft ze weder geopend voor de Zijnen. De Heere Jezus sprak eens tot Zijn jongeren: "Voorwaar, voorwaar zeg ik ulieden: Van nu aan zult u de hemel zien geopend." Stefanus zag de hemelen geopend en de Zoon des mensen, staande ter rechterhand Gods. Ook Johannes zag de hemel geopend.

Die geopende hemel getuigt van het herstel in Gods gunst. Zijn liefde daalt in Christus tot Zijn volk neder en verzadigt hen met het goede van Zijn huis en het vette van Zijn paleis; ja maakt hen in liefde dronken. Door die opening des hemels ziet Gods volk in het geloof de eeuwige heerlijkheid, die God de Zijnen bereid heeft naar Zijn soeverein welbehagen. Gods volk zal geen vreemde hemel eenmaal inkomen. Het leert iets kennen van de hel. Zonder hellevaart geen hemelvaart. Maar God wil Zijn gunstgenoten ook de hemel openen. Paulus sprak er van, dat hij was opgetrokken in de derde hemel. En deze zaak is Gods volk niet gans vreemd. Ze zijn buiten zichzelf van verwondering. In geen woorden is te beschrijven wat ze zien en horen. Het zijn de voorsmaken des hemels, die God Zijn volk soms in bijzondere mate schenken wil, opdat ze gesterkt worden in de zware strijd, die hen wacht. Want toch ze zien, als de hemel hun geopend wordt, de volkomen overwinning, waarmee de Heere hen zal doen triomferen. Ze komen uit de grote verdrukking, die hun klederen hebben wit gewassen in het bloed des Lams; ze komen er uit. Reeds is Christus ten hemel opgevaren en uit de hemel voert Hij de strijd der Zijnen, en uit de hemel zal Hij eenmaal verschijnen tot hun vreugd. Ziet Hem, Hij rijdt op het witte paard Zijner overwinning.

2. In de tweede plaats wensen wij die waarachtige Verlosser te bezien.

Hij zit op een wit paard.

Zo openbaart Hij Zich als de Oorlogsheld, Die ter eeuwige overwinning van Zijn volk optreedt. Het paard toch was bij uitnemendheid het oorlogswerktuig in oude tijden. Wel had de Heere Israël verboden de paarden te vermenigvuldigen, doch dit kwam omdat Hij het vertrouwen van het volk op Hem wilde doen wiepen. Daartoe moest dat volk van vleselijke sterkten afzien. God streed voor de Zijnen en Zijn machtige arm vernielde beide; het paard en ruiter. Salomo voerde uit Egypte paarden in, doch leed dan ook af van het rechte spoor. Hoe duidelijk sprak de Dichter er in Psalm 33: "Een koning wordt niet behouden door memo groot heir; een held wordt niet gered door grote kracht. Het paard feilt ter overwinning en bevrijdt niet door zijn grote sterkte. Ziet, des Heeren oog is over degenen, die Hem vrezen; op degenen, die op Zijn goedertierenheid hopen." En in dat betrouwen daarvan maakt Hij Zijn weerloos volk sterk en stelt Hij hen "gelijk het paard Zijner majesteit in de strijd", Zach. 10). Ook Habakuk sprak van de onoverwinbare sterkte des Heeren ten goede van de Zijnen, toen de volkeren om Sions wil beroerd werden als de rivieren, zeggende: "Was de Heere ontstoken tegen de rivieren?, was Uw vervolgenheid tegen de zee, toen Gij op Uw paarden reedt? Uw wagens waren heil."

Gods volk moet van alle sterkten worden afgebracht en krachteloos worden in zichzelf, opdat des Heeren kracht in zwakheid wordt en Hem alleen de roem ze van de overwinning. En daartoe ontnemt Hij de Zijnen de sterkten, waarop ze een vleselijk vertrouwen zouden stellen.

Het is dan wel duidelijk, dat Johannes Christus, gezeten op een wit paard, ziet als Degene, Die ten strijde uittrekt. Hij voert de grote krijg tot eeuwige verlossing van Zijn uitverkorenen. Daartoe was Hij van de Vader verkoren vóór de grondlegging der wereld. Niemand in de hemel of op aarde was bekwaam de grote strijd te voeren, ja alle schepselen in hemel en op aarde tezamen waren niet bekwaam, noch om de wet van haar vloek te ontwapenen, noch om satans kop te vertreden. De verlossing van verloren zondaren vermocht God alleen te volvoeren. De Zoon Gods Eenswezens met de Vader en de Heilige Geest, heeft de strijd gevoerd in de zekerheid van de volkomen overwinning. Hij kon niet falen. De Vader heeft de volvoering van Zijn welbehagen niet toebetrouwd aan één, wiens triomf onzeker was, doch aan Hem, Zijn eengeboren Zoon, aan Wie Hij Zijn kerk gegeven heeft. De verlossing van de uitverkorenen was van alle eeuwigheid in veilige handen. Daarom kondigde de Heere dan ook Zelf diens Verlosser aan als Overwinnaar, zeggende tot de slang: "Ik zal vijandschap zetten tussen u en tussen deze vrouw, en tussen uw zaad en tussen haar zaad; datzelve zal u de kop vermorzelen, en u zult het de verzenen vermorzelen."

Met de vermorzeling van satans kop is diens algehele ondergang voorzeggd en de eeuwige en volmaakte overwinning van het vrouwenzaad door God Zelf aangekondigd.

Niet anders heeft Jesaja gesproken, toen hij Edom verpletterd zag. Met grote verwondering riep de profeet uit: "Wie is Deze, Die van Edom komt, met besprenkelde klederen van Bozra? Deze, Die versierd is in Zijn gewaad, Die voorttrekt in Zijn grote kracht? Ik ben het, Die in gerechtigheid spreekt, Die machtig is hen te verlossen." Edom was de eeuwige vijand van Israël.

Toen de Edomieten geslagen waren in het Zoutdal, twaalfduizend, zag David in de overwinning van deze vijand de verplettering van alle onderdrukkers en zong hij: "Nu hebt U degenen, die U vrezen een banier gegeven, om die op te werpen vanwege de waarheid. Selah!"

Welnu, als de Heere Jezus komt van Edom met besprenkelde klederen van Bozra, de

hoofdstad Edoms, dan betekent dat Zijn volmaakte overwinning over alle vijanden. Gelijk een druiventreder, die bij het trappen van de druiven in de wijnpersbak zijn kleed bezoedelt met druivensap, zo heeft Christus de volkeren getreden in de wijnpersbak van Zijn toorn. Hun bloed is omhoog gespat en Hij heeft Zijn gewaad bezoedeld.

Zo wordt van de machtige Verlosser in geheel de Schrift gesproken als van de Held, bij Wie hulp besteld is. Hij rijdt op het oorlogspaar. Hij droeg de vloek der wet, de last van Gods eeuwige toom, en Hij droeg die weg en bracht een volkomen verzoening aan voor al de gegebenen van Zijn Vader. Hij streed de grote strijd met satan, en Hij heeft in Zijn dood teniet gedaan degene, die het geweld des doods had, dat is de duivel. Door de Heilige Geest weggeleid naar de woestijn, om verzocht te worden van de duivel, heeft Hij deze verslagen met het Woord: *er staat geschreven!* O, welk een zware strijd heeft Hij gestreden. Zijn zweet werd als grote druppelen bloeds, die op de aarde afliepen. Hij heeft Zijn ziel uitgestort in de dood. Door zulk een strijd heeft Hij verlossing teweeg gebracht. Met welk een verwondering en aanbidding moet Gods volk dan aan Zijn voeten wegzinken, zo het slechts een weinig van deze strijdende Vorst Immanuël mag aanschouwen. Hij is blank en rood en draagt de banier boven tienduizend. Ja, Hij draagt de banier, Hij heeft de eeuwige overwinning verkregen.

Johannes zag Hem, gezeten op een wit paard. Wit is de kleur der overwinning. Bij de opening van het eerste zegel wordt ons dit reeds gezegd: "En ik zag, en zie, een wit paard, en Die daarop zat had een boog; en Hem is een kroon gegeven; en Hij ging uit, overwinnend en opdat Hij overwon." Toen de oogst tier aarde rijp geworden was, was Eén gezeten op een witte wolk, des mensen Zoon gelijk, hebbende op Zijn hoofd een gouden kroon en in Zijn hand een scherpe sikkel.

En om niet meer te noemen, *aan het einde der duizend jaren* zag Johannes ooit grote, witte troon. Het was de troon van de eeuwige Overwinnaar. Deze voorbeelden doen ons duidelijk zien, dat de witte troon op de overwinning doelt.

Christus heeft overwonnen. Hij betaalde als het Lam, dat ter slachting geleid werd; Hij ook is de Leeuw uit de stam van Juda. Die overwonnen heeft. Hij triomfeerde over satan, dood en hel en is opgevaren met gejuich, toen alle boosheden en machthebbers in de lucht voor Hem zijn heengevloten en Hij de top Zijner eeuwige overwinning heeft beklommen. Vanuit de hemel gaat Hij overwinnend voort tot satan zal geworpen zijn in de poel die brandt van vuur en sulfer.

In de bekering van elk zondaar betoont Hij Zijn volkomen overwinning. Ook de uitverkorenen liggen van nature in satans macht gebonden; deze bewaakt hen dag en nacht, gelijk een cipier zijn gevangenen bewaakt. Niet één mens zal hem ontkomen. Maar Christus, rijdende op een wit paard, treedt in het huis van de sterk gewapende, om hem zijn vaten te ontroven. Hij volvoert Zijn overwinning in de Zijnen. Hier ligt het groot onderscheid tussen die waarlijk tot God bekeerd zijn en nabijkomende christen. Welke veranderingen de laatste ook ondergaan, hij blijft dezelfde koning dienen; hij is gebonden door satan. Maar in Zijn uitverkoren volk verheerlijkt Hij Zijn grote kracht tot hun overwinning.

Hij rukt hen uit satans klauw en maakt hen tot Zijn eigendom en tot Zijn onderdanen. De vijandschap is gezet en de duivel gaat om als een briesende leeuw, woedend dat hem zijn prooi ontnomen is. O, hoe ontzettend zijn de helse aanvallen op Gods volk; de bestrijdingen van Gods werk in hen, de bekampingen der genade, de helse inwerpselen in hun ziel, de vreselijke worstelingen met duivelse verschijningen. Daarbij staan wereld en zonde en vlees satan ten dienste, ook de valse profeet, van wie in ons tekstkapittel wordt gesproken.

Maar Christus, gezeten op een wit paard, oordeelt en voert strijd in gerechtigheid. Hij voert de strijd voor de Zijnen. Gods volk heeft met overwonnen vijanden te doen, en zelfs de beroeringen en kronkelingen van de slang, wiens kop vermorzeld is, vermogen niets, wijl de machtige Verlosser Sions dag en nacht voor de Zijnen krijg voert in gerechtigheid. Daarom zullen de gans krachtelozen overwinnen. Ze zullen niet bezwijken in de strijd. De overwinning is des Heeren. Van Hem zijn dan ook de lofzangen van hun sterkte en verlossing. "Dezen vermelden van wagens, en die van paarden, maar wij zullen vermelden de Naam des Heeren onzes Gods."

Menigmaal komt Gods volk in grote banden en wordt het geslagen, omdat het op eigen kracht betrouwde. Al bracht Israël ten tijde van Eli de ark des verbonds in het leger, het mocht niet baten in de strijd, die het zonder God voerde. De Heere waakt voor Zijn eer en zorgt voor het onderpand Zijner tegenwoordigheid; maar het volk wordt geslagen en om zijn zonden vernederd. Noch onze beste voornemens en gestalten, noch onze rijkste bevindingen en bevestigingen vermogen iets in de strijd met de woedende leeuw en engel des lichts. Christus is de sterkte der Zijnen; de kracht van hun kracht, en door de nederlagen van Zijn volk en door de beschamingen van al hun eigen sterkten heen wordt Zijn sterkte in hen ter overwinning verheerlijkt. Zijn genade was Paulus genoeg tegen de engel des satans, die hem met vuisten sloeg, en geen van Zijn kinderen zal bezwijken. Hij geeft de ziel Zijner tortelduif aan het wild gedierte des velde niet over. Het is Zijn nadrukkelijke belofte voor het strijdende Sion: "Alle instrument, dat tegen u bereid is, zal niet gelukken, en alle tong, die tegen u in het gericht opstaat, zult u verdoemen; dit is de erve der knechten des Heeren, en hun gerechtigheid is uit Mij, spreekt de Heere."

O, dat toch Gods bestreden volk door het geloof op Hem zien mocht, Die gezeten is op het witte paard Zijner overwinning. Hij zal niet ophouden alle vijanden te verslaan, tot eenmaal de laatste uitverkorene in de eeuwige triomf zal zijn ingegaan en de palmtakken der overwinning in de hand hebben zal, om deze Verlosser volmaakt te prijzen en de kroon voor Zijn voeten neder te werpen.

*Dan moogt g' in zegepraal uw voet,
Ja, uwer honden tong in 't bloed Van elke vijand steken.
O grote God, geduchte Heer'
Uw gangen, zo vol roem en eer,
Zijn aan Uw volk gebleken.
De gangen van mijn God en Vorst,
Wie, schoon Hij 's wereld rijkstroon torst,
Deez' woningen behaagden.
De zangrei trad de speelrei voor,
In 't midden ging het vrolijk koor
Der trommelende maagden.*

3. Komend tot onze derde hoofdgedachte, vernemen wij, dat de tekst van deze Verlosser zegt, dat: **Hij was genaamd Getrouw en Waarachtig.**

Deze namen draagt Hij, Die waarachtig God is en niet liegen kits; het zijn de namen van Sions eeuwige Koning, Die de verklager der broederen verdelgt. De draak is de verleider; satan is de leugenaar van den beginne. Wanneer hij de leugen spreekt, dan spreekt hij uit zijn eigen; want hij is de leugenaar, en de vader derzelve leugen. En wij allen zijn van nature uit hem, gelijk de Heere Jezus in Johannes 8 tot de Joden zeide: "Gij zijt uit de vader de duivel, en wilt de begeerte uws vaders doen, die was een mensenmoorder van den beginne en is in de waarheid niet staande gebleven, want geen waarheid is in hem."

In onze val hebben wij satan geloofd en God tot een leugenaar gesteld, en buiten hartvernieuwende genade blijft het woord van de apostel gelden: "Alle mensen zijn leugenachtig." Maar Christus is genaamd Getrouw en Waarachtig.

Deze namen zijn een donderslag voor satan en alle goddelozen. De Heere liegt niet. Hij verandert niet. Zijn Woord blijft eeuwig vast, zowel in het oordeel, dat het uitgesproken heeft, als in de genade die Hij schonk. Getrouw en waarachtig is Hij in de vervulling van het woord: "Gij zult de dood sterven." De dood gaat door tot alle mensen, ook tot een iegelijk onzer. Het is de mens gezet eenmaal te sterven en daarna het oordeel. En in dat oordeel zal de Heere zijn: Getrouw en Waarachtig.

O, die dag! Die oordeelsdag! Als een ieder zal vergolden worden naar zijn werk. De duivel zal geworpen worden in de poel des vuurs en sulfer, waar het beest en de valse profeet zijn. Ze zullen gepijnigd worden dag en nacht, in alle eeuwigheid. Ja, de vreesachtigen en ongelovigen en gruwelijken en doodslagers en hoereerders en tovenaars en afgodendienaars en al de leugenaars, hun deel is in de poel, die brandt van vuur en sulfer; hetwelk is de tweede dood. God is niet een God van ja en nee. Hij handhaaft Zijn Woord. Wie de ogen niet moedwillig toesluit, moet het erkennen, dat de Heere getrouw is en waarachtig in het volbrengen van Zijn lang gedreigde oordelen, ook in ons land.

De wereld moge voortgaan in het bedrijven der ongerechtigheid en de zonden ten hemel toe opstapelen en zeggen: "Wij achten de hoogmoedigen gelukzalig; ook die boosheid doen, worden gebouwd; ook verzoeken ze de Heere en ontkomen", maar de Heere merkt er op en hoort en er is een gedenkboek voor Zijn aangezicht geschreven.

Alsof er geen God in de hemel ware, alsof Zijn Woord nimmer was gesproken tegen de zonde, holden overheden en onderdanen op het pad des verderfs voort. Geen vermaningen mochten baten. Zelfs de dreigende oordelen werden niet ter harte genomen; de roede werd niet gehoord. In hoogmoed des harten verzette ook Nederland zich. Men meende de slagen Gods wel te kunnen teniet doen en althans te beperken door eigen maatregelen. Een nimmer gekende werkloosheid putte alle vermogen en inkomen des volks uit; maar wie lette er op, dat het land aan de rand van een bankroet gebracht werd? God gaf nog overvloed van spijs en drank, doch de gewassen des velds werden vernietigd en voor menselijk gebruik ondeugdelijk gemaakt.

Het gebed des volks, en in het bijzonder de bede- en dankdagen rookten tegen de handelingen der regering. Geen waarschuwingen mochten baten. Ja, een schandpaal was voor hen, die hun mond open deden en tegen de gruwel waarschuwden. Vrede heette het; vrede en geen gevaar. Toen toonde de Heere Zich getrouw en waarachtig. Het lang gedreigde oordeel kwam. Europa werd een oorlogstoneel.

Ook Nederland viel. En de door duizenden zo gevreesde hongersnood kwam; het zwarte paard van de honger volgde op het rode paard van de oorlog. Het woord van de Getrouwe en Waarachtige werd vervuld: "Zie, Ik breek de staf des broods in Jeruzalem, en ze zullen het brood met gewicht en met kommer eten, en het water met zekere maat en met verbaasdheid drinken; opdat ze des broods en des waters gebrek hebben, en de één met de ander verbaasd worden, en in hun ongerechtigheid uitteren", (Ezechiël 4).

En nu konden wij wel met gebalde vuisten opstaan tegen God, schelden op degenen, die een roede in Gods hand waren, bijten op de steen, vasthouden aan de zonde, maar God betoonde zich te zijn getrouw en waarachtig. Zijn majesteit blonk in Zijn oordelen. God is Rechter. Selah!

Maar Nederland hebbe op te merken, dat de zonden het zo bitter maken. En wie daarvan iets kent en dit in de praktijk zijner ziel oefenen mag, zal bukken en uitroepen: "Heere Gij zijt getrouw en waarachtig. U, Die in de hemel woont, en lacht

en hen bespot, die zeggen: Laat ons hun banden verscheuren en hun touwen van ons werpen."

Ja, zo hebben de dochteren van Juda zich verheugd vanwege Uw oordelen, o Heere! Gods uitverkorenen zullen hun gezegende Verlosser door het geloof erkennen als getrouw en waarachtig. Zij, die door genade hebben geleerd God recht en gerechtigheid toe te schrijven, al zou Hij hen eeuwiglijk verdoemen; zij, die door ontdekkende genade de zonde als doemwaardig hebben leren kennen; ze zullen, zo de hemelen hun geopend worden, een wit paard zien, en Die op hetzelfde zit is genaamd Getrouw en Waarachtig.

Die namen draagt de Heere Jezus ten goede Zijns volks, want Hij is niet alleen getrouw in het handhaven van de uitgesproken oordelen, maar ook in het vervullen van Zijn beloften; want zoveel beloften Gods als er zijn, die zijn in Hem ja en zijn in Hem noren, Gode tot heerlijkheid. Deze beloften nu behelzen het geestelijk en tijdelijk en eeuwig welzijn van degenen, die gekocht n(In met het bloed des Lams. Hun zijn de beloften geschonken van hun toebrenging tot de gemeente, die zalig wordt. En op Gods tijd zal die belofte aan hen worden vervuld, al zouden ze geroepen worden van de einden der aarde. Er zal geen klauw van achter blijven. Christus kent Zijn schapen, ook die van deze kudde nog niet zijn, en Hij betuigt Zelf: "Dezen moet Ik ook toebrengen." Het Goddelijk moeten van Hem, Die getrouw en standvastig is in het volvoeren van Zijns Vaders welbehagen, doet Hem ingaan in het huis van de sterk gewapende, om hem zijn vutten te ontroven.

Aan dezen zijn vermaakt de beloften van rechtvaardigmaking nu heiligmaking, van volharding en verlossing. Schuld en zonde neemt Christus weg, omdat Hij Zijn kerk rechtvaardigde en onbesmet de Vader voorgesteld heeft als een reine maagd, zonder vlek of rimpel. Hij zal Zijn wet in hun harten inschrijven, en maken, dat ze in Zijn inzettingen zullen wandelen. Schieten al hun krachten tekort om Gods geboden te onderhouden, de Heere zal hen doen volharden en ze zullen niet bezwijken.

Niemand zal hen uit Zijn hand rukken. Worden ze van Hem afgetrokken door de traagheid huns harten en de bewegingen van het vlees en de beroeringen van satan, Hij zoekt het verdwaalde en brengt het weder. "Tot u zal niet meer gezegd worden de verlatene; en tot uw land zal niet meer gezegd worden: het verwoeste, maar gij zult genoemd worden: Mijn lust is aan haar; en uw land: het getrouwde; want de Heere heeft een lust aan u, en uw land zal getrouwd worden."

Daartoe is de Heilige Geest beloofd, Die des Heeren gunstgenoten leidt en troost en bij hen blijft in der eeuwigheid. "Ik zal water gieten en op het dorstige, en stromen op het droge." Die Geest die in hen woont, zal hen bewaren en alle noodduft vervullen, beide naar ziel en lichaam. Want ook voor het tijdelijk leven schonk de Heere de beloften aan Zijn volk, en zal Hij betonen, dat zijn Naam is Getrouw en Waarachtig.

Bange tijden zullen komen naar het woord, dat de Getrouwe gesproken heeft; tijden van hongersnood en pestilentie. Maar het brood der rechtvaardigen is zeker, en hun water is gewis. "De jonge leeuwen lijden armoede en hongeren, maar die de Heere zoeken hebben geen gebrek van enig goed." Hij beloofde hun dekking en kleding. Hoe arm ze ook in de wereld mogen zijn, hun zal het nodige niet ontbreken. *God bekleedt het gras des velds; zal Hij niet veel meer u kleden, u kleingelovigen?*

In hun krankheid verandert Hij hun ganse leger, en Hij zal het goede niet onthouden degenen, die in oprechtheid wandelen. Ja, Hij zal hun Zon zijn, om hen te verlichten, en een Schild om hen te beschutten tegen alle pijlen, die op hen worden afgeschoten. Zelfs voor hun weduwen en wezen gaf Hij de beloften: "Laat uw wezen achter, en n zal hen in het leven behouden; en laat uw weduwen op Mij vertrouwen." Ja, de dood zal hen niet beschadigen, omdat Christus, hun machtige Verlosser, de dood verslonden

heeft tot overwinning.

Hij beloofde hun: "Ik zal hen van het geweld der hel verlossen; Ik zal hen vrijmaken van de dood. O dood, waar zijn uw pestilentiën? Hel, waar is uw verderf?" En zo getrouw en waarachtig is deze belofte, dat Hij Zelf betuigde: "Berouw zal van Mijn ogen verborgen zijn." Zijn Woord faalt niet. Hij zal hen, als ze Gods raad hebben uitgediend, opnemen in heerlijkheid. Ja, niet alleen naar de ziel, doch ook met het lichaam zullen de uitverkorenen de eeuwige heerlijkheid beërven, en hun vernederde lichamen zullen het heerlijke lichaam van Christus gelijkvormig worden, opdat ze in eeuwigheid leven en hun God en Koning prijzen dag en nacht voor Zijn troon. Mensenwoorden kunnen falen, maar Hij, Die al de weldaden voor tijd en eeuwigheid de Zijnen beloofd heeft, is getrouw en waarachtig, en Hij is machtig ze te vervullen, omdat Hij rijdt op het witte paard van Zijn overwinning.

Zingen we nu eerst nog Psalm 111: 5:

*'t Is trouw al wat Hij ooit beval;
Het staat op recht en waarheid pal,
Als op onwrikb're steunpilaren.
Hij is het, Die verlossing zond
Aan al Zijn volk; Hij zal 't verbond
Met hen in eeuwigheid bewaren.*

Toepassing.

Vreest dan, u onbekeerden van het hart; beeft, u volkeren der aarde voor Hem, Wiens naam Getrouw en Waarachtig is. Zijn gramschap wordt reeds op de aarde uitgestort. Verhardt toch uw harten niet langer, maar bukt in het stof en kust de Zoon, eer u op de weg vergaat.

Ik hoop niet af te laten u te vermanen. Niet op te houden om Nederland te waarschuwen voor de verharding, die tot verwerping voert. God zal met Zijn gerichten doortrekken, zo wij ons maar blijven verzetten en weigeren in Zijn geboden te wandelen. O, dat de Getrouwe en Waarachtige ons tot Hem deed wederkeren. Misschien was er verwachting. Roept Zijn recht uit. Ziet de slagen als antwoord op de zonden, die bedreven zijn, opdat wij onze ongerechtigheden belijden en tot de Heere wederkeren. Zoekt Hem, terwijl het nog heden voor u genaamd wordt; u allen, jong en oud, die leeft gelijk u zijt geboren. De oordeelsdag komt, en het woord, dat over u gesproken is, is getrouw en waarachtig. O, die dag! De schrik des Heeren bewege u tot het geloof.

En volk des Heeren, hoopt op Zijn goedertierenheid. Hij is genaamd *Getrouw en Waarachtig*. Hij zal Zijn beloften aan u vervullen. Komen Zijn oordelen, oorlog, hongersnood en pestilentie, o bekent toch, dat de Heere geen onrecht doet. Verhoogt uw God en Koning en hoopt op Zijn goedertierenheid. Hij zal u niet verlaten. Hoe ontrouw wij zijn jegens Hem, Hij blijft de Getrouwe en zal het werk, dat Hij begonnen heeft, voleindigen tot op de dag van Jezus Christus. Amen.

De triomf van het Lam en zijn uitverkorenen

Predicatie over Openbaring 17: 14

Psalm 27: 7

Lezen: Openbaring 17

Psalm 49: 5 en 7

Psalm 33: 10

Psalm 68: 17

Indien wij de woelingen der geesten in deze tijden gadeslaan, zo wij opmerken de samenspanning dergenen, die grote denkers in de wereld geacht worden, tegen de Heere en Zijn Woord, en in het bijzonder tegen de leer, die op dat getuigenis Gods gegrond is, zouden wij met bezorgdheid wel moeten vragen: "Wat zal er van Gods kerk worden?" En voorwaar, die vraag zou ons te meer met bezorgdheid moeten vervullen, indien de kerk de strijd te voeren had in eigen kracht. Dan was het gewis verloren, niet alleen omdat ze krachteloos is en tegen een driehoofdige met macht bedeelde vijand staat maar haar ontbreken ook veelal diegenen, die bij de wereld geteld en bij haar in aanzien zijn. Evenwel, Gods kerk staat niet in eigen kracht. De Heere heeft het beloofd: "Ik zal met u zijn alle de dagen tot aan de voleinding der wereld. Hij Zelf zal bij Zijn kerk blijven. Hij, Die als Overwinnaar verzezen is uit het graf, Die verheerlijkt is aan des Vaders rechterhand en Die Zijn erfdeel nimmer zal verlaten. En wat Zijn uitverkorenen betreft, Hij zal hen voeren tot de eeuwige overwinning U hebt zoëven opgezongen, dat David zeide: "De oprechten zullen over hen heersen in die morgenstond." Heersen over al hun vijanden, in die morgenstond namelijk, waarin Christus verschijnen zal op de wolken des hemels, om te oordelen de levenden en de doden. Wanneer Hij Zijn kerk tot Zich nemen zal in eeuwige heerlijkheid en voor het oog van de ganse wereld de Zijnen er uitnemen zal, opdat ze het Koninkrijk beërven zullen, dat hun is weggelegd van vóór de grondlegging der wereld. Het gaat met Gods kerk op de eeuwige overwinning aan. Zo vast als Christus triomfeert aan de rechterhand Zijns Vaders, zó zeker zullen de Zijnen eenmaal met Hem overwinnen. Hier reeds in dit leven betoont Hij dat in de bewaring van de Zijnen ook in de donkerste tijden, die komen moeten, en tegen de bitterste vijandschap.

Ik wenste van de triomf van Christus en Zijn uitverkorenen thans iets te zeggen naar het woord uit Openbaring 17: 14:

"Deze zullen tegen het Lam krijgen, en het Lam zal hen overwinnen (want Het is een Heere der heren, en een Koning der koningen), en die met Hem zijn, de geroepenen en uitverkorenen, en gelovigen."

Ziet, dit woord spreekt ons van de triomf van het Lam en Zijn uitverkorenen. Geven wij, nader acht:

1. Op de vijanden, die overwonnen worden.
2. Op het Lam, Dat triomfeert.
3. Op de verdrukten, die met Hem zullen overwinnen.

1. Op de vijanden, die overwonnen worden.

Welke zijn die vijanden, die strijden tegen het Lam? In ons tekstvers staat het aangegeven als "deze", degenen namelijk, van wie tevoren in dit hoofdstuk gesproken

is: het beest en de vrouw, op wier voorhoofd geschreven staat de naam van het grote Babylon.

Van dat beest is tevoren reeds in Openbaring 13 geschreven; het beest, dat uit de zee opkomt, en het is dat beest, waarop de vrouw gezeten is en dat scharlakenrood is en vol van namen van godslastering, verschrikkelijk in zijn openbaring en gruwelijk in al zijn werkingen. Dat beest heeft zeven hoofden en tien hoornen. En die zeven hoofden en tien hoornen staan u in dit hoofdstuk beschreven; het zijn koninkrijken. Koninkrijken, die de mening van het beest doen en zich in dienst stellen van de motor].

Met dat beest nu wordt de vrouw getekend. In vers 4 lezen wij: "En de vrouw was bekleed met purper en scharlaken, en versierd met goud en kostelijk gesteente en paarden, en had in haar hand een gouden drinkbeker, vol van gruwelen en van onreinheid harer hoererij." Deze vrouw rijdt op het beest en ze is bekleed met alles wat de wereld maar bekoren kan, wat bij de wereld rijk en groot geacht wordt. Alles wat daar gezien wordt, schittert. Haar ganse openbaring toont rijkdom, weelde en al wat groot en rijk en voornaam geacht wordt in de wereld. Haar werken zijn gruwelijk, want haar werkingen zijn die van de onreinheid en ongerechtigheid, en op haar voorhoofd, zo lezen we, staat een naam geschreven, namelijk Verborgenschap, het grote Babylon, de moeder der hoererijen en der gruwelen der aarde.

Van dat Babylon lezen wij al spoedig in de Schrift. Hier was het geweldig optreden van Nimrod. Hier werd het wereldrijk gevestigd, dat alle rijken aan zich onderworpen heeft; hier zat Nebukadnézar op de troon; hier dronk Belsazar uit de heilige vaten van het huis des Heeren. Zie dit Babylon in vijandschap tegen het volk van God, hoe het dit volk wegvoert en gevangen neemt; *aan de rivieren van Babylon zaten ze en weenden.*

De naam van dit Babylon nu staat geschreven op het voorhoofd dezer vrouw, die op het scharlakenrood beest zit.

Nu hebben wij bij die naam Babylon niet alleen aan Babel te denken, maar aan alle wereldmachten, die zich in dienst van satan stelt en zich verzet tegen de Heere en Zijn Gezalfde. Zo wordt bijvoorbeeld Jeruzalem vanwege de gruwelen, die in haar bedreven worden, genaamd: Sodom en Gomorra.

En zo ook is Babylon niet alleen de naam voor de wereldheerschappij, die het volk van Israël in verdrukking bracht en in ballingschap deed verkeren, maar ook van de wereldmachten, die bezig zijn en in dat Babylon getypeerd worden. De kanttekenaren zijn eenparig van oordeel, dat ook gezien wordt op Rome's heerschappij, de heerschappij van de keizerrijken, die het bloed der martelaren gedronken hebben, en de heerschappij van de pausen, die vervolgd hebben degenen, die de Naam van Christus in der waarheid beleden.

De vrouw nu is dronken van het bloed der heiligen en van het bloed der getuigen van Jezus. Dronken van het kwaad is Rome, dronken is dat Babylon; dronken zijn de machten, die over de wereld regeren in verband met dat beest, dat uit de zee opkomt. Niet de wereldmachten op zichzelf worden hier veroordeeld. Die zijn door God verordineerd: "Alle machten, die er zijn, zijn van God." Maar hier ziet u de wereldmachten in hun ontaarding, in het afvallen van de levende God, in het verzinken onder de macht van satan. Zo staan ze dan tegenover Gods kerk. Ze zijn dronken van het bloed der heiligen, staat er.

Mijn geliefden, wanneer op zeven bergen deze stad gebouwd wordt, wanneer Rome hier getekend wordt, de verwoede vijandschap van de pausen tegen het erfdeel des Heeren Heeren, kunnen wij er dan van zwijgen, dat degenen, die de Naam van

Christus noemen, geroepen zijn de strijd te voeren tegen dat machtige Babylon? Zegt dan of dat vijandschap of mensenhaat is, wanneer wij u wijzen op de ontzettende gevaren en op het diep verval, dat, wij blijven maar bij ons eigen land, gezien wordt in dat land, dat eenmaal met het bloed der martelaren is gekocht, waarvoor goed en bloed en leven is geofferd; of wij dan niet moeten wijzen op Rome's afgoderij, waar Rome de hand gegeven wordt. De Heere getuigt het in Zijn Woord, dat deze machten de strijd voeren tegen Hem, en dat die strijd geweldig zijn zal, maar toch uitlopen zal op de overwinning van het Lam. Wie zijn de vijanden?

Het is het beest, dat straks met de antichrist één zijn zal; het is de vrouw, gezeten op het beest, het is de macht des satans. Hoe noodzakelijk is het daarom tot behoud van een volk zich te klemmen aan de ordinantiën des Heeren Heeren. Er is aan ons volk verkondigd: "Dit is de ware wijsheid en het recht gereformeerde beginsel, dat de machten niet geroepen zijn om de geboden Gods te handhaven, zo onze Hervormde vadersen het beleden hebben. Doch los daarvan moet onze overheid zijn; vrijheid voor een iegelijk, niet alleen in de consciëntie, maar ook in de openbaring. Ziet u het bederf van ons land, het gevaar voor Gods kerk? Hoe de heerschappij van de antichrist komen zal In het overheersen van degenen, die dronken zijn van het bloed der martelaren? Van Rome dreigt gevaar; gevaar voor de gehele wereld. De mogendheden overleggen en denken, en met alle wijsheid, die hun gegeven is, trachten ze de gevaren te keren. En elke keer staat het land weer voor uw ogen en vraagt ge u af: "Wat zal de toekomst baren?"

Maar hoe zal dan een volk behouden worden dat tegenover deze machten komt te staan en in zichzelf geen sterkte heeft? In dat Lam, Dat triomfeert en eeuwig overwint. Een bange toekomst staat ons voor ogen; wij hebben een tweede wereldoorlog meegemaakt; wij hebben een oorlog meegemaakt in ons eigen land. Geen pen beschrijft de ellende, die hier geleden is. Maar wat zal het worden als de machten uit de afgrond worden losgelaten, als meer en meer de tijd van de openbaring van de antichrist komen zal? En wat zal dan van ons worden indien wij niet het Woord van God tot onze grondslag hebben? Is het niet op deze dag, dat wij het u bij vernieuwing moeten toeroepen, de noodzakelijkheid, dat volk en Vorstenhuis terugkomt naar het Woord van God, waar de behoudenis ligt? De Heere toont ons de werkingen van die ontzaglijke wereldmachten, niet alleen de boze geesten tot zich trekkende van alle volkeren der aarde, maar straks ook in de ondergang en dan werpt het Woord des Heeren het licht op het Lam, Dat heersen zal.

2. Want zo lezen wij in onze tekst: "Het Lam zal overwinnen, want het is een Heere der heren en een Koning der koningen." Het Lam is de Heere Jezus Christus. Hij is de Leeuw uit de stam van Juda, en tegelijk het Lam, Dat geslacht is. "Hij is als een Lam ter slachting geleid, en als een schaap, dat stom is voor het aangezicht van zijn scheerders, alzo deed Hij Zijn mond niet open. Hij is het Lam, Dat geslacht is in Gods eeuwige raad vóór de grondlegging der wereld, en in de volheid des tijds heeft Hij Zichzelf opgeofferd, opdat Hij het rantsoen zou geven voor Zijn kerk.

Maar datzelfde Lam, dat daar ondergaat voor het oog van de wereld, datzelfde Lam, dat daar genageld wordt aan het vloekhout van Golgótha, dat daar naar de mens, naar het lichaam, verborgen is in het graf, waarvoor een wacht gezet was, opdat Hij niet meer verrijzen zou; dat Lam is Overwinnaar geworden over dood en graf en hel. Dat Lam heeft satans kop vertreden en is triomferend heengegaan in Zijn heerlijkheid. Het is dat Lam, Dat zeggen kon: "Mij is gegeven alle macht in de hemel en op de aarde." Daarom heet Hij de Heere der heren en de Koning der koningen.

Alles is Hem onderworpen; Hij heeft een eeuwigdurende heerschappij. Zijn Koninkrijk wordt gevormd door degenen, die Hem van de Vader tot Zijn eigendom gegeven zijn. Die redt, die verlost, die behoudt en beschut Hij en die voert Hij tot de eeuwige triomf. Maar opdat Hij Zijn volk verlossen zal, opdat Hij Zijn kerk bewaren zal, opdat Hij er niet één van die gegebenen van de Vader zal doen achterblijven, was Hem nodig zulk een macht, dat Hij alle vijanden beteugelen kon, die het tegen Hem op de ondergang van Zijn kerk aanleggen. En daarom gaat Zijn Koninklijk recht ter verlossing niet alleen over Zijn kerk, maar ook over alle vijanden, opdat Hij hen eenmaal onderwerpen zal, dat ze eenmaal Hem te voet zullen vallen en Hij hen met Zijn ijzeren scepter zal richten, opdat ze zien zullen dat Hij het is, Die overwonnen heeft.

Welnu, Zijn Naam is Heere der heren en Koning der koningen. Zulk een machtig Held, Die Overwinnaar is over alle vijanden, heeft nu Gods kerk! Hij is voor hen uitgegaan en in Hem triomferen ze reeds. Het is niet zo, dat Hij die overwinning nog voor hen behalen moet; toen Hij overwon, toen overwon in Hem Zijn ganse kerk. Toen Hij triomfeerde, toen triomfeerden in Hem al Zijn uitverkorenen. Toen Hij ten hemel ging, gingen met Hem al de Zijnen ten hemel. Toen Hij plaats nam aan de rechterhand Zijns Vaders, zijn ze allen met Hem gezet in de hemel. Daarom is de overwinning van Hem de overwinning van al Zijn volk.

Daarom hebben ze in Hem hun kracht en hun sterkte hier in dit leven. Hij zal Zijn erfdeel nooit begeven, en straks, als de oordeelsdag daar is, zal Hij, de Zijnen dan ook ten volle doen triomferen en met Hem eeuwig doen zijn in Zijn heerlijkheid. Gods Woord zegt ons welk een strijd Gods volk op aarde hebben zal, aan welke verdrukking en smaad ze zijn onderworpen, die de Heere vrezen en die Zijn Naam belijden, en hoe dit in de toekomst toenemen zal.

Stelt u niet een grote wereld en een grote kerk voor, maar ziet daar tegenover de strijd van de kerk des Heeren Heeren tot het einde toe. Zint die toenemen en ziet de vervolgingen, die zullen plaatsvinden en in welke benauwing Gods kerk komen zal. De machtigen der aarde zullen met het grote Babylon koophandel bedrijven; de gehele wereld zal dat Babylon begroeten, en dan, als dat machtige en grote Babylon op het toppunt van macht zal zijn, zal het Lam verschijnen en haar grootheid van de aarde wegdoen, en dan zal het "wee, wee" over de aarde klinken, want het grote Babylon is gevallen, en dan zal in de hemel het Halleluja! gezongen worden, omdat de Heere verheerlijkt is en de overwinning van het Lam gezien wordt.

Hier is Zijn triomf in de harten van Zijn volk, die Hij rukt uit satans klauwen en die Hij tot Zijn eigendom maakt. Hier zijn de overwinningen in het neerwerpen van alle machten, die op de aarde zijn, opdat Hij, in Zijn volk eer en heerlijkheid zal ontvangen.

Hij is de Heere der heren en de Koning der koningen. Dat Lam zal overwinnen. Reeds is Hij Overwinnaar, en in het wereldgebeuren zal Hij het betonen, dat Hij de grote Triomfator is, dat niets tegen Hem bestaan kan, en al wat zich verheft, hoe groot liet voor een wijle wezen mag, zal worden neergestoten door Zijn kracht en zal voor Zijn aangezicht niet bestaan. Maar dan zal die overwinning ten goede zijn degenen, die de Zijnen zijn.

Daarom zeide ik:

3. Hier wordt gesproken van de overwinning der verdrukten met Hem.

Zo lezen wij in het laatste gedeelte van onze tekst: "En die met Hem zijn, de geroepen en uitverkorenen en gelovigen, die zullen overwinnen." Die hier door de

verdrukking doorgaan, die hier vertreden en vertrapt worden, die hier naar brandstapel en schavot worden geleid, in gevangenschappen worden gebracht, die zullen straks met Hem overwinnen.

Wie zijn het ? Het zijn de geroepen. Zij worden geroepen genoemd, de geroepen des Heeren. Hij heeft hen met een onweerstandelijk roeping geroepen. Zijn roepstem gaat uit en Hij is de Wijsheid, Die roept van de tinne van de hoogten der stad: „Wie is slecht ? Hij kere zich herwaarts. Tot de verstandelozen zegt Zij: Komt, eet van Mijn brood en drinkt van de wijn, die Ik gemengd heb." Hij zendt Zijn Woord daarheen, waar de mensen zijn; Zijn roepstem komt tot ieder, die dat Woord van God hoort. Zijn knechten hebben dat Woord uit te dragen en te bidden, alsof God door hen bade: „Laat u met God verzoenen."

Toch, hoewel Zijn roepstem klinken zal van volk tot volk en van geslacht tot geslacht, deze geroepen zijn meer dan de geroepen alleen door het Woord.

Want die roepstem van het Evangelie, laten wij het toch nooit voorbijzien, stuit af op onze onwil. Wie zal de zijde van het Lam kiezen ? Wie zal zich scharen aan de zijde van het volk van God, als het straks ten dode staat opgeschreven, dan die geroepen zijn gelijk Mozes en de versmading van Christus meerdere rijkdom achten dan de genietingen van de zonde en al de weelde van de wereld?

Uiterlijk zult u het verval van de kerk gaan zien. Buiten zijn de vermakingen en de voorstellingen van het genot, dat de wereld geeft; in Gods kerk hebt u Gods Woord, dat u met alle scherpte het aanzegt wie wij geworden zijn in onze diepe val in Adam. Overal waar u dat Woord leest, legt het ons neer in onze doodsstaat; men mag verzinnen wat men wil: veronderstelde wedergeboorte, een derde verbond, verschil tussen aanbidding en deelachtigmaking; men kan het voorstellen zo men verkiest, maar niemand ontkomt er aan, dat wij worden neergelegd in onze doodsstaat en dat alleen de kracht van dat Lam ons wederbaren kan en het geloof in onze harten planten kan door de bediening van Zijn Heilige Geest.

Deze zijn de geroepen met Goddelijke kracht, zo Hij Lazarus riep uit het graf. En zo doet Hij het volk opstaan uit het graf der zonde. Er is een ogenblik in hun leven geweest, dat, God hun te sterk werd door Zijn Woord en Geest, dat ze alle tegenstand hebben moeten laten varen tegen Hem en de wapenen aan Zijn voeten hebben moeten neerleggen, en dat Hij! Zich in hen verheerlijkte. Hij grijpt hen uit satans macht. Hij gaat in het huis van de sterkgewapende en ontroofte hem zijn vaten en Hij maakt hen tot Zijn eigendom. Hij riep hen Zelf en neigde hun hart en boog hun ziel en deed hen naar Hem vragen en naar Hem zoeken, opdat ze met God in Christus in een verzoende betrekking mochten geraken.

Dezen zijn het, die de overwinning tegemoet gaan; van het eerste ogenblik af aan, dat God Zijn werk in hen verheerlijkt, zijn ze in de strijd gezet, hebben ze een strijd, die alle krachten van de mens te boven gaat, en ze worden geleid ter overwinning. Het zijn Gods uitverkorenen. De grondslagen liggen dan ook niet in henzelf; de roeping met welke ze geroepen zijn, vloeit voort uit het welbehagen Gods; vloeit daaruit voort, dat hun namen geschreven zijn in het boek des levens des Lams. De gehele wereld zal zich achter dat beest met verwondering scharen, maar dezen, die Gods uitverkorenen zijn, zullen hem zien in zijn gruwelen, en van het beest en van de vrouw en van de dienst der wereld zich afkeren.

Het zijn Gods uitverkorenen. De Vader heeft hen bestemd ten eeuwigen leven, en het is des Vaders welbehagen hunlieden het Koninkrijk te geven. Ze hebben het krachtens het welbehagen Gods en ze worden zalig en tot de overwinning geleid omdat God het wil. De grondslagen liggen buiten henzelf, daar waar geen schuddingen mogelijk zijn. Zij zijn de geroepen uitverkorenen en gelovigen. Gelovigen met een geloof, dat ze ook

van zichzelf niet hebben. Gelovigen, niet alleen met een historiële toestemming, maar gelovigen omdat het zaligmakend geloof in hun harten is ingeplant, en dat zaligmakend geloof gaf hun een wezenlijke vereniging met Christus.

Dat is de grote eigenschap van het zaligmakend geloof, waarvan hier gesproken wordt. Dit is de grote eigenschap van dat zaligmakend geloof, dat het met Christus verenigt; het is de band tussen Christus en Zijn uitverkorenen. Ze worden in Hem door de werkingen des Heiligen Geest ingeplant. De vereniging van Hem met Zijn volk is in het geloof. En het geloof heeft daarom deze werking, opdat het onze ziel naar Christus heentrekke en dat wij in Hem alleen alles zullen vinden wat van node is voor onze zaligheid; dat wij buiten Hem geen leven hebben en geen rust zullen vinden, en dat wij door dat geloof alleen een verzoening met God zoeken, waardoor wij rust verkrijgen in God. Daarom is het ook dit geloof, dat hen in verdrukking en benauwdheid staande houdt.

De apostel Paulus geeft ons in Hebrëë 11 een ganse rij van gelovigen, die door de zwaarste strijd en door de grootste verdrukkingen zijn doorgegaan, in gevangenissen zijn gekomen, de vervolgingen van de wereld hebben getrotseerd, en ze zijn niet bezweken. Maar het is door het geloof in Christus, Die Overwinnaar is, dat ze overwinnaars zijn. En laat hier dat volk voor de wereld ondergaan, in het geloof zijn ze de overwinnaars. Als Stefanus gestenigd wordt, mag de wereld zeggen: "Wij hebben overwonnen!" Maar Overwinnaar was Hij, Die stond aan de rechterhand Gods om hem op te nemen in heerlijkheid. Het is dat geloof, dat met Christus verenigt, opdat ze van de Heere niet afwijken zullen en opdat hun hoop en verwachting van Hem zullen zijn, wat geschreven staat in Psalm 33: 10:

*In de grootste smarten
Blijven onze harten
In den Heer' gerust.*

Daarom is het dat volk, dat met Hem overwinnen zal, dat hier in vereniging met Gods handelingen, van die raad des Heeren zingt, gelijk de dichter het deed (Psalm 33: 10):

*Zijn machtig' arm beschermt de vromen,
En redt hun zielen van de dood.
Hij zal hen nimmer om doen komen
In dure tijd en hongersnood.
In de grootste smarten
Blijven onze harten
In de Heer' gerust.
'k Zal Hem nooit vergeten,
Hem mijn Helper heten,
Al mijn hoop en lust.*

Toepassing.

Naarmate de volheid der tijden nadert, zal de strijd tegen het Lam en de Zijnen te zwaarder worden. Ziet toch eens over de wereld heen. Vrede heeft men uitgeroepen, en waar is de verkondigde vrede? Welk een twijfelmoedigheid is er in alle landen. Welk een kommer is er, dat straks ongeloof en revolutie zich verheffen zullen, niet alleen in ons werelddeel, maar over de ganse wereld. Vragen, vragen zijn er bij de dag. Onder dat alles is er een woeden van de geesten, een werken van satan, een grijpen naar de macht, een poging om alles om te keren. En in het diepste van de zaak

verheffen zich die machten, waarvan in het Woord gesproken wordt, tegen het Lam. Ze zullen komen en tegen het Lam de strijd voeren. Daar zal een bekoring en een grootheid voor de wereld van uitgaan. Ziet hoe satan zijn netten zet om zielen te vangen en te grijpen. Hebben wij het begin reeds niet? Is er ooit een tijd van diep verval geweest als deze? Zal de kerk worden bewaard in haar zichtbare openbaring, en niet van alle kanten geschud worden? Welke valsheid van leer, welke verloochening van de waarheid, afwijking van de oude belijdenis is er niet, dat u hier en daar en allerwege het reeds ziet? Hoe roept de wereld daarbuiten, grijpend naar ons jonge geslacht! Hier is de bioscoop. En wat kwaad is er toch in de danszaal? En waarom zouden wij geen vermaak mogen hebben? Er is van een danswoede van ons volk gesproken. Staat dit alles niet in verband met hetgeen hier geschreven staat, dat die vrouw en het beest, waarop ze zit, vol is van onreinheid van haar hoererij? Is het zedenbederf niet zó schrikbarend, dat u vraagt: Hoe is het mogelijk, dat alle eer bijna wordt weggeworpen en dat op het fatsoen geen prijs meer schijnt gesteld te worden? Huwelijken worden verbroken, echtscheidingen zijn er in groten getale, en ook naar ons jonge volk grijpt de wereld.

Nu, daar staan ze dan voor de keus: Of u zet u nog onder de waarheid, óf u wordt in de wereld gevangen. Maar als u dan voor die keus staat en u wordt de wereld in geroepen, jongens en meisjes, hebt uw aandacht er eens bij: u hebt verkeerd onder het eeuwig blijvend woord van God, en u zijt gedurig vermaand. Hier staat het einde van de wereld beschreven. Deze vrouw, die bekleed is met purper en versierd met goud en kostelijk gesteente, ze gaat haastelijk haar verderf tegemoet! Staat u hier niet voor het Woord van God, dat gewis vervuld zal worden? En dat zegt u waar de dienst van de wereld toe leidt. Maar het Lam, Dat overwint, zal heerschappij voeren over de Zijnen, om hen zekerlijk tot de zaligheid te brengen. Hoe zult u dan dat geloof verkrijgen?

Dat geloof, dat niemand beërven kan; dat geloof, dat ook niemand van zichzelf heeft, - hoe zult u dat verkrijgen?

Dat kunt u middellijk verkrijgen door het Woord van God, want het geloof is uit het gehoor, en het gehoor uit het Woord Gods. Verzaakt de dienst der wereld, gaat naar de vermakelijkheden van de zondedienst niet. Daar wordt uw vlees gevoed, en dat bekoort ons van nature, u en mij en ieder van ons, omdat wij mensen zijn. Maar bindt het Woord van God op uw hart, opdat het u bewaren zal van de zonde. Want uw oordeel wordt zo verzwaaard! Immers zult u, rekenschap geven van elk ijdel woord, dat u, gesproken hebt. Ouders, zet uw hart op de opvoeding van uw kinderen.

Er wordt zo vaak gezegd: "Doe wat voor de jeugd." Maar in de huisgezinnen moet u de jeugd onderwijzen in de waarheid. U moet uw hart geven aan uw kinderen, opdat ze bij het Woord blijven zullen. Maant hen van de wereld af. Ik weet zo menig voorbeeld van vermaande kinderen, die toch doorbraken in de zonde. Maar dat het woord van vader of moeder hun geen rust gaf. Wekt op tot het naarstig betrachten van Gods geboden. Laat uw plaats in Gods huis niet leeg staan. De Heere mocht dat Woord in Zijn bedehuis dienstbaar stellen.

Het is niet wat ik u als grondslag geef, dat u gedoopt zijt en dat u ter catechisatie komt, en dat u lid zijt van de jongelingsvereniging. Ik mag het niet verzwijgen: die gronden zijn bedriegelijke gronden. Dit is tiran nodig, dat wij door het geloof Christus worden ingeplant, en dat wij een ander leven leren kennen.

Maar dat andere leven werkt Hij door middel van Zijn Woord. Hij begint bij de grondstukken: Gods Woord leert ons, dat wij dood zijn in zonden en misdaden. En zegt het dan voor uzelf: God moet ons opwekken, en dat doet Hij door de verkondiging van Zijn Woord. Daarom wil ik u verkondigen van de wereld u af trekken en toeroepen om de strijd te voeren, die de kerk des Heeren te strijden heeft

tegen de machten van de wereld.

De Heere opene de ogen van regering en onderdanen, van vorstenhuis en volk. Wij kunnen hier wel zeggen: "Laten wij allen één zijn; laten wij nu al die onderlinge verschillen wegdoen." Maar wat naar dat Woord niet is, zal geen dageraad zien. Er komt een eenheid in de wereld, en straks zal God die verbreken en Zijn kerk er uit halen. Wat dan?

Zal de kerk dan zo door de verdrukking gaan? Ja, die gaat door de verdrukking heen. Zij is een verachte fakkel in de wereld, maar de Heere zal haar tot de overwinning brengen.

O volk van God, dat het geloof in ons hart meer versterkt mocht worden. Dat gij dat vaste geloof in zijn oefeningen hebben mocht, dat een vaste grond is der dingen, die men hoopt, en een bewijs der zaken, die men niet ziet. Om zo uw sterkte te hebben in het Lam, Dat overwonnen heeft. Hij is de Heere der heren en de Koning der koningen, en Hij zal u bewaren.

Wordt gij bestreden, aangevallen, benauwd van alle kanten, inwendig en uitwendig; Hij zal dat volk bewaren en zal hen in de hand van de vijand nooit overgeven. O, u mocht in de blijdschap des geloofs er eens van leren zingen, om uw roem te hebben in Hem, Die overwonnen heeft. Hij geve dat geloof, opdat ze met Hem wandelen zullen in de verwachting van de eeuwige triomf, ook dan als de versmading, verachting en uitbanning van de wereld komt. Hoe is het mogelijk, dat mensen zich in de dood hebben overgegeven, en midden tussen de vlammen gezongen hebben, dat ze nog hebben kunnen bidden voor hun vijanden?

O, als ze een ogenblik aan hun eigen krachten werden overgelaten, verloren ze het van hun vijanden, maar door het geloof werden ze overwinnaars; en dat geloof bindt ons aan Gods rechten, Gods inzettingen. Hij geve oefeningen in heiligmaking, waardoor de wereld minder in tel komt, waardoor de hoop gericht is op dat grote einde, namelijk de eeuwige gelukzaligheid.

Volk van God, de Heere geve dat zien van de triomf, die ons bereid is, die overwinning, die straks komen zal, als onze loop voleindigd zal zijn, en dan zal Hij ons opnemen in Zijn heerlijkheid. Laat er hier een overtuiging van de kerk uitgaan, van het volk van God tegen de antichrist, tegen dat Babylon, tegen dat heersende Rome, dat meer en meer zijn klauwen aan ons volk slaat.

Maar straks zullen alle vijanden het zien: het Lam heeft overwonnen, en wij hebben met Hem overwonnen, de geroepenen, Zijn uitverkorenen, de gelovigen, opdat, waar het geloof verwisseld wordt in aanschouwen, wij de Heere eeuwig prijzen zullen, en opdat eenmaal ziel en lichaam in eeuwige heerlijkheid zullen ingaan om het lichaam van Christus gelijkvormig te zijn. Ze zullen Hem zien gelijk Hij is, en daar zal geen inwoner meer zeggen: Ik ben ziek. Daar zullen geen tranen meer geschreid worden. Daar zullen ze de eeuwige overwinnaars zijn.

De Heere bemoedige ons hart; Hij geve ons door de moeite van dit leven heen te zien, de toekomst tegemoet, als de volvoering van Gods eeuwige raad, om Hem te verwachten, Die staat te komen opdat Hij Zijn volk zal geven het Koninkrijk, dat hun is weggelegd van vóór de grondlegging der wereld. Amen.